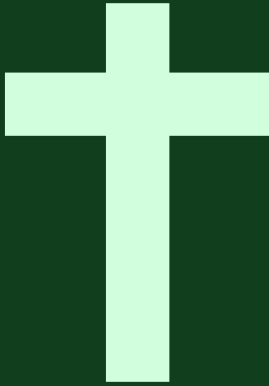

Hellig Bibel

The Holy Bible in Danish (OT 1931, NT 1907)

Hellig Bibel

The Holy Bible in Danish (OT 1931, NT 1907)

Copyright © 1907, 1931 Det Danske Bibelselskab

Language: Dansk (Danish)

Translation by: Danish Bible Society

The New Testament is in the Public Domain. The Old Testament is © 1931 Det Danske Bibelselskab 1931.

[The Danish Bible Society]

This etext is distributed by Professor Michael S. Hart through the Project Gutenberg Association at Carnegie-Mellon University (the "Project") under the Project's "Project Gutenberg" trademark and with the permission of the etext's copyright owner.

LICENSE

You can (and are encouraged!) to copy and distribute this Project Gutenberg-tm etext. Since, unlike many other of the Project's etexts, it is copyright protected, and since the materials and methods you use will effect the Project's reputation,

your right to copy and distribute it is limited by the copyright laws and by the conditions of this "Small Print!" statement.

[A] ALL COPIES: The Project permits you to distribute copies of this etext electronically or on any machine readable medium now known or hereafter discovered so long as you:

- (1) Honor the refund and replacement provisions of this "Small Print!" statement; and
- (2) Pay a royalty to the Project of 20% of the net profits you derive calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. If you don't derive profits, no royalty is due. Royalties are payable to "Project Gutenberg Association/Carnegie Mellon-University" within the 60 days following each date you prepare (or were legally required to prepare) your annual (or equivalent periodic) tax return.

[B] EXACT AND MODIFIED COPIES: The copies you distribute must either be exact copies of this etext, including this Small Print statement, or can be in binary, compressed, mark-up, or proprietary form (including any form resulting from word processing or hypertext software), so long as *EITHER*:

- (1) The etext, when displayed, is clearly readable, and does *not* contain characters other than those intended by the author of the work, although tilde (~), asterisk (*) and underline (_) characters may be used to convey punctuation intended by the author, and additional characters may be used to indicate hypertext links; OR
- (2) The etext is readily convertible by the reader at no expense into plain ASCII, EBCDIC or equivalent form by the program that displays the etext (as is the case, for instance, with most word processors); OR
- (3) You provide or agree to provide on request at no additional cost, fee or expense, a copy of the etext in plain ASCII.

LIMITED WARRANTY; DISCLAIMER OF DAMAGES

This etext may contain a "Defect" in the form of incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright

or other infringement, a defective or damaged disk, computer virus, or codes that damage or cannot be read by your equipment. But for the "Right of Replacement or Refund" described below, the Project (and any other party you may receive this etext from as a PROJECT GUTENBERG-tm etext) disclaims all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees, and YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE OR UNDER STRICT LIABILITY, OR FOR BREACH OF WARRANTY OR CONTRACT, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES, EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGES.

If you discover a Defect in this etext within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending an explanatory note within that time to the person you received it from. If you received it on a physical medium, you must return it with your note, and such person may choose to alternatively give you a replacement copy. If you received it electronically, such person may choose to alternatively give you a second opportunity to receive it electronically.

THIS ETEXT IS OTHERWISE PROVIDED TO YOU "AS-IS". NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, ARE MADE TO YOU AS TO THE ETEXT OR ANY MEDIUM IT MAY BE ON, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. Some states do not allow disclaimers of implied warranties or the exclusion or limitation of consequential damages, so the above disclaimers and exclusions may not apply to you, and you may have other legal rights.

INDEMNITY

You will indemnify and hold the Project, its directors, officers, members and agents harmless from all liability, cost and expense, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following that you do or cause: [1] distribution of this etext, [2] alteration, modification, or addition to the etext, or [3] any Defect.

WHAT IF YOU *WANT* TO SEND MONEY EVEN IF YOU DON'T HAVE TO?

Project Gutenberg is dedicated to increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine readable form. The Project gratefully accepts contributions in money, time, scanning machines, OCR software, public domain etexts, royalty free copyright licenses, and whatever else you can think of. Money should be paid to "Project Gutenberg Association/Carnegie-Mellon University".

2021-07-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

513e5c96-9333-5304-9e1c-c284344d9d1c

Contents

MATTHÆUS	1
MARKUS	50
LUKAS	81
JOHANNES	133
APOSTELENE'S GERNINGER	172
ROMERNE	223
1 KORINTERNE	244
2 KORINTERNE	264
GALATERNE	277
EFESERNE	284
FILIPPERNE	291
KOLOSENSERN	296
1 TESSALONIKERNE	301
2 TESSALONIKERNE	306
1 TIMOTEUS	309
2 TIMOTEUS	315
TITUS	319
FILEMON	322
HEBRÆERNE	323
JAKOB	339
1 PETER	345
2 PETER	351
1 JOHANNES	355
2 JOHANNES	360
3 JOHANNES	361
JUDAS	362
AABENBARINGEN	364

MATTHÆUS

¹ Jesu Kristi Davids Søns, Abrahams Søns, Slægtsbog. ² Abraham avlede Isak; og Isak avlede Jakob; og Jakob avlede Juda og hans Brødre; ³ og Juda avlede Fares og Zara med Thamar; og Fares avlede Esrom; og Esrom avlede Aram; ⁴ og Aram avlede Aminadab; og Aminadab avlede Nasson; og Nasson avlede Salmon; ⁵ og Salmon avlede Boas med Rakab; og Boas avlede Obed med Ruth; og Obed avlede Isaj; ⁶ og Isaj avlede Kong David; og David avlede Salomon med Urias's Hustru; ⁷ og Salomon avlede Roboam; og Roboam avlede Abia; og Abia avlede Asa; ⁸ og Asa avlede Josafat; og Josafat avlede Joram; og Joram avlede Ozias; ⁹ og Ozias avlede Joatham; og Joatham avlede Akas; og Akas avlede Ezekias; ¹⁰ og Ezekias avlede Manasse; og Manasse avlede Amon; og Amon avlede Josias; ¹¹ og Josias avlede Jekonias og hans Brødre på den Tid, da Bortførelsen til Babylon fandt Sted. ¹² Men efter Bortførelsen til Babylon avlede Jekonias Salathiel; og Salathiel avlede Zorobabel; ¹³ og Zorobabel avlede Abiud; og Abiud avlede Eliakim; og Eliakim avlede Azor; ¹⁴ og Azor avlede Sadok; og Sadok avlede Akim; og Akim avlede Eliud; ¹⁵ og Eliud avlede Eleazar; og Eleazar avlede Matthan; og Matthan avlede Jakob; ¹⁶ og Jakob avlede Josef, Marias Mand; af hende blev Jesus født, som kaldes Kristus. ¹⁷ Altså ere alle Slægtledene fra Abraham indtil David fjorten Slægtled, og fra David indtil Bortførelsen til Babylon fjorten Slægtled, og fra Bortførelsen til Babylon indtil Kristus fjorten Slægtled. ¹⁸ Men med Jesu Kristi Fødsel gik det således til. Da Maria, hans Moder, var trolovet med Josef, fandtes hun, førend de kom sammen, at være frugtsommelig af den Helligånd. ¹⁹ Men da Josef, hendes Mand, var retfærdig og ikke vilde beskæmme hende offentligt, besluttede han hemmeligt at skille sig fra hende. ²⁰ Men idet han tænkte derpå, se, da viste en Herrens Engel sig for ham i en drøm og sagde: "Josef, Davids Søn! frygt ikke for at tage din Hustru Maria til dig; thi det, som er avlet i hende, er af den Helligånd. ²¹ Og hun skal føde en Søn, og du skal kalde hans Navn Jesus; thi han skal frelse sit Folk fra deres Synder." ²² Men dette er alt sammen sket, for at det skulde opfyldes, som er talt af Herren ved Profeten, som siger: ²³ "Se, Jomfruen skal blive frugtsommelig og føde en Søn, og man skal kalde hans Navn Immanuel," hvilket er udlagt: Gud med os. ²⁴ Men

da Josef vågnede op at Sønnen, gjorde han, som Herrens Engel havde befalet ham, og han tog sin Hustru til sig. ²⁵ Og han kendte hende ikke, førend hun havde født sin Søn, den førstefødte, og han kaldte hans Navn Jesus.

2

¹ Men da Jesus var født i Bethlehem i Judæa, i Kong Herodes's Dage, se, da kom der vise fra Østerland til Jerusalem og sagde: ² "Hvor er den Jødernes Konge, som er født? thi vi have set hans Stjerne i Østen og ere komne for at tilbede ham." ³ Men da Kong Herodes hørte det, blev han forfærdet, og hele Jerusalem med ham; ⁴ og han forsamlede alle Folkets Ypperstepræster og skriftkloge og adspurgte dem, hvor Kristus skulde fødes. ⁵ Og de sagde til ham: "I Bethlehem i Judæa; thi således er der skrevet ved Profeten: ⁶ Og du, Bethlehem i Judas Land, er ingenlunde den mindste iblandt Judas Fyrster; thi af dig skal der udgå en Fyrste, som skal vogte mit Folk Israel." ⁷ Da kaldte Herodes hemmeligt de vise og fik af dem nøje Besked om Tiden, da Stjernen havde ladet sig til Syne. ⁸ Og han sendte dem til Bethlehem og sagde: "Går hen og forhører eder nøje om Barnet; men når I have fundet det, da forkynder mig det, for at også jeg kan komme og tilbede det." ⁹ Men da de havde hørt Kongen, droge de bort; og se, Stjernen, som de havde set i Østen, gik foran dem, indtil den kom og stod oven over, hvor Barnet var. ¹⁰ Men da de så Stjernen, bleve de såre meget glade. ¹¹ Og de gik ind i Huset og så Barnet med dets Moder Maria og faldt ned og tilbade det og oplode deres Gemmer og ofrede det Gaver, Guld og Røgelse og Myrra. ¹² Og da de vare blevne advarede af Gud i en Drøm, at de ikke skulde vende tilbage til Herodes, droge de ad en anden Vej tilbage til deres Land. ¹³ Men da de vare dragne bort, se, da viser en Herrens Engel sig i en Drøm for Josef og siger: "Stå op, og tag Barnet og dets Moder med dig og fly til Ægypten og bliv der, indtil jeg siger dig til; thi Herodes vil søge efter Barnet for at dræbe det." ¹⁴ Og han stod op og tog Barnet og dets Moder med sig om Natten og drog bort til Ægypten. ¹⁵ Og han var der indtil Herodes's Død, for at det skulde opfyldes, som er talt af Herren ved Profeten, der siger: "Fra Ægypten kaldte jeg min Søn." ¹⁶ Da Herodes nu så, at han var bleven skuffet af de vise, blev han såre vred og sendte Folk hen og lod alle Drengbørn ihjelslå, som vare i Bethlehem og i hele dens Omegn, fra to År og derunder, efter den Tid, som han havde fået Besked om af de vise. ¹⁷ Da blev det opfyldt, som er talt ved Profeten Jeremias,

som siger: ¹⁸ "En Røst blev hørt i Rama, Gråd og megen Jamren; Rakel græd over sine Børn og vilde ikke lade sig trøste, thi de ere ikke mere." ¹⁹ Men da Herodes var død, se, da viser en Herrens Engel sig i en Drøm for Josef i Ægypten og siger: ²⁰ "Stå op, og tag Barnet og dets Moder med dig, og drag til Israels Land; thi de ere døde, som efterstræbte Barnets Liv." ²¹ Og han stod op og tog Barnet og dets Moder med sig og kom til Israels Land. ²² Men da han hørte, at Arkelaus var Konge over Judæa i sin Fader Herodes's Sted, frygtede han for at komme derhen; og han blev advaret af Gud i en Drøm og drog bort til Galilæas Egne. ²³ Og han kom og tog Bolig i en By, som kaldes Nazareth, for at det skulde opfyldes, som er talt ved Profeterne, at han skulde kaldes Nazaræer.

3

¹ Men i de Dage fremstår Johannes Døberen og prædiker i Judæas Ørken og siger: ² "Omvender eder, thi Himmeriges Rige er kommet nær." ³ Thi han er den, om hvem der er talt ved Profeten Esajas, som siger: "Der er en Røst af en, som råber i Ørkenen: Bereder Herrens Vej, gør hans Stier jævne!" ⁴ Men han, Johannes, havde sit Klædebon af Kamelhår og et Læderbælte om sin Lænd; og hans Føde var Græshopper og vild Honning. ⁵ Da drog Jerusalem ud til ham og hele Judæa og hele Omegnen om Jordan. ⁶ Og de bleve døbt af ham i Floden Jordan, idet de bekendte deres Synder. ⁷ Men da han så mange af Farisæerne og Saddukæerne komme til hans Dåb, sagde han til dem: "I Øgleunger! hvem har lært eder at fly fra den kommende Vrede? ⁸ Bærer da Frugt, som er Omvendelsen værdig, ⁹ og mener ikke at kunne sige ved eder selv: Vi have Abraham til Fader; thi jeg siger eder, at Gud kan opvække Abraham Børn af disse Sten. ¹⁰ Men Øksen ligger allerede ved Roden af Træerne; så bliver da hvert Træ, som ikke bærer god Frugt, omhugget og kastet i Ilden. ¹¹ Jeg døber eder med Vand til Omvendelse, men den, som kommer efter mig, er stærkere end jeg, han, hvis Sko jeg ikke er værdig at bære; han skal døbe eder med den Helligånd og Ild. ¹² Hans Kasteskavl er i hans Hånd, og han skal gennemrense sin Lo og samle sin Hvede i Laden; men Avnerne skal han opbrænde med uslukkelig Ild." ¹³ Da kommer Jesus fra Galilæa til Jordan til Johannes for at døbes af ham. ¹⁴ Men Johannes vilde formene ham det og sagde: "Jeg trænger til at døbes af dig, og du kommer til mig!" ¹⁵ Men Jesus svarede og sagde til ham: "Tilsted det nu; thi således sømmer det

sig for os at fuldkomme al Retfærdighed." Da tilsteder han ham det. ¹⁶ Men da Jesus var bleven døbt, steg han straks op af Vandet, og se, Himlene åbnedes for ham, og han så Guds Ånd dale ned som en Due og komme over ham. ¹⁷ Og se, der kom en Røst fra Himlene, som sagde: "Denne er min Søn, den elskede, i hvem jeg har Velbehag."

4

¹ Da blev Jesus af Ånden ført op i Ørkenen for at fristes af Djævelen. ² Og da han havde fastet fyrretyve Dage og fyrretyve Nætter, blev han omsider hungrig. ³ Og Fristeren gik til ham og sagde: "Er du Guds Søn, da sig, at disse Sten skulle blive Brød." ⁴ Men han svarede og sagde: "Der er skrevet: Mennesket skal ikke leve af Brød alene, men af hvert Ord, som udgår igennem Guds Mund." ⁵ Da tager Djævelen ham med sig til den hellige Stad og stiller ham på Helligdommens Tinde og siger til ham: ⁶ "Er du Guds Søn, da kast dig herved; thi der er skrevet: Han skal give sine Engle Befaling om dig, og de skulle bære dig på Hænder, for at du ikke skal støde din Fod på nogen Sten." ⁷ Jesus sagde til ham: "Der er atter skrevet: Du må ikke friste Herren din Gud." ⁸ Atter tager Djævelen ham med sig op på et såre højt Bjerg og viser ham alle Verdens Riger og deres Herlighed; og han sagde til ham: ⁹ "Alt dette vil jeg give dig, dersom du vil falde ned og tilbede mig." ¹⁰ Da siger Jesus til ham: "Vig bort, Satan! thi der er skrevet: Du skal tilbede Herren din Gud og tjene ham alene." ¹¹ Da forlader Djævelen ham, og se, Engle kom til ham og tjente ham. ¹² Men da Jesus hørte, at Johannes var kastet i Fængsel, drog han bort til Galilæa. ¹³ Og han forlod Nazareth og kom og tog Bolig i Kapernaum, som ligger ved Søen, i Sebulons og Nafthalis Egne, ¹⁴ for at det skulde opfyldes, som er talt ved Profeten Esajas, som siger: ¹⁵ "Sebulons Land og Nafthalis Land langs Søen, Landet hinsides Jordan, Hedningernes Galilæa, ¹⁶ det Folk, som sad i Mørke, har set et stort Lys, og for dem, som sad i Dødens Land og Skygge, for dem er der opgået et Lys." ¹⁷ Fra den Tid begyndte Jesus at prædike og sige: "Omvender eder, thi Himmeriges Rige er kommet nær." ¹⁸ Men da han vandrede ved Galilæas Sø, så han to Brødre, Simon, som kaldes Peter, og Andreas, hans Broder, i Færd med at kaste Garn i Søen; thi de vare Fiskere. ¹⁹ Og han siger til dem: "Følger efter mig, så vil jeg gøre eder til Menneskefiskere." ²⁰ Og de forlode straks Garnene og fulgte ham. ²¹ Og da han derfra gik videre, så han to andre Brødre, Jakob, Zebedæus's Søn, og Johannes, hans Broder, i Skibet

med deres Fader Zebedæus, i Færd med at bøde deres Garn, og han kaldte på dem. ²² Og de forlode straks Skibet og deres Fader og fulgte ham. ²³ Og Jesus gik omkring i hele Galilæa, idet han lærte i deres Synagoger og prædikede Rigets Evangelium og helbredte enhver Sygdom og enhver Skrøbelighed iblandt Folket. ²⁴ Og hans Ry kom ud over hele Syrien; og de bragte til ham alle dem, som lede af mange Hånde Sygdomme og vare plagede af Lidelser, både besatte og månesyge og værkbrudne; og han helbredte dem. ²⁵ Og store Skarer fulgte ham fra Galilæa og Dekapolis og Jerusalem og Judæa og fra Landet hinsides Jordan.

5

¹ Men da han så Skarerne, steg han op på Bjerget; og da han havde sat sig, gik hans Disciple hen til ham, ² og han oplod sin Mund, lærte dem og sagde: ³ "Salige ere de fattige i Ånden, thi Himmeriges Rige er deres. ⁴ Salige ere de, som sørge, thi de skulle husvales. ⁵ Salige ere de sagtmodige, thi de skulle arve Jorden. ⁶ Salige ere de, som hungre og tørste efter Retfærdigheden, thi de skulle mættes. ⁷ Salige ere de barmhjertige, thi dem skal vises Barmhjertighed. ⁸ Salige ere de rene af Hjertet, thi de skulle se Gud. ⁹ Salige ere de, som stifte Fred, thi de skulle kaldes Guds Børn. ¹⁰ Salige ere de, som ere forfulgte for Retfærdigheds Skyld, thi Himmeriges Rige er deres. ¹¹ Salige ere I, når man håner og forfølger eder og lyver eder alle Hånde ondt på for min Skyld. ¹² Glæder og fryder eder, thi eders Løn skal være stor i Himlene; thi således have de forfulgt Profeterne, som vare før eder. ¹³ I ere Jordens Salt; men dersom Saltet mister sin Kraft, hvormed skal det da saltes? Det duer ikke til andet end at kastes ud og nedtrædes af Menneskene. ¹⁴ I ere Verdens Lys; en Stad, som ligger på et Bjerg, kan ikke skjules. ¹⁵ Man tænder heller ikke et Lys og sætter det under Skæppen, men på Lysestagen; så skinner det for alle dem, som ere i Huset. ¹⁶ Lader således eders Lys skinne for Menneskene, at de må se eders gode Gerninger og ære eders Fader, som er i Himlene. ¹⁷ Mener ikke, at jeg er kommen for at nedbryde Loven eller Profeterne; jeg er ikke kommen for at nedbryde, men for at fuldkomme. ¹⁸ Thi sandelig, siger jeg eder, indtil Himmelen og Jorden forgår, skal end ikke det mindste Bogstav eller en Tøddel forgå af Loven, indtil det er sket alt sammen. ¹⁹ Derfor, den, som bryder et at de mindste af disse Bud og lærer Menneskene således, han skal kaldes den mindste i Himmeriges Rige; men den, som gør dem og lærer dem,

han skal kaldes stor i Himmeriges Rige. ²⁰ Thi jeg siger eder: Uden eders Retfærdighed overgår de skriftkloges og Farisæernes, komme I ingenlunde ind i Himmeriges Rige. ²¹ I have hørt, at der er sagt til de gamle: Du må ikke slå ihjel, men den, som slår ihjel, skal være skyldig for Dommen. ²² Men jeg siger eder, at hver den, som bliver vred på sin Broder uden Årsag*, skal være skyldig for Dommen; og den, som siger til sin Broder: Raka!** skal være skyldig for Rådet; og den, som siger: Du Dære!*** skal være skyldig til Helvedes Ild. { [*Ordene "uden Årsag" mangle i nogle af de ældste Håndskrifter.] / [**et Hånsord. 5 Mos. 16, 18 flg. Luk. 22, 66. 1 Joh. 3, 15. Matth. 18, 9.] / [***Gudsforbødter. Ps. 14, 1.] } ²³ Derfor, når du ofrer din Gave på Alteret og der kommer i Hu, at din Broder har noget imod dig, ²⁴ så lad din Gave blive der foran Alteret, og gå hen, forlig dig først med din Broder, og kom da og offer din Gave! ²⁵ Vær velvillig mod din Modpart uden Tøven, medens du er med ham på Vejen, for at Modparten ikke skal overgive dig til Dommeren, og Dommeren til Tjeneren, og du skal kastes i Fængsel. ²⁶ Sandelig, siger jeg dig, du skal ingenlunde komme ud derfra, førend du får betalt den sidste Hvid+. { [+Kvadrans, 1&64 af en denar (se Matth. 18, 28), eller omtrent 1 øre.] } ²⁷ I have hørt, at der er sagt: Du må ikke bedrive Hor. ²⁸ Men jeg siger eder, at hver den, som ser på en Kvinde for at begære hende, har allerede bedrevet Hor med hende i sit Hjerte. ²⁹ Men dersom dit højre Øje forarger dig, så riv det ud, og kast det fra dig; thi det er bedre for dig, at ét af dine Lemmer fordærves, end at hele dit Legeme bliver kastet i Helvede. ³⁰ Og om din højre Hånd forarger dig, så hug den af og kast den fra dig; thi det er bedre for dig, at ét af dine Lemmer fordærves, end at hele dit Legeme kommer i Helvede. ³¹ Og der er sagt: Den, som skiller sig fra sin Hustru, skal give hende et Skilsmissebrev. ³² Men jeg siger eder, at enhver, som skiller sig fra sin Hustru, uden for Hors Skyld, gør, at hun bedriver Hor, og den, som tager en fraskilt Kvinde til Ægte, bedriver Hor. ³³ I have fremdeles hørt, at der er sagt til de gamle: Du må ikke gøre nogen falsk Ed, men du skal holde Herren dine Eder. ³⁴ Men jeg siger eder, at I må aldeles ikke sværge, hverken ved Himmelen, thi den er Guds Trone, ³⁵ ej heller ved Jorden, thi den er hans Fodskammel, ej heller ved Jerusalem, thi det er den store Konges Stad. ³⁶ Du må heller ikke sværge ved dit Hoved, thi du kan ikke gøre et eneste Hår hvidt eller sort. ³⁷ Men eders Tale skal være ja, ja, nej, nej; hvad der er ud over dette, er af

det onde. ³⁸ I have hørt, at der er sagt: Øje for Øje, og Tand for Tand. ³⁹ Men jeg siger eder, at I må ikke sætte eder imod det onde; men dersom nogen giver dig et Slag på din højre Kind, da vend ham også den anden til! ⁴⁰ Og dersom nogen vil gå i Rette med dig og tage din Kjortel, lad ham da også få Kappen! ⁴¹ Og dersom nogen tvinger dig til at gå én Mil, da gå to med ham! ⁴² Giv den, som beder dig, og vend dig ikke fra den, som vil låne af dig. ⁴³ I have hørt, at der er sagt: Du skal elske din Næste og hade din Fjende. ⁴⁴ Men jeg siger eder: Elsker eders Fjender, velsigner dem, som forbande eder, gør dem godt, som hade eder, og beder for dem, som krænke eder og forfølge eder,* { [*Nogle af de ældste Håndskrifter læse kun: "Men jeg siger eder: Elsker eders Fjender og beder for dem, som forfølge eder" Rom. 12, 14. Luk 23, 34. Ap. G. 7, 60. 1 Kor. 4, 12.] } ⁴⁵ for at I må vorde eders Faders Børn, han, som er i Himlene; thi han lader sin Sol opgå over onde og gode og lader det regne over retfærdige og uretfærdige. ⁴⁶ Thi dersom I elske dem, som elske eder, hvad Løn have I da? Gøre ikke også Tolderne det samme? ⁴⁷ Og dersom I hilse eders Brødre alene, hvad stort gøre I da? Gøre ikke også Hedningerne det samme? ⁴⁸ Værer da I fuldkomne, ligesom eders himmelske Fader er fuldkommen.

6

¹ Vogter eder at i ikke øve eders Retfærdighed for Menneskene for at beskues af dem; ellers have I ikke Løn hos eders Fader, som er Himlene. ² Derfor, når du giver Almisse, må du ikke lade blæse i Basun foran dig, som Hyklerne gøre i Synagogerne og på Gaderne, for at de kunne blive ærede af Menneskene; sandelig, siger jeg eder, de have allerede fået deres Løn. ³ Men når du giver Almisse, da lad din venstre Hånd ikke vide, hvad din højre gør, ⁴ for at din Almisse kan være i Løndom, og din Fader, som ser i Løndom, skal betale dig. ⁵ Og når I bede, skulle I ikke være som Hyklerne; thi de stå gerne i Synagogerne og på Gadehjørnerne og bede, for at de kunne vise sig for Menneskene; sandelig, siger jeg eder, de have allerede fået deres Løn. ⁶ Men du, når du beder, da gå ind i dit Kammer, og luk din Dør, og bed til din Fader, som er i Løndom, og din Fader, som ser i Løndom, skal betale dig. ⁷ Men når I bede, må I ikke bruge overflødige Ord som Hedningerne; thi de mene, at de skulle blive bønhorste for deres mange Ord. ⁸ Ligner derfor ikke dem; thi eders Fader ved, hvad I trænge til, førend I bede ham, ⁹ Derfor

skulle I bede således: Vor Fader, du, som er i Himlene! Helliget vorde dit Navn; ¹⁰ komme dit Rige; ske din Villie, som i Himmelen således også på Jorden; ¹¹ giv os i dag vort daglige Brød: ¹² og forlad os vor Skyld, som også vi forlade* vore Skyldnere; { [*Den oprindelige Læsemåde synes at være: have forladt. Ps. 32, 5. Ef. 4, 32. Kol. 3, 13.] } ¹³ og led os ikke i Fristelse; men fri os fra det onde; [thi dit er Riget og Magten og Æren i Evighed! Amen.]* { [*Ordene mangle i de ældste Håndskrifter.] } ¹⁴ Thi forlade I Menneskene deres Overtrædelser, vil eders himmelske Fader også forlade eder; ¹⁵ men forlade I ikke Menneskene deres Overtrædelser, vil eders Fader ikke heller forlade eders Overtrædelser. ¹⁶ Og når I faste, da ser ikke bedrøvede ud som Hyklerne; thi de gøre deres Ansigter ukendelige, for at de kunne vise sig for Menneskene som fastende; sandelig, siger jeg eder, de have allerede fået deres Løn. ¹⁷ Men du, når du faster, da salv dit Hoved, og to dit Ansigt, ¹⁸ for at du ikke skal vise dig for Menneskene som fastende, men for din Fader, som er i Løndom; og din Fader, som ser i Løndom, skal betale dig. ¹⁹ Samler eder ikke Skatte på Jorden, hvor Møl og Rust fortære, og hvor Tyve bryde ind og stjæle; ²⁰ men samler eder Skatte i Himmelen, hvor hverken Møl eller Rust fortære, og hvor Tyve ikke bryde ind og stjæle. ²¹ Thi hvor din Skat er, der vil også dit Hjerte være. ²² Øjet er Legemets Lys; derfor, dersom dit Øje er sundt, bliver hele dit Legeme lyst; ²³ men dersom dit Øje er dårligt, bliver hele dit Legeme mørkt. Dersom nu det Lys, der er i dig, er Mørke, hvor stort bliver da ikke Mørket! ²⁴ Ingen kan tjene to Herrer; thi han må enten hade den ene og elske den anden eller holde sig til den ene og ringeagte den anden. I kunne ikke tjene Gud og Mammon*. { [*Rigdom.] } ²⁵ Derfor siger jeg eder: Bekymrer eder ikke for eders Liv, hvad I skulle spise, eller hvad I skulle drikke; ikke heller for eders Legeme, hvad I skulle iføre eder. Er ikke Livet mere end Maden, og Legemet mere end Klæderne? ²⁶ Ser på Himmelens Fugle; de så ikke og høste ikke og sanke ikke i Lader, og eders himmelske Fader føder dem; ere I ikke meget mere værd end de? ²⁷ Og hvem af eder kan ved at bekymre sig lægge én Alen til sin Vækst? ²⁸ Og hvorfor bekymre I eder for Klæder? Betragter Lillierne på Marken, hvorledes de vokse; de arbejde ikke og spinde ikke; ²⁹ men jeg siger eder, at end ikke Salomon i al sin Herlighed var klædt som en af dem. ³⁰ Klæder da Gud således det Græs på Marken, som står i dag og i Morgen

kastes i Ovnen, skulde han da ikke meget mere klæde eder, I lidettrøende? ³¹ Derfor må I ikke bekymre eder og sige: Hvad skulle vi spise? eller: Hvad skulle vi drikke? eller: Hvormed skulle vi klæde os? ³² - efter alt dette søge jo Hedningerne -. Thi eders himmelske Fader ved, at I have alle disse Ting nødig. ³³ Men søger først Guds Rige og hans Retfærdighed, så skulle alle disse Ting gives eder i Tilgift. ³⁴ Bekymrer eder derfor ikke for den Dag i Morgen; thi den Dag i Morgen skal bekymre sig for sig selv. Hver Dag har nok i sin Plage.

7

¹ Dømmer ikke, for at I ikke skulle dømmes; thi med hvad Dom I dømme, skulle I dømmes, ² og med hvad Mål I måle, skal der tilmåles eder. ³ Men hvorfor ser du Skæven, som er i din Broders Øje, men Bjælken i dit eget Øje bliver du ikke var? ⁴ Eller hvorledes kan du sige til din Broder: Lad mig drage Skæven ud af dit Øje; og se, Bjælken er i dit eget Øje. ⁵ Du Hykler! drag først Bjælken ud af dit Øje, og da kan du se klart til at tage Skæven ud af din Broders Øje. ⁶ Giver ikke Hunde det hellige, kaster ikke heller eders Perler for Svin, for at de ikke skulle nedtræde dem med deres Fødder og vende sig og sønderrive eder. ⁷ Beder, så skal eder gives; søger, så skulle I finde; banker på, så skal der lukkes op for eder. ⁸ Thi hver den, som beder, han får, og den, som søger, han finder, og den, som banker på, for ham skal der lukkes op. ⁹ Eller hvilket Menneske er der iblandt eder, som, når hans Søn beder ham om Brød, vil give ham en Sten? ¹⁰ Eller når han beder ham om en Fisk, mon han da vil give ham en Slange? ¹¹ Dersom da I, som ere onde, vide at give eders Børn gode Gaver, hvor meget mere skal eders Fader, som er i Himlene, give dem gode Gaver, som bede ham! ¹² Altså, alt hvad I ville, at Menneskene skulle gøre imod eder, det skulle også I gøre imod dem; thi dette er Loven og Profeterne. ¹³ Går ind ad den snævre Port; thi den Port er vid, og den Vej er bred, som fører til Fortabelsen, og de ere mange, som gå ind ad den; ¹⁴ thi den Port er snæver, og den Vej er trang, som fører til Livet og de er få, som finde den. ¹⁵ Men vogter eder for de falske Profeter, som komme til eder i Fåreklæder, men indvortes ere glubende Ulve. ¹⁶ Af deres Frugter skulle I kende dem. Sanker man vel Vindruer af Torne eller Figener af Tidsler? ¹⁷ Således bærer hvert godt Træ gode Frugter, men det rådne Træ bærer slette Frugter. ¹⁸ Et godt Træ kan ikke bære slette Frugter, og et råddent Træ kan ikke bære gode Frugter.

¹⁹ Hvert Træ, som ikke bærer god Frugt, omhugges og kastes i Ilden. ²⁰ Altså skulle I kende dem af deres Frugter. ²¹ Ikke enhver, som siger til mig: Herre, Herre! skal komme ind i Himmeriges Rige, men den, der gør min Faders Villie, som er i Himlene. ²² Mange skulle sige til mig på hin Dag: Herre, Herre! have vi ikke profeteret ved dit Navn, og have vi ikke uddrevet onde Ånder ved dit Navn, og have vi ikke gjort mange kraftige Gerninger ved dit Navn? ²³ Og da vil jeg bekende for dem Jeg kendte eder aldrig; viger bort fra mig, I, som øve Uret! ²⁴ Derfor, hver den, som hører disse mine Ord og gør efter dem, ham vil jeg ligne ved en forstandig Mand, som byggede sit Hus på Klippen, ²⁵ og Skylregnen faldt, og Floderne kom, og Vindene blæste og sloge imod dette Hus, og det faldt ikke; thi det var grundfæstet på Klippen. ²⁶ Og hver den, som hører disse mine Ord og ikke gør efter dem, skal lignedes ved en Dåre, som byggede sit Hus på Sandet, ²⁷ og Skylregnen faldt, og Floderne kom, og Vindene blæste og stødte imod dette Hus, og det faldt, og dets Fald var stort." ²⁸ Og det skete, da Jesus havde fuldendt disse Ord, vare Skarerne slagne af Forundring over hans Lære; ²⁹ thi han lærte dem som en, der havde Myndighed, og ikke som deres skriftkloge.

8

¹ Men da han var gået ned ad Bjerget, fulgte store Skarer ham. ² Og se, en spedalsk kom, faldt ned for ham og sagde: "Herre! om du vil, så kan du rense mig." ³ Og han udrakte Hånden, rørte ved ham og sagde: "Jeg vil; bliv ren!" Og straks blev han rensset for sin Spedalskhed. ⁴ Og Jesus siger til ham: "Se til, at du ikke siger det til nogen; men gå hen, fremstil dig selv for Præsten, og offer den Gave, som Moses har befalet, til Vidnesbyrd for dem." ⁵ Men da han gik ind i Kapernaum, trådte en Høvedsmand hen til ham, bad ham og sagde: ⁶ "Herre! min Dreng ligger hjemme værkbruden og, pines svarlig." ⁷ Jesus siger til ham: "Jeg vil komme og helbrede ham." ⁸ Og Høvedsmanden svarede og sagde: "Herre! jeg er ikke værdig til, at du skal gå ind under mit Tag; men sig det blot med et Ord, så bliver min Dreng helbredt. ⁹ Jeg er jo selv et Menneske, som står under Øvrighed og har Stridsmænd under mig; og siger jeg til den ene: Gå! så går han; og til den anden: Kom! så kommer han; og til min Tjener: Gør dette! så gør han det." ¹⁰ Men da Jesus hørte det, forundrede han sig og sagde til dem, som fulgte ham: "Sandelig, siger jeg eder, end ikke i Israel har jeg fundet så stor en Tro. ¹¹ Men jeg siger eder,

at mange skulle komme fra Øster og Vester og sidde til Bords med Abraham og Isak og Jakob i Himmeriges Rige. ¹² Men Rigets Børn skulle kastes ud i Mørket udenfor; der skal der være Gråd og Tænders Gnidsel." ¹³ Og Jesus sagde til Hovedsmanden: "Gå bort, dig ske, som du troede!" Og Drengen blev helbredt i den samme Time. ¹⁴ Og Jesus kom ind i Peters Hus og så, at hans Svigermoder lå og havde Feber. ¹⁵ Og han rørte ved hendes Hånd, og Feberen forlod hende, og hun stod op og vartede ham op. ¹⁶ Men da det var blevet Aften, førte de mange besatte til ham, og han uddrev Ånderne med et Ord og helbredte alle de syge; ¹⁷ for at det skulde opfyldes, som er talt ved Profeten Esajas, der siger: "Han tog vore Skrøbeligheder og bar vore Sygdomme." ¹⁸ Men da Jesus så store Skarer omkring sig, befalede han at fare over til hin Side. ¹⁹ Og der kom én, en skriftklog, og sagde til ham: "Mester! jeg vil følge dig, hvor du end går hen." ²⁰ Og Jesus siger til ham: "Ræve have Huler, og Himmels Fugle Reder; men Menneskesønnen har ikke det, hvortil han kan hælde sit Hoved." ²¹ Men en anden af disciplene sagde til ham: "Herre! tilsted mig først at gå hen og begrave min Fader." ²² Men Jesus siger til ham: "Følg mig, og lad de døde begrave deres døde!" ²³ Og da han gik om Bord i Skibet, fulgte hans Disciple ham. ²⁴ Og se, det blev en stærk Storm på Søen, så at Skibet skjultes af Bølgerne; men han sov. ²⁵ Og de gik hen til ham, vækkede ham og sagde: "Herre, frels os! vi forgå." ²⁶ Og han siger til dem: "Hvorfor ere I bange, I lidetroende?" Da stod han op og truede Vindene og Søen, og det blev ganske blikstille. ²⁷ Men Menneskene forundrede sig og sagde: "Hvem er dog denne, siden både Vindene og Søen ere ham lydige?" ²⁸ Og da han kom over til hin Side til Gadarenernes Land, mødte ham to besatte, som kom ud fra Gravene, og de vare såre vilde, så at ingen kunde komme forbi ad den Vej. ²⁹ Og se, de råbte og sagde: "Hvad have vi med dig at gøre, du Guds Søn? Er du kommen hid før Tiden for at pine os?" ³⁰ Men der var langt fra dem en stor Hjord Svin, som græssede. ³¹ Og de onde Ånder bade ham og sagde: "Dersom du uddriver os, da send os i Svinehjorden!" ³² Og han sagde til dem: "Går!" Men de fore ud og fore i Svinene; og se, hele Hjorden styrtede sig ned over Brinken ud i Søen og døde i Vandet. ³³ Men Hyrderne flyede og gik hen i Byen og fortalte det alt sammen, og hvorledes det var gået til med de besatte. ³⁴ Og se, hele Byen gik ud for at møde Jesus; og da de så ham, bade de ham om; at han vilde gå bort fra deres Egn.

9

¹ Og han gik om Bord i et Skib og for over og kom til sin egen By. ² Og se, de bare til ham en værkbruden, som lå på en Seng; og da Jesus så deres Tro, sagde han til den værkbrudne: "Søn! vær frimodig, dine Synder forlades dig." ³ Og se, nogle af de skriftkloge sagde ved sig selv: "Denne taler bespotteligt." ⁴ Og da Jesus så deres Tanker, sagde han: "Hvorfor tænke I ondt i eders Hjerter? ⁵ Thi hvilket er lettest at sige: Dine Synder forlades dig, eller at sige: Stå op og gå? ⁶ Men for at I skulle vide, at Menneskesønnen har Magt på Jorden til at forlade Synder," da siger han til den værkbrudne: "Stå op, og tag din Seng, og gå til dit Hus!" ⁷ Og han stod op og gik bort til sit Hus. ⁸ Men da Skarerne så det, frygtede de og priste Gud, som havde givet Menneskene en sådan Magt. ⁹ Og da Jesus gik videre derfra, så han en Mand, som hed Matthæus, sidde ved Toldboden; og han siger til ham: "Følg mig!" Og han stod op og fulgte ham. ¹⁰ Og det skete, da han sad* til Bords i Huset, se, da kom der mange Toldere og Syndere og sade til Bords med Jesus og hans Disciple. { [*egl.: lå, jfr. særlig Luk. 7, 37-38. Joh. 13, 23.] } ¹¹ Og da Farisæerne så det, sagde de til hans Disciple: "Hvorfor spiser eders Mester med Toldere og Syndere?" ¹² Men da Jesus hørte det, sagde han: "De raske trænge ikke til Læge, men de syge. ¹³ Men går hen og lærer, hvad det vil sige: Jeg har Lyst til Barmhjertighed og ikke til Offer; thi jeg er ikke kommen for at kalde retfærdige, men Syndere," ¹⁴ Da komme Johannes's Disciple til ham og sige: "Hvorfor faste vi og Farisæerne meget, men dine Disciple faste ikke?" ¹⁵ Og Jesus sagde til dem: "Kunne Brudesvendene sørge, så længe Brudgommen er hos dem? Men der skal komme Dage, da Brudgommen bliver tagen fra dem, og da skulle de faste. ¹⁶ Men ingen sætter en Lap af uvalket Klæde på et gammelt Klædebon; thi Lappen river Klædebonnet itu, og der bliver et værre Hul. ¹⁷ Man kommer heller ikke ung Vin på gamle Læderflasker, ellers sprænges Læderflaskerne, og Vinen spildes, og Læderflaskerne ødelægges; men man kommer ung Vin på nye Læderflasker, så blive begge Dele bevarede." ¹⁸ Medens han talte dette til dem, se, da kom der en Forstander og faldt ned for ham og sagde: "Min Datter er lige nu død; men kom og læg din Hånd på hende, så bliver hun levende." ¹⁹ Og Jesus stod op og fulgte ham med sine Disciple. ²⁰ Og se, en Kvinde, som havde haft Blodflod i tolv År, trådte hen bagfra og rørte ved Fligen af hans

Klædebon; ²¹ thi hun sagde ved sig selv: "Dersom jeg blot rører ved hans Klædebon, bliver jeg frelst." ²² Men Jesus vendte sig om, og da han så hende, sagde han: "Datter! vær frimodig, din Tro har frelst dig." Og Kvinden blev frelst fra den samme Time. ²³ Og da Jesus kom til Forstanderens Hus og så Fløjtespillerne og Hoben, som larmede, sagde han: ²⁴ "Gå bort, thi Pigen er ikke død, men hun sover." Og de lo ad ham. ²⁵ Men da Hoben var dreven ud, gik han ind og tog hende ved Hånden; og Pigen stod op. ²⁶ Og Rygtet herom kom ud i hele den Egn. ²⁷ Og da Jesus gik bort derfra, fulgte der ham to blinde, som råbte og sagde: "Forbarm dig over os, du Davids Søn!" ²⁸ Men da han kom ind i Huset, gik de blinde til ham; og Jesus siger til dem: "Tro I, at jeg kan gøre dette?" De siger til ham: "Ja, Herre!" ²⁹ Da rørte han ved deres Øjne og sagde: "Det ske eder efter eders Tro!" ³⁰ Og deres Øjne bleve åbnede. Og Jesus bød dem strengt og sagde: "Ser til, lad ingen få det at vide." ³¹ Men de gik ud og udbredte Rygtet om ham i hele den Egn. ³² Men da disse gik ud, se, da førte de til ham et stumt Menneske, som var besat. ³³ Og da den onde Ånd var uddreven, talte den stumme. Og Skarerne forundrede sig og sagde: "Aldrig er sådant set i Israel." ³⁴ Men Farisæerne sagde: "Ved de onde Ånders Fyrste uddriver han de onde Ånder." ³⁵ Og Jesus gik omkring i alle Byerne og Landsbyerne, lærte i deres Synagoger og prædikede Rigets Evangelium og helbredte enhver Sygdom og enhver Skrøbelighed. ³⁶ Men da han så Skarerne, ynkedes han inderligt over dem; thi de vare vanrøgtede og forkomne som Får, der ikke have Hyrde. ³⁷ Da siger han til sine Disciple: "Høsten er stor, men Arbejderne ere få; ³⁸ beder derfor Høstens Herre om, at han vil sende Arbejdere ud til sin Høst."

10

¹ Og han kaldte sine tolv Disciple til sig og gav dem Magt over urene Ånder, til at uddrive dem og at helbrede enhver Sygdom og enhver Skrøbelighed. ² Og disse ere de tolv Apostles Navne: Først Simon, som kaldes Peter, og Andreas, hans Broder, og Jakob, Zebedæus's Søn, og Johannes, hans Broder, ³ Filip og Bartholomæus, Thomas og Tolderen Matthæus, Jakob, Alfæus's Søn, og Lebbæus med Tilnavn Thaddæus, ⁴ Simon Kananæeren* og Judas Iskariot, han, som forrådte ham. { [*d. e. den nidkære. "De nidkære" (Zeloter) kaldtes et jødisk Parti, som ivrede for den nationale Uafhængighed.] } ⁵ Disse tolv udsendte

Jesus, bød dem og sagde: "Går ikke hen på Hedningers Vej, og går ikke ind i Samaritaners By! ⁶ Men går hellere hen til de fortabte Får af Israels Hus! ⁷ Men på eders Vandring skulle I prædike og sige: Himmeriges Rige er kommet nær. ⁸ Helbreder syge, opvækker døde, renser spedalske, uddriver onde Ånder! I have modtaget det for intet, giver det for intet! ⁹ Skafter eder ikke Guld, ej heller Sølv, ej heller Kobber i eders Bælter; ¹⁰ ej Taske til at rejse med, ej heller to Kjørtler, ej heller Sko, ej heller Stav; thi Arbejderen er sin Føde værd. ¹¹ Men hvor I komme ind i en By eller Landsby, der skulle I spørge, hvem i den der er det værd, og der skulle I blive, indtil I drage bort. ¹² Men når I gå ind i Huset, da hilser det; ¹³ og dersom Huset er det værd, da komme eders Fred over det; men dersom det ikke er det værd, da vende eders Fred tilbage til eder! ¹⁴ Og dersom nogen ikke modtager eder og ej hører eders Ord, da går ud af det Hus eller den By og ryster Støvet af eders Fødder! ¹⁵ Sandelig, siger jeg eder, det skal gå Sodomas og Gomorras Land tåleligere på Dommens Dag end den By. ¹⁶ Se, jeg sender eder som Får midt iblandt Ulve; vorder derfor snilde som Slinger og enfoldige som Duer! ¹⁷ Vogter eder for Menneskene; thi de skulle overgive eder til Rådsforsamlinger og hudstryge eder i deres Synagoger. ¹⁸ Og I skulle føres for Landshøvdinge og Konger for min Skyld, dem og Hedningerne til et Vidnesbyrd. ¹⁹ Men når de overgive eder, da bekymrer eder ikke for, hvorledes eller hvad I skulle tale; thi det skal gives eder i den samme Time, hvad I skulle tale. ²⁰ Thi I ere ikke de, som tale; men det er eders Faders Ånd, som taler i eder. ²¹ Men Broder skal overgive Broder til Døden, og Fader sit Barn, og Børn skulle sætte sig op imod Forældre og slå dem ihjel. ²² Og I skulle hades af alle for mit Navns Skyld; men den, som holder ud indtil Enden, han skal blive frelst. ²³ Men når de forfølge eder i én By, da flyr til en anden; thi sandelig, siger jeg eder, I skulle ikke komme til Ende med Israels Byer, førend Menneskesønnen kommer. ²⁴ En Discipel er ikke over sin Mester, ej heller en Tjener over sin Herre. ²⁵ Det er Disciplen nok, at han bliver som sin Mester, og Tjeneren som sin Herre. Have de kaldt Husbonden Beelzebul, hvor meget mere da hans Husfolk? ²⁶ Frygter altså ikke for dem; thi intet er skjult, som jo skal åbenbares, og intet er lønligt, som jo skal blive kendt. ²⁷ Taler i Lyset, hvad jeg siger eder i Mørket; og prædiker på Tagene, hvad der siges eder i Øret! ²⁸ Og frygter ikke for dem, som slå Legemet ihjel, men ikke kunne slå Sjælen ihjel; men frygter hellere for ham, som

kan fordærve både Sjæl og Legeme i Helvede. ²⁹ Sælges ikke to Spurve for en Penning*? Og ikke én af dem falder til Jorden uden eders Faders Villie. { [*As, 1&16 af en Denar (se k. 18, 28) eller omtrent 4 Øre.] } ³⁰ Men på eder ere endog alle Hovedhår talte. ³¹ Frygter derfor ikke; I ere mere værd end mange Spurve. ³² Altså, enhver som vedkender sig mig for Menneskene, ham vil også jeg vedkende mig for min Fader, som er i Himlene. ³³ Men den, som fornægter mig for Menneskene, ham vil også jeg fornægte for min Fader, som er i Himlene. ³⁴ Mener ikke, at jeg er kommen for at bringe Fred på Jorden; jeg er ikke kommen for at bringe Fred, men Sværd. ³⁵ Thi jeg er kommen før at volde Splid imellem en Mand og hans Fader og imellem en Datter og hendes Moder og imellem en Svigerdatter og hendes Svigermoder, ³⁶ og en Mands Husfolk skulle være hans Fjender. ³⁷ Den, som elsker Fader eller Moder mere end mig, er mig ikke værd; og den, som elsker Søn eller Datter mere end mig, er mig ikke værd; ³⁸ og den, som ikke tager sit Kors og følger efter mig, er mig ikke værd. ³⁹ Den, som bjærger sit Liv, skal miste det; og den, som mister sit Liv for min Skyld, skal bjærge det. ⁴⁰ Den, som modtager eder, modtager mig; og den, som modtager mig, modtager ham, som udsendte mig. ⁴¹ Den, som modtager en Profet, fordi han er en Profet, skal få en Profets Løn; og den, som modtager en retfærdig, fordi han er en retfærdig, skal få en retfærdigs Løn. ⁴² Og den, som giver en af disse små ikkun et Bæger koldt Vand at drikke, fordi han er en Discipel, sandelig, siger jeg eder, han skal ingenlunde miste sin Løn."

11

¹ Og det skete, da Jesus var færdig med at give sine tolv Disciple Befaling, gik han videre derfra for at lære og prædike i deres Byer. ² Men da Johannes hørte i Fængselet om Kristi Gerninger, sendte han Bud med sine Disciple og lod ham sige: ³ "Er du den, som kommer, eller skulle vi vente en anden?" ⁴ Og Jesus svarede og sagde til dem: "Går hen, og forkynder Johannes de Ting, som I høre og se: ⁵ blinde se, og lamme gå, spedalske renses, og døve høre, og døde stå op, og Evangeliet forkyndes for fattige; ⁶ og salig er den, som ikke forarges på mig." ⁷ Men da disse gik bort, begyndte Jesus at sige til Skarerne om Johannes: "Hvad gik I ud i Ørkenen at skue? Et Rør, som bevæges hid og did af Vinden? ⁸ Eller hvad gik I ud at se? Et Menneske, iført bløde Klæder? Se, de, som bære bløde Klæder, ere i Kongernes Huse. ⁹ Eller hvad gik I ud at

se? En Profet? Ja, siger jeg eder, endog mere end en Profet. ¹⁰ Thi han er den, om hvem der er skrevet: Se, jeg sender min Engel for dit Ansigt, han skal berede din Vej foran dig. ¹¹ Sandelig, siger jeg eder, iblandt dem, som ere fødte af Kvinder, er ingen større fremstået end Johannes Døberens; men den mindste i Himmeriges Rige er større end han. ¹² Men fra Johannes Døberens Dage indtil nu tages Himmeriges Rige med Vold, og Voldsmænd rive det til sig. ¹³ Thi alle Profeterne og Loven have profeteret indtil Johannes. ¹⁴ Og dersom I ville tage imod det: Han er Elias, som skal komme. ¹⁵ Den, som har Øren at høre med, han høre! ¹⁶ Men hvem skal jeg ligne denne Slægt ved? Den ligner Børn, som sidde på Torvene og råbe til de andre og sige: ¹⁷ Vi blæste på Fløjte for eder, og I dansede ikke; vi sang Klagesange, og I jamrede ikke. ¹⁸ Thi Johannes kom, som hverken spiste eller drak, og de sige: Han er besat. ¹⁹ Menneskesønnen kom, som spiser og drikker, og de sige: Se, en Frådser og en Vindranker, Tolderes og Synderes Ven! Dog, Visdommen er retfærdiggjort ved sine Børn.” ²⁰ Da begyndte han at skamme de Byer ud, i hvilke hans fleste kraftige Gerninger vare gjorde, fordi de ikke havde omvendt sig: ²¹ “Ve dig, Korazin! ve dig, Bethsajda! thi dersom de kraftige Gerninger, som ere skete i eder, vare skete i Tyrus og Sidon, da havde de for længe siden omvendt sig i Sæk og Aske. ²² Men jeg siger eder: Det skal gå Tyrus og Sidon tåleligere på Dommens Dag end eder. ²³ Og du, Kapernaum! som er bleven ophøjet indtil Himmelen, du skal nedstødes indtil Dødsriget; thi dersom de kraftige Gerninger, som ere skete i dig, vare skete i Sodoma, da var den bleven stående indtil denne Dag. ²⁴ Men jeg siger eder: Det skal gå Sodomas Land tåleligere på Dommens Dag end dig.” ²⁵ På den Tid udbrød Jesus og sagde: “Jeg priser dig, Fader, Himmelens og Jordens Herre! fordi du har skjult dette for vise og forstandige og åbenbaret det for umyndige. ²⁶ Ja, Fader! thi således skete det, som var velbehageligt for dig. ²⁷ Alle Ting ere mig overgivne af min Fader; og ingen kender Sønnen uden Faderen, og ingen kender Faderen uden Sønnen, og den, for hvem Sønnen vil åbenbare ham. ²⁸ Kommer hid til mig alle, som lide Møje og ere besværede, og jeg vil give eder Hvile. ²⁹ Tager mit Åg på eder, og lærer af mig; thi jeg er sagtmodig og ydmyg af Hjertet; så skulle I finde Hvile for eders Sjæle. ³⁰ Thi mit Åg er gavnligt, og min Byrde er let.”

12

1 På den Tid vandrede Jesus på Sabbaten igennem en Sædemark; men hans Disciple bleve hungrige og begyndte at plukke Aks og at spise. 2 Men da Farisæerne så det, sagde de til ham: "Se, dine Disciple gøre, hvad det ikke er tilladt at gøre på en Sabbat." 3 Men han sagde til dem: "Have I ikke læst, hvad David gjorde, da han blev hungrig og de, som vare med ham? 4 hvorledes han gik ind i Guds Hus og spiste Skuebrødene, som det ikke var ham tilladt at spise, ej heller dem, som vare med ham, men alene Præsterne? 5 Eller have I ikke læst i Loven, at på Sabbaterne vanhellige Præsterne Sabbaten i Helligdommen og ere dog uden Skyld? 6 Men jeg siger eder, at her er det, som er større end Helligdommen. 7 Men dersom I havde vidst, hvad det Ord betyder: Jeg har Lyst til Barmhjertighed og ikke til Offer, da havde I ikke fordømt dem, som ere uden Skyld. 8 Thi Menneskesønnen er Herre over Sabbaten." 9 Og han gik videre derfra og kom ind i deres Synagoge. 10 Og se, der var en Mand, som havde en vissen Hånd; og de spurgte ham ad og sagde: "Er det tilladt at helbrede på Sabbaten?" for at de kunde anklage ham. 11 Men han sagde til dem: "Hvilket Menneske er der iblandt eder, som har kun ét Får, og ikke tager fat på det og drager det op, dersom det på Sabbaten falder i en Grav? 12 Hvor meget er nu ikke et Menneske mere end et Får? Altså er det tilladt at gøre vel på Sabbaten." 13 Da siger han til Manden: "Ræk din Hånd ud!" og han rakte den ud, og den blev igen sund som den anden. 14 Men Farisæerne gik ud og lagde Råd op imod ham, hvorledes de kunde slå ham ihjel. 15 Men da Jesus mærkede det, drog han bort derfra; og mange fulgte ham, og han helbredte dem alle. 16 Og han bød dem strengt, at de ikke måtte gøre ham kendt; 17 for at det skulde opfyldes, som er talt ved Profeten Esajas, som siger: 18 "Se, min Tjener, som jeg har udvalgt, min elskede, i hvem min Sjæl har Velbehag; jeg vil give min Ånd over ham, og han skal forkynde Hedningerne Ret. 19 Han skal ikke kives og ikke råbe, og ingen skal høre hans Røst på Gaderne. 20 Han skal ikke sønderbryde det knækkede Rør og ikke udslukke den rygende Tande, indtil han får ført Retten frem til Sejr. 21 Og på hans Navn skulle Hedninger håbe." 22 Da blev en besat, som var blind og stum, ført til ham; og han helbredte ham, så at den stumme talte og så. 23 Og alle Skarerne forfærdedes og sagde: "Mon denne skulde være Davids Søn?" 24 Men da Farisæerne hørte det, sagde de: "Denne

uddriver ikke de onde Ånder uden ved Beelzebul, de onde Ånders Fyrste.”²⁵ Men såsom han kendte deres Tanker, sagde han til dem: “Hvert Rige, som er kommet i Splid med sig selv, lægges øde; og hver By eller Hus, som er kommet i Splid med sig selv, kan ikke bestå.”²⁶ Og hvis Satan uddriver Satan, så er han kommen i Splid med sig selv; hvorledes skal da hans Rige bestå?²⁷ Og dersom jeg uddriver de onde Ånder ved Beelzebul, ved hvem uddrive da eders Sønner dem? Derfor skulle de være eders Dommere.²⁸ Men dersom jeg uddriver de onde Ånder ved Guds Ånd, da er jo Guds Rige kommet til eder.²⁹ Eller hvorledes kan nogen gå ind i den stærkes Hus og røve hans Ejendele, uden han først binder den stærke? Da kan han plyndre hans Hus.³⁰ Den, som ikke er med mig, er imod mig; og den, som ikke samler med mig, adspredes.³¹ Derfor siger jeg eder: Al Synd og Bespottelse skal forlades Menneskene, men Bespottelsen imod Ånden skal ikke forlades.³² Og den, som taler et Ord imod Menneskesønnen, ham skal det forlades; men den som taler imod den Helligånd, ham skal det ikke forlades, hverken i denne Verden eller i den kommende.³³ Lader enten Træet være godt og dets Frugt god; eller lader Træet være råddent, og dets Frugt rådden; thi Træet kendes på Frugten.³⁴ I Øgleunger! hvorledes kunne I tale godt, når I ere onde? Thi af Hjertets Overflødighed taler Munden.³⁵ Et godt Menneske fremtager gode Ting af sit gode Forråd; og et ondt Menneske fremtager onde Ting af sit onde Forråd.³⁶ Men jeg siger eder, at Menneskene skulle gøre Regnskab på Dommens Dag for hvert utilbørligt Ord, som de tale.³⁷ Thi af dine Ord skal du retfærdiggøres, og af dine Ord skal du fordømmes.”³⁸ Da svarede nogle af de skriftkloge og Farisæerne ham og sagde: “Mester! vi ønske at se et Tegn at dig.”³⁹ Men han svarede og sagde til dem: “En ond og utro Slægt forlanger Tegn, men der skal intet Tegn gives den uden Profeten Jonas's Tegn.⁴⁰ Thi ligesom Jonas var tre Dage og tre Nætter i Havdyrets Bug, således skal Menneskesønnen være tre Dage og tre Nætter i Jordens Skød.⁴¹ Mænd fra Ninive skulle opstå ved Dommen sammen med denne Slægt og fordømme den; thi de omvendte sig ved Jonas's Prædiken; og se, her er mere end Jonas.⁴² Sydens Dronning skal oprejses ved Dommen sammen med denne Slægt og fordømme den; thi hun kom fra Jordens Grænser for at høre Salomons Visdom; og se, her er mere end Salomon.⁴³ Men når den urene Ånd er faren ud af Mennesket, vandrer den igennem vandløse Steder, søger Hvile og finder den ikke.⁴⁴ Da siger den: Jeg

vil vende om til mit Hus, som jeg gik ud af; og når den kommer, finder den det ledigt, fejlet og prydet. ⁴⁵ Så går den hen og tager syv andre Ånder med sig, som ere værre end den selv, og når de ere komne derind, bo de der; og det sidste bliver værre med dette Menneske end det første. Således skal det også gå denne onde Slægt.” ⁴⁶ Medens han endnu talte til Skarerne, se, da stode hans Moder og hans Brødre udenfor og begærede at tale med ham. ⁴⁷ Da sagde en til ham: “Se, din Moder og dine Brødre stå udenfor og begære at tale med dig.” ⁴⁸ Men han svarede og sagde til den, som sagde ham det: “Hvem er min Moder? og hvem ere mine Brødre?” ⁴⁹ Og han rakte sin Hånd ud over sine Disciple og sagde: “Se, her er min Moder og mine Brødre! ⁵⁰ Thi enhver, der gør min Faders Villie, som er i Himlene, han er min Broder og Søster og Moder.”

13

¹ På hin dag gik Jesus ud af Huset og satte sig ved Søen. ² Og store Skarer samlede sig om ham, så han gik om Bord i et Skib og satte sig; og hele Skaren stod på Strandbredden. ³ Og han talte meget til dem i Lignelser og sagde: “Se, en Sædemand gik ud at så. ⁴ Og idet han såede, faldt noget ved Vejen; og Fuglene kom og åde det op. ⁵ Og noget faldt på Stengrund, hvor det ikke havde megen Jord; og det voksede straks op, fordi det ikke havde dyb Jord. ⁶ Men da Solen kom op, blev det svedet af, og fordi det ikke havde Rod, visnede det. ⁷ Og noget faldt iblandt Torne; og Tornene voksede op og kvalte det. ⁸ Og noget faldt i god Jord og bar Frugt, noget hundrede, noget tresindstyve, noget tredive Fold. ⁹ Den, som har Øren, han høre!” ¹⁰ Og Disciplene gik hen og sagde til ham: “Hvorfor taler du til dem i Lignelser?” ¹¹ Men han svarede og sagde til dem: “Fordi det er eder givet at kende Himmeriges Riges Hemmeligheder; men dem er det ikke givet. ¹² Thi den, som har, ham skal der gives, og han skal få Overflod; men den, som ikke har, fra ham skal endog det tages, som han har. ¹³ Derfor taler jeg til dem i Lignelser, fordi de skønt seende dog ikke se, og hørende dog ikke høre og forstå ikke heller. ¹⁴ Og på dem opfyldes Esajas's Profeti, som siger: Med eders Øren skulle I høre og dog ikke forstå og se med eders Øjne og dog ikke se. ¹⁵ Thi dette Folks Hjerte er blevet sløvet, og med Ørene høre de tungt, og deres Øjne have de tillukket, for at de ikke skulle se med Øjnene og høre med Ørene og forstå med Hjertet og omvende sig, på jeg kunde helbrede dem. ¹⁶ Men salige ere eders Øjne, fordi de se, og eders Øren, fordi de høre. ¹⁷ Thi sandelig, siger

jeg eder, mange Profeter og retfærdige attråede at se, hvad I se, og så det ikke; og at høre, hvad I høre, og hørte det ikke. ¹⁸ Så hører nu I Lignelsen om Sædemanden! ¹⁹ Når nogen hører Rigets Ord og ikke forstår det, da kommer den Onde og river det bort, som er sået i hans Hjerter; denne er det, som blev sået ved Vejen. ²⁰ Men det, som blev sået på Stengrund, er den, som hører Ordet og straks modtager det med Glæde. ²¹ Men han har ikke Rod i sig og holder kun ud til en Tid; men når der kommer Trængsel eller Forfølgelse for Ordets Skyld, forarges han straks. ²² Men det, som blev sået iblandt Torne, er den, som hører Ordet, og Verdens Bekymring og Rigdommens Forførelse kvæler Ordet, og det bliver uden Frugt. ²³ Men det, som blev sået i god Jord, er den, som hører Ordet og forstår det, og som så bærer Frugt, en hundrede, en tresindstyve, en tredive Fold.” ²⁴ En anden Lignelse fremsatte han for dem og sagde: “Himmeriges Rige lignes ved et Menneske, som såede god Sæd i sin Mark. ²⁵ Men medens Folkene sov, kom hans Fjende og såede Ugræs iblandt Hveden og gik bort. ²⁶ Men da Sæden spirede frem og bar Frugt, da kom også Ugræsset til Syne. ²⁷ Og Husbondens Tjenere kom til ham og sagde: Herre, såede du ikke god Sæd i din Mark? Hvor har den da fået Ugræsset fra? ²⁸ Men han sagde til dem: Det har et fjendsk Menneske gjort. Da sige Tjenerne til ham: Vil du da, at vi skulle gå hen og sanke det sammen? ²⁹ Men han siger: Nej, for at I ikke, når I sanke Ugræsset sammen, skulle rykke Hveden op tillige med det. ³⁰ Lader dem begge vokse tilsammen indtil Høsten; og i Høstens Tid vil jeg sige til Høstfolkene: Sanker først Ugræsset sammen og binder det i Knipper for at brænde det, men samler Hveden i min Lade!” ³¹ En anden Lignelse fremsatte han for dem og sagde: “Himmeriges Rige ligner et Sennepskorn, som en Mand tog og såede i sin Mark. ³² Dette er vel mindre end alt andet Frø; men når det er vokset op, er det større end Urterne og bliver et Træ, så at Himmelens Fugle komme og bygge Rede i dets Grene.” ³³ En anden Lignelse talte han til dem: “Himmeriges Rige ligner en Surdej, som en Kvinde tog og lagde ned i tre Mål Mel, indtil det blev syret alt sammen.” ³⁴ Alt dette talte Jesus til Skarerne i Lignelser, og uden Lignelse talte han intet til dem, ³⁵ for at det skulde opfyldes, som er talt ved Profeten, der siger: “Jeg vil oplade min Mund i Lignelser; jeg vil udsige det, som har været skjult fra Verdens Grundlæggelse.” ³⁶ Da forlod han Skarerne og gik ind i Huset; og hans Disciple kom til ham

og sagde: "Forklar os Lignelsen om Ugræsset på Marken!"
³⁷ Men han svarede og sagde: "Den, som sår den gode Sæd, er Menneskesønnen, ³⁸ og Marken er Verden, og den gode Sæd er Rigets Børn, men Ugræsset er den Ondes Børn, ³⁹ og Fjenden, som såede det, er Djævelen; og Høsten er Verdens Ende; og Høstfolkene ere Engle. ⁴⁰ Ligesom nu Ugræsset sankes sammen og opbrændes med Ild, således skal det ske ved Verdens Ende. ⁴¹ Menneskesønnen skal udsende sine Engle, og de skulle sanke ud af hans Rige alle Forargelserne og dem, som gøre Uret; ⁴² og de skulle kaste dem i Ildovnen; der skal være Gråd og Tænders Gnidsel. ⁴³ Da skulle de retfærdige skinne som Solen i deres Faders Rige. Den, som har Øren, han høre! ⁴⁴ Himmeriges Rige ligner en Skat, som er skjult i en Mark, og en Mand fandt og skjulte den, og af Glæde over den går han hen og sælger alt, hvad han har, og køber den Mark. ⁴⁵ Atter ligner Himmeriges Rige en Købmand, som søgte efter skønne Perler; ⁴⁶ og da han fandt én meget kostbar Perle, gik han hen og solgte alt, hvad han havde, og købte den. ⁴⁷ Atter ligner Himmeriges Rige et Vod, som blev kastet i Havet og samlede Fisk af alle Slags. ⁴⁸ Og da det var blevet fuldt, drog man det op på Strandbredden og satte sig og sankede de gode sammen i Kar, men kastede de rådne ud. ⁴⁹ Således skal det gå til ved Verdens Ende. Englene skulle gå ud og skille de onde fra de retfærdige ⁵⁰ og kaste dem i Ildovnen; der skal være Gråd og Tænders Gnidsel. ⁵¹ Have I forstået alt dette?" De sige til ham: "Ja." ⁵² Men han sagde til dem: "Derfor er hver skriftklog, som er oplært for Himmeriges Rige, ligesom en Husband, der tager nyt og gammelt frem af sit Forråd." ⁵³ Og det skete, da Jesus havde fuldendt disse Lignelser, drog han bort derfra. ⁵⁴ Og han kom til sin Fædrene by og lærte dem i deres Synagoge, så at de bleve slagne af Forundring og sagde: "Hvorfra har han denne Visdom og de kraftige Gerninger? ⁵⁵ Er denne ikke Tømmermandens Søn? Hedder ikke hans Moder Maria og hans Brødre Jakob og Josef og Simon og Judas? ⁵⁶ Og hans Søstre, ere de ikke alle hos os? Hvorfra har han alt dette?" ⁵⁷ Og de forargedes på ham. Men Jesus sagde til dem: "En Profet er ikke foragtet uden i sit eget Fædreland og i sit Hus," ⁵⁸ Og han gjorde ikke mange kraftige Gerninger der for deres Vantros Skyld.

14

¹ På den Tid hørte Fjerdingsfyrsten Herodes Rygtet om Jesus. ² Og han sagde til sine Tjenere: "Det er Johannes Døberens; han er oprejst fra de døde, derfor virke

Kræfterne i ham.”³ Thi Herodes havde grebet Johannes og bundet ham og sat ham i Fængsel for sin Broder Filips Hustru, Herodias's Skyld.⁴ Johannes sagde nemlig til ham: “Det er dig ikke tilladt at have hende.”⁵ Og han vilde gerne slå ham ihjel, men frygtede for Mængden, thi de holdt ham for en Profet.⁶ Men da Herodes's Fødselsdag kom, dansede Herodias's Datter for dem; og hun behagede Herodes.⁷ Derfor lovede han med en Ed at give hende, hvad som helst hun begærede.⁸ Og tilskyndet af sin Moder siger hun: “Giv mig Johannes Døberens Hoved hid på et Fad!”⁹ Og Kongen blev bedrøvet; men for sine Eders og for Gæsternes Skyld befalede han, at det skulde gives hende.¹⁰ Og han sendte Bud og lod Johannes halshugge i Fængselet.¹¹ Og hans Hoved blev bragt på et Fad og givet Pigen, og hun bragte det til sin Moder.¹² Da kom hans Disciple og toge Liget og begravede ham, og de kom og forkyndte Jesus det.¹³ Og da Jesus hørte det, drog han bort derfra i et Skib til et øde Sted afsides; og da Skarerne hørte det, fulgte de ham til Fods fra Byerne.¹⁴ Og da han kom i Land, så han en stor Skare, og han ynkedes inderligt over dem og helbredte deres syge.¹⁵ Men da det blev Aften, kom Disciplene til ham og sagde: “Stedet er øde, og Tiden er allerede forløben; lad Skarerne gå bort, for at de kunne gå hen i Landsbyerne og købe sig Mad.”¹⁶ Men Jesus sagde til dem: “De have ikke nødvendig at gå bort; giver I dem at spise!”¹⁷ Men de sige til ham: “Vi have ikke her uden fem Brød og to Fisk.”¹⁸ Men han sagde: “Henter mig dem hid!”¹⁹ Og han bød Skarerne at sætte sig ned i Græsset og tog de fem Brød og de to Fisk, så op til Himmelen og velsignede; og han brød Brødene og gav Disciplene dem, og Disciplene gavede dem til Skarerne.²⁰ Og de spiste alle og bleve mætte; og de opsamlede det, som blev tilovers af Stykkerne, tolv Kurve fulde.²¹ Men de, som spiste, vare omtrent fem Tusinde Mænd, foruden Kvinder og Børn.²² Og straks nødte han sine Disciple til at gå om Bord i Skibet og i Forvejen sætte over til hin Side, medens han lod Skarerne gå bort.²³ Og da han havde ladet Skarerne gå bort, gik han op på Bjerget afsides for at bede. Og da det blev silde, var han der alene.²⁴ Men Skibet var allerede midt på Søen og led Nød af Bølgerne; thi Vinden var imod.²⁵ Men i den fjerde Nattevagt kom han til dem, vandrende på Søen.²⁶ Og da Disciplene så ham vandre på Søen, bleve de forfærdede og sagde: “Det er et Spøgelse;” og de skrege af Frygt.²⁷ Men straks talte Jesus til dem og sagde: “Værer frimodige; det

er mig, frygter ikke!" ²⁸ Men Peter svarede ham og sagde: "Herre! dersom det er dig, da byd mig at komme til dig på Vandet!" ²⁹ Men han sagde: "Kom!" Og Peter trådte ned fra Skibet og vandrede på Vandet for at komme til Jesus. ³⁰ Men da han så det stærke Vejr, blev han bange; og da han begyndte at synke, råbte han og sagde: "Herre, frels mig!" ³¹ Og straks udrakte Jesus Hånden og greb ham, og han siger til ham: "Du lidettroende, hvorfor tvivlede du?" ³² Og da de stege op i Skibet, lagde Vinden sig. ³³ Men de, som vare i Skibet, faldt ned for ham og sagde: "Du er sandelig Guds Søn." ³⁴ Og da de vare farne over, landede de i Genezareth. ³⁵ Og da Folkene på det Sted kendte ham, sendte de Bud til hele Egnen der omkring og bragte alle de syge til ham. ³⁶ Og de bade ham, at de blot måtte røre ved Fligen af hans Klædebon; og alle de, som rørte derved, bleve helbredede.

15

¹ Da kommer der fra Jerusalem Farisæere og skriftkloge til Jesus og sige: ² "Hvorfor overtræde dine Disciple de gamles Overlevering? thi de to ikke deres Hænder, når de holde Måltid." ³ Men han svarede og sagde til dem: "Hvorfor overtræde også I Guds Bud for eders Overleverings Skyld? ⁴ Thi Gud har påbudt og sagt: "Ær din Fader og Moder;" og: "Den, som hader Fader eller Moder, skal visselig dø." ⁵ Men I sige: "Den, som siger til sin Fader eller sin Moder: "Det, hvormed du skulde være hjulpet af mig, skal være en Tempelgave," han skal ingenlunde ære sin Fader eller sin Moder." ⁶ Og I have ophævet Guds Lov for eders Overleverings Skyld. ⁷ I Hyklere! Rettelig profeterede Esajas om eder, da han sagde: ⁸ "Dette Folk ærer mig med Læberne; men deres Hjerter er langt borte fra mig. ⁹ Men de dyrke mig forgæves, idet de lære Lærdomme, som ere Menneskers Bud." ¹⁰ Og han kaldte Folkeskaren til sig og sagde til dem: "Hører og forstår! ¹¹ Ikke det, som går ind i Munden, gør Mennesket urent, men det, som går ud af Munden, dette gør Mennesket urent." ¹² Da kom hans Disciple hen og sagde til ham: "Ved du, at Farisæerne bleve forargede, da de hørte den Tale?" ¹³ Men han svarede og sagde: "Enhver Plantning, som min himmelske Fader ikke har plantet, skal oprykkes med Røde. ¹⁴ Lader dem fare, det er blinde Vejledere for blinde; men når en blind leder en blind, falde de begge i Graven." ¹⁵ Men Peter svarede og sagde til ham: "Forklar os Lignelsen!" ¹⁶ Og han sagde: "Ere også I endnu så uforstandige? ¹⁷ Forstår I

endnu ikke, at alt, hvad der går ind i Munden, går i Bugen og føres ud ad den naturlige Vej? ¹⁸ Men det, som går ud af Munden, kommer ud fra Hjertet, og det gør Mennesket urent. ¹⁹ Thi ud fra Hjertet kommer der onde Tanker, Mord, Hor, Utugt, Tyverier, falske Vidnesbyrd, Forhånelser. ²⁰ Det er disse Ting, som gøre Mennesket urent; men at spise med utoede Hænder gør ikke Mennesket urent." ²¹ Og Jesus gik bort derfra og drog til Tyrus's og Sidons Egne. ²² Og se, en kananæisk Kvinde kom fra disse Egne, råbte og sagde: "Herre, Davids Søn! forbarm dig over mig! min Datter plages ilde af en ond Ånd." ²³ Men han svarede hende ikke et Ord. Da trådte hans Disciple til, bade ham og sagde: "Skil dig af med hende, thi hun råber efter os." ²⁴ Men han svarede og sagde: "Jeg er ikke udsendt uden til de fortabte Får af Israels Hus." ²⁵ Men hun kom og kastede sig ned for ham og sagde: "Herre, hjælp mig!" ²⁶ Men han svarede og sagde: "Det er ikke smukt at tage Børnenes Brød og kaste det for de små Hunde." ²⁷ Men hun sagde: "Jo, Herre! de små Hunde æde jo dog også af de Smuler, som falde fra deres Herrers Bord." ²⁸ Da svarede Jesus og sagde til hende: "O Kvinde, din Tro er stor, dig ske, som du vil!" Og hendes Datter blev helbredt fra samme Time. ²⁹ Og Jesus gik bort derfra og kom hen til Galilæas Sø, og han gik op på Bjerget og satte sig der. ³⁰ Og store Skarer kom til ham og havde lamme, blinde, stumme, Krøblinge og mange andre med sig; og de lagde dem for hans Fødder, og han helbredte dem, ³¹ så at Skaren undrede sig, da de så, at stumme talte, Krøblinge bleve raske, lamme gik, og blinde så; og de priste Israels Gud. ³² Men Jesus kaldte sine Disciple til sig og sagde: "Jeg ynke s inderligt over Skaren; thi de have allerede tøvet hos mig tre Dage og have intet at spise; og lade dem gå fastende bort, vil jeg ikke, for at de ikke skulle vansmægte på Vejen." ³³ Og hans Disciple sige til ham: "Hvorfra skulle vi få så mange Brød i en Ørken, at vi kunne mætte så mange Mennesker?" ³⁴ Og Jesus siger til dem: "Hvor mange Brød have I?" Men de sagde: "Syv og nogle få Småfisk." ³⁵ Og han bød Skaren at sætte sig ned på Jorden ³⁶ og tog de syv Brød og Fiskene, takkede, brød dem og gav Disciplene dem, og Disciplene gav dem til Skarerne. ³⁷ Og de spiste alle og bleve mætte; og de opsamlede det, som blev tilovers af Stykkerne, syv Kurve fulde. ³⁸ Men de, som spiste, vare fire Tusinde Mænd, foruden Kvinder og Børn. ³⁹ Og da han havde ladet Skarerne gå bort, gik han om Bord i Skibet og kom til Magadans Egne.

16

¹ Og Farisæerne og Saddukæerne kom hen og fristede ham og begærede, at han vilde vise dem et Tegn fra Himmelen. ² Men han svarede og sagde til dem: "Om Aftenen sig I: Det bliver en skøn Dag, thi Himmelen er rød; ³ og om Morgenen: Det bliver Storm i Dag, thi Himmelen er rød og mørk. Om Himmelens Udseende vide I at dømme, men om Tidernes Tegn kunne I det, ikke. ⁴ En ond og utro Slægt forlanger Tegn; men der skal intet Tegn gives den uden Jonas's Tegn." Og han forlod dem og gik bort. ⁵ Og da hans Disciple kom over til hin Side, havde de glemt at tage Brød med. ⁶ Og Jesus sagde til dem: "Ser til, og tager eder i Vare for Farisæernes og Saddukæernes Surdejg!" ⁷ Men de tænkte ved sig selv og sagde: "Det er, fordi vi ikke toge Brød med." ⁸ Men da Jesus mærkede dette, sagde han: "I lidettroende! hvorfor tænke I ved eder selv på, at I ikke have taget Brød med? ⁹ Forstå I ikke endnu? Komme I heller ikke i Hu de fem Brød til de fem Tusinde, og hvor mange Kurve I da toge op? ¹⁰ Ikke heller de syv Brød til de fire Tusinde, og hvor mange Kurve I da toge op? ¹¹ Hvorledes forstå I da ikke, at det ej var om Brød, jeg sagde det til eder? Men tager eder i Vare for Farisæernes og Saddukæernes Surdejg." ¹² Da forstode de, at han havde ikke sagt, at de skulde tage sig i Vare for Surdejgen i Brød, men for Farisæernes og Saddukæernes Lære. ¹³ Men da Jesus var kommen til Egnen ved Kæsarea Filippi, spurgte han sine Disciple og sagde: "Hvem siges Folk, at Menneskesønnen er?" ¹⁴ Men de sagde: "Nogle siges Johannes Døbereren; andre Elias; andre Jeremias eller en af Profeterne." ¹⁵ Han siger til dem: "Men I, hvem siges I, at jeg er?" ¹⁶ Da svarede Simon Peter og sagde: "Du er Kristus, den levende Guds Søn." ¹⁷ Og Jesus svarede og sagde til ham: "Salig er du, Simon Jonas's Søn! thi Kød og Blod har ikke åbenbaret dig det, men min Fader, som er i Himlene. ¹⁸ Så siger jeg også dig, at du er Petrus, og på denne Klippe vil jeg bygge min Menighed, og Dødsrigets Porte skulle ikke få Overhånd over den. ¹⁹ Og jeg vil give dig Himmeriges Riges Nøgler, og hvad du binder på Jorden, det skal være bundet i Himlene, og hvad du løser på Jorden, det skal være løst i Himlene." ²⁰ Da bød han sine Disciple, at de måtte ikke siges til nogen at han var Kristus. ²¹ Fra den Tid begyndte Jesus at give sine Disciple til Kende, at han skulde gå til Jerusalem og lide meget af de Ældste og Ypperstepræsterne og de skriftkloge og ihjelslås og oprejses på den tredje Dag. ²² Og Peter tog ham til Side, begyndte at sætte ham i Rette og sagde: "Gud bevare dig, Herre; dette

skal ingenlunde ske dig!" ²³ Men han vendte sig og sagde til Peter: "Vig bag mig, Satan! du er mig en Forargelse; thi du sanser ikke, hvad Guds er, men hvad Menneskers er." ²⁴ Da sagde Jesus til sine Disciple: "Vil nogen komme efter mig, han fornægte sig selv og tage sit Kors op og følge mig!" ²⁵ Thi den, som vil frelse sit Liv, skal miste det; men den, som mister sit Liv for min Skyld, skal bjærge det. ²⁶ Thi hvad gavner det et Menneske, om han vinder den hele Verden, men må bøde med sin Sjæl? Eller hvad kan et Menneske give til Vederlag for sin Sjæl? ²⁷ Thi Menneskesønnen skal komme i sin Faders Herlighed med sine Engle; og da skal han betale enhver efter hans Gerning. ²⁸ Sandelig siger jeg eder, der er nogle af dem, som stå her, der ingenlunde skulle smage Døden, førend de se Menneskesønnen komme i sit Rige."

17

¹ Og seks Dage derefter tager Jesus Peter og Jakob og hans Broder Johannes med sig og fører dem afsides op på et højt Bjerg. ² Og han blev forvandlet for deres Øjne, og hans Åsyn skinnede som Solen, men hans Klæder bleve hvide som Lyset. ³ Og se, Moses og Elias viste sig for dem og samtalede med ham. ⁴ Da tog Peter til Orde og sagde til Jesus: "Herre! det er godt, at vi ere her; vil du, da lader os gøre tre Hytter her, dig en og Moses en og Elias en." ⁵ Medens han endnu talte, se, da overskyggede en lysende Sky dem; og se, der kom fra Skyen en Røst. som sagde: "Denne er min Søn. den elskede, i hvem jeg har Velbehag; hører ham!" ⁶ Og da Disciplene hørte det, faldt de på deres Ansigt og frygtede såre. ⁷ Og Jesus trådte hen og rørte ved dem og sagde: "Står op, og frygter ikke!" ⁸ Men da de opløftede deres Øjne, så de ingen uden Jesus alene. ⁹ Og da de gik ned fra Bjerget, bød Jesus dem og sagde: "Taler ikke til nogen om dette Syn, førend Menneskesønnen er oprejst fra de døde." ¹⁰ Og hans Disciple spurgte ham og sagde: "Hvad er det da, de skriftkloge sige, at Elias bør først komme?" ¹¹ Og han svarede og sagde: "Vel kommer Elias og skal genoprette alting. ¹² Men jeg siger eder, at Elias er allerede kommen, og de erkendte ham ikke, men gjorde med ham alt, hvad de vilde; således skal også Menneskesønnen lide ondt af dem." ¹³ Da forstode Disciplene, at han havde talt til dem om Johannes Døberen. ¹⁴ Og da de kom til Folkeskaren, kom en Mand til ham og faldt på Knæ for ham og sagde: ¹⁵ "Herre! forbarm dig over min Søn, thi han er månesyg og lidende; thi han falder ofte i Ild og ofte i Vand; ¹⁶ og jeg bragte ham til

dine Disciple, og de kunde ikke helbrede ham." ¹⁷ Og Jesus svarede og sagde: "O du vantro og forvendte Slægt! hvor længe skal jeg være hos eder, hvor længe skal jeg tåle eder? Bringer mig ham hid!" ¹⁸ Og Jesus talte ham hårdt til, og den onde Ånd for ud af ham, og Drengen blev helbredt fra samme Time. ¹⁹ Da gik Disciplene til Jesus afsides og sagde: "Hvorfor kunde vi ikke uddrive den?" ²⁰ Og han siger til dem: "For eders Vantros Skyld; thi sandelig, siger jeg eder, dersom I have Tro som et Sennepskorn, da kunne I sige til dette Bjerg: Flyt dig herfra derhen, så skal det flytte sig, og intet skal være eder umuligt. ²¹ Men denne Slags farer ikke ud uden ved Bøn og Faste*." { [*Verset mangler i nogle af de ældste Håndskrifter.] } ²² Og medens de vandrede sammen i Galilæa, sagde Jesus til dem: "Menneskesønnen skal overgives i Menneskers Hænder; ²³ og de skulle slå ham ihjel, og på den tredje Dag skal han oprejses." Og de bleve såre bedrøvede. ²⁴ Men da de kom til Kapernaum, kom de, som opkrævede Tempelskatten, til Peter og sagde: "Betaler eders Mester ikke Skatten?" ²⁵ Han sagde: "Jo." Og da han kom ind i Huset, kom Jesus ham i Forkøbet og sagde: "Hvad tykkes dig, Simon? Af hvem tage Jordens Konger Told eller Skat, af deres egne Sønner eller af de fremmede?" ²⁶ Og da han sagde: "Af de fremmede," sagde Jesus til ham: "Så ere jo Sønerne fri. ²⁷ Men for at vi ikke skulle forarge dem, så gå hen til Søen, kast en Krog ud, og tag den første Fisk, som kommer op; og når du åbner dens Mund, skal du finde en Stater; tag denne, og giv dem den for mig og dig!"* { [*Tempelskatten var to Drakmer, se Luk. 15, 8; en Stater (= en Sekel, se Matth. 26, 15) var fire Drakmer eller omtrent 2 1&2 Krone.] }

18

¹ I den samme Stund kom Disciplene hen til Jesus og sagde: "Hvem er da den største i Himmeriges Rige?" ² Og han kaldte et lille Barn til sig og stillede det midt iblandt dem ³ og sagde: "Sandelig, siger jeg eder, uden I omvende eder og blive som Børn, komme I ingenlunde ind i Himmeriges Rige. ⁴ Derfor, den, som fornedrer sig selv som dette Barn, han er den største i Himmeriges Rige. ⁵ Og den, som modtager et eneste sådant Barn for mit Navns Skyld, modtager mig. ⁶ Men den, som forarger én af disse små, som tro på mig, ham var det bedre, at der var hængt en Møllesten om hans Hals, og han var sænket i Havets Dyb. ⁷ Ve Verden for Forargelserne! Thi vel er det nødvendigt, at Forargelserne komme; dog ve det Menneske, ved hvem

Forargelsen kommer! ⁸ Men dersom din Hånd eller din Fod forarger dig, da hug den af, og kast den fra dig! Det er bedre for dig at gå lam eller som en Krøbling ind til Livet end at have to Hænder og to Fødder og blive kastet i den evige Ild. ⁹ Og dersom dit Øje forarger dig, da riv det ud, og kast det fra dig! Det er bedre for dig at gå enøjet ind til Livet end at have to Øjne og blive kastet i Helvedes Ild. ¹⁰ Ser til, at I ikke foragte en eneste af disse små; thi jeg siger eder: Deres Engle i Himlene se altid min Faders Ansigt, som er i Himlene. ¹¹ [Thi Menneskesønnen er kommen for at frelse det fortabte.]* { [*Verset mangler i flere af de ældste Håndskrifter og er vistnok indføjet her fra Luk. 19, 10. 1 Tim. 1, 15.] } ¹² Hvad tykkes eder? Om et Menneske har hundrede Får, og ét af dem farer vild, forlader han da ikke de ni og halvfemsindstyve og går ud i Bjergene og leder efter det vildfarne? ¹³ Og hænder det sig, at han finder det, sandelig, siger jeg eder, han glæder sig mere over det end over de ni og halvfemsindstyve, som ikke ere farne vild. ¹⁴ Således er det ikke eders himmelske Faders Villie, at en eneste af disse små skal fortabes. ¹⁵ Men om din Broder synder imod dig*, da gå hen og revs ham mellem dig og ham alene; hører han dig, da har du vundet din Broder. { [*Ordene "imod dig" mangle i nogle af de ældste Håndskrifter. 3 Mos. 19, 17. Luk. 17, 3. Gal. 6, 1. Jak. 5, 19.] } ¹⁶ Men hører han dig ikke, da tag endnu én eller to med dig, for at "hver Sag må stå fast efter to eller tre Vidners Mund." ¹⁷ Men er han dem overhørig, da sig det til Menigheden; men er han også Menigheden overhørig, da skal han være for dig ligesom en Hedning og en Tolder. ¹⁸ Sandelig, siger jeg eder, hvad som helst I binde på Jorden, skal være bundet i Himmelen; og hvad som helst I løse på Jorden, skal være løst i Himmelen. ¹⁹ Atter siger jeg eder, at dersom to af eder blive enige på Jorden om hvilken som helst Sag, hvorum de ville bede, da skal det blive dem til Del fra min Fader, som er i Himlene. ²⁰ Thi hvor to eller tre ere forsamlede om mit Navn, der er jeg midt iblandt dem." ²¹ Da trådte Peter frem og sagde til ham: "Herre! hvor ofte skal jeg tilgive min Broder, når han synder imod mig? mon indtil syv Gange?" ²² Jesus siger til ham: "Jeg siger dig: ikke indtil syv Gange, men indtil halvfjerdsindstyve Gange syv Gange. ²³ Derfor lignes Himmeriges Rige ved en Konge, som vilde holde Regnskab med sine Tjenere. ²⁴ Men da han begyndte at holde Regnskab, blev en, som var ti Tusinde Talenter* skyldig, ført frem for ham. { [*En Talent var 6.000 Drakmer (se Luk. 15, 8), altså henved fire Tusinde Kroner.]

} ²⁵ Og da han intet havde at betale med, bød hans Herre, at han og hans Hustru og Børn og alt det, han havde, skulde sælges, og Gælden betales. ²⁶ Da faldt Tjeneren ned for ham, bønfuldt ham og sagde: Herre, vær langmodig med mig, så vil jeg betale dig det alt sammen. ²⁷ Da ynkedes samme Tjeners Herre inderligt over ham og lod ham løs og eftergav ham Gælden. ²⁸ Men den samme Tjener gik ud og traf en af sine Medtjenere, som var ham hundrede Denarer* skyldig; og han greb fat på ham og var ved at kvæle ham og sagde: Betal, hvad du er skyldig! { [*En Denar var omtrent 65 Øre.] } ²⁹ Da faldt hans Medtjener ned for ham og bad ham og sagde: Vær langmodig med mig, så vil jeg betale dig. ³⁰ Men han vilde ikke, men gik hen og kastede ham i Fængsel, indtil han betalte, hvad han var skyldig. ³¹ Da nu hans Medtjenere så det, som skete, bleve de såre bedrøvede og kom og forklarede for deres Herre alt, hvad der var sket. ³² Da kalder hans Herre ham for sig og siger til ham: Du onde Tjener! al den Gæld eftergav jeg dig, fordi du bad mig. ³³ Burde ikke også du forbarme dig over din Medtjener, ligesom jeg har forbarmet mig over dig. ³⁴ Og hans Herre blev vred og overgav ham til Bødlerne, indtil han kunde få betalt alt det, han var ham skyldig. ³⁵ Således skal også min himmelske Fader gøre mod eder, om I ikke af Hjertet tilgive, enhver sin Broder.”

19

¹ Og det skete, da Jesus havde fuldendt disse Ord, drog han bort fra Galilæa og kom til Judæas Egne, hinsides Jordan. ² Og store Skarer fulgte ham, og han helbredte dem der. ³ Og Farisæerne kom til ham, fristede ham og sagde: “Er det tilladt at skille sig fra sin Hustru af hvilken som helst Grund?” ⁴ Men han svarede og sagde: “Have I ikke læst, at Skaberen fra Begyndelsen skabte dem som Mand og Kvinde ⁵ og sagde: Derfor skal en Mand forlade sin Fader og sin Moder og holde sig til sin Hustru, og de to skulle blive til ét Kød? ⁶ Således ere de ikke længer to, men ét Kød. Derfor, hvad Gud har sammenføjet, må et Menneske ikke adskille.” ⁷ De sige til ham: “Hvorfor bød da Moses at give et Skilsmissebrev og skille sig fra hende?” ⁸ Han siger til dem: “Moses tilstedte eder at skille eder fra eders Hustruer for eders Hjerters Hårdheds Skyld; men fra Begyndelsen har det ikke været således. ⁹ Men jeg siger eder, at den, som skiller sig fra sin Hustru, når det ikke er for Hors Skyld, og tager en anden til Ægte, han bedriver Hor; og den, som tager en fraskilt Hustru til Ægte, han bedriver

Hor." ¹⁰ Hans Disciple sige til ham: "Står Mandens Sag med Hustruen således, da er det ikke godt at gifte sig." ¹¹ Men han sagde til dem: "Ikke alle rummer dette Ord, men de, hvem det er givet: ¹² Thi der er Gildinger, som ere fødte således fra Moders Liv; og der er Gildinger, som ere gildede af Mennesker; og der er Gildinger, som have gildet sig selv for Himmeriges Riges Skyld. Den, som kan rumme det, han rumme det!" ¹³ Da blev der båret små Børn til ham, for at han skulde lægge Hænderne på dem og bede; men Disciplene truede dem. ¹⁴ Da sagde Jesus: "Lader de små Børn komme, og formener dem ikke at komme til mig; thi Himmeriges Rige hører sådanne til." ¹⁵ Og han lagde Hænderne på dem, og han drog derfra. ¹⁶ Og se, en kom til ham og sagde: "Mester! hvad godt skal jeg gøre, for at jeg kan få et evigt Liv?" ¹⁷ Men han sagde til ham: "Hvorfor spørger du mig om det gode? Én er den gode. Men vil du indgå til Livet, da hold Budene!" ¹⁸ Han siger til ham: "Hvilke?" Men Jesus sagde: "Dette: Du må ikke slå ihjel; du må ikke bedrive Hor; du må ikke stjæle; du må ikke sige falsk Vidnesbyrd; ¹⁹ ær din Fader og din Moder, og: Du skal elske din Næste som dig selv." ²⁰ Den unge Mand siger til ham: "Det har jeg holdt alt sammen; hvad fattes mig endnu?" ²¹ Jesus sagde til ham: "Vil du være fuldkommen, da gå bort, sælg, hvad du ejer, og giv det til fattige, så skal du have en Skat i Himmelen; og kom så og følg mig!" ²² Men da den unge Mand hørte det Ord, gik han bedrøvet bort; thi han havde meget Gods. ²³ Men Jesus sagde til sine Disciple: "Sandelig, siger jeg eder: En rig Kommer vanskeligt ind i Himmeriges Rige. ²⁴ Atter siger jeg eder: Det er lettere for en Kamel at gå igennem et Nåleøje end for en rig at gå ind i Guds Rige." ²⁵ Men da Disciplene hørte dette, forfærdedes de såre og sagde: "Hvem kan da blive frelst?" ²⁶ Men Jesus så på dem og sagde: "For Mennesker er dette umuligt, men for Gud ere alle Ting mulige." ²⁷ Da svarede Peter og sagde til ham: "Se, vi have forladt alle Ting og fulgt dig; hvad skulle da vi have?" ²⁸ Men Jesus sagde til dem: "Sandelig, siger jeg eder, at i Igenfødselen, når Menneskesønnen sidder på sin Herligheds Trone, skulle også I, som have fulgt mig, sidde på tolv Troner og dømme Israels tolv Stammer. ²⁹ Og hver, som har forladt Hus eller Brødre eller Søstre eller Fader eller Moder eller Hustru eller Børn eller Marker for mit Navns Skyld, skal få det mange Fold igen og arve et evigt Liv. ³⁰ Men mange af de første skulle blive de sidste, og af de sidste de første.

20

¹ Thi Himmeriges Rige ligner en Husbond, som gik ud tidligt om Morgenen for at leje Arbejdere til sin Vingård.
² Og da han var bleven enig med Arbejderne om en Denar* om Dagen, sendte han dem til sin Vingård. { [*Se k. 18, 28. k. 22, 19.] }
³ Og han gik ud ved den tredje Time og så andre stå ledige på Torvet,⁴ og han sagde til dem: Går også I hen i Vingården, og jeg vil give eder, hvad som ret er. Og de gik derhen.
⁵ Han gik atter ud ved den sjette og niende Time og gjorde ligeså.
⁶ Og ved den ellefte Time gik han ud og fandt andre stående der, og han siger til dem: Hvorfor stå I her ledige hele Dagen?
⁷ De sige til ham: Fordi ingen lejede os. Han siger til dem: Går også I hen i Vingården!
⁸ Men da det var blevet Aften, siger Vingårdens Herre til sin Foged: Kald på Arbejderne, og betal dem deres Løn, idet du begynder med de sidste og ender med de første!
⁹ Og de, som vare lejede ved den ellefte Time, kom og fik hver en Denar.
¹⁰ Men da de første kom, mente de, at de skulde få mere; og også de fik hver en Denar.
¹¹ Men da de fik den, knurrede de imod Husbonden og sagde:
¹² Disse sidste have kun arbejdet én Time, og du har gjort dem lige med os, som have båret Dagens Byrde og Hede.
¹³ Men han svarede og sagde til en af dem: Ven! jeg gør dig ikke Uret; er du ikke bleven enig med mig om en Denar?
¹⁴ Tag dit og gå! Men jeg vil give denne sidste ligesom dig.
¹⁵ Eller har jeg ikke Lov at gøre med mit, hvad jeg vil? Eller er dit Øje ondt, fordi jeg er god?
¹⁶ Således skulle de sidste blive de første, og de første de sidste; thi mange ere kaldede, men få ere udvalgte.** { [*Versets sidste Halvdel mangler i flere af de ældste Håndskrifter.] }
¹⁷ Og da Jesus drog op til Jerusalem, tog han de tolv Disciple til Side og sagde til dem på Vejen:
¹⁸ "Se, vi drage op til Jerusalem, og Menneskesønnen skal overgives til Ypperstepræsterne og de skriftkloge; og de skulle dømme ham til Døden
¹⁹ og overgive ham til Hedningerne til at spottes og hudstryges og korsfæstes; og på den tredje Dag skal han opstå."
²⁰ Da gik Zebedæus's Sønners Moder til ham med sine Sønner og faldt ned for ham og vilde bede ham om noget.
²¹ Men han sagde til hende: "Hvad vil du?" Hun siger til ham: "Sig, at disse mine to Sønner skulle i dit Rige sidde den ene ved din højre, den anden ved din venstre Side."
²² Men Jesus svarede og sagde: "I vide ikke, hvad I bede om. Kunne I drikke den Kalk, som jeg skal drikke?" De sige til ham: "Det kunne vi."
²³ Han siger til dem: "Min Kalk skulle I vel

drikke; men det at sidde ved min højre og ved min venstre Side tilkommer det ikke mig at give; men det gives til dem, hvem det er beredt af min Fader.”²⁴ Og da de ti hørte dette, bleve de vrede på de to Brødre.²⁵ Men Jesus kaldte dem til sig og sagde: “I vide, at Folkenes Fyrster herske over dem, og de store bruge Myndighed over dem.²⁶ Således skal det ikke være iblandt eder; men den, som vil blive stor iblandt eder, han skal være eders Tjener;²⁷ og den, som vil være den ypperste iblandt eder, han skal være eders Træl.²⁸ Ligesom Menneskesønnen ikke er kommen for at lade sig tjene, men for at tjene og give sit Liv til en Genløsning for mange.”²⁹ Og da de gik ud af Jeriko, fulgte en stor Folkeskare ham.³⁰ Og se, to blinde sad ved Vejen, og da de hørte, at Jesus gik forbi, råbte de og sagde: “Herre, forbarm dig over os, du Davids Søn!”³¹ Men Skaren truede dem, at de skulde tie; men de råbte endnu stærkere og sagde: “Herre, forbarm dig over os, du Davids Søn!”³² Og Jesus stod stille og kaldte på dem og sagde: “Hvad ville I, at jeg skal gøre for eder?”³³ De sige til ham: “Herre! at vore Øjne måtte oplades.”³⁴ Og Jesus ynkedes inderligt og rørte ved deres Øjne. Og straks bleve de seende, og de fulgte ham.

21

¹ Og da de nærmede sig Jerusalem og kom til Bethfage ved Oliebjerget, da udsendte Jesus to Disciple og sagde til dem: ² “Går hen i den Landsby, som ligger lige for eder; og straks skulle I finde en Aseninde bunden og et Føl hos hende; løser dem og fører dem til mig! ³ Og dersom nogen siger noget til eder, da siger, at Herren har Brug for dem, så skal han straks sende dem.” ⁴ Men dette er sket, for at det skulde opfyldes, der er talt ved Profeten, som siger: ⁵ “Siger til Zions Datter: Se, din Konge kommer til dig, sagtmodig og ridende på et Asen og på et Trældyrs Føl.” ⁶ Men Disciplene gik hen og gjorde, som Jesus befalede dem; ⁷ og de hentede Aseninden og Føllet og lagde deres Klæder på dem, og han satte sig derpå. ⁸ Men de fleste af Folkeskaren bredte deres Klæder på Vejen, andre huggede Grene af Træerne og strøede dem på Vejen. ⁹ Men Skarerne, som gik foran ham og fulgte efter, råbte og sagde: “Hosanna Davids Søn! velsignet være den, som kommer, i Herrens Navn! Hosanna i det højeste!” ¹⁰ Og da han drog ind i Jerusalem, kom hele Staden i Bevægelse og sagde: “Hvem er denne?” ¹¹ Men Skarerne sagde: “Det er Profeten Jesus fra Nazareth i Galilæa.” ¹² Og Jesus gik ind i Guds Helligdom og uddrev alle dem, som solgte og købte i Helligdommen,

og han væltede Vekselerernes Borde og Duekræmmernes Stole. ¹³ Og han siger til dem: "Der er skrevet: Mit Hus skal kaldes et Bedehus; men I gøre det til en Røverkule." ¹⁴ Og der kom blinde og lamme til ham i Helligdommen, og han helbredte dem. ¹⁵ Men da Ypperstepræsterne og de skriftkloge så de Undergerninger, som han gjorde, og Børnene, som råbte i Helligdommen og sagde: "Hosanna Davids Søn!" bleve de vrede og sagde til ham: ¹⁶ "Hører du, hvad disse sige?" Men Jesus siger til dem: "Ja! have I aldrig læst: Af umyndiges og diendes Mund har du beredt dig Lovsang?" ¹⁷ Og han forlod dem og gik uden for Staden til Bethania og overnattede der. ¹⁸ Men da han om Morgenen igen gik ind til Staden, blev hen hungrig. ¹⁹ Og han så et Figentræ ved Vejen og gik hen til det, og han fandt intet derpå uden Blade alene. Og han siger til det: "Aldrig i Evighed skal der vokse Frugt mere på dig!" Og Figentræet visnede straks. ²⁰ Og da Disciplene så det, forundrede de sig og sagde: "Hvorledes kunde Figentræet straks visne?" ²¹ Men Jesus svarede og sagde til dem: "Sandelig, siger jeg eder, dersom I have Tro og ikke tvivle, da skulle I ikke alene kunne gøre det med Figentræet, men dersom I endog sige til dette Bjerg: Løft dig op og kast dig i Havet, da skal det ske. ²² Og alt, hvad I begære i Bønnen troende, det skulle I få." ²³ Og da han kom ind i Helligdommen, kom Ypperstepræsterne og Folkets Ældste hen til ham, medens han lærte, og de sagde: "Af hvad Magt gør du disse Ting, og hvem har givet dig denne Magt?" ²⁴ Men Jesus svarede og sagde til dem: "Også jeg vil spørge eder om én Ting, og dersom I sige mig det, vil også jeg sige eder, af hvad Magt jeg gør disse Ting. ²⁵ Johannes's Dåb, hvorfra var den? Fra Himmelen eller fra Mennesker?" Men de tænkte ved sig selv og sagde: "Sige vi: Fra Himmelen, da vil han sige til os: Hvorfor troede I ham da ikke? ²⁶ Men sige vi: Fra Mennesker, frygte vi for Mængden; thi de holde alle Johannes for en Profet." ²⁷ Og de svarede Jesus og sagde: "Det vide vi ikke." Da sagde også han til dem: "Så siger ikke heller jeg eder, af hvad Magt jeg gør disse Ting. ²⁸ Men hvad tykkes eder? En Mand havde to Børn; og han gik til den første og sagde: Barn! gå hen, arbejd i Dag i min Vingård! ²⁹ Men han svarede og sagde: Nej, jeg vil ikke; men bagefter fortrød han det og gik derhen. ³⁰ Og han gik til den anden og sagde ligeså. Men han svarede og sagde: Ja, Herre! og gik ikke derhen. ³¹ Hvem af de to gjorde Faderens Villie?" De sige: "Den første." Jesus siger til dem: "Sandelig, siger jeg eder, at Toldere og Skøger gå

forud for eder ind i Guds Rige. ³² Thi Johannes kom til eder på Retfærdigheds Vej, og I troede ham ikke, men Toldere og Skøger troede ham; men endskønt I så det, fortrøde I det alligevel ikke bagefter, så I troede ham. ³³ Hører en anden Lignelse: Der var en Husband, som plantede en Vingård og satte et Gærde omkring den og gravede en Perse i den og byggede et Tårn; og han lejede den ud til Vingårdsmænd og drog udenlands. ³⁴ Men da Frugttiden nærmede sig, sendte han sine Tjenere til Vingårdsmændene for at få dens Frugter. ³⁵ Og Vingårdsmændene grebe hans Tjenere, og en sloge de, en dræbte de, og en stenede de. ³⁶ Atter sendte han andre Tjenere hen, flere end de første; og de gjorde ligeså med dem. ³⁷ Men til sidst sendte han sin Søn til dem og sagde: De ville undse sig for min Søn. ³⁸ Men da Vingårdsmændene så Sønnen, sagde de til hverandre: Det er Arvingen; kommer lader os slå ham ihjel og få hans Arv! ³⁹ Og de grebe ham og kastede ham ud af Vingården og sloge ham ihjel. ⁴⁰ Når da Vingårdens Herre kommer, hvad vil han så gøre med disse Vingårdsmænd?" ⁴¹ De sige til ham: "Ilde vil han ødelægge de onde og leje sin Vingård ud til andre Vingårdsmænd, som ville give ham Frugterne i deres Tid." ⁴² Jesus siger til dem: "Have I aldrig læst i Skrifterne: Den Sten, som Bygningsmændene forkastede, den er bleven til en Hovedhjørnesten; fra Herren er dette kommet, og det er underligt for vore Øjne. ⁴³ Derfor siger jeg eder, at Guds Rige skal tages fra eder og gives til et Folk, som bærer dets Frugter. ⁴⁴ Og den, som falder på denne Sten, skal slå sig sønder; men hvem den falder på, ham skal den knuse." ⁴⁵ Og da Ypperstepræsterne og Farisæerne hørte hans Lignelser, forstode de, at han talte om dem. ⁴⁶ Og de søgte at gribe ham, men frygtede for Skarerne; thi de holdt ham for en Profet.

22

¹ Og Jesus tog til Orde og talte atter i Lignelser til dem og sagde: ² "Himmeriges Rige lignedes ved en Konge, som gjorde Bryllup for sin Søn. ³ Og han udsendte sine Tjenere for at kalde de budne til Brylluppet; og de vilde ikke komme. ⁴ Han udsendte atter andre Tjenere og sagde: Siger til de budne: Se, jeg har beredt mit Måltid, mine Okser og Fedekvæget er slagtet, og alting er rede; kommer til Brylluppet! ⁵ Men de brøde sig ikke derom og gik hen, den ene på sin Mark, den anden til sit Købmandsskab; ⁶ og de øvrige grebe hans Tjenere, forhånede og ihjelsloge dem. ⁷ Men Kongen blev vred og sendte sine Hære ud og slog

disse Manddrabere ihjel og satte Ild på deres Stad. ⁸ Da siger han til sine Tjenere: Brylluppet er beredt, men de budne vare det ikke værd. ⁹ Går derfor ud på Skillevejene og byder til Brylluppet så mange, som I finde! ¹⁰ Og de Tjenere gik ud på Vejene og samlede alle dem, de fandt, både onde og gode; og Bryllupshuset blev fuldt af Gæster. ¹¹ Da nu Kongen gik ind for at se Gæsterne, så han der et Menneske, som ikke var iført Bryllupsklædning. ¹² Og han siger til ham: Ven! hvorledes er du kommen herind og har ingen Bryllupsklædning på? Men han tav. ¹³ Da sagde Kongen til Tjenerne: Binder Fødder og Hænder på ham, og kaster ham ud i Mørket udenfor; der skal der være Gråd og Tænders Gnidsel. ¹⁴ Thi mange ere kaldede, men få ere udvalgte." ¹⁵ Da gik Farisæerne hen og holdt Råd om, hvorledes de kunde fange ham i Ord. ¹⁶ Og de sende deres Disciple til ham tillige med Herodianerne og sige: "Mester! vi vide, at du er sanddru og lærer Guds Vej i Sandhed og ikke bryder dig om nogen; thi du ser ikke på Menneskers Person. ¹⁷ Sig os derfor: Hvad tykkes dig? Er det tilladt at give Kejseren Skat eller ej?" ¹⁸ Men da Jesus mærkede deres Ondskab, sagde han: "I Hyklere, hvorfor friste I mig? ¹⁹ Viser mig Skattens Mønt!" Og de bragte ham en Denar*. { [*se K. 18, 28.] } ²⁰ Og han siger til dem: "Hvis Billede og Overskrift er dette?" ²¹ De sige til ham: "Kejserens." Da siger han til dem: "Så giver Kejseren, hvad Kejserens er, og Gud, hvad Guds er!" ²² Og da de hørte det, undrede de sig, og de forlode ham og gik bort. ²³ Samme Dag kom der Saddukæere til ham, hvilke sige, at der ingen Opstandelse er, og de spurgte ham og, sagde: ²⁴ "Mester! Moses har sagt: Når nogen dør og ikke har Børn, skal hans Broder for Svogerskabets Skyld tage hans Hustru til Ægte og oprejse sin Broder Afkom. ²⁵ Men nu var der hos os syv Brødre; og den første giftede sig og døde; og efterdi han ikke havde Afkom, efterlod han sin Hustru til sin Broder. ²⁶ Ligeså også den anden og den tredje, indtil den syvende; ²⁷ men sidst af alle døde Hustruen. ²⁸ Hvem af disse syv skal nu have hende til Hustru i Opstandelsen? thi de have alle haft hende." ²⁹ Men Jesus svarede og sagde til dem: "I fare vild, idet I ikke kende Skrifterne, ej heller Guds Kraft. ³⁰ Thi i Opstandelsen tage de hverken til Ægte eller bortgiftes, men de ere ligesom Guds Engle i Himmelen. ³¹ Men hvad de dødes Opstandelse angår, have I da ikke læst, hvad der er talt til eder af Gud, når han siger: ³² Jeg er Abrahams Gud og Isaks Gud og Jakobs Gud. Han er ikke dødes, men levendes

Gud.”³³ Og da Skarerne hørte dette, bleve de slagne af Forundring over hans Lære.³⁴ Men da Farisæerne hørte, at han havde stoppet Munden på Saddukæerne, forsamlede de sig.³⁵ Og en af dem, en lovkyndig, spurgte og fristede ham og sagde:³⁶ “Mester, hvilket er det store Bud i Loven?”³⁷ Men han sagde til ham: “Du skal elske Herren din Gud med hele dit Hjerte og med hele din Sjæl og med hele dit Sind.³⁸ Dette er det store og første Bud.³⁹ Men et andet er dette ligt: Du skal elske din Næste som dig selv.⁴⁰ Af disse to Bud afhænger hele Loven og Profeterne.”⁴¹ Men da Farisæerne vare forsamlede, spurgte Jesus dem og sagde:⁴² “Hvad tykkes eder om Kristus? Hvis Søn er han?” De sige til ham: “Davids.”⁴³ Han siger til dem: “Hvorledes kan da David i Ånden kalde ham Herre, idet han siger:⁴⁴ Herren sagde til min Herre: Sæt dig ved min højre Hånd, indtil jeg får lagt dine Fjender under dine Fødder.⁴⁵ Når nu David kalder ham Herre, hvorledes er han da hans Søn?”⁴⁶ Og ingen kunde svare ham et Ord, og ingen vovede mere at rette Spørgsmål til ham efter den Dag.

23

¹ Da talte Jesus til Skarerne og til sine Disciple og sagde:
² “På Mose Stol sidde de skriftkloge og Farisæerne.³ Gører og holder derfor alt, hvad de sige eder; men gør ikke efter deres Gerninger; thi de sige det vel, men gøre det ikke.⁴ Men de binde svare Byrder, vanskelige at bære, og lægge dem på Menneskenes Skuldre; men selv ville de ikke bevæge dem med en Finger.⁵ Men de gøre alle deres Gerninger for at beskues af Menneskene; thi de gøre deres Bederemme brede og Kvasterne på deres Klæder store*. { [*Ordene “på deres Klæder” findes ikke i de ældste Håndskrifter.] }⁶ Og de ville gerne sidde øverst til Bords ved Måltiderne og på de fornemste Pladser i Synagogerne⁷ og lade sig hilse på Torvene og kaldes Rabbi af Menneskene.⁸ Men I skulle ikke lade eder kalde Rabbi; thi én er eders Mester, men I ere alle Brødre.⁹ Og I skulle ikke kalde nogen på Jorden eders Fader; thi én er eders Fader, han, som er i Himlene.¹⁰ Ej heller skulle I lade eder kalde Vejledere; thi én er eders Vejleder, Kristus.¹¹ Men den største iblandt eder skal være eders Tjener.¹² Men den, som ophøjer sig selv, skal fornedres, og den, som fornedrer sig selv, skal ophøjes.¹³ Men ve eder, I skriftkloge og Farisæere, I Hyklere! thi I tillukke Himmeriges Rige for Menneskene; thi I gå ikke derind, og dem, som ville gå ind,

tillade I det ikke. ¹⁴ [Ve eder, I skriftkloge og Farisæere, I Hyklere! thi I opæde Enkers Huse og bede på Skrømt længe; derfor skulle I få des hårdere Dom.]* { [*V. 14 mangler i de ældste håndskrifter og står i andre mellem v. 12 og 13. Det er vistnok her indføjet fra Mark. 12, 40. Luk. 20, 47.] } ¹⁵ Ve eder, I skriftkloge og Farisæere, I Hyklere! thi I drage om til Vands og til Lands for at vinde en eneste Tilhænger; og når han er bleven det, gøre I ham til et Helvedes Barn, dobbelt så slemt, som I selv ere. ¹⁶ Ve eder, I blinde Vejledere! I, som sige: Den, som sværger ved Templet, det er intet; men den, som sværger ved Guldet i Templet, han er forpligtet. ¹⁷ I Dårer og blinde! hvilket er da størst? Guldet eller Templet, som helliger Guldet? ¹⁸ Fremdeles: Den, som sværger ved Alteret, det er intet; men den, som sværger ved Gaven derpå, han er forpligtet. ¹⁹ I Dårer og blinde! hvilket er da størst? Gaven eller Alteret, som helliger Gaven? ²⁰ Derfor, den, som sværger ved Alteret, sværger ved det og ved alt det, som er derpå. ²¹ Og den, som sværger ved Templet, sværger ved det og ved ham, som bor deri. ²² Og den, som sværger ved Himmelen, sværger ved Guds Trone og ved ham, som sidder på den. ²³ Ve eder, I skriftkloge og Farisæere, I Hyklere! thi I give Tiende af Mynte og Dild og Kommen og have forsømt de Ting i Loven, der have større Vægt, Retten og Barmhertigheden og Troskaben. Disse Ting burde man gøre og ikke forsømme hine. ²⁴ I blinde Vejledere, I, som si Myggen af, men nedsluge Kamelen! ²⁵ Ve eder, I skriftkloge og Farisæere, I Hyklere! thi I rense det udvendige af Bægeret og Fadet; men indvendigt ere de fulde af Rov og Umættelighed. ²⁶ Du blinde Farisæer! rens først det indvendige af Bægeret og Fadet, for at også det udvendige af dem kan blive rent. ²⁷ Ve eder, I skriftkloge og Farisæere, I Hyklere! thi I ere ligesom kalkede Grave, der jo synes dejlige udvendigt, men indvendigt ere fulde af døde Ben og al Urenhed. ²⁸ Således synes også I vel udvortes retfærdige for Menneskene; men indvortes ere I fulde af Hykleri og Lovløshed. ²⁹ Ve eder, I skriftkloge og Farisæere, I Hyklere! thi I bygge Profeternes Grave og pryde de retfærdiges Gravsteder og sige: ³⁰ Havde vi været til i vore Fædres Dage, da havde vi ikke været delagtige med dem i Profeternes Blod. ³¹ Altså give I eder selv det Vidnesbyrd, at I ere Sønner af dem, som have ihjelslået Profeterne. ³² Så gørør da også I eders Fædres Mål fuldt! ³³ I Slanger! I Øgleunger! hvorledes kunne I undfly Helvedes Dom? ³⁴ Derfor se, jeg

sender til eder Profeter og vise og skriftkloge; nogle af dem skulle I slå ihjel og korsfæste, og nogle af dem skulle I hudstryge i, eders Synagoger og forfølge fra Stad til Stad, ³⁵ for at alt det retfærdige Blod skal komme over eder, som er udgydt på Jorden, fra den retfærdige Abels Blod indtil Sakarias's, Barakias's Søns, Blod, hvem I sloge ihjel imellem Templet og Alteret. ³⁶ Sandelig, siger jeg eder, alt dette skal komme over denne Slægt. ³⁷ Jerusalem! Jerusalem! som ihjelslår Profeterne og stener dem, som ere sendte til dig, hvor ofte vilde jeg samle dine Børn, ligesom en Høne samler sine Kyllinger under Vingerne! Og I vilde ikke. ³⁸ Se, eders Hus lades eder øde! ³⁹ Thi jeg siger eder: I skulle ingeni lunde se mig fra nu af, indtil I sige: Velsignet være den, som kommer, i Herrens Navn!"

24

¹ Og Jesus gik ud, bort fra Helligdommen, og hans Disciple kom til ham for at vise ham Helligdommens Bygninger. ² Men han svarede og sagde til dem: "Se I ikke alt dette? Sandelig, siger jeg eder, her skal ikke lades Sten på Sten, som jo skal nedbrydes." ³ Men da han sad på Olibjerg, kom hans Disciple til ham afsides og sagde: "Sig os, når skal dette ske? Og hvad er Tegnet på din Tilkommelse og Verdens Ende?" ⁴ Og Jesus svarede og sagde til dem: "Ser til, at ingen forfører eder! ⁵ Thi mange skulle på mit Navn komme og sige: Jeg er Kristus; og de skulle forføre mange. ⁶ Men I skulle få at høre om Krige og Krigsrygter. Ser til, lader eder ikke forskrække; thi det må ske; men Enden er ikke endda. ⁷ Thi Folk skal rejse sig mod Folk, og Rige mod Rige, og der skal være Hungersnød og Jordskælv her og der!" { [*Nogle Håndskrifter tilføje efter "Hungersnød": "og Pest" jfr. Luk. 21, 11.] } ⁸ Men alt dette er Veernes Begyndelse. ⁹ Da skulle de overgive eder til Trængsel og slå eder ihjel, og I skulle hades af alle Folkeslagene for mit Navns Skyld. ¹⁰ Og da skulle mange forarges og forråde hverandre og hade hverandre. ¹¹ Og mange falske Profeter skulle fremstå og forføre mange. ¹² Og fordi Lovløsheden bliver mangfoldig, vil Kærligheden blive kold hos de fleste. ¹³ Men den, som holder ud indtil Enden, han skal frelses. ¹⁴ Og dette Rigets Evangelium skal prædiket i hele Verden til et Vidnesbyrd for alle Folkeslagene; og da skal Enden komme. ¹⁵ Når I da se Ødelæggelsens Vederstyggelighed, hvorom der er talt ved Profeten Daniel, stå på hellig Grund, (den, som læser det, han give Agt!) ¹⁶ da skulle de, som ere i Judæa, fly ud på Bjergene; ¹⁷ den, som er på Taget, stige ikke

ned for at hente, hvad der er i hans Hus; ¹⁸ og den, som er på Marken, vende ikke tilbage før at hente sine Klæder! ¹⁹ Men ve de frugtsommelige og dem, som give Die, i de Dage! ²⁰ Og beder om, at eders Flugt ikke skal ske om Vinteren, ej heller på en Sabbat; ²¹ thi der skal da være en Trængsel så stor, som der ikke har været fra Verdens Begyndelse indtil nu og heller ikke skal komme. ²² Og dersom disse Dage ikke bleve afkortede, da blev intet Kød frelst; men for de udvalgtes Skyld skulle disse Dage afkortes. ²³ Dersom nogen da siger til eder: Se, her er Kristus, eller der! da skulle I ikke tro det. ²⁴ Thi falske Krister og falske Profeter skulle fremstå og gøre store Tegn og Undergerninger, så at også de udvalgte skulde blive forførte, om det var muligt. ²⁵ Se, jeg har sagt eder det forud. ²⁶ Derfor, om de sige til eder: Se, han er i Ørkenen, da går ikke derud; se, han er i Kamrene, da tror det ikke! ²⁷ Thi ligesom Lynet udgår fra Østen og lyser indtil Vesten, således skal Menneskesønnens Tilkommelse være. ²⁸ Hvor Ådselet er, der ville Ørnene samle sig. ²⁹ Men straks efter de Dages Trængsel skal Solen formørkes og Månen ikke give sit Skin og Stjernerne falde ned fra Himmelen, og Himmels Kræfter skulle rystes. ³⁰ Og da skal Menneskesønnens Tegn vise sig på Himmelen; og da skulle alle Jordens Stammer jamre sig, og de skulle se Menneskesønnen komme på Himmels Skyer med Kraft og megen Herlighed. ³¹ Og han skal udsende sine Engle med stærktlydende Basun, og de skulle samle hans udvalgte fra de fire Vinde, fra den ene Ende af Himmelen til den anden. ³² Men lærer Lignelsen af Figentræet: Når dets Gren allerede er bleven blød, og Bladene skyde frem, da skønne I, at Sommeren er nær. ³³ Således skulle også I, når I se alt dette, skønne, at han er nær for Døren. ³⁴ Sandelig, siger jeg eder, denne Slægt skal ingenlunde forgå, førend alle disse Ting ere skete. ³⁵ Himmelen og Jorden skulle forgå, men mine Ord skulle ingenlunde forgå. ³⁶ Men om den Dag og Time ved ingen, end ikke Himmels Engle, heller ikke Sønnen, men kun Faderen alene. ³⁷ Og ligesom Noas dage vare, således skal Menneskesønnens Tilkommelse være. ³⁸ Thi ligesom de i Dagene før Syndfloden åde og drak, toge til Ægte og bortgiftede, indtil den Dag, da Noa gik ind i Arken, ³⁹ og ikke agtede det, førend Syndfloden kom og tog dem alle bort, således skal også Menneskesønnens Tilkommelse være. ⁴⁰ Da skulle to Mænd være på Marken; den ene tages med, og den anden lades tilbage. ⁴¹ To Kvinder skulle male på Kværnen; den ene tages med, og

den anden lades tilbage. ⁴² Våger derfor, thi I vide ikke, på hvilken Dag eders Herre kommer. ⁴³ Men dette skulle I vide, at dersom Husbonden vidste, i hvilken Nattevagt Tyven vilde komme, da vågede han og tillod ikke, at der skete Indbrud i hans Hus. ⁴⁴ Derfor vorder også I rede; thi Menneskesønnen kommer i den Time, som I ikke mene. ⁴⁵ Hvem er så den tro og forstandige Tjener, som hans Herre har sat over sit Tyende til at give dem deres Mad i rette Tid? ⁴⁶ Salig er den Tjener, hvem hans Herre, når han kommer, finder handlende således. ⁴⁷ Sandelig, siger jeg eder, han skal sætte ham over alt, hvad han ejer. ⁴⁸ Men dersom den onde Tjener siger i sit Hjerte: Min Herre tøver, ⁴⁹ og så begynder at slå sine Medtjenere og spiser og drikker med Drankerne, ⁵⁰ da skal den Tjeners Herre komme på den Dag, han ikke venter, og i den Time, han ikke ved, ⁵¹ og hugge ham sønder og give ham hans Lod sammen med Hyklerne; der skal der være Gråd og Tænders Gnidsel.

25

¹ Da skal Himmeriges Rige lignedes ved ti Jomfruer, som toge deres Lamper og gik Brudgommen i Møde. ² Men fem af dem vare Dårer, og fem kloge. ³ Dårerne toge nemlig deres Lamper, men toge ikke Olie med sig. ⁴ Men de kloge toge Olie i deres Kar tillige med deres Lamper. ⁵ Og da Brudgommen tøvede, slumrede de alle ind og sov. ⁶ Men ved Midnat lød der et Råb: Se, Brudgommen kommer, går ham i Møde! ⁷ Da vågnede alle Jomfruerne og gjorde deres Lamper i Stand. ⁸ Men Dårerne sagde til de kloge: Giver os af eders Olie; thi vore Lamper slukkes. ⁹ Men de kloge svarede og sagde: Der vilde vist ikke blive nok til os og til eder; går hellere hen til Købmændene og køber til eder selv! ¹⁰ Men medens de gik bort for at købe, kom Brudgommen, og de, som vare rede, gik ind med ham til Brylluppet; og Døren blev lukket. ¹¹ Men senere komme også de andre Jomfruer og sige: Herre, Herre, luk op for os! ¹² Men han svarede og sagde: Sandelig, siger jeg eder, jeg kender eder ikke. ¹³ Våger derfor, thi I vide ikke Dagen, ej heller Timen. ¹⁴ Thi det er ligesom en Mand, der drog udenlands og kaldte på sine Tjenere og overgav dem sin Ejendom; ¹⁵ og en gav han fem Talenter, en anden to, og en tredje en, hver efter hans Evne; og straks derefter drog han udenlands. ¹⁶ Men den, som havde fået de fem Talenter, gik hen og købslog med dem og vandt andre fem Talenter. ¹⁷ Ligeså vandt også den, som havde fået de to Talenter, andre to. ¹⁸ Men den, som havde fået den ene, gik bort

og gravede i Jorden og skjulte sin Herres Penge. ¹⁹ Men lang Tid derefter kommer disse Tjeneres Herre og holder Regnskab med dem. ²⁰ Og den, som havde fået de fem Talenter, kom frem og bragte andre fem Talenter og sagde: Herre! du overgav mig fem Talenter; se, jeg har vundet fem andre Talenter. ²¹ Hans Herre sagde til ham: Vel, du gode og tro Tjener! du var tro over lidet, jeg vil sætte dig over meget; gå ind til din Herres Glæde! ²² Da kom også han frem, som havde fået de to Talenter, og sagde: Herre! du overgav mig to Talenter; se, jeg har vundet to andre Talenter. ²³ Hans Herre sagde til ham: Vel, du gode og tro Tjener! du var tro over lidet, jeg vil sætte dig over meget; gå ind til din Herres glæde! ²⁴ Men også han, som havde fået den ene Talent, kom frem og sagde: Herre! jeg kendte dig, at du er en hård Mand, som høster, hvor du ikke såede, og samler, hvor du ikke spredte; ²⁵ og jeg frygtede og gik hen og skjulte din Talent i Jorden; se, her har du, hvad dit er. ²⁶ Men hans Herre svarede og sagde til ham: Du onde og lade Tjener! du vidste, at jeg høster, hvor jeg ikke såede, og samler, hvor jeg ikke spredte; ²⁷ derfor burde du have overgivet Vekselererne mine Penge; og når jeg kom, da havde jeg fået mit igen med Rente. ²⁸ Tager derfor den Talent fra ham, og giver den til ham, som har de ti Talenter. ²⁹ Thi enhver, som har, ham skal der gives, og han skal få Overflod; men den, som ikke har, fra ham skal endog det tages, som han har. ³⁰ Og kaster den unyttige Tjener ud i Mørket udenfor; der skal der være Gråd og Tænders Gnidsel. ³¹ Men når Menneskesønnen kommer i sin Herlighed og alle Englene med ham, da skal han sidde på sin Herligheds Trone. ³² Og alle Folkeslagene skulle samles foran ham, og han skal skille dem fra hverandre, ligesom Hyrden skiller Fårene fra Bukkene. ³³ Og han skal stille Fårene ved sin højre Side og Bukkene ved den venstre. ³⁴ Da skal Kongen sige til dem ved sin højre Side: Kommer hid. I min Faders velsignede! arver det Rige, som har været eder beredt fra Verdens Grundlæggelse. ³⁵ Thi jeg var hungrig, og I gave mig at spise; jeg var tørstig, og I gave mig at drikke; jeg var fremmed, og I toge mig hjem til eder; ³⁶ jeg var nøgen, og I klædte mig; jeg var syg, og I besøgte mig; jeg var i Fængsel, og I kom til mig. ³⁷ Da skulle de retfærdige svare ham og sige: Herre! når så vi dig hungrig og gave dig Mad, eller tørstig og gave dig at drikke? ³⁸ Når så vi dig fremmed og toge dig hjem til os, eller nøgen og klædte dig? ³⁹ Når så vi dig syg eller i Fængsel og kom til dig? ⁴⁰ Og Kongen skal svare og sige til dem: Sandelig, siger jeg eder:

Hvad I have gjort imod én af disse mine mindste Brødre, have I gjort imod mig. ⁴¹ Da skal han også sige til dem ved den venstre Side: Går bort fra mig, I forbandede! til den evige Ild, som er beredt Djævelen og hans Engle. ⁴² Thi jeg var hungrig, og I gavede mig ikke at spise; jeg var tørstig, og I gavede mig ikke at drikke; ⁴³ jeg var fremmed, og I toge mig ikke hjem til eder; jeg var nøgen, og I klædte mig ikke; jeg var syg og i Fængsel, og I besøgte mig ikke. ⁴⁴ Da skulle også de svare og sige: Herre! når så vi dig hungrig eller tørstig eller fremmed eller nøgen eller syg eller i Fængsel og tjente dig ikke? ⁴⁵ Da skal han svare dem og sige: Sandelig, siger jeg eder: Hvad I ikke have gjort imod én af disse mindste, have I heller ikke gjort imod mig. ⁴⁶ Og disse skulle gå bort til evig Straf, men de retfærdige til evigt Liv.”

26

¹ Og det skete, da Jesus havde fuldendt alle disse Ord, sagde han til sine Disciple: ² “I vide, at om to Dage er det Påske; så forrådes Menneskesønnen til at korsfæstes.” ³ Da forsamledes Ypperstepræsterne og Folkets Ældste i Ypperstepræstens Gård; han hed Kajfas. ⁴ Og de rådsloge om at gribe Jesus med List og ihjelslå ham. ⁵ Men de sagde: “Ikke på Højtiden, for at der ikke skal blive Oprør iblandt Folket.” ⁶ Men da Jesus var kommen til Bethania, i Simon den spedalskes Hus, ⁷ kom der en Kvinde til ham, som havde en Alabastkrukke med såre kostbar Salve, og hun udgød den på hans Hoved, medens han sad til Bords. ⁸ Men da Disciplene så det, bleve de vrede og sagde: “Hvortil denne Spilde? ⁹ Dette kunde jo være solgt til en høj Pris og være givet til fattige.” ¹⁰ Men da Jesus mærkede det, sagde han til dem: “Hvorfor volde I Kvinden Fortrædeligheder? Hun har jo gjort en god Gerning imod mig. ¹¹ Thi de fattige have I altid hos eder; men mig have I ikke altid. ¹² Thi da hun udgød denne Salve over mit Legeme, gjorde hun det for at berede mig til at begraves. ¹³ Sandelig, siger jeg eder, hvor som helst i hele Verden dette Evangelium bliver prædikeret, skal også det, som hun har gjort, omtales til hendes Ihukommelse.” ¹⁴ Da gik en af de tolv, han, som hed Judas Iskariot, hen til Ypperstepræsterne ¹⁵ og sagde: “Hvad ville I give mig, så skal jeg forråde ham til eder?” Men de betalte ham tredive Sølvpenge*. { [*d. e. 30 Sekler, omtrent 75 Kroner, se Matth. 17, 24,] } ¹⁶ Og fra den Stund søgte han Lejlighed til at forråde ham. ¹⁷ Men på den første Dag af de usyrede Brøds Højtid kom Disciplene til Jesus og sagde: “Hvor vil du, at vi skulle træffe

Forberedelse for dig til at spise Påskelammet?" ¹⁸ Men han sagde: "Går ind i Staden til den og den Mand, og siger til ham: Mesteren siger: Min Time er nær; hos dig holder jeg Påske med mine Disciple." ¹⁹ Og Disciplene gjorde, som Jesus befalede dem, og beredte Påskelammet. ²⁰ Men da det var blevet Aften, sad han til Bords med de tolv. ²¹ Og medens de spiste, sagde han: "Sandelig, siger jeg eder, en af eder vil forråde mig." ²² Og de bleve såre bedrøvede og begyndte hver især at sige til ham: "Det er dog vel ikke mig, Herre?" ²³ Men han svarede og sagde: "Den, som dypede Hånden tillige med mig i Fadet, han vil forråde mig." ²⁴ Menneskesønnen går vel bort, som der er skrevet om ham; men ve det Menneske, ved hvem Menneskesønnen bliver forrådt! Det var godt for det Menneske, om han ikke var født." ²⁵ Men Judas, som forrådt ham, svarede og sagde: "Det er dog vel ikke mig, Rabbi?" Han siger til ham: "Du har sagt det." ²⁶ Men medens de spiste, tog Jesus Brød, og han velsignede og brød det og gav Disciplene det og sagde: "Tager, æder; dette er mit Legeme." ²⁷ Og han tog en Kalk og takkede. gav dem den og sagde: "Drikker alle deraf; ²⁸ thi dette er mit Blod, Pagtens, hvilket udgydes for mange til Syndernes Forladelse. ²⁹ Men jeg siger eder, fra nu af skal jeg ingenlunde drikke af denne Vintræets Frugt indtil den Dag, da jeg skal drikke den ny med eder i min Faders Rige." ³⁰ Og da de havde sunget Lovsangen, gik de ud til Oliebjerget. ³¹ Da siger Jesus til dem: "I skulle alle forarges på mig i denne Nat; thi der er skrevet: Jeg vil slå Hyrden, og Hjordens Får skulle adspredes. ³² Men efter at jeg er bleven oprejst, vil jeg gå forud for eder til Galilæa." ³³ Men Peter svarede og sagde til ham: "Om end alle ville forarges på dig, så vil jeg dog aldrig forarges." ³⁴ Jesus sagde til ham: "Sandelig, siger jeg dig, i denne Nat, førend Hanen galer, skal du fornægte mig tre Gange." ³⁵ Peter siger til ham: "Om jeg end skulde dø med dig, vil jeg ingenlunde fornægte dig." Ligeså sagde også alle Disciplene. ³⁶ Da kommer Jesus med dem til en Gård, som kaldes Gethsemane, og han siger til Disciplene: "Sætter eder her, medens jeg går derhen og beder." ³⁷ Og han tog Peter og Zebedæus's to Sønner med sig, og han begyndte at bedrøves og svarlig at ængstes. ³⁸ Da siger han til dem: "Min Sjæl er dybt bedrøvet indtil Døden; bliver her og våger med mig!" ³⁹ Og han gik lidt frem, faldt på sit Ansigt, bad og sagde: "Min Fader! er det muligt, da gå denne Kalk mig forbi; dog ikke som jeg vil, men som du vil." ⁴⁰ Og han kommer til Disciplene og

finder dem sovende, og han siger til Peter: "Så kunde I da ikke våge én Time med mig!" ⁴¹ Våger og beder, for at I ikke skulle falde i Fristelse! Ånden er vel redebøn, men Kødets er skrøbeligt." ⁴² Han gik atter anden Gang hen, bad og sagde: "Min Fader! hvis denne Kalk ikke kan gå mig forbi, uden jeg drikker den, da ske din Villie!" ⁴³ Og han kom og fandt dem atter sovende, thi deres Øjne vare betyngede. ⁴⁴ Og han forlod dem og gik atter hen og bad tredje Gang og sagde atter det samme Ord. ⁴⁵ Da kommer han til Disciplene og siger til dem: "Sove I fremdeles og Hvile eder? Se, Timen er nær, og Menneskesønnen forrådes i Synderes Hænder. ⁴⁶ Står op, lader os gå; se, han, som forråder mig, er nær." ⁴⁷ Og medens han endnu talte, se, da kom Judas, en af de tolv, og med ham en stor Skare, med Sværd og Knipler, fra Ypperstepræsterne og Folkets Ældste. ⁴⁸ Men han, som forrådte ham, havde givet dem et Tegn og sagt: "Den, som jeg kysser, ham er det; griber ham!" ⁴⁹ Og han trådte straks hen til Jesus og sagde: "Hil være dig, Rabbi!" og kyssede ham. ⁵⁰ Men Jesus sagde til ham: "Ven, hvorfor kommer du her?" Da trådte de til og lagde Hånd på Jesus og grebe ham. ⁵¹ Og se, en af dem, som vare med Jesus, rakte Hånden ud og drog sit Sværd og slog Ypperstepræstens Tjener og huggede hans Øre af. ⁵² Da siger Jesus til ham: "Stik dit Sværd igen på dets Sted; thi alle de, som tage Sværd, skulle omkomme ved Sværd. ⁵³ Eller mener du, at jeg ikke kan bede min Fader, så han nu tilskikker mig mere end tolv Legioner Engle? ⁵⁴ Hvorledes skulde da Skrifterne opfyldes, at det bør gå således til?" ⁵⁵ I den samme Time sagde Jesus til Skarerne: "I ere gåede ud ligesom imod en Røver med Sværd og Knipler for at fange mig. Daglig sad jeg i Helligdommen og lærte, og I grebe mig ikke. ⁵⁶ Men det er alt sammen sket, for at Profeternes Skrifter skulde opfyldes." Da forlode alle Disciplene ham og flyede. ⁵⁷ Men de, som havde grebet Jesus, førte ham hen til Ypperstepræsten Kajfas, hvor de skriftkloge og de Ældste vare forsamlede. ⁵⁸ Men Peter fulgte ham i Frastand indtil Ypperstepræstens Gård, og han gik indenfor og satte sig hos Svendene for at se, hvad Udgang det vilde få. ⁵⁹ Men Ypperstepræsterne og hele Rådet søgte falsk Vidnesbyrd imod Jesus, for at de kunde aflive ham. ⁶⁰ Og de fandt intet, endskønt der trådte mange falske Vidner frem. Men til sidst trådte to frem og sagde: ⁶¹ "Denne har sagt: Jeg kan nedbryde Guds Tempel og bygge det op i tre Dage." ⁶² Og Ypperstepræsten stod op og sagde til ham: "Svarer

du intet på, hvad disse vidne imod dig?" ⁶³ Men Jesus tav. Og Ypperstepræsten tog til Orde og sagde til ham: "Jeg besværges dig ved den levende Gud, at du siger os, om du er Kristus, Guds Søn." ⁶⁴ Jesus siger til ham: "Du har sagt det; dog jeg siger eder: Fra nu af skulle I se Menneskesønnen sidde ved Kraftens højre Hånd og komme på Himmels Skyer." ⁶⁵ Da sønderrev Ypperstepræsten sine Klæder og sagde: "Han har talt bespotteligt; hvad have vi længere Vidner nødig? se, nu have I hørt Bespottelsen." ⁶⁶ Hvad tykkes eder?" Og de svarede og sagde: "Han er skyldig til Døden." ⁶⁷ Da spyttede de ham i Ansigtet og gave ham Næveslag; andre sloge ham på Kinden ⁶⁸ og sagde: "Profeter os, Kristus, hvem var det, der slog dig?" ⁶⁹ Men Peter sad udenfor i Gården; og en Pige kom hen til ham og sagde: "Også du var med Jesus Galilæeren." ⁷⁰ Men han nægtede det i alles Påhør og sagde: "Jeg forstår ikke, hvad du siger." ⁷¹ Men da han gik ud i Portrummet, så en anden Pige ham; og hun siger til dem, som vare der: "Denne var med Jesus af Nazareth." ⁷² Og han nægtede det atter med en Ed: "Jeg kender ikke det Menneske." ⁷³ Men lidt efter kom de, som stode der, hen og sagde til Peter: "Sandelig, også du er en af dem. dit Mål røber dig jo også." ⁷⁴ Da begyndte han at forbande sig og sværge: "Jeg kender ikke det Menneske." Og straks galede Hanen. ⁷⁵ Og Peter kom Jesu Ord i Hu at han havde sagt: "Førend Hanen galer, skal du fornægte mig tre Gange." Og han gik udenfor og græd bitterligt.

27

¹ Men da det var blevet Morgen, holdt alle Ypperstepræsterne og Folkets Ældste Råd imod Jesus for at aflive ham. ² Og de bandt ham og førte ham bort og overgave ham til Landshøvdingen Pontius Pilatus. ³ Da nu Judas, som forrådte ham, så, at han var bleven domfældt, fortrød han det og bragte de tredive Sølvpenge tilbage til Ypperstepræsterne og de Ældste og sagde: ⁴ "Jeg har syndet, idet jeg forrådte uskyldigt Blod." Men de sagde: "Hvad kommer det os ved? se du dertil." ⁵ Og han kastede Sølvpengene ind i Templet, veg bort og gik hen og hængte sig. ⁶ Men Ypperstepræsterne toge Sølvpengene og sagde: "Det er ikke tilladt at lægge dem til Tempelskatten; thi det er Blodpenge." ⁷ Men efter at have holdt Råd købte de Pottemagermarken derfor til Gravsted for de fremmede. ⁸ Derfor blev den Mark kaldt Blodmarken indtil den Dag i Dag. ⁹ Da opfyldtes det, som er talt ved Profeten Jeremias,

som siger: "Og de toge de tredive Sølvpenge, Prisen for den vurderede, hvem de vurderede for Israels Børn, ¹⁰ og de gav dem for Pottemagermarken, som Herren befalede mig." ¹¹ Men Jesus blev stillet for Landshøvdingen, og Landshøvdingen spurgte ham og sagde: "Er du Jødernes Konge?" Men Jesus sagde til ham: "Du siger det." ¹² Og da han blev anklaget af Ypperstepræsterne og de Ældste, svarede han intet. ¹³ Da siger Pilatus til ham: "Hører du ikke, hvor meget de vidne imod dig?" ¹⁴ Og han svarede ham end ikke på et eneste Ord, så at Landshøvdingen undrede sig såre. ¹⁵ Men på Højtiden plejede Landshøvdingen at løslade Mængden én Fange, hvilken de vilde. ¹⁶ Og de havde dengang en berygtet Fange, som hed Barabbas. ¹⁷ Da de vare forsamlede, sagde Pilatus derfor til dem: "Hvem ville I, at jeg skal løslade eder: Barabbas eller Jesus, som kaldes Kristus?" ¹⁸ Thi han vidste, at det var af Avind, de havde overgivet ham. ¹⁹ Men medens han sad på Dommersædet, sendte hans Hustru Bud til ham og sagde: "Befat dig ikke med denne retfærdige; thi jeg har lidt meget i Dag i en Drøm før hans Skyld." ²⁰ Men Ypperstepræsterne og de Ældste overtalte Skarerne til, at de skulde begære Barabbas, men ihjelslå Jesus. ²¹ Og Landshøvdingen svarede og sagde til dem: "Hvilken af de to ville I, at jeg skal løslade eder?" Men de sagde: "Barabas." ²² Pilatus siger til dem: "Hvad skal jeg da gøre med Jesus, som kaldes Kristus?" De sige alle: "Lad ham blive korsfæstet!" ²³ Men Landshøvdingen sagde: "Hvad ondt har han da gjort?" Men de råbte end mere og sagde: "Lad ham blive korsfæstet!" ²⁴ Men da Pilatus så, at han intet udrettede, men at der blev større Larm, tog han Vand og toede sine Hænder i Mængdens Påsyn og sagde: "Jeg er uskyldig i denne retfærdiges Blod; ser I dertil!" ²⁵ Og hele Folket svarede og sagde: "Hans Blod komme over os og over vore Børn!" ²⁶ Da løslod han dem Barabbas; men Jesus lod han hudstryge og gav ham hen til at korsfæstes. ²⁷ Da toge Landshøvdingens Stridsmænd Jesus med sig ind i Borgen og samlede hele Vagtafdelingen omkring ham. ²⁸ Og de afklædte ham og kastede en Skarlagens Kappe om ham. ²⁹ Og de flettede en Krone af Torne og satte den på hans Hoved og gave ham et Rør i hans højre Hånd; og de faldt på Knæ for ham og spottede ham og sagde: "Hil være dig, du Jødernes Konge!" ³⁰ Og de spyttede på ham og toge Røret og sloge ham på Hovedet. ³¹ Og da de havde spottet ham, toge de Kappen af ham og iførte ham hans egne Klæder og førte ham hen for at korsfæste ham. ³² Men medens de gik derud,

traf de en Mand fra Kyrene, ved Navn Simon; ham tvang de til at bære hans Kors. ³³ Og da de kom til et Sted, som kaldes Golgatha, det er udlagt: "Hovedskaldet", ³⁴ gave de ham Eddike at drikke blandet med Galde og da han smagte det, vilde han ikke drikke. ³⁵ Men da de havde korsfæstet ham, delte de hans Klæder imellem sig ved Lodkastning, [for at det skulde opfyldes, som er sagt af Profeten: "De delte mine Klæder imellem sig og kastede Lod om mit Klædebon."]* { [*De indklamrede Ord mangle i alle de ældste Håndskrifter og ere rimeligvis indføjede fra Joh. 19, 24.] } ³⁶ Og de sade der og holdt Vagt over ham. ³⁷ Og oven over hans Hoved satte de Beskyldningen imod ham skreven således: "Dette er Jesus, Jødernes Konge." ³⁸ Da bliver der korsfæstet to Røvere sammen med ham, en ved den højre og en ved den venstre Side, ³⁹ Og de, som gik forbi, spottede ham, idet de rystede på deres Hoveder og sagde: ⁴⁰ "Du, som nedbryder Templet og bygger det op i tre Dage, frels dig selv; er du Guds Søn, da stig ned af Korset!" ⁴¹ Ligeså spottede Ypperstepræsterne tillige med de skriftkloge og de Ældste og sagde: ⁴² "Andre har han frelst, sig selv kan han ikke frelse; er han Israels Konge, så lad ham nu stige ned af Korset, så ville vi tro på ham. ⁴³ Han har sat sin Lid til Gud; han fri ham nu, om han har Behag i ham; thi han har sagt: Jeg er Guds Søn." ⁴⁴ Og på samme Måde hånede også Røverne ham, som vare korsfæstede med ham. ⁴⁵ Men fra den sjette Time blev der Mørke over hele Landet indtil den niende Time. ⁴⁶ Og ved den niende Time råbte Jesus med høj Røst og sagde: "Eli! Eli! Lama Sabaktani?" det er: "Min Gud! min Gud! hvorfor har du forladt mig?" ⁴⁷ Men nogle af dem, som stode der og hørte det, sagde: "Han kalder på Elias." ⁴⁸ Og straks løb en af dem hen og tog en Svamp og fyldte den med Eddike og stak den på et Rør og gav ham at drikke. ⁴⁹ Men de andre sagde: "Holdt! lader os se, om Elias kommer for at frelse ham." ⁵⁰ Men Jesus råbte atter med høj Røst og opgav Ånden. ⁵¹ Og se, Forhænget i Templet splittedes i to Stykker, fra øverst til nederst; og Jorden skjælv, og Klipperne revnede, ⁵² og Gravene åbnedes; og mange af de hensovede helliges legemer bleve oprejste, ⁵³ og de gik ud af Gravene efter hans Opstandelse og kom ind i den hellige Stad og viste sig for mange. ⁵⁴ Men da Hovedsmanden og de, som tillige med, ham holdt Vagt over Jesus, så Jordskælv, og hvad der skete, frygtede de såre og sagde: "Sandelig, denne var Guds Søn." ⁵⁵ Men der var mange Kvinder der, som så til i Frastand, hvilke havde fulgt Jesus fra Galilæa og tjent ham. ⁵⁶ Iblandt dem vare Maria Magdalene og Maria, Jakobs og

Josefs Moder, og Zebedæus's Sønners Moder. ⁵⁷ Men da det var blevet Aften, kom en rig Mand fra Arimathæa, ved Navn Josef, som også selv var bleven Jesu Discipel. ⁵⁸ Han gik til Pilatus og bad om Jesu Legeme. Da befalede Pilatus, at det skulde udleveres. ⁵⁹ Og Josef tog Legemet og svøbte det i et rent, fint Linklæde ⁶⁰ og lagde det i sin nye Grav, som han havde ladet hugge i Klippen, og væltede en stor Sten for Indgangen til Graven og gik bort. ⁶¹ Men Maria Magdalene og den anden Maria vare der, og de sade lige over for Graven. ⁶² Men den næste Dag, som var Dagen efter Beredelsesdagen, forsamlede Ypperstepræsterne og Farisæerne sig hos Pilatus ⁶³ og sagde: "Herre! vi ere komne i Hu, at denne Forfører sagde, medens han endnu levede: Tre Dage efter bliver jeg oprejst. ⁶⁴ Befal derfor, at Graven skal sikkert bevogtes indtil den tredje Dag, for at ikke hans Disciple skulle komme og stjæle ham og sige til Folket: Han er oprejst fra de døde; og da vil den sidste Forførelse blive værre end den første," ⁶⁵ Pilatus sagde til dem: "Der have I en Vagt; går hen og bevogter den sikkert, som I bedst vide!" ⁶⁶ Og de gik hen og bevogtede Graven sikkert med Vagten efter at have sat Segl for Stenen.

28

¹ Men efter Sabbaten, da det gryede ad den første Dag i Ugen, kom Maria Magdalene og den anden Maria for at se til Graven. ² Og se, der skete et stort Jordskælv; thi en Herrens Engel for ned fra Himmelen og trådte til og væltede Stenen bort og satte sig på den. ³ Men hans Udseende var ligesom et Lyn og hans Klædebon hvidt som Sne. ⁴ Men de, som holdt Vagt, skælvde af Frygt for ham og bleve som døde. ⁵ Men Engelen tog til Orde og sagde til Kvinderne: "I skulle ikke frygte! thi jeg ved, at I lede efter Jesus den korsfæstede. ⁶ Han er ikke her; thi han er opstanden, som han har sagt. Kommer hid, ser Stedet, hvor Herren lå! ⁷ Og går hastigt hen og siger hans Disciple, at han er opstanden fra de døde; og se, han går forud for eder til Galilæa; der skulle I se ham. Se, jeg har sagt eder det." ⁸ Og de gik hastig bort fra Graven med Frygt og stor Glæde og løb hen for at forkynde hans Disciple det. ⁹ Men medens de gik for at forkynde hans Disciple det, se, da mødte Jesus dem og sagde: "Hil være eder!" Men de trådte til og omfavnede hans Fødder og tilbade ham. ¹⁰ Da siger Jesus til dem: "Frygter ikke! går hen og forkynder mine Brødre, at de skulle gå bort til Galilæa, og der skulle de se mig." ¹¹ Men medens de gik derhen, se da kom nogle af Vagten ind i Staden og meldte Ypperstepræsterne alt det,

som var sket. ¹² Og de samledes med de Ældste og holdt Råd og gave Stridsmændene rigelige Penge ¹³ og sagde: "Siger: Hans Disciple kom om Natten og stjal ham, medens vi sov. ¹⁴ Og dersom Landshøvdingen får det at høre, ville vi stille ham tilfreds og holde eder angerløse." ¹⁵ Men de toge Pengene og gjorde, som det var lært dem. Og dette Ord blev udspreedt iblandt Jøderne indtil den Dag i Dag. ¹⁶ Men de elleve Disciple gik til Galilæa, til det Bjerg, hvor Jesus havde sat dem Stævne. ¹⁷ Og da de så ham tilbade de ham; men nogle tvivlede. ¹⁸ Og Jesus trådte frem, talte til dem og sagde: "Mig er givent al Magt i Himmelen og på Jorden. ¹⁹ Går derfor hen og gør alle Folkeslagene til mine Disciple, idet I døbe dem til Faderens og Sønnens og den Helligånds Navn, ²⁰ og idet I lære dem at holde alt det, som jeg har befalet eder. Og se, jeg er med eder alle Dage indtil Verdens Ende."

MARKUS

¹ Jesu Kristi, Guds Søns, Evangeliums Begyndelse er således, ² som der er skrevet hos Profeten Esajas: "Se, jeg sender min Engel for dit Ansigt, han skal berede din Vej. ³ Der er en Røst af en, som råber i Ørkenen: Bereder Herrens Vej, gørør hans Stier jævne!" ⁴ Johannes kom, han, som døbte i Ørkenen og prædikede Omvendelses-Dåb til Syndernes Forladelse. ⁵ Og hele Judæas Land og alle i Jerusalem gik ud og bleve døbt, af ham i Floden Jordan, idet de bekendte deres Synder. ⁶ Og Johannes var klædt i Kamelhår og havde et Læderbælte om sin Lænd og spiste Græshopper og vild Honning. ⁷ Og han prædikede og sagde: "Efter mig kommer den, som er stærkere end jeg, hvis Skotvinge jeg ikke er værdig at bøje mig ned og løse. ⁸ Jeg har døbt eder med Vand, men han skal døbe eder med den Helligånd." ⁹ Og det skete i de dage, at Jesus kom fra Nazareth i Galilæa og blev døbt af Johannes i Jordan. ¹⁰ Og straks da han steg op af Vandet, så han Himlene skilles ad og Ånden ligesom en Due dale ned over ham; ¹¹ og der kom en Røst fra Himlene: "Du er min Søn, den elskede, i dig har jeg Velbehag." ¹² Og straks driver Ånden ham ud i Ørkenen. ¹³ Og han var i Ørkenen fyrretyve Dage, medens han fristedes af Satan, og han var blandt Dyrene; og Englene tjente ham. ¹⁴ Men efter at Johannes var kastet i Fængsel, kom Jesus til Galilæa og prædikede Guds Evangelium ¹⁵ og sagde: "Tiden er fuldkommet, og Guds Rige er kommet nær; omvender eder og tror på Evangeliet!" ¹⁶ Og medens han gik langs Galilæas Sø, så han Simon og Simons Broder Andreas i Færd med at kaste Garn i Søen; thi de vare Fiskere. ¹⁷ Og Jesus sagde til dem: "Følger efter mig, så vil jeg gøre eder til Menneskefiskere." ¹⁸ Og de forlode straks Garnene og fulgte ham. ¹⁹ Og da han gik lidt videre frem, så han, Jakob, Zebedæus's Søn, og hans Broder Johannes, som også vare i Færd med at bøde deres Garn i Skibet; ²⁰ og han kaldte straks på dem, og de forlode deres Fader Zebedæus i Skibet med Lejesvendene og gik efter ham. ²¹ Og de gå ind i Kapernaum. Og straks på Sabbaten gik han ind i Synagogen og lærte, ²² og de bleve slagte af Forundring over hans Lære; thi han lærte dem som en, der havde Myndighed, og ikke som de skriftkloge. ²³ Og der var i deres Synagoge et Menneske med en uren Ånd, og han råbte højt ²⁴ og sagde: "Hvad have vi med dig at gøre, Jesus af Nazareth? Er du

kommen for at ødelægge os; jeg kender dig, hvem du er, du Guds hellige." ²⁵ Og Jesus truede ham og sagde: "Ti, og far ud af ham!" ²⁶ Og den urene Ånd sled i ham og råbte med høj Røst og for ud af ham. ²⁷ Og de bleve alle forfærdede, så at de spurgte hverandre og sagde: "Hvad er dette? en ny Lære med Myndighed; også over de urene Ånder byder han, og de lyde ham." ²⁸ Og Rygtet om ham kom straks ud alle Vegne i hele det omliggende Land i Galilæa. ²⁹ Og straks, da de vare gåede ud af Synagogen, kom de ind i Simons og Andreas's Hus med Jakob og Johannes. ³⁰ Men Simons Svigermoder lå og havde Feber, og straks tale de til ham om hende; ³¹ og han gik hen til hende, tog hende ved Hånden og rejste hende op, og Feberen forlod hende, og hun vartede dem op. ³² Men da det var blevet Aften, og Solen var gået ned, førte de til ham alle de syge og besatte, ³³ og hele Byen var forsamlet foran Døren. ³⁴ Og han helbredte mange, som lede af mange Hånde Sygdomme, og han uddrev mange onde Ånder; og han tillod ikke de onde Ånder at tale, fordi de kendte ham. ³⁵ Og om Morgenen længe før Dag stod han op og gik ud og gik hen til et øde Sted, og der bad han: ³⁶ Og Simon og de, som vare med ham, skyndte sig efter ham. ³⁷ Og de fandt ham, og de sige til ham: "Alle lede efter dig." ³⁸ Og han siger til dem: "Lader os gå andetsteds hen til de nærmeste Småbyer, for at jeg kan prædike også der; thi dertil er jeg udgået." ³⁹ Og han kom og prædikede i deres Synagoger i hele Galilæa og uddrev de onde Ånder. ⁴⁰ Og en spedalsk kommer til ham, beder ham og falder på Knæ for ham og siger til ham: "Om du vil, så kan du rense mig." ⁴¹ Og han ynkedes inderligt og udrakte Hånden og rørte ved ham og siger til ham: "Jeg vil; bliv ren!" ⁴² Og straks forlod Spedalskheden ham, og han blev renset. ⁴³ Og han drev ham straks bort, idet han bød ham strengt, ⁴⁴ og sagde til ham: "Se til, at du ikke siger noget til nogen herom; men gå hen, fremstil dig selv for Præsten, og offer for din Renselse det, som Moses har befalet, til Vidnesbyrd for dem!" ⁴⁵ Men da han kom ud, begyndte han at fortælle meget og udsprede Rygtet derom, så at han ikke mere kunde gå åbenlyst ind i en By; men han var udenfor på øde Steder, og de kom til ham alle Vegne fra.

2

¹ Og da han nogle Dage derefter atter gik ind i Kapernaum, spurgtes det, at han var hjemme. ² Og der samledes mange, så at der ikke mere var Plads, end ikke foran Døren; og

han talte Ordet til dem. ³ Og de komme og bringe til ham en værkbruden, der blev båren af fire. ⁴ Og da de ikke kunde komme nær til ham for Folkeskaren, toge de Taget af, hvor han var; og da de havde brudt Hul, firede de Sengen ned, hvorpå den værkbrudne lå. ⁵ Og da Jesus så deres Tro, siger han til den værkbrudne: "Søn! dine Synder ere forladte." ⁶ Men nogle af de skriftkloge sade der og tænkte i deres Hjerter: ⁷ "Hvorfor taler denne således? Han taler bespotteligt. Hvem kan forlade Synder uden én, nemlig Gud?" ⁸ Og Jesus kendte straks i sin Ånd, at de tænkte således ved sig selv, og sagde til dem: "Hvorfor tænke I dette i eders Hjerter? ⁹ Hvilket er lettest, at sige til den værkbrudne: Dine Synder ere forladte, eller at sige: Stå op, og tag din Seng, og gå? ¹⁰ Men for at I skulle vide, at Menneskesønnen har Magt på Jorden til at forlade Synder," siger han til den værkbrudne: ¹¹ "Jeg siger dig: Stå op, tag din Seng, og gå til dit Hus!" ¹² Og han stod op og tog straks Sengen og gik ud for alles Øjne, så de alle bleve forfærdede og priste Gud og sagde: "Aldrig have vi set noget sådant." ¹³ Og han gik atter ud langs Søen, og hele Skaren kom til ham, og han lærte dem. ¹⁴ Og da han gik forbi, så han Levi, Alfæus' Søn sidde ved Toldboden, og han siger til ham: "Følg mig!" Og han stod op og fulgte ham. ¹⁵ Og det skete, at han sad til Bords i hans Hus, og mange Toldere og Syndere sade til Bords med Jesus, og hans Disciple; thi de vare mange. Og der fulgte også ¹⁶ nogle skriftkloge af Farisæerne med ham, og da de så, at han spiste med Toldere og Syndere, sagde de til hans Disciple: "Han spiser og drikker med Toldere og Syndere!" ¹⁷ Og da Jesus hørte det, siger han til dem: "De raske trænge ikke til Læge, men de syge. Jeg er ikke kommen for at kalde retfærdige, men Syndere." ¹⁸ Og Johannes' Disciple og Farisæerne fastede, og de komme og sige til ham: "Hvorfor faste Johannes's Disciple og Farisæernes Disciple, men dine Disciple faste ikke?" ¹⁹ Og Jesus sagde til dem: "Kunne Brudesvendene faste, medens Brudgommen er hos dem? Så længe de have Brudgommen hos sig kunne de ikke faste. ²⁰ Men der skal komme Dage, da Brudgommen bliver tagen fra dem, da skulle de faste på den Dag. ²¹ Ingen syr en Lap af uvalket Klæde på et gammelt Klædebon; ellers river den nye Lap på det gamle Klædebon dette itu, og der bliver et værre Hul. ²² Og ingen kommer ung Vin på gamle Læderflasker; ellers sprænger Vinen Læderflaskerne, og Vinen ødelægges såvel som Læderflaskerne; men kom

ung Vin på nye Læderflasker!”²³ Og det skete, at han vandrede på Sabbaten igennem en Sædemark, og hans Disciple begyndte, imedens de gik, at plukke Aks.²⁴ Og Farisæerne sagde til ham: “Se, hvorfor gøre de på Sabbaten, hvad der ikke er tilladt?”²⁵ Og han siger til dem “Have I aldrig læst, hvad David gjorde, da han kom i Nød og blev hungrig, han selv og de, som vare med ham?”²⁶ Hvorledes han gik ind i Guds Hus, da Abiathar var Ypperstepræst, og spiste Skuebrødene, som det ikke er nogen tilladt at spise uden Præsterne, og gav også dem, som vare med ham?”²⁷ Og han sagde til dem: “Sabbaten blev til for Menneskets Skyld og ikke Mennesket for Sabbatens Skyld.²⁸ Derfor er Menneskesønnen Herre også over Sabbaten.”

3

¹ Og han, gik atter ind i en Synagoge, og der var der en Mand, som havde en visse Hånd.² Og de toge Vare på ham, om han vilde helbrede ham på Sabbaten, for at de kunde anklage ham.³ Og han siger til Manden, som havde den visne Hånd! “Træd frem her i Midten!”⁴ Og han siger til dem: “Er det tilladt at gøre godt på Sabbaten eller at gøre ondt, at frelse Liv eller at slå ihjel?” Men de tav.⁵ Og han så omkring på dem med Vrede, bedrøvet over deres Hjertes Forhærdelse, og siger til Manden: “Ræk din Hånd ud!” og han rakte den ud, og hans Hånd blev sund igen.⁶ Og Farisæerne gik straks ud og holdt Råd med Herodianerne imod ham, hvorledes de kunde slå ham ihjel.⁷ Og Jesus drog med sine Disciple bort til Søen, og en stor Mængde fulgte med fra Galilæa; og fra Judæa⁸ og fra Jerusalem og fra Idumæa og Landet hinsides Jordan og fra Egnen om Tyrus og Sidon kom de til ham i stor Mængde, da de hørte, hvor store Gerninger han gjorde.⁹ Og han sagde til sine Disciple, at en Båd skulde være til Rede til ham for Skarens Skyld, for at de ikke skulde trænge ham.¹⁰ Thi han helbredte mange, så at alle, som havde Plager, styrtede ind på ham for at røre ved ham.¹¹ Og når de urene Ånder så ham, faldt de ned for ham og råbte og sagde: “Du er Guds Søn.”¹² Og han truede dem meget, at de ikke måtte gøre ham kendt.¹³ Og han stiger op på Bjerget og hidkalder, hvem han selv vilde; og de gik hen til ham.¹⁴ Og han beskikkede tolv, til at de skulde være hos ham, og til at han kunde udsende dem til at prædike¹⁵ og at have Magt til at uddrive de onde Ånder.¹⁶ Og han beskikkede de tolv, og han tillagde Simon Navnet Peter;¹⁷ fremdeles Jakob, Zebedæus's Søn,

og Johannes, Jakobs Broder, og han tillagde dem Navnet Boanerges, det er Tordensønner; ¹⁸ og Andreas og Filip og Bartholomæus og Matthæus og Thomas og Jakob, Alfæus's Søn, og Thaddæus og Simon Kananæeren* { [*d. e. den nidkære.] } ¹⁹ og Judas Iskariot, han, som forrådte ham. ²⁰ Og han kommer hjem, og der samles atter en Skare, så at de end ikke kunne få Mad. ²¹ Og da hans nærmeste hørte det, gik de ud for at drage ham til sig thi de sagde: "Han er ude af sig selv." ²² Og de skriftkloge, som vare komne ned fra Jerusalem, sagde: "Han har Beelzebul, og ved de onde Ånders Fyrste uddriver han de onde Ånder." ²³ Og han kaldte dem til sig og sagde til dem i Lignelser: "Hvorledes kan Satan uddrive Satan? ²⁴ Og dersom et Rige er kommet i Splid med sig selv, kan samme Rige ikke bestå. ²⁵ Og dersom et Hus er kommet i Splid med sig selv, vil samme Hus ikke kunne bestå. ²⁶ Og dersom Satan har sat sig op imod sig selv og er kommen i Splid med sig selv, kan han ikke bestå, men det er ude med ham. ²⁷ Men ingen kan gå ind i den stærkes Hus og røve hans Ejendele, uden han først binder den stærke, og da kan han plyndre hans Hus. ²⁸ Sandelig, siger jeg eder, alle Ting skulle forlades Menneskenes Børn, Synder og Bespottelser, hvor store Bespottelser de end tale; ²⁹ men den, som taler bespotteligt imod den Helligånd, har evindeligt ingen Forladelse, men skal være skyldig i en evig Synd." ³⁰ De sagde nemlig: "Han har en uren Ånd." ³¹ Og hans Moder, og hans Brødre komme, og de stode udenfor og sendte Bud ind til ham og lode ham kalde. ³² Og en Skare sad omkring ham; og de sige til ham: "Se; din Moder og dine; Brødre og dine Søstre ere udenfor og spørge efter dig." ³³ Og han svarer dem og siger: "Hvem er min Moder og mine Brødre?" ³⁴ Og han så omkring på dem, som sade rundt om ham, og sagde: "Se, her er min Moder og mine Brødre! ³⁵ Thi den, som gør Guds Villie, det er min Broder og Søster og Moder."

4

¹ Og han begyndte atter at lære ved søen. Og en meget stor Skare samles om ham, så at han måtte gå om Bord og sætte sig i et Skib på Søen; og hele Skaren var på Land ved Søen. ² Og han lærte dem meget i Lignelser og sagde til dem i sin Undervisning: ³ "Hører til: Se, en Sædemand gik ud at så. ⁴ Og det skete, idet han såede, at noget faldt ved Vejen, og Fuglene kom og åde det op. ⁵ Og noget faldt på Stengrund, hvor det ikke havde megen Jord; og det voksede

straks op, fordi det ikke havde dyb Jord. ⁶ Og da Solen kom op, blev det svedet af, og fordi det ikke havde Rod, visnede det. ⁷ Og noget faldt iblandt Torne, og Tornene voksede op og kvalte det, og det bar ikke Frugt. ⁸ Og noget faldt i god Jord og bar Frugt, som skød frem og voksede, og det bar tredive og tresindstyve og hundrede Fold." ⁹ Og han sagde: "Den som har Øren at høre med, han høre!" ¹⁰ Og da han blev ene, spurgte de, som vare om ham, tillige med de tolv ham om Lignelserne. ¹¹ Og han sagde til dem: "Eder er Guds Riges Hemmelighed givet; men dem, som ere udenfor, meddeles alt ved Lignelser, ¹² for at de, skønt seende, skulle se og ikke indse og, skønt hørende, skulle høre og ikke forstå, for at de ikke skulle omvende sig og få Forladelse." ¹³ Og han siger til dem: "Fatte I ikke denne Lignelse? Hvorledes ville I da forstå alle de andre Lignelser? ¹⁴ Sædemanden sår Ordet. ¹⁵ Men de ved Vejen, det er dem, hvor Ordet bliver sået, og når de høre det, kommer straks Satan og borttager Ordet, som er sået i dem. ¹⁶ Og ligeledes de, som blive såede på Stengrunden, det er dem, som, når de høre Ordet, straks modtage det med Glæde; ¹⁷ og de have ikke Rod i sig, men holde kun ud til en Tid; derefter, når der kommer Trængsel eller forfølgelse for Ordets Skyld, forarges de straks. ¹⁸ Og andre ere de, som blive såede blandt Torne; det er dem, som have hørt Ordet, ¹⁹ og denne Verdens Bekymringer og Rigdommens Forførelse og Begæringerne efter de andre Ting komme ind og kvæle Ordet, så det bliver uden Frugt. ²⁰ Og de, der bleve såede i god Jord, det er dem, som høre Ordet og modtage det og bære Frugt, tredive og tresindstyve og hundrede Fold." ²¹ Og han sagde til dem: "Mon Lyset kommer ind for at sættes under Skæppen eller under, Bænken? Mon ikke for at sættes på Lysestagen? ²² Thi ikke er noget skjult uden for at åbenbares; ej heller er det blevet lønligt uden for at komme for Lyset. ²³ Dersom nogen har Øren at høre med, han høre!" ²⁴ Og han sagde til dem: "Agter på, hvad I høre! Med hvad Mål I måle, skal der tilmåles eder, og der skal gives eder end mere. ²⁵ Thi den, som har, ham skal der gives; og den, som ikke har, fra ham skal endog det tages, som han har." ²⁶ Og han sagde: "Med Guds Rige er det således, som når en Mand har lagt Sæden i Jorden ²⁷ og sover og står op Nat og Dag, og Sæden spirer og bliver høj, han ved ej selv hvorledes. ²⁸ Af sig selv bærer Jorden Frugt, først Strå, derefter Aks, derefter fuld Kærne i Akset; ²⁹ men når Frugten er tjenlig, sender han straks Seglen ud;

thi Høsten er for Hånden.”³⁰ Og han sagde: “Hvormed skulle vi ligne Guds Rige, eller under hvilken Lignelse skulle vi fremstille det?”³¹ Det er som et Sennepskorn, som, når det sås i Jorden, er mindre end alt andet Frø på Jorden,³² og når det er sået, vokser det op og bliver større end alle Urterne og skyder store Grene, så at Himmelens Fugle kunne bygge Rede i dets Skygge.”³³ Og i mange sådanne Lignelser talte han Ordet til dem, efter som de kunde fatte det.³⁴ Men uden Lignelse talte han ikke til dem; men i Enerum udlagde han det alt sammen for sine Disciple.³⁵ Og på den Dag, da det var blevet Aften, siger han til dem: “Lader os fare over til hin Side!”³⁶ Og de forlade Folkeskaren og tage ham med, som ham sad i Skibet; men der var også andre Skibe med ham.³⁷ Og der kommer en stærk Stormvind, og Bølgerne sloge ind i Skibet, så at Skibet allerede var ved at fyldes.³⁸ Og han var i Bagstavnen og sov på en Hovedpude, og de vække ham og sige til ham: “Mester! bryder du dig ikke om, at vi forgå?”³⁹ Og han stod op og truede Vinden og sagde til Søen: “Ti, vær stille!” og Vinden lagde sig, og det blev ganske blikstille.⁴⁰ Og han sagde til dem: “Hvorfor ere I så bange? Hvorfor have I ikke Tro?”⁴¹ Og de frygtede såre og sagde til hverandre: “Hvem er dog denne siden både Vinden og Søen ere ham lydige?”

5

¹ Og de kom over til hin Side af Søen til Gerasenernes Land.² Og da han trådte ud af Skibet, kom der ham straks i Møde ud fra Gravene en Mand med en uren Ånd.³ Han havde sin Bolig i Gravene, og ingen kunde længer binde ham, end ikke med Lænker.⁴ Thi han havde ofte været bunden med Bøjer og Lænker, og Lænkerne vare sprængte af ham og Bøjerne sønderlidte, og ingen kunde tæmme ham.⁵ Og han var altid Nat og Dag i Gravene og på Bjergene, skreg og slog sig selv med Sten.⁶ Men da han så Jesus. Langt borte, løb han hen og kastede sig ned for ham⁷ og råbte med høj Røst og sagde: “Hvad har jeg med dig at gøre, Jesus, den højeste Guds Søn? Jeg besværges dig ved Gud, at du ikke piner mig.”⁸ Thi han sagde til ham: “Far ud af Manden, du urene Ånd!”⁹ Og han spurgte ham: “Hvad er dit Navn?” Og han siger til ham: “Legion* er mit Navn; thi vi ere mange.” { [*en romersk Hærafdeling på omtrent 6.000 Mand. Matth. 26, 53.] }¹⁰ Og han bad ham meget om ikke at drive dem ud af Landet.¹¹ Men der var der ved Bjerget en stor Hjord Svin, som græssede;¹² og de* bade ham og sagde: “Send os i Svinene, så vi må fare i dem.” { [*d. e. de urene Ånder.]

} ¹³ Og han tilstedte dem det. Og de urene Ånder fore ud og fore i Svinene; og Hjorden styrtede sig ned over Brinken ud i Søen, omtrent to Tusinde, og de druknede i Søen. ¹⁴ Og deres Hyrder flyede og forkyndte det i Byen og på Landet; og de kom for at se, hvad det var, som var sket. ¹⁵ Og de komme til Jesus og se den besatte, ham, som havde haft Legionen, sidde påklædt og ved Samling, og de frygtede. ¹⁶ Men de, som havde set det, fortalte dem, hvorledes det var gået den besatte, og om Svinene. ¹⁷ Og de begyndte at bede ham om, at han vilde gå bort fra deres Egn. ¹⁸ Og da han gik om Bord i Skibet, bad den, som havde været besat, ham om, at han måtte være hos ham. ¹⁹ Og han tilstedte ham det ikke, men siger til ham: "Gå til dit Hus, til dine egne, og forkynd dem, hvor store Ting Herren har gjort imod dig, og at han har forbarmet sig over dig." ²⁰ Og han gik bort og begyndte at kundgøre i Dekapolis, hvor store Ting Jesus havde gjort imod ham; og alle undrede sig. ²¹ Og da Jesus igen i Skibet var faren over til hin Side, samledes der en stor Skare om ham, og han var ved Søen. ²² Og der kommer en af Synagogeforstanderne ved Navn Jairus, og da han ser ham, falder han ned for hans Fødder. ²³ Og han beder ham meget og siger: "Min lille Datter er på sit yderste; o! at du vilde komme og lægge Hænderne på hende, for at hun må frelses og leve!" ²⁴ Og han gik bort med ham, og en stor Skare fulgte ham, og de trængte ham. ²⁵ Og der var en Kvinde, som havde haft Blodflod i tolv År, ²⁶ og hun havde døjet meget af mange Læger og havde tilsat alt, hvad hun ejede, og hun var ikke bleven hjulpen, men tværtimod, det var blevet værre med hende. ²⁷ Da hun havde hørt om Jesus, kom hun bagfra i Skaren og rørte ved hans Klædebon. ²⁸ Thi hun sagde: "Dersom jeg rører blot ved hans Klæder, bliver jeg frelst." ²⁹ Og straks tørredes hendes Blods Kilde, og hun mærkede i sit Legeme, at hun var bleven helbredt fra sin Plage. ³⁰ Og straks da Jesus mærkede på sig selv, at den Kraft var udgået fra ham, vendte han sig om i Skaren og sagde: "Hvem rørte ved mine Klæder?" ³¹ Og hans Disciple sagde til ham: "Du ser, at Skaren trænger dig, og du siger: Hvem rørte ved mig?" ³² Og han så sig om for at se hende, som havde gjort dette. ³³ Men da Kvinden vidste, hvad der var sket hende, kom hun frygtende og bævende og faldt ned for ham og sagde ham hele Sandheden. ³⁴ Men han sagde til hende: "Datter! din Tro har frelst dig; gå bort med Fred, og vær helbredt fra din Plage!" ³⁵ Endnu medens han talte, komme nogle fra Synagogeforstanderens Hus og

sige: "Din Datter er død, hvorfor umager du Mesteren længere?" ³⁶ Men Jesus hørte det Ord, som blev sagt, og han siger til Synagogeforstanderen: "Frygt ikke, tro blot!" ³⁷ Og han tilstedte ingen at følge med sig uden Peter og Jakob og Johannes, Jakobs Broder. ³⁸ Og de komme ind i Synagogeforstanderens Hus, og han ser en larmende Hob, der græd og hylede meget. ³⁹ Og han går ind og siger til dem: "Hvorfor larme og græde I? Barnet er ikke død, men det sover." ⁴⁰ Og de lo ad ham; men han drev dem alle ud, og han tager Barnets Fader og Moder og sine Ledsagere med sig og går ind, hvor Barnet var. ⁴¹ Og han tager Barnet ved Hånden og siger til hende: "Talitha kumi!" hvilket er udlagt: "Pige, jeg siger dig, stå op!" ⁴² Og straks stod Pigen op og gik omkring; thi hun var tolv År gammel. Og de bleve straks overmåde forfærdede. ⁴³ Og han bød dem meget, at ingen måtte få dette at vide; og han sagde, at de skulde give hende noget at spise.

6

¹ Og han gik bort derfra Og han kommer til sin Fædreneby, og hans Disciple følge ham. ² Og da det blev Sabbat, begyndte han at lære i Synagogen, og de mange, som hørte ham, bleve slagne af Forundring og sagde: "Hvorfra har han dog dette, og hvad er det for en Visdom, som er given ham, og hvilke kraftige Gerninger der dog sker ved hans Hænder! ³ Er denne ikke Tømmermanden, Marias Søn og Jakobs og Joses's og Judas's og Simons Broder? Og ere ikke hans Søstre her hos os?" Og de forargedes på ham. ⁴ Og Jesus sagde til dem: "En Profet er ikke foragtet uden i sit eget Fædreland og iblandt sine Slægtninge og i sit Hus." ⁵ Og han kunde ikke gøre nogen kraftig Gerning der; kun lagde han Hænderne på nogle få syge og helbredte dem. ⁶ Og han forundrede sig over deres Vantro. Og han gik om i Landsbyerne der omkring og lærte. ⁷ Og han hidkalder de tolv, og han begyndte at udsende dem, to og to, og gav dem Magt over de urene Ånder. ⁸ Og han bød dem, at de skulde intet tage med på Vejen uden en Stav alene, ikke Brød, ikke Taske, ikke Kobber i Bæltet, ⁹ men have Sko på og: "Ifører eder ikke to Kjørtler!" ¹⁰ Og han sagde til dem: "Hvor I komme ind i et Hus, der skulle I blive, indtil I drage bort fra Stedet. ¹¹ Og hvor man ikke vil modtage eder og ikke vil høre eder, der skulle I gå bort fra og afryste Støvet under eders Fødder til Vidnesbyrd imod dem." ¹² Og de gik ud og prædikede, at man skulde omvende sig. ¹³ Og de dreve onde Ånder ud og salvede mange syge med Olie og

helbredte dem. ¹⁴ Og Kong Herodes hørte det (thi hans Navn var blevet bekendt), og han sagde: "Johannes Døberen er oprejst fra de døde, og derfor virke Kræfterne i ham." ¹⁵ Andre sagde: "Det er Elias;" men andre sagde: "Det er en Profet ligesom en af Profeterne." ¹⁶ Men da Herodes hørte det, sagde han: "Johannes, som jeg har ladet halshugge, han er oprejst." ¹⁷ Thi Herodes havde selv sendt Bud og ladet Johannes gribe og kaste i Fængsel for sin Broder Filips Hustru, Herodias's Skyld; thi han havde taget hende til Ægte. ¹⁸ Johannes sagde nemlig til Herodes: "Det er dig ikke tilladt at have din Broders Hustru." ¹⁹ Men Herodias bar Nag til ham og vilde gerne slå ham ihjel, og hun kunde det ikke. ²⁰ Thi Herodes frygtede for Johannes, fordi han vidste, at han var en retfærdig og hellig Mand, og han holdt sin Hånd over ham; og når han hørte ham, var han tvivlrådig om mange Ting, og han hørte ham gerne. ²¹ Og da der kom en belejlig Dag, da Herodes på sin Fødselsdag gjorde et Gæstebud for sine Stormænd og Krigsoversterne og de ypperste i Galilæa, ²² og da selve Herodias's Datter kom ind og dansede, behagede hun Herodes og Gæsterne. Og Kongen sagde til Pigen: "Bed mig, om hvad som helst du vil, så vil jeg give dig det." ²³ Og han svor hende til og sagde: "Hvad som helst du beder om, vil jeg give dig, indtil Halvdelen af mit Rige." ²⁴ Og hun gik ud og sagde til sin Moder: "Hvad skal jeg bede om?" Men hun sagde: "Om Johannes Døberens Hoved." ²⁵ Og hun gik straks skyndsomt ind til Kongen, bad og sagde: "Jeg vil, at du straks giver mig Johannes Døberens Hoved på et Fad." ²⁶ Om end Kongen blev meget bedrøvet, vilde han dog for Edernes og Gæsternes Skyld ikke afvise hende: ²⁷ Og Kongen sendte straks en at Vagten og befalede at bringe hans Hoved. ²⁸ Og denne gik hen og halshuggede ham i Fængselet; og han bragte hans Hoved på et Fad og gav det til Pigen, og Pigen gav det til sin Moder. ²⁹ Og da hans Disciple hørte det, kom de og toge hans Lig og lagde det i en Grav. ³⁰ Og Apostlene samle sig om Jesus, og de forkyndte ham alt, hvad de havde gjort, og hvad de havde lært. ³¹ Og han siger til dem: "Kommer nu I med afsides til et øde Sted og hviler eder lidt;" thi der var mange, som gik til og fra, og de havde ikke engang Ro til at spise. ³² Og de droge bort i Skibet til et øde Sted afsides. ³³ Og man så dem drage bort, og mange kendte dem, og til Fods strømmede de sammen derhen fra alle Byerne og kom før end de. ³⁴ Og da han gik i Land, så han en stor Skare, og han ynkedes inderligt over dem; thi de vare som Får, der ikke have Hyrde; og han begyndte at lære

dem meget. ³⁵ Og da Tiden allerede var fremrykket, kom hans Disciple til ham og sagde: "Stedet er øde, og Tiden er allerede fremrykket. ³⁶ Lad dem gå bort, for at de kunne gå hen i de omliggende Gårde og Landsbyer og købe sig noget at spise." ³⁷ Men han svarede og sagde til dem: "Giver I dem at spise!" Og de sige til ham: "Skulle vi gå hen og købe Brød for to Hundrede Denarer* og give dem at spise?" { [*se Matth. 18, 28.] } ³⁸ Men han siger til dem: "Hvor mange Brød have I? Går hen og ser efter!" Og da de havde fået det at vide, sige de: "Fem, og to Fisk." ³⁹ Og han bød dem at lade dem alle sætte sig ned i små Flokke i det grønne Græs. ⁴⁰ Og de satte sig ned, Hob ved Hob, somme på hundrede og somme på halvtredsindstve. ⁴¹ Og han tog de fem Brød og de to Fisk, så op til Himmelen og velsignede; og han brød Brødene og gav sine Disciple dem at lægge for dem, og han delte de to Fisk til dem alle. ⁴² Og de spiste alle og bleve mætte. ⁴³ Og de optog tolv Kurve fulde af Stykker, også af Fiskene. ⁴⁴ Og de, som spiste Brødene, vare fem Tusinde Mænd. ⁴⁵ Og straks nødte han sine Disciple til at gå om Bord i Skibet og i Forvejen sætte over til hin Side, til Bethsaida, medens han selv lod Skaren gå bort. ⁴⁶ Og da han havde taget Afsked med dem, gik han op på Bjerget for at bede. ⁴⁷ Og da det var blevet silde, var Skibet midt på Søen og han alene på Landjorden. ⁴⁸ Og da han så, at de havde deres Nød med at ro (thi Vinden var dem imod); kommer han ved den fjerde Nattevagt til dem vandrende på Søen. Og han vilde gå dem forbi. ⁴⁹ Men da de så ham vandre på Søen, mente de, at det var et Spøgelse, og de skrege. ⁵⁰ Thi de så ham alle og bleve forfærdede. Men han talte straks med dem og sagde til dem: "Værer frimodige, det er mig, frygter ikke!" ⁵¹ Og han steg op i Skibet til dem, og Vinden lagde sig, og de forfærdedes over al Måde ved sig selv. ⁵² Thi de havde ikke fået Forstand af det, som var sket med Brødene; men deres Hjerte var forhærdet. ⁵³ Og da de vare farne over til Landet, kom de til Genezareth og lagde til der. ⁵⁴ Og da de trådte ud af Skibet, kendte man ham straks. ⁵⁵ Og de løb om i hele den Egn og begyndte at bringe de syge på deres Senge omkring, hvor de hørte, at han var. ⁵⁶ Og hvor som helst han gik ind i Landsbyer eller Byer eller Gårde, lagde de de syge på Torvene og bade ham om, at de måtte røre blot ved Fligen af hans Klædebon; og alle de, som rørte ved ham, bleve helbredte.

7

¹ Og Farisæerne og nogle af de skriftkloge, som vare

komne fra Jerusalem, samle sig om ham. ² Og da de så nogle af hans Disciple holde Måltid med vanhellige, det er utoede, Hænder ³ thi Farisæerne og alle Jøderne spise ikke uden at to Hænderne omhyggeligt, idet de fastholde de gamles Overlevering; ⁴ og når de komme fra Torvet, spise de ikke uden først at tvætte sig; og der er mange andre Ting, som de have vedtaget at holde, Tvætninger af Bægere og Krus og Kobberkar og Bænke, ⁵ så spurgte Farisæerne og de skriftkloge ham ad: "Hvorfor vandre dine Disciple ikke efter de gamles Overlevering, men holde Måltid med vanhellige Hænder?" ⁶ Men han sagde til dem: "Rettelig profeterede Esajas om eder, I Hyklere! som der er skrevet: "Dette Folk ærer mig med Læberne, men deres Hjerter er langt borte fra mig. ⁷ Men de dyrke mig forgæves, idet de lære Lærdomme, som ere Menneskers Bud." ⁸ I forlade Guds Bud og holde Menneskers Overlevering." ⁹ Og han sagde til dem: "Smukt ophæve I Guds Bud, for at I kunne holde eders Overlevering. ¹⁰ Thi Moses har sagt: "Ær din Fader og din Moder"; og: "Den, som hader Fader eller Moder, skal visselig dø". ¹¹ Men I sige: Når en Mand siger til sin Fader eller sin Moder: "Det, hvormed du skulde være hjulpen af mig, skal være Korban (det er: Tempelgave)," ¹² da tilstede I ham ikke mere at gøre noget for sin Fader eller Moder, ¹³ idet I ophæve Guds Ord ved eders Overlevering, som I have overleveret; og mange lignende Ting gøre I." ¹⁴ Og han kaldte atter Folkeskaren til sig og sagde til dem: "Hører mig alle, og forstår! ¹⁵ Der er intet uden for Mennesket, som, når det går ind i ham, kan gøre ham uren; men hvad der går ud af Mennesket, det er det, som gør Mennesket urent. ¹⁶ [Dersom nogen har Øren at høre med, han høre!"]* { [*Verset mangler i flere af de ældste Håndskrifter.] } ¹⁷ Og da han var gået ind i Huset og var borte fra Skaren, spurgte hans Disciple ham om Lignelsen. ¹⁸ Og han siger til dem: "Ere også I så uforstandige? Forstå I ikke, at intet, som udefra går ind i Mennesket, kan gøre ham uren? ¹⁹ Thi det går ikke ind i hans Hjerter men i hans Bug og går ud ad den naturlige Vej, og således renses al Maden." ²⁰ Men han sagde: "Det, som går ud af Mennesket, dette gør Mennesket urent. ²¹ Thi indvortes fra, fra Menneskenes Hjerter, udgå de onde Tanker, Utugt, Tyveri, Mord, ²² Hor, Havesyge, Ondskab, Svig, Uterlighed, et ondt Øje, Forhånelse, Hovmod, Fremfusenhed; ²³ alle disse onde Ting udgå indvortes fra og gøre Mennesket urent." ²⁴ Og han stod op og gik bort derfra til Tyrus's og Sidons

Egne. Og han gik ind i et Hus og vilde ikke, at nogen skulde vide det. Og han kunde dog ikke være skjult; ²⁵ men en Kvinde, hvis lille Datter havde en uren Ånd, havde hørt om ham og kom straks ind og faldt ned for hans Fødder; ²⁶ (men Kvinden var græsk*, af Herkomst en Syrofønikerinde), og hun bad ham om, at han vilde uddrive den onde Ånd af hendes Datter. { [*d. e. hedensk.] } ²⁷ Og han sagde til hende: "Lad først Børnene mættes; thi det er ikke smukt at tage Børnenes Brød og kaste det for de små Hunde." ²⁸ Men hun svarede og siger til ham: "Jo, Herre! også de små Hunde æde under Bordet af Børnenes Smuler." ²⁹ Og han sagde til hende: "For dette Ords Skyld gå bort; den onde Ånd er udfaren af din Datter." ³⁰ Og hun gik bort til sit Hus og fandt Barnet liggende på Sengen og den onde Ånd udfaren. ³¹ Og da han gik bort igen fra Tyrus's Egne, kom han over Sidon midt igennem Dekapolis's Egne til Galilæas Sø. ³² Og de bringe ham en døv, som også vanskeligt kunde tale, og bede ham om, at han vilde lægge Hånden på ham. ³³ Og han tog ham afsides fra Skaren og lagde sine Fingre i hans Øren og spyttede og rørte ved hans Tunge ³⁴ og så op til Himmelen, sukkede og sagde til ham: "Effata!" det er: lad dig op! ³⁵ Og hans Øren åbnedes, og straks løstes hans Tunges Bånd, og han talte ret. ³⁶ Og han bød dem, at de ikke måtte sige det til nogen; men jo mere han bød dem, desto mere kundgjorde de det. ³⁷ Og de bleve over al Måde slagne af Forundring og sagde: "Han har gjort alle Ting vel; både gør han, at de døve høre, og at målløse tale."

8

¹ I de Dage da der atter var en stor Skare, og de intet havde at spise, kaldte han sine Disciple til sig og siger til dem: ² "Jeg ynkes inderligt over Skaren; thi de have allerede tøvet hos mig i tre Dage og have intet at spise. ³ Og dersom jeg lader dem gå fastende hjem, ville de vansmægte på Vejen, og nogle af dem ere komne langvejsfra." ⁴ Og hans Disciple svarede ham: "Hvorfra skal nogen kunne mætte disse med Brød her i en Ørken?" ⁵ Og han spurgte dem: "Hvor mange Brød have I?" Og de sagde: "Syv." ⁶ Og han byder Skaren af sætte sig ned på Jorden; og han tog de syv Brød, takkede, brød, dem og gav sine Disciple dem, at de skulde lægge dem for; og de lagde dem for Skaren. ⁷ Og de havde nogle få Småfisk; og han velsignede dem og sagde, af også disse skulde lægges for. ⁸ Og de spiste og bleve mætte; og de opsamlede af tiloversblevne Stykker syv Kurve. ⁹ Men de

vare omtrent fire Tusinde; og han lod dem gå bort. ¹⁰ Og straks gik han om Bord i Skibet med sine Disciple og kom til Dalmanuthas Egne. ¹¹ Og Farisæerne gik ud og begyndte at strides med ham og forlangte af ham et Tegn fra Himmelen for at friste ham. ¹² Og han sukkede dybt i sin Ånd og siger: "Hvorfor forlanger denne Slægt et Tegn? Sandelig, siger jeg eder, der skal ikke gives denne Slægt noget Tegn!" ¹³ Og han forlod dem og gik atter om Bord og for over til hin Side. ¹⁴ Og de havde glemmt at tage Brød med og havde kun ét Brød med sig i Skibet. ¹⁵ Og han bød dem og sagde: "Ser til, tager eder i Vare for Farisæernes Surdejg og Herodes's Surdejg!" ¹⁶ Og de tænkte med hverandre: "Det er, fordi vi ikke have Brød." ¹⁷ Og da han mærkede dette, siger han til dem: "Hvorfor tænke I på, at I ikke have Brød? Skønne I ikke endnu, og forstå I ikke? Er eders Hjerter forhærdet? ¹⁸ Have I Øjne og se ikke? Og have I Øren og høre ikke? Og komme I ikke i Hu? ¹⁹ Da jeg brød de fem Brød til de fem Tusinde, hvor mange Kurve fulde af Stykker toge I da op?" De sige til ham: "Tolv." ²⁰ "Og da jeg brød de syv til de fire Tusinde, hvor mange Kurve fulde af Stykker toge I da op?" Og de sige til ham: "Syv." ²¹ Og han sagde til dem "Hvorledes forstå I da ikke?" ²² Og de komme til Bethsajda. Og man fører en blind til ham og beder ham om, at han vil røre ved ham. ²³ Og han tog den blinde ved Hånden og førte ham uden for Landsbyen og spyttede på hans Øjne og lagde Hænderne på ham og spurgte ham, om han så noget. ²⁴ Og han så op og sagde: "Jeg ser Menneskene; thi jeg ser noget ligesom Træer gå omkring." ²⁵ Derefter lagde han atter Hænderne på hans Øjne, og han blev klarsynet og var helbredt og kunde se alle Ting tydeligt. ²⁶ Og han sendte ham hjem og sagde: "Du må ikke gå ind i Landsbyen, [ej heller sige det til nogen i Landsbyen.]"* { [*Disse Ord mangle i nogle af de ældste Håndskrifter.] } ²⁷ Og Jesus og hans Disciple gik ud til Landsbyerne ved Kæsarea Filippi; og på Vejen spurgte han sine Disciple og sagde til dem: "Hvem sige Menneskene, at jeg er?" ²⁸ Og de sagde til ham: "Johannes Døberen; og andre: Elias; men andre: en af Profeterne." ²⁹ Og han spurgte dem: "Men I, hvem sige I, at jeg er?" Peter svarede og siger til ham: "Du er Kristus." ³⁰ Og han bød dem strengt, at de ikke måtte sige nogen dette om ham. ³¹ Og han begyndte at lære dem, at Menneskesønnen skulde lide meget og forkastes af de Ældste og Ypperstepræsterne og de skriftkloge og ihjelslås og opstå efter tre Dage. ³² Og han talte dette frit ud. Og Peter tog ham til Side og begyndte

at sætte ham i Rette. ³³ Men han vendte sig og så på sine Disciple og irettesatte Peter og siger: "Vig bag mig, Satan! thi du sanser ikke, hvad Guds er, men hvad Menneskers er." ³⁴ Og han kaldte Skaren tillige med sine Disciple til sig og sagde til dem: "Den, som vil følge efter mig, han fornægte sig selv og tage sit Kors op og følge mig!" ³⁵ Thi den, som vil frelse sit Liv, skal miste det; men den, som mister sit Liv for min og Evangeliets Skyld, han skal frelse det. ³⁶ Thi hvad gavner det et Menneske at vinde den hele Verden og at bøde med sin Sjæl? ³⁷ Thi hvad kunde et Menneske give til Vederlag for sin Sjæl? ³⁸ Thi den, som skammer sig ved mig og mine Ord i denne utro og syndige Slægt, ved ham skal også Menneskesønnen skamme sig, når han kommer i sin Faders Herlighed med de hellige Engle."

9

¹ Og han sagde til dem: "Sandelig, siger jeg eder, der er nogle af dem, som stå her, der ingenlunde skulle smage Døden, førend de se Guds Rige være kommet med Kraft." ² Og seks Dage derefter tager Jesus Peter og Jakob og Johannes med sig og fører dem alene afsides op på et højt Bjerg, og han blev forvandlet for deres Øjne. ³ Og hans Klæder bleve skinnende, meget hvide, så at ingen Blegemand på Jorden kan gøre Klæder så hvide. ⁴ Og Elias tillige med Moses viste sig for dem, og de samtalede med Jesus. ⁵ Og Peter tog til Orde og siger til Jesus: "Rabbi! det er godt, at vi ere her, og lader os gøre tre Hytter, dig en og Moses en og Elias en." ⁶ Thi han vidste ikke, hvad han skulde sige; thi de vare blevne helt forfærdede. ⁷ Og der kom en Sky, som overskyggede dem; og en Røst kom fra Skyen: "Denne er min Søn, den elskede, hører ham!" ⁸ Og pludseligt, da de så sig om, så de ingen mere uden Jesus alene hos dem. ⁹ Og da de gik ned fra Bjerget, bød han dem, at de ikke måtte fortælle nogen, hvad de havde set, førend Menneskesønnen var opstanden fra de døde. ¹⁰ Og de fastholdt dette Ord hos sig selv og spurgte hverandre, hvad det er at opstå fra de døde. ¹¹ Og de spurgte ham og sagde: "De skriftkloge sige jo, at Elias bør først komme?" ¹² Men han sagde til dem: "Elias kommer først og genopretter alting; og hvorledes er der skrevet om Menneskesønnen? At han skal lide meget og foragtes. ¹³ Men jeg siger eder, at både er Elias kommen, og de gjorde ved ham alt, hvad de vilde, efter som der er skrevet om ham." ¹⁴ Og da de kom til Disciplene, så de en stor Skare omkring dem og skriftkloge, som tvistedes med dem. ¹⁵ Og straks studsede hele Skaren,

da de så ham, og de løb hen og hilsede ham. ¹⁶ Og han spurgte dem: "Hvorom tvistes I med dem?" ¹⁷ Og en af Skaren svarede ham: "Mester! jeg har bragt min Søn til dig; han har en målløs Ånd. ¹⁸ Og hvor som helst den griber ham, slider den i ham, og han fråder og skærer Tænder, og han visner hen; og jeg har sagt til dine Disciple, at de skulde uddrive den, og de kunde ikke." ¹⁹ Men han svarede dem og sagde: "O du vantro Slægt! hvor længe skal jeg være hos eder, hvor længe skal jeg tåle eder? Bring ham til mig!" ²⁰ Og de ledte ham frem til ham; og da han så ham, sled Ånden straks i ham, og han faldt om på Jorden og væltede sig og fraadede. ²¹ Og han spurgte hans Fader: "Hvor længe er det siden, at dette er kommet over ham?" Men han sagde: "Fra Barndommen af; ²² og den har ofte kastet ham både i Ild og i Vand for at ødelægge ham; men om du formår noget, da forbarm dig over os, og hjælp os!" ²³ Men Jesus sagde til ham: "Om du formår! Alle Ting ere mulige for den, som tror." ²⁴ Straks råbte Barnets Fader og sagde med Tårer*: "Jeg tror, hjælp min Vantro!" { [*Ordene "med Tårer" mangle i de ældste Håndskrifter.] } ²⁵ Men da Jesus så, at Skaren stimlede sammen, truede han den urene Ånd og sagde til den: "Du målløse og døve Ånd! jeg byder dig, far ud af ham, og far ikke mere ind i ham!" ²⁶ Da skreg og sled den meget i ham og for ud, og han blev ligesom død, så at de fleste sagde: "Han er død." ²⁷ Men Jesus tog ham ved Hånden og rejste ham op; og han stod op. ²⁸ Og da han var kommen ind i et Hus, spurgte hans Disciple ham i Enrum: "Hvorfor kunde vi ikke uddrive den?" ²⁹ Og han sagde til dem: "Denne Slags kan ikke fare ud ved noget, uden ved Bøn og Faste*." { [*Ordene "og Faste" mangle i nogle af de ældste Håndskrifter.] } ³⁰ Og da de gik ud derfra, vandrede de igennem Galilæa; og han vilde ikke, at nogen skulde vide det. ³¹ Thi han lærte sine Disciple og sagde til dem: "Menneskesønnen overgives i Menneskers Hænder, og de skulle slå ham ihjel; og når han er ihjelslået, skal han opstå tre Dage efter." ³² Men de forstode ikke det Ord og frygtede for at spørge ham. ³³ Og de kom til Kapernaum, og da han var kommen ind i Huset, spurgte han dem: "Hvad var det, I overvejede med hverandre på Vejen?" ³⁴ Men de tav; thi de havde talt med hverandre på Vejen om, hvem der var den største. ³⁵ Og han satte sig og kaldte på de tolv og siger til dem: "Dersom nogen vil være den første, han skal være den sidste af alle og alles Tjener." ³⁶ Og han tog et lille Barn og stillede det midt iblandt dem

og tog det i Favn og sagde til dem: ³⁷ "Den, som modtager ét af disse små Børn for mit Navns Skyld, modtager mig; og den, som modtager mig, modtager ikke mig, men den, som udsendte mig." ³⁸ Johannes sagde til ham: "Mester! vi så en, som ikke følger os, uddrive onde Ånder i dit Navn; og vi forbød ham det, fordi han ikke følger os." ³⁹ Men Jesus sagde: "Forbyder ham det ikke; thi der er ingen, som gør en kraftig Gerning i mit Navn og snart efter kan tale ilde om mig. ⁴⁰ Thi den, som ikke er imod os, er for os. ⁴¹ Thi den, som giver eder et Bæger Vand at drikke i mit Navn, fordi I høre Kristus til, sandelig, siger jeg eder, han skal ingenlunde miste sin Løn. ⁴² Og den, som forarger en af disse små, som tro, for ham var det bedre, at der lå en Møllesten om hans Hals, og han var kastet i Havet. ⁴³ Og dersom din Hånd forarger dig, så hug den af; det er bedre for dig at gå som en Krøbling ind til Livet end at have to Hænder og fare til Helvede til den udslukkelige Ild, ⁴⁴ [hvor deres Orm ikke dør, og Ilden ikke udslukkes.]* { [*Verset mangle i flere af de ældste Håndskrifter.] } ⁴⁵ Og dersom din Fod forarger dig, så hug den af; det er bedre for dig at gå lam ind til Livet end at have to Fødder og blive kastet i Helvede, ⁴⁶ [hvor deres Orm ikke dør, og Ilden ikke udslukkes.]* { [*Verset mangler i flere af de ældste Håndskrifter.] } ⁴⁷ Og dersom dit Øje forarger dig, så riv det ud; det er bedre for dig at gå enøjet ind i Guds Rige end at have to Øjne og blive kastet i Helvede, ⁴⁸ hvor deres Orm ikke dør, og Ilden ikke udslukkes. ⁴⁹ Thi enhver skal saltes med Ild, og alt Offer skal saltes med Salt+. { [+Versets anden Halvdel mangler i nogle af de ældste Håndskrifter. 3 Mos. 2, 13.] } ⁵⁰ Saltet er godt; men dersom Saltet bliver saltløst, hvormed ville I da give det sin Kraft igen? Haver Salt i eder selv, og holder Fred med hverandre!"

10

¹ Og han bryder op derfra og kommer til Judæas Egne og Landet hinsides Jordan, og atter samler der sig Skarer om ham; og han lærte dem atter, som han plejede. ² Og Farisæerne kom hen og spurgte ham for at friste ham: "Er det en Mand tilladt at skille sig fra sin Hustru?" ³ Men han svarede og sagde til dem: "Hvad har Moses budt eder?" ⁴ Men de sagde: "Moses tilstedte at skrive et Skilsmissebrev og skille sig fra hende." ⁵ Og Jesus sagde til dem: "For eders Hjerters Hårdheds Skyld skrev han eder dette Bud. ⁶ Men fra Skabningens Begyndelse skabte Gud dem som Mand og Kvinde. ⁷ Derfor skal en Mand forlade sin Fader og Moder,

[og holde fast ved sin Hustru;]* { [*Ordene mangle i nogle af de ældste Håndskrifter. Ef. 5, 31.] } ⁸ og de to skulle blive til ét Kød. Således ere de ikke længer to, men ét Kød. ⁹ Derfor, hvad Gud har sammenføjet, må et Menneske ikke adskille." ¹⁰ Og i Huset spurgte Disciplene ham atter om dette. ¹¹ Og han siger til dem: "Den, som skiller sig fra sin Hustru og tager en anden til Ægte, han bedriver Hor imod hende. ¹² Og dersom hun efter at have skilt sig fra sin Mand ægter en anden, bedriver hun Hor." ¹³ Og de bare små Børn til ham, for at han skulde røre ved dem; men Disciplene truede dem, som bare dem frem. ¹⁴ Men da Jesus så det, blev han vred og sagde til dem: "Lader de små Børn komme til mig; formener dem det ikke, thi Guds Rige hører sådanne til. ¹⁵ Sandelig, siger jeg eder, den, som ikke modtager Guds Rige ligesom et lille Barn, han skal ingenlunde komme ind i det." ¹⁶ Og han tog dem i Favn og lagde Hænderne på dem og velsignede dem. ¹⁷ Og da han gik ud på Vejen, løb en hen og faldt på Knæ for ham og spurgte ham: "Gode Mester! hvad skal jeg gøre, for at jeg kan arve et evigt Liv?" ¹⁸ Men Jesus sagde til ham: "Hvorfor kalder du mig god? Ingen er god, uden én, nemlig Gud. ¹⁹ Du kender Budene: Du må ikke bedrive Hor; du må ikke slå ihjel; du må ikke stjæle; du må ikke sige falsk Vidnesbyrd; du må ikke besvige; ær din Fader og din Moder." ²⁰ Men han sagde til ham: "Mester! det har jeg holdt alt sammen fra min Ungdom af." ²¹ Men Jesus så på ham og fattede Kærlighed til ham og sagde til ham: "En Ting fattes dig; gå bort, sælg alt, hvad du har, og giv det til de fattige, så skal du have en Skat i Himmelen; og kom så og følg mig!" ²² Men han blev ilde til Mode over den Tale og gik bedrøvet bort; thi han havde meget Gods. ²³ Og Jesus så sig omkring og siger til sine Disciple: "Hvor vanskeligt komme de, som have Rigdom, ind i Guds Rige!" ²⁴ Men Disciplene bleve forfærdede over hans Ord. Men Jesus tog atter, til Orde og siger til dem: "Børn, hvor vanskeligt er det, at [de som forlade sig på Rigdom, kunne]* komme ind i Guds Rige! { [*Ordene mangle i nogle af de ældste Håndskrifter.] } ²⁵ Det er lettere for en Kamel at gå igennem et Nåleøje end for en rig at gå ind i Guds Rige." ²⁶ Men de forfærdedes overmåde og sagde til hverandre: "Hvem kan da blive frelst?" ²⁷ Jesus så på dem og siger: "For Mennesker er det umuligt, men ikke for Gud; thi alle Ting ere mulige for Gud." ²⁸ Peter tog til Orde og sagde til ham: "Se, vi have forladt alle Ting og fulgt dig." ²⁹ Jesus sagde: "Sandelig, siger jeg eder, der er ingen, som har forladt Hus

eller Brødre eller Søstre eller Moder eller Fader eller Børn eller Marker for min og for Evangeliets Skyld, ³⁰ uden at han jo skal få hundrede Fold igen, nu i denne Tid Huse og Brødre og Søstre og Mødre og Børn og Marker tillige med Forfølgelser, og i den kommende Verden et evigt Liv. ³¹ Men mange af de første skulle blive de sidste, og af de sidste de første." ³² Men de vare på Vejen op til Jerusalem; og Jesus gik foran dem, og de vare forfærdede, og de, som fulgte med, vare bange. Og han tog atter de tolv til sig og begyndte at sige dem, hvad der skulde times ham: ³³ "Se, vi drage op til Jerusalem, og Menneskesønnen skal overgives til Ypperstepræsterne og de skriftkloge, og de skulle dømme ham til Døden og overgive ham til Hedningerne; ³⁴ og de skulle spotte ham og spytte på ham og hudstryge ham og ihjelslå ham, og tre Dage efter skal han opstå." ³⁵ Og Jakob og Johannes, Zebedæus' Sønner, gik hen til ham og sige: "Mester! vi ønske, at du vil gøre for os det, vi ville bede dig om." ³⁶ Og han sag, de til dem: "Hvad ønske I, at jeg skal gøre for eder?" ³⁷ Men de sagde til ham: "Giv os, at vi må sidde, den ene ved din højre Side og den anden ved din venstre Side i din Herlighed." ³⁸ Men Jesus sagde til dem: "I vide ikke, hvad I bede om. Kunne I drikke den Kalk, som jeg drikker, eller døbes med den Dåb, som jeg døbes med?" ³⁹ Men de sagde til ham: "Det kunne vi." Men Jesus sagde til dem: "Den Kalk, som jeg drikker, skulle I drikke, og den Dåb, som jeg døbes med, skulle I døbes med; ⁴⁰ men det at sidde ved min højre eller ved min venstre Side tilkommer det ikke mig at give; men det gives til dem, hvem det er beredt." ⁴¹ Og da de ti hørte det, begyndte de at blive, vrede på Jakob og Johannes. ⁴² Og Jesus kaldte dem til sig og siger til dem: "I vide, at de, der gælde for Folkenes Fyrster; herske over dem, og de store iblandt dem bruge Myndighed over dem. ⁴³ Men således er det ikke iblandt eder; men den, som vil blive stor iblandt eder, skal være eders Tjener; ⁴⁴ og den, som vil blive den første af eder, skal være alles Tjener; ⁴⁵ thi også Menneskesønnen er ikke kommen for at lade sig tjene, men for at tjene og give sit Liv til en Genløsning for mange." ⁴⁶ Og de kom til Jeriko; og da han gik ud af Jeriko tillige med sine, Disciple og en stor Skare, sad Timæus's Søn, Bartimæus, en blind Tigger, ved Vejen. ⁴⁷ Og da han hørte, at det var Jesus af Nazareth, begyndte han at råbe og sige: "Du Davids Søn, Jesus, forbarm dig over mig!" ⁴⁸ Og mange truede ham, for at han skulde tie; men han råbte meget stærkere: "Du Davids Søn, forbarm dig over mig!" ⁴⁹ Og Jesus stod stille og sagde: "Kalder på ham!" Og de kalde

på den blinde og sige til ham: "Vær frimodig, stå op! han kalder på dig." ⁵⁰ Men han kastede sin Overkjortel af sig, sprang op og kom til Jesus. ⁵¹ Og Jesus tog til Orde og sagde til ham: "Hvad vil du, at jeg skal gøre for dig?" Men den blinde sagde til ham: "Rabbuni, at jeg kan blive seende!" ⁵² Og Jesus sagde til ham: "Gå bort, din Tro har frelst dig." Og straks blev han seende, og han fulgte ham på Vejen.

11

¹ Og da de nærme sig Jerusalem til Bethfage og Betania ved Oliebjerget, udsender han to af sine Disciple og siger til dem: ² "Går hen til den Landsby, som ligger lige for eder, og straks, når I komme ind i den, skulle I finde et Føl bundet, på hvilket der endnu aldrig har siddet noget Menneske; løser det og fører det hid! ³ Og dersom nogen siger til eder: Hvorfor gøre I dette? da siger: Herren har Brug for det, og han sender det straks herhen igen." ⁴ Og de gik hen og fandt Føllet bundet ved Døren udenfor ved Gyden, og de løse det. ⁵ Og nogle af dem, som stode der, sagde til dem: "Hvad gøre I, at I løse Føllet?" ⁶ Men de sagde til dem, ligesom Jesus havde sagt, og de tilstedte dem det. ⁷ Og de føre Føllet til Jesus og lægge deres Klæder på det, og han satte sig på det. ⁸ Og mange bredte deres Klæder på Vejen, andre Kviste, som de afskare på Markerne. ⁹ Og de, som gik foran, og de, som fulgte efter, råbte: "Hosanna! velsignet være den, som kommer, i Herrens Navn! ¹⁰ Velsignet være vor Fader Davids Rige, som kommer, Hosanna i det højeste!" ¹¹ Og han gik ind i Jerusalem, i Helligdommen, og da han havde beset alt, gik han, da det allerede var Aftenstid, ud til Bethania med de tolv. ¹² Og den følgende Dag; da de gik ud fra Bethania, blev han hungrig. ¹³ Og da han så et Figentræ langt borte, som havde Blade, gik han derhen, om han måske kunde finde noget derpå, og da han kom til det, fandt han intet uden Blade; thi det var ikke Figentid. ¹⁴ Og han tog til Orde og sagde til det: "Aldrig i Evighed skal nogen mere spise Frugt af dig!" Og hans Disciple hørte det. ¹⁵ Og de komme til Jerusalem; og han gik ind i Helligdommen og begyndte at uddrive dem, som solgte og købte i Helligdommen, og han væltede Vekselerernes Borde og Duekræmmernes Stole. ¹⁶ Og han tilstedte ikke, at nogen bar nogen Ting igennem Helligdommen. ¹⁷ Og han lærte og sagde til dem: "Er der ikke skrevet, at mit Hus skal kaldes et Bedehus for alle Folkeslagene? Men I have gjort det til en Røverkule." ¹⁸ Og Ypperstepræsterne og de skriftkloge hørte det, og de søgte, hvorledes de kunde slå ham ihjel;

thi de frygtede for ham, eftersom hele Skaren blev slagen af, Forundring over hans Lære. ¹⁹ Og da det blev Aften, gik han uden for Staden. ²⁰ Og da de om Morgenen gik forbi, så de, at Figentræet var visnet fra Roden af. ²¹ Og Peter kom det i Hu og siger til ham; "Rabbi! se, Figentræet, som du forbandede, er visnet." ²² Og Jesus svarede og siger til dem: "Haver Tro til Gud! ²³ Sandelig, siger jeg eder, den, som siger til dette Bjerg: Løft dig op og; kast dig i Havet, og ikke tvivler i sit Hjerte, men tror, at det sker, som han siger, ham skal det ske. ²⁴ Derfor siger jeg eder: Alt, hvad I bede om og begære, tror, at I have fået det, så skal det ske eder. ²⁵ Og når I stå og bede, da forlader, dersom I have noget imod nogen, for at også eders Fader, som er i Himlene, må forlade eder eders Overtrædelser. ²⁶ [Men dersom I ikke forlade, skal eders Fader, som er i Himlene, ej heller forlade eders Overtrædelser.]"* { [*Verset mangler i flere af de ældste Håndskrifter. Matth. 6, 15.] } ²⁷ Og de komme atter til Jerusalem; og medens han gik omkring i Helligdommen, komme Ypperstepræsterne og de skriftkloge og de Ældste hen til ham. ²⁸ Og de sagde til ham: "Af hvad Magt gør du disse Ting? eller hvem har givet dig denne Magt til at gøre disse Ting?" ²⁹ Men Jesus sagde til dem: "Jeg vil spørge eder om én Ting, og svarer mig derpå, så vil jeg sige eder, af hvad Magt jeg gør disse Ting. ³⁰ Johannes's Dåb, var den fra Himmelen eller fra Mennesker? Svarer mig!" ³¹ Og de tænkte ved sig selv og sagde: "Sige vi: Fra Himmelen, da vil han sige, hvorfor troede I ham da ikke? ³² Men sige vi: Fra Mennesker" så frygtede de for Folket; thi alle holdt for, at Johannes virkelig var en Profet. ³³ Og de svare og sige til Jesus: "Vi vide det ikke." Og Jesus siger til dem: "Så siger jeg eder ikke heller, af hvad Magt jeg gør disse Ting."

12

¹ Og han begyndte at tale til dem i Lignelser: "En Mand plantede en Vingård og satte et Gærde derom og gravede en Perse og byggede et Tårn, og han lejede den ud til Vingårdsmænd og drog udenlands. ² Og da Tiden kom, sendte han en Tjener til Vingårdsmændene, for at han af Vingårdsmændene kunde få af Vingårdens Frugter. ³ Og de grebe ham og sloge ham og sendte ham tomhændet bort. ⁴ Og han sendte atter en anden Tjener til dem; og ham sloge de i Hovedet og vanærede. ⁵ Og han sendte en anden; og ham sloge de ihjel; og mange andre; nogle sloge de, og andre dræbte de. ⁶ Endnu én havde han, en elsket Søn; ham sendte han til sidst til dem, idet han

sagde: "De ville undse sig for min Søn." ⁷ Men hine Vingårdsmænd sagde til hverandre: "Der er Arvingen; kommer lader os slå ham ihjel, så bliver Arven vor." ⁸ Og de grebe ham og sloge ham ihjel og kastede ham ud af Vingården. ⁹ Hvad vil da Vingårdens Herre gøre? Han vil komme og ødelægge Vingårdsmændene og give Vingården til andre. ¹⁰ Have I ikke også læst dette Skriftord: Den Sten, som Bygningsmændene forkastede, den er bleven til en Hovedhjørnesten? ¹¹ Fra Herren er dette kommet, og det er underligt for vore Øjne." ¹² Og de søgte at gribe ham, men de frygtede for Mængden; thi de forstode, at han sagde denne Lignelse imod dem; og de forlode ham og gik bort. ¹³ Og de sendte nogle til ham af Farisæerne og af Herodianerne, for at de skulde fange ham i Ord. ¹⁴ Og de kom og sagde til ham: "Mester! vi vide, at du er sanddru og ikke bryder dig om nogen; thi du ser ikke på Menneskers Person, men lærer Guds Vej i Sandhed. Er det tilladt at give Kejseren Skat eller ej? Skulle vi give eller ikke give?" ¹⁵ Men da han så deres Hyklery, sagde han til dem: "Hvorfor friste I mig? Bringer mig en Denar*, for at jeg kan se den." { [*se Matth. 18, 28.] } ¹⁶ Men de bragte den. Og han siger til dem: "Hvis Billede og Overskrift er dette?" Men de sagde til ham: "Kejserens." ¹⁷ Og Jesus sagde til dem: "Giver Kejseren, hvad Kejserens er, og Gud, hvad Guds er." Og de undrede sig over ham. ¹⁸ Og der kommer Saddukæere til ham, hvilke jo sige, at der ingen Opstandelse er, og de spurgte ham og sagde: ¹⁹ "Mester! Moses har foreskrevet os, at når nogens Broder dør og efterlader, en Hustru og ikke efterlader noget Barn, da skal hans Broder tage hans Hustru og oprejse sin Broder Afkom. ²⁰ Der var syv Brødre; og den første tog en Hustru, og da han døde, efterlod han ikke Afkom. ²¹ Og den anden tog hende og døde uden at efterlade Afkom, og den tredje ligeså. ²² Og alle syv, de efterlode ikke Afkom. Sidst af dem alle døde og så Hustruen. ²³ I Opstandelsen, når de opstå, hvem af dem skal så have hende til Hustru? Thi de have alle syv haft hende til Hustru." ²⁴ Jesus sagde til dem: "Er det ikke derfor, I fare vild, fordi I ikke kende Skrifterne, ej heller Guds Kraft? ²⁵ Thi når de opstå fra de døde, da tage de hverken til Ægte eller bortgiftes, men de ere som Engle i Himlene. ²⁶ Men hvad de døde angår, at de oprejses, have I da ikke læst i Mose Bog i Stedet om Tornebusken, hvorledes Gud taledes til ham og sagde: Jeg er Abrahams Gud og Isaks Gud og Jakobs Gud? ²⁷ Han er ikke dødes, men levendes Gud; I fare meget vild." ²⁸ Og en af de

skriftkloge, som havde hørt deres Ordskifte og set, at han svarede dem godt, kom til ham og spurgte ham: "Hvilket Bud er det første af alle?" ²⁹ Jesus svarede: "Det første er: Hør Israel! Herren, vor Gud, Herren er én; ³⁰ og du skal elske Herren, din Gud af hele dit Hjerte og af hele din Sjæl og af hele dit Sind og af hele din Styrke. ³¹ Et andet er dette: Du skal elske din Næste som dig selv. Større end disse er intet andet Bud." ³² Og den skriftkloge sagde til ham: "Rigtigt, Mester, og med Sandhed har du sagt, at han er én, og der er ingen anden foruden ham. ³³ Og at elske ham af hele sit Hjerte og af hele sin Forstand og af hele sin Styrke og at elske sin Næste som sig selv, det er mere end alle Brændofrene og Slagtofrene." ³⁴ Og da Jesus så, at han svarede forstandigt, sagde han til ham: "Du er ikke langt fra Guds Rige." Og ingen vovede mere at rette Spørgsmål til ham. ³⁵ Og da Jesus lærte i Helligdommen, tog han til Orde og sagde: "Hvorledes sige de skriftkloge, at Kristus er Davids Søn? ³⁶ David selv sagde ved den Helligånd: Herren sagde til min Herre: Sæt dig ved min, højre Hånd, indtil jeg får lagt dine Fjender som en Skammel for dine Fødder. ³⁷ David selv kalder ham Herre; hvorledes er han da hans Søn?" Og den store Skare hørte ham gerne. ³⁸ Og han sagde i sin Undervisning: "Tager eder i Vare for de skriftkloge, som gerne ville gå i lange Klæder og lade sig hilse på Torvene ³⁹ og gerne ville have de fornemste Pladser i Synagogerne og sidde øverst til Bords ved Måltiderne; ⁴⁰ de, som opæde Enkers Huse og på Skrømt bede længe, disse skulle få des hårdere Dom." ⁴¹ Og han satte sig lige over for Tempelblokken og så, hvorledes Mængden lagde Penge i Blokken, og mange rige lagde meget deri. ⁴² Og der kom en fattig Enke og lagde to Skærve i, hvilket er en Hvid*. { [*se Matth. 5, 26.] } ⁴³ Og han kaldte sine Disciple til sig og sagde til dem: "Sandelig, siger jeg eder, denne fattige Enke har lagt mere deri end alle de som lagde i Tempelblokken. ⁴⁴ Thi de lagde alle af deres Overflod; men hun lagde af sin Fattigdom alt det, hun havde, sin hele Ejendom."

13

¹ Og da han gik ud af Helligdommen, siger en af hans Disciple til ham: "Mester, se, hvilke Sten og hvilke Bygninger!" ² Og Jesus sagde til ham: "Ser du disse store Bygninger? der skal ikke lades Sten på Sten, som jo skal nedbrydes." ³ Og da han sad på Oliebjerget, lige over for Helligdommen, spurgte Peter og Jakob og Johannes og Andreas ham afsides: ⁴ "Sig os, når skal dette ske, og hvilket

er Tegnet, når alt dette skal til at fuldbyrdes?" ⁵ Men Jesus begyndte at sige til dem: "Ser til, at ingen forfører eder! ⁶ Mange skulle på mit Navn komme og sige: Det er mig; og de skulle forføre mange. ⁷ Men når I høre om Krige og Krigsrygter, da lader eder ikke forskrække, thi det må ske; men Enden er ikke endda. ⁸ Thi Folk skal rejse sig mod Folk, og Rige mod Rige, og der skal være Jordskælv her og der, og der skal være Hungersnød og Oprør. Dette er Veernes Begyndelse. ⁹ Men I, tager Vare på eder selv; de skulle overgive eder til Rådsmøder og til Synagoger; I skulle piskes og stilles for Landshøvdinge og Konger for min Skyld, dem til et Vidnesbyrd. ¹⁰ Og Evangeliet bør først prædikes for alle Folkeslagene. ¹¹ Og når de føre eder hen og overgive eder, da bekymrer eder ikke forud for, hvad I skulle tale; men hvad der bliver givet eder i den samme Time, det skulle I tale; thi I ere ikke de, som tale, men den Helligånd. ¹² Og Broder skal overgive Broder til Døden, og Fader sit Barn og Børn skulle stå op mod Forældre og slå dem ihjel. ¹³ Og I skulle hades af alle for mit Navns Skyld; men den, som holder ud indtil Enden, han skal blive frelst. ¹⁴ Men når I se Ødelæggelsens Vederstyggelighed stå, hvor den ikke bør, (den, som læser det, han give Agt!) da skulle de, som ere i Judæa, fly til Bjergene; ¹⁵ men den, som er på Taget, stige ikke ned eller gå ind for at hente noget fra sit Hus; ¹⁶ og den, som er på Marken, vende ikke tilbage for at hente sine Klæder! ¹⁷ Men ve de frugtsommelige og dem, som give Die, i de Dage! ¹⁸ Men beder om, at det ikke skal ske om Vinteren; ¹⁹ thi i de Dage skal der være en sådan Trængsel som der ikke har været fra Skabningens Begyndelse, da Gud skabte den, indtil nu, og som der heller ikke skal komme. ²⁰ Og dersom Herren ikke afkortede de dage, da blev intet Kød frelst; men for de udvalgte Skyld, som han har udvalgt, har han afkortet de Dage. ²¹ Og dersom nogen da siger til eder: Se, her er Kristus, eller se der! da tror det ikke. ²² Thi falske Krister og falske Profeter skulle fremstå og gøre Tegn og Undergerninger for at forføre, om det var muligt, de udvalgte. ²³ Men I, vogter eder; jeg har sagt eder alt forud. ²⁴ Men i de Dage, efter den Trængsel, skal Solen formørkes, og Månen ikke give sit Skin, ²⁵ og Stjernerne skulle falde ned fra Himmelen, og de Kræfter, som ere i Himlene, skulle rystes. ²⁶ Og da skulle de se Menneskesønnen komme i Skyerne med megen Kraft og Herlighed. ²⁷ Og da skal han udsende sine Engle og samle sine udvalgte fra de fire Vinde, fra Jordens Ende indtil

Himmelens Ende. ²⁸ Men lærer Lignelsen af Figentræet: Når dets Gren allerede er bleven blød, og Bladene skyde frem, da skønne I, at Sommeren er nær. ²⁹ Således skulle også I, når I se disse Ting, skønne, af han er nær for Døren. ³⁰ Sandelig, siger jeg eder, denne Slægt skal ingenlunde forgå, førend alle disse ting ere skete. ³¹ Himmelen og Jorden skulle forgå, men mine Ord skulle ingenlunde forgå: ³² Men om den Dag og Time ved ingen, end ikke Englene i Himmelen, heller ikke Sønnen, men alene Faderen. ³³ Ser til, våger og beder; thi I vide ikke, når Tiden er der. ³⁴ Ligesom en Mand, der drog udenlands, forlod sit Hus og gav sine Tjenere Fuldmagt, hver sin Gerning, og bød Dørvogteren, at han skulde våge, ³⁵ våger derfor; thi I vide ikke, når Husets Herre kommer, enten om Aftenen eller ved Midnat eller ved Hanegal eller om Morgen; ³⁶ for at han ikke, når han kommer pludseligt, skal finde eder sovende! ³⁷ Men hvad jeg siger eder, det siger jeg alle: Våger!"

14

¹ Men to Dage derefter var det Påske og de usyrede Brøds Højtid. Og Ypperstepræsterne og de skriftkloge søgte, hvorledes de med List kunde gribe og ihjelslå ham. ² Thi de sagde: "Ikke på Højtiden, for at der ikke skal blive Oprør iblandt Folket." ³ Og da han var i Bethania, i Simon den spedalskes Hus, kom der, medens han sad til Bords, en Kvinde, som havde en Alabastkrukke med ægte, såre kostbar Nardussalve; og hun sønderbrød Alabastkrukken og udgød den på hans Hoved. ⁴ Men der var nogle, som bleve vrede hos sig selv og sagde: "Hvortil er denne Spilde af Salven sket? ⁵ Denne Salve kunde jo være solgt for mere end tre Hundrede Denarer* og være given til de fattige." Og de overfusede hende. { [*se Matth. 18, 28.] } ⁶ Men Jesus sagde: "Lader hende være, hvorfor volde I hende Fortrædeligheder? Hun har gjort en god Gerning imod mig. ⁷ De fattige have I jo altid hos eder, og når I ville, kunne I gøre vel imod dem; men mig have I ikke altid. ⁸ Hun gjorde, hvad hun kunde; hun salvede forud mit Legeme til Begravelsen. ⁹ Sandelig, siger jeg eder, hvor som helst i hele Verden Evangeliet bliver prædiket, skal også det, som hun har gjort, omtales til hendes Ihukommelse." ¹⁰ Og Judas Iskariot, en af de tolv, gik hen til Ypperstepræsterne for at forråde ham til dem. ¹¹ Men da de hørte det, bleve de glade, og de lovede at give ham Penge; og han søgte, hvorledes han kunde få Lejlighed til at forråde ham. ¹² Og på de usyrede Brøds første Dag, da man slagtede Påskelammet,

sige hans Disciple til ham: "Hvor vil du, at vi skulle gå hen og træffe Forberedelse til, at du kan spise Påskelammet?"¹³ Og han sender to af sine Disciple og siger til dem: "Går ind i Staden, så skal der møde eder en Mand, som bærer en Vandkrukke; følger ham;¹⁴ og hvor han går ind, der skulle I sige til Husbonden: Mesteren siger: Hvor er mit Herberge, hvor jeg kan spise Påskelammet med mine Disciple?"¹⁵ Og han skal vise eder en stor Sal, opdækket og rede; og der skulle I berede det for os."¹⁶ Og hans Disciple gik bort og kom ind i Staden og fandt det, således som han havde sagt dem; og de beredte Påskelammet.¹⁷ Og da det var blevet Aften, kommer han med de tolv.¹⁸ Og medens de sad til Bords og spiste, sagde Jesus: "Sandelig, siger jeg eder, en af eder, som spiser med mig, vil forråde mig."¹⁹ De begyndte at bedrøves og at sige til ham, en efter en: "Det er dog vel ikke mig?"²⁰ Men han sagde til dem: "En af de tolv, den, som dyster med mig i Fadet.²¹ Thi Menneskesønnen går vel bort, som der er skrevet om ham; men ve det, Menneske ved hvem Menneskesønnen bliver forrådt! Det var godt for det Menneske, om han ikke var født."²² Og medens de spiste, tog han Brød, velsignede og brød det og gav dem det og sagde: "Tager det; dette er mit Legeme."²³ Og han tog en Kalk, takkede og gav dem den; og de drak alle deraf.²⁴ Og han sagde til dem: "Dette er mit Blod, Pagtens, hvilket udgydes for mange.²⁵ Sandelig, siger jeg eder, at jeg skal ingen Sinde mere drikke af Vintræets Frugt indtil den Dag, da jeg skal drikke den ny i Guds Rige."²⁶ Og da de havde sunget Lovsangen, gik de ud til Oliebjerget.²⁷ Og Jesus siger til dem: "I skulle alle forarges; thi der er skrevet: Jeg vil slå Hyrden, og Fårene skulle adspredes.²⁸ Men efter at jeg er bleven oprejst, vil jeg gå forud for eder til Galilæa."²⁹ Men Peter sagde til ham: "Dersom de endog alle forarges, vil jeg dog ikke forarges."³⁰ Og Jesus siger til ham: "Sandelig siger jeg dig, i Dag, i denne Nat, førend Hanen galer to Gange, skal du fornægte mig tre Gange."³¹ Men han sagde end yderligere: "Om jeg end skulde dø med dig, vil jeg ingenlunde fornægte dig." Men ligeså sagde de også alle.³² Og de kom til en Gård, hvis Navn var Gethsemane; og han siger til sine Disciple "Sætter eder her, imedens jeg beder."³³ Og han tager Peter og Jakob og Johannes med sig, og han begyndte at forfærdes og svarlig at ængstes.³⁴ Og han siger til dem: "Min Sjæl er dybt bedrøvet indtil Døden; bliver her og våger!"³⁵ Og han gik lidt frem, kastede sig ned på Jorden og bad om, at den Time måtte gå ham forbi,

om det var muligt. ³⁶ Og han sagde: "Abba Fader! alting er dig muligt; tag denne Kalk fra mig; dog ikke hvad jeg vil, men hvad du vil." ³⁷ Og han kommer og finder dem sovende og siger til Peter: "Simon, sover du? Kunde du ikke våge én Time?" ³⁸ Våger, og beder, for at I ikke skulle falde i Fristelse; Ånden er vel redebon, men Kødet er skrøbeligt." ³⁹ Og han gik atter hen og bad og sagde det samme Ord, ⁴⁰ Og han vendte tilbage og fandt dem atter sovende; thi deres Øjne vare betyngede, og de vidste ikke, hvad de skulde svare ham. ⁴¹ Og han kommer tredje Gang og siger til dem: "Sove I fremdeles og hvile eder? Det er nok; Timen er kommen; se, Menneskesønnen forrådes i Synderes Hænder. ⁴² Står op, lader os gå; se, han, som forråder mig, er nær." ⁴³ Og straks, medens han endnu talte, kommer Judas, en af de tolv, og med ham en stor Skare med Sværd og Knipler fra Ypperstepræsterne og de skriftkloge og de Ældste. ⁴⁴ Men han, som forrådte ham, havde givet dem et aftalt Tegn og sagt: "Den, som jeg kysser, ham er det; griber ham, og fører ham sikkert bort!" ⁴⁵ Og da han kom, trådte han straks hen til ham og siger: "Rabbi! Rabbi!" og han kyssede ham. ⁴⁶ Men de lagde Hånd på ham og grebe ham. ⁴⁷ Men en af dem, som stode hos, drog Sværdet, slog Ypperstepræstens Tjener og afhuggede hans Øre. ⁴⁸ Og Jesus svarede og sagde til dem: "I ere gåede ud som imod en Røver, med Sværd og med Knipler for at fange mig. ⁴⁹ Daglig var jeg hos eder i Helligdommen og lærte, og I grebe mig ikke; men dette sker, for at Skrifterne skulle opfyldes." ⁵⁰ Og de forlode ham alle og flyede. ⁵¹ Og en enkelt, et ungt Menneske, som havde et Linklæde over det blotte Legeme, fulgte med ham; og de gribe ham; ⁵² men han slap Linklædet og flygtede nøgen. ⁵³ Og de førte Jesus hen til Ypperstepræsten; og alle Ypperstepræsterne og de Ældste og de skriftkloge komme sammen hos ham. ⁵⁴ Og Peter fulgte ham i Frastand til ind i Ypperstepræstens Gård, og han sad hos Svendene og varmede sig ved Ilden. ⁵⁵ Men Ypperstepræsterne og hele Rådet søgte Vidnesbyrd imod Jesus, for at de kunde aflive ham; og de fandt intet. ⁵⁶ Thi mange sagde falsk Vidnesbyrd imod ham, men Vidnesbyrdene stemte ikke overens. ⁵⁷ Og nogle stode op og vidnede falsk imod ham og sagde: ⁵⁸ "Vi have hørt ham sige: Jeg vil nedbryde dette Tempel, som er gjort med Hænder, og i tre Dage bygge et andet, som ikke er gjort med Hænder." ⁵⁹ Og end ikke således stemte deres Vidnesbyrd overens. ⁶⁰ Og Ypperstepræsten stod op midt iblandt dem og spurgte Jesus og sagde: "Svarer du

slet intet på, hvad disse vidne imod dig?" ⁶¹ Men han tav og svarede intet. Atter spurgte Ypperstepræsten ham og siger til ham: "Er du Kristus, den Højlovedes Søn?" ⁶² Men Jesus sagde: "Jeg er det; og I skulle se Menneskesønnen sidde ved Kraftens højre Hånd og komme med Himmels Skyer." ⁶³ Men Ypperstepræsten sønderrev sine Klæder og sagde: "Hvad have vi længere Vidner nødig?" ⁶⁴ I have hørt Gudsbespottelsen; hvad tykkes eder?" Men de fældede alle den Dom over ham, at han var skyldig til Døden. ⁶⁵ Og nogle begyndte af spytte på ham og tilhulle hans Ansigt og give ham Næveslag og sige til ham: "Profeter!" og Svendene modtog ham med Slag på Kinden. ⁶⁶ Og medens Peter var nedenfor i Gården, kommer en af Ypperstepræstens Piger, ⁶⁷ og da hun ser Peter varme sig, ser hun på ham og siger: "Også du var med Nazaræeren, med Jesus." ⁶⁸ Men han nægtede og sagde: "Jeg hverken ved eller forstår, hvad du siger;" og han gik ud i Forgården, og Hanen galede. ⁶⁹ Og Pigen så ham og begyndte atter at sige til dem, som stode hos: "Denne er en af dem." ⁷⁰ Men han nægtede det atter. Og lidt derefter sagde atter de, som stode hos, til Peter: "Sandelig, du er en af dem; du er jo også en Galilæer." ⁷¹ Men han begyndte at forbande sig og sværge: "Jeg kender ikke dette Menneske, om hvem I tale." ⁷² Og straks galede Hanen anden Gang. Og Peter kom det Ord i Hu, som Jesus sagde til ham: "Førend Hanen galer to Gange, skal du fornægte mig tre Gange." Og han brast i Gråd.

15

¹ Og straks om Morgenen, da Ypperstepræsterne havde holdt Råd med de Ældste og de skriftkloge, hele Rådet, bandt de Jesus og førte ham bort og overgave ham til Pilatus. ² Og Pilatus spurgte ham: "Er du Jødernes Konge?" Og han svarede og sagde til ham: "Du siger det." ³ Og Ypperstepræsterne anklagede ham meget. ⁴ Men Pilatus spurgte ham atter og sagde: "Svarer du slet intet? Se, hvor meget de anklage dig for!" ⁵ Men Jesus svarede ikke mere noget, så at Pilatus undrede sig. ⁶ Men på Højtiden plejede han at løslade dem én Fange, hvilken de forlangte. ⁷ Men der var en, som hed Barabbas, der var fangen tillige med de Oprørere, som under Oprøret havde begået Mord. ⁸ Og Mængden gik op og begyndte at bede om, at han vilde gøre for dem, som han plejede. ⁹ Men Pilatus svarede dem og sagde: "Ville I, at jeg skal løslade eder Jødernes Konge?" ¹⁰ Thi han skønnede, at det var af Avind, at Ypperstepræsterne havde overgivet

ham. ¹¹ Men Ypperstepræsterne ophidsede Mængden til at bede om, at han hellere skulde løslade dem Barabbas. ¹² Men Pilatus svarede atter og sagde til dem: "Hvad ville I da, jeg skal gøre med ham, som I kalde Jødernes Konge?" ¹³ Men de råbte atter: "Korsfæst ham!" ¹⁴ Men Pilatus sagde til dem: "Hvad ondt har han da gjort?" Men de råbte højlydt: "Korsfæst ham!" ¹⁵ Og da Pilatus vilde gøre Mængden tilpas, løslod han dem Barabbas; og Jesus lod han hudstryge og gav ham hen til at korsfæstes. ¹⁶ Men Stridsmændene førte ham ind i Gården, det vil sige Borgen, og de sammenkalde hele Vagtafdelingen. ¹⁷ Og de iføre ham en Purpurkappe og flette en Tornekrone og sætte den på ham. ¹⁸ Og de begyndte at hilse ham: "Hil være dig, du Jødernes Konge!" ¹⁹ Og de sloge ham på Hovedet med et Rør og spyttede på ham og faldt på Knæ og tilbade ham. ²⁰ Og da de havde spottet ham, toge de Purpurkappen af ham og iførte ham hans egne Klæder. Og de føre ham ud for at korsfæste ham. ²¹ Og de tvinge en, som gik forbi, Simon fra Kyrene, som kom fra Marken, Aleksanders og Rufus's Fader, til at bære hans Kors. ²² Og de føre ham til det Sted Golgatha, det er udlagt: "Hovedskalsted". ²³ Og de gave ham Vin at drikke med Myrra i; men han tog det ikke. ²⁴ Og de korsfæste ham, og de dele hans Klæder ved at kaste Lod om dem, hvad enhver skulde tage. ²⁵ Men det var den tredje Time, da de korsfæstede ham. ²⁶ Og Overskriften med Beskyldningen imod ham var påskreven således: "Jødernes Konge". ²⁷ Og de korsfæste to Røvere sammen med ham, en ved hans højre og en ved hans venstre Side. ²⁸ [Og Skriften blev opfyldt, som siger: "Og han blev regnet iblandt Overtrædere.']* { [*Verset mangler i mange af de ældste Håndskrifter. Luk. 22, 37.] } ²⁹ Og de, som gik forbi, spottede ham, idet de rystede på deres Hoveder og sagde: "Tvi dig! du som nedbryder Templet og bygger det op i tre Dage; ³⁰ frels dig selv ved at stige ned af Korset!" ³¹ Ligeså spottede også Ypperstepræsterne indbyrdes tillige med de skriftkloge og sagde: "Andre har han frelst, sig selv kan han ikke frelse. ³² Kristus, Israels Konge - lad ham nu stige ned af Korset, for at vi kunne se det og, tro!" Også de, som vare korsfæstede med ham, hånede ham. ³³ Og da den sjette Time var kommen, blev der Mørke over hele Landet indtil den niende Time. ³⁴ Og ved den niende Time råbte Jesus med høj Røst og sagde: "Eloi! Eloi! Lama Sabaktani?" det er udlagt: "Min Gud! min Gud! hvorfor har du forladt mig?" ³⁵ Og nogle af dem, som stode hos, sagde, da de hørte det: "Se; han

kalder på Elias.”³⁶ Men en løb hen og fyldte en Svamp med Eddike og stak den på et Rør og gav ham at drikke og sagde: “Holdt! lader os se, om Elias kommer for at tage ham ned.”³⁷ Men Jesus råbte med høj Røst og udåndede.³⁸ Og Forhænget i Templet splittedes i to fra øverst til nederst.³⁹ Men da Høvedsmanden, som stod hos, lige over for ham, så, af han udåndede på denne Vis, sagde han: “Sandelig, dette Menneske var Guds Søn.”⁴⁰ Men der var også Kvinder, som så til i Frastand, iblandt hvilke også vare Maria Magdalene og Maria, Jakob den Lilles og Joses's Moder, og Salome,⁴¹ hvilke også fulgte ham og tjente ham, da han var i Galilæa, og mange andre Kvinder, som vare gåede op til Jerusalem med ham.⁴² Og da det allerede var blevet Aften, (thi det var Beredelsesdag, det er Forsabbat,)⁴³ kom Josef fra Arimathæa, en anset Rådsherre, som også selv forventede Guds Rige; han tog Mod til sig og gik ind til Pilatus og bad om Jesu Legeme.⁴⁴ Men Pilatus forundrede sig over, at han allerede skulde være død,⁴⁵ og han hidkaldte Høvedsmanden og spurgte ham, om han allerede nogen Tid havde været død; og da han fik det at vide af Høvedsmanden, skænkede han Josef Liget.⁴⁶ Og denne købte et fint Linklæde, tog ham ned, svøbte ham i Linklædet og lagde ham i en Grav, som var udhugget i en Klippe, og han, væltede en Sten for Indgangen til Graven.⁴⁷ Men Maria Magdalene og Maria, Joses's Moder, så, hvor ham blev lagt.

16

¹ Og da Sabbaten var forbi købte Maria Magdalene og Maria, Jakobs Moder, og Salome vellugtende Salver for at komme og Salve ham.² Og meget årle på den første Dag i Ugen komme de til Graven, da Solen var stået op.³ Og de sagde til hverandre: “Hvem skal vælte os Stenen fra Indgangen til Graven?”⁴ Og da de så op, bleve de var, at Stenen var væltet fra; (thi den var meget stor).⁵ Og da de kom ind i Graven, så de en Yngling sidde ved den højre Side, iført et hvidt Klædebon, og de forfærdedes.⁶ Men han siger til dem: “Forfærdes ikke! I lede efter Jesus at Nazareth, den korsfæstede; han er opstanden, han er ikke her, se, der er Stedet, hvor de lagde ham.⁷ Men går bort, siger til hans Disciple og til Peter at han går forud for eder til Galilæa; der skulle I se ham, som han har sagt eder.”⁸ Og de gik ud og flyede fra Graven; thi Skælven og Forfærdelse betog dem; og de sagde ikke noget til nogen; thi de frygtede.⁹ [Men da han var opstanden årle den første Dag i Ugen,

åbenbarede han først for Maria Magdalene, af hvem han havde uddrevet syv onde Ånder.]* { [*Kapitlets Slutning, V. 9-20, mangler bl. a. i de to ældste Håndskrifter. Joh. 20, 14. 18. Luk. 8, 2.] } ¹⁰ [Hun gik hen og forkyndte det for dem, der havde været med ham, og som sørgede og græd.] ¹¹ [Og da disse hørte, at han levede og var set af hende, troede de det ikke.] ¹² [Men derefter åbenbarede han for to af dem på Vejen i en anden Skikkelse, medens de gik ud på Landet.] ¹³ [Og disse gik hen og forkyndte de andre det. Ikke heller dem troede de.] ¹⁴ [Siden åbenbarede han for de elleve selv, medens de sad til Bords, og han bebrejdede dem deres Vantro og Hjerters Hårdhed, fordi de ikke havde troet dem, som havde set ham opstanden.] ¹⁵ [Og han sagde til dem: "Går ud i al Verden og prædiker Evangeliet for al Skabningen!] ¹⁶ [Den, som tror og bliver døbt, skal blive frelst; men den, som ikke tror, skal blive fordømt.] ¹⁷ [Men disse Tegn skulle følge dem, som tro: I mit Navn skulle de uddrive onde Ånder; de skulle tale med nye Tunger;] ¹⁸ [de skulle tage på Slanger, og dersom de drikke nogen Gift, skal det ikke skade dem; på syge skulle de lægge Hænder, og de skulle helbredes."] ¹⁹ [Så blev Herren, efter at han havde talt med dem, optagen til Himmelen og satte sig ved Guds højre Hånd.] ²⁰ [Men de gik ud og prædikede alle Vegne, idet Herren arbejdede med og stadfæstede Ordet ved de medfølgende Tegn.]

LUKAS

¹ Efterdi mange have taget sig for at forfatte en Beretning om de Ting, som ere fuldbyrdede iblandt os, ² således som de, der fra Begyndelsen bleve Øjenvidner og Ordets Tjenere, have overleveret os: ³ så har også jeg besluttet, efter nøje at have gennemgået alt forfra, at nedskrive det for dig i Orden, mægtigste Theofilus! ⁴ for at du kan erkende Pålideligheden af de Ting, hvorom du er bleven mundtligt undervist. ⁵ I de Dage, da Herodes var Konge i Judæa, var der en Præst af Abias Skifte, ved Navn Sakarias; og han havde en Hustru af Arons Døtre, og hendes Navn var Elisabeth. ⁶ Men de vare begge retfærdige for Gud og vandrede udadlige i alle Herrens Bud og Forskrifter. ⁷ Og de havde intet Barn, efterdi Elisabeth var ufrugtbar, og de vare begge fremrykkede i Alder. ⁸ Men det skete, medens han efter sit Skiftes Orden gjorde Præstetjeneste for Gud, ⁹ tilfaldt det ham efter Præstetjenestens Sædvane at gå ind i Herrens Tempel og bringe Røgelseofferet. ¹⁰ Og hele Folkets Mængde holdt Bøn udenfor i Røgelseofferets Time. ¹¹ Men en Herrens Engel viste sig for ham, stående ved den højre Side af Røgelsesalteret. ¹² Og da Sakarias så ham, forfærdedes han, og Frygt faldt over ham. ¹³ Men Engelen sagde til ham: "Frygt ikke, Sakarias! thi din Bøn er hørt, og din Hustru Elisabeth skal føde dig en Søn, og du skal kalde hans Navn Johannes. ¹⁴ Og han skal blive dig til Glæde og Fryd, og mange skulle glædes over hans Fødsel; ¹⁵ thi han skal være stor for Herren. Og Vin og stærk Drik skal han ej drikke, og han skal fyldes med den Helligånd alt fra Moders Liv, ¹⁶ og mange af Israels Børn skal han omvende til Herren deres Gud. ¹⁷ Og han skal gå foran for ham i Elias's Ånd og Kraft for at vende Fædres Hjerter til Børn og genstridige til retfærdiges Sind for at berede Herren et velskikket folk." ¹⁸ Og Sakarias sagde til Engelen: "Hvorpå skal jeg kende dette? thi jeg er gammel, og min Hustru er fremrykket i Alder." ¹⁹ Og Engelen svarede og sagde til ham: "Jeg er Gabriel, som står for Guds Åsyn, og jeg er udsendt for at tale til dig og for at forkynde dig dette Glædesbudskab. ²⁰ Og se, du skal blive stum og ikke kunne tale indtil den Dag, da dette sker, fordi du ikke troede mine Ord, som dog skulle fuldbyrdes i deres Tid," ²¹ Og folket biede efter Sakarias, og de undrede sig over, at han tøvede i Templet. ²² Og da han kom ud, kunde han ikke tale til dem, og de forstode, at

han havde set et Syn i Templet; og han gjorde Tegn til dem og forblev stum. ²³ Og det skete, da hans Tjenestes Dage vare fuldendte, gik han hjem til sit Hus. ²⁴ Men efter disse Dage blev hans Hustru Elisabeth frugtsommelig, og hun skjulte sig fem Måneder og sagde: ²⁵ "Således har Herren gjort imod mig i de Dage, da han så til mig for at borttage min Skam iblandt Mennesker." ²⁶ Men i den sjette Måned blev Engelen Gabriel sendt fra Gud til en By i Galilæa, som hedder Nazareth, ²⁷ til en Jomfru, som var trolovet med en Mand ved Navn Josef, af Davids Hus; og Jomfruens Navn var Maria. ²⁸ Og Engelen kom ind til hende og sagde: "Hil være dig, du benådede, Herren er med dig, du velsignede iblandt Kvinder!" ²⁹ Men hun blev forfærdet over den Tale, og hun tænkte, hvad dette skulde være for en Hilsen. ³⁰ Og Engelen sagde til hende: "Frygt ikke, Maria! thi du har fundet Nåde hos Gud. ³¹ Og se, du skal undfange og føde en Søn, og du skal kalde hans Navn Jesus. ³² Han skal være stor og kaldes den Højestes Søn; og Gud Herren skal give ham Davids, hans Faders Trone. ³³ Og han skal være Konge over Jakobs Hus evindeligt, og der skal ikke være Ende på hans Kongedømme." ³⁴ Men Maria sagde til Engelen: "Hvorledes skal dette gå til, efterdi jeg ikke ved af nogen Mand?" ³⁵ Og Engelen svarede og sagde til hende: "Den Helligånd skal komme over dig, og den Højestes Kraft skal overskygge dig; derfor skal også det hellige, som fødes, kaldes Guds Søn. ³⁶ Og se, Elisabeth din Frænke, også hun har undfanget en Søn i sin Alderdom, og denne Måned er den sjette for hende, som kaldes ufrugtbar. ³⁷ Thi intet vil være umuligt for Gud." ³⁸ Men Maria sagde: "Se, jeg er Herrens Tjenerinde; mig ske efter dit Ord!" Og Engelen skiltes fra hende. ³⁹ Men Maria stod op i de samme Dage og drog skyndsomt til Bjergegnen til en By i Juda. ⁴⁰ Og hun kom ind i Sakarias's Hus og hilste Elisabeth. ⁴¹ Og det skete, da Elisabeth hørte Marias Hilsen, sprang Fosteret i hendes Liv. Og Elisabeth blev fyldt med den Helligånd ⁴² og råbte med høj Røst og sagde: "Velsignet er du iblandt Kvinder! og velsignet er dit Livs Frugt! ⁴³ Og hvorledes times dette mig, at min Herres Moder kommer til mig? ⁴⁴ Thi se, da din Hilsens Røst nåede mine Øren, sprang Fosteret i mit Liv med Fryd. ⁴⁵ Og salig er hun, som troede; thi det skal fuldkommes, hvad der er sagt hende af Herren," ⁴⁶ Og Maria sagde: "Min Sjæl ophøjer Herren; ⁴⁷ og min Ånd fryder sig over Gud, min Frelser; ⁴⁸ thi han har set til sin Tjenerindes Ringhed. Thi se, nu herefter skulle alle Slægter prise mig salig, ⁴⁹ fordi den mægtige

har gjort store Ting imod mig. Og hans Navn er helligt; ⁵⁰ og hans Barmhjertighed varer fra Slægt til Slægt over dem, som frygte ham. ⁵¹ Han har øvet Vælde med sin Arm; han har adspredt dem, som ere hovmodige i deres Hjertes Tanke. ⁵² Han har nedstødt mægtige fra Troner og ophøjet ringe. ⁵³ Hungrige har han mættet med gode Gaver, og rige har han sendt tomhændede bort. ⁵⁴ Han har taget sig af sin Tjener Israel for at ihukomme Barmhjertighed ⁵⁵ imod Abraham og hans Sæd til evig Tid, således som han talte til vore Fædre.” ⁵⁶ Og Maria blev hos hende omtrent tre Måneder, og hun drog til sit Hjem igen. ⁵⁷ Men for Elisabeth fuldkommedes Tiden til, at hun skulde føde, og hun fødte en Søn. ⁵⁸ Og hendes Naboer og Slægtninge hørte, at Herren havde gjort sin Barmhjertighed stor imod hende, og de glædede sig med hende. ⁵⁹ Og det skete på den ottende Dag, da kom de for at omskære Barnet; og de vilde kalde det Sakarias efter Faderens Navn. ⁶⁰ Og hans Moder svarede og sagde: “Nej, han skal kaldes Johannes.” ⁶¹ Og de sagde til hende: “Der er ingen i din Slægt, som kaldes med dette Navn.” ⁶² Men de gjorde Tegn til hans Fader om, hvad han vilde, det skulde kaldes. ⁶³ Og han forlangte en Tavle og skrev disse Ord: “Johannes er hans Navn.” Og de undrede sig alle. ⁶⁴ Men straks oplodes hans Mund og hans Tunge, og han talte og priste Gud. ⁶⁵ Og der kom en Frygt over alle, som boede omkring dem, og alt dette rygtedes over hele Judæas Bjergegn. ⁶⁶ Og alle, som hørte det, lagde sig det på Hjerte og sagde: “Hvad mon der skal blive af dette Barn?” Thi Herrens Hånd var med ham. ⁶⁷ Og Sakarias, hans Fader, blev fyldt med den Helligånd, og han profeterede og sagde: ⁶⁸ “Lovet være Herren, Israels Gud! thi han har besøgt og forløst sit Folk ⁶⁹ og har oprejst os et Frelsens Horn* i sin Tjener Davids Hus, { [*en kraftig Frelse.] } ⁷⁰ således som han talte ved sine hellige Profeters Mund fra fordums Tid, ⁷¹ en Frelse fra vore Fjender og fra alle deres Hånd, som hade os, ⁷² for at gøre Barmhjertighed imod vore Fædre og ihukomme sin hellige Pagt, ⁷³ den Ed, som han svor vor Fader Abraham, at han vilde give os, ⁷⁴ at vi, friede fra vore Fjenders Hånd, skulde tjene ham uden Frygt, ⁷⁵ i Hellighed og Retfærdighed for hans Åsyn, alle vore Dage. ⁷⁶ Men også du, Barnlille! skal kaldes den Højstes Profet; thi du skal gå foran for Herrens Åsyn for at berede hans Veje, ⁷⁷ for at give hans Folk Erkendelse af Frelse ved deres Synders Forladelse, ⁷⁸ for vor Guds inderlige Barmhjertigheds Skyld, ved hvilken Lyset fra det høje har besøgt os ⁷⁹ for at skinne

for dem, som sidde i Mørke og i Dødens Skygge, for at lede vore Fødder ind på Fredens Vej," ⁸⁰ Men Barnet voksede og blev styrket i Ånden; og han var i Ørkenerne indtil den Dag, da han trådte frem for Israel.

2

¹ Men det skete i de dage, at en Befaling udgik fra Kejser Augustus, at al Verden skulde skrives i Mandtal. ² (Denne første Indskrivning skete, da Kvirinius var Landshøvding i Syrien,) ³ Og alle gik for at lade sig indskrive, hver til sin By. ⁴ Og også Josef gik op fra Galilæa, fra Byen Nazareth til Judæa til Davids By, som kaldes Bethlehem, fordi han var af Davids Hus og Slægt, ⁵ for at lade sig indskrive tillige med Maria, sin trolovede, som var frugtsommelig. ⁶ Men det skete, medens de vare der, blev Tiden fuldkommet til, at hun skulde føde. ⁷ Og hun fødte sin Søn, den førstefødte, og svøbte ham og lagde ham i en Krybbe; thi der var ikke Rum for dem i Herberget. ⁸ Og der var Hyrder i den samme Egn, som lå ude på Marken og holdt Nattevagt over deres Hjord. ⁹ Og se, en Herrens Engel stod for dem, og Herrens Herlighed skinnede om dem, og de frygtede såre. ¹⁰ Og Engelen sagde til dem: "Frygter ikke; thi se, jeg forkynder eder en stor Glæde, som skal være for hele Folket. ¹¹ Thi eder er i dag en Frelser født, som er den Herre Kristus i Davids By. ¹² Og dette skulle I have til Tegn: I skulle finde et Barn svøbt, liggende i en Krybbe." ¹³ Og straks var der med Engelen en himmelsk Hærskares Mangfoldighed, som lovede Gud og sagde: ¹⁴ "Ære være Gud i det højeste! og Fred på Jorden! i Mennesker Velbehag!" ¹⁵ Og det skete, da Englene vare farne fra dem til Himmelen, sagde Hyrderne til hverandre: "Lader os dog gå til Bethlehem og se dette, som er sket, hvilket Herren har kundgjort os." ¹⁶ Og de skyndte sig og kom og fandt både Maria og Josef, og Barnet liggende i Krybben. ¹⁷ Men da de så det, kundgjorde de, hvad der var talt til dem om dette Barn. ¹⁸ Og alle de, som hørte det, undrede sig over det, der blev talt til dem af Hyrderne. ¹⁹ Men Maria gemte alle disse Ord og overvejede dem i sit Hjerte. ²⁰ Og Hyrderne vendte tilbage, idet de priste og lovede Gud for alt, hvad de havde hørt og set, således som der var talt til dem. ²¹ Og da otte Dage vare fuldkommede, så han skulde omskæres, da blev hans Navn kaldt Jesus, som det var kaldt af Engelen, før han blev undfangen i Moders Liv. ²² Og da deres Renselsedage efter Mose Lov vare fuldkommede, bragte de ham op til Jerusalem for at fremstille ham for Herren, ²³ som der er

skrevet i Herrens Lov, at alt Mandkøn, som åbner Moders Liv, skal kaldes helligt for Herren, ²⁴ og for at bringe Offer efter det, som er sagt i Herrens Lov, et Par Turtelduer eller to unge Duer. ²⁵ Og se, der var en Mand i Jerusalem ved Navn Simeon, og denne Mand var retfærdig og gudfrygtig og forventede Israels Trøst, og den Helligånd var over ham. ²⁶ Og det var varslet ham af den Helligånd, at han ikke skulde se Døden, førend han havde set Herrens Salvede. ²⁷ Og han kom af Åndens Drift til Helligdommen; og idet Forældrene bragte Barnet Jesus ind for at gøre med ham efter Lovens Skik, ²⁸ da tog han det på sine Arme og priste Gud og sagde: ²⁹ "Herre! nu lader du din Tjener fare i Fred, efter dit Ord. ³⁰ Thi mine Øjne have set din Frelse, ³¹ som du beredte for alle Folkeslagenes Åsyn, ³² et Lys til at oplyse Hedningerne og en Herlighed for dit Folk Israel." ³³ Og hans Fader og hans Moder undrede sig over de Ting, som bleve sagte om ham. ³⁴ Og Simeon velsignede dem og sagde til hans Moder Maria: "Se, denne er sat mange i Israel til Fald og Oprejsning og til et Tegn, som imodsiges, ³⁵ ja, også din egen Sjæl skal et Sværd gennemtrænge! for at mange Hjerters Tanker skulle åbenbares." ³⁶ Og der var en Profetinde Anna, Fanuels Datter, af Asers Stamme; hun var meget fremrykket i Alder, havde levet syv År med sin Mand efter sin Jomfrustand ³⁷ og var nu en Enke ved fire og firsindstyve År, og hun veg ikke fra Helligdommen, tjenende Gud med Faste og Bønner Nat og Dag. ³⁸ Og hun trådte til i den samme Stund og priste Gud og talte om ham til alle, som forventede Jerusalems Forløsning. ³⁹ Og da de havde fuldbyrdet alle Ting efter Herrens Lov, vendte de tilbage til Galilæa til deres egen By Nazareth. ⁴⁰ Men Barnet voksede og blev stærkt og blev fuldt af Visdom: og Guds Nåde var over det. ⁴¹ Og hans Forældre drog hvert År op til Jerusalem på Påskehøjtiden. ⁴² Og da han var bleven tolv År gammel, og de gik op efter Højtidens Sædvane ⁴³ og havde tilendebragt de Dage, blev Barnet Jesus i Jerusalem, medens de drog hjem, og hans Forældre mærkede det ikke. ⁴⁴ Men da de mente, at han var i Rejsefølget, kom de en Dags Rejse frem, og de ledte efter ham iblandt deres Slægtninge og Kyndinge. ⁴⁵ Og da de ikke fandt ham, vendte de tilbage til Jerusalem og ledte efter ham. ⁴⁶ Og det skete efter tre Dage, da fandt de ham i Helligdommen, hvor han sad midt iblandt Lærerne og både hørte på dem og adspurgte dem. ⁴⁷ Men alle, som hørte ham, undrede sig såre over hans Forstand og Svar. ⁴⁸ Og da de så ham,

bleve de forfærdede; og hans Moder sagde til ham: "Barn! hvorfor gjorde du således imod os? Se, din Fader og jeg have ledt efter dig med Smerte." ⁴⁹ Og han sagde til dem: "Hvorfor ledte I efter mig? Vidste I ikke, at jeg bør være i min Faders Gerning?" ⁵⁰ Og de forstode ikke det Ord, som han talte til dem. ⁵¹ Og han drog ned med dem og kom til Nazareth og var dem lydige og hans Moder gemte alle de Ord i sit Hjerte. ⁵² Og Jesus forfremmedes i Visdom og Alder og yndest hos Gud og Mennesker.

3

¹ Men i Kejser Tiberius's femtende Regeringsår, da Pontius Pilatus var Landshøvding i Judæa, og Herodes var Fjerdingsfyrste i Galilæa, og hans Broder Filip var Fjerdingsfyrste i Ituræa og Trakonitis's Land og Lysanias Fjerdingsfyrste i Abilene, ² medens Annas og Kajfas vare Ypperstepræster, kom Guds Ord til Johannes, Sakarias's Søn, i Ørkenen. ³ Og han gik ud i hele Omegnen om Jordan og prædikede Omvendelses-Dåb til Syndernes Forladelse, ⁴ som der er skrevet i Profeten Esajas's Talers Bog: "Der er en Røst af en, som råber i Ørkenen: Bereder Herrens Vej, gør hans Stier jævne; ⁵ hver Dal skal opfyldes, og hvert Bjerg og Høj skal nedtrykkes, og det krumme skal gøres lige, og de ujævne Veje skulle gøres jævne; ⁶ og alt Kød skal se Guds Frelse." ⁷ Han sagde altså til de Skarer, som gik ud for at døbes af ham: "I Øgleunger! hvem har lært eder at fly fra den kommende Vrede? ⁸ Bærer da Frugter, som ere Omvendelsen værdige, og begynder ikke at sige ved eder selv: Vi have Abraham til Fader; thi jeg siger eder, at Gud kan opvække Abraham Børn af disse Sten. ⁹ Men Øksen ligger også allerede ved Roden af Træerne; så bliver da hvert Træ, som ikke bærer god Frugt, omhugget og kastet i Ilden." ¹⁰ Og Skarerne spurgte ham og sagde: "Hvad skulle vi da gøre?" ¹¹ Men han svarede og sagde til dem: "Den, som har to Kjortler, dele med den, som ingen har; og den, som har Mad, gøre ligeså!" ¹² Men også Toldere kom for at døbes, og de sagde til ham: "Mester! hvad skulle vi gøre?" ¹³ Men han sagde til dem: "Kræver intet ud over, hvad eder er forordnet." ¹⁴ Men også Krigsfolk spurgte ham og sagde: "Hvad skulle vi da gøre?" Og han sagde til dem: "Øver ikke Vold imod nogen, bruger ikke Underfundighed imod nogen, og lader eder nøje med eders Sold!" ¹⁵ Men da Folket var i Forventning, og alle tænkte i deres Hjerter om Johannes, om ikke han skulde være Kristus, ¹⁶ da svarede Johannes og sagde til alle: "Jeg døber

eder med Vand; men den kommer, som er stærkere end jeg, og hvis Skotvinge jeg ikke er værdig at løse; han skal døbe eder med den Helligånd og Ild. ¹⁷ Hans Kasteskovl er i hans Hånd, for at han skal gennemrense sin Lo og sanke Hveden i sin Lade, men Avnerne skal han opbrænde med uslukkelig Ild." ¹⁸ Ligeså formanede han også Folket om mange andre Ting og forkyndte dem Evangeliet. ¹⁹ Men da Fjerdingfyrsten Herodes blev revset af ham for hans Broders Hustru, Herodias's Skyld og for alt det onde, som Herodes gjorde, ²⁰ så føjede han til alt det øvrige også dette, at han kastede Johannes i Fængsel. ²¹ Men medens hele Folket blev døbt, skete det, da også Jesus var bleven døbt og bad, at Himmelen åbnedes, ²² og at den Helligånd dalede ned over ham i legemlig Skikkelse som en Due, og at en Røst lød fra Himmelen: "Du er min Søn, den elskede, i dig har jeg Velbehag." ²³ Og Jesus selv var omtrent tredive År, da han begyndte, og han var, som man holdt for, en Søn af Josef Elis Søn, ²⁴ Matthats Søn, Levis Søn, Melkis Søn, Jannajs Søn, Josefs Søn, ²⁵ Mattathias's Søn, Amos's Søn, Naums Søn, Eslis Søn, Naggajs Søn, ²⁶ Måths Søn, Mattathias's Søn, Semeis Søn, Josefs Søn, Judas Søn, ²⁷ Joanans Søn, Resas Søn, Zorobabels Søn; Salathiels Søn, Neris Søn. ²⁸ Melkis Søn, Addis Søn, Kosams Søn, Elmadams Søn, Ers Søn, ²⁹ Jesu Søn, Eliezers Søn, Jorims Søn, Matthats Søn, Levis Søn, ³⁰ Simeons Søn, Judas Søn, Josets Søn, Jonams Søn, Eliakims Søn, ³¹ Meleas Søn, Mennas Søn, Mattathas Søn, Nathans Søn, Davids Søn, ³² Isajs Søn, Obeds Søn, Boas's Søn, Salmons Søn, Nassons Søn, ³³ Aminadabs Søn, Arams Søn, Esroms Søn, Fares's Søn, Judas Søn, ³⁴ Jakobs Søn, Isaks Søn, Abrahams Søn, Tharas Søn, Nakors Sn, ³⁵ Seruks Søn, Ragaus Søn, Faleks Søn, Ebers Søn, Salas Søn, ³⁶ Kajnans Søn, Arfaksads Søn, Sems Søn, Noas Søn, Lameks Søn, ³⁷ Methusalas Søn, Enoks Søn, Jareds Søn, Maleleels Søn, Kajnans Søn, ³⁸ Enos's Søn, Seths Søn, Adams Søn, Guds Søn.

4

¹ Men Jesus vendte tilbage fra Jordan fuld af den Helligånd og blev ført af Ånden i Ørkenen ² i fyrretyve Dage, medens han blev fristet af Djævelen. Og han spiste intet i de Dage; og da de havde Ende, blev han hungrig. ³ Og Djævelen sagde til ham: "Dersom du er Guds Søn, da sig til denne Sten, at den skal blive Brød." ⁴ Og Jesus svarede ham: "Der er skrevet: Mennesket skal ikke leve af Brød alene." ⁵ Og han førte ham op og viste ham alle Verdens Riger i et øjeblik. ⁶ Og Djævelen sagde til ham: "Dig vil jeg give hele

denne Magt og deres* Herlighed; thi den er mig overgivet, og jeg giver den, til hvem jeg vil. { [*d. e. Rigernes.] }
7 Dersom du altså vil tilbede mig, skal den helt tilhøre dig.”
8 Og Jesus svarede ham og sagde: “Der er skrevet: Du skal tilbede Herren din Gud og tjene ham alene.” 9 Og han førte ham til Jerusalem og stillede ham på Helligdommens Tinde og sagde til ham: “Dersom du er Guds Søn, da kast dig ned herfra; 10 thi der er skrevet: Han skal give sine Engle Befaling om dig, at de skulle bevare dig, 11 og at de skulle bære dig på Hænderne, for at du ikke skal støde din Fod på nogen Sten.” 12 Og Jesus svarede og sagde til ham: “Der er sagt: Du må ikke friste Herren din Gud.” 13 Og da Djævelen havde endt al Fristelse, veg han fra ham til en Tid. 14 Og Jesus vendte i Åndens Kraft tilbage til Galilæa, og Rygtet om ham kom ud i hele det omliggende Land. 15 Og selv lærte han i deres Synagoger og blev prist af alle. 16 Og han kom til Nazareth, hvor han var opfødt, og gik efter sin Sædvane på Sabbatsdagen ind i Synagogen og stod op for at forelæse. 17 Og man gav ham Profeten Esajas's Bog, og da han slog Bogen op; fandt han det Sted, hvor der stod skrevet: 18 “Herrens Ånd er over mig, fordi han salvede mig til at forkynde Evangelium for fattige; han har sendt mig for at forkynde fangne, at de skulle lades løs, og blinde, at de skulle få deres Syn, for at sætte plagede i Frihed, 19 for at forkynde et Herrens Nådeår.” 20 Og han lukkede Bogen sammen og gav Tjeneren den igen og satte sig; og alles Øjne i Synagogen stirrede på ham. 21 Men han begyndte at sige til dem: “I Dag er dette Skriftord gået i Opfyldelse for eders Øren.” 22 Og de berømmede ham alle og undrede sig over de livsalige Ord, som udgik af hans Mund, og de sagde: “Er dette ikke Josefs Søn?” 23 Og han sagde til dem: “I ville sikkerlig sige mig dette Ordsprog: Læge! læg dig selv; gør også her i din Fædreneby så store Ting, som vi have hørt ere skete i Kapernaum.” 24 Men han sagde: “Sandelig, siger jeg eder, at ingen Profet er anerkendt i sit Fædreland. 25 Men jeg siger eder i Sandhed: Der var mange Enker i Israel i Elias's Dage, da Himmelen var lukket i tre År og seks Måneder, den Gang der var en stor Hunger i hele Landet; 26 og til ingen af dem blev Elias sendt uden til Sarepta ved Sidon til en Enke. 27 Og der var mange spedalske i Israel på Profeten Elisas Tid, og ingen af dem blev rensset, uden Syreren Naman.” 28 Og alle, som vare i Synagogen, bleve fulde af Harme, da de hørte dette. 29 Og de stode op og stødte ham ud af Byen og førte ham hen til Skrænten af det

Bjerg, på hvilket deres By var bygget, for at styrte ham ned.
³⁰ Men han gik igennem, midt imellem dem, og drog bort.
³¹ Og han kom ned til Kapernaum, en By i Galilæa, og lærte dem på Sabbaterne. ³² Og de bleve slagne af Forundring over hans Lære, thi hans Tale var med Myndighed. ³³ Og i Synagogen var der et Menneske, som havde en uren ond Ånd, og han råbte med høj Røst: ³⁴ "Ak! hvad have vi med dig at gøre, Jesus af Nazareth? Er du kommen for at ødelægge os? Jeg kender dig, hvem du er, du Guds hellige."
³⁵ Og Jesus truede ham og sagde: "Ti, og far ud af ham!"
Og den onde Ånd kastede ham ind imellem dem og for ud af ham uden at have gjort ham nogen Skade. ³⁶ Og der kom en Rædsel over alle; og de talte med hverandre og sagde "Hvad er dog dette for et Ord; thi han byder over de urene Ånder med Myndighed og Kraft, og de fare ud?"
³⁷ Og Rygtet om ham udbredtes alle Vegne i det omliggende Land. ³⁸ Men han stod op og gik fra Synagogen ind i Simons Hus; og Simons Svigermoder plagedes at en stærk Feber; og de bade ham for hende. ³⁹ Og han stillede sig hen over hende og truede Feberen, og den forlod hende. Men hun stod straks op og vartede dem op. ⁴⁰ Men da Solen gik ned, førte alle de, som havde syge med alle Hænder Svagheder, dem til ham; og han lagde Hænderne på hver enkelt af dem og helbredte dem. ⁴¹ Også onde Ånder fore ud al mange, råbte og sagde: "Du er Guds Søn;" og han truede dem og tillod dem ikke at tale, fordi de vidste, at han var Kristus.
⁴² Men da det var blevet Dag, gik han ud og drog til et øde Sted; og Skarerne ledte efter ham; og de kom hen til ham, og de holdt på ham, for at han ikke skulde gå fra dem. ⁴³ Men han sagde til dem: "Også for de andre Byer bør jeg forkynde Evangeliet om Guds Rige; thi dertil blev jeg udsendt." ⁴⁴ Og han prædikede i Galilæas Synagoger.

5

¹ Men det skete, da Folkeskaren trængte sig sammen om ham og hørte Guds Ord, og han stod ved Genzareths Sø, ² da så han to Skibe stå ved Søen; men Fiskerne vare gåede fra dem og toede Garnene. ³ Og han gik om Bord i et af Skibene, som var Simons, og bad ham at lægge lidt fra Land; og han satte sig og lærte Skarerne fra Skibet. ⁴ Men da han holdt op med at tale, sagde han til Simon: "Far ud på Dybet, og kaster eders Garn ud til en Dræt!" ⁵ Og Simon svarede og sagde til ham: "Mester! vi have arbejdet hele Natten og fik intet; men på dit Ord vil jeg kaste Garnene ud." ⁶ Og da

de gjorde det, fangede de en stor Mængde Fisk, og deres Garn sønderreves. ⁷ Og de vinkede ad deres Staldbrødre i det andet Skib, at de skulde komme og hjælpe dem; og de kom og de fyldte begge Skibene, så at de var nær ved at synke. ⁸ Men da Simon Peter så det, faldt han ned for Jesu Knæ og sagde: "Gå bort fra mig, thi jeg er en syndig Mand, Herre!" ⁹ Thi en Rædsel var påkommen ham og alle dem, som vare med ham, over den Fiskedræt, som de havde fået; ¹⁰ ligeledes også Jakob og Johannes, Zebedæus's Sønner, som vare Simons Staldbrødre. Og Jesus sagde til Simon: "Frygt ikke, fra nu af skal du fange Mennesker." ¹¹ Og de lagde Skibene til Land og forlode alle Ting og fulgte ham. ¹² Og det skete, medens han var i en af Byerne, se, da var der en Mand fuld af Spedalskhed; og da han så Jesus, faldt han på sit Ansigt, bad ham og sagde: "Herre! om du vil, kan du rense mig." ¹³ Og han udrakte Hånden og rørte ved ham og sagde: "Jeg vil; bliv ren!" Og straks forlod Spedalskheden ham. ¹⁴ Og han bød ham, at han skulde ikke sige det til nogen, men "gå bort, og fremstil dig for Præsten, og offer for din Renselse, således som Moses har befaleet, til Vidnesbyrd for dem!" ¹⁵ Men Rygtet om ham udbredte sig end mere, og store Skarer kom sammen for at høre og for at helbredes for deres Sygdomme. ¹⁶ Men han gik bort til Ørkenerne og bad. ¹⁷ Og det skete en af de Dage, at han lærte, og der sad Farisæere og Lovlærere, som vare komne fra enhver Landsby i Galilæa og Judæa og fra Jerusalem; og Herrens Kraft var hos ham til at helbrede. ¹⁸ Og se, nogle Mænd bare på en Seng en Mand, som var værkbruden, og de søgte at bære ham ind og lægge ham foran ham. ¹⁹ Og da de ikke fandt nogen Vej til at bære ham ind for Skarens Skyld, stege de op oven på Taget og firede ham tillige med Sengen ned imellem Tagstenene midt iblandt dem foran Jesus. ²⁰ Og da han så deres Tro, sagde han: "Menneske! dine Synder ere dig forladte." ²¹ Og de skriftkloge og Farisæerne begyndte at tænke således ved sig selv: "Hvem er denne, som taler Gudsbespottelser? Hvem kan forlade Synder, uden Gud alene?" ²² Men da Jesus kendte deres Tanker, svarede han og sagde til dem: "Hvad tænke I på i eders Hjerter? ²³ Hvilket er lettest at sige: Dine Synder ere dig forladte? eller at sige: Stå op og gå? ²⁴ Men for at I skulle vide, at Menneskesønnen har Magt på Jorden til at forlade Synder," så sagde han til den værkbrudne: "Jeg siger dig, stå op, og tag din Seng, og gå til dit Hus!" ²⁵ Og han stod straks op for deres Øjne og tog det, som han lå på,

og gik hen til sit Hus og priste Gud. ²⁶ Og Forfærdelse betog alle, og de priste Gud; og de bleve fulde af Frygt og sagde: "Vi have i Dag set utrolige Ting." ²⁷ Og derefter gik han ud og så en Tolder ved Navn Levi sidde ved Toldboden, og han sagde til ham: "Følg mig!" ²⁸ Og han forlod alle Ting og stod op og fulgte ham. ²⁹ Og Levi gjorde et stort Gæstebud for ham i sit Hus; og der var en stor Skare af Toldere og andre, som sade til Bords med dem. ³⁰ Og Farisæerne og deres Skriftkloge knurrede imod hans Disciple og sagde: "Hvorfor spise og drikke I med Toldere og Syndere?" ³¹ Og Jesus svarede og sagde til dem: "De raske trænge ikke til Læge, men de syge. ³² Jeg er ikke kommen for at kalde retfærdige, men Syndere til Omvendelse." ³³ Men de sagde til ham: "Johannes's Disciple faste ofte og holde Bønner og Farisæernes ligeså; men dine spise og drikke?" ³⁴ Men Jesus sagde til dem: "Kunne I vel få Brudesvendene til at faste, så længe Brudgommen er hos dem? ³⁵ Men der skal komme Dage, da Brudgommen bliver tagen fra dem; da skulle de faste i de Dage." ³⁶ Men han sagde også en Lignelse til dem: "Ingen river en Lap af et nyt Klædebon og sætter den på et gammelt Klædebon; ellers river han både det nye sønder, og Lappen fra det nye vil ikke passe til det gamle. ³⁷ Og ingen kommer ung Vin på gamle Læderflasker; ellers sprænger den unge Vin Læderflaskerne, og den spildes, og Læderflaskerne ødelægges. ³⁸ Men man skal komme ung Vin på nye Læderflasker, så blive de begge bevarede. ³⁹ Og ingen, som har drukket den gamle, vil have den unge; thi han siger: Den gamle er god."

6

¹ Men det skete på den næstførste Sabbat*, at han vandrede igennem en Sædemark, og hans Disciple plukkede Aks og gned dem med Hænderne og spiste. { [*måske den første Sabbat efter Påskefesten. 3 Mos. 23, 7-8. 5 Mos. 23, 25.] } ² Men nogle af Farisæerne sagde: "Hvorfor gøre I, hvad det ikke er tilladt at gøre på Sabbaten?" ³ Og Jesus svarede og sagde til dem: "Have I da ikke læst, hvad David gjorde, da han blev hungrig, han og de, som vare med ham? ⁴ hvorledes han gik ind i Guds Hus og tog Skuebrødene og spiste og gav også dem, som vare med ham, skønt det ikke er nogen tilladt at spise dem uden Præsterne alene." ⁵ Og han sagde til dem: "Menneskesønnen er Herre også over Sabbaten." ⁶ Men det skete på en anden Sabbat, at han kom ind i Synagogen og lærte. Og der var der en Mand, hvis højre Hånd var vissen. ⁷ Men de skriftkloge og Farisæerne

toge Vare på ham, om han vilde helbrede på Sabbaten, for at de kunde finde noget at anklage ham for. ⁸ Men han vidste deres Tanker; og han sagde til Manden, som havde den visne Hånd: "Rejs dig og stå frem her i Midten!" Og han rejste sig og stod frem. ⁹ Men Jesus sagde til dem: "Jeg spørger eder, om det er tilladt at gøre godt på Sabbaten eller at gøre ondt, at frelse Liv eller at ødelægge det?" ¹⁰ Og han så omkring på dem alle og sagde til ham: "Ræk din Hånd ud!" Og han gjorde det; da blev hans Hånd sund igen som den anden. ¹¹ Men de bleve fulde af Raseri og talte med hverandre om, hvad de skulde gøre ved Jesus. ¹² Men det skete i disse Dage, at han gik ud på et Bjerg for at bede; og han tilbragte Natten i Bøn til Gud. ¹³ Og da det blev Dag, hidkaldte han sine Disciple og udvalgte tolv af dem, hvilke han også kaldte Apostle: ¹⁴ Simon, hvem han også kaldte Peter; og Andreas, hans Broder, og Jakob og Johannes og Filip og Bartholomæus ¹⁵ og Matthæus og Thomas, Jakob, Alfæus's Søn, og Simon, som kaldes Zelotes, ¹⁶ Judas, Jakobs Søn, og Judas Iskariot, som blev Forræder. ¹⁷ Og han gik ned med dem og stod på et jævnt Sted, og der var en Skare af hans Disciple og en stor Mængde af Folket fra hele Judæa og Jerusalem og Kysten ved Tyrus og Sidon, ¹⁸ som vare komne for at høre ham og helbredes for deres Sygdomme. Og de plagede bleve helbredte fra urene Ånder; ¹⁹ og hele Skaren søgte at røre ved ham; thi en Kraft gik ud fra ham og helbredte alle. ²⁰ Og han opløftede sine Øjne på sine Disciple og sagde: "Salige ere I fattige, thi eders er Guds Rige. ²¹ Salige ere I, som nu hungre, thi I skulle mættes. Salige ere I, som nu græde, thi I skulle le. ²² Salige er I, når Menneskene hade eder, og når de udstøde eder og håne eder og forkaste eders Navn som ondt for Menneskesønnens Skyld. ²³ Glæder eder på den Dag og jubler; thi se, eders Løn er stor i Himmelen. Thi på samme Måde gjorde deres Fædre ved Profeterne. ²⁴ Men ve eder, I rige, thi I have allerede fået eders Trøst. ²⁵ Ve eder, I, som nu ere mætte, thi I skulle hungre. Ve eder, I, som nu le, thi I skulle sørge og græde. ²⁶ Ve eder, når alle Mennesker tale godt om eder; thi på samme Måde gjorde deres Fædre ved de falske Profeter. ²⁷ Men jeg siger eder, I, som høre: Elsker eders Fjender, gør dem godt, som hade eder; ²⁸ velsigner dem, som forbande eder, og beder for dem, som krænke eder. ²⁹ Den, som slår dig på den ene Kind, byd ham også den anden til; og den, som tager Kappen fra dig, formen ham heller ikke Kjortelen! ³⁰ Giv enhver, som beder dig; og

af den, som tager, hvad dit er, kræve du det ikke igen! ³¹ Og som I ville, at Menneskene skulle gøre imod eder, ligeså skulle også I gøre imod dem! ³² Og dersom I elske dem, som elske eder, hvad Tak have I derfor? Thi også Syndere elske dem, som dem elske. ³³ Og dersom I gøre vel imod dem, der gøre vel imod eder, hvad Tak have I derfor? Thi også Syndere gøre det samme. ³⁴ Og dersom I låne dem, af hvem I håbe at få igen, hvad Tak have I derfor? Thi også Syndere låne Syndere for at få lige igen. ³⁵ Men elsker eders Fjender, og gør vel, og låner uden at vente noget derfor, så skal eders Løn være stor, og I skulle være den Højstes Børn; thi han er god imod de utaknemmelige og onde. ³⁶ Vorder barmhjertige, ligesom eders Fader er barmhjertig. ³⁷ Og dømmes ikke, så skulle I ikke dømmes; fordømmes ikke, så skulle I ikke fordømmes; forlader, så skal der forlades eder; ³⁸ giver, så skal der gives eder. Et godt, knuget, rystet, topfuldt Mål skulle de give i eders Skød; thi med hvad Mål I måle, skal der tilmåles eder igen.” ³⁹ Men han sagde dem også en Lignelse: “Mon en blind kan lede en blind? Ville de ikke begge falde i Graven? ⁴⁰ En Discipel er ikke over sin Mester; men enhver, som er fuldt færdig, skal være som sin Mester. ⁴¹ Men hvorfor ser du Skæven, som er i din Broders Øje; men Bjælken, som er i dit eget Øje, bliver du ikke var? ⁴² Eller hvorledes kan du sige til din Broder: Broder! lad mig drage Skæven ud, som er i dit Øje, du, som ikke ser Bjælken i dit eget Øje? Du Hykler! drag først Bjælken ud af dit Øje, og da kan du se klart til at drage Skæven ud, som er i din Broders Øje. ⁴³ Thi der er intet godt Træ, som bærer rådden Frugt, og intet råddent Træ, som bærer god Frugt. ⁴⁴ Thi hvert Træ kendes på sin egen Frugt; thi man sanker ikke Figener af Torne, ikke heller plukker man Vindrue af en Tornebusk. ⁴⁵ Et godt Menneske fremfører det gode af sit Hjertes gode Forråd, og et ondt Menneske fremfører det onde af sit onde Forråd; thi af Hjertets Overflødighed taler hans Mund. ⁴⁶ Men hvorfor kalde I mig Herre, Herre! og gøre ikke, hvad jeg siger? ⁴⁷ Hver den, som kommer til mig og hører mine Ord og gør efter dem, hvem han er lig, skal jeg vise eder. ⁴⁸ Han er lig et Menneske, der byggede et Hus og gravede i Dybden og lagde Grundvolden på Klippen; men da en Oversvømmelse kom, styrtede Floden imod det Hus, og den kunde ikke ryste det; thi det var bygget godt. ⁴⁹ Men den, som hører og ikke gør derefter, han er lig et Menneske, der byggede et Hus på Jorden, uden Grundvold; og Floden styrtede imod det, og det faldt straks sammen, og dette Hus's Fald blev stort.”

7

¹ Men da han havde fuldendt alle sine Ord i Folkets Påhør, gik han ind i Kapernaum. ² Men en Hovedsmands Tjener, som denne holdt meget af, var syg og nær ved at dø. ³ men da han hørte om Jesus, sendte han nogle af Jødernes Ældste til ham og bad ham om, at han vilde komme og helbrede hans Tjener. ⁴ Men da de kom til Jesus, bade de ham indtrængende og sagde: "Han er vel værd, at du gør dette for ham; ⁵ thi han elsker vort Folk, og han har bygget Synagogen for os." ⁶ Og Jesus gik med dem. Men da han allerede ikke var langt fra Huset, sendte Hovedsmanden nogle Venner og lod ham sige: "Herre! umag dig ikke; thi jeg er ikke værdig til, at du skal gå ind under mit Tag. ⁷ Derfor agtede jeg heller ikke mig selv værdig til at komme til dig; men sig det med et Ord, så bliver min Dreng helbredt. ⁸ Jeg er jo selv et Menneske, som står under Øvrighed og har Stridsmænd under mig; og siger jeg til den ene: Gå! så går han; og til den anden: Kom! så kommer han; og til min Tjener: Gør dette! så gør han det." ⁹ Men da Jesus hørte dette, forundrede han sig over ham; og han vendte sig om og sagde til Skaren, som fulgte ham: "Jeg siger eder, end ikke i Israel har jeg fundet så stor en Tro." ¹⁰ Og da de, som vare udsendte, kom tilbage til Huset, fandt de den syge Tjener sund. ¹¹ Og det skete Dagen derefter, at han gik til en By, som hed Nain, og der gik mange af hans Disciple og en stor Skare med ham. ¹² Men da han nærmede sig Byens Port, se, da blev en død båret ud, som var sin Moders enbårne Søn, og hun var Enke; og en stor Skare fra Byen gik med hende. ¹³ Og da Herren så hende, ynkedes han inderligt over hende og sagde til hende: "Græd ikke!" ¹⁴ Og han trådte til og rørte ved Båren; men de, som bare, stode stille, og han sagde: "du unge Mand, jeg siger dig, stå op!" ¹⁵ Og den døde rejste sig op og begyndte at tale; og han gav ham til hans Moder. ¹⁶ Men Frygt betog alle, og de priste Gud og sagde: "Der er en stor Profet oprejst iblandt os, og Gud har besøgt sit Folk." ¹⁷ Og denne Tale om ham kom ud i hele Judæa og i hele det omliggende Land. ¹⁸ Og Johannes' Disciple fortalte ham om alt dette. Og Johannes kaldte to af sine Disciple til sig ¹⁹ og sendte dem til Herren og lod sige: "Er du den, som kommer, eller skulle vi vente en anden?" ²⁰ Og da Mændene kom til ham, sagde de: "Johannes Døbereren har sendt os til dig og lader sige: Er du den, som kommer, eller skulle vi vente en anden?" ²¹ I den samme Time helbredte han mange for Sygdomme og Plager og onde Ånder og skænkede mange blinde Synet. ²² Og han svarede og sagde

til dem: "Går hen, og forkynder Johannes de Ting, som I have set og hørt: Blinde se, lamme gå, spedalske renses, døve høre, døde stå op, Evangeliet forkyndes for fattige; ²³ og salig er den, som ikke forarges på mig." ²⁴ Men da Johannes's Sendebud vare gåede bort, begyndte han at sige til Skarerne om Johannes: "Hvad gik I ud i Ørkenen at skue? Et Rør, som bevæges hid og did af Vinden? ²⁵ Eller hvad gik I ud at se? Et Menneske, iført bløde Klæder? Se, de, som leve i prægtige Klæder og i Velleved, ere i Kongsgårdene. ²⁶ Eller hvad gik I ud at se? En Profet? Ja, siger jeg eder, endog mere end en Profet! ²⁷ Han er den, om hvem der er skrevet: Se, jeg sender min Engel for dit Ansigt, han skal berede din Vej foran dig. ²⁸ Jeg siger eder: Iblandt dem, som ere fødte af Kvinder, er ingen større Profet end Johannes; men den mindste i Guds Rige er større end han. ²⁹ Og hele Folket, som hørte ham, endog Tolderne, gav Gud Ret, idet de bleve døbt med Johannes's Dåb. ³⁰ Men Farisæerne og de lovkyndige have foragtet Guds Råd med dem selv, idet de ikke bleve døbt af ham. ³¹ Ved hvem skal jeg da ligne denne Slægts Mennesker? og hvem ligne de? ³² De ligne Børn, som sidde på Torvet og råbe til hverandre og sige: Vi blæste på Fløjte for eder, og I dansede ikke, vi sang Klagesange for eder, og I græd ikke. ³³ Thi Johannes Døberen kom, som hverken spiste Brød eller drak Vin, og I sige: Han er besat. ³⁴ Menneskesønnen kom, som spiser og drikker, og I sige: Se, en Frådser og en Vindranker, Tolderes og Synderes Ven! ³⁵ Dog Visdommen er retfærdiggjort ved alle sine Børn!" ³⁶ Men en af Farisæerne bad ham om, at han vilde spise med ham; og han gik ind i Farisæerens Hus og satte sig til Bords. ³⁷ Og se, der var en Kvinde, som var en Synderinde i Byen; da hun fik at vide, at han sad* til Bords i Farisæerens Hus, kom hun med en Alabastkrukke med Salve; { [*egl.: lå, se V. 38. Man lå til Bords med Fødderne ud fra Bordet.] } ³⁸ og hun stillede sig bag ved ham, ved hans Fødder og græd og begyndte at væde hans Fødder med sine Tårer og aftørrede dem med sit Hovedhår og kyssede hans Fødder og salvede dem med Salven. ³⁹ Men da Farisæeren, som havde indbudt ham, så det, sagde han ved sig selv: "Dersom denne var en Profet, vidste han, hvem og hvordan en Kvinde denne er, som rører ved ham, at hun er en Synderinde." ⁴⁰ Og Jesus tog til Orde og sagde til ham: "Simon! jeg har noget at sige dig." Men han siger: "Mester, sig frem!" ⁴¹ "En Mand, som udlånte Penge, havde to Skyldnere; den ene var fem Hundrede Denarer* skyldig, men den anden halvtredsindstyve. { [*se Matth. 18, 28.] }

⁴² Da de ikke havde noget at betale med, eftergav han dem det begge. Hvem af dem vil nu elske ham mest?" ⁴³ Simon svarede og sagde: "Jeg holder for, den, hvem han eftergav mest?" Men han sagde til ham: "Du dømte ret." ⁴⁴ Og han vendte sig imod Kvinden og sagde til Simon: "Ser du denne Kvinde? Jeg kom ind i dit Hus; du gav mig ikke Vand til mine Fødder; men hun vædede mine Fødder med sine Tårer og aftørrede dem med sit Hår. ⁴⁵ Du gav mig intet Kys; men hun ophørte ikke med at kysse mine Fødder, fra jeg kom herind. ⁴⁶ Du salvede ikke mit Hoved med Olie; men hun salvede mine Fødder med Salve. ⁴⁷ Derfor siger jeg dig: Hendes mange Synder ere hende forladte, eftersom hun elskede meget; men den, hvem lidet forlades, elsker lidet." ⁴⁸ Men han sagde til hende: "Dine Synder ere forladte!" ⁴⁹ Og de, som sad til Bords med ham, begyndte at sige ved sig selv: "Hvem er denne, som endog forlader Synder?" ⁵⁰ Men han sagde til Kvinden: "Din Tro har frelst dig, gå bort med Fred!"

8

¹ Og det skete i Tiden der efter, at han rejste igennem Byer og Landsbyer og prædikede og forkyndte Evangeliet om Guds Rige, og med ham de tolv ² og nogle Kvinder, som vare helbredte fra onde Ånder og Sygdomme, nemlig: Maria, der kaldes Magdalene, af hvem syv onde Ånder vare udfarne; ³ og Johanna, Herodes's Husfoged Kuzas Hustru, og Susanna og mange andre, som tjente dem med, hvad de ejede. ⁴ Men da en stor Skare kom sammen, og de drog til ham fra de forskellige Byer, sagde han ved en Lignelse: ⁵ "En Sædemand gik ud at så sin Sæd; og idet han såede, faldt noget ved Vejen og blev nedtrådt, og Himmels Fugle åde det op. ⁶ Og noget faldt på Klippen; og da det voksede op, visnede det, fordi det ikke havde Væde. ⁷ Og noget faldt midt iblandt Torne, og Tornene voksede op med og kvalte det. ⁸ Og noget faldt i den gode Jord, og det voksede op og bar hundrede Fold Frugt." Da han sagde dette, råbte han: "Den, som har Øren at høre med, han høre!" ⁹ Men hans Disciple spurgte ham, hvad denne Lignelse skulde betyde. ¹⁰ Og han sagde: "Eder er det givet at kende Guds Riges Hemmeligheder, men de andre i Lignelser, for at de, skønt seende, ikke skulle se, og, skønt hørende, ikke skulle forstå. ¹¹ Men dette er Lignelsen: Sæden er Guds Ord. ¹² Men de ved Vejen ere de, som høre det; derefter kommer Djævelen og tager Ordet bort af deres Hjerte, for at de ikke skulle tro og blive frelste. ¹³ Men de på Klippen ere de, som modtage

Ordet med Glæde, når de høre det, og disse have ikke Rod; de tro til en Tid og falde fra i Fristelsens Tid. ¹⁴ Men det, som faldt iblandt Torne, det er dem, som have hørt og så gå hen og kvæles under Livets Bekymringer og Rigdom og Nydelser og ikke bære moden Frugt. ¹⁵ Men det i den gode Jord, det er dem, som, når de have hørt Ordet, beholde det i et smukt og godt Hjerter og bære Frugt i Udholdenhed. ¹⁶ Men ingen, som tænder et Lys, skjuler det med et Kar eller sætter det under en Bænk; men han sætter det på en Lysestage, for at de, som komme ind, kunne se Lyset. ¹⁷ Thi der er ikke noget skjult, som jo skal blive åbenbart; og ikke noget lønligt, som jo skal blive kendt og komme for Lyset. ¹⁸ Ser derfor til, hvorledes I høre; thi den, som har, ham skal der gives; og den, som ikke har, fra ham skal endog det tages, han synes at have." ¹⁹ Men hans Moder og Brødre kom til ham og kunde ikke nå frem til ham for Skaren. ²⁰ Og det blev ham meddelt: "Din Moder og dine Brødre stå udenfor og begære at se dig." ²¹ Men han svarede og sagde til dem: "Min Moder og mine Brødre ere disse, som høre Guds Ord og gøre efter det." ²² Og det skete en af de Dage, at han gik om Bord i et Skib tillige med sine Disciple, og han sagde til dem: "Lader os fare over til hin Side af Søen;" og de sejlede ud. ²³ Men medens de sejlede, faldt han i Søvn; og en Stormvind for ned over Søen, og Skibet blev fuldt af Vand, og de vare i Fare. ²⁴ Da trådte de hen og vækkede ham og sagde: "Mester, Mester! vi forgå." Men han stod op og truede Vinden og Vandets Bølger; og de lagde sig, og det blev blikstille. ²⁵ Og han sagde til dem: "Hvor, er eders Tro?" Men de frygtede og undrede sig, og sagde til hverandre: "Hvem er dog denne, siden han byder både over Vindene og Vandet, og de ere ham lydige?" ²⁶ Og de sejlede ind til Gadarenernes Land, som ligger lige over for Galilæa. ²⁷ Men da han trådte ud på Landjorden, mødte der ham en Mand fra Byen, som i lang Tid havde været besat af onde Ånder og ikke havde haft Klæder på og ikke opholdt sig i Hus, men i Gravene. ²⁸ Men da han så Jesus, råbte han og faldt ned for ham og sagde med høj Røst: "Hvad har jeg med dig at gøre, Jesus, den højeste Guds Søn? jeg beder dig om, at du ikke vil pine mig." ²⁹ Thi han bød den urene Ånd at fare ud af Manden; thi i lange Tider havde den revet ham med sig, og han blev bunden med Lænker og Bøjer og bevogtet, og han sønderrev, hvad man bandt ham med, og dreves af den onde Ånd ud i Ørkenerne. ³⁰ Men Jesus spurgte ham og sagde: "Hvad er dit Navn?" Men han

sagde: "Legion"; thi mange onde Ånder vare farne i ham. ³¹ Og de bade ham om at han ikke vilde byde dem at fare ned i Afgrunden; ³² men der var sammesteds en stor Hjord Svin, som græssede på Bjerget; og de bade ham om, at han vilde tilstede dem at fare i dem; og han tilstedte dem det. ³³ Men de onde Ånder fore ud at Manden og fore i Svinene, og Hjorden styrtede sig ned over Brinken ud i Søen og druknede. ³⁴ Men da Hyrderne så det, som var sket, flyede de og forkyndte det i Byen og på Landet. ³⁵ Da gik de ud for at se det, som var sket, og de kom til Jesus og fandt Manden, af hvem de onde Ånder vare udfarne, siddende ved Jesu Fødder, påklædt og ved Samling; og de frygtede. ³⁶ Og de, som havde set det, fortalte dem, hvorledes den besatte var bleven frelst. ³⁷ Og hele Mængden fra Gadarenernes Omegn bad ham om, at han vilde gå bort fra dem; thi de vare betagne af stor Frygt. Men han gik om Bord i et Skib og vendte tilbage igen. ³⁸ Men Manden, af hvem de onde Ånder vare udfarne, bad ham om, at han måtte være hos ham; men han lod ham fare og sagde: ³⁹ "Vend tilbage til dit Hus, og fortæl, hvor store Ting Gud har gjort imod dig." Og han gik bort og kundgjorde over hele Byen, hvor store Ting Jesus havde gjort imod ham. ⁴⁰ Men det skete, da Jesus kom tilbage, tog Skaren imod ham; thi de ventede alle på ham. ⁴¹ Og se, det kom en Mand, som hed Jairus, og han var Forstander for Synagogen; og han faldt ned for Jesu Fødder og bad ham komme ind i hans Hus; ⁴² thi han havde en enbåren Datter, omtrent tolv År gammel, og hun droges med Døden. Men idet han gik, trængte Skarerne sig sammen om ham. ⁴³ Og en Kvinde, som havde haft Blodflod i tolv År og havde kostet al sin Formue på Læger og ikke kunde blive helbredt af nogen, ⁴⁴ hun gik til bagfra og rørte ved Fligen af hans Klædebon, og straks standsedes hendes Blodflod. ⁴⁵ Og Jesus sagde: "Hvem var det, som rørte ved mig?" Men da alle nægtede det, sagde Peter og de, som vare med ham: "Mester! Skarerne trykke og trænge dig, og du siger: Hvem var det, som rørte ved mig?" ⁴⁶ Men Jesus sagde: "Der rørte nogen ved mig; thi jeg mærkede, at der udgik en Kraft fra mig." ⁴⁷ Men da Kvinden så, at det ikke var skjult, kom hun bævende og faldt ned for ham og fortalte i alt Folkets Påhør, af hvad Årsag hun havde rørt ved ham, og hvorledes hun straks var bleven helbredt. ⁴⁸ Men han sagde til hende: "Datter! din Tro har frelst dig; gå bort med Fred!" ⁴⁹ Medens han endnu talte, kommer der en fra Synagogeforstanderens Hus og siger til ham: "Din

Datter er død; umag ikke Mesteren!" ⁵⁰ Men da Jesus hørte det, svarede han ham: "Frygt ikke; tro blot; så skal hun blive frelst." ⁵¹ Men da han kom til Huset, tillod han ingen at gå ind med sig uden Peter og Johannes og Jakob og Pigens Fader og Moder. ⁵² Og de græd alle og holdt Veklage over hende; men han sagde: "Græder ikke; hun er ikke død, men sover." ⁵³ Og de lo ad ham; thi de vidste, at hun var død. ⁵⁴ Men han greb hendes Hånd og råbte og sagde: "Pige, stå op!" ⁵⁵ Og hendes Ånd vendte tilbage, og hun stod straks op; og han befalede, at de skulde give hende noget at spise. ⁵⁶ Og hendes Forældre bleve forfærdede; men han bød dem, at de ikke måtte sige nogen det, som var sket.

9

¹ Men han sammenkaldte de tolv og gav dem Magt og Myndighed over alle de onde Ånder og til at helbrede Sygdomme. ² Og han sendte dem ud for at prædike Guds Rige og helbrede de syge. ³ Og han sagde til dem: "Tager intet med på Vejen, hverken Stav eller Taske eller Brød eller Penge, ej heller skal nogen have to Kjortler. ⁴ Og hvor I komme ind i et Hus, der skulle I blive og derfra drage bort. ⁵ Og hvor som helst de ikke modtage eder, fra den By skulle I gå ud og endog ryste Støvet af eders Fødder til Vidnesbyrd imod dem." ⁶ Men de gik ud og drog fra Landsby til Landsby, idet de forkyndte Evangeliet og helbredte alle Vegne. ⁷ Men Fjerdingsfyrsten Herodes hørte alt det, som skete; og han var tvivlrådig, fordi nogle sagde, at Johannes var oprejst fra de døde; ⁸ men nogle, at Elias havde vist sig; men andre, at en af de gamle Profeter var opstanden. ⁹ Men Herodes sagde: "Johannes har jeg ladet halshugge; men hvem er denne, om hvem jeg hører sådanne Ting?" Og han søgte at få ham at se. ¹⁰ Og Apostlene kom tilbage og fortalte ham, hvor store Ting de havde gjort. Og han tog dem med sig og drog bort afsides til en By, som kaldes Bethsaida. ¹¹ Men da Skarerne fik det at vide, fulgte de efter ham; og han tog imod dem og talte til dem om Guds Rige og helbredte dem, som trængte til Lægedom. ¹² Men Dagen begyndte at hælde. Og de tolv kom hen og sagde til ham: "Lad Skaren gå bort, for at de kunne gå herfra til de omliggende Landsbyer og Gårde og få Herberge og finde Føde; thi her ere vi på et øde Sted." ¹³ Men han sagde til dem: "Giver I dem at spise!" Men de sagde: "Vi have ikke mere end fem Brød og to Fisk, med mindre vi skulle gå bort og købe Mad til hele denne Mængde." ¹⁴ De vare nemlig omtrent fem Tusinde

Mænd. Men han sagde til sine Disciple: "Lader dem sætte sig ned i Hobe, halvtredsindstyve i hver." ¹⁵ Og de gjorde så og lode dem alle sætte sig ned. ¹⁶ Men han tog de fem Brød og de to Fisk, så op til Himmelen og velsignede dem, og han brød dem og gav sine Disciple dem at lægge dem for Skaren. ¹⁷ Og de spiste og bleve alle mætte; og det, som de fik tilovers af Stykker, blev opsamlet, tolv Kurve. ¹⁸ Og det skete, medens han bad, vare hans Disciple alene hos ham; og han spurgte dem og sagde: "Hvem sige Skarerne, at jeg er?" ¹⁹ Men de svarede og sagde: "Johannes Døberen; men andre: Elias; men andre: En af de gamle Profeter er opstanden." ²⁰ Og han sagde til dem: "Men I hvem sige I, at jeg er?" Og Peter svarede og sagde: "Guds Kristus." ²¹ Men han bød dem strengt ikke at sige dette til nogen, ²² idet han sagde: "Menneskesønnen skal lide meget og forkastes af de Ældste og Ypperstepræsterne og de skriftkloge og ihjelslås og oprejses på den tredje Dag." ²³ Men han sagde til alle: "Vil nogen komme efter mig, han fornægte sig selv og tage sit Kors op daglig og følge mig; ²⁴ thi den, som vil frelse sit Liv, skal miste det; men den, som mister sit Liv for min Skyld, han skal frelse det. ²⁵ Thi hvad gavner det et Menneske, om han har vundet den hele Verden, men mistet sig selv eller bødet med sig selv? ²⁶ Thi den, som skammer sig ved mig og mine Ord, ved ham skal Menneskesønnen skamme sig, når han kommer i sin og Faderens og de hellige Engles Herlighed. ²⁷ Men sandelig, siger jeg eder: Der er nogle af dem, som stå her, der ingenlunde skulle smage Døden, førend de se Guds Rige." ²⁸ Men det skete omtrent otte Dage efter denne Tale, at han tog Peter og Johannes og Jakob med sig og gik op på Bjerget for at bede. ²⁹ Og det skete, medens han bad, da blev hans Ansigts Udseende anderledes, og hans Klædebon blev hvidt og strålende. ³⁰ Og se, to Mænd talte med ham, og det var Moses og Elias, ³¹ som bleve set i Herlighed og talte om hans Udgang, som han skulde fuldbyrde i Jerusalem. ³² Men Peter og de, som vare med ham, vare betyngede af Søvn; men da de vågnede op, så de hans Herlighed og de to Mænd, som stode hos ham. ³³ Og det skete, da disse skiltes fra ham, sagde Peter til Jesus: "Mester! det er godt, at vi ere her; og lader os gøre tre Hytter, en til dig og en til Moses og en til Elias;" men han vidste ikke, hvad han sagde. ³⁴ Men idet han sagde dette, kom en Sky og overskyggede dem; men de frygtede, da de kom ind i Skyen. ³⁵ Og der kom fra Skyen en Røst, som sagde: "Denne er min Søn, den udvalgte, hører ham!" ³⁶ Og da Røsten kom, blev Jesus funden alene. Og de tav

og forkyndte i de Dage ingen noget af det, de havde set.
³⁷ Men det skete Dagen derefter, da de kom ned fra Bjerget, at der mødte ham en stor Skare. ³⁸ Og se, en Mand af Skaren råbte og sagde: "Mester! jeg beder dig, se til min Søn: thi han er min enbårne." ³⁹ Og se, en Ånd griber ham, og pludseligt skriger han, og den slider i ham, så at han frårder, og med Nød viger den fra ham, idet den mishandler ham; ⁴⁰ og jeg bad dine Disciple om at uddrive den; og de kunde ikke." ⁴¹ Men Jesus svarede og sagde: "O du vantro og forvendte Slægt! hvor længe skal jeg være hos eder og tåle eder? Bring din Søn hid!" ⁴² Men endnu medens han gik derhen, rev og sled den onde Ånd i ham. Men Jesus truede den urene Ånd og helbredte drengen og gav hans Fader ham tilbage. ⁴³ Men de bleve alle slagne af Forundring over Guds Majestæt. Men da alle undrede sig over alt det, han gjorde, sagde han til sine Disciple: ⁴⁴ "Gemmer i eders Øren disse Ord: Menneskesønnen skal overgives i Menneskers Hænder." ⁴⁵ Men de forstode ikke dette Ord, og det var skjult for dem, så de ikke begreb det, og de frygtede for at spørge ham om dette Ord. ⁴⁶ Men der opstod den Tanke hos dem, hvem der vel var den største af dem. ⁴⁷ Men da Jesus så deres Hjertes Tanke, tog, han et Barn og stillede det hos sig. ⁴⁸ Og han sagde til dem: "Den, som modtager dette Barn for mit Navns Skyld, modtager mig; og den, som modtager mig, modtager den, som udsendte mig; thi den, som er den mindste iblandt eder alle, han er stor." ⁴⁹ Men Johannes tog til Orde og sagde: "Mester! vi så en uddrive onde Ånder i dit Navn; og vi forbød ham det, fordi han ikke følger med os." ⁵⁰ Men Jesus sagde til ham: "Forbyder ham det ikke; thi den, som ikke er imod eder, er for eder." ⁵¹ Men det skete, da hans Optagelses Dage vare ved at fuldkommes, da fæstede han sit Ansigt på at drage til Jerusalem. ⁵² Og han sendte Sendebud forud for sig; og de gik og kom ind i en Samaritanerlandsby for at berede ham Herberge. ⁵³ Og de modtog ham ikke, fordi han var på Vejen til Jerusalem. ⁵⁴ Men da hans Disciple, Jakob og Johannes, så det, sagde de: "Herre! vil du, at vi skulle byde Ild fare ned fra Himmelen og fortære dem, ligesom også Elias gjorde?" ⁵⁵ Men han vendte sig og irettesatte dem*. { [*Flere Håndskrifter tilføje: og sagde: "I vide ikke af hvad Ånd I ere. Thi Menneskesønnen er ikke kommen for at ødelægge Menneskers Sjæle, men for at frelse dem".] }
⁵⁶ Og de gik til en anden Landsby. ⁵⁷ Og medens de vandrede på Vejen, sagde en til ham: "Jeg vil følge dig, hvor du end

går hen.”⁵⁸ Og Jesus sagde til ham: “Ræve have Huler, og Himmels Fugle Reder; men Menneskesønnen har ikke det, hvortil han kan hælde sit Hoved.”⁵⁹ Men han sagde til en anden: “Følg mig!” Men denne sagde: “Herre! tilsted mig først at gå hen at begrave min Fader.”⁶⁰ Men han sagde til ham: “Lad de døde begrave deres døde; men gå du hen og forkynd Guds Rige!”⁶¹ Men også en anden sagde: “Herre! jeg vil følge dig; men tilsted mig først at tage Afsked med dem, som ere i mit Hus.”⁶² Men Jesus sagde til ham: “Ingen, som lægger sin Hånd på Ploven og ser tilbage, er vel skikket for Guds Rige.”

10

¹ Men derefter udvalgte Herren også halvfjerdsindstyve andre og sendte dem ud to og to forud for sig, til hver By og hvert Sted, hvorhen han selv vilde komme. ² Og han sagde til dem: “Høsten er stor, men Arbejderne ere få; beder derfor Høstens Herre om, at han vil sende Arbejdere ud til sin Høst. ³ Går ud! Se, jeg sender eder som Lam midt iblandt Ulve. ⁴ Bærer ikke Pung, ikke Taske, ej heller Sko; og hilser ingen på Vejen! ⁵ Men hvor I komme ind i et Hus, siger der først: Fred være med dette Hus! ⁶ Og er der sammesteds et Fredens Barn, skal eders Fred Hvile på ham; men hvis ikke, da skal den vende tilbage til eder igen. ⁷ Men bliver i det samme Hus, spiser og drikker, hvad de have; thi Arbejderen er sin Løn værd. I må ikke flytte fra Hus til Hus. ⁸ Og hvor I komme ind i en By, og de modtage eder, spiser der, hvad der sættes for eder; ⁹ og Helbreder de syge, som ere der, og siger dem: Guds Rige er kommet nær til eder. ¹⁰ Men hvor I komme ind i en By og de ikke modtage eder, der skulle I gå ud på dens Gader og sige: ¹¹ Endog det Støv, som hænger ved vore Fødder fra eders By, tørre vi af til eder; dog dette skulle I vide, at Guds Rige er kommet nær. ¹² Men jeg siger eder, det skal gå Sodoma tåleligere på hin Dag end den By. ¹³ Ve dig, Korazin! ve dig, Bethsaida! thi dersom de kraftige Gerninger, som ere skete i eder, vare skete i Tyrus og Sidon, da havde de for længe siden omvendt sig, siddende i Sæk og Aske. ¹⁴ Men det skal gå Tyrus og Sidon tåleligere ved Dommen end eder. ¹⁵ Og du, Kapernaum, som er bleven ophøjet indtil Himmelen, du skal nedstødes indtil Dødsriget. ¹⁶ Den, som hører eder, hører mig, og den, som foragter eder, foragter mig; men den, som foragter mig, foragter den, som udsendte mig.” ¹⁷ Men de halvfjerdsindstyve vendte tilbage med Glæde og sagde: “Herre! også de onde Ånder ere os lydige i dit

Navn." ¹⁸ Men han sagde til dem: "Jeg så Satan falde ned fra Himmelen som et Lyn. ¹⁹ Se, jeg har givet eder Myndighed til at træde på Slinger og Skorpioner og over hele Fjendens Magt, og slet intet skal skade eder. ²⁰ Dog, glæder eder ikke derover, at Ånderne ere eder lydige; men glæder eder over, at eders Navne ere indskrevne i Himlene." ²¹ I den samme Stund frydede Jesus sig i den Helligånd og sagde: "Jeg priser dig, Fader, Himmels og Jordens Herre! fordi du har skjult dette for vise og forstandige og åbenbaret det for umyndige. Ja, Fader! thi således skete det, som var velbehageligt for dig. ²² Alle Ting ere mig overgivne af min Fader; og ingen kender, hvem Sønnen er, uden Faderen, og hvem Faderen er, uden Sønnen og den, for hvem Sønnen vil åbenbare ham." ²³ Og han vendte sig til Disciplene og sagde særligt til dem: "Salige ere de Øjne, som se det, I se. ²⁴ Thi jeg siger eder, at mange Profeter og Konger have ville se det, I se, og have ikke set det, og høre det, I høre, og have ikke hørt det." ²⁵ Og se, en lovkyndig stod op og fristede ham og sagde: "Mester! hvad skal jeg gøre, for at jeg kan arve et evigt Liv?" ²⁶ Men han sagde til ham: "Hvad er der skrevet i Loven, hvorledes læser du?" ²⁷ Men han svarede og sagde til ham: "Du skal elske Herren din Gud af hele dit Hjerte og med hele din Sjæl og med hele din Styrke og med hele dit Sind, og din Næste som dig selv." ²⁸ Men han sagde til ham: "Du svarede ret; gør dette, så skal du leve." ²⁹ Men han vilde gøre sig selv retfærdig og sagde til Jesus: "Hvem er da min Næste?" ³⁰ Men Jesus svarede og sagde: "Et Menneske gik ned fra Jerusalem til Jeriko, og han faldt iblandt Røvere, som både klædte ham af og sloge ham og gik bort og lod ham ligge halvdød. ³¹ Men ved en Hændelse gik en Præst den samme Vej ned, og da han så ham, gik han forbi. ³² Ligeså også en Levit; da han kom til Stedet, gik han hen og så ham og gik forbi. ³³ Men en Samaritan, som var på Rejse, kom til ham, og da han så ham, ynkedes han inderligt. ³⁴ Og han gik hen til ham, forbandt hans Sår og gød Olie og Vin deri, løftede ham op på sit eget Dyr og førte ham til et Herberge og plejede ham. ³⁵ Og den næste Dag tog han to Denarer frem og gav Værten dem og sagde: Plej ham! og hvad mere du lægger ud, vil jeg betale dig, når jeg kommer igen. { [*se Matth. 18, 28.] } ³⁶ Hvilken af disse tre tykkes dig nu at have været hans Næste, der var falden iblandt Røverne?" ³⁷ Men han sagde: "Han, som øvede Barmhjertighed imod ham." Og Jesus sagde til ham: "Gå bort, og gør du ligeså!" ³⁸ Men det skete, medens de vare på

Vandring, gik han ind i en Landsby; og en Kvinde ved Navn Martha modtog ham i sit Hus. ³⁹ Og hun havde en Søster, som hed Maria, og hun satte sig ved Herrens Fødder og hørte på hans Tale. ⁴⁰ Men Martha havde travlt med megen Opvartning; og hun kom hen og sagde: "Herre! bryder du dig ikke om, at min Søster har ladet mig opvarte ene? Sig hende dog, at hun skal hjælpe mig." ⁴¹ Men Herren svarede og sagde til hende: "Martha! Martha! du gør dig Bekymring og Uro med mange Ting; ⁴² men ét er fornødent. Maria har valgt den gode Del, som ikke skal tages fra hende."

11

¹ Og det skete, da han var på et Sted og bad, at en af hans Disciple sagde til ham, da han holdt op: "Herre! lær os at bede, som også Johannes lærte sine Disciple." ² Da sagde han til dem: "Når I bede, da siger: Fader, Helliget vorde dit Navn; komme dit Rige; ³ giv os hver dag vort daglige Brød; ⁴ og forlad os vore Synder, thi også vi forlade hver, som er os skyldig; og led os ikke i Fristelse!" ⁵ Og han sagde til dem: "Om nogen af eder har en Ven og går til ham ved Midnat og siger til ham: Kære! lån mig tre Brød, ⁶ efterdi en Ven af mig er kommen til mig fra Rejsen, og jeg har intet at sætte for ham; ⁷ og hin så svarer derinde fra og siger: Vold mig ikke Besvær; Døren er allerede lukket, og mine Børn ere med mig i Seng; jeg kan ikke stå op og give dig det: ⁸ da, siger jeg eder, om han end ikke står op og giver ham det, fordi han er hans Ven, så står han dog op for hans Påtrængenheds Skyld og giver ham alt, hvad han trænger til. ⁹ Og jeg siger eder: Beder, så skal eder gives; søger, så skulle I finde; banker på, så skal der lukkes op for eder. ¹⁰ Thi hver den, som beder, han får, og den, som søger, han finder, og den, som banker på, for ham skal der lukkes op. ¹¹ Men hvilken Fader iblandt eder vil give sin Søn en Sten, når han beder om Brød, eller når han beder om en Fisk, mon han da i Stedet for en Fisk vil give ham en Slange? ¹² Eller når han beder om et Æg, mon han da vil give ham en Skorpion? ¹³ Dersom da I, som ere onde, vide at give eders Børn gode Gaver, hvor meget mere skal da Faderen fra Himmelen give den Helligånd til dem, som bede ham!" ¹⁴ Og han uddrev en ond Ånd, og den var stum; men det skete, da den onde Ånd var udfaren, talte den stumme, og Skaren forundrede sig. ¹⁵ Men nogle af dem sagde: "Ved Beelzebul, de onde Ånders Fyrste, uddriver han de onde Ånder." ¹⁶ Men andre fristede ham og forlangte af ham et

Tegn fra Himmelen. ¹⁷ Men da han kendte deres Tanker, sagde han til dem: "Hvert Rige, som er kommet i Splid med sig selv, lægges øde, og Hus falder over Hus. ¹⁸ Men hvis også Satan er kommen i Splid med sig selv, hvorledes skal hans Rige da bestå? Thi I sige, at jeg uddriver de onde Ånder ved Beelzebul. ¹⁹ Men dersom jeg uddriver de onde Ånder ved Beelzebul, ved hvem uddrive da eders Sønner dem? Derfor skulle de være eders Dommere. ²⁰ Men dersom jeg uddriver de onde Ånder ved Guds Finger, da er jo Guds Rige kommet til eder. ²¹ Når den stærke bevæbnet vogter sin Gård, bliver det, han ejer, i Fred. ²² Men når en stærkere end han er kommen over ham og har overvundet ham, da tager han hans fulde Rustning, som han forlod sig på, og uddeler hans Bytte. ²³ Den, som ikke er med mig, er imod mig; og den, som ikke samler med mig, adspredes. ²⁴ Når den urene Ånd er faren ud af Mennesket, vandrer den igennem vandløse Steder og søger Hvile; og når den ikke finder den, siger den: Jeg vil vende tilbage til mit Hus, som jeg gik ud af. ²⁵ Og når den kommer, finder den det fejlet og prydet. ²⁶ Da går den bort og tager syv andre Ånder med sig, som ere værre end den selv, og når de ere komne derind, bo de der; og det sidste bliver værre med dette Menneske end det første." ²⁷ Men det skete, medens han sagde disse Ting, da opløftede en Kvinde af Skaren sin Røst og sagde til ham: "Saligt er det Liv, som bar dig, og de Bryster, som du diede." ²⁸ Men han sagde: "Ja, salige ere de, som høre Guds Ord og bevare det." ²⁹ Men da Skarerne strømmede til, begyndte han at sige: "Denne Slægt er en ond Slægt; et Tegn forlanger den, og der skal intet Tegn gives den uden Jonas's Tegn. ³⁰ Thi ligesom Jonas blev et Tegn for Ninivitterne, således skal også Menneskesønnen være det for denne Slægt. ³¹ Sydens Dronning skal oprejses ved Dommen sammen med Mændene af denne Slægt og fordømme dem; thi hun kom fra Jordens Grænser for at høre Salomons Visdom; og se, her er mere end Salomon. ³² Mænd fra Ninive skulle opstå ved Dommen sammen med denne Slægt og fordømme den; thi de omvendte sig ved Jonas's Prædiken; og se, her er mere end Jonas. ³³ Ingen tænder et Lys og sætter det i Skjul, ikke heller under Skæppen, men på Lysestagen, for at de, som komme ind, kunne se dets Skin. ³⁴ Dit Øje er Legemets Lys; når dit Øje er sundt, er også hele dit Legeme lyst, men dersom det er dårligt, er også dit Legeme mørkt. ³⁵ Se derfor til, at det Lys, der er i dig, ikke er Mørke. ³⁶ Dersom da hele dit Legeme

et lyst, så at ingen Del deraf er mørk, vil det være helt lyst, som når Lyset bestråler dig med sin Glans.”³⁷ Men idet han talte, beder en Farisæer ham om, at han vilde spise Middagsmåltid hos ham, og han gik ind og satte sig til Bords.³⁸ Men Farisæeren forundrede sig, da han så, at han ikke toede sig først før Måltidet.³⁹ Men Herren sagde til ham: “I Farisæere rense nu det udvendige af Bægeret og Fadet; men eders Indre er fuldt af Rov og Ondskab.⁴⁰ I Dårer! han, som gjorde det ydre, gjorde han ikke også det indre?⁴¹ Men giver det, som er indeni, til Almisse; se, så ere alle Ting eder rene.⁴² Men ve eder, I Farisæere! thi I give Tiende af Mynte og Rude og alle Hånde Urter og forbigå Retten og Kærligheden til Gud; disse Ting burde man gøre og ikke forsømme hine.⁴³ Ve eder, I Farisæere! thi I elske den fornemste Plads i Synagogerne og Hilsenerne på Torvene.⁴⁴ Ve eder, thi I ere som de ukendelige Grave, og Menneskene, som gå over dem, vide det ikke.”⁴⁵ Men en af de lovkyndige svarede og siger til ham: “Mester! idet du siger dette, forhåner du også os,”⁴⁶ Men han sagde: “Ve også eder, I lovkyndige! thi I lægge Menneskene Byrder på, vanskelige at bære, og selv røre I ikke Byrderne med én af eders Fingre.⁴⁷ Ve eder! thi I bygge Profeternes Grave, og eders Fædre sloge dem ihjel.⁴⁸ Altså ere I Vidner og samtykke i eders Fædres Gerninger; thi de sloge dem ihjel, og I bygge.⁴⁹ Derfor har også Guds Visdom sagt: Jeg vil sende Profeter og Apostle til dem, og nogle af dem skulle de slå ihjel og forfølge,⁵⁰ for at alle Profeternes Blod, som er udøst fra Verdens Grundlæggelse, skal kræves af denne Slægt,⁵¹ fra Abels Blod indtil Sakarias's Blod, som blev dræbt imellem Alteret og Templet; ja, jeg siger eder: Det skal kræves af denne Slægt.⁵² Ve eder, I lovkyndige! thi I have taget Kundskabens Nøgle; selv ere I ikke gåede ind, og dem, som vilde gå ind, have I forhindret.”⁵³ Og da han var gået ud derfra, begyndte de skriftkloge og Farisæerne at trænge stærkt ind på ham og at lokke Ord af hans Mund om flere Ting;⁵⁴ thi de lurede på ham for at opfange noget af hans Mund, for at de kunde anklage ham.

12

¹ Da imidlertid mange Tusinde Mennesker havde samlet sig, så at de trådte på hverandre, begyndte han at sige til sine Disciple: “Tager eder først og fremmest i Vare for Farisæernes Surdejg, som er Hykleri.² Men intet er skjult, som jo skal åbenbares, og intet er lønligt, som jo skal blive

kendt. ³ Derfor, alt hvad I have sagt i Mørket, skal høres i Lyset; og hvad I have talt i Øret i Kamrene, skal blive prædikeret på Tagene. ⁴ Men jeg siger til eder, mine Venner! frygter ikke for dem, som slå Legemet ihjel og derefter ikke formå at gøre mere. ⁵ Men jeg vil vise eder, for hvem I skulle frygte: Frygter for ham, som har Magt til, efter at have slået ihjel, at kaste i Helvede; ja, jeg siger eder: Frygter for ham! ⁶ Sælges ikke fem Spurve for to Penninge*? og ikke én af dem er glemt hos Gud. { [*se Matth. 10, 29.] } ⁷ Ja, endog Hårene på eders Hoved ere alle talte; frygter ikke, I ere mere værd end mange Spurve. ⁸ Men jeg siger eder: Enhver, som vedkender sig mig for Menneskene, ham vil også Menneskesønnen vedkende sig for Guds Engle. ⁹ Og den, som har fornægtet mig for Menneskene, skal fornægtes for Guds Engle. ¹⁰ Og enhver, som taler et Ord imod Menneskesønnen, ham skal det forlades; men den, som har talt bespotteligt imod den Helligånd, ham skal det ikke forlades. ¹¹ Men når de føre eder frem for Synagogerne og Øvrighederne og Myndighederne, da bekymrer eder ikke for, hvorledes eller hvormed I skulle forsvare eder, eller hvad I skulle sige. ¹² Thi den Helligånd skal lære eder i den samme Time, hvad I bør sige." ¹³ Men en af Skaren sagde til ham: "Mester! sig til min Broder, at han skal dele Arven med mig." ¹⁴ Men han sagde til ham: "Menneske! hvem har sat mig til Dommer eller Deler over eder?" ¹⁵ Og han sagde til dem: "Ser til og vogter eder for al Havesyge; thi ingens Liv beror på, hvad han ejer, selv om han har Overflod." ¹⁶ Og han sagde en Lignelse til dem: "Der var en rig Mand, hvis Mark havde båret godt. ¹⁷ Og han tænkte ved sig selv og sagde: Hvad skal jeg gøre? thi jeg har ikke Rum, hvori jeg kan samle min Afgrøde. ¹⁸ Og han sagde: Dette vil jeg gøre, jeg vil nedbryde mine Lader og bygge dem større, og jeg vil samle deri al min Afgrøde og mit Gods; ¹⁹ og jeg vil sige til min Sjæl: Sjæl! du har mange gode Ting liggende for mange År; slå dig til Ro, spis, drik, vær lystig! ²⁰ Men Gud sagde til ham: Du Dåre! i denne Nat kræves din Sjæl af dig; men hvem skal det høre til, som du har beredt? ²¹ Således er det med den, som samler sig Skatte og ikke er rig i Gud." ²² Men han sagde til sine Disciple: "Derfor siger jeg eder: Bekymrer eder ikke for Livet, hvad I skulle spise; ikke heller for Legemet, hvad I skulle iføre eder. ²³ Livet er mere end Maden, og Legemet mere end Klæderne. ²⁴ Giver Agt på Ravnene, at de hverken så eller høste og de have ikke Forråds-kammer eller Lade,

og Gud føder dem; hvor langt mere værd end Fuglene ere dog I? ²⁵ Og hvem af eder kan ved at bekymre sig lægge en Alen til sin Vækst? ²⁶ Formå I altså ikke engang det mindste, hvorfor bekymre I eder da for det øvrige? ²⁷ Giver Agt på Lillierne, hvorledes de vokse; de arbejde ikke og spinde ikke; men jeg siger eder: End ikke Salomon i al sin Herlighed var klædt som en af dem. ²⁸ Klæder da Gud således det Græs på Marken, som i Dag står og i Morgen kastes i Ovn, hvor meget mere eder, I lidettroende! ²⁹ Og I, spørger ikke efter, hvad I skulle spise, og hvad I skulle drikke; og værer ikke ængstelige! ³⁰ Thi efter alt dette søge Hedningerne i Verden; men eders Fader ved, at I have disse Ting nødvendig. ³¹ Men søger hans Rige, så skulle disse Ting gives eder i Tilgift. ³² Frygt ikke, du lille Hjerd! thi det var eders Fader velbehageligt at give eder Riget. ³³ Sælger, hvad I eje, og giver Almisse! Gører eder Punge, som ikke ældes, en Skat i Himlene, som ikke slipper op, der hvor ingen Tyv kommer nær, og intet Møl ødelægger. ³⁴ Thi hvor eders Skat er, der vil også eders Hjerter være. ³⁵ Eders Lænder være omgjordede, og eders Lys brændende! ³⁶ Og værer I ligesom Mennesker, der vente på deres Herre, når han vil bryde op fra Brylluppet, for at de straks, når han kommer og banker på, kunne lukke op for ham. ³⁷ Salige ere de Tjenere, som Herren finder vågne, når han kommer. Sandelig, siger jeg eder, at han skal binde op om sig og sætte dem til Bords og gå om og varte dem op, ³⁸ Og dersom han kommer i den anden Nattevagt og kommer i den tredje Nattevagt og finder det således, da ere disse Tjenere salige. ³⁹ Men dette skulle I vide, at dersom Husbonden vidste, i hvilken Time Tyven vilde komme, da vågede han og tillod ikke, at der skete Indbrud i hans Hus. ⁴⁰ Vorder også I rede; thi Menneskesønnen kommer i den Time, som I ikke mene." ⁴¹ Men Peter sagde til ham: "Herre! siger du denne Lignelse til os eller også til alle?" ⁴² Og Herren sagde: "Hvem er vel den tro og forstandige Husholder, som Herren vil sætte over sit Tyende til at give dem den bestemte Kost i rette Tid? ⁴³ Salig er den Tjener, hvem hans Herre, når han kommer, finder handlende således. ⁴⁴ Sandelig, siger jeg eder, han skal sætte ham over alt, hvad han ejer. ⁴⁵ Men dersom hin Tjener siger i sit Hjerter: "Min Herre tøver med at komme" og så begynder at slå Karlene og Pigerne og at spise og drikke og beruse sig, ⁴⁶ da skal den Tjeners Herre komme på den Dag, han ikke venter, og i den Time, han ikke ved, og hugge ham sønder og give ham hans Lod sammen

med de utro: ⁴⁷ Men den Tjener, som har kendt sin Herres Villie og ikke har truffet Forberedelser eller handlet efter hans Villie, skal have mange Hug; ⁴⁸ men den, som ikke har kendt den og har gjort, hvad der er Hug værd, skal have få Hug. Enhver, hvem meget er givet, af ham skal man kræve meget; og hvem meget er betroet, af ham skal man forlange mere. ⁴⁹ Ild er jeg kommen at kaste på Jorden, og hvor vilde jeg, at den var optændt allerede! ⁵⁰ Men en Dåb har jeg at døbes med, og hvor ængstes jeg, indtil den er fuldbyrdet! ⁵¹ Mene I, at jeg er kommen for at give Fred på Jorden? Nej, siger jeg eder, men Splid, ⁵² Thi fra nu af skulle fem i ét Hus være i Splid indbyrdes, tre imod to, og to imod tre. ⁵³ De skulle være i Splid, Fader med Søn og Søn med Fader, Moder med Datter og Datter med Moder, Svigermoder med sin Svigerdatter og Svigerdatter med sin Svigermoder." ⁵⁴ Men han sagde også til Skarerne: "Når I se en Sky komme op i Vester, sige I straks: Der kommer Regn, og det sker således. ⁵⁵ Og når I se en Søndenvind blæse, sige I: Der kommer Hede: og det sker. ⁵⁶ I Hyklere! Jordens og Himmels Udseende vide I at skønne om; men hvorfor have I da intet Skøn om den nærværende Tid? ⁵⁷ Og hvorfor dømme I ikke også fra eder selv, hvad der er det rette? ⁵⁸ Thi medens du går hen med din Modpart til Øvrigheden, da gør dig Flid på Vejen for at blive forligt med ham, for at han ikke skal trække dig for Dommeren, og Dommeren skal overgive dig til Slutteren, og Slutteren skal kaste dig i Fængsel. ⁵⁹ Jeg siger dig: Du skal ingenlunde komme ud derfra, førend du får betalt endog den sidste Skærv."

13

¹ Men på den samme Tid var der nogle til Stede, som fortalte ham om de Galilæere, hvis Blod Pilatus havde blandet med deres Ofre. ² Og han svarede og sagde til dem: "Mene I, at disse Galilæere vare Syndere frem for alle Galilæere, fordi de have lidt dette? ³ Nej, siger jeg eder; men dersom I ikke omvende eder, skulle I alle omkomme ligeså. ⁴ Eller hine atten, som Tårnet i Siloam faldt ned over og ihjelslog, mene I, at de vare skyldige fremfor alle Mennesker, som bo i Jerusalem? ⁵ Nej, siger jeg eder; men dersom I ikke omvende eder, skulle I alle omkomme ligeså." ⁶ Men han sagde denne Lignelse: "En havde et Figentræ, som var plantet i hans Vingård; og han kom og ledte efter Frugt derpå og fandt ingen. ⁷ Men han sagde til Vingårdsmanden: Se, i tre År er jeg nu kommen og har ledt efter Frugt på dette Figentræ og ingen fundet; hug det

om; hvorfor skal det tilmed gøre Jorden unyttig? ⁸ Men han svarede og sagde til ham: Herre! lad det stå endnu dette År, indtil jeg får gravet om det og gødet det; ⁹ måske vil det bære Frugt i Fremtiden; men hvis ikke, da hug det om!" ¹⁰ Men han lærte i en af Synagogerne på Sabbaten. ¹¹ Og se, der var en Kvinde, som havde haft en Svagheds Ånd i atten År, og hun var sammenbøjet og kunde aldeles ikke rette sig op. ¹² Men da Jesus så hende, kaldte han på hende og sagde til hende: "Kvinde! du er løst fra din Svaghed." ¹³ Og han lagde Hænderne på hende; og straks rettede hun sig op og priste Gud. ¹⁴ Men Synagogeforstanderen, som var vred, fordi Jesus helbredte på Sabbaten, tog til Orde og sagde til Folkeskaren: "Der er seks Dage, på hvilke man bør arbejde; kommer derfor på dem og lader eder helbrede, og ikke på Sabbatsdagen!" ¹⁵ Men Herren svarede ham og sagde: "I Hyklere! løser ikke enhver iblandt eder sin Okse eller sit Asen fra Krybben på Sabbaten og fører dem til Vands? ¹⁶ Men denne, som er en Abrahams Datter, hvem Satan har bundet, se, i atten År, burde hun ikke løses fra dette Bånd på Sabbatsdagen?" ¹⁷ Og da han sagde dette, bleve alle hans Modstandere beskæmmede; og hele Skaren glædede sig over alle de herlige Gerninger, som gjordes af ham. ¹⁸ Han sagde da: "Hvad ligner Guds Rige, og hvormed skal jeg ligne det? ¹⁹ Det ligner et Sennepskorn, som et Menneske tog og lagde i sin Have; og det voksede og blev til et Træ, og Himmels Fugle byggede Rede i dets Grene." ²⁰ Og atter sagde han: "Hvormed skal jeg ligne Guds Rige? ²¹ Det ligner en Surdejg, som en Kvinde tog og lagde ned i tre Mål Mel, indtil det blev syret alt sammen." ²² Og han gik igennem Byer og Landsbyer og lærte og tog Vejen til Jerusalem. ²³ Men en sagde til ham: "Herre mon de ere få, som blive frelste?" Da sagde han til dem: ²⁴ "Kæmper for at komme ind igennem den snævre Port; thi mange, siger jeg eder, skulle søge at komme ind og ikke formå det. ²⁵ Fra den Stund Husbonden er stået op og har lukket Døren, og I begynde at stå udenfor og banke på Døren og sige: Herre, luk op for os! da vil han svare og sige til eder: Jeg kender eder ikke, hvorfra I ere; ²⁶ da skulle I begynde at sige: vi spiste og drak for dine Øjne, og du lærte på vore Gader, ²⁷ og han skal sige: Jeg siger eder, jeg kender eder ikke, hvorfra I ere; viger bort fra mig, alle I, som øve Uret! ²⁸ Der skal der være Gråd og Tænders Gnidsel, når I må se Abraham og Isak og Jakob og alle Profeterne i Guds Rige, men eder selv blive kastede udenfor. ²⁹ Og de skulle komme fra Øster

og Vester og fra Norden og Sønden og sidde til Bords i Guds Rige. ³⁰ Og se, der er sidste, som skulle være iblandt de første, og der er første, som skulle være iblandt de sidste.” ³¹ I den samme Stund kom nogle Farisæere og sagde til ham: “Gå bort, og drag herfra; thi Herodes vil slå dig ihjel.” ³² Og han sagde til dem: “Går hen og siger til denne Ræv: Se, jeg uddriver onde Ånder og fuldfører Helbredelser i Dag og i Morgen, og på den tredje dag fuldendes jeg. ³³ Dog bør jeg vandre i Dag og i Morgen og den Dag derefter; thi det sømmer sig ikke, at en Profet dræbes uden for Jerusalem. ³⁴ Jerusalem! Jerusalem! som ihjelslår Profeterne og stener dem, som ere sendte til dig! hvor ofte vilde jeg samle dine Børn, ligesom en Høne samler sine Kyllinger under Vingerne! Og I vilde ikke. ³⁵ Se, eders Hus overlades til eder selv. Men jeg siger eder: I skulle ingenlunde se mig, førend den Tid kommer, da I sige: Velsignet være den, som kommer, i Herrens Navn!”

14

¹ Og det skete, da han kom ind i en af de øverste Farisæeres Hus på en Sabbat for at holde Måltid, at de toge Vare på ham. ² Og se, der stod en vattersottig Mand foran ham. ³ Og Jesus tog til Orde og sagde til de lovkyndige og Farisæerne: “Er det tilladt at helbrede på Sabbaten eller ej?” ⁴ Men de tav. Og han tog på ham og helbredte ham og lod ham fare. ⁵ Og han tog til Orde og sagde til dem: “Hvem er der iblandt eder, som ikke straks, når hans Søn eller Okse falder i en Brønd, drager dem op på Sabbatsdagen?” ⁶ Og de kunde ikke give Svar derpå. ⁷ Men han sagde en Lignelse til de budne, da han gav Agt på, hvorledes de udvalgte sig de øverste Pladser ved Bordet, og sagde til dem: ⁸ “Når du bliver buden af nogen til Bryllup, da sæt dig ikke øverst til Bords, for at ikke en fornemmere end du måtte være buden af ham, ⁹ og han, som indbød dig og ham, måtte komme og sige til dig: Giv denne Plads, og du da med Skam komme til at sidde nederst. ¹⁰ Men når du bliver buden, da gå hen og sæt dig nederst, for at, når han kommer, som har indbudt dig, han da må sige til dig: Ven! sæt dig højere op; da skal du have Ære for alle dem, som sidde til Bords med dig. ¹¹ Thi enhver, som Ophøjer sig selv, skal fornedres; og den, som fornedrer sig selv, skal ophøjes.” ¹² Men han sagde også til ham, som havde indbudt ham: “Når du gør Middags- eller Aftensmåltid, da byd ikke dine Venner, ej heller dine Brødre, ej heller dine Frændre, ej heller rige Naboer, for at ikke også de skulle indbyde dig igen, og du få

Vederlag. ¹³ Men når du gør et Gæstebud, da indbyd fattige, vanføre, lamme, blinde! ¹⁴ Så skal du være salig; thi de have intet at gengælde dig med; men det skal gengældes dig i de retfærdiges Opstandelse.” ¹⁵ Men da en af dem, som sade med til Bords, hørte dette, sagde han til ham: “Salig er den, som holder Måltid i Guds Rige.” ¹⁶ Men han sagde til ham: “der var en Mand, som gjorde en stor Nadver og indbød mange. ¹⁷ Og han udsendte sin Tjener på Nadverens Time for at sige til de budne: Kommer! thi nu er det beredt. ¹⁸ Og de begyndte alle som én at undskylde sig. Den første sagde til ham: Jeg har købt en Mark og har nødig at gå ud og se den; jeg beder dig, hav mig undskyldt! ¹⁹ Og en anden sagde: Jeg har købt fem Par Okser og går hen at prøve dem; jeg beder dig, hav mig undskyldt! ²⁰ Og en anden sagde: Jeg har taget mig en Hustru til Ægte, og derfor kan jeg ikke komme. ²¹ Og Tjeneren kom og meldte sin Herre dette; da blev Husbonden vred og sagde til sin Tjener: Gå hurtig ud på Byens Stræder og Gader, og før de fattige og vanføre og lamme og blinde herind! ²² Og Tjeneren sagde: Herre! det er sket, som du befalede, og der er endnu Rum. ²³ Og Herre sagde til Tjeneren: Gå ud på Vejene og ved Gærderne og nød dem til at gå ind, for at mit Hus kan blive fuldt. ²⁴ Thi jeg siger eder, at ingen af hine Mænd, som vare budne, skal smage min Nadver.” ²⁵ Men store Skarer gik med ham, og han vendte sig og sagde til dem: ²⁶ “Dersom nogen kommer til mig og ikke hader sin Fader og Moder og Hustru og Børn og Brødre og Søstre, ja endog sit eget Liv, kan han ikke være min Discipel. ²⁷ Den, som ikke bærer sit Kors og følger efter mig, kan ikke være min Discipel. ²⁸ Thi hvem iblandt eder, som vil bygge et Tårn, sætter sig ikke først hen og beregner Omkostningen, om han har nok til at fuldføre det, ²⁹ for at ikke, når han får lagt Grunden og ej kan fuldende det, alle, som se det, skulle begynde at spotte ham og sige: ³⁰ Dette Menneske begyndte at bygge og kunde ikke fuldende det. ³¹ Eller hvilken Konge, som drager ud for at gå i Kamp imod en anden Konge, sætter sig ikke først hen og rådslår, om han er mægtig til med ti Tusinde at møde den, som kommer imod ham med tyve Tusinde? ³² Men hvis ikke, sender han, medens den anden endnu er langt borte, Sendebud hen og underhandler om Fred. ³³ Således kan da ingen af eder, som ikke forsager alt det, han ejer, være min Discipel. ³⁴ Saltet er altså godt; men dersom også Saltet mister sin Kraft, hvorved skal det da få den igen? ³⁵ Det er ikke tjenligt hverken til Jord eller til Gødning; man kaster det ud. Den,

som har Øren at høre med, han høre!”

15

¹ Men alle Toldere og Syndere holdt sig nær til ham for at høre ham. ² Og både Farisæerne og de skriftkloge knurrede og sagde: “Denne tager imod Syndere og spiser med dem.” ³ Men han talte denne Lignelse til dem og sagde: ⁴ “Hvilket Menneske af eder, som har hundrede Får og har mistet ét af dem, forlader ikke de ni og halvfemsindstve i Ørkenen og går ud efter det, han har mistet, indtil han finder det? ⁵ Og når han har fundet det, lægger han det på sine Skuldre med Glæde. ⁶ Og når han kommer hjem, sammenkalder han sine Venner og Naboer og siger til dem: Glæder eder med mig; thi jeg har fundet mit Får, som jeg havde mistet. ⁷ Jeg siger eder: Således skal der være Glæde i Himmelen over én Synder, som omvender sig, mere end over ni og halvfemsindstve retfærdige, som ikke trænge til Omvendelse. ⁸ Eller hvilken Kvinde, som har ti Drakmer* og taber én Drakme, tænder ikke Lys og fejer Huset og søger med Flid, indtil hun finder den? { [*En Drakme havde omtrent samme Værdi som en Denar, se Matth. 18, 28.] } ⁹ Og når hun har fundet den, sammenkalder hun sine Veninder og Naboersker og siger: Glæder eder med mig; thi jeg har fundet den Drakme, som jeg havde tabt. ¹⁰ Således, siger jeg eder, bliver der Glæde hos Guds Engle over én Synder, som omvender sig.” ¹¹ Men han sagde: “En Mand havde to Sønner. ¹² Og den yngste af dem sagde til Faderen: Fader! giv mig den Del af Formuen, som tilfalder mig. Og han skiftede Godset imellem dem. ¹³ Og ikke mange Dage derefter samlede den yngste Søn alt sit og drog udenlands til et fjernt Land og ødte der sin Formue i et ryggesløst Levned. ¹⁴ Men da han havde sat alt til, blev der en svær Hungersnød i det samme Land; og han begyndte at lide Mangel. ¹⁵ Og han gik hen og holdt sig til en af Borgerne der i Landet, og denne sendte ham ud på sine Marker for at vogte Svin. ¹⁶ Og han attråede at fylde sin Bug med de Bønner, som Svinene åde; og ingen gav ham noget. ¹⁷ Men han gik i sig selv og sagde: Hvor mange Daglejere hos min Fader have ikke Brød i Overflødighed? men jeg omkommer her af Hunger. ¹⁸ Jeg vil stå op og gå til min Fader og sige til ham: Fader! jeg har syndet imod Himmelen og over for dig, ¹⁹ jeg er ikke længer værd at kaldes din Søn, gør mig som en af dine Daglejere! ²⁰ Og han stod op og kom til sin Fader. Men da han endnu var langt borte, så hans Fader ham og ynkedes inderligt, og han løb til og faldt ham om Halsen og kyssede

ham. ²¹ Men Sønnen sagde til ham: Fader! jeg har syndet imod Himmelen og over for dig, jeg er ikke længer værd at kaldes din Søn. ²² Men Faderen sagde til sine Tjenere: Henter det bedste Klædebon frem, og ifører ham det, og giver ham en Ring på hans Hånd og Sko på Fødderne; ²³ og henter Fedekalven og slagter den, og lader os spise og være lystige! ²⁴ Thi denne min Søn var død og er bleven levende igen, han var fortabt og er funden. Og de begyndte at være lystige! ²⁵ Men hans ældste Søn var på Marken, og da han kom og nærmede sig Huset, hørte han Musik og Dans. ²⁶ Og han kaldte en af Karlene til sig og spurgte, hvad dette var? ²⁷ Men han sagde til ham: Din Broder er kommen, og din Fader har slagtet Fedekalven, fordi han har fået ham sund igen. ²⁸ Men han blev vred og vilde ikke gå ind. Men hans Fader gik ud og bad ham. ²⁹ Men han svarede og sagde til Faderen: Se, så mange År har jeg tjent dig, og aldrig har jeg overtrådt noget af dine Bud, og du har aldrig givet mig et Kid, for at jeg kunde være lystig med mine Venner. ³⁰ Men da denne din Søn kom, som har fortæret dit Gods med Skøger, slagtede du Fedekalven til ham. ³¹ Men han sagde til ham: Barn! du er altid hos mig, og alt mit er dit. ³² Men man burde være lystig og glæde sig, fordi denne din Broder var død og er bleven levende og var fortabt og er funden.”

16

¹ Men han sagde også til Disciplene: “Der var en rig Mand, som havde en Husholder, og denne blev angiven for ham som en, der ødte hans Ejendom. ² Og han lod ham kalde og sagde til ham: Hvad er dette, jeg hører om dig? Aflæg Regnskabet for din Husholdning; thi du kan ikke længer være Husholder. ³ Men Husholderen sagde ved sig selv: Hvad skal jeg gøre, efterdi min Herre tager Husholdningen fra mig? Jeg formår ikke at Grave, jeg skammer mig ved at tigge. ⁴ Nu ved jeg, hvad jeg vil gøre, for at de skulle modtage mig i deres Huse, når jeg bliver sat fra Husholdningen. ⁵ Og han kaldte hver enkelt af sin Herres Skyldnere til sig og sagde til den første: Hvor meget er du min Herre skyldig? ⁶ Men han sagde: Hundrede Fade Olie. Og han sagde til ham: Tag dit Skyldbrev, og sæt dig hurtig ned og skriv halvtredsindstyve! ⁷ Derefter sagde han til en anden: Men du, hvor meget er du skyldig? Men han sagde: Hundrede Mål Hvede. Han siger til ham: Tag dit Skyldbrev og skriv firsindstyve! ⁸ Og Herren roste den uretfærdige Husholder, fordi han havde handlet klogelig;

thi denne Verdens Børn ere klogere end Lysets Børn imod deres egen Slægt. ⁹ Og jeg siger eder: Gører eder Venner ved Uretfærdighedens Mammon*, for at de, når det er forbi med den, må modtage eder i de evige Boliger. { [*d. e. Rigdom. 1 Tim. 6, 17 flg.] } ¹⁰ Den, som er tro i det mindste, er også tro i meget, og den, som er uretfærdig i det mindste, er også uretfærdig i meget. ¹¹ Dersom I da ikke have været tro i den uretfærdige Mammon, hvem vil da betro eder den sande? ¹² Og dersom I ikke have været tro i det, som andre eje, hvem vil da give eder noget selv at eje? ¹³ Ingen Tjener kan tjene to Herrer; thi han vil enten hade den ene og elske den anden, eller holde sig til den ene og ringeagte den anden; I kunne ikke tjene Gud og Mammon.” ¹⁴ Men alt dette hørte Farisæerne, som vare pengegerige, og de spottede ham. ¹⁵ Og han sagde til dem: “I ere de, som gøre eder selv retfærdige for Menneskene; men Gud kender eders Hjerter; thi det, som er højt iblandt Mennesker, er en Vederstyggelighed for Gud. ¹⁶ Loven og Profeterne vare indtil Johannes; fra den Tid forkyndes Evangeliet om Guds Rige, og enhver trænger derind med Vold. ¹⁷ Men det er lettere, at Himmelen og Jorden forgå, end at en Tøddel af Loven bortfalder. ¹⁸ Hver, som skiller sig fra sin Hustru og tager en anden til Ægte, bedriver Hor; og hver, som tager til Ægte en Kvinde, der er skilt fra sin Mand, bedriver Hor. ¹⁹ Men der var en rig Mand, og han klædte sig i Purpur og kostbart Linned og levede hver Dag i Fryd og Herlighed. ²⁰ Men en fattig ved Navn Lazarus var lagt ved hans Port, fuld af Sår. ²¹ Og han attråede at mættes af det, som faldt fra den Riges Bord; men også Hundene kom og slikkede hans Sår. ²² Men det skete, at den fattige døde, og at han blev henbåren af Englene i Abrahams Skød; men den rige døde også og blev begravet. ²³ Og da han slog sine Øjne op i Dødsriget, hvor han var i Pine, ser han Abraham langt borte og Lazarus i hans Skød. ²⁴ Og han råbte og sagde: Fader Abraham! forbarm dig over mig, og send Lazarus, for at han kan dyppe det yderste af sin Finger i Vand og læske min Tunge; thi jeg pines svarlig i denne Lue. ²⁵ Men Abraham sagde: Barn! kom i Hu, at du har fået dit gode i din Livstid, og Lazarus ligeså det onde; men nu trøstes han her, og du pines. ²⁶ Og foruden alt dette er der fæstet et stort Svælg imellem os og eder, for at de, som ville fare herfra over til eder, ikke skulle kunne det, og de ikke heller skulle fare derfra over til os. ²⁷ Men han sagde: Så beder jeg dig, Fader! at du vil sende ham til min Faders Hus - ²⁸ thi jeg har

fem Brødre for at han kan vidne for dem, for at ikke også de skulle komme i dette Pinested. ²⁹ Men Abraham siger til ham: De have Moses og Profeterne, lad dem høre dem! ³⁰ Men han sagde: Nej, Fader Abraham! men dersom nogen fra de døde kommer til dem, ville de omvende sig. ³¹ Men han sagde til ham: Høre de ikke Moses og Profeterne, da lade de sig heller ikke overbevise, om nogen opstår fra de døde.”

17

¹ Men han sagde til sine Disciple: “Det er umuligt, at Forargelser ikke skulde komme; men ve den, ved hvem de komme! ² Det er bedre for ham, om en Møllesten er lagt om hans Hals, og han er kastet i Havet end at han skulde forarge én af disse små. ³ Vogter på eder selv! Dersom din Broder synder, da irettesæt ham; og dersom han angrer, da tilgiv ham! ⁴ Og dersom han syv Gange om Dagen synder imod dig og syv Gange vender tilbage til dig og siger: Jeg angrer det, da skal du tilgive ham.” ⁵ Og Apostlene sagde til Herren: “Giv os mere Tro!” ⁶ Men Herren sagde: “Dersom I havde Tro som et Sennepskorn, da kunde I sige til dette Morbærfigentræ: Ryk dig op med Rode, og plant dig i Havet, og det skulde adlyde eder. ⁷ Men hvem af eder, som har en Tjener, der pløjer eller vogter, siger til ham, når han kommer hjem fra Marken: Gå straks hen og sæt dig til Bords? ⁸ Vil han ikke tværtimod sige til ham: Tilbered, hvad jeg skal have til Nadver, og bind op om dig, og vart mig op, medens jeg spiser og drikker; og derefter må du spise og drikke? ⁹ Mon han takker Tjeneren, fordi han gjorde det, som var befalet? Jeg mener det ikke.* { [*Ordene “Jeg mener det ikke” mangle i nogle af de ældste Håndskrifter. Datidens “Tjenere” vare Treller.] } ¹⁰ Således skulle også I, når I have gjort alle de Ting, som ere eder befalede, sige: Vi ere unyttige Tjenere; kun hvad vi vare skyldige at gøre, have vi gjort.” ¹¹ Og det skete, medens han var på Vej til Jerusalem, at han drog midt imellem Samaria og Galilæa. ¹² Og da han gik ind i en Landsby, mødte der ham ti spedalske Mænd, som stode langt borte, ¹³ og de opløftede Røsten og sagde: “Jesus, Mester, forbarm dig over os!” ¹⁴ Og da han så dem, sagde han til dem: “Går hen og fremstiller eder for Præsterne!” Og det skete, medens de gik bort, bleve de rensede. ¹⁵ Men en af dem vendte tilbage, da han så, at han var helbredt, og priste Gud med høj Røst. ¹⁶ Og han faldt på sit Ansigt for hans Fødder og takkede ham; og denne var en Samaritan. ¹⁷ Men Jesus svarede og

sagde: "Bleve ikke de ti rensede? hvor ere de ni? ¹⁸ Fandtes der ingen, som vendte tilbage for at give Gud Ære, uden denne fremmede?" ¹⁹ Og han sagde til ham: "Stå op, gå bort; din Tro har frelst dig!" ²⁰ Men da han blev spurgt af Farisæerne om, når Guds Rige kommer, svarede han dem og sagde: "Guds Rige kommer ikke således, at man kan vise derpå. ²¹ Ikke heller vil man sige: Se her, eller: Se der er det; thi se, Guds Rige er inden i eder." ²² Men han sagde til Disciplene: "Der skal komme Dage, da I skulle attrå at se en af Menneskesønnens Dage, og I skulle ikke se den. ²³ Og siger man til eder: Se der, eller: Se her er han, så går ikke derhen, og løber ikke derefter! ²⁴ Thi ligesom Lynet, når det lyner fra den ene Side af Himmelen, skinner til den anden Side af Himmelen, således skal Menneskesønnen være på sin Dag. ²⁵ Men først bør han lide meget og forkastes af denne Slægt. ²⁶ Og som det skete i Noas Dage, således skal det også være i Menneskesønnens Dage: ²⁷ De spiste, drak, toge til Ægte, bleve bortgiftede indtil den Dag, da Noa gik ind i Arken, og Syndfloden kom og ødelagde alle. ²⁸ Ligeledes, som det skete i Loths Dage: De spiste, drak, købte, solgte, plantede, byggede; ²⁹ men på den Dag, da Loth gik ud af Sodoma, regnede Ild og Svovl ned fra Himmelen og ødelagde dem alle: ³⁰ på samme Måde skal det være på den Dag, da Menneskesønnen åbenbares. ³¹ På den dag skal den, som er på Taget og har sine Ejendele i Huset, ikke stige ned for at hente dem; og ligeså skal den, som er på Marken, ikke vende tilbage igen! ³² Kommer Loths Hustru i Hu! ³³ Den, som søger at bjærge sit Liv, skal miste det; og den, som mister det, skal beholde Livet. ³⁴ Jeg siger eder: I den Nat skulle to Mænd være på ét Leje; den ene skal tages med, og den anden skal lades tilbage. ³⁵ To Kvinder skulle male på samme Kværn; den ene skal tages med, og den anden skal lades tilbage. ³⁶ [To Mænd skulle være på Marken; den ene skal tages med. og den anden skal lades tilbage.]"* { [*Dette Vers (Matth. 24, 40) mangler i de ældste Håndskrifter.] } ³⁷ Og de svare og sige til ham: "Hvor, Herre?" Men han sagde til dem: "Hvor Ådselet er, der ville også Ørnene samle sig."

18

¹ Men han talte til dem en Lignelse om, at de burde altid bede og ikke blive trætte, ² og sagde: "Der var i en By en Dommer, som ikke frygtede Gud og ikke undså sig for noget Menneske. ³ Og der var en Enke i den By, og hun

kom til ham og sagde: Skaf mig Ret over min Modpart!
4 Og længe vilde han ikke. Men derefter sagde han ved sig selv: Om jeg end ikke frygter Gud, ej heller undser mig for noget Menneske, 5 så vil jeg dog, efterdi denne Enke volder mig Besvær, skaffe Hende Ret, for at hun ikke uophørligt skal komme og plage mig.” 6 Men Herren sagde: “Hører, hvad den uretfærdige Dommer siger! 7 Skulde da Gud ikke skaffe sine udvalgte Ret, de, som råbe til ham Dag og Nat? og er han ikke langmodig, når det gælder dem? 8 Jeg siger eder, han skal skaffe dem Ret i Hast. Men mon Menneskesønnen, når han kommer, vil finde Troen på Jorden?” 9 Men han sagde også til nogle, som stolede på sig selv, at de vare retfærdige, og foragtede de andre, denne Lignelse: 10 “Der gik to Mænd op til Helligdommen for at bede; den ene var en Farisæer, og den anden en Tolder. 11 Farisæeren stod og bad ved sig selv således: Gud! Jeg takker dig, fordi jeg ikke er som de andre Mennesker, Røvere, uretfærdige, Horkarle, eller også som denne Tolder. 12 Jeg faster to Gange om Ugen, jeg giver Tiende af al min indtægt. 13 Men Tolderen stod langt borte og vilde end ikke opløfte Øjnene til Himmelen, men slog sig for sit Bryst og sagde: Gud, vær mig Synder nådig! 14 Jeg siger eder: Denne gik retfærdiggjort hjem til sit Hus fremfor den anden; thi enhver, som Ophøjer sig selv, skal fornedres; men den, som fornedrer sig selv, skal ophøjes.” 15 Men de bare også de små Børn til ham, for at han skulde røre ved dem; men da Disciplene så det, truede de dem. 16 Men Jesus kaldte dem til sig og sagde: “Lader de små Børn komme til mig, og formener dem det ikke; thi Guds Rige hører sådanne til. 17 Sandelig, siger jeg eder, den, som ikke modtager Guds Rige ligesom et lille Barn, han skal ingeni lunde komme ind i det.” 18 Og en af de Øverste spurgte ham og sagde: “Gode Mester! hvad skal jeg gøre, for at jeg kan arve et evigt Liv?” 19 Men Jesus sagde til ham: “Hvorfor kalder du mig god? Ingen er god uden én, nemlig Gud. 20 Du kender Budene: Du må ikke bedrive Hor; du må ikke slå ihjel; du må ikke stjæle; du må ikke sige falsk Vidnesbyrd; Ær din Fader og din Moder.” 21 Men han sagde: “Det har jeg holdt alt sammen fra min Ungdom af.” 22 Men da Jesus hørte det, sagde han til ham: “Endnu én Ting fattes dig: Sælg alt, hvad du har, og uddel det til fattige, så skal du have en Skat i Himmelen; og kom så og følg mig!” 23 Men da han hørte dette, blev han dybt bedrøvet; thi han var såre rig. 24 Men da Jesus så, at han blev dybt bedrøvet, sagde

han: "Hvor vanskeligt komme de, som have Rigdom, ind i Guds Rige! ²⁵ thi det er lettere for en Kamel at gå igennem et Nåleøje end for en rig at gå ind i Guds Rige." ²⁶ Men de, som hørte det, sagde: "Hvem kan da blive frelst?" ²⁷ Men han sagde: "Hvad der er umuligt for Mennesker, det er muligt for Gud." ²⁸ Men Peter sagde: "Se, vi have forladt vort eget og fulgt dig." ²⁹ Men han sagde til dem: "Sandelig, siger jeg eder, der er ingen, som har forladt Hus eller Forældre eller Brødre eller Hustru eller Børn for Guds Riges Skyld, ³⁰ uden at han skal få det mange Fold igen i denne Tid og i den kommende Verden et evigt Liv." ³¹ Men han tog de tolv til sig og sagde til dem: "Se, vi drage op til Jerusalem, og alle de Ting, som ere skrevne ved Profeterne, skulle fuldbyrdes på Menneskesønnen. ³² Thi han skal overgives til Hedningerne og spottes, forhånes og bespyttes, ³³ og de skulle hudstryge og ihjelslå ham; og på den tredje Dag skal han opstå." ³⁴ Og de fattede intet deraf, og dette Ord var skjult for dem, og de forstode ikke det, som blev sagt. ³⁵ Men det skete, da han nærmede sig til Jeriko, sad der en blind ved Vejen og tiggede. ³⁶ Og da han hørte en Skare gå forbi, spurgte han, hvad dette var. ³⁷ Men de fortalte ham, at Jesus af Nazareth kom forbi. ³⁸ Og han råbte og sagde: "Jesus, du Davids Søn, forbarm dig over mig!" ³⁹ Og de, som gik foran, truede ham, for at han skulde tie; men han råbte meget stærkere: "Du Davids Søn, forbarm dig over mig!" ⁴⁰ Og Jesus stod stille og bød, at han skulde føres til ham; men da han kom nær til ham, spurgte han ham og sagde: ⁴¹ "Hvad vil du, at jeg skal gøre for dig?" Men han sagde: "Herre! at jeg må blive seende." ⁴² Og Jesus sagde til ham: "Bliv seende! din Tro har frelst dig." ⁴³ Og straks blev han seende, og han fulgte ham og priste Gud; og hele Folket lovpriste Gud, da de så det.

19

¹ Og han kom ind i Jeriko og drog derigennem. ² Og se, der var en Mand, som hed Zakæus; han var Overtolder, og han var rig. ³ Og han søgte at få at se, hvem der var Jesus, og kunde ikke for Skaren, fordi han var lille af Vækst. ⁴ Og han løb forud og steg op i et Morbær Figentræ, for at han kunde se ham; thi han skulde komme frem ad den Vej. ⁵ Og da Jesus kom til Stedet, så han op og blev ham var og sagde til ham: "Zakæus! skynd dig og stig ned; thi jeg skal i Dag blive i dit Hus." ⁶ Og han skyndte sig og steg ned og tog imod ham med Glæde. ⁷ Og da de så det, knurrede de alle og sagde: "Han er gået ind for at tage Herberge

hos en syndig Mand.”⁸ Men Zakæus stod frem og sagde til Herren: “Se, Herre! Halvdelen af min Ejendom giver jeg de fattige; og dersom jeg har besveget nogen for noget, da giver jeg det fire Fold igen.”⁹ Men Jesus sagde til ham: “I Dag er der blevet dette Hus Frelse til Del, efterdi også han er en Abrahams Søn;¹⁰ thi Menneskesønnen er kommen for at søge og frelse det fortabte.”¹¹ Men medens de hørte på dette, fortsatte han og sagde en Lignelse, fordi han var nær ved Jerusalem, og de mente, at Guds Rige skulde straks komme til Syne.¹² Han sagde da: “En højbåren Mand drog til et fjernt Land for at få Kongemagt og vende tilbage igen.¹³ Men han kaldte ti af sine Tjenere og gav dem ti Pund* og sagde til dem: Købslår dermed, indtil jeg kommer. { [*Et Pund (en Mine) var 100 Drakmer (se Luk. 15, 8.), altså omtrent 65 Kroner.] }¹⁴ Men hans Medborgere hadede ham og skikkede Sendebud efter ham og lod sige: Vi ville ikke, at denne skal være Konge over os.¹⁵ Og det skete, da han kom igen, efter at han havde fået Kongemagten, sagde han, at disse Tjenere, hvem han havde givet Pengene, skulde kaldes for ham, for at han kunde få at vide, hvad hver havde vundet.¹⁶ Og den første trådte frem og sagde: Herre! dit Pund har erhvervet ti Pund til.¹⁷ Og han sagde til ham: Vel, du gode Tjener! efterdi du har været tro i det mindste, skal du have Magt over ti Byer.¹⁸ Og den anden kom og sagde: Herre! dit Pund har indbragt fem Pund.¹⁹ Men han sagde også til denne: Og du skal være over fem Byer.²⁰ Og en anden kom og sagde: Herre! se, her er dit Pund, som jeg har haft liggende i et Tørklæde.²¹ Thi jeg frygtede for dig, efterdi du er en streng Mand; du tager, hvad du ikke lagde, og høster, hvad du ikke såede.²² Han siger til ham: Efter din egen Mund dømmer jeg dig, du onde Tjener! Du vidste, at jeg er en streng Mand, som tager, hvad jeg ikke lagde, og høster, hvad jeg ikke såede;²³ hvorfor gav du da ikke mine Penge til Vekselsbordet, så jeg ved min Hjemkomst kunde have krævet dem med Rente?²⁴ Og han sagde til dem, som stode hos: Tager Pundet fra ham, og giver det til ham, som har de ti Pund.²⁵ Og de sagde til ham: Herre! han har ti Pund.²⁶ Jeg siger eder, at enhver, som har, ham skal der gives; men den, som ikke har, fra ham skal endog det tages, som han har.²⁷ Men fører disse mine Fjender hid, som ikke vilde, at jeg skulde være Konge over dem, og hugger dem ned for mine Øjne!”²⁸ Og da han havde sagt dette, gik han foran og drog op til Jerusalem.²⁹ Og det skete, da han nærmede sig til Bethfage og Bethania ved det Bjerg, som kaldes Oliebjerget, udsendte han to af sine Disciple og

sagde: ³⁰ "Går hen til den Landsby, som ligger lige for eder. Når I komme derind, skulle I finde et Føl bundet, på hvilket der endnu aldrig har siddet noget Menneske; og løser det, og fører det hid!" ³¹ Og dersom nogen spørger eder: Hvorfor løse I det? da skulle I sige således: Herren har Brug for det." ³² Men de udsendte gik hen og fandt det, ligesom han havde sagt dem. ³³ Men da de løste Føllet, sagde dets Herrer til dem: "Hvorfor løse I Føllet?" ³⁴ Og de sagde: "Herren har Brug for det." ³⁵ Og de førte det til Jesus, og de lagde deres Klæder på Føllet og lod Jesus sætte sig derpå. ³⁶ Og da han drog frem, bredte de deres Klæder under ham på Vejen. ³⁷ Men da han nu nærmede sig til Nedgangen fra Oliebjerget, begyndte hele Disciplenes Mængde med Glæde at prise Gud med høj Røst for alle de kraftige Gerninger, som de havde set, og de sagde: ³⁸ "Velsignet være Kongen, som kommer, i Herrens Navn! Fred i Himmelen, og Ære i det højeste!" ³⁹ Og nogle af Farisæerne i Skaren sagde til ham: "Mester! irttesæt dine Disciple!" ⁴⁰ Og han svarede og sagde til dem: "Jeg siger eder, at hvis disse tie, skulle Stenene råbe." ⁴¹ Og da han kom nær til og så Staden, græd han over den og sagde: ⁴² "Vidste dog også du, ja, selv på denne din Dag, hvad der tjener til din Fred! Men nu er det skjult for dine Øjne. ⁴³ Thi der skal komme Dage over dig, da dine Fjender skulle kaste en Vold op omkring dig og omringe dig og trænge dig alle Vegne fra; ⁴⁴ og de skulle lægge dig helt øde og dine Børn i dig og ikke lade Sten på Sten tilbage i dig, fordi du ikke kendte din Besøgelses Tid." ⁴⁵ Og han gik ind i Helligdommen og begyndte at uddrive dem, som solgte, ⁴⁶ og sagde til dem: "Der er skrevet: Og mit Hus er et Bedehus; men I have gjort det til en Røverkule." ⁴⁷ Og han lærte daglig i Helligdommen; men Ypperstepræsterne og de skriftkloge og de første i Folket søgte at slå ham ihjel. ⁴⁸ Og de fandt ikke, hvad de skulde gøre; thi hele Folket hang ved ham og hørte ham.

20

¹ Og det skete på en af de Dage, medens han lærte folket i Helligdommen og forkyndte Evangeliet, da trådte Ypperstepræsterne og de skriftkloge tillige med de Ældste hen til ham. ² Og de talte til ham og sagde: "Sig os, af hvad Magt gør du disse Ting, eller hvem er det, som har givet dig denne Magt?" ³ Men han svarede og sagde til dem: "Også jeg vil spørge eder om en Ting, siger mig det: ⁴ Johannes's Dåb, var den fra Himmelen eller fra Mennesker?" ⁵ Men de overvejede med hverandre og sagde:

“Sige vi: Fra Himmelen, da vil han sige: Hvorfor troede I ham ikke? ⁶ Men sige vi: Fra Mennesker, da vil hele Folket stene os; thi det er overbevist om, at Johannes var en Profet.” ⁷ Og de svarede, at de vidste ikke hvorfra. ⁸ Og Jesus sagde til dem: “Så siger ikke heller jeg eder, af hvad Magt jeg gør disse Ting.” ⁹ Men han begyndte at sige denne Lignelse til Folket: “En Mand plantede en Vingård og lejede den ud til Vingårdsmænd og drog udenlands for lange Tider. ¹⁰ Og da Tiden kom, sendte han en Tjener til Vingårdsmændene, for at de skulde give ham af Vingårdens Frugt; men Vingårdsmændene sloge ham og sendte ham tomhændet bort. ¹¹ Og han sendte fremdeles en anden Tjener; men de sloge også ham og forhånede ham og sendte ham tomhændet bort. ¹² Og han sendte fremdeles en tredje; men også ham sårede de og kastede ham ud. ¹³ Men Vingårdens Herre sagde: Hvad skal jeg gøre? Jeg vil sende min Søn, den elskede; de ville dog vel undse sig, for ham. ¹⁴ Men da Vingårdsmændene så ham, rådsloge de indbyrdes og sagde: Det er Arvingen; lader os slå ham ihjel, for at Arven kan blive vor. ¹⁵ Og de kastede ham ud af Vingården og sloge ham ihjel. Hvad vil nu Vingårdens Herre gøre ved dem? ¹⁶ Han vil komme og ødelægge disse Vingårdsmænd og give Vingården til andre.” Men da de hørte det, sagde de: “Det ske aldrig!” ¹⁷ Men han så på dem og sagde: “Hvad er da dette, som er skrevet: Den Sten, som Bygningsmændene forkastede, den er bleven til en Hovedhjørnesten? ¹⁸ Hver, som falder på denne Sten, skal slå sig sønder; men hvem den falder på, ham skal den knuse.” ¹⁹ Og Ypperstepræsterne og de skriftkloge søgte at lægge Hånd på ham i den samme Time, men de frygtede for Folket; thi de forstode, at han sagde denne Lignelse imod dem. ²⁰ Og de toge Vare på ham og udsendte Lurere, der anstillede sig, som om de vare retfærdige, for at fange ham i Ord, så de kunde overgive ham til Øvrigheden og Landshøvdingens Magt. ²¹ Og de spurgte ham og sagde: “Mester! vi vide, at du taler og lærer Rettelig og ikke ser på Personer, men lærer Guds Vej i Sandhed. ²² Er det os tilladt at give Kejseren Skat eller ej?” ²³ Men da han mærkede deres Træskhed, sagde han til dem: “Hvorfor friste I mig? ²⁴ Viser mig en Denar*”; hvis Billede og Overskrift bærer den?” Men de svarede og sagde: “Kejserens.” { [*se til Matth. 18, 28.] } ²⁵ Men han sagde til dem: “Så giver da Kejseren, hvad Kejserens er, og Gud, hvad Guds er.” ²⁶ Og de kunde ikke fange ham i Ord i Folkets Påhør, og

de forundrede sig over hans Svar og tav. ²⁷ Men nogle af Saddukæerne, som nægte, at der er Opstandelse, kom til ham og spurgte ham og sagde: ²⁸ "Mester! Moses har foreskrevet os: Dersom en har en Broder, som er gift, og denne dør barnløs, da skal hans Broder tage Hustruen og oprejse sin Broder Afkom. ²⁹ Nu var der syv Brødre; og den første tog en Hustru og døde barnløs. ³⁰ Ligeså den anden. ³¹ Og den tredje tog hende, og således også alle syv; de døde uden at efterlade Børn. ³² Men til sidst døde også Hustruen. ³³ Hvem af dem får hende så til Hustru i Opstandelsen? thi de have alle syv haft hende til Hustru." ³⁴ Og Jesus sagde til dem: "Denne Verdens Børn tage til Ægte og bortgiftes; ³⁵ men de, som agtes værdige til at få Del i hin Verden og i Opstandelsen fra de døde, tage hverken til Ægte eller bortgiftes. ³⁶ Thi de kunne ikke mere dø; thi de ere Engle lige og ere Guds Børn, idet de ere Opstandelsens Børn. ³⁷ Men at de døde oprejses, har også Moses givet til Kende i Stedet om Tornebusken, når han kalder Herren: Abrahams Gud og Isaks Gud og Jakobs Gud. ³⁸ Men han er ikke dødes, men levendes Gud; thi for ham leve de alle." ³⁹ Men nogle af de skriftkloge svarede og sagde: "Mester! du talte vel." ⁴⁰ Og de turde ikke mere spørge ham om noget. ⁴¹ Men han sagde til dem: "Hvorledes siger man, at Kristus er Davids Søn? ⁴² David selv siger jo i Salmernes Bog: Herren sagde til min Herre: Sæt dig ved min højre Hånd, ⁴³ indtil jeg får lagt dine Fjender som en Skammel for dine Fødder. ⁴⁴ Altså kalder David ham en Herre, hvorledes er han da hans Søn?" ⁴⁵ Men i hele Folkets Påhør sagde han til Disciplene: ⁴⁶ "Vogter eder for de skriftkloge. som gerne ville gå i lange Klæder og holde af at lade sig hilse på Torvene og at have de fornemste Pladser i Synagogerne og at sidde øverst til Bords ved Måltiderne, ⁴⁷ de, som opæde Enkers Huse og på Skrømt bede længe; disse skulle få des hårdere Dom."

21

¹ Men idet han så op, fik han Øje på de rige, som lagde deres Gaver i Tempelblokken. ² Men han så en fattig Enke. som lagde to Skærve* deri. { [*se Mark. 12, 42.] } ³ Og han sagde: "Sandelig, siger jeg eder, at denne fattige Enke lagde mere i end de alle. ⁴ Thi alle disse lagde af deres Overflod hen til Gaverne; men hun lagde af sin Fattigdom al sin Ejendom, som hun havde." ⁵ Og da nogle sagde om Helligdommen, at den var prydet med smukke Sten og Tempelgaver. sagde han: ⁶ "Disse Ting, som I se - der skal

komme Dage, da der ikke lades Sten på Sten, som jo skal nedbrydes.”⁷ Men de spurgte ham og sagde: “Mester! når skal dette da ske? og hvad er Tegnet på, når dette skal ske?”⁸ Men han sagde: “Ser til, at I ikke blive forførte; thi mange skulle på mit Navn komme og sige: Det er mig, og: Tiden er kommen nær. Går ikke efter dem!”⁹ Men når I høre om Krige og Oprør, da forskrækkes ikke; thi dette må først ske, men Enden er der ikke straks.”¹⁰ Da sagde han til dem: “Folk skal rejse sig imod Folk, og Rige imod Rige.¹¹ Og store Jordskælv skal der være her og der og Hungersnød og Pest, og der skal ske frygtelige Ting og store Tegn fra Himmelen.¹² Men forud for alt dette skulle de lægge Hånd på eder og forfølge eder og overgive eder til Synagoger og Fængsler, og I skulle føres frem for Konger og Landshøvdinge for mit Navns Skyld.¹³ Det skal falde ud for eder til Vidnesbyrd.¹⁴ Lægger det da på Hjerte, at I ikke forud skulle overtænke, hvorledes I skulde forsvare eder.¹⁵ Thi jeg, vil give eder Mund og Visdom, som alle eders Modstandere ikke skulle kunne modstå eller modsige.¹⁶ Men I skulle endog forrådes af Forældre og Brødre og Frænder og Venner, og de skulle slå nogle af eder ihjel.¹⁷ Og I skulle hades af alle for mit Navns Skyld.¹⁸ Og ikke et Hår på eders Hoved skal gå tabt.¹⁹ Ved eders Udholdenhed skulle I vinde eders Sjæle.²⁰ Men når I se Jerusalem omringet af Krigshære, da forstår, at dens Ødelæggelse er kommen nær.²¹ Da skulle de, som ere i Judæa, fly til Bjergene; og de, som ere inde i Staden, skulle vige bort derfra; og de, som ere på Landet, skulle ikke gå ind i den.²² Thi disse ere Hævnens Dage, da alt, hvad skrevet er, skal opfyldes.²³ Men ve de frugtsommelige og dem, som give Die, i de Dage; thi der skal være stor Nød på Jorden og Vrede over dette Folk.²⁴ Og de skulle falde for Sværdets Od og føres fangne til alle Hedningerne; og Jerusalem skal nedtrædes af Hedningerne, indtil Hedningernes Tider fuldkommes.²⁵ Og der skal ske Tegn i Sol og Måne og Stjerner, og på Jorden skulle Folkene ængstes i Fortvivlelse over Havets og Bølgenes Brus, ²⁶ medens Mennesker forsmægte af Frygt og Forventning om de Ting, som komme over Jorderige; thi Himmelenes Kræfter skulle rystes.²⁷ Og da skulle de se Menneskesønnen komme i Sky med Kraft og megen Herlighed.²⁸ Men når disse Ting begynde at ske, da ser op og opløfter eders Hoveder, efterdi eders Forløsning stunder til.”²⁹ Og han sagde dem en Lignelse: “Ser Figentræet og alle Træerne; ³⁰ når de alt springe ud, da se I og skønne af eder selv, at Sommeren nu er nær.

³¹ Således skulle også I, når I se disse Ting ske, skønne, at Guds Rige er nær. ³² Sandelig, siger jeg eder, at denne Slægt skal ingenlunde forgå, førend det er sket alt sammen. ³³ Himmelen og Jorden skulle forgå; men mine Ord skulle ingenlunde forgå. ³⁴ Men vogter eder, at eders Hjerter ikke, nogen Tid besværes af Svir og Drukkenskab og timelige Bekymringer, så hin dag kommer pludseligt over eder som en Snare. ³⁵ Thi komme skal den over alle dem, der bo på hele Jordens Flade. ³⁶ Og våger og beder til enhver Tid, for at I må blive i Stand til at undfly alle disse Ting, som skulle ske, og bestå for Menneskesønnen." ³⁷ Men han lærte om Dagene i Helligdommen, men om Nætterne gik han ud og overnattede på det Bjerg, som kaldes Oliebjerget. ³⁸ Og hele Folket kom årle til ham i Helligdommen for at høre ham.

22

¹ Men de usyrede Brøds Højtid, som kaldes Påske, nærmede sig. ² Og Ypperstepræsterne og de skriftkloge søgte, hvorledes de kunde slå ham ihjel; thi de frygtede for Folket. ³ Men Satan gik ind i Judas, som kaldes Iskariot og var en af de tolv. ⁴ Og han gik hen og talte med Ypperstepræsterne og Hovedsmændene om, hvorledes han vilde forråde ham til dem. ⁵ Og de bleve glade og lovede at give ham Penge. ⁶ Og han tilsagde det; og han søgte Lejlighed til at forråde ham til dem uden Opløb. ⁷ Men de usyrede Brøds Dag kom, på hvilken man skulde slagte Påskelammet. ⁸ Og han udsendte Peter og Johannes og sagde: "Går hen og bereder os Påskelammet, at vi kunne spise det." ⁹ Men de sagde til ham: "Hvor vil du, at vi skulle berede det?" ¹⁰ Men han sagde til dem: "Se, når I ere komne ind i Staden, skal der møde eder en Mand, som bærer en Vandkrukke; følger ham til Huset, hvor han går ind, ¹¹ og I skulle sige til Husbonden i Huset: Mesteren siger: Hvor er det Herberge, hvor jeg kan spise Påskelammet med mine Disciple? ¹² Og han skal vise eder en stor Sal opdækket; der skulle I berede det." ¹³ Og de gik hen og fandt det således, som han havde sagt dem; og de beredte Påskelammet. ¹⁴ Og da Timen kom, satte han sig til Bords, og Apostlene med ham. ¹⁵ Og han sagde til dem: "Jeg har hjerteligt længtes efter at spise dette Påskelam med eder, førend jeg lider. ¹⁶ Thi jeg siger eder, at jeg skal ingen Sinde mere spise det, førend det bliver fuldkommet i Guds Rige." ¹⁷ Og han tog en Kalk, takkede og sagde: "Tager dette, og deler det imellem eder! ¹⁸ Thi jeg siger eder, at fra nu af skal jeg

ikke drikke af Vintræets Frugt, førend Guds Rige kommer.”
19 Og han tog Brød, takkede og brød det og gav dem det og sagde: “Dette er mit Legeme, det, som gives for eder; gør dette til min Ihukommelse!” 20 Ligeså tog han også Kalken efter Aftensmåltidet og sagde: “Denne Kalk er den nye Pagt i mit Blod, det, som udgydes for eder. 21 Men se, hans Hånd, som forråder mig, er her på Bordet hos mig. 22 Thi Menneskesønnen går bort, som det er beskikket; dog ve det Menneske, ved hvem han bliver forrådt!” 23 Og de begyndte at spørge hverandre indbyrdes om, hvem af dem det dog kunde være, som skulde gøre dette. 24 Men der opstod også en Trætte iblandt dem om, hvem at dem der måtte synes at være den største. 25 Men han sagde til dem: “Folkenes Konger herske over dem, og de, som bruge Myndighed over dem, kaldes deres Velgørere. 26 I derimod ikke således; men den ældste iblandt eder blive som den yngste, og Føreren som den, der tjener. 27 Thi hvem er størst: den, som sidder til Bords? eller den, som tjener? Mon ikke den, som sidder til Bords? Men jeg er iblandt eder som den, der tjener. 28 Men I ere de, som have holdt ud med mig i mine Fristelser. 29 Og ligesom min Fader har tildelt mig Kongedømme, tildeler jeg eder 30 at skulle spise og drikke ved mit Bord i mit Rige og sidde på Troner og dømme Israels tolv Stammer.” 31 Men Herren sagde: “Simon, Simon! se, Satan begærede eder for at sigte eder som Hvede. 32 Men jeg bad for dig, at din Tro ikke skal svigte; og når du engang omvender dig, da styrk dine Brødre!” 33 Men han sagde til ham: “Herre! jeg er rede til at gå med dig både i Fængsel og i Døden.” 34 Men han sagde: “Peter! jeg siger dig: Hanen skal ikke gale i Dag, førend du tre Gange har nægtet, at du kender mig.” 35 Og han sagde til dem: “Da jeg udsendte eder uden Pung og Taske og Sko, manglede I da noget?” Og de sagde: “Intet.” 36 Men han sagde til dem: “Men nu, den, som har en Pung, tage den med, ligeså også en Taske; og den, som ikke har noget Sværd, sælge sin Kappe og købe et! 37 Thi jeg siger eder: Det, som er skrevet, bør opfyldes på mig, dette: “Og han blev regnet iblandt Overtrædere;” thi også med mig har det en Ende.” 38 Men de sagde: “Herre! se, her er to Sværd.” Men han sagde til dem: “Det er nok.” 39 Og han gik ud og gik efter sin Sædvane til Oliebjerget; men også Disciplene fulgte ham. 40 Men da han kom til Stedet, sagde han til dem: “Beder om ikke at falde i Fristelse.” 41 Og han rev sig løs fra dem, så meget som et Stenkast, og faldt på

Knæ, bad og sagde: ⁴² "Fader, vilde du dog tage denne Kalk fra mig! dog ske ikke min Villie, men din!" ⁴³ Men en Engel fra Himmelen viste sig for ham og styrkede ham. ⁴⁴ Og da han var i Dødsangst, bad han heftigere; men hans Sved blev som Blodsdråber, der faldt ned på Jorden. ⁴⁵ Og da han stod op fra Bønnen og kom til Disciplene, fandt han dem sovende af Bedrøvelse. ⁴⁶ Og han sagde til dem: "Hvorfor sove I? Står op og beder, for at I ikke skulle falde i Fristelse." ⁴⁷ Medens han endnu talte, se, da kom der en Skare; og han, som hed Judas, en af de tolv, gik foran dem og nærmede sig til Jesus for at kysse ham. ⁴⁸ Men Jesus sagde til ham: "Judas! forråder du Menneskesønnen med et Kys?" ⁴⁹ Men da de, som vare omkring ham, så, hvad der vilde ske, sagde de: "Herre! skulle vi slå til med Sværd?" ⁵⁰ Og en af dem slog Ypperstepræstens Tjener og afhuggede hans højre Øre. ⁵¹ Men Jesus tog til Orde og sagde: "Lad dem gøre også dette!" Og han rørte ved hans Øre og lægte ham. ⁵² Men Jesus sagde til Ypperstepræsterne og Hovedsmændene for Helligdommen og de ældste, som vare komne til ham: "I ere gåede ud som imod en Røver med Sværd og Knipler. ⁵³ Da jeg var daglig hos eder i Helligdommen, udtrakke I ikke Hænderne imod mig; men dette er eders Time og Mørkets Magt." ⁵⁴ Og de grebe ham og førte ham bort og bragte ham ind i Ypperstepræstens Hus; men Peter fulgte efter i Frastand. ⁵⁵ Og de tændte en Ild midt i Gården og satte sig sammen, og Peter sad midt iblandt dem. ⁵⁶ Men en Pige så ham sidde i Lysskæret og stirrede på ham og sagde: "Også denne var med ham." ⁵⁷ Men han fornægtede ham og sagde: "Jeg kender ham ikke. Kvinde!" ⁵⁸ Og lidt derefter så en anden ham og sagde: "Også du er en af dem." Men Peter sagde: "Menneske! det er jeg ikke." ⁵⁹ Og omtrent en Time derefter forsikrede en anden det og sagde: "I Sandhed, også denne var med ham; han er jo også en Galilæer." ⁶⁰ Men Peter sagde: "Menneske! jeg forstår ikke, hvad du siger." Og straks, medens han endnu talte, galede Hanen. ⁶¹ Og Herren vendte sig og så på Peter; og Peter kom Herrens Ord i Hu, hvorledes han havde sagt til ham: "Førend Hanen galer i Dag, skal du fornægte mig tre Gange." ⁶² Og han gik udenfor og græd bitterligt. ⁶³ Og de Mænd, som holdt Jesus, spottede ham og sloge ham; ⁶⁴ og de kastede et Klæde over ham og spurgte ham og sagde: "Profeter! hvem var det, som slog dig?" ⁶⁵ Og mange andre Ting sagde de spottende til ham. ⁶⁶ Og da det blev Dag, samlede Folkets Ældste sig og Ypperstepræsterne og de skriftkloge, og de førte ham

hen for deres Råd ⁶⁷ og sagde: "Er du Kristus, da sig os det!" Men han sagde til dem: "Siger jeg eder det, tro I det ikke. ⁶⁸ Og om jeg spørger, svare I mig ikke, ej heller løslade I mig*." { [*Ordene "ej heller løslade mig" mangle i nogle af de ældste Håndskrifter.] } ⁶⁹ Men fra nu af skal Menneskesønnen sidde ved Guds Krafts højre Hånd." ⁷⁰ Men de sagde alle: "Er du da Guds Søn?" Og han sagde til dem: "I sige det; jeg er det." ⁷¹ Men de sagde: "Hvad have vi længere Vidnesbyrd nødvendig? vi have jo selv hørt det af hans Mund!"

23

¹ Og hele Mængden stod op og førte ham for Pilatus. ² Og de begyndte at anklage ham og sagde: "Vi have fundet, at denne vildleder vort Folk og forbyder at give Kejseren Skat og siger om sig selv at han er Kristus, en Konge." ³ Men Pilatus spurgte ham og sagde: "Er du Jødernes Konge?" Og han svarede og sagde til ham: "Du siger det." ⁴ Men Pilatus sagde til Ypperstepræsterne og til Skarerne: "Jeg finder ingen Skyld hos dette Menneske." ⁵ Men de bleve ivrigere og sagde: "Han oprører Folket, idet han lærer over hele Judæa fra Galilæa af, hvor han begyndte, og lige hertil." ⁶ Men da Pilatus hørte om Galilæa, spurgte han, om Manden var en Galilæer. ⁷ Og da han fik at vide, at han var fra Herodes's Område, sendte han ham til Herodes, som også selv var i Jerusalem i disse Dage. ⁸ Men da Herodes så Jesus, blev han meget glad; thi han havde i lang Tid gerne villet se ham, fordi han hørte om ham, og han håbede at se et Tegn blive gjort af ham. ⁹ Og han gjorde ham mange Spørgsmål; men han svarede ham intet. ¹⁰ Men Ypperstepræsterne og de skriftkloge stode og anklagede ham heftigt. ¹¹ Men da Herodes med sine Krigsfolk havde hånet og spottet ham, kastede han et prægtigt Klædebon om ham og sendte ham til Pilatus igen. ¹² På den Dag bleve Herodes og Pilatus Venner med hinanden; thi de vare før i Fjendskab med hinanden. ¹³ Men Pilatus sammenkaldte Ypperstepræsterne og Rådsherrerne og Folket ¹⁴ og sagde til dem: "I have ført dette Menneske til mig som en, der forfører Folket til Frafald; og se. jeg har forhørt ham i eders Påhør og har ingen Skyld fundet hos dette Menneske i det, som I anklage ham for, ¹⁵ og Herodes ikke heller, thi han sendte ham tilbage til os; og se, han har intet gjort som han er skyldig at dø for. ¹⁶ Derfor vil jeg revse ham og lade ham løs." ¹⁷ [Men han var nødt til at løslade dem én på Højtiden.]* { [*verset mangler i adskillige af de

ældste Håndskrifter og synes dannet efter Matth. 27, 15 og Mark. 15, 6.] } ¹⁸ Men de råbte alle sammen og sagde: "Bort med ham, men løslad os Barabba!" ¹⁹ Denne var kastet i Fængsel for et Oprør, som var sket i Staden, og for Mord. ²⁰ Og atter talte Pilatus til dem, da han gerne vilde løslade Jesus. ²¹ Men de råbte til ham og sagde: "Korsfæst, korsfæst ham!" ²² Men han sagde tredje Gang til dem: "Hvad ondt har da denne gjort Jeg har ingen Dødsskyld fundet hos ham; derfor vil jeg revse ham og lade ham løs." ²³ Men de trængte på med stærke Råb og forlangte, at han skulde korsfæstes; og deres Råb fik Overhånd. ²⁴ Og Pilatus dømte, at deres Forlangende skulde opfyldes; ²⁵ og han løslod den, de forlangte, som var kastet i Fængsel for Oprør og Mord; men Jesus overgav han til deres Villie. ²⁶ Og da de førte ham bort, toge de fat på en vis Simon fra Kyrene, som kom fra Marken, og lagde Korset på ham, for at han skulde bære det bag efter Jesus. ²⁷ Men der fulgte ham en stor Hob af Folket, og af Kvinder, som jamrede og græd over ham. ²⁸ Men Jesus vendte sig om til dem og sagde: "I Jerusalems Døtre! græder ikke over mig, men græder over eders selv og over eders Børn! ²⁹ Thi se, der kommer Dage, da man skal sige: Salige ere de ufrugtbare og de Liv, som ikke fødte, og de Bryster, som ikke gave Die. ³⁰ Da skulle de begynde at sige til Bjergene: Falder over os! og til Højene: Skjuler os! ³¹ Thi gør man dette ved det grønne Træ, hvad vil da ske med det tørre?" ³² Men der blev også to andre Misdædere førte ud for at henrettes med ham. ³³ Og da de vare komne til det Sted, som kaldes "Hovedskal", korsfæstede de ham der, og Misdæderne, den ene ved hans højre, og den anden ved hans venstre Side. ³⁴ Men Jesus sagde: "Fader! forlad dem; thi de vide ikke, hvad de gøre." Men de delte hans Klæder imellem sig ved Lodkastning. ³⁵ Og Folket stod og så til; men også Rådsherrerne spottede ham og sagde: "Andre har han frelst, lad ham frelse sig selv, dersom han er Guds Kristus, den udvalgte." ³⁶ Men også Stridsmændene spottede ham, idet de trådte til, rakte ham Eddike og sagde: ³⁷ "Dersom du er Jødernes Konge, da frels dig selv!" ³⁸ Men der var også sat en Overskrift over ham [skreven på Græsk og Latin og Hebraisk]: "Denne er Jødernes Konge." { [*Ordene mangle i nogle af de ældste Håndskrifter. Joh. 19, 19.] } ³⁹ Men en af de ophængte Misdædere spottede ham og sagde: "Er du ikke Kristus? Frels dig selv og os!" ⁴⁰ Men den anden svarede og irettesatte ham og sagde: "Frygter heller ikke du Gud, da du er under den samme Dom? ⁴¹ Og

vi ere det med Rette; thi vi få igen, hvad vore Gerninger have forskyldt; men denne gjorde intet uskikkeligt.”⁴² Og han sagde: “Jesus! kom mig i Hu, når du kommer i dit Rige!”⁴³ Og han sagde til ham: “Sandelig, siger jeg dig, i Dag skal du være med mig i Paradiset.”⁴⁴ Og det var nu ved den sjette Time, og der blev Mørke over hele Landet indtil den niende Time,⁴⁵ idet Solen formørkedes; og Forhænget i Templet splittedes midt over.⁴⁶ Og Jesus råbte med høj Røst og sagde: “Fader! i dine Hænder befaler jeg min Ånd;” og da han havde sagt det, udåndede han.⁴⁷ Men da Hovedsmanden så det, som skete, gav han Gud Æren og sagde: “I Sandhed, dette Menneske var retfærdigt.”⁴⁸ Og alle Skarerne, som vare komne sammen til dette Skue, sloge sig for Brystet, da de så, hvad der skete, og vendte tilbage.⁴⁹ Men alle hans Kyndinge stode langt borte, ligeså de Kvinder, som fulgte med ham fra Galilæa, og så dette.⁵⁰ Og se, en Mand ved Navn Josef, som var Rådsherre, en god og retfærdig Mand,⁵¹ han havde ikke samtykket i deres Råd og Gerning, han var fra Arimathæa, en jødisk By, og han forventede Guds Rige;⁵² han gik til Pilatus og bad om Jesu Legeme.⁵³ Og han tog det ned og svøbte det i et fint Linklæde, og han lagde ham i en Grav, som var hugget i en Klippe, hvor endnu ingen nogen Sinde var lagt.⁵⁴ Og det var Beredelsesdag, og Sabbaten stundede til.⁵⁵ Men Kvinderne, som vare komne med ham fra Galilæa, fulgte efter og så Graven, og hvorledes hans Legeme blev lagt.⁵⁶ Og de vendte tilbage og beredte vellugtende Urter og Salver; og Sabbaten over holdt de sig stille efter Budet.

24

¹ Men på den første Dag i Ugen meget årle kom de til Graven og bragte de vellugtende Urter, som de havde beredt. ² Og de fandt Stenen bortvæltet fra Graven. ³ Men da de gik derind, fandt de ikke den Herres Jesu Legeme. ⁴ Og det skete, da de vare tvivlrådige om dette, se, da stode to Mænd for dem i strålende Klædebon. ⁵ Men da de bleve forfærdede og bøjede deres Ansigter imod Jorden, sagde de til dem: “Hvorfor lede I efter den levende iblandt de døde? ⁶ Han er ikke her, men han er opstanden; kommer i Hu, hvorledes han talte til eder, medens han endnu var i Galilæa, og sagde, ⁷ at Menneskesønnen burde overgives i syndige Menneskers Hænder og korsfæstes og opstå på den tredje Dag.” ⁸ Og de kom hans Ord i Hu. ⁹ Og de vendte tilbage fra Graven og kundgjorde alle disse Ting for de elleve og for alle de andre. ¹⁰ Men det var Maria Magdalene og

Johanna og Maria, Jakobs Moder, og de øvrige Kvinder med dem; de sagde Apostlene disse Ting. ¹¹ Og disse Ord kom dem for som løs Tale; og de troede dem ikke. ¹² Men Peter stod op og løb til Graven; og da han kiggede derind ser han Linklæderne alene liggende der, og han gik hjem i Undren over det, som var sket. ¹³ Og se, to af dem vandrede på den samme Dag til en Landsby, som lå tresindstyve Stadier* fra Jerusalem, dens Navn var Emmaus. { [*halvanden dansk Mil; en stadie var 300 Alen. Matth. 14, 24. Joh. 6, 19. k. 11, 18.] } ¹⁴ Og de talte med hinanden om alle disse Ting, som vare skete. ¹⁵ Og det skete, medens de samtalede og spurgte hinanden indbyrdes, da kom Jesus selv nær og vandrede med dem. ¹⁶ Men deres Øjne holdtes til, så de ikke kendte ham. ¹⁷ Men han sagde til dem: "Hvad er dette for Ord, som I skifte med hinanden på Vejen?" Og de standsede bedrøvede. ¹⁸ Men en af dem, som hed Kleofas, svarede og sagde til ham: "Er du alene fremmed i Jerusalem og ved ikke, hvad der er sket der i disse dage?" ¹⁹ Og han sagde til dem: "Hvilket?" Men de sagde til ham: "Det med Jesus af Nazareth, som var en Profet, mægtig i Gerning og Ord for Gud og alt Folket; ²⁰ og hvorledes Ypperstepræsterne og vore Rådsherrer have overgivet ham til Dødsdom og korsfæstet ham. ²¹ Men vi håbede, at han var den, som skulde forløse Israel. Men med alt dette er det i Dag den tredje Dag, siden dette skete. ²² Men også nogle af vore Kvinder have forfærdet os, idet de kom årle til Graven, ²³ og da de ikke fandt hans Legeme, kom de og sagde, at de havde også set et Syn af Engle, der sagde, at han lever. ²⁴ Og nogle af vore gik hen til Graven, og de fandt det således, som Kvinderne havde sagt; men ham så de ikke." ²⁵ Og han sagde til dem: "O I uforstandige og senhjertede til at tro på alt det, som Profeterne have talt! ²⁶ Burde ikke Kristus lide dette og indgå til sin Herlighed?" ²⁷ Og han begyndte fra Moses og fra alle Profeterne og udlagde dem i alle Skrifterne det, som handlede om ham. ²⁸ Og de nærmede sig til Landsbyen, som de gik til; og han lod, som han vilde gå videre. ²⁹ Og de nødte ham meget og sagde: "Bliv hos os; thi det er mod Aften, og Dagen hælder." Og han gik ind for at blive hos dem. ³⁰ Og det skete, da han havde sat sig med dem til Bords, tog han Brødet, velsignede og brød det og gav dem det. ³¹ Da bleve deres Øjne åbnede, og de kendte ham; og han blev usynlig for dem. ³² Og de sagde til hinanden: "Brændte ikke vort Hjerte i os, medens han talte til os på Vejen og oplod os Skrifterne?" ³³ Og de stode op i den samme Time og vendte tilbage til Jerusalem

og fandt forsamlede de elleve og dem, som vare med dem, hvilke sagde: ³⁴ "Herren er virkelig opstanden og set af Simon." ³⁵ Og de fortalte, hvad der var sket på Vejen, og hvorledes han blev kendt af dem, idet han brød Brødet. ³⁶ Men medens de talte dette, stod han selv midt iblandt dem; og han siger til dem: "Fred være med eder!" ³⁷ Da forskrækkedes de og betoges af Frygt og mente, at de så en Ånd. ³⁸ Og han sagde til dem: "Hvorfor ere I forfærdede? og hvorfor opstiger der Tvivl i eders Hjerter? ³⁹ Ser mine Hænder og mine Fødder, at det er mig selv; føler på mig og ser; thi en Ånd har ikke Kød og Ben, som I se, at jeg har." ⁴⁰ Og da han havde sagt dette, viste han dem sine Hænder og sine Fødder. ⁴¹ Men da de af Glæde herover endnu ikke kunde tro og undrede sig, sagde han til dem: "Have I her noget at spise?" ⁴² Og de gave ham et Stykke af en stegt Fisk*. { [*Nogle Håndskrifter tilføje her: og af en Honningkage.] } ⁴³ Og han tog det og spiste det for deres Øjne. ⁴⁴ Men han sagde til dem: "Dette er mine Ord, som jeg talte til eder, medens jeg endnu var hos eder, at de Ting bør alle sammen opfyldes, som ere skrevne om mig i Mose Lov og Profeterne og Salmerne." ⁴⁵ Da oplod han deres Forstand til at forstå Skrifterne. ⁴⁶ Og han sagde til dem: "Således er der skrevet, at Kristus skulde lide og opstå fra de døde på den tredje Dag, ⁴⁷ og at der i hans Navn skal prædikes Omvendelse og Syndernes Forladelse for alle Folkeslagene og begyndes fra Jerusalem. ⁴⁸ I ere Vidner om disse Ting. ⁴⁹ Og se, jeg sender min Faders Forjættelse over eder; men I skulle blive i Staden, indtil I blive iførte Kraft fra det høje." ⁵⁰ Men han førte dem ud til hen imod Bethania, og han opløftede sine Hænder og velsignede dem. ⁵¹ Og det skete, idet han velsignede dem, skiltes han fra dem og opløftedes til Himmelen. ⁵² Og efter at have tilbedt ham vendte de tilbage til Jerusalem med stor Glæde. ⁵³ Og de vare stedse i Helligdommen og priste Gud.

JOHANNES

¹ I Begyndelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. ² Dette var i Begyndelsen hos Gud. ³ Alle Ting ere blevne til ved det, og uden det blev end ikke én Ting til af det, som er. ⁴ I det var Liv, og Livet var Menneskenes Lys. ⁵ Og Lyset skinner i Mørket, og Mørket begreb det ikke. ⁶ Der kom et Menneske, udsendt fra Gud, hans Navn var Johannes. ⁷ Denne kom til et Vidnesbyrd, for at han skulde vidne om Lyset, for at alle skulde tro ved ham. ⁸ Han var ikke Lyset, men han skulde vidne om Lyset. ⁹ Det sande Lys, der oplyser hvert Menneske, var ved at komme til Verden. ¹⁰ Han var i Verden, og Verden er bleven til ved ham, og Verden kendte ham ikke. ¹¹ Han kom til sit eget, og hans egne toge ikke imod ham. ¹² Men så mange, som toge imod ham, dem gav han Magt til at vorde Guds Børn, dem, som tro på hans Navn; ¹³ hvilke ikke bleve fødte af Blod, ej heller af Køds Villie, ej heller af Mands Villie, men af Gud. ¹⁴ Og Ordet blev Kød og tog Bolig iblandt os, og vi så hans Herlighed, en Herlighed, som en enbåren Søn har den fra sin Fader, fuld af Nåde og Sandhed. ¹⁵ Johannes vidner om ham og råber og siger: "Ham var det, om hvem jeg sagde: Den, som kommer efter mig, er kommen foran mig; thi han var før mig." ¹⁶ Thi af hans Fylde have vi alle modtaget, og det Nåde over Nåde. ¹⁷ Thi Loven blev given ved Moses; Nåden og Sandheden er kommen ved Jesus Kristus. ¹⁸ Ingen har nogen Sinde set Gud; den enbårne Søn*, som er i Faderens Skød, han har kundgjort ham. { [*Nogle af de ældste Håndskrifter læse: Gud.] } ¹⁹ Og dette er Johannes's Vidnesbyrd, da Jøderne sendte Præster og Leviter ud fra Jerusalem, for at de skulde spørge ham: "Hvem er du?" ²⁰ Og han bekendte og nægtede ikke, og han bekendte: "Jeg er ikke Kristus." ²¹ Og de spurgte ham: "Hvad da? Er du Elias?" Han siger: "Det er jeg ikke." "Er du Profeten?" Og han svarede: "Nej." ²² Da sagde de til ham: "Hvem er du? For at vi kunne give dem Svar, som have udsendt os; hvad siger du om dig selv?" ²³ Han sagde: "Jeg er en Røst af en, som råber i Ørkenen: Jævner Herrens Vej, som Profeten Esajas har sagt." ²⁴ Og de vare udsendte fra Farisæerne, ²⁵ og de spurgte ham og sagde til ham: "Hvorfor døber du da, dersom du ikke er Kristus, ej heller Elias, ej heller Profeten?" ²⁶ Johannes svarede dem og sagde: "Jeg døber med Vand; midt iblandt eder står den, I

ikke kende, ²⁷ han som kommer efter mig, hvis Skotvinge jeg ikke er værdig at løse." ²⁸ Dette skete i Bethania hinsides Jordan, hvor Johannes døbte. ²⁹ Den næste Dag ser han Jesus komme til sig, og han siger: "Se det Guds Lam, som bærer Verdens Synd!" ³⁰ Han er den, om hvem jeg sagde: Efter mig kommer en Mand, som er kommen foran mig; thi han var før mig. ³¹ Og jeg kendte ham ikke; men for at han skulde åbenbares for Israel, derfor er jeg kommen og døber med Vand." ³² Og Johannes vidnede og sagde: "Jeg har set Ånden dale ned som en Due fra Himmelen, og den blev over ham. ³³ Og jeg kendte ham ikke; men den, som sendte mig for at døbe med Vand, han sagde til mig: Den, som du ser Ånden dale ned over og blive over, han er den, som døber med den Helligånd. ³⁴ Og jeg har set det og har vidnet, at denne er Guds Søn." ³⁵ Den næste Dag stod Johannes der atter og to af hans Disciple. ³⁶ Og idet han så på Jesus, som gik der, siger han: "Se det Guds Lam!" ³⁷ Og de to Disciple hørte ham tale, og de fulgte Jesus. ³⁸ Men Jesus vendte sig om, og da han så dem følge sig, siger han til dem: { [Dansk31: 39] "Hvad søge I efter?" Men de sagde til ham: "Rabbi! (hvilket udlagt betyder Mester) hvor opholder du dig?" } ³⁹ [Dansk31: 40] Han siger til dem: "Kommer og ser!" De kom da og så, hvor han opholdt sig, og de bleve hos ham den Dag; det var ved den Tiende Time. ⁴⁰ [Dansk31: 41] Den ene af de to, som havde hørt Johannes's Ord og havde fulgt ham, var Andreas, Simon Peters Broder. ⁴¹ [Dansk31: 42] Denne finder først sin egen Broder Simon og siger til ham: "Vi have fundet Messias" (hvilket er udlagt: Kristus*). { [*Den salvede, smlgn. Ps. 2, 2.] } ⁴² [Dansk31: 43] Og han førte ham til Jesus. Jesus så på ham og sagde: "Du er Simon, Johannes's Søn; du skal hedde Kefas"* (det er udlagt: Petrus). { [*Klippe. Matth. 16, 18.] } ⁴³ [Dansk31: 44] Den næste Dag vilde han drage derfra til Galilæa; og han finder Filip. Og Jesus siger til ham: "Følg mig!" ⁴⁴ [Dansk31: 45] Men Filip var fra Bethsaida, fra Andreas's og Peters By. ⁴⁵ [Dansk31: 46] Filip finder Nathanael og siger til ham: "Vi have fundet ham, hvem Moses i Loven og ligeså Profeterne have skrevet om, Jesus, Josefs Søn, fra Nazareth." ⁴⁶ [Dansk31: 47] Og Nathanael sagde til ham: "Kan noget godt være fra Nazareth?" Filip siger til ham: "Kom og se!" ⁴⁷ [Dansk31: 48] Jesus så Nathanael komme til sig, og han siger om ham: "Se, det er sandelig en Israelit, i hvem der ikke er Svig." ⁴⁸ [Dansk31: 49] Nathanael siger til ham: "Hvorfra kender du mig?"

Jesus svarede og sagde til ham: "Førend Filip kaldte dig, så jeg dig, medens du var under Figentræet." ⁴⁹ [Dansk31: 50] Nathanael svarede ham: "Rabbi! du er Guds Søn, du er Israels Konge." ⁵⁰ [Dansk31: 51] Jesus svarede og sagde til ham: "Tror du, fordi jeg sagde dig, at jeg så dig under Figentræet? Du skal se større Ting end disse." ⁵¹ [Dansk31: 52] Og han siger til ham: "Sandelig, sandelig, siger jeg eder, I skulle fra nu af se Himmelen åbnet og Guds Engle stige op og stige ned over Menneskesønnen."

2

¹ Og på den tredje Dag var der et Bryllup i Kana i Galilæa; og Jesu Moder var der. ² Men også Jesus og hans Disciple bleve budne til Brylluppet. ³ Og da Vinen slap op, siger Jesu Moder til ham: "De have ikke Vin." ⁴ Jesus siger til hende: "Kvinde! hvad vil du mig? min Time er endnu ikke kommen." ⁵ Hans Moder siger til Tjenerne: "Hvad som han siger eder, det skulle I gøre." ⁶ Men der var der efter Jødernes Renselseskik fremsat seks Vandkar af Sten, som rummede hvert to eller tre Spande. ⁷ Jesus siger til dem: "Fylder Vandkarrene med Vand;" og de fyldte dem indtil det øverste. ⁸ Og han siger til dem: "Øser nu og bærer til Køgemesteren;" og de bare det til ham. ⁹ Men da Køgemesteren smagte Vandet, som var blevet Vin, og ikke vidste, hvorfra det kom (men Tjenerne, som havde øst Vandet, vidste det), kalder Køgemesteren på Brudgommen og siger til ham: ¹⁰ "Hvert Menneske sætter først den gode Vin frem, og når de ere blevne drukne, da den ringere; du har gemt den gode Vin indtil nu." ¹¹ Denne Begyndelse på sine Tegn gjorde Jesus i Kana i Galilæa, og han åbenbarede sin Herlighed; og hans Disciple troede på ham. ¹² Derefter drog han ned til Kapernaum, han og hans Moder og hans Brødre og hans Disciple, og de bleve der ikke mange Dage. ¹³ Og Jødernes Påske var nær, og Jesus drog op til Jerusalem. ¹⁴ Og han fandt siddende i Helligdommen dem, som solgte Okser og Får og Duer, og Vekselerne. ¹⁵ Og han gjorde en Svøbe af Reb og drev dem alle ud af Helligdommen, både Fårene og Okserne, og han spredte Vekselerernes Småpenge og væltede Bordene. ¹⁶ Og han sagde til dem, som solgte duer: "Tager dette bort herfra; gør ikke min Faders Hus til en Købmandsbod!" ¹⁷ Hans Disciple kom i Hu, at der er skrevet: "Nidkærheden for dit Hus vil fortære mig." ¹⁸ Da svarede Jøderne og sagde til ham: "Hvad viser du os for et Tegn, efterdi du gør dette?" ¹⁹ Jesus svarede og sagde til dem: "Nedbryder dette Tempel, og i tre Dage vil

jeg oprejse det.”²⁰ Da sagde Jøderne: “I seks og fyrretyve År er der bygget på dette Tempel, og du vil oprejse det i tre Dage?”²¹ Men han talte om sit Legemes Tempel.²² Da han så var oprejst fra de døde, kom hans Disciple i Hu, at han havde sagt dette; og de troede Skriften og det Ord, som Jesus havde sagt.²³ Men da han var i Jerusalem i Påsken på Højtiden, troede mange på hans Navn, da de så hans Tegn, som han gjorde.²⁴ Men Jesus selv betroede sig ikke til dem, fordi han kendte alle,²⁵ og fordi han ikke havde nødig, at nogen skulde vidne om Mennesket; thi han vidste selv, hvad der var i Mennesket.

3

¹ Men der var en Mand af Farisæerne, han hed Nikodemus, en Rådsherre iblandt Jøderne.² Denne kom til ham om Natten og sagde til ham: “Rabbi! vi vide, at du er en Lærer kommen fra Gud; thi ingen kan gøre disse Tegn, som du gør, uden Gud er med ham.”³ Jesus svarede og sagde til ham: “Sandelig, sandelig, siger jeg dig, uden nogen bliver født på ny, kan han ikke se Guds Rige.”⁴ Nikodemus siger til ham: “Hvorledes kan et Menneske fødes, når han er gammel? Mon han kan anden Gang komme ind i sin Moders Liv og fødes?”⁵ Jesus svarede: “Sandelig, sandelig, siger jeg dig, uden nogen bliver født af Vand og Ånd, kan han ikke komme ind i Guds Rige.⁶ Hvad der er født af Kød, er Kød; og hvad der er født af Ånden, er Ånd.⁷ Forundre dig ikke over, at jeg sagde til dig: I må fødes på ny.⁸ Vinden blæser, hvorhen den vil, og du hører dens Susen, men du ved ikke, hvorfra den kommer, og hvor den farer hen; således er det med hver den, som er født af Ånden.”⁹ Nikodemus svarede og sagde til ham: “Hvorledes kan dette ske?”¹⁰ Jesus svarede og sagde til ham: “Er du Israels Lærer og forstår ikke dette?¹¹ Sandelig, sandelig, siger jeg dig vi tale det, vi vide, og vidne det, vi have set; og I modtage ikke vort Vidnesbyrd.¹² Når jeg siger eder de jordiske Ting, og I ikke tro, hvorledes skulle I da tro, når jeg siger eder de himmelske?¹³ Og ingen er faren op til Himmelen, uden han, som for ned fra Himmelen, Menneskesønnen, som er i Himmelen.¹⁴ Og ligesom Moses ophøjede Slangen i Ørkenen, således bør Menneskesønnen ophøjes,¹⁵ for at hver den, som tror, skal have et evigt Liv i ham.¹⁶ Thi således elskede Gud Verden, at han gav sin Søn den enbårne, for at hver den, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have et evigt Liv.¹⁷ Thi Gud sendte ikke sin Søn til Verden, for at han skal dømme Verden, men

for at Verden skal frelses ved ham. ¹⁸ Den, som tror på ham, dømmes ikke; men den, som ikke tror, er allerede dømt, fordi han ikke har troet på Guds enbårne Søns Navn. ¹⁹ Og dette er Dommen, at Lyset er kommet til Verden, og Menneskene elskede Mørket mere end Lyset; thi deres Gerninger vare onde. ²⁰ Thi hver den, som øver ondt, hader Lyset og kommer ikke til Lyset, for at hans Gerninger ikke skulle revses. ²¹ Men den, som gør Sandheden, kommer til Lyset, for at hans Gerninger må blive åbenbare; thi de ere gjorte i Gud." ²² Derefter kom Jesus og hans Disciple ud i Judæas Land, og han opholdt sig der med dem og døbte. ²³ Men også Johannes døbte i Ænon, nær ved Salem, fordi der var meget Vand der; og man kom derhen og lod sig døbe. ²⁴ Thi Johannes var endnu ikke kastet i Fængsel. ²⁵ Da opkom der en Strid imellem Johannes's Disciple og en Jøde om Renselse. ²⁶ Og de kom til Johannes og sagde til ham: "Rabbi! han, som var hos dig hinsides Jordan, han, hvem du gav Vidnesbyrd, se, han døber, og alle komme til ham." ²⁷ Johannes svarede og sagde: "Et Menneske kan slet intet tage, uden det er ham givet fra Himmelen. ²⁸ I ere selv mine Vidner på, at jeg sagde: Jeg er ikke Kristus, men jeg er udsendt foran ham. ²⁹ Den, som har Bruden, er Brudgom; men Brudgommens Ven, som står og hører på ham, glæder sig meget over Brudgommens Røst. Så er da denne min Glæde bleven fuldkommen. ³⁰ Han bør vokse, men jeg forringes. ³¹ Den, som kommer ovenfra, er over alle; den, som er af Jorden, er af Jorden og taler af Jorden; den, som kommer fra Himmelen, er over alle. ³² Og det, som han har set og hørt, vidner han; og ingen modtager hans Vidnesbyrd. ³³ Den, som har modtaget hans Vidnesbyrd, har besejlet, at Gud er sanddru. ³⁴ Thi han, hvem Gud udsendte, taler Guds Ord; Gud giver nemlig ikke Ånden efter Mål. ³⁵ Faderen elsker Sønnen og har givet alle Ting i hans Hånd. ³⁶ Den, som tror på Sønnen, har et evigt Liv; men den, som ikke vil tro Sønnen, skal ikke se Livet, men Guds Vrede bliver over ham."

4

¹ Da Herren nu erfarede, at Farisæerne havde hørt, at Jesus vandt flere Disciple og døbte flere end Johannes ² (skønt Jesus ikke døbte selv, men hans Disciple): ³ da forlod han Judæa og drog atter bort til Galilæa. ⁴ Men han måtte rejse igennem Samaria. ⁵ Han kommer da til en By i Samaria, som kaldes Sykar, nær ved det Stykke Land, som Jakob gav sin Søn Josef. ⁶ Og der var Jakobs Brønd. Jesus

satte sig da, træt af Rejsen, ned ved Brønden; det var ved den sjette Time. ⁷ En samaritansk Kvinde kommer for at drage Vand op. Jesus siger til hende: "Giv mig noget at drikke!" ⁸ Hans Disciple vare nemlig gåede bort til Byen for at købe Mad. ⁹ Da siger den samaritanske Kvinde til ham: "Hvorledes kan dog du, som er en Jøde, bede mig, som er en samaritansk Kvinde, om noget at drikke?" Thi Jøder holde ikke Samkvem med Samaritanere. ¹⁰ Jesus svarede og sagde til hende: "Dersom du kendte Guds Gave, og hvem det er, som siger til dig: Giv mig noget at drikke, da bad du ham, og han gav dig levende Vand." ¹¹ Kvinden siger til ham: "Herre! du har jo intet at drage op med, og Brønden er dyb; hvorfra har du da det levende Vand?" ¹² Men du er større end vor Fader Jakob, som har givet os Brønden, og han har selv drukket deraf og hans Børn og hans Kvæg?" ¹³ Jesus svarede og sagde til hende: "Hver den, som drikker af dette Vand, skal tørste igen. ¹⁴ Men den, som drikker af det Vand, som jeg giver ham, skal til evig Tid ikke tørste; men det Vand, som jeg giver ham, skal blive i ham en Kilde af Vand, som fremvælder til et evigt Liv." ¹⁵ Kvinden siger til ham: "Herre! giv mig dette Vand, for at jeg ikke skal tørste og ikke komme hid for at drage op." ¹⁶ Jesus siger til hende: "Gå bort, kald på din Mand, og kom hid!" ¹⁷ Kvinden svarede og sagde: "Jeg har ingen Mand." Jesus siger til hende: "Med Rette sagde du: Jeg har ingen Mand. ¹⁸ Thi du har haft fem Mænd; og han, som du nu har, er ikke din Mand. Det har du sagt sandt." ¹⁹ Kvinden siger til ham: "Herre! jeg ser, at du er en Profet. ²⁰ Vore Fædre have tilbedt på dette Bjerg, og I sige, at i Jerusalem er Stedet, hvor man bør tilbede." ²¹ Jesus siger til hende: "Tro mig, Kvinde, at den Time kommer, da det hverken skal være på dette Bjerg eller i Jerusalem, at I tilbede Faderen. ²² I tilbede det, I ikke kende; vi tilbede det, vi kende; thi Frelsen kommer fra Jøderne. ²³ Men den Time kommer, ja, den er nu, da de sande Tilbedere skulle tilbede Faderen i Ånd og Sandhed; thi det er sådanne Tilbedere, Faderen vil have. ²⁴ Gud er Ånd, og de, som tilbede ham, bør tilbede i Ånd og Sandhed." ²⁵ Kvinden siger til ham: "Jeg ved, at Messias kommer (hvilket betyder Kristus); når han kommer, skal han kundgøre os alle Ting." ²⁶ Jesus siger til hende: "Det er mig, jeg, som taler med dig." ²⁷ Og i det samme kom hans Disciple, og de undrede sig over, at han talte med en Kvinde; dog sagde ingen: "Hvad søger du?" eller: "Hvorfor taler du med hende?" ²⁸ Da lod Kvinden sin Vandkrukke stå og gik bort til Byen og siger til Menneskene der: ²⁹ "Kommer og ser

en Mand, som har sagt mig alt det, jeg har gjort; mon han skulde være Kristus?" ³⁰ De gik ud af Byen og kom gående til ham. ³¹ Imidlertid bade Disciplene ham og sagde: "Rabbi, spis!" ³² Men han sagde til dem: "Jeg har Mad at spise, som I ikke kende." ³³ Da sagde Disciplene til hverandre: "Mon nogen har bragt ham noget at spise?" ³⁴ Jesus siger til dem: "Min Mad er, at jeg gør hans Villie, som udsendte mig, og fuldbyrder hans Gerning. ³⁵ Sige I ikke: Der er endnu fire Måneder, så kommer Høsten? Se, jeg siger eder, opløfter eders Øjne og ser Markene; de ere allerede hvide til Høsten. ³⁶ Den, som høster, får Løn og samler Frugt til et evigt Liv, så at de kunne glæde sig tilsammen, både den, som sår, og den, som høster. ³⁷ Thi her er det Ord sandt: En sår, og en anden høster. ³⁸ Jeg har udsendt eder at høste det, som I ikke have arbejdet på; andre have arbejdet, og I ere gåede ind i deres Arbejde." ³⁹ Men mange af Samaritanerne fra den By troede på ham på Grund af Kvindens Ord, da hun vidnede: "Han har sagt mig alt det, jeg har gjort." ⁴⁰ Da nu Samaritanerne kom til ham, bade de ham om at blive hos dem; og han blev der to Dage. ⁴¹ Og mange flere troede for hans Ords Skyld. ⁴² Og til Kvinden sagde de: "Vi tro nu ikke længer for din Tales Skyld; thi vi have selv hørt, og vi vide, at denne er sandelig Verdens Frelser." ⁴³ Men efter de to Dage gik han derfra til Galilæa. ⁴⁴ Thi Jesus vidnede selv, at en Profet ikke bliver æret i sit eget Fædreland. ⁴⁵ Da han nu kom til Galilæa, toge Galilæerne imod ham, fordi de havde set alt det, som han gjorde i Jerusalem på Højtiden; thi også de vare komne til Højtiden. ⁴⁶ Han kom da atter til Kana i Galilæa, hvor han havde gjort Vandet til Vin. Og der var en kongelig Embedsmand, hvis Søn lå syg i Kapernaum. ⁴⁷ Da denne hørte, at Jesus var kommen fra Judæa til Galilæa, gik han til ham og bad om, at han vilde komme ned og helbrede hans Søn; thi han var Døden nær. ⁴⁸ Da sagde Jesus til ham: "Dersom I ikke se Tegn og Undergerninger, ville I ikke tro." ⁴⁹ Embedsmanden siger til ham: "Herre! kom, før mit Barn dør." ⁵⁰ Jesus siger til ham: "Gå bort, din Søn lever." Og Manden troede det Ord, som Jesus sagde til ham, og gik bort. ⁵¹ Men allerede medens han var på Hjemvejen, mødte hans Tjenere ham og meldte, at hans Barn levede. ⁵² Da udspurgte han dem om den Time, i hvilken det var blevet bedre med ham; og de sagde til ham: "I Går ved den syvende time forlod Feberen ham." ⁵³ Da skønnede Faderen, at det var sket i den Time, da Jesus sagde til ham: "Din Søn lever;" og han troede selv

og hele hans Hus. ⁵⁴ Dette var det andet Tegn, som Jesus gjorde, da han var kommen fra Judæa til Galilæa.

5

¹ Derefter var det Jødernes Højtid, og Jesus gik op til Jerusalem. ² Men der er i Jerusalem ved Fåreporten en Dam, som på Hebraisk kaldes Bethesda*, og den har fem Søjlegange. { [*d. e. Barmhertigheds Hus.] } ³ I dem lå der en Mængde syge, blinde, lamme, visne, [som ventede på, at Vandet skulde røres.] ⁴ [Thi på visse Tider for en Engel ned i Dammen og oprørte Vandet. Den, som da, efter at Vandet var blevet oprørt, steg først ned, blev rask, hvilken Sygdom han end led af.]* { [*De indklammede Ord i V. 3-4 mangle i de vigtigste Håndskrifter og ældste Oversættelser og synes at være en senere Tilføjelse.] } ⁵ Men der var en Mand, som havde været syg i otte og tredive År. ⁶ Da Jesus så ham ligge der og vidste, at han allerede havde ligget i lang Tid, sagde han til ham: "Vil du blive rask?" ⁷ Den syge svarede ham: "Herre! jeg har ingen, som kan bringe mig ned i Dammen, når Vandet bliver oprørt; men når jeg kommer, stiger en anden ned før mig." ⁸ Jesus siger til ham: "Stå op, tag din Seng og gå!" ⁹ Og straks blev Manden rask, og han tog sin Seng og gik. Men det var Sabbat på den Dag; ¹⁰ derfor sagde Jøderne til ham, som var bleven helbredt: "Det er Sabbat; og det er dig ikke tilladt af bære Sengen." ¹¹ Han svarede dem: "Den, som gjorde mig rask, han sagde til mig: Tag din Seng og gå!" ¹² Da spurgte de ham: "Hvem er det Menneske, som sagde til dig: Tag din Seng og gå?" ¹³ Men han; som var bleven helbredt, vidste ikke, hvem det var; thi Jesus havde unddraget sig, da der var mange Mennesker på Stedet. ¹⁴ Derefter finder Jesus ham i Helligdommen, og han sagde til ham: "Se, du er bleven rask; synd ikke mere, for at ikke noget værre skal times dig!" ¹⁵ Manden gik bort og sagde til Jøderne, at det var Jesus, som havde gjort ham rask. ¹⁶ Og derfor forfulgte Jøderne Jesus, fordi han havde gjort dette på en Sabbat. ¹⁷ Men Jesus svarede dem: "Min Fader arbejder indtil nu; også jeg arbejder." ¹⁸ Derfor tragtede da Jøderne end mere efter at slå ham ihjel, fordi han ikke alene brød Sabbaten, men også kaldte Gud sin egen Fader og gjorde sig selv Gud lig. ¹⁹ Så svarede Jesus og sagde til dem: "Sandelig, sandelig, siger jeg eder, Sønnen kan slet intet gøre af sig selv, uden hvad han ser Faderen gøre; thi hvad han gør, det gør også Sønnen ligeså. ²⁰ Thi Faderen elsker Sønnen og viser ham

alt det, han selv gør, og han skal vise ham større Gerninger end disse, for at I skulle undre eder. ²¹ Thi ligesom Faderen oprejser de døde og gør levende, således gør også Sønnen levende, hvem han vil. ²² Thi heller ikke dømmes Faderen nogen, men har givet Sønnen hele Dommen, ²³ for at alle skulle ære Sønnen, ligesom de ære Faderen. Den, som ikke ærer Sønnen, ærer ikke Faderen, som udsendte ham. ²⁴ Sandelig, sandelig, siger jeg eder, den, som hører mit Ord og tror den, som sendte mig, har et evigt Liv og kommer ikke til Dom, men er gået over fra Døden til Livet. ²⁵ Sandelig, sandelig, siger jeg eder, den Time kommer, ja den er nu, da de døde skulle høre Guds Søns Røst, og de, som høre den, skulle leve. ²⁶ Thi ligesom Faderen har Liv i sig selv, således har han også givet Sønnen at have Liv i sig selv. ²⁷ Og han har givet ham Magt til at holde Dom, efterdi han er Menneskesøn. ²⁸ Undrer eder ikke herover; thi den Time kommer, på hvilken alle de, som ere i Gravene, skulle høre hans Røst, ²⁹ og de skulle gå frem, de, som have gjort det gode, til Livets Opstandelse, men de, som have gjort det onde, til Dommens Opstandelse. ³⁰ Jeg kan slet intet gøre af mig selv; således som jeg hører, dømmes jeg, og min Dom er retfærdig; thi jeg søger ikke min Villie, men hans Villie, som sendte mig. ³¹ Dersom jeg vidner om mig selv, er mit Vidnesbyrd ikke sandt*. { [*gyldigt.] } ³² Det er en anden, som vidner om mig, og jeg ved, at det Vidnesbyrd er sandt, som han vidner om mig. ³³ I have sendt Bud til Johannes, og han har vidnet for sandheden. ³⁴ Dog, jeg henter ikke Vidnesbyrdet fra et Menneske; men dette siger jeg, for at I skulle frelses. ³⁵ Han var det brændende og skinnende Lys, og I have til en Tid villet fryde eder ved hans Lys. ³⁶ Men det Vidnesbyrd, som jeg har, er større end Johannes's; thi de Gerninger, som Faderen har givet mig at fuldbyrde, selve de Gerninger, som jeg gør, vidne om mig, at Faderen har udsendt mig. ³⁷ Og Faderen, som sendte mig, han har vidnet om mig. I have aldrig hverken hørt hans Røst eller set hans skikkelse, ³⁸ og hans Ord have I ikke blivende i eder; thi den, som han udsendte, ham tro I ikke. ³⁹ I ransage Skrifterne, fordi I mene i dem at have evigt Liv; og det er dem, som vidne om mig. ⁴⁰ Og I ville ikke komme til mig, for at I kunne have Liv. ⁴¹ Jeg tager ikke Ære af Mennesker; ⁴² men jeg kender eder, at I have ikke Guds Kærlighed i eder. ⁴³ Jeg er kommen i min Faders Navn, og I modtage mig ikke; dersom en anden kommer i sit eget Navn, ham ville I modtage. ⁴⁴ Hvorledes kunne I tro, I, som tage Ære af hverandre, og den Ære, som er fra den

eneste Gud, søge I ikke? ⁴⁵ Tænker ikke, at jeg vil anklage eder for Faderen; der er en, som anklager eder, Moses, til hvem I have sat eders Håb. ⁴⁶ Thi dersom I troede Moses, troede I mig; thi han har skrevet om mig, ⁴⁷ Men tro I ikke hans Skrifter, hvorledes skulle I da tro mine Ord?"

6

¹ Derefter drog Jesus over til hin Side af Galilæas Sø, Tiberias Søen. ² Og en stor Skare fulgte ham, fordi de så de Tegn, som han gjorde på de syge. ³ Men Jesus gik op på Bjerget og satte sig der med sine Disciple. ⁴ Men Påsken, Jødernes Højtid, var nær. ⁵ Da Jesus nu opløftede sine Øjne og så, at en stor Skare kom til ham, sagde han til Filip: "Hvor skulle vi købe Brød, for at disse kunne få noget at spise?" ⁶ Men dette sagde han for at prøve ham; thi han vidste selv, hvad han vilde gøre. ⁷ Filip svarede ham: "Brød for to Hundrede Denarer* er ikke nok for dem, til at hver kan få noget lidet." { [se Matth. 18, 28.] } ⁸ En af hans Disciple, Andreas, Simon Peters Broder, siger til ham: ⁹ "Her er en lille Dreng, som har fem Bygbrød og to Småfisk; men hvad er dette til så mange?" ¹⁰ Jesus sagde: "Lader Folkene sætte sig ned;" og der var meget Græs på Stedet. Da satte Mændene sig ned, omtrent fem Tusinde i Tallet. ¹¹ Så tog Jesus Brødene og takkede og uddelte dem til dem, som havde sat sig ned; ligeledes også af Småfiskene så meget, de vilde. ¹² Men da de vare blevne mætte, siger han til sine Disciple: "Samler de tiloversblevne Stykker sammen, for at intet skal gå til Spilde." ¹³ Da samlede de og fyldte tolv Kurve med Stykker, som bleve tilovers af de fem Bygbrød fra dem, som havde fået Mad. ¹⁴ Da nu Folkene så det Tegn, som han havde gjort, sagde de: "Denne er i Sandhed Profeten, som kommer til Verden." ¹⁵ Da Jesus nu skønnede, at de vilde komme og tage ham med Magt for at gøre ham til Konge, gik han atter op på Bjerget, ganske alene. ¹⁶ Men da det var blevet Aften, gik hans Disciple ned til Søen. ¹⁷ Og de gik om Bord i et Skib og vilde sætte over til hin Side af Søen til Kapernaum. Og det var allerede blevet mørkt, og Jesus var endnu ikke kommen til dem. ¹⁸ Og Søen rejste sig, da der blæste en stærk Vind. ¹⁹ Da de nu havde roet omtrent fem og tyve eller tredive Stadier, se de Jesus vandre på Søen og komme nær til Skibet, og de forfærdedes. ²⁰ Men han siger til dem: "Det er mig; frygter ikke!" ²¹ Da vilde de tage ham op i Skibet; og straks kom Skibet til Landet, som de sejlede til. ²² Den næste dag så Skaren, som stod på hin Side af Søen, at der ikke havde været mere end ét Skib

der, og at Jesus ikke var gået om Bord med sine Disciple, men at hans Disciple vare dragne bort alene, ²³ (men der var kommet Skibe fra Tiberias nær til det Sted, hvor de spiste Brødet, efter at Herren havde gjort Taksigelse): ²⁴ da Skaren nu så, at Jesus ikke var der, ej heller hans Disciple, gik de om Bord i Skibene og kom til Kapernaum for at søge efter Jesus. ²⁵ Og da de fandt ham på hin Side af Søen, sagde de til ham: "Rabbi! når er du kommen hid?" ²⁶ Jesus svarede dem og sagde: "Sandelig, sandelig, siger jeg eder, I søge mig, ikke fordi I så Tegn, men fordi I spiste af Brødene og bleve mætte. ²⁷ Arbejder ikke for den Mad, som er forgængelig, men for den Mad, som varer til et evigt Liv, hvilken Menneskesøn vil give eder; thi ham har Faderen, Gud selv, beseglet." ²⁸ Da sagde de til ham: "Hvad skulle vi gøre, for at vi kunne arbejde på Guds Gerninger?" ²⁹ Jesus svarede og sagde til dem: "Dette er Guds Gerning, at I tro på den, som han udsendte." ³⁰ Da sagde de til ham: "Hvad gør du da for et Tegn, for at vi kunne se det og tro dig? Hvad Arbejde gør du? ³¹ Vore Fædre åde Manna i Ørkenen, som der er skrevet: Han gav dem Brød fra Himmelen at æde." ³² Da sagde Jesus til dem: "Sandelig, sandelig, siger jeg eder, ikke Moses har givet eder Brødet fra Himmelen, men min Fader giver eder det sande Brød fra Himmelen. ³³ Thi Guds Brød er det, som kommer ned fra Himmelen og giver Verden Liv." ³⁴ Da sagde de til ham: "Herre! giv os altid dette Brød!" ³⁵ Jesus sagde til dem: "Jeg er Livets Brød. Den, som kommer til mig, skal ikke hungre; og den, som tror på mig, skal aldrig tørste. ³⁶ Men jeg har sagt eder, at I have set mig og dog ikke tro. ³⁷ Alt, hvad Faderen giver mig, skal komme til mig; og den, som kommer til mig, vil jeg ingenlunde kaste ud. ³⁸ Thi jeg er kommen ned fra Himmelen, ikke for at gøre min Villie, men hans Villie, som sendte mig. ³⁹ Men dette er hans Villie, som sendte mig, at jeg skal intet miste af alt det, som han har givet mig, men jeg skal oprejse det på den yderste Dag. ⁴⁰ Thi dette er min Faders Villie, at hver den, som ser Sønnen og tror på ham, skal have et evigt Liv, og jeg skal oprejse ham på den yderste Dag." ⁴¹ Da knurrede Jøderne over ham, fordi han sagde: "Jeg er det Brød, som kom ned fra Himmelen," ⁴² og de sagde: "Er dette ikke Jesus, Josefs Søn, hvis Fader og Moder vi kende? Hvorledes kan han da sige: Jeg er kommen ned fra Himmelen?" ⁴³ Jesus svarede og sagde til dem: "Knurrer ikke indbyrdes! ⁴⁴ Ingen kan komme til mig, uden Faderen, som sendte mig, drager ham; og jeg skal oprejse ham på den yderste Dag. ⁴⁵ Der er skrevet hos Profeterne: "Og de

skulle alle være oplærte af Gud." Hver den, som har hørt af Faderen og lært, kommer til mig. ⁴⁶ Ikke at nogen har set Faderen, kun den, som er fra Gud, han har set Faderen. ⁴⁷ Sandelig, sandelig, siger jeg eder, den, som tror på mig, har et evigt Liv. ⁴⁸ Jeg er Livets Brød. ⁴⁹ Eders Fædre åde Manna i Ørkenen og døde. ⁵⁰ Dette er det Brød, som kommer ned fra Himmelen, at man skal æde af det og ikke dø. ⁵¹ Jeg er det levende Brød, som kom ned fra Himmelen; om nogen æder af dette Brød, han skal leve til evig Tid; og det Brød, som jeg vil give, er mit Kød, hvilket jeg vil give for Verdens Liv." ⁵² Da kivedes Jøderne indbyrdes og sagde: "Hvorledes kan han give os sit Kød at æde?" ⁵³ Jesus sagde da til dem: "Sandelig, sandelig, siger jeg eder, dersom I ikke æde Menneskesønnens Kød og drikke hans Blod, have I ikke Liv i eder. ⁵⁴ Den, som æder mit Kød og drikker mit Blod, har et evigt Liv, og jeg skal oprejse ham på den yderste Dag. ⁵⁵ Thi mit Kød er sand Mad, og mit Blod er sand Drikke. ⁵⁶ Den, som æder mit Kød og drikker mit Blod, han bliver i mig, og jeg i ham. ⁵⁷ Ligesom den levende Fader udsendte mig, og jeg lever i Kraft af Faderen, ligeså skal også den, som æder mig, leve i Kraft af mig. ⁵⁸ dette er det Brød, som er kommet ned fra Himmelen; ikke som eders Fædre åde og døde. Den, som æder dette Brød, skal leve evindeligt." ⁵⁹ Dette sagde han, da han lærte i en Synagoge i Kapernaum. ⁶⁰ Da sagde mange af hans Disciple, som havde hørt ham: "Dette er en hård Tale; hvem kan høre den?" ⁶¹ Men da Jesus vidste hos sig selv, at hans Disciple knurrede derover, sagde han til dem: "Forarger dette eder? ⁶² Hvad om I da få at se, at Menneskesønnen farer op, hvor han var før? ⁶³ Det er Ånden, som levendegør, Kødet gavner intet; de Ord, som jeg har talt til eder, ere Ånd og ere Liv. ⁶⁴ Men der er nogle af eder, som ikke tro." Thi Jesus vidste fra Begyndelsen, hvem det var, der ikke troede, og hvem den var, der skulde forråde ham. ⁶⁵ Og han sagde: "Derfor har jeg sagt eder, at ingen kan komme til mig, uden det er givet ham af Faderen." ⁶⁶ Fra den Tid trådte mange af hans Disciple tilbage og vandrede ikke mere med ham. ⁶⁷ Jesus sagde da til de tolv: "Mon også I ville gå bort?" ⁶⁸ Simon Peter svarede ham: "Herre! til hvem skulle vi gå hen? Du har det evige Livs Ord; ⁶⁹ og vi have troet og erkendt, at du er Guds Hellige." ⁷⁰ Jesus svarede dem: "Har jeg ikke udvalgt mig eder tolv, og en af eder er en Djævel?" ⁷¹ Men han talte om Judas, Simon Iskariots Søn; thi det var ham, som siden skulde forråde ham, skønt han var en af de tolv.

7

¹ Derefter vandrede Jesus omkring i Galilæa; thi han vilde ikke vandre i Judæa, fordi Jøderne søgte at slå ham ihjel. ² Men Jødernes Højtid, Løvsalsfesten, var nær. ³ Da sagde hans Brødre til ham: "Drag bort herfra og gå til Judæa, for at også dine Disciple kunne se dine Gerninger, som du gør. ⁴ Thi ingen gør noget i Løndom, når han selv ønsker at være åbenbar; dersom du gør dette, da vis dig for Verden!" ⁵ Thi heller ikke hans Brødre troede på ham. ⁶ Da siger Jesus til dem: "Min Tid er endnu ikke kommen; men eders Tid er stedse for Hånden. ⁷ Verden kan ikke hade eder; men mig hader den, fordi jeg vidner om den, at dens Gerninger ere onde. ⁸ Drager I op til Højtiden; jeg drager endnu ikke op til denne Højtid, thi min Tid er endnu ikke fuldkommet." ⁹ Da han havde sagt dette til dem, blev han i Galilæa. ¹⁰ Men da hans Brødre vare dragne op til Højtiden, da drog han også selv op, ikke åbenlyst, men lønligt. ¹¹ Da ledte Jøderne efter ham på Højtiden og sagde: "Hvor er han?" ¹² Og der blev mumlet meget om ham iblandt Skarerne; nogle sagde: "Han er en god Mand;" men andre sagde: "Nej, han forfører Mængden." ¹³ Dog talte ingen frit om ham af Frygt for Jøderne. ¹⁴ Men da det allerede var midt i Højtiden, gik Jesus op i Helligdommen og lærte. ¹⁵ Jøderne undrede sig nu og sagde: "Hvorledes kan denne have Lærdom, da han ikke er oplært?" ¹⁶ Da svarede Jesus dem og sagde: "Min Lære er ikke min, men hans, som sendte mig. ¹⁷ Dersom nogen vil gøre hans Villie, skal han erkende, om Læren er fra Gud, eller jeg taler af mig selv. ¹⁸ Den, der taler af sig selv, søger sin egen Ære; men den, som søger hans Ære, der sendte ham, han er sanddru, og der er ikke Uret i ham. ¹⁹ Har ikke Moses givet eder Loven? Og ingen af eder holder Loven. Hvorfor søge I at slå mig ihjel?" ²⁰ Mængden svarede: "Du er besat; hvem søger at slå dig ihjel?" ²¹ Jesus svarede og sagde til dem: "Én Gerning gjorde jeg, og I undre eder alle derover. ²² Moses har givet eder Omskærelsen, (ikke at den er fra Moses, men fra Fædrene) og I omskære et Menneske på en Sabbat. ²³ Dersom et Menneske får Omskærelse på en Sabbat, for at Mose Lov ikke skal brydes, ere I da vrede på mig, fordi jeg har gjort et helt Menneske rask på en Sabbat? ²⁴ Dømmer ikke efter Skinnet, men dømmer en retfærdig Dom!" ²⁵ Da sagde nogle af dem fra Jerusalem: "Er det ikke ham, som de søge at slå ihjel? ²⁶ Og se, han taler frit, og de sige intet til ham; mon Rådsherrerne virkelig skulde have

erkendt, at han er Kristus? ²⁷ Dog vi vide, hvorfra denne er; men når Kristus kommer, kender ingen, hvorfra han er." ²⁸ Derfor råbte Jesus, idet han lærte i Helligdommen, og sagde: "Både kende I mig og vide, hvorfra jeg er! Og af mig selv er jeg ikke kommen, men han, som sendte mig, er sand, han, hvem I ikke kende. ²⁹ Jeg kender ham; thi jeg er fra ham, og han har udsendt mig." ³⁰ De søgte da at gribe ham; og ingen lagde Hånd på ham, thi hans Time var endnu ikke kommen. ³¹ Men mange af Folket troede på ham, og de sagde: "Når Kristus kommer, mon han da skal gøre flere Tegn, end denne har gjort?" ³² Farisæerne hørte, at Mængden mumlede dette om ham; og Ypperstepræsterne og Farisæerne sendte Tjenere ud for at gribe ham. ³³ Da sagde Jesus: "Endnu en liden Tid er jeg hos eder, så går jeg bort til den, som sendte mig. ³⁴ I skulle lede efter mig og ikke finde mig, og der, hvor jeg er, kunne I ikke komme." ³⁵ Da sagde Jøderne til hverandre: "Hvor vil han gå hen, siden vi ikke skulle finde ham? Mon han vil gå til dem, som ere adspredte iblandt Grækerne, og lære Grækerne? ³⁶ Hvad er det for et Ord, han siger: I skulle lede efter mig og ikke finde mig, og der, hvor jeg er, kunne I ikke komme?" ³⁷ Men på den sidste, den store Højtidsdag stod Jesus og råbte og sagde: "Om nogen tørster, han komme til mig og drikke! ³⁸ Den, som tror på mig, af hans Liv skal der, som Skriften har sagt, flyde levende Vandstrømme." ³⁹ Men dette sagde han om den Ånd, som de, der troede på ham, skulde få; thi den Helligånd var der ikke endnu, fordi Jesus endnu ikke var herliggjort. ⁴⁰ Nogle af Mængden, som hørte disse Ord, sagde nu: "Dette er sandelig Profeten." ⁴¹ Andre sagde: "Dette er Kristus;" men andre sagde: "Mon da Kristus kommer fra Galilæa? ⁴² Har ikke Skriften sagt, at Kristus kommer af Davids Sæd og fra Bethlehem, den Landsby, hvor David var?" ⁴³ Således blev der Splid iblandt Mængden om ham. ⁴⁴ Men nogle af dem vilde gribe ham; dog lagde ingen Hånd på ham. ⁴⁵ Tjenerne kom nu til Ypperstepræsterne og Farisæerne, og disse sagde til dem: "Hvorfor have I ikke ført ham herhen?" ⁴⁶ Tjenerne svarede: "Aldrig har noget Menneske talt således som dette Menneske." ⁴⁷ Da svarede Farisæerne dem: "Ere også I forførte? ⁴⁸ Mon nogen af Rådsherrerne har troet på ham, eller nogen af Farisæerne? ⁴⁹ Men denne Hob, som ikke kender Loven, er forbandet." ⁵⁰ Nikodemus, han, som var kommen til ham om Natten og var en af dem, sagde til dem: ⁵¹ "Mon vor Lov dømmet et Menneske, uden at man først forhører ham og får at vide,

hvad han gør?" ⁵² De svarede og sagde til ham: "Er også du fra Galilæa? Ransag og se, at der ikke fremstår nogen Profet fra Galilæa." ⁵³ [Og de gik hver til sit Hus.]

8

¹ [Men Jesus gik til Oliebjerget.] ² [og årle om Morgenen kom han igen i Helligdommen, og hele Folket kom til ham; og han satte sig og lærte dem.] ³ [Men de skriftkloge og Farisæerne føre en Kvinde til ham, greben i Hor, og stille hende frem i Midten.] ⁴ [Og de sige til ham: "Mester! denne Kvinde er greben i Hor på fersk Gerning.] ⁵ [Men Moses bød os i Loven, at sådanne skulle stenes; hvad siger nu du?"] ⁶ [Men dette sagde de for at friste ham, for at de kunde have noget at anklage ham for. Men Jesus bøjede sig ned og skrev med Fingeren på Jorden.] ⁷ [Men da de bleve ved at spørge ham, rettede han sig op og sagde til dem: "Den iblandt eder, som er uden Synd, kaste først Stenen på hende!"] ⁸ [Og han bøjede sig atter ned og skrev på Jorden.] ⁹ [Men da de hørte det, gik de bort, den ene efter den anden, fra de ældste til de yngste, og Jesus blev alene tilbage med Kvinden, som stod der i Midten.] ¹⁰ [Men da Jesus rettede sig op og ingen så uden Kvinden, sagde han til hende: "Kvinde! hvor ere de henne? Var der ingen, som fordømte dig?"] ¹¹ [Men hun sagde: "Herre! ingen." Da sagde Jesus: "Heller ikke jeg fordømmer dig; gå bort, og synd ikke mere!"]* { [*Stykket 7, 53-8, 11 hørte oprindeligt ikke med til Johannesevangeliet, men blev allerede tidligt føjet ind på sin nuværende Plads.] } ¹² Jesus talte da atter til dem og sagde: "Jeg er Verdens Lys; den, som følger mig, skal ikke vandre i Mørket, men have Livets Lys." ¹³ Da sagde Farisæerne til ham: "Du vidner om dig selv; dit Vidnesbyrd er ikke sandt*." { [*gyldigt.] } ¹⁴ Jesus svarede og sagde til dem: "Om jeg end vidner om mig selv. er mit Vidnesbyrd sandt; thi jeg ved, hvorfra jeg kom, og hvor jeg går hen; men I vide ikke, hvorfra jeg kommer, og hvor jeg går hen. ¹⁵ I dømme efter Kødet+; jeg dømmer ingen. { [+efter det udvortes.] } ¹⁶ Men om jeg også dømmer, er min Dom sand; thi det er ikke mig alene, men mig og Faderen, han, som sendte mig. ¹⁷ Men også i eders Lov er der skrevet, at to Menneskers Vidnesbyrd er sandt. ¹⁸ Jeg er den, der vidner om mig selv, og Faderen, som sendte mig, vidner om mig." ¹⁹ Derfor sagde de til ham: "Hvor er din Fader?" Jesus svarede: "I kende hverken mig eller min Fader; dersom I kendte mig, kendte I også min Fader." ²⁰ Disse Ord talte Jesus ved Tempelblokken, da han lærte i Helligdommen; og ingen greb ham, fordi hans Time

endnu ikke var kommen. ²¹ Da sagde han atter til dem: "Jeg går bort, og I skulle lede efter mig, og I skulle dø i eders Synd; hvor jeg går hen, kunne I ikke komme." ²² Da sagde Jøderne: "Mon han vil slå sig selv ihjel, siden han siger: Hvor jeg går hen, kunne I ikke komme?" ²³ Og han sagde til dem: "I ere nedenfra, jeg er ovenfra; I ere af denne Verden, jeg er ikke af denne Verden. ²⁴ Derfor har jeg sagt eder, at I skulle dø i eders Synder; thi dersom I ikke tro, at det er mig, skulle I dø i eders Synder." ²⁵ De sagde da til ham: "Hvem er du?" Og Jesus sagde til dem: "Just det, som jeg siger eder. ²⁶ Jeg har meget at tale og dømme om eder; men den, som sendte mig, er sanddru, og hvad jeg har hørt af ham, det taler jeg til Verden." ²⁷ De forstode ikke, at han talte til dem om Faderen. ²⁸ Da sagde Jesus til dem: "Når I få ophøjet Menneskesønnen, da skulle I kende, at det er mig, og at jeg gør intet af mig selv; men som min Fader har lært mig, således taler jeg. ²⁹ Og han, som sendte mig, er med mig; han har ikke ladet mig alene, fordi jeg; gør altid det, som er ham til Behag." ³⁰ Da han talte dette, troede mange på ham. ³¹ Jesus sagde da til de Jøder, som vare komne til Tro på ham: "Dersom I blive i mit Ord, ere I sandelig mine Disciple, ³² og I skulle erkende Sandheden, og Sandheden skal frigøre eder." ³³ De svarede ham: "Vi ere Abrahams Sæd og have aldrig været nogens Trælle; hvorledes siger du da: I skulle vorde frie?" ³⁴ Jesus svarede dem: "Sandelig, sandelig, siger jeg eder, hver den, som gør Synden, er Syndens Træl. ³⁵ Men Trællen bliver ikke i Huset til evig Tid, Sønnen bliver der til evig Tid. ³⁶ Dersom da Sønnen får frigjort eder, skulle I være virkelig frie. ³⁷ Jeg ved, at I ere Abrahams Sæd; men I søge at slå mig ihjel, fordi min Tale ikke finder Rum hos eder. ³⁸ Jeg taler det, som jeg har set hos min Fader; så gøre også I det, som I have hørt af eders Fader." ³⁹ De svarede og sagde til ham: "Vor Fader er Abraham." Jesus sagde til dem: "Dersom I vare Abrahams Børn, gjorde I Abrahams Gerninger. ⁴⁰ Men nu søge I at slå mig ihjel, et Menneske, der har sagt eder Sandheden, som jeg har hørt af Gud; dette gjorde Abraham ikke. ⁴¹ I gøre eders Faders Gerninger." De sagde til ham: "Vi ere ikke avlede i Hor; vi have én Fader, Gud." ⁴² Jesus sagde til dem: "Dersom Gud var eders Fader, da elskede I mig; thi jeg er udgået og kommen fra Gud; thi jeg er heller ikke kommen af mig selv, men han har udsendt mig. ⁴³ Hvorfor forstå I ikke min Tale? fordi I ikke kunne høre mit Ord. ⁴⁴ I ere af den Fader Djævelen, og eders Faders Begæring ville I gøre. Han var en Manddraber fra

Begyndelsen af, og han står ikke i Sandheden; thi Sandhed er ikke i ham. Når han taler Løgn, taler han af sit eget; thi han er en Løgner og Løgnens Fader. ⁴⁵ Men mig tro I ikke, fordi jeg siger Sandheden. ⁴⁶ Hvem af eder kan overbevise mig om nogen Synd? Siger jeg Sandhed, hvorfor tro I mig da ikke? ⁴⁷ Den, som er af Gud, hører Guds Ord; derfor høre I ikke, fordi I ere ikke af Gud." ⁴⁸ Jøderne svarede og sagde til ham: "Sige vi ikke med Rette, at du er en Samaritan og er besat?" ⁴⁹ Jesus svarede: "Jeg er ikke besat, men jeg ærer min Fader, og I vanære mig. ⁵⁰ Men jeg søger ikke min Ære; der er den, som søger den og dømmes. ⁵¹ Sandelig, sandelig, siger jeg eder, dersom nogen holder mit Ord, skal han i al Evighed ikke se Døden." ⁵² Jøderne sagde til ham: "Nu vide vi, at du et besat; Abraham døde og Profeterne, og du siger: Dersom nogen holder mit Ord, han skal i al Evighed ikke smage Døden. ⁵³ Mon du er større end vor Fader Abraham, som jo døde? også Profeterne døde; hvem gør du dig selv til?" ⁵⁴ Jesus svarede: "Dersom jeg ærer mig selv, er min Ære intet; det er min Fader, som ærer mig, han, om hvem I sige, at han er eders Gud. ⁵⁵ Og I have ikke kendt ham, men jeg kender ham. Og dersom jeg siger: "Jeg kender ham ikke," da bliver jeg en Løgner ligesom I; men jeg kender ham og holder hans Ord. ⁵⁶ Abraham, eders Fader, frydede sig til at se min Dag, og han så den og glædede sig." ⁵⁷ Da sagde Jøderne til ham: "Du er endnu ikke halvtredsindstyve År gammel, og du har set Abraham?" ⁵⁸ Jesus sagde til dem: "Sandelig, sandelig, siger jeg eder, førend Abraham blev til, har jeg været." ⁵⁹ Så toge de Sten for at kaste på ham; men Jesus skjulte sig og gik ud af Helligdommen.

9

¹ Og da han gik forbi så han et Menneske, som var blindt fra Fødselen. ² Og hans Disciple spurgte ham og sagde: "Rabbi, hvem har syndet, denne eller hans Forældre, så han skulde fødes blind?" ³ Jesus svarede: "Hverken han eller hans Forældre have syndet; men det er sket, for at Guds Gerninger skulle åbenbares på ham. ⁴ Jeg må gøre hans Gerninger, som sendte mig, så længe det er Dag; der kommer en Nat, da ingen kan arbejde. ⁵ Medens jeg er i Verden, er jeg Verdens Lys." ⁶ Da han havde sagt dette, spyttede han på Jorden og gjorde Dynd af Spyttet og smurte Dyndet på hans Øjne. ⁷ Og han sagde til ham: "Gå hen, to dig i Dammen Siloam" (hvilket er udlagt: udsendt). Da gik han bort og toede sig, og han kom seende tilbage. ⁸ Da sagde Naboerne og de, som før vare vante til at se ham som Tigger:

“Er det ikke ham, som sad og tiggede?”⁹ Nogle sagde: “Det er ham;” men andre sagde: “Nej, han ligner ham.” Han selv sagde: “Det er mig.”¹⁰ Da sagde de til ham: “Hvorledes bleve dine Øjne åbnede?”¹¹ Han svarede: “En Mand, som kaldes Jesus, gjorde Dynd og smurte det på mine Øjne og sagde til mig: Gå hen til Siloam og to dig! Da jeg så gik hen og toede mig, blev jeg seende.”¹² Da sagde de til ham: “Hvor er han?” Han siger: “Det ved jeg ikke.”¹³ De føre ham, som før var blind, til Farisæerne.¹⁴ Men det var Sabbat den Dag, da Jesus gjorde Dyndet og åbnede hans Øjne.¹⁵ Atter spurgte nu også Farisæerne ham, hvorledes han var bleven seende. Men han sagde til dem: “Han lagde Dynd på mine Øjne, og jeg toede mig, og nu ser jeg.”¹⁶ Nogle af Farisæerne sagde da: “Dette Menneske er ikke fra Gud, efterdi han ikke holder Sabbaten.” Andre sagde: “Hvorledes kan et syndigt Menneske gøre sådanne Tegn?” Og der var Splid imellem dem.¹⁷ de sige da atter til den blinde: “Hvad siger du om ham, efterdi han åbnede dine Øjne?” Men han sagde: “Han er en Profet.”¹⁸ Så troede Jøderne ikke om ham, at han havde været blind og var bleven seende, førend de fik kaldt på Forældrene til ham, som havde fået sit Syn.¹⁹ Og de spurgte dem og sagde: “Er denne eders Søn, om hvem I sige, at han var født blind? Hvorledes er han da nu seende?”²⁰ Hans Forældre svarede dem og sagde; “Vi vide, at denne er vor Søn, og at han, var født blind.²¹ Men hvorledes han nu er bleven seende, vide vi ikke, og hvem der har åbnet hans Øjne, vide vi ikke heller; spørger ham; han er gammel nok; han må selv tale for sig.”²² Dette sagde hans Forældre, fordi de frygtede for Jøderne; thi Jøderne vare allerede komne overens om, at dersom nogen bekendte ham som Kristus, skulde han udelukkes af Synagogen.²³ Derfor sagde hans Forældre: “Han er gammel nok, spørger ham selv!”²⁴ Da hidkaldte de anden Gang Manden, som havde været blind, og sagde til ham: “Giv Gud Æren; vi vide, at dette Menneske er en Synder.”²⁵ Da svarede han: “Om han er en Synder, ved jeg ikke; én Ting ved jeg, at jeg, som var blind, nu ser.”²⁶ De sagde da til ham igen: “Hvad gjorde han ved dig? Hvorledes åbnede han dine Øjne?”²⁷ Han svarede dem: “Jeg har allerede sagt eder det, og I hørte ikke efter. Hvorfor ville I høre det igen? Ville også I blive hans Disciple?”²⁸ Da udskældte de ham og sagde: “Du er hans Discipel; men vi ere Mose Disciple.²⁹ Vi vide, at Gud har talt til Moses; men om denne vide vi ikke. hvorfra han er.”³⁰ Manden svarede og sagde til dem: “Det er dog

underligt, at I ikke vide, hvorfra han er, og han har åbnet mine Øjne. ³¹ Vi vide, at Syndere bønholder Gud ikke; men dersom nogen er gudfrygtig og gør hans Villie, ham hører han. ³² Aldrig er det hørt, at nogen har åbnet Øjnene på en blindfødt. ³³ Var denne ikke fra Gud, da kunde han intet gøre." ³⁴ De svarede og sagde til ham: "Du er hel og holden født i Synder, og du vil lære os?" Og de stødte ham ud. ³⁵ Jesus hørte, at de havde udstødt ham; og da han traf ham sagde han til ham: "Tror du på Guds Søn?" ³⁶ Han svarede og sagde: "Hvem er han, Herre? for at jeg kan tro på ham." ³⁷ Jesus sagde til ham: "Både har du set ham, og den, som taler med dig, ham er det." ³⁸ Men han sagde: "Jeg tror Herre!" og han kastede sig ned for ham. ³⁹ Og Jesus sagde: "Til Dom er jeg kommen til denne Verden, for at de, som ikke se, skulle blive seende, og de, som se, skulle blive blinde." ⁴⁰ Nogle af Farisæerne, som vare hos ham, hørte dette, og de sagde til ham: "Mon også vi ere blinde?" ⁴¹ Jesus sagde til dem: "Vare I blinde, da havde I ikke Synd; men nu sige I: Vi se; eders Synd forbliver."

10

¹ "Sandelig, sandelig, siger jeg eder, den, som ikke går ind i Fårefolden gennem Døren, men stiger andensteds over, han er en Tyv og en Røver. ² Men den, som går ind igennem Døren, er Fårenes Hyrde. ³ For ham lukker Dørvogteren op, og Fårene høre hans Røst; og han kalder sine egne Får ved Navn og fører dem ud. ⁴ Og når han har ført alle sine egne Får ud, går han foran dem; og Fårene følge ham, fordi de kende hans Røst. ⁵ Men en fremmed ville de ikke følge, men de ville fly fra ham, fordi de ikke kende de fremmedes Røst." ⁶ Denne Lignelse sagde Jesus til dem; men de forstode ikke, hvad det var, som han talte til dem. ⁷ Jesus sagde da atter til dem: "Sandelig, sandelig, siger jeg eder, jeg er Fårenes Dør. ⁸ Alle de, som ere komne før mig, ere Tyve og Røvere; men Fårene hørte dem ikke. ⁹ Jeg er Døren; dersom nogen går ind igennem mig, han skal frelles; og han skal gå ind og gå ud og finde Føde. ¹⁰ Tyven kommer ikke uden for at stjæle og slagte og ødelægge; jeg er kommen, for at de skulle have Liv og have Overflod. ¹¹ Jeg er den gode Hyrde; den gode Hyrde sætter sit Liv til for Fårene. ¹² Men Lejesvenden, som ikke er Hyrde, hvem Fårene ikke høre til ser Ulven komme og forlader Fårene og flyr, og Ulven røver dem og adspred dem, ¹³ fordi han er en Lejesvend og ikke bryder sig om Fårene. ¹⁴ Jeg er den gode Hyrde,

og jeg kender mine, og mine kende mig, ¹⁵ ligesom Faderen kender mig, og jeg kender Faderen; og jeg sætter mit Liv til for Fårene. ¹⁶ Og jeg har andre Får, som ikke høre til denne Fold; også dem bør jeg føre, og de skulle høre min Røst; og der skal blive én Hjord, én Hyrde. ¹⁷ Derfor elsker Faderen mig, fordi jeg sætter mit Liv til for at tage det igen. ¹⁸ Ingen tager det fra mig, men jeg sætter det til af mig selv. Jeg har Magt til at sætte det til, og jeg har Magt til at tage det igen. Dette Bud modtog jeg af min Fader.” ¹⁹ Der blev atter Splid iblandt Jøderne for disse Ords Skyld. ²⁰ Og mange af dem sagde: “Han er besat og raser, hvorfor høre I ham?” ²¹ Andre sagde: “Dette er ikke Ord af en besat; mon en ond Ånd kan åbne blindes Øjne?” ²² Men Tempelvielsens Fest indtraf i Jerusalem. Det var Vinter; ²³ og Jesus gik omkring i Helligdommen, i Salomons Søjlegang. ²⁴ Da omringede Jøderne ham og sagde til ham: “Hvor længe holder du vor Sjæl i Uvished? Dersom du er Kristus, da sig os det rent ud!” ²⁵ Jesus svarede dem: “Jeg har sagt eder det, og I tro ikke. De Gerninger, som jeg gør i min Faders Navn, de vidne om mig; ²⁶ men I tro ikke, fordi I ikke ere af mine Får. ²⁷ Mine Får høre min Røst, og jeg kender dem, og de følge mig, ²⁸ og jeg giver dem et evigt Liv, og de skulle i al Evighed ikke fortages, og ingen skal rive dem ud af min Hånd. ²⁹ Min Fader, som har givet mig dem, er større end alle; og ingen kan rive noget af min Faders Hånd. ³⁰ Jeg og Faderen, vi ere ét.” ³¹ Da toge Jøderne atter Sten op for at stene ham. ³² Jesus svarede dem: “Mange gode Gerninger har jeg vist eder fra min Fader; for hvilken af disse Gerninger stene I mig?” ³³ Jøderne svarede ham: “For en god Gerning stene vi dig ikke, men for Gudsbespottelse, og fordi du, som er et Menneske, gør dig selv til Gud.” ³⁴ Jesus svarede dem: “Er der ikke skrevet i eders Lov: Jeg har sagt: I ere Guder? ³⁵ Når den nu har kaldt dem Guder, til hvem Guds Ord kom (og Skriften kan ikke rokkes), ³⁶ sige I da til den, hvem Faderen har Helliget og sendt til Verden: Du taler bespotteligt, fordi jeg sagde: Jeg er Guds Søn? ³⁷ Dersom jeg ikke gør min Faders Gerninger, så tror mig ikke! ³⁸ Men dersom jeg gør dem, så tror Gerningerne, om I end ikke ville tro mig, for at I kunne indse og erkende, at Faderen er i mig, og jeg i Faderen.” ³⁹ De søgte da atter at gribe ham; og han undslap af deres Hånd. ⁴⁰ Og han drog atter bort hinsides Jordan til det Sted, hvor Johannes først døbte, og han blev der. ⁴¹ Og mange kom til ham, og de sagde: “Johannes gjorde vel intet Tegn; men alt, hvad Johannes sagde om denne, var sandt.” ⁴² Og mange troede på ham

der.

11

¹ Men der lå en Mand syg, Lazarus fra Bethania, den Landsby, hvor Maria og hendes Søster Martha boede. ² Men Maria var den, som salvede Herren med Salve og tørrede hans Fødder med sit Hår; hendes Broder Lazarus var syg. ³ Da sendte Søstrene Bud til ham og lod sige: "Herre! se, den, du elsker, er syg." ⁴ Men da Jesus hørte dette, sagde han: "Denne Sygdom er ikke til Døden, men for Guds Herligheds Skyld, for at Guds Søn skal herliggøres ved den." ⁵ Men Jesus elskede Martha og hendes Søster og Lazarus. ⁶ Da han nu hørte, at han var syg, blev han dog to Dage på det Sted, hvor han var. ⁷ Derefter siger han så til Disciplene: "Lader os gå til Judæa igen!" ⁸ Disciplene sige til ham: "Rabbi! nylig søgte Jøderne at stene dig, og du drager atter derhen?" ⁹ Jesus svarede: "Har Dagen ikke tolv Timer? Vandrer nogen om Dagen, da støder han ikke an; thi han ser denne Verdens Lys. ¹⁰ Men vandrer nogen om Natten, da støder han an; thi Lyset er ikke i ham." ¹¹ Dette sagde han, og derefter siger han til dem: "Lazarus, vor Ven, er sovet ind; men jeg går hen for at vække ham af Søvn." ¹² Da sagde Disciplene til ham: "Herre! sover han, da bliver han helbredt." ¹³ Men Jesus havde talt om hans Død; de derimod mente, at han talte om Søvnens Hvile. ¹⁴ Derfor sagde da Jesus dem rent ud: "Lazarus er død! ¹⁵ Og for eders Skyld er jeg glad over, at jeg ikke var der, for at I skulle tro; men lader os gå til ham!" ¹⁶ Da sagde Thomas (hvilket betyder Tvilling), til sine Meddisciple: "Lader os også gå, for at vi kunne dø med ham!" ¹⁷ Da Jesus nu kom, fandt han, at han havde ligget i Graven allerede fire Dage. ¹⁸ Men Bethania var nær ved Jerusalem, omtrent femten Stadier* derfra. { [*omtrent halvanden Fjerdingvej, Luk. 24, 18.] } ¹⁹ Og mange af Jøderne vare komne til Martha og Maria for at trøste dem over deres Broder. ²⁰ Da Martha nu hørte, at Jesus kom, gik hun ham i Møde; men Maria blev siddende i Huset. ²¹ Da sagde Martha til Jesus: "Herre! havde du været her, da var min Broder ikke død. ²² Men også nu ved jeg, at hvad som helst du beder Gud om, vil Gud give dig." ²³ Jesus siger til hende: "Din Broder skal opstå." ²⁴ Martha siger til ham: "Jeg ved at han skal opstå i Opstandelsen på den yderste Dag." ²⁵ Jesus sagde til hende: "Jeg er Opstandelsen og Livet; den, som tror på mig, skal leve, om han end dør. ²⁶ Og hver den, som lever og tror på mig, skal i al Evighed ikke dø. Tror du dette?" ²⁷ Hun siger til ham: "Ja, Herre!

jeg tror, at du er Kristus, Guds Søn, den, som kommer til Verden.”²⁸ Og da hun havde sagt dette, gik hun bort og kaldte hemmeligt sin Søster Maria og sagde: “Mesteren er her og kalder ad dig.”²⁹ Da hun hørte det, rejste hun sig hastigt og gik til ham.³⁰ Men Jesus var endnu ikke kommen til Landsbyen, men var på det Sted, hvor Martha havde mødt ham.³¹ Da nu Jøderne, som vare hos hende i Huset og trøstede hende, så, at Maria stod hastigt op og gik ud, fulgte de hende, idet de mente, at hun gik ud til Graven for at græde der.³² Da Maria nu kom derhen, hvor Jesus var, og så ham, faldt hun ned for hans Fødder og sagde til ham: “Herre! havde du været her da var min Broder ikke død.”³³ Da nu Jesus så hende græde og så Jøderne, som vare komne med hende, græde, harmedes han i Ånden og blev heftig bevæget i sit Indre; og han sagde:³⁴ “Hvor have I lagt ham?” De sige til ham: “Herre! kom og se!”³⁵ Jesus græd.³⁶ Da sagde Jøderne: “Se, hvor han elskede ham!”³⁷ Men nogle af dem sagde: “Kunde ikke han, som åbnede den blindes Øjne, have gjort, at også denne ikke var død?”³⁸ Da harmes Jesus atter i sit Indre og går hen til Graven. Men det var en Hule, og en Sten lå for den.³⁹ Jesus siger: “Tager Stenen bort!” Martha, den døde Søster, siger til ham: “Herre! han stinker allerede; thi han har ligget der fire Dage.”⁴⁰ Jesus siger til hende: “Sagde jeg ikke, at dersom du tror, skal du se Guds Herlighed?”⁴¹ Da toge de Stenen bort. Men Jesus opløftede sine Øjne og sagde: “Fader! jeg takker dig, fordi du har hørt mig.⁴² Jeg vidste vel, at du altid hører mig; men for Skarens Skyld, som står omkring, sagde jeg det, for at de skulle tro, at du har udsendt mig.”⁴³ Og da han havde sagt dette, råbte han med høj Røst: “Lazarus, kom herud!”⁴⁴ Og den døde kom ud, bunden med Jordeklæder om Fødder og Hænder, og et Tørklæde var bundet om hans Ansigt, Jesus siger til dem: “Løser ham, og lader ham gå!”⁴⁵ Mange af de Jøder, som vare komne til Maria og havde set, hvad han havde gjort, troede nu på ham;⁴⁶ men nogle af dem gik hen til Farisæerne og sagde dem, hvad Jesus, havde gjort.⁴⁷ Ypperstepræsterne og Farisæerne sammenkaldte da et Møde af Rådet og sagde: “Hvad gøre vi? thi dette Menneske gør mange Tegn.⁴⁸ Dersom vi lade ham således blive ved, ville alle tro på ham, og Romerne ville komme og tage både vort Land og Folk.”⁴⁹ Men en af dem, Kajfas, som var Ypperstepræst i det År, sagde til dem:⁵⁰ “I vide intet; ej heller betænke I, at det er os gavnligt, at ét Menneske dør for Folket, og at ikke det hele Folk skal

gå til Grunde.”⁵¹ Men dette sagde han ikke af sig selv; men da han var Ypperstepræst i det År, profeterede han at Jesus skulde dø for Folket;⁵² og ikke for Folket alene, men for at han også kunde samle Guds adspredte Børn sammen til ét.⁵³ Fra den Dag af rådsloge de derfor om at ihjelslå ham.⁵⁴ Derfor vandrede Jesus ikke mere frit om iblandt jøderne, men gik bort derfra ud på Landet, nær ved Ørkenen, til en By, som kaldes Efrain; og han blev der med sine Disciple.⁵⁵ Men Jødernes Påske var nær; og mange fra Landet gik op til Jerusalem før Påsken for at rense sig.⁵⁶ Da ledte de efter Jesus og sagde mellem hverandre, da de stode i Helligdommen: “Hvad mene I? Mon han ikke kommer til Højtiden?”⁵⁷ Men Ypperstepræsterne og Farisæerne havde givet Befaling om at dersom nogen vidste, hvor han var, skulde han give det til Kende for at de kunde gribe ham.

12

¹ Seks Dage før Påske kom Jesus nu til Bethania, hvor Lazarus boede, han, som Jesus havde oprejst fra de døde.
² Der gjorde de da et Aftensmåltid for ham, og Martha vartede op; men Lazarus var en af dem, som sad til Bords med ham.
³ Da tog Maria et Pund af ægte, såre kostbar Nardussalve og salvede Jesu Fødder og tørrede hans Fødder med sit Hår; og Huset blev fuldt af Salvens Duft.
⁴ Da siger en af hans Disciple, Judas, Simons Søn, Iskariot, han, som siden forråbte ham:
⁵ “Hvorfor blev denne Salve ikke solgt for tre Hundrede Denarer* og givet til fattige?” { [*se Matth. 18, 28.] }
⁶ Men dette sagde han, ikke fordi han brød sig om de fattige, men fordi han var en Tyv og havde Pungen og bar, hvad der blev lagt deri.
⁷ Da sagde Jesus: “Lad hende med Fred, hun har jo bevaret den til min Begravelsesdag!”
⁸ De fattige have I jo altid hos eder; men mig have I ikke altid.”
⁹ En stor Skare af Jøderne fik nu at vide, at han var der; og de kom ikke for Jesu Skyld alene, men også for at se Lazarus, hvem han havde oprejst fra de døde.
¹⁰ Men Ypperstepræsterne rådsloge om også at slå Lazarus ihjel:
¹¹ thi for hans Skyld gik mange af Jøderne hen og troede på Jesus.
¹² Den følgende Dag, da den store Skare, som var kommen til Højtiden, hørte, at Jesus kom til Jerusalem,
¹³ toge de Palmegrene og gik ud imod ham og råbte: “Hosanna! velsignet være den, som kommer, i Herrens Navn, Israels Konge!”
¹⁴ Men Jesus fandt et ungt Æsel og satte sig derpå, som der er skrevet:
¹⁵ “Frygt ikke, Zions Datter! se, din Konge kommer, siddende på en Asenindes Føl.”
¹⁶ Dette forstode hans Disciple ikke først;

men da Jesus var herliggjort, da kom de i Hu, at dette var skrevet om ham, og at de havde gjort dette for ham. ¹⁷ Skaren, som var med ham, vidnede nu, at han havde kaldt Lazarus frem fra Graven og oprejst ham fra de døde. ¹⁸ Det var også derfor, at Skaren gik ham i Møde, fordi de havde hørt, at han havde gjort dette Tegn. ¹⁹ Da sagde Farisæerne til hverandre: "I se, at I udrette ikke noget; se, Alverden går efter ham." ²⁰ Men der var nogle Grækere af dem, som plejede at gå op for at tilbede på Højtiden. ²¹ Disse gik nu til Filip, som var fra Bethsaida i Galilæa, og bade ham og sagde: "Herre! vi ønske at se Jesus." ²² Filip kommer og siger det til Andreas, Andreas og Filip komme og sige det til Jesus. ²³ Men Jesus svarede dem og sagde: "Timen er kommen, til at Menneskesønnen skal herliggøres. ²⁴ Sandelig, sandelig, siger jeg eder, hvis ikke Hvedekornet falder i Jorden og dør, bliver det ene; men dersom det dør, bærer det megen Frugt. ²⁵ Den, som elsker sit Liv, skal miste det; og den, som hader sit Liv i denne Verden, skal bevare det til et evigt Liv. ²⁶ Om nogen tjener mig, han følge mig, og hvor jeg er, der skal også min Tjener være; om nogen tjener mig, ham skal Faderen ære. ²⁷ Nu er min Sjæl forfærdet; og hvad skal jeg sige? Fader, frels mig fra denne Time? Dog, derfor er jeg kommen til denne Time. ²⁸ Fader herliggør dit Navn!" Da kom der en Røst fra Himmelen: "Både har jeg herliggjort det, og vil jeg atter herliggøre det." ²⁹ Da sagde Skaren, som stod og hørte det, at det havde tordnet; andre sagde: "En Engel har talt til ham." ³⁰ Jesus svarede og sagde: "Ikke for min Skyld er denne Røst kommen, men for eders Skyld. ³¹ Nu går der Dom over denne Verden, nu skal denne Verdens Fyrste kastes ud, ³² og jeg skal, når jeg bliver ophøjet fra Jorden, drage alle til mig." ³³ Men dette sagde han for at betegne, hvilken Død han skulde dø. ³⁴ Skaren svarede ham: "Vi have hørt af Loven, at Kristus bliver evindelig, og hvorledes siger da du, at Menneskesønnen bør ophøjes? Hvem er denne Menneskesøn?" ³⁵ Da sagde Jesus til dem: "Endnu en liden Tid er Lyset hos eder. Vandrer, medens I have Lyset, for at Mørke ikke skal overfalde eder! Og den, som vandrer i Mørket, ved ikke, hvor han går hen. ³⁶ Medens I have Lyset, tror på Lyset, for at I kunne blive Lysets Børn!" Dette talte Jesus, og han gik bort og blev skjult for dem. ³⁷ Men endskønt han havde gjort så mange Tegn for deres Øjne, troede de dog ikke på ham, ³⁸ for at Profeten Esajas's Ord skulde opfyldes, som han har sagt: "Herre! hvem troede det, han hørte af os, og for hvem blev Herrens Arm åbenbaret?" ³⁹ Derfor kunde de

ikke tro, fordi Esajas har atter sagt: ⁴⁰ "Han har blindet deres Øjne og forhærdet deres Hjerter, for at de ikke skulle se med Øjnene og forstå med Hjertet og omvende sig, så jeg kunde helbrede dem." ⁴¹ Dette sagde Esajas, fordi han så hans Herlighed og talte om ham. ⁴² Alligevel var der dog mange, endogså af Rådsherrerne, som troede på ham; men for Farisæernes Skyld bekendte de det ikke, for at de ikke skulde blive udelukkede af Synagogen; ⁴³ thi de elskede Menneskenes Ære mere end Guds Ære. ⁴⁴ Men Jesus råbte og sagde: "Den, som tror på mig, tror ikke på mig, men på ham, som sendte mig, ⁴⁵ og den, som ser mig, ser den, som sendte mig. ⁴⁶ Jeg er kommen som et Lys til Verden, for at hver den, som tror på mig, ikke skal blive i Mørket. ⁴⁷ Og om nogen hører mine Ord og ikke vogter på dem, ham dømmer ikke jeg; thi jeg er ikke kommen for at dømme Verden, men for at frelse Verden. ⁴⁸ Den, som foragter mig og ikke modtager mine Ord, har den, som dømmer ham; det Ord, som jeg har talt, det skal dømme ham på den yderste Dag. ⁴⁹ Thi jeg har ikke talt af mig selv; men Faderen, som sendte mig, han har givet mig Befaling om, hvad jeg skal sige, og hvad jeg skal tale. ⁵⁰ Og jeg ved, at hans Befaling er evigt Liv. Altså, hvad jeg taler, taler jeg således, som Faderen har sagt mig."

13

¹ Men før Påskehøjtiden, da Jesus vidste, at hans Time var kommen, til at han skulde gå bort fra denne Verden til Faderen, da, ligesom han havde elsket sine egne, som vare i Verden, så elskede han dem indtil Enden. ² Og medens der holdtes Aftensmåltid, da Djævelen allerede havde indskudt i Judas's, Simons Søns, Iskariots Hjerter, at han skulde forråde ham; ³ da Jesus vidste, at Faderen havde givet ham alle Ting i Hænde, og at han var udgået fra Gud og gik hen til Gud: ⁴ så rejser han sig fra Måltidet og lægger sine Klæder fra sig, og han tog et Linklæde og bandt det om sig. ⁵ Derefter hælder han Vand i Vaskefadet og begyndte at to Disciplenes Fødder og at tørre dem med Linklædet, som han var ombunden med. ⁶ Han kommer da til Simon Peter; og denne siger til ham: "Herre! tor du mine Fødder?" ⁷ Jesus svarede og sagde til ham: "Hvad jeg gør, ved du ikke nu, men du skal forstå det siden efter." ⁸ Peter siger til ham: "Du skal i al Evighed ikke to mine Fødder." Jesus svarede ham: "Dersom jeg ikke tor dig, har du ikke Lod sammen med mig." ⁹ Simon Peter siger til ham: "Herre! ikke mine Fødder alene, men også Hænderne og Hovedet." ¹⁰ Jesus

siger til ham: "Den, som er tvættet, har ikke nødig at to andet end Fødderne, men er ren over det hele; og I ere rene, men ikke alle." ¹¹ Thi han kendte den, som forrådte ham; derfor sagde han: "I ere ikke alle rene." ¹² Da han nu havde toet deres Fødder og havde taget sine Klæder og atter sat sig til Bords, sagde han til dem: "Vide I, hvad jeg har gjort ved eder?" ¹³ I kalde mig Mester og Herre, og I tale ret, thi jeg er det. ¹⁴ Når da jeg, Herren og Mesteren, har toet eders Fødder, så ere også I skyldige at to hverandres Fødder. ¹⁵ Thi jeg har givet eder et Eksempel, for at, ligesom jeg gjorde ved eder, skulle også I gøre. ¹⁶ Sandelig, sandelig, siger jeg eder, en Tjener er ikke større end sin Herre, ikke heller et Sendebud større end den, som har sendt ham. ¹⁷ Når I vide dette, ere I salige, om I gøre det. ¹⁸ Jeg taler ikke om eder alle; jeg ved, hvilke jeg har udvalgt; men Skriften måtte opfyldes: Den, som æder Brødet med mig, har opløftet sin Hæl imod mig. ¹⁹ Fra nu af siger jeg eder det, førend det sker, for at I, når det er sket, skulle tro, at det er mig. ²⁰ Sandelig, sandelig, siger jeg eder, den, som modtager, hvem jeg sender, modtager mig; men den, som modtager mig, modtager ham, som har sendt mig." ²¹ Da Jesus havde sagt dette, blev han heftigt bevæget i Ånden og vidnede og sagde: "Sandelig, sandelig, siger jeg eder, en af eder vil forråde mig." ²² Da så Disciplene på hverandre, tvivlrådige om, hvem han talte om. ²³ Men der var en iblandt hans Disciple, som sad* til Bords ved Jesu Side, han, hvem Jesus elskede. { [*egl.: lå ved Jesu Bryst; man lå til Bords (se Luk. 7, 37) med sit Hoved ud for Sidemandens Bryst.] } ²⁴ Til denne nikker da Simon Peter og siger til ham: "Sig, hvem det er, han taler om?" ²⁵ Men denne bøjer sig op til Jesu Bryst og siger til ham: "Herre! hvem er det?" ²⁶ Jesus svarer: "Det er den, hvem jeg giver det Stykke Brød, som jeg dypper." Så dypper han Stykket og tager og giver det til Judas, Simons Søn, Iskariot. ²⁷ Og efter at han havde fået Stykket, da gik Satan ind i ham. Så siger Jesus til ham: "Hvad du gør, gør det snart!" ²⁸ Men ingen af dem, som sade til Bords, forstod, hvorfor han sagde ham dette. ²⁹ Thi nogle mente, efterdi Judas havde Pungen, at Jesus sagde til ham: "Køb, hvad vi have nødig til Højtiden;" eller at han skulde give noget til de fattige. ³⁰ Da han nu havde fået Stykket, gik han straks ud. Men det var Nat. ³¹ Da han nu var gået ud, siger Jesus: "Nu er Menneskesønnen herliggjort, og Gud er herliggjort i ham. ³² Dersom Gud er herliggjort i ham, skal Gud også herliggøre ham i sig, og han skal snart herliggøre ham. ³³ Børnlille! endnu en liden Stund er jeg hos eder.

I skulle lede efter mig, og ligesom jeg sagde til Jøderne: "Hvor jeg går hen, kunne I ikke komme," siger jeg nu også til eder. ³⁴ Jeg giver eder en ny Befaling, at I skulle elske hverandre, at ligesom jeg elskede eder, skulle også I elske hverandre. ³⁵ Derpå skulle alle kende, at I ere mine Disciple, om I have indbyrdes Kærlighed." ³⁶ Simon Peter siger til ham: "Herre! hvor går du hen?" Jesus svarede ham: "Hvor jeg går hen, kan du ikke nu følge mig, men siden skal du følge mig." ³⁷ Peter siger til ham: "Herre! hvorfor kan jeg ikke følge dig nu? Jeg vil sætte mit Liv til for dig?" ³⁸ Jesus svarer: "Vil du sætte dit Liv til for mig? Sandelig, sandelig, siger jeg dig, Hanen skal ikke gale, førend du har fornægtet mig tre Gange."

14

¹ "Eders Hjerter forfærdes ikke! Tror på Gud, og tror på mig! ² I min Faders Hus er der mange Boliger. Dersom det ikke var så, havde jeg sagt eder det; thi jeg går bort for at berede eder Sted. ³ Og når jeg er gået bort og har beredt eder Sted, kommer jeg igen og tager eder til mig, for at, hvor jeg er, der skulle også I være. ⁴ Og hvor jeg går hen, derhen vide I Vejen." ⁵ Thomas siger til ham: "Herre! vi vide ikke, hvor du går hen; og hvorledes kunne vi vide Vejen?" ⁶ Jesus siger til ham: "Jeg er Vejen og Sandheden og Livet; der kommer ingen til Faderen uden ved mig. ⁷ Havde I kendt mig, da havde I også kendt min Fader; og fra nu af kende I ham og have set ham." ⁸ Filip siger til ham: "Herre! vis os Faderen, og det er os nok." ⁹ Jesus siger til ham: "Så lang en Tid har jeg været hos eder, og du kender mig ikke, Filip? Den, som har set mig, har set Faderen; hvorledes kan du da sige: Vis os Faderen? ¹⁰ Tror du ikke, at jeg er i Faderen, og Faderen er i mig? De Ord, som jeg siger til eder, taler jeg ikke af mig selv; men Faderen, som bliver i mig, han gør sine Gerninger. ¹¹ Tror mig, at jeg er i Faderen, og Faderen er i mig; men ville I ikke, så tror mig dog for selve Gerningernes Skyld! ¹² Sandelig, sandelig, siger jeg eder, den, som tror på mig, de Gerninger, som jeg gør, skal også han gøre, og han skal gøre større Gerninger end disse; thi jeg går til Faderen, ¹³ og hvad som helst I bede om i mit Navn, det vil jeg gøre, for at Faderen må herliggøres ved Sønnen. ¹⁴ Dersom I bede om noget i mit Navn, vil jeg gøre det. ¹⁵ Dersom I elske mig, da holder mine Befalinger! ¹⁶ Og jeg vil bede Faderen, og han skal give eder en anden Talsmand til at være hos eder evindeligt, ¹⁷ den Sandhedens

Ånd, som Verden ikke kan modtage, thi den ser den ikke og kender den ikke; men I kende den, thi den bliver hos eder og skal være i eder. ¹⁸ Jeg vil ikke efterlade eder faderløse; jeg kommer til eder. ¹⁹ Endnu en liden Stund, og Verden ser mig ikke mere, men I se mig; thi jeg lever, og I skulle leve. ²⁰ På den Dag skulle I erkende, at jeg er i min Fader, og I i mig, og jeg i eder. ²¹ Den, som har mine Befalinger og holder dem, han er den, som elsker mig; men den, som elsker mig, skal elskes af min Fader; og jeg skal elske ham og åbenbare mig for ham." ²² Judas (ikke Iskariot) siger til ham: "Herre! hvor kommer det, at du vil åbenbare dig for os og ikke for verden?" ²³ Jesus svarede og sagde til ham: "Om nogen elsker mig, vil han holde mit Ord; og min Fader skal elske ham, og vi skulle komme til ham og tage Bolig hos ham. ²⁴ Den, som ikke elsker mig, holder ikke mine Ord; og det Ord, som I høre, er ikke mit, men Faderens, som sendte mig. ²⁵ Dette har jeg talt til eder, medens jeg blev hos eder. ²⁶ Men Talsmanden, den Helligånd, som Faderen vil sende i mit Navn, han skal lære eder alle Ting og minde eder om alle Ting, som jeg har sagt eder. ²⁷ Fred efterlader jeg eder, min Fred giver jeg eder; jeg giver eder ikke, som Verden giver. Eders Hjerter forfærdes ikke og forsage ikke! ²⁸ I have hørt, at jeg sagde til eder: Jeg går bort og kommer til eder igen. Dersom I elskede mig, da glædede I eder over, at jeg går til Faderen; thi Faderen er større end jeg. ²⁹ Og nu har jeg sagt eder det, før det sker, for at I skulle tro, når det er sket. ³⁰ Jeg skal herefter ikke tale meget med eder; thi denne Verdens Fyrste kommer, og han har slet intet i mig; ³¹ men for at verden skal kende, at jeg elsker Faderen og gør således, som Faderen har befalet mig: så står nu op, lader os gå herfra!"

15

¹ "Jeg er det sande Vintræ, og min Fader er Vingårdsmanden. ² Hver Gren på mig, som ikke bærer Frugt, den borttager han, og hver den, som bærer Frugt, renses han, for at den skal bære mere Frugt. ³ I ere allerede rene på Grund af det Ord, som jeg har talt til eder. ⁴ Bliver i mig, da bliver også jeg i eder. Ligesom Grenen ikke kan bære Frugt af sig selv, uden den bliver på Vintræet, således kunne I ikke heller, uden I blive i mig. ⁵ Jeg er Vintræet, I ere Grenene. Den, som bliver i mig, og jeg i ham, han bærer megen Frugt; thi uden mig kunne I slet intet gøre. ⁶ Om nogen ikke bliver i mig, han bliver udkastet som en Gren og visner; man sanker dem og kaster dem i Ilden, og

de brændes. ⁷ Dersom I blive i mig, og mine Ord blive i eder, da beder, om hvad som helst I ville, og det skal blive eder til Del. ⁸ Derved er min Fader herliggjort, at I bære megen Frugt, og I skulle blive mine Disciple. ⁹ Ligesom Faderen har elsket mig, så har også jeg elsket eder; bliver i min Kærlighed! ¹⁰ Dersom I holde mine Befalinger, skulle I blive i min Kærlighed, ligesom jeg har holdt min Faders Befalinger og bliver i hans Kærlighed. ¹¹ Dette har jeg talt til eder, for at min Glæde kan være i eder, og eders Glæde kan blive fuldkommen. ¹² Dette er min Befaling, at I skulle elske hverandre, ligesom jeg har elsket eder. ¹³ Større Kærlighed har ingen end denne, at han sætter sit Liv til for sine Venner. ¹⁴ I ere mine Venner, dersom I gøre, hvad jeg befaler eder. ¹⁵ Jeg kalder eder ikke længere Tjenere; thi Tjeneren ved ikke, hvad hans Herre gør; men eder har jeg kaldt Venner; thi alt det, som jeg har hørt af min Fader, har jeg kundgjort eder. ¹⁶ I have ikke udvalgt mig, men jeg har udvalgt eder og sat eder til, at I skulle gå hen og bære Frugt, og eders Frugt skal blive ved, for at Faderen skal give eder, hvad som helst I bede ham om i mit Navn. ¹⁷ Dette befaler jeg eder, at I skulle elske hverandre. ¹⁸ Når Verden hader eder, da vid, at den har hadet mig førend eder. ¹⁹ Vare I af Verden, da vilde Verden elske sit eget; men fordi I ikke ere af Verden, men jeg har valgt eder ud af Verden, derfor hader Verden eder. ²⁰ Kommer det Ord i Hu, som jeg har sagt eder: En Tjener er ikke større end sin Herre. Have de forfulgt mig, ville de også forfølge eder; have de holdt mit Ord, ville de også holde eders. ²¹ Men alt dette ville de gøre imod eder for mit Navns Skyld, fordi de ikke kende den, som sendte mig. ²² Dersom jeg ikke var kommen og havde talt til dem, havde de ikke Synd; men nu have de ingen Undskyldning for deres Synd. ²³ Den, som hader mig, hader også min Fader. ²⁴ Havde jeg ikke gjort de Gerninger iblandt dem, som ingen anden har gjort, havde de ikke Synd; men nu have de set dem og dog hadet både mig og min Fader. ²⁵ Dog, det Ord, som er skrevet i deres Lov, må opfyldes: De hadede mig uforskyldt. ²⁶ Men når Talsmanden kommer, som jeg skal sende eder fra Faderen, Sandhedens Ånd, som udgår fra Faderen, da skal han vidne om mig. ²⁷ Men også I skulle vidne; thi I vare med mig fra Begyndelsen.”

16

- ¹ “Dette har jeg talt til eder, for at I ikke skulle forarges.
² De skulle udelukke eder af Synagogerne, ja, den Tid skal

komme, at hver den, som slår eder ihjel, skal mene, at han viser Gud en Dyrkelse. ³ Og dette skulle de gøre, fordi de hverken kende Faderen eller mig. ⁴ Men dette har jeg talt til eder, for at I, når Timen kommer, skulle komme i Hu, at jeg har sagt eder det; men dette sagde jeg eder ikke fra Begyndelsen, fordi jeg var hos eder. ⁵ Men nu går jeg hen til ham, som sendte mig, og ingen af eder spørger mig: Hvor går du hen? ⁶ Men fordi jeg har talt dette til eder, har Bedrøvelsen opfyldt eders Hjerte. ⁷ Men jeg siger eder Sandheden: Det er eder gavnligt, at jeg går bort, thi går jeg ikke bort, kommer Talsmanden ikke til eder; men går jeg bort, så vil jeg sende ham til eder. ⁸ Og når han kommer, skal han overbevise Verden om Synd og om Retfærdighed og om Dom. ⁹ Om Synd, fordi de ikke tro på mig; ¹⁰ men om Retfærdighed, fordi jeg går til min Fader, og I se mig ikke længer; ¹¹ men om Dom, fordi denne Verdens Fyrste er dømt. ¹² Jeg har endnu meget at sige eder; men I kunne ikke bære det nu. ¹³ Men når han, Sandhedens Ånd, kommer, skal han vejlede eder til hele Sandheden; thi han skal ikke tale af sig selv, men hvad som helst han hører, skal han tale, og de kommende Ting skal han forkynde eder. ¹⁴ Han skal herliggøre mig; thi han skal tage af mit og forkynde eder. ¹⁵ Alt, hvad Faderen har, er mit; derfor sagde jeg, at han skal tage af mit og forkynde eder. ¹⁶ Om en liden Stund skulle I ikke se mig længer, og atter om en liden Stund skulle I se mig." ¹⁷ Da sagde nogle af hans Disciple til hverandre: "Hvad er dette, som han siger os: Om en liden Stund skulle I ikke se mig, og atter om en liden Stund skulle I se mig, og: Jeg går hen til Faderen?" ¹⁸ De sagde altså: "Hvad er dette, han siger: Om en liden Stund? Vi forstå ikke, hvad han taler." ¹⁹ Jesus vidste, at de vilde spørge ham, og han sagde til dem: "I spørge hverandre om dette, at jeg sagde: Om en liden Stund skulle I ikke se mig, og atter om en liden Stund skulle I se mig. ²⁰ Sandelig, sandelig, siger jeg eder, I skulle græde og jamre, men Verden skal glæde sig; I skulle være bedrøvede, men eders Bedrøvelse skal blive til Glæde. ²¹ Når Kvinden føder, har hun Bedrøvelse, fordi hendes Time er kommen; men når hun har født Barnet, kommer hun ikke mere sin Trængsel i Hu af Glæde over, at et Menneske er født til Verden. ²² Også I have da vel nu Bedrøvelse, men jeg skal se eder igen, og eders Hjerte skal glædes, og ingen tager eders Glæde fra eder. ²³ Og på den Dag skulle I ikke spørge mig om noget. Sandelig, sandelig, siger jeg eder, hvad som helst I bede Faderen om, skal han give eder i mit Navn. ²⁴ Hidindtil have I ikke bedt om noget

i mit Navn; beder, og I skulle få, for at eders Glæde må blive fuldkommen. ²⁵ Dette har jeg talt til eder i Lignelser; der kommer en Time, da jeg ikke mere skal tale til eder i Lignelser, men frit ud forkynde eder om Faderen. ²⁶ På den Dag skulle I bede i mit Navn, og jeg siger ikke til eder, at jeg vil bede Faderen for eder; ²⁷ thi Faderen selv elsker eder, fordi I have elsket mig og troet, at jeg er udgået fra Gud. ²⁸ Jeg udgik fra Faderen og er kommen til Verden; jeg forlader Verden igen og går til Faderen.” ²⁹ Hans Disciple sige til ham: “Se, nu taler du frit ud og siger ingen Lignelse. ³⁰ Nu vide vi, at du ved alle Ting og ikke har nødvendig, at nogen spørger dig; desårsag tro vi, at du er udgået fra Gud.” ³¹ Jesus svarede dem: “Nu tro I! ³² Se, den Time kommer, og den er kommen, da I skulle adspredes hver til sit og lade mig alene; dog, jeg er ikke alene, thi Faderen er med mig. ³³ Dette har jeg talt til eder, for at I skulle have Fred i mig. I Verden have I Trængsel; men værer frimodige, jeg har overvundet Verden.”

17

¹ Dette talte Jesus; og han opløftede sine Øjne til Himlen og sagde: “Fader! Timen er kommen; herliggør din Søn, for at Sønnen må herliggøre dig, ² ligesom du har givet ham Magt over alt Kød, for at han skal give alle dem, som du har givet ham, evigt Liv. ³ Men dette er det evige Liv, at de kende dig, den eneste sande Gud, og den, du udsendte, Jesus Kristus. ⁴ Jeg har herliggjort dig på Jorden ved at fuldbyrde den Gerning, som du har givet mig at gøre. ⁵ Og Fader! herliggør du mig nu hos dig selv med den Herlighed, som jeg havde hos dig, før Verden var. ⁶ Jeg har åbenbaret dit Navn for de Mennesker, som du har givet mig ud af Verden; de vare dine, og du gav mig dem. og de have holdt dit Ord. ⁷ Nu vide de, at alt det, som du har givet mig, er fra dig. ⁸ Thi de Ord, som du har givet mig, har jeg givet dem; og de have modtaget dem og erkendt i Sandhed, at jeg udgik fra dig, og de have troet, at du har udsendt mig. ⁹ Jeg beder for dem; jeg beder ikke for Verden, men for dem, som du har givet mig; thi de ere dine. ¹⁰ Og alt mit er dit, og dit er mit; og jeg er herliggjort i dem. ¹¹ Og jeg er ikke mere i Verden, men disse ere i Verden, og jeg kommer til dig. Hellige Fader! bevar dem i dit Navn, hvilket du har givet mig, for at de må være et ligesom vi. ¹² Da jeg var hos dem, bevarede jeg dem i dit Navn, hvilket du har givet mig, og jeg vogtede dem, og ingen af dem blev fortabt, uden Fortabelsens Søn, for at Skriften skulde opfyldes. ¹³ Men nu

kommer jeg til dig, og dette taler jeg i Verden, for at de må have min Glæde fuldkommet i sig. ¹⁴ Jeg har givet dem dit Ord; og Verden har hadet dem, fordi de ikke ere af Verden, ligesom jeg ikke er af Verden. ¹⁵ Jeg beder ikke om, at du vil tage dem ud af Verden, men at du vil bevare dem fra det onde. ¹⁶ De ere ikke af Verden, ligesom jeg ikke er af Verden. ¹⁷ Hellige dem i Sandheden; dit Ord er Sandhed. ¹⁸ Ligesom du har udsendt mig til Verden, så har også jeg udsendt dem til Verden. ¹⁹ Og jeg helliger mig selv for dem, for at også de skulle være helligede i Sandheden. ²⁰ Men jeg beder ikke alene for disse, men også for dem, som ved deres Ord tro på mig, ²¹ at de må alle være ét; ligesom du, Fader! i mig, og jeg i dig, at også de skulle være ét i os, for at Verden må tro, at du har udsendt mig. ²² Og den Herlighed, som du har givet mig, har jeg givet dem, for at de skulle være ét, ligesom vi ere ét, ²³ jeg i dem og du i mig, for at de må være fuldkommede til ét, for at Verden må erkende, at du har udsendt mig og har elsket dem, ligesom du har elsket mig. ²⁴ Fader! jeg vil, at, hvor jeg er, skulle også de, som du har givet mig, være hos mig, for at de må skue min Herlighed, som du har givet mig; thi du har elsket mig før Verdens Grundlæggelse. ²⁵ Retfærdige Fader! og Verden har ikke kendt dig, men jeg har kendt dig, og disse have kendt, at du har udsendt mig. ²⁶ Og jeg har kundgjort dem dit Navn og vil kundgøre dem det, for at den Kærlighed, hvormed du har elsket mig, skal være i dem, og jeg i dem."

18

¹ Da Jesus havde sagt dette, gik han ud med sine Disciple over Kedrons Bæk, hvor der var en Have, i hvilken han gik ind med sine Disciple. ² Men også Judas, som forrådte ham, kendte Stedet; thi Jesus samledes ofte der med sine Disciple. ³ Så tager Judas Vagtafdelingen og Svende fra Ypperstepræsterne og Farisæerne og kommer derhen med Fakler og Lamper og Våben. ⁴ Da nu Jesus vidste alt, hvad der skulde komme over ham, gik han frem og sagde til dem: "Hvem lede I efter?" ⁵ De svarede ham: "Jesus af Nazareth." Jesus siger til dem: "Det er mig." Men også Judas, som forrådte ham, stod hos dem. ⁶ Som han da sagde til dem: "Det er mig," vege de tilbage og faldt til Jorden. ⁷ Han spurgte dem nu atter: "Hvem lede I efter?" Men de sagde: "Jesus af Nazareth." ⁸ Jesus svarede: "Jeg har sagt eder, at det er mig; dersom I da lede efter mig, så lader disse gå!" ⁹ for at det Ord skulde opfyldes, som han havde sagt: "Jeg mistede ingen af dem, som du har givet

mig.”¹⁰ Simon Peter, som havde et Sværd, drog det nu og slog Ypperstepræstens Tjener og afhuggede hans højre Øre. Men Tjeneren hed Malkus.¹¹ Da sagde Jesus til Peter: “Stik dit Sværd i Skeden! Skal jeg ikke drikke den Kalk, som min Fader har givet mig?”¹² Vagtafdelingen og Krigsøverst og Jødernes Svende grebe da Jesus og bandt ham.¹³ Og de førte ham først til Annas; thi han var Svigerfader til Kajfas, som var Ypperstepræst i det År.¹⁴ Men det var Kajfas, som havde givet Jøderne det Råd, at det var gavnligt, at ét Menneske døde for Folket.¹⁵ Men Simon Peter og en anden Discipel fulgte Jesus, og den Discipel var kendt med Ypperstepræsten, og han gik ind med Jesus i Ypperstepræstens Gård.¹⁶ Men Peter stod udenfor ved Døren. Da gik den anden Discipel, som var kendt med Ypperstepræsten, ud og sagde det til Dørvogtersken og førte Peter ind.¹⁷ Pigen, som var Dørvogterske, siger da til Peter: “Er også du af dette Menneskes Disciple?” Han siger: “Nej, jeg er ikke.”¹⁸ Men Tjenerne og Svendene stode og havde gjort en Kulild (thi det var koldt) og varmede sig; men også Peter stod hos dem og varmede sig.¹⁹ Ypperstepræsten spurgte nu Jesus om hans Disciple og om hans Lære.²⁰ Jesus svarede ham: “Jeg har talt frit ud til Verden; jeg har altid lært i Synagoger og i Helligdommen, der, hvor alle Jøderne komme sammen, og i Løndom har jeg intet talt.²¹ Hvorfor spørger du mig? Spørg dem, som have hørt, hvad jeg talte til dem; se, de vide, hvad jeg har sagt.”²² Men som han sagde dette, gav en af Svendene, som stode hos, Jesus et Slag i Ansigtet og sagde: “Svarer du Ypperstepræsten således?”²³ Jesus svarede ham: “Har jeg talt ilde, da bevis, at det er ondt: men har jeg talt ret, hvorfor slår du mig da?”²⁴ Annas sendte ham nu bunden til Ypperstepræsten Kajfas.²⁵ Men Simon Peter stod og varmede sig. Da sagde de til ham: “Er også du af hans Disciple?” Han nægtede det og sagde: “Nej, jeg er ikke.”²⁶ En af Ypperstepræstens Tjenere, som var en Frænde af ham, hvis Øre Peter havde afhugget, siger: “Så jeg dig ikke i Haven med ham?”²⁷ Da nægtede Peter det atter, og straks galede Hanen.²⁸ De føre nu Jesus fra Kajfas til Landshøvdingens Borg; men det var årle. Og de gik ikke ind i Borgen, for at de ikke skulde besmittes, men kunde spise Påske,²⁹ Pilatus gik da ud til dem, og han siger: “Hvad Klagemål føre I mod dette Menneske?”³⁰ De svarede og sagde til ham: “Var han ikke en Ugerningsmand, da havde vi ikke overgivet ham til dig.”³¹ Da sagde Pilatus til dem: “Tager I ham og dømmer ham efter eders Lov!”

Da sagde Jøderne til ham: "Det er os ikke tilladt at aflive nogen;" ³² for at Jesu Ord skulde opfyldes, det, som han sagde, da han gav til Kende, hvilken Død han skulde dø. ³³ Da gik Pilatus igen ind i Borgen og kaldte på Jesus og sagde til ham: "Er du Jødernes Konge?" ³⁴ Jesus svarede: "Siger du dette af dig selv, eller have andre sagt dig det om mig?" ³⁵ Pilatus svarede: "Mon jeg er en Jøde? dit Folk og Ypperstepræsterne have overgivet dig til mig; hvad har du gjort?" ³⁶ Jesus svarede: "Mit Rige er ikke af denne Verden. Var mit Rige af denne verden, havde mine Tjenere stridt for, at jeg ikke var bleven overgivet til Jøderne; men nu er mit Rige ikke deraf." ³⁷ Da sagde Pilatus til ham: "Du er altså dog en Konge?" Jesus svarede: "Du siger det, jeg er en Konge. Jeg er dertil født og dertil kommen til Verden, at jeg skal vidne om Sandheden. Hver den, som er af Sandheden, hører min Røst." ³⁸ Pilatus siger til ham: "Hvad er Sandhed?" Og da han havde sagt dette, gik han igen ud til Jøderne, og han siger til dem: "Jeg finder ingen Skyld hos ham. ³⁹ Men I have den Skik, at jeg løslade eder en om Påsken; ville I da, at jeg skal løslade eder Jødernes Konge?" ⁴⁰ Da råbte de alle igen og sagde: "Ikke ham, men Barabbas;" og Barabbas var en Røver.

19

¹ Nu tog da Pilatus Jesus og lod ham hudstryge. ² Og Stridsmændene flettede en Krone af Torne og satte den på hans Hoved og kastede en Purpurkappe om ham, og de gik hen til ham og sagde: ³ "Hil være dig, du Jødernes Konge!" og de sloge ham i Ansigtet. ⁴ Og Pilatus gik atter ud, og han siger til dem: "Se, jeg fører ham ud til eder, for at I skulle vide, at jeg finder ingen Skyld hos ham." ⁵ Da gik Jesus ud med Tornekronen og Purpurkappen på. Og han siger til dem: "Se, hvilket Menneske!" ⁶ Da nu Ypperstepræsterne og Svendene så ham, råbte de og sagde: "Korsfæst! korsfæst!" Pilatus siger til dem: "Tager I ham og korsfæster ham; thi jeg finder ikke Skyld hos ham." ⁷ Jøderne svarede ham: "Vi have en Lov, og efter denne Lov er han skyldig at dø, fordi han har gjort sig selv til Guds Søn." ⁸ Da Pilatus nu hørte dette Ord, blev han endnu mere bange. ⁹ Og han gik ind igen i Borgen og siger til Jesus: "Hvorfra er du?" Men Jesus gav ham intet Svar. ¹⁰ Pilatus siger da til ham: "Taler du ikke til mig? Ved du ikke, at jeg har Magt til at løslade dig, og at jeg har Magt til at korsfæste dig?" ¹¹ Jesus svarede: "Du havde aldeles ingen Magt over mig, dersom den ikke var givet dig ovenfra; derfor har

den, som overgav mig til dig, større Synd." ¹² Derefter forsøgte Pilatus at løslade ham. Men Jøderne råbte og sagde: "Dersom du løslader denne, er du ikke Kejsers Ven. Hver den, som gør sig selv til Konge, sætter sig op imod Kejseren." ¹³ Da Pilatus hørte disse Ord, førte han Jesus ud og satte sig på Dommersædet, på det Sted, som kaldes Stenlagt, men på Hebraisk Gabbatha; ¹⁴ men det var Beredelsens dag i Påsken, ved den sjette Time. Og han siger til Jøderne: "Se, eders Konge!" ¹⁵ De råbte nu: "Bort, bort med ham! korsfæst ham!" Pilatus siger til dem: "Skal jeg korsfæste eders Konge?" Ypperstepræsterne svarede: "Vi have ingen Konge uden Kejseren." ¹⁶ Så overgav han ham da til dem til at korsfæstes. De toge nu Jesus; ¹⁷ og han bar selv sit Kors og gik ud til det såkaldte "Hovedskalsted", som hedder på Hebraisk Golgatha, ¹⁸ hvor de korsfæstede ham og to andre med ham, en på hver Side, men Jesus midt imellem. ¹⁹ Men Pilatus havde også skrevet en Overskrift og sat den på Korset. Men der var skrevet: "Jesus af Nazareth, Jødernes Konge." ²⁰ Denne Overskrift læste da mange af Jøderne; thi det Sted, hvor Jesus blev korsfæstet, var nær ved Staden; og den var skreven på Hebraisk, Latin og Græsk. ²¹ Da sagde Jødernes Ypperstepræster til Pilatus: "Skriv ikke: Jødernes Konge, men: Han sagde: Jeg er Jødernes Konge." ²² Pilatus svarede: "Hvad jeg skrev, det skrev jeg." ²³ Da nu Stridsmændene havde korsfæstet Jesus, toge de hans Klæder og gjorde fire Dele, én Del for hver Stridsmand, og ligeledes Kjortelen; men Kjortelen var usyet, vævet fra øverst helt igennem. ²⁴ Da sagde de til hverandre: "Lader os ikke sønderskære den, men kaste Lod om den, hvis den skal være;" for at Skriften skulde opfyldes, som siger: "De delte mine Klæder imellem sig og kastede Lod om mit Klædebon." Dette gjorde da Stridsmændene. ²⁵ Men ved Jesu Kors stod hans Moder og hans Moders Søster, Maria, Klopas's Hustru, og Maria Magdalene. ²⁶ Da Jesus nu så sin Moder og den Discipel, han elskede, stå hos, siger han til sin Moder: "Kvinde! se, det er din Søn." ²⁷ Derefter siger han til Disciplen: "Se, det er din Moder." Og fra den time tog Disciplen hende hjem til sit. ²⁸ Derefter, da Jesus vidste, at alting nu var fuldbragt, for at Skriften skulde opfyldes, siger han: "Jeg tørster." ²⁹ Der stod et Kar fuldt af Eddike; de satte da en Svamp fuld af Eddike på en Isopstængel og holdt den til hans Mund. ³⁰ Da nu Jesus havde taget Eddiken, sagde han: "Det er fuldbragt;" og han bøjede Hovedet og opgav Ånden. ³¹ Da det nu var Beredelsesdag,

bade Jøderne Pilatus om, at Benene måtte blive knuste og Legemerne nedtagne, for at de ikke skulde blive på Korset Sabbaten over; thi denne Sabbatsdag var stor. ³² Da kom Stridsmændene og knuste Benene på den første og på den anden; som vare korsfæstede med ham. ³³ Men da de kom til Jesus og så, at han allerede var død, knuste de ikke hans Ben. ³⁴ Men en af Stridsmændene stak ham i Siden med et Spyd, og straks flød der Blod og Vand ud. ³⁵ Og den, der har set det, har vidnet det, og hans Vidnesbyrd er sandt, og han ved, at han siger sandt, for at også I skulle tro. ³⁶ Thi disse Ting skete, for at Skriften skulde opfyldes: "Intet Ben skal sønderbrydes derpå."* { [*d. e. på Påskelammet.] } ³⁷ Og atter et andet Skriftord siger: "De skulle se hen til ham, hvem de have gennemstunget." ³⁸ Men Josef fra Arimathæa, som var en Jesu Discipel, dog lønligt, af Frygt for Jøderne, bad derefter Pilatus om, at han måtte tage Jesu Legeme, og Pilatus tillod det. Da kom han og tog Jesu Legeme. ³⁹ Men også Nikodemus, som første Gang var kommen til Jesus om Natten, kom og bragte en Blanding af Myrra og Aloe, omtrent hundrede Pund. ⁴⁰ De toge da Jesu Legeme og bandt det i Linklæder med de vellugtende Urter, som Jødernes Skik er at fly Lig til Jorde. ⁴¹ Men der var på det Sted, hvor han blev korsfæstet, en Have, og i Haven en ny Grav, hvori endnu aldrig nogen var lagt. ⁴² Der lagde de da Jesus, for Jødernes Beredelses dags Skyld, efterdi Graven var nær.

20

¹ Men på den første Dag; i Ugen kommer Maria Magdalene årle, medens det endnu er mørkt, til Graven og ser Stenen borttagen fra Graven, ² Da løber hun og kommer til Simon Peter og til den anden Discipel, ham, hvem Jesus elskede, og siger til dem: "De have borttaget Herren af Graven, og vi vide ikke, hvor de have lagt ham." ³ Da gik Peter og den anden Discipel ud, og de kom til Graven. ⁴ Men de to løb sammen, og den anden Discipel løb foran, hurtigere end Peter, og kom først til Graven. ⁵ Og da han kiggede ind, ser han Linklæderne ligge der, men gik dog ikke ind. ⁶ Da kommer Simon Peter, som fulgte ham, og han gik ind i Graven og så Linklæderne ligge der ⁷ og Tørklædet, som han havde haft på sit Hoved, ikke liggende ved Linklæderne, men sammenrullet på et Sted for sig selv. ⁸ Nu gik da også den anden Discipel, som var kommen først til Graven, ind, og han så og troede. ⁹ Thi de forstode endnu ikke Skriften, at han skulde opstå fra de døde. ¹⁰ Da gik

Disciplene atter bort til deres Hjem. ¹¹ Men Maria stod udenfor ved Graven og græd. Som hun nu græd, kiggede hun ind i Graven, ¹² og hun ser to Engle sidde i hvide Klæder, en ved Hovedet og en ved Fødderne, hvor Jesu Legeme havde ligget. ¹³ Og de sige til hende: "Kvinde! hvorfor græder du?" Hun siger til dem: "Fordi de have taget min Herre bort, og jeg ved ikke, hvor de have lagt ham." ¹⁴ Da hun havde sagt dette, vendte hun sig om, og hun ser Jesus stå der, og hun vidste ikke, at det var Jesus. ¹⁵ Jesus siger til hende: "Kvinde: hvorfor græder du? hvem leder du efter?" Hun mente, det var Havemanden, og siger til ham: "Herre! dersom du har båret ham bort, da sig mig, hvor du har lagt ham, så vil jeg tage ham." ¹⁶ Jesus siger til hende: "Maria!" Hun vender sig om og siger til ham på Hebraisk: "Rabbuni!" hvilket betyder Mester. ¹⁷ Jesus siger til hende: "Rør ikke ved mig, thi jeg er endnu ikke opfaren til min Fader; men gå til mine Brødre og sig dem: Jeg farer op til min Fader og eders Fader og til min Gud og eders Gud." ¹⁸ Maria Magdalene kommer og forkynder Disciplene: "Jeg har set Herren," og at han havde sagt hende dette. ¹⁹ Da det nu var Aften på den samme Dag, den første Dag i Ugen, og Dørene der, hvor Disciplene opholdt sig, vare lukkede af Frygt for Jøderne, kom Jesus og stod midt iblandt dem, og han siger til dem: "Fred være med eder!" ²⁰ Og som han sagde dette, viste han dem sine Hænder og sin Side. Så bleve Disciplene glade, da de så Herren. ²¹ Jesus sagde da atter til dem: "Fred være med eder! Ligesom Faderen har udsendt mig, således sender også jeg eder." ²² Og da han havde sagt dette, åndede han på dem, og han siger til dem: "Modtager den Helligånd! ²³ Hvem I forlade Synderne, dem ere de forladte, og hvem I nægte Forladelse, dem er den nægtet." ²⁴ Men Thomas, hvilket betyder Tvilling, en af de tolv, var ikke hos dem, da Jesus kom. ²⁵ De andre Disciple sagde da til ham: "Vi have set Herren." Men han sagde til dem: "Uden jeg får set Naglegabet i hans Hænder og stikker min Finger i Naglegabet og stikker min Hånd i hans Side, vil jeg ingenlunde tro." ²⁶ Og otte Dage efter vare hans Disciple atter inde, og Thomas med dem. Jesus kommer, da Dørene vare lukkede, og han stod midt iblandt dem og sagde: "Fred være med eder!" ²⁷ Derefter siger han til Thomas: "Ræk din Finger hid, og se mine Hænder, og ræk din Hånd hid, og stik den i min Side, og vær ikke vantro, men troende!" ²⁸ Thomas svarede og sagde til ham: "Min Herre og min Gud!" ²⁹ Jesus siger til ham: "Fordi du har set mig, har

du troet; salige ere de, som ikke have set og dog troet.”
³⁰ Desuden gjorde Jesus mange andre Tegn for sine Disciples
 Åsyn, som ikke ere skrevne i denne Bog. ³¹ Men dette er
 skrevet, for at I skulle tro, at Jesus er Kristus, Guds Søn, og
 for at I, når I tro, skulle have Livet i hans Navn.

21

¹ Siden åbenbarede Jesus sige atter for Disciplene ved
 Tiberias Søen; men han åbenbarede sig således. ² Simon
 Peter og Thomas, hvilket betyder Tvilling, og Nathanael fra
 Kana i Galilæa og Zebedæus's Sønner og to andre af hans,
 Disciple vare sammen. ³ Simon Peter siger til dem: “Jeg går
 ud at fiske.” De sige til ham: “Også vi gå med dig.” De gik
 ud og gik om Bord i Skibet, og den Nat fangede de intet.
⁴ Men da det nu blev Morgen, stod Jesus ved Søbredden;
 dog vidste Disciplene ikke, at det var Jesus. ⁵ Jesus siger
 da til dem: “Børnlille! have I noget at spise?” De svarede
 ham: “Nej.” ⁶ Men han sagde til dem: “Kaster Garnet ud
 på højre Side af Skibet, så skulle I finde.” Da kastede de
 det ud, og de formåede ikke mere at drage det for Fiskenes
 Mængde. ⁷ Den Discipel, som Jesus elskede, siger da til
 Peter: “Det er Herren.” Da Simon Peter nu hørte, at det
 var Herren, bandt han sin Fiskerkjortel om sig (thi han var
 nøgen), og kastede sig i Søen. ⁸ Men de andre Disciple kom
 med Skibet, thi de vare ikke langt fra Land, kun omtrent to
 Hundrede Alen, og de slæbte efter sig Garnet med Fiskene.
⁹ Da de nu kom i Land, se de der en Kulild og Fisk ligge
 derpå og Brød. ¹⁰ Jesus siger til dem: “Bringer hid af de
 Fisk, som I nu fangede.” ¹¹ Simon Peter steg op og trak
 Garnet på Land, fuldt af store Fisk, et Hundrede og tre og
 halvtredsindstve, og skønt de vare så mange, sønderrevs
 Garnet ikke. ¹² Jesus siger til dem: “Kommer og holder
 Måltid!” Men, ingen af Disciplene vovede at spørge ham:
 “Hvem er du?” thi de vidste, at det var Herren. ¹³ Jesus
 kommer og tager Brødet og giver dem det, ligeledes også
 Fiskene. ¹⁴ Dette var allerede den tredje Gang, at Jesus
 åbenbarede sig for sine Disciple, efter at han var oprejst
 fra de døde. ¹⁵ Da de nu havde holdt Måltid, siger Jesus til
 Simon Peter: “Simon, Johannes's Søn, elsker du mig mere
 end disse?” Han siger til ham: “Ja, Herre! du ved, at jeg har
 dig kær.” Han siger til ham: “Vogt mine Lam!” ¹⁶ Han siger
 atter anden Gang til ham: “Simon, Johannes's Søn, elsker du
 mig?” Han siger til ham: “Ja, Herre! du ved, at jeg har dig
 kær.” Han siger til ham: “Vær Hyrde for mine Får!” ¹⁷ Han
 siger tredje Gang til ham: “Simon, Johannes's Søn, har du

mig kær?" Peter blev bedrøvet, fordi han tredje Gang sagde til ham: "Har du mig kær?" Og han sagde til ham: "Herre! du kender alle Ting, du ved, at jeg har dig kær." Jesus siger til ham: "Vogt mine Får! ¹⁸ Sandelig, sandelig, siger jeg dig, da du var yngre, bandt du selv op om dig og gik, hvorhen du vilde; men når du bliver gammel, skal du udrække dine Hænder, og en anden skal binde op om dig og føre dig derhen, hvor du ikke vil." ¹⁹ Men dette sagde han for at betegne, med hvilken Død* han skulde herliggøre Gud. Og da han havde sagt dette, siger han til ham: "Følg mig!" { [*nemlig på Korset. 2 Pet. 1, 14.] } ²⁰ Peter vendte sig og så den Discipel følge, som Jesus elskede, og som også lå op til hans Bryst ved Nadveren og sagde: "Herre! hvem er den, som forråder dig?" ²¹ Da nu Peter så ham, siger han til Jesus: "Herre! men hvorledes skal det gå denne?" ²² Jesus siger til ham: "Dersom jeg vil, at han skal blive, indtil jeg kommer, hvad vedkommer det dig? Følg du mig!" ²³ Så kom da dette Ord ud iblandt Brødrene: "Denne Discipel dør ikke;" og Jesus havde dog ikke sagt til ham, at han ikke skulde dø, men: "Dersom jeg vil, at han skal blive, indtil jeg kommer, hvad vedkommer det dig?" ²⁴ Dette er den Discipel, som vidner om disse Ting og har skrevet dette; og vi vide, at hans Vidnesbyrd er sandt. ²⁵ Men der er også mange andre Ting, som Jesus har gjort, og dersom de skulde skrives enkeltvis, mener jeg, at ikke hele Verden kunde rumme de Bøger, som da bleve skrevne.

APOSTELENE GERNINGER

¹ Den første Bog skrev jeg, o Theofilus! om alt det, som Jesus begyndte både at gøre og lære, ² indtil den Dag, da han blev optagen, efter at han havde givet Apostlene, som han havde udvalgt, Befaling ved den Helligånd; ³ for hvem han også, efter at han havde lidt, fremstillede sig levende ved mange Beviser, idet han viste sig for dem i fyrretyve Dage og talte om de Ting, der høre til Guds Rige. ⁴ Og medens han var sammen med dem, bød han dem, at de ikke måtte vige fra Jerusalem, men skulde oppebie Faderens Forjættelse, "hvorom," sagde han, "I have hørt af mig. ⁵ Thi Johannes døbte med Vand; men I skulle døbes med den Helligånd om ikke mange Dage." ⁶ Som de nu vare forsamlede, spurgte de ham og sagde: "Herre! opretter du på denne Tid Riget igen for Israel?" ⁷ Men han sagde til dem: "Det tilkommer ikke eder at kende Tider eller Timer, hvilke Faderen har fastsat i sin egen Magt. ⁸ Men I skulle få Kraft, når den Helligånd kommer over eder; og I skulle være mine Vidner både i Jerusalem og i hele Judæa og Samaria og indtil Jordens Ende." ⁹ Og da han havde sagt dette, blev han optagen, medens de så derpå, og en Sky tog ham bort fra deres Øjne. ¹⁰ Og som de stirrede op imod Himmelen, medens han for bort, se, da stode to Mænd hos dem i hvide Klæder, ¹¹ og de sagde: "I galilæiske Mænd, hvorfor stå I og se op imod Himmelen? Denne Jesus, som er optagen fra eder til Himmelen, skal komme igen på samme Måde, som I have set ham fare til Himmelen." ¹² Da vendte de tilbage til Jerusalem fra det Bjerg, som kaldes Oliebjerget og er nær ved Jerusalem, en Sabbatsvej derfra. ¹³ Og da de kom derind, gik de op på den Sal, hvor de plejede at opholde sig, Peter og Johannes og Jakob og Andreas, Filip og Thomas, Bartholomæus og Matthæus, Jakob, Alfæus's Søn og Simon Zelotes*, og Judas, Jakobs Søn. { [*d. e. den nidkære.] } ¹⁴ Alle disse vare endrægtigt vedholdende i Bønnen tillige med nogle Kvinder og Maria, Jesu Moder, og med hans Brødre. ¹⁵ Og i disse Dage stod Peter op midt iblandt Brødrene og sagde: (og der var en Skare samlet på omtrent hundrede og tyve Personer): ¹⁶ "I Mænd, Brødre! det Skriftens Ord burde opfyldes, som den Helligånd forud havde talt ved Davids Mund om Judas, der blev Vejleder for dem, som grebe Jesus; ¹⁷ thi han var regnet iblandt os og havde fået denne Tjenestes Lod. ¹⁸ Han erhvervede sig nu

en Ager for sin Uretfærdigheds Løn, og han styrtede ned og brast itu, og alle hans Indvolde væltede ud, ¹⁹ hvilket også er blevet vitterligt for alle dem, som bo i Jerusalem, så at den Ager kaldes på deres eget Mål Hakeldama, det er Blodager. ²⁰ Thi der er skrevet i Salmernes Bog: "Hans Bolig blive øde, og der være ingen, som bor i den," og: "Lad en anden få hans Tilsynsgerning." ²¹ Derfor bør en af de Mænd, som vare sammen med os i hele den Tid, da den Herre Jesus gik ind og gik ud hos os, ²² lige fra Johannes's Dåb indtil den Dag, da han blev optagen fra os, blive Vidne sammen med os om hans Opstandelse." ²³ Og de fremstillede to, Josef, som kaldtes Barsabbas med Tilnavn Justus, og Matthias. ²⁴ Og de bade og sagde: "Du Herre! som kender alles Hjerter, vis os den ene, som du har udvalgt af disse to ²⁵ til at få denne Tjenestes og Apostelgernings Plads, som Judas forlod for at gå hen til sit eget Sted." ²⁶ Og de kastede Lod imellem dem, og Loddet faldt på Matthias. og han blev regnet sammen med de elleve Apostle.

2

¹ Og da Pinsefestens Dag kom, vare de alle endrægtigt forsamlede. ² Og der kom pludseligt fra Himmelen en Lyd som af et fremfarende vældigt Vejr og fyldte hele Huset, hvor de sade. ³ Og der viste sig for dem Tunger som af Ild, der fordelte sig og satte sig på hver enkelt af dem. ⁴ Og de bleve alle fyldte med den Helligånd, og de begyndte at tale i andre Tungemål, efter hvad Ånden gav dem at udsige. ⁵ Men der var Jøder, bosiddende i Jerusalem, gudfrygtige Mænd af alle Folkeslag under Himmelen. ⁶ Da denne Lyd kom, strømmede Mængden sammen og blev forvirret; thi hver enkelt hørte dem tale på hans eget Mål. ⁷ Og de forbavsedes alle og undrede sig og sagde: "Se, ere ikke alle disse, som tale, Galilæere?" ⁸ Hvor kunne vi da høre dem tale, hver på vort eget Mål, hvor vi ere fødte, ⁹ Parthere og Medere og Elamiter, og vi, som høre hjemme i Mesopotamien, Judæa og Kappadokien. Pontus og Asien*, { [*dvs. den vestlige Del af Lilleasien, jfr. Ap. G. 6, 9. K. 16, 6. K. 19, 10. 22. 26. 27. 31. K. 20, 4. 16. 18. K. 21, 27. K. 24, 18. K. 27, 2. Rom. 16, 5. 1 Kor. 16, 9. 2 Kor. 1, 8. 2 Tim. 1, 15. 1 Pet. 1, 1. Åb. 1, 4. 11.] } ¹⁰ i Frygien og Pamfylie, Ægypten og Libyens Egne ved Kyrene, og vi her boende Romere, ¹¹ Jøder og Proselyter*, Kretere og Arabere, vi høre dem tale om Guds store Gerninger i vore Tungemål?" { [*den jødiske Tros Tilhængere, som ikke ere Jøder af Fødsel.] } ¹² Og de forbavsedes alle og, vare tvivlrådige og sagde den

ene til den anden: "Hvad kan dette være?" ¹³ Men andre sagde spottende: "De ere fulde af sød Vin." ¹⁴ Da stod Peter frem med de elleve og opløftede sin Røst og talte til dem: "I jødiske Mænd og alle I, som bo i Jerusalem! dette være eder vitterligt, og låner Øre til mine Ord! ¹⁵ Thi disse ere ikke drukne, som I mene; det er jo den tredje Time* på Dagen; { [*Klokken 9 Formiddag.] } ¹⁶ men dette er, hvad der et sagt ved Profeten Joel: ¹⁷ "Og det skal ske i de sidste Dage, siger Gud, da vil jeg udgyde af min Ånd over alt Kød; og eders Sønner og eders Døtre skulle profetere, og de unge iblandt eder skulle se Syner, og de gamle iblandt eder skulle have Drømme. ¹⁸ Ja, endog over mine Trælle og over mine Trælkvinder vil jeg i de Dage udgyde af min Ånd, og de skulle profetere. ¹⁹ Og jeg vil lade ske Undere på Himmelen oventil og Tegn på Jorden nedentil, Blod og Ild og rygende Damp. ²⁰ Solen skal forvandles til Mørke og Månen til Blod, førend Herrens store og herlige Dag kommer. ²¹ Og det skal ske, enhver, som påkalder Herrens Navn, skal frelses." ²² I israelitiske Mænd! hører disse Ord: Jesus af Nazareth, en Mand, som fra Gud var godtgjort for eder ved kraftige Gerninger og Undere og Tegn, hvilke Gud gjorde ved ham midt iblandt eder, som I jo selv vide, ²³ ham, som efter Guds bestemte Rådslutning og Forudviden var bleven forrådt, ham have I ved lovløses Hånd korsfæstet og ihjelslået. ²⁴ Men Gud oprejste ham, idet han gjorde Ende på Dødens Veer, eftersom det ikke var muligt, at han kunde fastholdes af den. ²⁵ Thi David siger med Henblik på ham: "Jeg havde altid Herren for mine Øjne; thi han er ved min højre Hånd, for at jeg ikke skal rokkes, ²⁶ Derfor glædede mit Hjerte sig, og min Tunge jublede, ja, også mit Kød skal bo i Håb; ²⁷ thi du skal ikke lade min Sjæl tilbage i Dødsriget, ikke heller tilstede din hellige at se Forrådnelse, ²⁸ Du har kundgjort mig Livets Veje; du skal fylde mig med Glæde for dit Åsyn." ²⁹ I Mænd Brødre! Jeg kan sige med Frimodighed til eder om Patriarken David, at han er både død og begravet, og hans Grav er hos os indtil denne Dag. ³⁰ Da han nu var en Profet og vidste, at Gud med Ed havde tilsvoret ham, at af hans Lænds Frugt skulde en sidde på hans Trone, ³¹ talte han, forudseende, om Kristi Opstandelse, at hverken blev han ladt tilbage i Dødsriget, ej heller så hans Kød Forrådnelse. ³² Denne Jesus oprejste Gud, hvorom vi alle ere Vidner. ³³ Efter at han nu ved Guds højre Hånd er ophøjet og af Faderen har fået den Helligånds Forjættelse, har han udgydt denne, hvilket I

både se og høre. ³⁴ Thi David for ikke op til Himmelen; men han siger selv: "Herren sagde til min Herre: Sæt dig ved min højre Hånd, ³⁵ indtil jeg får lagt dine Fjender som en Skammel for dine Fødder." ³⁶ Derfor skal hele Israels Hus vide for vist, at denne Jesus, hvem I korsfæstede, har Gud gjort både til Herre og til Kristus." ³⁷ Men da de hørte dette, stak det dem i Hjertet, og de sagde til Peter og de øvrige Apostle: "I Mænd, Brødre! hvad skulle vi gøre?" ³⁸ Men Peter sagde til dem: "Omvender eder, og hver af eder lade sig døbe på Jesu Kristi Navn til eders Synders Forladelse; og I skulle få den Helligånds Gave. ³⁹ Thi for eder er Forjættelsen og for eders Børn og for alle dem, som ere langt borte, så mange som Herren vor Gud vil tilkalde." ⁴⁰ Også med mange andre Ord vidnede han for dem og format dem, idet han sagde: "Lader eder frelse fra denne vanartede Slægt!" ⁴¹ De, som nu toge imod hans Ord, bleve døbt; og der føjedes samme Dag omtrent tre Tusinde Sjæle til. ⁴² Og de holdt fast ved Apostlenes Lære og Samfundet, Brødets Brydelse og Bønnerne. ⁴³ Men der kom Frygt over en hver Sjæl, og der skete mange Undere og Tegn ved Apostlene. ⁴⁴ Og alle de troende holdt sig sammen og havde alle Ting fælles. ⁴⁵ Og de solgte deres Ejendom og Gods og delte det ud iblandt alle, efter hvad enhver havde Trang til. ⁴⁶ Og idet de hver Dag vedholdende og endrægtigt kom i Helligdommen og brød Brødet hjemme, fik de deres Føde med Fryd og i Hjertets Enfold, ⁴⁷ idet de lovede Gud og havde Yndest hos hele Folket. Men Herren føjede daglig til dem nogle, som lode sig frelse.

3

¹ Men Peter og Johannes gik op i Helligdommen ved Bedetimen, den niende Time. ² Og en Mand, som var lam fra Moders Liv af, blev båret frem; ham satte de daglig ved den Dør til Helligdommen, som kaldtes den skønne, for at han kunde bede dem, som gik ind i Helligdommen, om Almisser. ³ Da han så Peter og Johannes, idet de vilde gå ind i Helligdommen, bad han om at få en Almisse. ⁴ Da så Peter tillige med Johannes fast på ham og sagde: "Se på os!" ⁵ Og han gav Agt på dem, efterdi han ventede at få noget af dem. ⁶ Men Peter sagde: "Sølv og Guld ejer jeg ikke, men hvad jeg har, det giver jeg dig: I Jesu Kristi Nazaræerens Navn stå op og gå!" ⁷ Og han greb ham ved den højre Hånd og rejste ham op. ⁸ Men straks bleve hans Ben og Ankler stærke, og han sprang op og stod og gik omkring og gik med dem ind i Helligdommen, hvor han

gik omkring og sprang og lovede Gud. ⁹ Og hele Folket så ham gå omkring og love Gud. ¹⁰ Og de kendte ham som den, der havde siddet ved den skønne Port til Helligdommen for at få Almisse; og de bleve fulde af Rædsel og Forfærdelse over det, som var timedes ham. ¹¹ Medens han nu holdt fast ved Peter og Johannes, løb alt Folket rædselsslagent sammen om dem i den Søjlegang, som kaldes Salomons. ¹² Men da Peter så det, talte han til Folket: "I israelitiske Mænd! Hvorfor undre I eder over dette? eller hvorfor stirre I på os, som om vi af egen Magt eller Gudfrygtighed havde gjort, at han kan gå?" ¹³ Abrahams og Isaks og Jakobs Gud, vore Fædres Gud, har herliggjort sin Tjener* Jesus, hvem I prisgave og fornægtede for Pilatus, da han dømte, at han skulde løslades. { [*Es. 42, 1. Matth. 27, 23. Joh. 19, 4.] } ¹⁴ Men I fornægtede den hellige og retfærdige og bade om, at en Morder måtte skænkes eder. ¹⁵ Men Livets Fyrste sloge I ihjel, hvem Gud oprejste fra de døde, hvorom vi ere Vidner. ¹⁶ Og i Troen på hans Navn har hans Navn styrket denne, hvem I se og kende, og Troen, som virkedes ved ham, har givet denne hans Førlighed i Påsyn af eder alle. ¹⁷ Og nu, Brødre! jeg ved, at I handlede i Uvidenhed, ligesom også eders Rådsherrer. ¹⁸ Men Gud har således fuldbyrdet, hvad han forud forkyndte ved alle Profeternes Mund, at hans Salvede skulde lide. ¹⁹ Derfor fatter et andet Sind og vender om, for at eders Synder må blive udslettede, for at Vederkvægens Tider må komme fra Herrens Åsyn, ²⁰ og han må sende den for eder bestemte Kristus, Jesus, ²¹ hvem Himmelen skal modtage indtil alle Tings Genoprettelses Tider, hvorom Gud har talt ved sine hellige Profeters Mund fra de ældste Dage. ²² Moses sagde: "En Profet skal Herren eders Gud oprejse eder af eders Brødre ligesom mig; ham skulle I høre i alt, hvad han end vil tale til eder. ²³ Men det skal ske, hver Sjæl, som ikke hører den Profet, skal udryddes af Folket." ²⁴ Men også alle Profeterne, fra Samuel af og derefter, så mange som talte, have også forkyndt disse Dage. ²⁵ I ere Profeternes Sønner og Sønner af den Pagt, som Gud sluttede med vore Fædre, da han sagde til Abraham: "Og i din Sæd skulle alle Jordens Slægter velsignes." ²⁶ For eder først har Gud oprejst sin Tjener og sendt han for at velsigne eder, når enhver af eder vender om fra sin Ondskab."

4

¹ Men medens de talte til Folket, kom Præsterne og Høvedsmanden for Helligdommen og Saddukæerne over

dem, ² da de harmedes over, at de lærte Folket og i Jesus forkyndte Opstandelsen fra de døde. ³ Og de lagde Hånd på dem og satte dem i Forvaring til den følgende Dag; thi det var allerede Aften. ⁴ Men mange af dem, som havde hørt Ordet, troede, og Tallet på Mændene blev omtrent fem Tusinde. ⁵ Men det skete Dagen derefter, at deres Rådsherrer og Ældste og skriftkloge forsamlede sig i Jerusalem, ⁶ ligeså Ypperstepræsten Annas og Kajfas og Johannes og Alexander og alle, som vare af ypperstepræstelig Slægt. ⁷ Og de stillede dem midt iblandt sig og spurgte: "Af hvad Magt eller i hvilket Navn have I gjort dette?" ⁸ Da sagde Peter, fyldt med den Helligånd, til dem: "I Folkets Rådsherrer og Ældste! ⁹ Når vi i Dag forhøres angående denne Velgerning imod en vanfør Mand, om hvorved han er bleven helbredt; ¹⁰ da skal det være eder alle og hele Israels Folk vitterligt, at ved Jesu Kristi Nazaræerens Navn, hvem I have korsfæstet, hvem Gud har oprejst fra de døde, ved dette Navn er det, at denne står rask her for eders Øjne, ¹¹ Han er den Sten, som blev agtet for intet af eder, I Bygningsmænd, men som er bleven til en Hovedhjørnesten. ¹² Og der er ikke Frelse i nogen anden; thi der er ikke noget andet Navn under Himmelen, givet iblandt Mennesker, ved hvilket vi skulle blive frelste." ¹³ Men da de så Peters og Johannes Frimodighed og kunde mærke, at de vare ulærde Mænd og Lægfolk, forundrede de sig, og de kendte dem, at de havde været med Jesus. ¹⁴ Og da de så Manden, som var helbredt, stå hos dem, havde de intet at sige derimod. ¹⁵ Men de bøde dem at træde ud fra Rådet og rådførte sig med hverandre og sagde: ¹⁶ "Hvad skulle vi gøre med disse Mennesker? thi at et vitterligt Tegn er sket ved dem, det er åbenbart for alle dem, som bo i Jerusalem, og vi kunne ikke nægte det. ¹⁷ Men for at det ikke skal komme videre ud iblandt Folket, da lader os true dem til ikke mere at tale til noget Menneske i dette Navn." ¹⁸ Og de kaldte dem ind og forbøde dem aldeles at tale eller lære i Jesu Navn. ¹⁹ Men Peter og Johannes svarede og sagde til dem: "Dømmer selv. om det er ret for Gud at lyde eder mere end Gud. ²⁰ Thi vi kunne ikke lade være at tale om det, som vi have set og hørt." ²¹ Men de truede dem end mere og løslode dem, da de ikke kunde udfinde, hvorledes de skulde straffe dem, for Folkets Skyld; thi alle priste Gud for det, som var sket. ²² Thi den Mand, på hvem dette Helbredelsestegn var sket, var mere end fyrretyve År gammel. ²³ Da de nu vare løsladte, kom de til deres egne og fortalte dem alt, hvad Ypperstepræsterne

og de Ældste havde sagt til dem. ²⁴ Men da de hørte dette, opløftede de endrægtigt Røsten til Gud og sagde: "Herre, du, som har gjort Himmelen og Jorden og Havet og alle Ting, som ere i dem, ²⁵ du, som har sagt ved din Tjener Davids Mund: "Hvorfor fnyste Hedninger, og Folkeslag oplagde forfængelige Råd? ²⁶ Jordens Konger rejste sig, og Fyrsterne samlede sig til Hobe imod Herren og imod hans Salvede." ²⁷ Ja, de have i Sandhed forsamlet sig i denne Stad imod din hellige Tjener Jesus, hvem du har salvet, både Herodes og Pontius Pilatus tillige med Hedningerne og Israels Folkestammer ²⁸ for at gøre det, som din Hånd og dit Råd forud havde bestemt skulde ske. ²⁹ Og nu, Herre! se til deres Trusler, og giv dine Tjenere at tale dit Ord med al Frimodighed, ³⁰ idet du udrækker din Hånd til Helbredelse, og der sker Tegn og Undere ved din hellige Tjeners Jesu Navn." ³¹ Og da de havde bedt, rystedes Stedet, hvor de vare forsamlede; og de bleve alle fyldte med den Helligånd, og de talte Guds Ord med Frimodighed. ³² Men de troendes Mængde havde ét Hjerte og én Sjæl; og end ikke én kaldte noget af det, han ejede, sit eget; men de havde alle Ting fælles. ³³ Og med stor Kraft aflagde Apostlene Vidnesbyrdet om den Herres Jesu Opstandelse, og der var stor Nåde over dem alle. ³⁴ Thi der var end ikke nogen trængende iblandt dem; thi alle de, som vare Ejere af Jordstykker eller Huse, solgte dem og bragte Salgssummerne ³⁵ og lagde dem for Apostlenes Fødder; men der blev uddelt til enhver, efter hvad han havde Trang til. ³⁶ Og Josef, som af Apostlene fik Tilnavnet Barnabas, (det er udlagt: Trøstens Søn), en Levit, født på Kypern, ³⁷ som ejede en Jordlod, solgte den og bragte Pengene og lagde dem for Apostlenes Fødder.

5

¹ Men en Mand, ved Navn Ananias, tillige med Safira, hans Hustru, solgte en Ejendom ² og stak med sin Hustrus Vidende noget af Værdien til Side og bragte en Del deraf og lagde den for Apostlenes Fødder. ³ Men Peter sagde: "Ananias! hvorfor har Satan fyldt dit Hjerte, så du har løjet imod den Helligånd og stukket noget til Side af Summen for Jordstykket? ⁴ Var det ikke dit, så længe du ejede det, og stod ikke det, som det blev solgt for, til din Rådighed? Hvorfor har du dog sat dig denne Gerning for i dit Hjerte? Du har ikke løjet for Mennesker, men for Gud." ⁵ Men da Ananias hørte disse Ord, faldt han om og udåndede. Og der kom stor Frygt over alle, som hørte det. ⁶ Men de unge Mænd stode op og lagde ham til Rette og bare ham

ud og begravede ham. ⁷ Men det skete omtrent tre Timer derefter, da kom hans Hustru ind uden at vide, hvad der var sket. ⁸ Da sagde Peter til hende: "Sig mig, om I solgte Jordstykket til den Pris?" Og hun sagde: "Ja, til den Pris." ⁹ Men Peter sagde til hende: "Hvorfor ere I dog blevne enige om at friste Herrens Ånd? Se, deres Fødder, som have begravet din Mand, ere for Døren, og de skulle bære dig ud." ¹⁰ Men hun faldt straks om for hans Fødder og udåndede. Men da de unge Mænd kom ind, fandt de hende død, og de bare hende ud og begravede hende hos hendes Mand. ¹¹ Og stor Frygt kom over hele Menigheden og over alle, som hørte dette. ¹² Men ved Apostlenes Hænder skete der mange Tegn og Undere iblandt Folket; og de vare alle endrægtigt sammen i Salomons Søjlegang. ¹³ Men af de andre turde ingen holde sig til dem; dog priste Folket dem højt, ¹⁴ og der føjedes stedse flere troende til Herren, Skarer både af Mænd og Kvinder, ¹⁵ så at de endogså bare de syge ud på Gaderne og lagde dem på Senge og Løjbenke, for at når Peter kom, endog blot hans Skygge kunde overskygge nogen af dem. ¹⁶ Ja, selv fra Byerne i Jerusalems Omegn strømmede Mængden sammen og bragte syge og sådanne, som vare plagede af urene Ånder, og de bleve alle helbredte. ¹⁷ Men Ypperstepræsten stod op samt alle de, som holdt med ham, nemlig Saddukæernes Parti, og de bleve fulde af Nidkærlighed. ¹⁸ Og de lagde Hånd på Apostlene og satte dem i offentlig Forvaring. ¹⁹ Men en Herrens Engel åbnede Fængselets Døre om Natten og førte dem ud og sagde: ²⁰ "Går hen og træder frem og taler i Helligdommen alle disse Livets Ord for Folket!" ²¹ Men da de havde hørt dette, gik de ved Daggry ind i Helligdommen og lærte. Men Ypperstepræsten og de, som holdt med ham, kom og sammenkaldte Rådet og alle Israels Børns Ældste og sendte Bud til Fængselet, at de skulde føres frem. ²² Men da Tjenerne kom derhen, fandt de dem ikke i Fængselet; og de kom tilbage og meldte det og sagde: ²³ "Fængselet fandt vi tillukket helt forsvarligt, og Vogterne stående ved Dørene; men da vi lukkede op, fandt vi ingen derinde." ²⁴ Men da Høvedsmanden for Helligdommen og Ypperstepræsterne hørte disse Ord, bleve de tvivlrådige om dem, hvad dette skulde blive til. ²⁵ Men der kom en og meldte dem: "Se, de Mænd, som I satte i Fængselet, stå i Helligdommen og lære Folket." ²⁶ Da gik Høvedsmanden hen med Tjenerne og hentede dem, dog ikke med Magt; thi de frygtede for Folket, at de skulde blive stenede. ²⁷ Men da de havde hentet dem, stillede de dem for Rådet; og Ypperstepræsten spurgte dem

og sagde: ²⁸ "Vi bøde eder alvorligt, at I ikke måtte lære i dette Navn, og se, I have fyldt Jerusalem med eders Lære, og I ville bringe dette Menneskes Blod over os!" ²⁹ Men Peter og Apostlene svarede og sagde: "Man bør adlyde Gud mere end Mennesker. ³⁰ Vore Fædres Gud oprejste Jesus, hvem I hængte på et Træ og sloge ihjel. ³¹ Ham har Gud ved sin højre Hånd ophøjet til en Fyrste og Frelser for at give Israel Omvendelse og Syndernes Forladelse. ³² Og vi ere hans Vidner om disse Ting, ligesom også den Helligånd, som Gud har givet dem, der adlyde ham." ³³ Men da de hørte dette, skar det dem i Hjertet, og de rårdsloge om at slå dem ihjel. ³⁴ Men der rejste sig i Rådet en Farisæer ved Navn Gamaliel, en Lovlærer, højt agtet af hele Folket, og han bød, at de skulde lade Mændene træde lidt udenfor. ³⁵ Og han sagde til dem: "I israelitiske Mænd! ser eder vel for, hvad I gøre med disse Mennesker. ³⁶ Thi for nogen Tid siden fremstod Theudas, som udgav sig selv for at være noget, og et Antal af omtrent fire Hundrede Mænd sluttede sig til ham; han blev slået ihjel, og alle de, som adløde ham, adsplittedes og bleve til intet. ³⁷ Efter ham fremstod Judas Galilæeren i Skatteindskrivningens Dage og fik en Flok Mennesker til at følge sig. Også han omkom, og alle de, som adløde ham, bleve adspredte. ³⁸ Og nu siger jeg eder: Holder eder fra disse Mennesker, og lader dem fare; thi dersom dette Råd eller dette Værk er af Mennesker, bliver det til intet; ³⁹ men er det af Gud, kunne I ikke gøre dem til intet. Lader eder dog ikke findes som de, der endog ville stride mod Gud!" ⁴⁰ Og de adløde ham; og de kaldte Apostlene frem og lode dem piske og forbøde dem at tale i Jesu Navn og løslode dem. ⁴¹ Så gik de da glade bort fra Rådets Åsyn, fordi de vare blevne agtede værdige til at vanæres for hans Navns Skyld. ⁴² Og de holdt ikke op med hver Dag at lære i Helligdommen og i Husene og at forkynde Evangeliet om Kristus Jesus.

6

¹ Men da i de Dage Disciplenes Antal forøgedes, begyndte Hellenisterne* at knurre imod Hebræerne**, fordi deres Enker bleve tilsidesatte ved den daglige Uddeling. { [*Græsktalende Jøder; her sådanne, som vare omvendte til Kristendommen.] / [**Hebraisktalende Jøder, her Jødekristerne.] } ² Da sammenkaldte de tolv Disciplenes Skare og sagde: "Det huer os ikke at forlade Guds Ord for at tjene ved Bordene. ³ Udser derfor, Brødre! blandt eder syv Mænd, som have godt Vidnesbyrd og ere fulde af Ånd og Visdom; dem ville vi så indsætte til denne

Gerning. ⁴ Men vi ville holde trolig ved i Bønnen og Ordets Tjeneste.” ⁵ Og denne Tale behagede hele Mængden; og de udvalgte Stefanus. en Mand fuld af Tro og den Helligånd, og Filip og Prokorus og Nikanor og Timon og Parmenas og Nikolaus, en Proselyt fra Antiokia; ⁶ dem stillede de frem for Apostlene; og disse bade og lagde Hænderne på dem. ⁷ Og Guds Ord havde Fremgang og Disciplenes Tal forøgedes meget i Jerusalem; og en stor Mængde af Præsterne adløde Troen. ⁸ Men Stefanus, fuld af Nåde og Kraft, gjorde Undere og store Tegn iblandt Folket, ⁹ Da stod der nogle frem af den Synagoge, som kaldes de frigivnes og Kyrenæernes og Aleksandrinernes, og nogle af dem fra Kilikien og Asien, og de tvistedes med Stefanus. ¹⁰ Og de kunde ikke modstå den Visdom og den Ånd, som han talte af. ¹¹ Da fik de hemmeligt nogle Mænd til at sige: “Vi have hørt ham tale bespottelige Ord imod Moses og imod Gud.” ¹² Og de ophidsede Folket og de Ældste og de skriftkloge, og de overfaldt ham og slæbte ham med sig og førte ham for Rådet; ¹³ og de fremstillede falske Vidner, som sagde: “Dette Menneske holder ikke op med at tale Ord imod dette hellige Sted og imod Loven. ¹⁴ Thi vi have hørt ham sige, at denne Jesus af Nazareth skal nedbryde dette Sted og forandre de Skikke, som Moses har overgivet os.” ¹⁵ Og alle de, som sad i Rådet, stirrede på ham, og de så hans Ansigt som en Engels Ansigt.

7

¹ Men Ypperstepræsten sagde: “Forholder dette sig således?” ² Men han* sagde: “I Mænd, Brødre og Fædre, hører til! Herlighedens Gud viste sig for vor Fader Abraham, da han var i Mesopotamien, førend han tog Bolig i Karan. { [*Stefanus.] } ³ Og han sagde til ham: “Gå ud af dit Land og fra din Slægt, og kom til det Land, som jeg vil vise dig.” ⁴ Da gik han ud fra Kaldæernes Land og tog Bolig i Karan; og efter hans Faders Død lod Gud ham flytte derfra hen i dette Land, hvor I nu bo. ⁵ Og han gav ham ikke Ejendom deri, end ikke en Fodsbred; dog forjættede han ham at give ham det til Eje og hans Sæd efter ham, endskønt han intet Barn havde. ⁶ Men Gud talte således: “Hans Sæd skal være Udlændinge i et fremmed Land, og man skal gøre dem til Trælle og handle ilde med dem i fire Hundrede År. ⁷ Og det Folk, for hvilket de skulle trælle, vil jeg dømme, sagde Gud; og derefter skulle de drage ud og tjene mig på dette Sted.” ⁸ Og han gav ham Omskærelsens Pagt. Og så avlede han Isak og omskar ham den ottende Dag, og Isak avlede Jakob, og Jakob de tolv

Patriarker. ⁹ Og Patriarkerne bare Avind imod Josef og solgte ham til Ægypten; og Gud var med ham, ¹⁰ og han udfriede ham af alle hans Trængsler og gav ham Nåde og Visdom for Faraos, Kongen i Ægypten, som satte ham til Øverste over Ægypten og over hele sit Hus. ¹¹ Men der kom Hungersnød over hele Ægypten og Kana'an og en stor Trængsel, og vore Fædre fandt ikke Føde. ¹² Men da Jakob hørte, at der var Korn i Ægypten, sendte han vore Fædre ud første Gang. ¹³ Og anden Gang blev Josef genkendt af sine Brødre, og Josefs Herkomst blev åbenbar for Faraos. ¹⁴ Men Josef sendte Bud og lod sin Fader Jakob og al sin Slægt kalde til sig, fem og halvfjerdsindstyve Sjæle. ¹⁵ Og Jakob drog ned til Ægypten. Og han og vore Fædre døde, ¹⁶ og de bleve flyttede til Sikem og lagte i den Grav, som Abraham havde købt for en Sum Penge af Hemors Sønner i Sikem. ¹⁷ Som nu Tiden nærmede sig for den Forjættelse, Gud havde tilsagt Abraham, voksede Folket og formeredes i Ægypten, ¹⁸ indtil der fremstod en anden Konge, som ikke kendte Josef. ¹⁹ Han viste Træskhed imod vor Slægt og handlede ilde med vore Fædre, så de måtte sætte deres små Børn ud, for at de ikke skulde holdes i Live. ²⁰ På den Tid blev Moses født, og han var dejlig for Gud; han blev opfostret i tre Måneder i sin Faders Hus. ²¹ Men da han var sat ud, tog Faraos Datter ham op og opfostrede ham til sin Søn. ²² Og Moses blev oplært i al Ægypternes Visdom; og han var mægtig i sine Ord og Gerninger. ²³ Men da han blev fyrretyve År gammel, fik han i Sinde at besøge sine Brødre, Israels Børn. ²⁴ Og da han så en lide Uret, forsvarede han ham og hævnede den mishandlede, idet han slog Ægypteren ihjel. ²⁵ Men han mente, at hans Brødre forstode, at Gud gav dem Frelse ved hans Hånd; men de forstode det ikke. ²⁶ Og den næste Dag viste han sig iblandt dem under en Strid og vilde forlige dem til at holde Fred, sigende: "I Mænd! I ere Brødre, hvorfor gøre I hinanden Uret?" ²⁷ Men den, som gjorde sin Næste Uret, stødte ham fra sig og sagde: "Hvem har sat dig til Hersker og Dommer over os? ²⁸ Vil du slå mig ihjel, ligesom du i Går slog Ægypteren ihjel?" ²⁹ Da flygtede Moses for denne Tales Skyld og boede som fremmed i Midians Land, hvor han avlede to Sønner. ³⁰ Og efter fyrretyve Års Forløb viste en Engel sig for ham i Sinai Bjergs Ørken i en Tornebusk, der stod i lys Lue. ³¹ Men da Moses så det, undrede han sig over Synet, og da han gik hen for at betragte det, lød Herrens Røst til ham: ³² "Jeg er dine Fædres Gud, Abrahams

og Isaks og Jakobs Gud." Da bævede Moses og turde ikke se derhen. ³³ Men Herren sagde til ham: "Løs Skoene af dine Fødder; thi det Sted, som du står på, er hellig Jord. ³⁴ Jeg har grant set mit Folks Mishandling i Ægypten og hørt deres Suk, og jeg er stegen ned for at udfri dem; og nu kom, lad mig sende dig til Ægypten!" ³⁵ Denne Moses, hvem de fornægtede, idet de sagde: "Hvem har sat dig til Hersker og Dommer," ham har Gud sendt til at være både Hersker og Befrier ved den Engels Hånd, som viste sig for ham i Tornebusken. ³⁶ Ham var det, som førte dem ud, idet han gjorde Undere og Tegn i Ægyptens Land og i det røde Hav og i Ørkenen i fyrretyve År. ³⁷ Han er den Moses, som sagde til Israels Børn: "En Profet skal Gud oprejse eder af eders Brødre ligesom mig." ³⁸ Han er den, som i Menigheden i Ørkenen færdedes med Engelen, der talte til ham på Sinai Bjerg, og med vore Fædre; den, som modtog levende Ord at give os; ³⁹ hvem vore Fædre ikke vilde adlyde, men de stødte ham fra sig og vendte sig med deres Hjerter til Ægypten, idet de sagde til Aron: ⁴⁰ "Gør os Guder, som kunne gå foran os; thi vi vide ikke, hvad der er sket med denne Moses, som førte os ud af Ægyptens Land." ⁴¹ Og de gjorde en Kalv i de Dage og bragte Offer til Gudebilledet og frydede sig ved deres Hænders Gerninger. ⁴² Men Gud vendte sig fra dem og gav dem hen til at tjene Himmels Hær, som der er skrevet i Profeternes Bog: "Have I vel, Israels Hus! bragt mig Slagtofre og andre Ofre i fyrretyve År i Ørkenen? ⁴³ Og I bare Moloks Telt og Guden Remfans Stjerne, de Billeder, som I havde gjort for at tilbede dem; og jeg vil flytte eder bort hinsides Babylon." ⁴⁴ Vore Fædre i Ørkenen havde Vidnesbyrdets Tabernakel, således som han, der talte til Moses, havde befalet at gøre det efter det Forbillede, som han havde set. ⁴⁵ Dette toge også vore Fædre i Arv og bragte det under Josva ind i Landet, som Hedningerne besade, hvilke Gud fordrev fra vore Fædres Åsyn indtil Davids Dage, ⁴⁶ som vandt Nåde for Gud og bad om at måtte finde en Bolig for Jakobs Gud. ⁴⁷ Men Salomon byggede ham et Hus. ⁴⁸ Dog, den Højeste bor ikke i Huse gjorte med Hænder, som Profeten siger: ⁴⁹ "Himmelen er min Trone, og Jorden mine Fødders Skammel, hvad Hus ville I bygge mig? siger Herren, eller hvilket er min Hviles Sted? ⁵⁰ Har ikke min Hånd gjort alt dette?" ⁵¹ I hårde Halse og uomskårne på Hjerter og Øren! I stå altid den Helligånd imod; som eders Fædre, således også I. ⁵² Hvem af Profeterne er der, som eders Fædre ikke have forfulgt? og

de ihjelsloge dem, som forud forkyndte om den retfærdiges Komme, hvis Forrædere og Mordere I nu ere blevne, ⁵³ I, som modtog Loven under Engles Besørgelse og have ikke holdt den!" ⁵⁴ Men da de hørte dette, skar det dem i deres Hjerter, og de bede Tænderne sammen imod ham. ⁵⁵ Men som han var fuld af den Helligånd, stirrede han op imod Himmelen og så Guds Herlighed og Jesus stående ved Guds højre Hånd. ⁵⁶ Og han sagde: "Se, jeg ser Himlene åbnede og Menneskesønnen stående ved Guds højre Hånd." ⁵⁷ Men de råbte med høj Røst og holdt for deres Øren og stormede endrægtigt ind på ham. ⁵⁸ Og de stødte ham ud uden for Staden og stenede ham. Og Vidnerne lagde deres Klæder af ved en ung Mands Fødder, som hed Saulus. ⁵⁹ Og de stenede Stefanus, som bad og sagde: "Herre Jesus, tag imod min Ånd!" ⁶⁰ Men han faldt på Knæ og råbte med høj Røst: "Herre, tilregn dem ikke denne Synd!" Og som han sagde dette, sov han hen.

8

¹ Men Saulus fandt Behag i hans Mord. Og på den Dag udbrød der en stor Forfølgelse imod Menigheden i Jerusalem, og de adspredtes alle over Judæas og Samarias Egne, undtagen Apostlene. ² Men gudfrygtige Mænd begravede Stefanus og holdt en stor Veklage over ham. ³ Men Saulus plagede Menigheden og gik ind i Husene og trak både Mænd og Kvinder frem og lod dem sætte i Fængsel. ⁴ Imidlertid gik de, som bleve adspredte, omkring og forkyndte Evangeliets Ord. ⁵ Da kom Filip til Byen Samaria og prædikede Kristus for dem. ⁶ Og Skarerne gave endrægtigt Agt på det, som blev sagt af Filip, idet de hørte og så de Tegn, som han gjorde. ⁷ Thi der var mange, som havde urene Ånder, og af hvem disse fore ud, råbende med høj Røst; og mange værkbrudne og lamme bleve helbredte. ⁸ Og der blev en stor Glæde i denne By. ⁹ Men en Mand, ved Navn Simon, var i Forvejen i Byen og drev Trolddom og satte Samarias Folk i Forbavselse, idet han udgav sig selv for at være noget stort. ¹⁰ På ham gave alle Agt, små og store, og sagde: "Det er ham, som man kalder Guds store Kraft." ¹¹ Men de gave Agt på ham, fordi han i lang Tid havde sat dem i Forbavselse ved sine Trolddomskunster. ¹² Men da de troede Filip, som forkyndte Evangeliet om Guds Rige og Jesu Kristi Navn, lode de sig døbe, både Mænd og Kvinder. ¹³ Men Simon troede også selv, og efter at være døbt holdt han sig nær til Filip; og da han så Tegn og store, kraftige Gerninger ske, forbavsedes han højligt.

¹⁴ Men da Apostlene i Jerusalem hørte, at Samaria havde taget imod Guds Ord, sendte de Peter og Johannes til dem, ¹⁵ og da disse vare komne derned, bade de for dem om, at de måtte få den Helligånd; ¹⁶ thi den var endnu ikke falden på nogen af dem, men de vare blot døbt til den Herres Jesu Navn. ¹⁷ Da lagde de Hænderne på dem, og de fik den Helligånd. ¹⁸ Men da Simon så, at den Helligånd blev given ved Apostlenes Håndspåbyggelse, bragte han dem Penge og sagde: ¹⁹ "Giver også mig denne Magt, at, hvem jeg lægger Hænderne på, han må få den Helligånd." ²⁰ Men Peter sagde til ham: "Gid dit Sølv må gå til Grunde tillige med dig, fordi du mente at kunne erhverve Guds Gave for Penge. ²¹ Du har ikke Del eller Lod i dette Ord; thi dit Hjerte er ikke ret for Gud. ²² Omvend dig derfor fra denne din Ondskab og bed Herren, om dog dit Hjertes Påfund måtte forlades dig. ²³ Thi jeg ser, at du er stedt i Bitterheds Galde og Uretfærdigheds Lænke." ²⁴ Men Simon svarede og sagde: "Beder I for mig til Herren, for at intet af det, som I have sagt, skal komme over mig." ²⁵ Men da de havde vidnet og talt Herrens Ord, vendte de tilbage til Jerusalem, og de forkyndte Evangeliet i mange af Samaritanernes Landsbyer. ²⁶ Men en Herrens Engel talte til Filip og sagde: "Stå op og gå mod Syd på den Vej, som går ned fra Jerusalem til Gaza; den er øde." ²⁷ Og han stod op og gik. Og se, der var en Æthioper, en Hofmand, en mægtig Mand hos Kandake, Æthiopernes Dronning, som var sat over alle hendes Skatte; han var kommen til Jerusalem for at tilbede. ²⁸ Og han var på Hjemvejen og sad på sin Vogn og læste Profeten Esajas. ²⁹ Men Ånden sagde til Filip: "Gå hen og hold dig til denne Vogn!" ³⁰ Og Filip løb derhen og hørte ham læse Profeten Esajas; og han sagde: "Forstår du også det, som du læser?" ³¹ Men han sagde: "Hvorledes skulde jeg kunne det, uden nogen vejleder mig?" Og han bad Filip stige op og sætte sig hos ham. ³² Men det Stykke af Skriften, som han læste, var dette: "Som et Får blev han ført til Slagtning, og som et Lam er stumt imod den, der klipper det, således oplader han ej sin Mund. ³³ I Fornedrelsen blev hans Dom taget bort; hvem kan fortælle om hans Slægt, efterdi hans Liv borttages fra Jorden?" ³⁴ Men Hofmanden talte til Filip og sagde: "Jeg beder dig, om hvem siger Profeten dette? om sig selv eller om en anden?" ³⁵ Da oplod Filip sin Mund, og idet han begyndte fra dette Skriftsted, forkyndte han ham Evangeliet om Jesus. ³⁶ Men som de droge frem ad Vejen, kom de til noget Vand; og Hofmanden siger: "Se, her er

Vand, hvad hindrer mig fra at blive døbt?" ³⁷ [Men Filip sagde: "Dersom du tror, af hele dit Hjerter, kan det ske." Men han svarede og sagde: "Jeg tror, at Jesus Kristus er Guds Søn."] { [*Verset mangler i de vigtigste Håndskrifter og antages at være en senere Tilføjelse. Matth. 16, 16.] } ³⁸ Og han bød, at Vognen skulde holde, og de stege begge ned i Vandet, både Filip og Hofmanden; og han døbte ham. ³⁹ Men da de stege op af Vandet, bortrykkede Herrens Ånd Filip, og Hofmanden så ham ikke mere; thi han drog sin Vej med Glæde. ⁴⁰ Men Filip blev funden i Asdod, og han drog omkring og forkyndte Evangeliet i alle Byerne, indtil han kom til Kæsarea.

9

¹ Men Saulus, som endnu fnøs med Trusel og Mord imod Herrens Disciple, gik til Ypperstepræsten ² og bad ham om Breve til Damaskus til Synagogerne, for at han, om han fandt nogle, Mænd eller Kvinder, som holdt sig til Vejen*, kunde føre dem bundne til Jerusalem. { [*d. e. Evangeliet, Guds Vej, se Matth. 22, 16. Ap. G. 18, 25-26. K. 19, 9. 23. K. 22, 4. K. 24, 14. 22. smlgn. Joh. 14, 4-6.] } ³ Men da han var undervejs og nærmede sig til Damaskus, omstrålede et Lys fra Himmelen ham pludseligt. ⁴ Og han faldt til Jorden og hørte en Røst, som sagde til ham: "Saul! Saul! hvorfor forfølger du mig?" ⁵ Og han sagde: "Hvem er du, Herre?" Men han svarede: "Jeg er Jesus, som du forfølger. ⁶ Men stå op og gå ind i Byen, og det skal siges dig, hvad du bør gøre." ⁷ Men de Mænd, som rejste med ham, stode målløse, da de vel hørte Røsten, men ikke så nogen. ⁸ Og Saulus rejste sig op fra Jorden; men da han oplod sine Øjne, så han intet. Men de ledte ham ved Hånden og førte ham ind i Damaskus. ⁹ Og han kunde i tre Dage ikke se, og han hverken spiste eller drak. ¹⁰ Men der var en Discipel i Damaskus, ved Navn Ananias, og Herren sagde til ham i et Syn: "Ananias!" Og han sagde: "Se, her er jeg, Herre!" ¹¹ Og Herren sagde til ham: "Stå op, gå hen i den Gade, som kaldes den lige, og spørg i Judas's Hus efter en ved Navn Saulus fra Tarsus; thi se, han beder. ¹² Og han har i et Syn set en Mand, ved Navn Ananias, komme ind og lægge Hænderne på ham, for at han skulde blive seende." ¹³ Men Ananias svarede: "Herre! jeg har hørt af mange om denne Mand, hvor meget ondt han har gjort dine hellige i Jerusalem. ¹⁴ Og her har han Fuldmagt fra Ypperstepræsterne til at binde alle dem, som påkalde dit Navn." ¹⁵ Men Herren sagde til ham: "Gå; thi denne er mig et udvalgt Redskab til at bære mit Navn

frem både for Hedninger og Konger og Israels Børn; ¹⁶ thi jeg vil, vise ham hvor meget han bør lide for mit Navns Skyld.” ¹⁷ Men Ananias gik hen og kom ind i Huset og lagde Hænderne på ham og sagde: “Saul, Broder! Herren har sendt mig, den Jesus, der viste sig for dig på Vejen, ad hvilken du kom, for at du skal blive seende igen og fyldes med den Helligånd.” ¹⁸ Og straks faldt der ligesom Skæl fra hans Øjne, og han blev seende, og han stod op og blev døbt. ¹⁹ Og han fik Mad og kom til Kræfter. Men han blev nogle Dage hos Disciplene i Damaskus. ²⁰ Og straks prædikede han i Synagogerne om Jesus, at han er Guds Søn. ²¹ Men alle, som hørte det, forbavsedes og sagde: “Er det ikke ham, som i Jerusalem forfulgte dem, der påkaldte dette Navn, og var kommen hertil for at føre dem bundne til Ypperstepræsterne?” ²² Men Saulus voksede i Kraft og gendrev Jøderne, som boede i Damaskus, idet han beviste, at denne er Kristus. ²³ Men da nogle Dage vare forløbne, holdt Jøderne Råd om at slå ham ihjel. ²⁴ Men Saulus fik deres Efterstræbelser at vide. Og de bevogtede endog Portene både Dag og Nat, for at de kunde slå ham ihjel. ²⁵ Men hans Disciple toge ham ved Nattetid og bragte ham ud igennem Muren, idet de firede ham ned i en Kurv. ²⁶ Men da han kom til Jerusalem, forsøgte han at holde sig til Disciplene; men de frygtede alle for ham, da de ikke troede, at han var en Discipel. ²⁷ Men Barnabas tog sig af ham og førte ham til Apostlene; og han fortalte dem, hvorledes han havde set Herren på Vejen, og at han havde talt til ham, og hvorledes han i Damaskus havde vidnet frimodigt i Jesu Navn. ²⁸ Og han gik ind og gik ud med dem i Jerusalem ²⁹ og vidnede frimodigt i Herrens Navn. Og han talte og tvistedes med Hellenisterne; men de toge sig for at slå ham ihjel. ³⁰ Men da Brødrene fik dette at vide, førte de ham ned til Kæsarea og sendte ham videre til Tarsus. ³¹ Så havde da Menigheden Fred over hele Judæa og Galilæa og Samaria, og den opbyggedes og vandrede i Herrens Frygt, og ved den Helligånds Formaning voksede den. ³² Men det skete, medens Peter drog omkring alle Vegne, at han også kom ned til de hellige, som boede i Lydda. ³³ Der fandt han en Mand ved Navn Æneas, som havde ligget otte År til Sengs og var værkbruden. ³⁴ Og Peter sagde til ham: “Æneas! Jesus Kristus helbreder dig; stå op, og red selv din Seng!” Og han stod straks op. ³⁵ Og alle Beboere af Lydda og Saron så ham, og de omvendte sig til Herren. ³⁶ Men i Joppe var der en Discipelinde ved Navn Tabitha, hvilket

udlagt betyder Hind; hun var rig på gode Gerninger og gav mange Almisser. ³⁷ Men det skete i de Dage, at hun blev syg og døde. Da toede de hende og lagde hende i Salen ovenpå. ³⁸ Men efterdi Lydda var nær ved Joppe, udsendte Disciplene, da de hørte, at Peter var der, to Mænd til ham og bade ham: "Kom uden Tøven over til os!" ³⁹ Men Peter stod op og gik med dem. Og da han kom derhen, førte de ham op i Salen ovenpå, og alle Enkerne stode hos ham, græd og viste ham alle de Kjortler og Kapper, som "Hinden" havde forarbejdet, medens hun var hos dem. ⁴⁰ Men Peter bød dem alle at gå ud, og han faldt på Knæ og bad; og han vendte sig til det døde Legeme og sagde: "Tabitha, stå op!" Men hun oplod sine Øjne, og da hun så Peter, satte hun sig op. ⁴¹ Men han gav hende Hånden og rejste hende op, og han kaldte på de hellige og Enkerne og fremstillede hende levende for dem. ⁴² Men det blev vitterligt over hele Joppe, og mange troede på Herren. ⁴³ Og det skete, at han blev mange Dage i Joppe hos en vis Simon, en Garver.

10

¹ Men en Mand i Kæsarea ved Navn Kornelius, en Hovedsmand ved den Afdeling, som kaldes den italienske, ² en from Mand, der frygtede Gud tillige med hele sit Hus og gav Folket mange Almisser og altid bad til Gud, ³ han så klarlig i et Syn omtrent ved den niende Time på Dagen en Guds Engel, som kom ind til ham og sagde til ham: "Kornelius!" ⁴ Men han stirrede på ham og blev forfærdet og sagde: "Hvad er det, Herre?" Han sagde til ham: "Dine Bønner og dine Almisser ere opstegne til Ihukommelse for Gud. ⁵ Og send nu nogle Mænd til Joppe, og lad hente en vis Simon med Tilnavn Peter. ⁶ Han har Herberge hos en vis Simon, en Garver, hvis Hus er ved Havet." ⁷ Men da Engelen, som talte til ham, var gået bort, kaldte han to af sine Husfolk og en gudfrygtig Stridsmand af dem, som stadig vare om ham. ⁸ Og han fortalte dem det alt sammen og sendte dem til Joppe. ⁹ Men den næste Dag, da disse vare undervejs og nærmede sig til Byen, steg Peter op på Taget for at bede ved den sjette Time. ¹⁰ Og han blev meget hungrig og vilde have noget at spise; men medens de lavede det til, kom der en Henrykkelse over ham, ¹¹ og han så Himmelen åbnet og noget, der dalede ned, ligesom en stor Dug, der ved de fire Hjørner sænkedes ned på Jorden; ¹² og i denne var der alle Jordens firføddede Dyr og krybende Dyr og Himmelens Fugle. ¹³ Og en Røst lød til ham: "Stå op, Peter, slag og spis!" ¹⁴ Men Peter sagde: "Ingenlunde,

Herre! thi aldrig har jeg spist noget vanhelligt og urent.”¹⁵ Og atter for anden Gang lød der en Røst til ham: “Hvad Gud har rensset, holde du ikke for vanhelligt!”¹⁶ Og dette skete tre Gange, og straks blev dugen igen optagen til Himmelen.¹⁷ Men medens Peter var tvivlrådig med sig selv om, hvad det Syn, som han havde set, måtte betyde, se, da havde de Mænd, som vare udsendte af Kornelius, opspurgt Simons Hus og stode for Porten.¹⁸ Og de råbte og spurgte, om Simon med Tilnavn Peter havde Herberge der.¹⁹ Men idet Peter grublede over Synet, sagde Ånden til ham: “Se, der er tre Mænd, som søge efter dig;²⁰ men stå op, stig ned, og drag med dem uden at tvivle; thi det er mig, som har sendt dem.”²¹ Så steg Peter ned til Mændene og sagde: “Se, jeg er den, som I søge efter; hvad er Årsagen, hvorfor I ere komne?”²² Men de sagde: “Høvedsmanden Kornelius, en retfærdig og gudfrygtig Mand, som har godt Vidnesbyrd af hele Jødernes Folk, har at en hellig Engel fået Befaling fra Gud til at lade dig hente til sit Hus og høre, hvad du har at sige.”²³ Da kaldte han dem ind og gav dem Herberge. Men den næste Dag stod han op og drog bort med dem, og nogle af Brødrene fra Joppe droge med ham.²⁴ Og den følgende Dag kom de til Kæsarea. Men Kornelius ventede på dem og havde sammenkaldt sine Frænder og nærmeste Venner.²⁵ Men da det nu skete, at Peter kom ind, gik Kornelius ham i Møde og faldt ned for hans Fødder og tilbad ham.²⁶ Men Peter rejste ham op og sagde: “Stå op! også jeg er selv et Menneske.”²⁷ Og under Samtale med ham gik han ind og fandt mange samlede.²⁸ Og han sagde til dem: “I vide, hvor utilbørligt det er for en jødisk Mand at omgås med eller komme til nogen, som er af et fremmede Folk; men mig har Gud vist, at jeg ikke skulde kalde noget Menneske vanhelligt eller urent.²⁹ Derfor kom jeg også uden Indvending, da jeg blev hentet; og jeg spørger eder da, af hvad Årsag I hentede mig?”³⁰ Og Kornelius sagde: “For fire Dage siden fastede jeg indtil denne Time, og ved den niende Time bad jeg i mit Hus; og se, en Mand stod for mig i et strålende Klædebon,³¹ og han sagde: Kornelius! din Bøn er hørt, og dine Almisser ere ihukommede for Gud.³² Send derfor Bud til Joppe og lad Simon med Tilnavn Peter kalde, til dig; han har Herberge i Garveren Simons Hus ved Havet; han skal tale til dig, når han kommer.³³ Derfor sendte jeg straks Bud til dig, og du gjorde vel i at komme. Nu ere vi derfor alle til Stede for Guds Åsyn for at høre alt, hvad der er dig befalet af Herren.”³⁴ Men Peter oplod Munden og sagde: “Jeg forstår

i Sandhed, at Gud ikke anser Personer; ³⁵ men i hvert Folk er den, som frygter ham og gør Retfærdighed, velkommen for ham; ³⁶ det Ord, som han sendte til Israels Børn, da han forkyndte Fred ved Jesus Kristus: han er alles Herre. ³⁷ I kende det, som er udgået over hele Judæa, idet det begyndte fra Galilæa, efter den Dåb, som Johannes prædikede, ³⁸ det om Jesus fra Nazareth, hvorledes Gud salvede ham med den Helligånd og Kraft, han, som drog omkring og gjorde vel og helbredte alle, som vare overvældede af Djævelen; thi Gud var med ham; ³⁹ og vi ere Vidner om alt det, som han har gjort både i Jødernes Land og i Jerusalem, han, som de også sloge ihjel, idet de hængte ham på et Træ. ⁴⁰ Ham oprejste Gud på den tredje dag og gav ham at åbenbares, ⁴¹ ikke for hele Folket, men for de Vidner, som vare forud udvalgte af Gud, for os, som spiste og drak med ham, efter at han var opstanden fra de døde. ⁴² Og han har påbudt os at prædike for Folket og at vidne, at han er den af Gud bestemte Dommer over levende og døde. ⁴³ Ham give alle Profeterne det Vidnesbyrd, at enhver, som tror på ham, skal få Syndernes Forladelse ved hans Navn." ⁴⁴ Medens Peter endnu talte disse Ord, faldt den Helligånd på alle dem, som hørte Ordet. ⁴⁵ Og de troende af Omskærelsen, så mange, som vare komne med Peter, bleve meget forbavsede over, af den Helligånds Gave var bleven udgydt også over Hedningerne; ⁴⁶ thi de hørte dem tale i Tunger og ophøje Gud. ⁴⁷ Da svarede Peter: "Mon nogen kan formene disse Vandet; så de ikke skulde døbes, de, som dog havde fået den Helligånd lige så vel som vi?" ⁴⁸ Og han befalede, af de skulde døbes i Jesu Kristi Navn. Da bade de ham om at blive der nogle Dage.

11

¹ Men Apostlene og de Brødre, som vare rundt om i Judæa, hørte, at også Hedningerne havde modtaget Guds Ord. ² Og da Peter kom op til Jerusalem, tvistedes de af Omskærelsen med ham og sagde: ³ "Du er gået ind til uomskårne Mænd og har spist med dem." ⁴ Men Peter begyndte og forklarede dem det i Sammenhæng og sagde: ⁵ "Jeg var i Byen Joppe og bad; og jeg så i en Henrykkelse et Syn, noget, der dalede ned, ligesom en stor Dug, der ved de fire Hjørner sænkedes ned fra Himmelen, og den kom lige hen til mig. ⁶ Jeg stirrede på den og betragtede den og så da Jordens firføddede Dyr og vilde Dyr og krybende Dyr og Himmelens Fugle. ⁷ Og jeg hørte også en Røst, som sagde til mig: Stå op, Peter, slag og spis! ⁸ Men jeg sagde:

Ingenlunde, Herre! thi aldrig kom noget vanhelligt eller urent i min Mund. ⁹ Men en Røst svarede anden Gang fra Himmelen: Hvad Gud har rensset, holde du ikke for vanhelligt! ¹⁰ Og dette skete tre Gange; så blev det igen alt sammen draget op til Himmelen. ¹¹ Og se, i det samme stode tre Mænd ved det Hus, i hvilket jeg var, som vare udsendte til mig fra Kæsarea. ¹² Men Ånden sagde til mig, at jeg skulde gå med dem uden at gøre Forskel. Men også disse seks Brødre droge med mig, og vi gik ind i Mandens Hus. ¹³ Og han fortalte os, hvorledes han havde set Engelen stå i hans Hus og sige: Send Bud til Joppe og lad Simon med Tilnavn Peter hente! ¹⁴ Han skal tale Ord til dig, ved hvilke du og hele dit Hus skal frelses. ¹⁵ Men idet jeg begyndte at tale, faldt den Helligånd på dem ligesom også på os i Begyndelsen. ¹⁶ Og jeg kom Herrens Ord i Hu, hvorledes han sagde: Johannes døbte med Vand, men I skulle døbes med den Helligånd. ¹⁷ Når altså Gud gav dem lige Gave med os, da de troede på den Herre Jesus Kristus, hvem var da jeg, at jeg skulde kunne hindre Gud?" ¹⁸ Men da de hørte dette, bleve de rolige, og de priste Gud og sagde: "Så har Gud også givet Hedningerne Omvendelsen til Liv." ¹⁹ De, som nu vare blevne adspredte på Grund af den Trængsel, som opstod i Anledning af Stefanus, vandrede om lige til Fønikien og Kypern og Antiokia, og de talte ikke Ordet til nogen uden til Jøder alene. ²⁰ Men iblandt dem var der nogle Mænd fra Kypern og Kyrene, som kom til Antiokia og talte også til Grækerne og forkyndte Evangeliet om den Herre Jesus. ²¹ Og Herrens Hånd var med dem, og et stort Antal blev troende og omvendte sig til Herren. ²² Men Rygtet om dem kom Menigheden i Jerusalem for Øre, og de sendte Barnabas ud til Antiokia. ²³ Da han nu kom derhen og så Guds Nåde, glædede han sig og formanede alle til med Hjertets Forsæt at blive ved Herren. ²⁴ Thi han var en god Mand og fuld af den Helligånd og Tro. Og en, stor Skare blev ført til Herren. ²⁵ Men han drog ud til Tarsus for at opsøge Saulus; og da han fandt ham, førte han ham til Antiokia. ²⁶ Og det skete, at de endog et helt År igennem færdedes sammen i Menigheden og lærte en stor Skare, og at Disciplene først i Antiokia bleve kaldte Kristne. ²⁷ Men i disse Dage kom der Profeter ned fra Jerusalem til Antiokia. ²⁸ Og en af dem, ved Navn Agabus, stod op og tilkendegav ved Ånden, at der skulde komme en stor Hungersnød over hele Verden, hvilken også kom under Klaudius. ²⁹ Men Disciplene besluttede at sende, hver efter sin Evne, noget

til Hjælp for Brødrene, som boede i Judæa; ³⁰ hvilket de også gjorde, og de sendte det til de Ældste ved Barnabas og Saulus's Hånd.

12

¹ På den Tid lagde Kong Herodes den for at mishandle dem, ² og Jakob, Johannes's Broder, lod han henrette med Sværd. ³ Og da han så, at det behagede Jøderne, gik han videre og lod også Peter gribe. Det var de usyrede Brøds Dage. ⁴ Og da han havde grebet ham, satte han ham i Fængsel og overgav ham til at bevogtes af fire Vagtskifter, hvert på fire Stridsmænd, da han efter Påsken vilde føre ham frem for Folket. ⁵ Så blev da Peter bevogtet i Fængselet; men der blev af Menigheden holdt inderlig Bøn til Gud for ham. ⁶ Men da Herodes vilde til at føre ham frem, sov Peter den Nat imellem to Stridsmænd, bunden med to Lænker, og Vagter foran Døren bevogtede Fængselet. ⁷ Og se, en Herrens Engel stod der, og et Lys strålede i Fangerummet, og han slog Peter i Siden og vækkede ham og sagde: "Stå op i Hast!" og Lænkerne faldt ham af Hænderne. ⁸ Og Engelen sagde til ham: "Bind op om dig, og bind dine Sandaler på!" Og han gjorde så. Og han siger til ham: "Kast din Kappe om dig, og følg mig!" ⁹ Og han gik ud og fulgte ham, og han vidste ikke, at det, som skete ved Engelen, var virkeligt, men mente, at han så et Syn. ¹⁰ Men de gik igennem den første og den anden Vagt og kom til den Jernport, som førte ud til Staden; denne åbnede sig for dem af sig selv, og de kom ud og gik en Gade frem, og straks skiltes Engelen fra ham. ¹¹ Og da Peter kom til sig selv, sagde han: "Nu ved jeg i Sandhed, at Herren udsendte sin Engel og udfriede mig af Herodes's Hånd og al det jødiske Folks Forventning." ¹² Og da han havde besindet sig, gik han til Marias Hus, hun, som var Moder til Johannes, med Tilnavn Markus, hvor mange vare forsamlede og bade. ¹³ Men da han bankede på Døren til Portrummet, kom der en Pige ved Navn Rode for at høre efter. ¹⁴ Og da hun kendte Peters Røst, lod hun af Glæde være at åbne Porten, men løb ind og forkyndte dem, at Peter stod uden for Porten. ¹⁵ Da sagde de til hende: "Du raser." Men hun stod fast på, at det var således. Men de sagde: "Det er hans Engel." ¹⁶ Men Peter blev ved at banke på, og da de lukkede op, så de ham og bleve forbavsede. ¹⁷ Da vinkede han til dem med Hånden, at de skulde tie, og fortalte dem, hvorledes Herren havde ført ham ud af Fængselet, og han sagde: "Forkynder Jakob og Brødrene dette!" Og han gik ud og drog til et andet

Sted. ¹⁸ Men da det blev Dag, var der ikke liden Uro iblandt Stridsmændene over, hvad der var blevet af Peter. ¹⁹ Men da Herodes søgte ham og ikke fandt ham, forhørte han Vagten og befalede, at de skulde henrettes. Og han drog ned fra Judæa til Kæsarea og opholdt sig der. ²⁰ Men han lå i Strid med Tyrierne og Sidonierne. Men de kom endrægtigt til ham og fik Blastus, Kongens Kammerherre, på deres Side og bade om Fred, fordi deres Land fik Næringsmidler tilførte fra Kongens Land. ²¹ Men på en fastsat Dag iførte Herodes sig en Kongedragt og satte sig på Tronen og holdt en Tale til dem, ²² Og Folket råbte til ham: "Det er Guds Røst og ikke et Menneskes." ²³ Men straks slog en Herrens Engel ham, fordi han ikke gav Gud Æren; og han blev fortæret af Orme og udåndede. ²⁴ Men Guds Ord havde Fremgang og udbredtes. ²⁵ Og Barnabas og Saulus vendte tilbage fra Jerusalem efter at have fuldført deres Ærinde, og de havde Johannes, med Tilnavn Markus, med sig.

13

¹ Men i Antiokia, i den derværende Menighed, var der Profeter og Lærere, nemlig Barnabas og Simeon, med Tilnavn Niger, og Kyrenæeren Lukius og Manaen, en Fosterbroder af Fjerdingsfyrsten Herodes, og Saulus. ² Medens de nu holdt Gudstjeneste og fastede, sagde den Helligånd: "Udtager mig Barnabas og Saulus til den Gerning, hvortil jeg har kaldet dem." ³ Da fastede de og bade og lagde Hænderne på dem og lode dem fare. ⁴ Da de nu således vare udsendte af den Helligånd, droge de ned til Seleukia og sejlede derfra til Kypern. ⁵ Og da de vare komne til Salamis, forkyndte de Guds Ord i Jødernes Synagoger; men de havde også Johannes til Medhjælper. ⁶ Og da de vare dragne igennem hele Øen indtil Pafus, fandt de en Troldkarl, en falsk Profet, en Jøde, hvis Navn var Barjesus. ⁷ Han var hos Statholderen Sergius Paulus, en forstandig Mand. Denne kaldte Barnabas og Saulus til sig og attråede at høre Guds Ord. ⁸ Men Elimas, Troldkarlen, (thi dette betyder hans Navn), stod dem imod og søgte at vende Statholderen bort fra Troen. ⁹ Men Saulus, som også kaldes Paulus, blev fyldt med den Helligånd, så fast på ham og sagde: ¹⁰ "O, du Djævelens Barn, fuld af al Svig og al Underfundighed, du Fjende af al Retfærdighed! vil du ikke holde op med at forvende Herrens de lige Veje?" ¹¹ Og nu se, Herrens Hånd er over dig, og du skal blive blind og til en Tid ikke se Solen." Men straks faldt der Mulm og Mørke over ham, og han gik omkring og søgte efter nogen, som kunde lede

ham. ¹² Da Statholderen så det, som var sket, troede han, slagen af Forundring over Herrens Lære. ¹³ Paulus og de, som vare med ham, sejlede da ud fra Pafus og kom til Perge i Pamfylie. Men Johannes skiltes fra dem og vendte tilbage til Jerusalem. ¹⁴ Men de droge videre fra Perge og kom til Antiokia i Pisidien og gik ind i Synagogen på Sabbatsdagen og satte sig. ¹⁵ Men efter Forelæsnngen af Loven og Profeterne sendte Synagogeforstanderne Bud hen til dem og lode sige: "I Mænd, Brødre! have I noget Formaningsord til Folket, da siger frem!" ¹⁶ Men Paulus stod op og slog til Lyd med Hånden og sagde: "I israelitiske Mænd og I, som frygte Gud, hører til! ¹⁷ Dette Folks, Israels Gud udvalgte vore Fædre og ophøjede Folket i Udlændigheden i Ægyptens Land og førte dem derfra med løftet Arm. ¹⁸ Og omtrent fyrretyve År tålte han deres Færd i Ørkenen. ¹⁹ Og han udryddede syv Folk i Kana'ans Land og fordelte disses Land iblandt dem, ²⁰ og derefter i omtrent fire Hundrede og halvtredsindstyve År gav han dem Dommere indtil Profeten Samuel. ²¹ Og derefter bade de om en Konge; og Gud gav dem Saul, Kis's Søn, en Mand af Benjamins Stamme, i fyrretyve År. ²² Og da han havde taget ham bort, oprejste han dem David til Konge, om hvem han også vidnede, og sagde: "Jeg har fundet David, Isajs Søn, en Mand efter mit Hjerte, som skal gøre al min Villie." ²³ Af dennes Sæd bragte Gud efter Forjættelsen Israel en Frelser, Jesus, ²⁴ efter at Johannes forud for hans Fremtræden havde prædiket Omvendelses-Dåb for hele Israels Folk. ²⁵ Men da Johannes var ved at fuldende sit Løb, sagde han: "Hvad anse I mig for at være? Mig er det ikke; men se, der kommer en efter mig, hvis Sko jeg ikke er værdig at løse." ²⁶ I Mænd, Brødre, Sønner af Abrahams Slægt, og de iblandt eder, som frygte Gud! Til os er Ordet om denne Frelse sendt. ²⁷ Thi de, som bo i Jerusalem, og deres Rådsherrer kendte ham ikke; de dømte ham og opfyldte derved Profeternes Ord, som forelæses hver Sabbat. ²⁸ Og om end de ingen Dødsskyld fandt hos ham, bade de dog Pilatus, at han måtte blive slået ihjel. ²⁹ Men da de havde fuldbragt alle Ting, som ere skrevne om ham, toge de ham ned af Træet og lagde ham i en Grav. ³⁰ Men Gud oprejste ham fra de døde, ³¹ og han blev set i flere Dage af dem, som vare gåede med ham op fra Galilæa til Jerusalem, dem, som nu ere hans Vidner for Folket. ³² Og vi forkynde eder den Forjættelse, som blev given til Fædrene, at Gud har opfyldt denne for os, deres Børn, idet han oprejste Jesus; ³³ som der også er skrevet i

den anden Salme: "Du er min Søn, jeg har født dig i Dag." ³⁴ Men at han har oprejst ham fra de døde, så at han ikke mere skal vende tilbage til Forrådnelse, derom har han sagt således: "Jeg vil give eder Davids hellige Forjættelser, de trofaste." ³⁵ Thi han siger også i en anden Salme: "Du skal ikke tilstede din hellige at se Forrådnelse." ³⁶ David sov jo hen, da han i sin Livstid havde tjent Guds Rådslutning, og han blev henlagt hos sine Fædre og så Forrådnelse; ³⁷ men den, som Gud oprejste, så ikke Forrådnelse. ³⁸ Så være det eder vitterligt, I Mænd, Brødre! at ved ham forkyndes der eder Syndernes Forladelse; ³⁹ og fra alt, hvorfra I ikke kunde retfærdiggøres ved Mose Lov, retfærdiggøres ved ham enhver, som tror. ⁴⁰ Ser nu til, at ikke det, som er sagt ved Profeterne, kommer over eder: ⁴¹ "Ser, I Foragtere, og forundrer eder og bliver til intet; thi en Gerning gør jeg i eders Dage, en Gerning, som I ikke vilde tro, dersom nogen fortalte eder den." ⁴² Men da de gik ud, bad man dem om, at disse Ord måtte blive talte til dem på den følgende Sabbat. ⁴³ Men da Forsamlingen var opløst, fulgte mange af Jøderne og af de gudfrygtige Proselyter Paulus og Barnabas, som talte til dem og formanede dem til at blive fast ved Guds Nåde. ⁴⁴ Men på den følgende Sabbat forsamledes næsten hele Byen for at høre Guds Ord. ⁴⁵ Men da Jøderne så Skarerne, bleve de fulde af Nidkærhed og modsagde det, som blev talt af Paulus, ja, både sagde imod og spottede. ⁴⁶ Men Paulus og Barnabas talte frit ud og sagde: "Det var nødvendigt, at Guds Ord først skulde tales til eder; men efterdi I støde det fra eder og ikke agte eder selv værdige til det evige Liv, se, så vende vi os til Hedningerne. ⁴⁷ Thi således har Herren befalet os: "Jeg har sat dig til Hedningers Lys, for at du skal være til Frelse lige ud til Jordens Ende." ⁴⁸ Men da Hedningerne hørte dette, bleve de glade og priste Herrens Ord, og de troede, så mange, som vare bestemte til evigt Liv, ⁴⁹ og Herrens Ord udbredtes over hele Landet. ⁵⁰ Men Jøderne ophidsede de fornemme gudfrygtige Kvinder og de første Mænd i Byen; og de vakte en Forfølgelse imod Paulus og Barnabas og jøge dem ud fra deres Grænser. ⁵¹ Men de rystede Støvet af deres Fødder imod dem og droge til Ikonium. ⁵² Men Disciplene bleve fyldte med Glæde og den Helligånd.

14

¹ Men det skete i Ikonium, at de sammen gik ind i Jødernes Synagoge og talte således, at en stor Mængde,

både af Jøder og Grækere, troede. ² Men de Jøder, som vare genstridige, ophidsede Hedningernes Sind og satte ondt i dem imod Brødrene. ³ De opholdt sig nu en Tid lang der og talte med Frimodighed i Herren, som gav sin Nådes Ord Vidnesbyrd, idet han lod Tegn og Undere ske ved deres Hænder. ⁴ Men Mængden i Byen blev uenig, og nogle holdt med Jøderne, andre med Apostlene. ⁵ Men da der blev et Opløb, både af Hedningerne og Jøderne med samt deres Rådsherrer, for at mishandle og stene dem, ⁶ og de fik dette at vide, flygtede de bort til Byerne i Lykaonien, Lystra og Derbe, og til det omliggende Land, ⁷ og der forkyndte de Evangeliet. ⁸ Og i Lystra sad der en Mand, som var kraftsløs i Fødderne, lam fra Moders Liv, og han havde aldrig gået. ⁹ Han hørte Paulus tale; og da denne fæstede Øjet på ham og så, at han havde Tro til at frelses, sagde han med høj Røst: ¹⁰ "Stå ret op på dine Fødder!" Og han sprang op og gik omkring. ¹¹ Men da Skarerne så, hvad Paulus havde gjort, opløftede de deres Røst og sagde på Lykaonisk: "Guderne ere i menneskelig Skikkelse stegne ned til os." ¹² Og de kaldte Barnabas Zeus, men Paulus Hermes, fordi han var den, som førte Ordet. ¹³ Men Præsten ved Zeustemplet, som var uden for Byen, bragte Tyre og Kranse hen til Portene og vilde ofre tillige med Skarerne. ¹⁴ Men da Apostlene, Barnabas og Paulus, hørte dette, sønderreve de deres Klæder og sprang ind i Skaren, ¹⁵ råbte og sagde: "I Mænd! hvorfor gøre I dette? Vi ere også Mennesker, lige Kår undergivne med eder, og vi forkynde eder Evangeliet om at vende om fra disse tomme Ting til den levende Gud, som har gjort Himmelen og Jorden og Havet og alt, hvad der er i dem; ¹⁶ han, som i de forbigangne Tider lod alle Hedningerne vandre deres egne Veje, ¹⁷ ihvorvel han ikke lod sig selv være uden Vidnesbyrd, idet han gjorde godt og gav eder Regn og frugtbare Tider fra Himmelen og mættede eders Hjerter med Føde og Glæde." ¹⁸ Og det var med Nød og næppe, at de ved at sige dette afholdt Skarerne fra at ofre til dem. ¹⁹ Men der kom Jøder til fra Antiokia og Ikonium, og de overtalte Skarerne og stenede Paulus og slæbte ham uden for Byen i den Tro, at han var død. ²⁰ Men da Disciplene omringede ham, stod han op og gik ind i Byen. Og den næste Dag gik han med Barnabas bort til Derbe. ²¹ Og da de havde forkyndt Evangeliet i denne By og vundet mange Disciple, vendte de tilbage til Lystra og Ikonium og Antiokia ²² og styrkede Disciplenes Sjæle og påmindede dem om at blive i Troen og om, at vi må igennem mange Trængsler indgå i Guds Rige.

²³ Men efter at de i hver Menighed havde udvalgt Ældste for dem, overgave de dem under Bøn og Faste til Herren, hvem de havde givet deres Tro. ²⁴ Og de droge igennem Pisidien og kom til Pamfylien. ²⁵ Og da de havde talt Ordet i Perge, droge de ned til Attalia. ²⁶ Og derfra sejlede de til Antiokia, hvorfra de vare blevne overgivne til Guds Nåde til den Gerning, som de havde fuldbragt. ²⁷ Men da de kom derhen og havde forsamlet Menigheden, forkyndte de, hvor store Ting Gud havde gjort med dem, og at han havde åbnet en Troens Dør for Hedningerne. ²⁸ Men de opholdt sig en ikke liden Tid sammen med Disciplene.

15

¹ Og der kom nogle ned fra Judæa, som lærte Brødrene: "Dersom I ikke lade eder omskære efter Mose Skik, kunne I ikke blive frelste." ² Da nu Paulus og Barnabas kom i en ikke ringe Splid og Strid med dem, så besluttede man, at Paulus og Barnabas og nogle andre af dem skulde drage op til Jerusalem til Apostlene og de Ældste i Anledning af dette Spørgsmål. ³ Disse bleve da sendte af Sted af Menigheden og droge igennem Fønikien og Samaria og fortalte om Hedningernes Omvendelse, og de gjorde alle Brødrene stor Glæde. ⁴ Men da de kom til Jerusalem, bleve de modtagne af Menigheden og Apostlene og de Ældste, og de kundgjorde, hvor store Ting Gud havde gjort med dem. ⁵ Men nogle af Farisæernes Parti, som vare blevne troende, stode op og sagde: "Man bør omskære dem og befale dem at holde Mose Lov." ⁶ Men Apostlene og de Ældste forsamlede sig for at overlægge denne Sag. ⁷ Men da man havde tvistet meget herom, stod Peter op og sagde til dem: "I Mænd, Brødre! I vide, at for lang Tid siden gjorde Gud det Valg iblandt eder, at Hedningerne ved min Mund skulde høre Evangeliets Ord og tro. ⁸ Og Gud, som kender Hjerterne, gav dem Vidnesbyrd ved at give dem den Helligånd lige så vel som os. ⁹ Og han gjorde ingen Forskel imellem os og dem, idet han ved Troen rensede deres Hjerter. ¹⁰ Hvorfor friste I da nu Gud, så I lægge et Åg på Disciplenes Nakke, som hverken vore Fædre eller vi have formået at bære? ¹¹ Men vi tro, at vi bliver frelste ved den Herres Jesu Nåde på samme Måde som også de." ¹² Men hele Mængden tav og de hørte Barnabas og Paulus fortælle, hvor store Tegn og Undere Gud havde gjort iblandt Hedningerne ved dem. ¹³ Men da de havde hørt op at tale, tog Jakob til Orde og sagde: "I Mænd, Brødre, hører mig! ¹⁴ Simon har fortalt, hvorledes Gud først drog Omsorg for at tage ud af Hedninger et Folk for sit

Navn. ¹⁵ Og dermed stemme Profeternes Tale overens, som der er skrevet: ¹⁶ "Derefter vil jeg vende tilbage og atter opbygge Davids faldne Hytte, og det nedrevne af den vil jeg atter opbygge og oprejse den igen, ¹⁷ for at de øvrige af Menneskene skulle søge Herren, og alle Hedningerne, over hvilke mit Navn er nævnet, siger Herren, som gør dette." ¹⁸ Gud kender fra Evighed af alle sine Gerninger. ¹⁹ Derfor mener jeg, at man ikke skal besvære dem af Hedningerne, som omvende sig til Gud, ²⁰ men skrive til dem, at de skulle afholde sig fra Besmittelse med Afguderne og fra Utugt og fra det kvalte og fra Blodet. ²¹ Thi Moses har fra gammel Tid i hver By Mennesker, som prædike ham, idet han oplæses hver Sabbat i Synagogerne." ²² Da besluttede Apostlene og de Ældste tillige med hele Menigheden at udvælge nogle Mænd af deres Midte og sende dem til Antiokia tillige med Paulus og Barnabas, nemlig Judas, kaldet Barsabbas, og Silas, hvilke Mænd vare ansete iblandt Brødrene. ²³ Og de skreve således med dem: "Apostlene og de Ældste og Brødrene hilse Brødrene af Hedningerne i Antiokia og Syrien og Kilikien. ²⁴ Efterdi vi have hørt, at nogle, som ere komne fra os, have forvirret eder med Ord og voldt eders Sjæle Uro uden at have nogen Befaling fra os, ²⁵ så have vi endrægtigt forsamlede, besluttet at udvælge nogle Mænd og sende dem til eder med vore elskelige Barnabas og Paulus, ²⁶ Mænd, som have vovet deres Liv for vor Herres Jesu Kristi Navn. ²⁷ Vi have derfor sendt Judas og Silas, der også mundtligt skulle forkynde det samme. ²⁸ Thi det er den Helligånds Beslutning og vor, ingen videre Byrde at pålægge eder uden disse nødvendige Ting: ²⁹ At I skulle afholde eder fra Afgudsofferkød og fra Blod og fra det kvalte og fra Utugt. Når I holde eder derfra, vil det gå eder godt. Lever vel!" ³⁰ Så lod man dem da fare, og de kom ned til Antiokia og forsamlede Mængden og overgave Brevet. ³¹ Men da de læste det, bleve de glade over Trøsten. ³² Og Judas og Silas, som også selv vare Profeter, opmuntrede Brødrene med megen Tale og styrkede dem. ³³ Men da de havde opholdt sig der nogen Tid, lode Brødrene dem fare med Fred til dem, som havde udsendt dem. ³⁴ [Men Silas besluttede at blive der.]* { [*Verset mangler i de vigtigste Håndskrifter.] } ³⁵ Men Paulus og Barnabas opholdt sig i Antiokia, hvor de tillige med mange andre lærte og forkyndte Herrens Ord. ³⁶ Men efter nogen Tids Forløb sagde Paulus til Barnabas: "Lader os dog drage tilbage og besøge vore Brødre i hver By, hvor vi have forkyndt Herrens Ord, for at se, hvorledes det går dem." ³⁷ Men

Barnabas vilde også tage Johannes, kaldet Markus, med.
³⁸ Men Paulus holdt for, at de ikke skulde tage den med, som havde forladt dem i Pamfylien og ikke havde fulgt med dem til Arbejdet. ³⁹ Der blev da en heftig Strid, så at de skiltes fra hverandre, og Barnabas tog Markus med sig og sejlede til Kypern. ⁴⁰ Men Paulus udvalgte Silas og drog ud, anbefalet af Brødrene til Herrens Nåde. ⁴¹ Men han rejste omkring i Syrien og Kilikien og styrkede Menighederne.

16

¹ Og han kom til Derbe og Lystra, og se, der var der en Discipel ved Navn Timotheus, Søn af en troende Jødinde og en græsk Fader. ² Han havde godt Vidnesbyrd af Brødrene i Lystra og Ikonium. ³ Ham vilde Paulus have til at drage med sig, og han tog og omskar ham for Jødernes Skyld, som vare på disse Steder; thi de vidste alle, at hans Fader var en Græker. ⁴ Men alt som de droge igennem Byerne, overgave de dem de Bestemmelser at holde, som vare vedtagne af Apostlene og de Ældste i Jerusalem, ⁵ Så styrkedes Menighederne i Troen og voksede i Antal hver Dag. ⁶ Men de droge igennem Frygien og det galatiske Land, da de af den Helligånd vare blevne forhindrede i at tale Ordet i Asien. ⁷ Da de nu kom hen imod Mysien, forsøgte de at drage til Bithynien; og Jesu Ånd tilstedte dem det ikke. ⁸ De droge da Mysien forbi og kom ned til Troas. ⁹ Og et Syn viste sig om Natten for Paulus: En makedonisk Mand stod der og bad ham og sagde: "Kom over til Makedonien og hjælp os!" ¹⁰ Men da han havde set dette Syn, ønskede vi straks at drage over til Makedonien; thi vi sluttede, at Gud havde kaldt os derhen til at forkynde Evangeliet for dem. ¹¹ Vi sejlede da ud fra Troas og styrede lige til Samothrake og den næste Dag til Neapolis ¹² og derfra til Filippi, hvilken er den første By i den Del af Makedonien, en Koloni. I denne By opholdt vi os nogle Dage. ¹³ Og på Sabbatsdagen gik vi uden for Porten ved en Flod, hvor vi mente, at der var et Bedested*, og vi satte os og talte til de Kvinder, som kom sammen. { [*d. e. en samlingsplads til Bøn.] } ¹⁴ Og en Kvinde ved Navn Lydia, en Purpurkræmmerske fra Byen Thyatira, en Kvinde, som frygtede Gud, hørte til, og hendes Hjerter oplod Herren til at give Agt på det, som blev talt af Paulus. ¹⁵ Men da hun og hendes Hus var blevet døbt, bad hun og sagde: "Dersom I agte mig for at være Herren tro, da kommer ind i mit Hus og bliver der!" Og hun nødte os. ¹⁶ Men det skete, da vi gik til Bedestedet, at en Pige mødte os, som havde en

Spådomsånd og skaffede sine Herrer megen Vinding ved at spå. ¹⁷ Hun fulgte efter Paulus og os, råbte og sagde: "Disse Mennesker ere den højeste Guds Tjenere, som forkynde eder Frelsens Vej." ¹⁸ Og dette gjorde hun i mange Dage. Men Paulus blev fortrydelig derover, og han vendte sig og sagde til Ånden: "Jeg byder dig i Jesu Kristi Navn at fare ud af hende." Og den for ud i den samme Stund. ¹⁹ Men da hendes Herrer så, at deres Håb om Vinding var forsvundet, grebe de Paulus og Silas og slæbte dem hen på Torvet for Øvrigheden. ²⁰ Og de førte dem til Høvedsmændene og sagde: "Disse Mennesker, som ere Jøder, forvirre aldeles vor By. ²¹ og de forkynde Skikke, som det ikke er tilladt os, der ere Romere, at antage eller øve." ²² Og Mængden rejste sig imod dem, og Høvedsmændene lode Klæderne rive af dem og befalede at piske dem. ²³ Og da de havde givet dem mange Slag, kastede de dem i Fængsel og befalede Fangevogteren at holde dem sikkert bevogtede. ²⁴ Da han havde fået sådan Befaling, kastede han dem i det inderste Fængsel og sluttede deres Fødder i Blokken. ²⁵ Men ved Midnat bade Paulus og Silas og sang Lovsange til Gud; og Fangerne lyttede på dem. ²⁶ Men pludseligt kom der et stort Jordskælv, så at Fængselets Grundvolde rystede, og straks åbnedes alle Dørene, og alles Lænker løstes. ²⁷ Men Fangevogteren for op at Søvne, og da han så Fængselets Døre åbne, drog han et Sværd og vilde dræbe sig selv, da han mente, at Fangerne vare flygtede. ²⁸ Men Paulus råbte med høj Røst og sagde: "Gør ikke dig selv noget ondt; thi vi ere her alle." ²⁹ Men han forlangte Lys og sprang ind og faldt skælvende ned for Paulus og Silas. ³⁰ Og han førte dem udenfor og sagde: "Herrer! hvad skal jeg gøre, for at jeg kan blive frelst?" ³¹ Men de sagde: "Tro på den Herre Jesus Kristus, så skal du blive frelst, du og dit Hus." ³² Og de talte Herrens Ord til ham og til alle dem, som vare i hans Hus. ³³ Og han tog dem til sig i den samme Stund om Natten og aftoede deres Sår; og han selv og alle hans blev straks døbt. ³⁴ Og han førte dem op i sit Hus og satte et Bord for dem og frydede sig over, at han med hele sit Hus var kommen til Troen på Gud. ³⁵ Men da det var blevet Dag, sendte Høvedsmændene Bysvendene hen og sagde: "Løslad de Mænd!" ³⁶ Men Fangevogteren meldte Paulus disse Ord: "Høvedsmændene have sendt Bud, at I skulle løslades; så drager nu ud og går bort med Fred!" ³⁷ Men Paulus sagde til dem: "De have ladet os piske offentligt og uden Dom, os, som dog ere romerske Mænd, og kastet os

i Fængsel, og nu jage de os hemmeligt bort! Nej, lad dem selv komme og føre os ud!" ³⁸ Men Bysvendene meldte disse Ord til Hovedsmændene; og de bleve bange, da de hørte, at de vare Romere. ³⁹ Og de kom og gave dem gode Ord, og de førte dem ud og bade dem at drage bort fra Byen. ⁴⁰ Og de gik ud af Fængselet og gik ind til Lydia; og da de havde set Brødrene. formanede de dem og droge bort.

17

¹ Men de rejste igennem Amfipolis og Apollonia og kom til Thessalonika, hvor Jøderne havde en Synagoge. ² Og efter sin Sædvane gik Paulus ind til dem, og på tre Sabbater samtalede han med dem ud fra Skrifterne, ³ idet han udlagde og forklarede, at Kristus måtte lide og opstå fra de døde, og han sagde: "Denne Jesus, som jeg forkynder eder, han er Kristus." ⁴ Og nogle af dem bleve overbeviste og sluttede sig til Paulus og Silas, og tillige en stor Mængde af de gudfrygtige Grækere og ikke få af de fornemste Kvinder. ⁵ Men Jøderne bleve nidkære og toge med sig nogle slette Mennesker af Lediggængerne på Torvet, rejste et Opløb og oprørte Byen; og de stormede Jasons Hus og søgte efter dem for at føre dem ud til Folket. ⁶ Men da de ikke fandt dem, trak de Jason og nogle Brødre for Byens Øvrighed og råbte: "Disse, som have bragt hele Verden i Oprør, ere også komne hid; ⁷ dem har Jason taget ind til sig; og alle disse handle imod Kejserens Befalinger og sige, at en anden er Konge, nemlig Jesus." ⁸ Og de satte Skræk i Mængden og Byens Øvrighed, som hørte det. ⁹ Og denne lod Jason og de andre stille Borgen og løslod dem. ¹⁰ Men Brødrene sendte straks om Natten både Paulus og Silas bort til Berøa; og da de vare komne dertil, gik de ind i Jødernes Synagoge. ¹¹ Men disse vare mere velsindede end de i Thessalonika, de modtog Ordet med al Redebonhed og ransagede daglig Skrifterne, om disse Ting forholdt sig således. ¹² Så troede da mange af dem og ikke få af de fornemme græske Kvinder og Mænd. ¹³ Men da Jøderne i Thessalonika fik at vide, at Guds Ord blev forkyndt af Paulus også i Berøa, kom de og vakte også der Røre og Bevægelse iblandt Skarerne. ¹⁴ Men da sendte Brødrene straks Paulus bort, for at han skulde drage til Havet; men både Silas og Timotheus bleve der tilbage. ¹⁵ Og de, som ledsagede Paulus, førte ham lige til Athen; og efter at have fået det Bud med til Silas og Timotheus, at de snarest muligt skulde komme til ham, droge de bort. ¹⁶ Medens nu Paulus ventede på dem i Athen, harmedes hans Ånd i ham, da han så, at Byen var

fuld af Afgudsbilleder. ¹⁷ Derfor talte han i Synagogen med Jøderne og de gudfrygtige og på Torvet hver Dag til dem, som han traf på. ¹⁸ Men også nogle af de epikuræiske og stoiske Filosofer indlode sig i Ordstrid med ham; og nogle sagde: "Hvad vil denne Ordgyder sige?" men andre: "Han synes at være en Forkynder af fremmede Guddomme;" fordi han forkyndte Evangeliet om Jesus og Opstandelsen. ¹⁹ Og de toge ham og førte ham op på Areopagus* og sagde: "Kunne vi få at vide, hvad dette er for en ny Lære, som du taler om? { [*En Høj i Athen, hvor det øverste Råd forsamledes.] } ²⁰ Thi du bringer os nogle fremmede Ting for Øren; derfor ville vi vide, hvad dette skal betyde." ²¹ Men alle Atheniensere og de fremmede, som opholdt sig der, gave sig ikke Stunder til andet end at fortælle eller høre nyt. ²² Men Paulus stod frem midt på Areopagus og sagde: "I atheniensiske Mænd! jeg ser, at I i alle Måder ere omhyggelige for eders Gudsdyrkelse. ²³ Thi da jeg gik omkring og betragtede eders Helligdommen, fandt jeg også et Alter, på hvilket der var skrevet: "For en ukendt Gud." Det, som I således dyrke uden at kende det, det forkynder jeg eder. ²⁴ Gud, som har gjort Verden og alle Ting, som ere i den, han, som er Himmels og Jordens Herre, bor ikke i Templer, gjorde med Hænder, ²⁵ han tjenes ikke heller af Menneskers Hænder som en, der trænger til noget, efterdi han selv giver alle Liv og Ånde og alle Ting. ²⁶ Og han har gjort, at hvert Folk iblandt Mennesker bor ud af ét Blod på hele Jordens Flade, idet han fastsatte bestemte Tider og Grænserne for deres Bolig, ²⁷ for at de skulde søge Gud, om de dog kunde føle sig frem og finde ham, skønt han er ikke langt fra hver enkelt af os; ²⁸ thi i ham leve og røres og ere vi, som også nogle af eders Digtere have sagt: Vi ere jo også hans Slægt. ²⁹ Efterdi vi da ere Guds Slægt, bør vi ikke mene, at Guddommen er lig Guld eller Sølv eller Sten, formet ved Menneskers Kunst og Opfindsomhed. ³⁰ Efter at Gud altså har båret over med disse Vankundighedens Tider, byder han nu Menneskene at de alle og alle Vegne skulle omvende sig. ³¹ Thi han har fastsat en Dag, på hvilken han vil dømme Jorderige med Retfærdighed ved en Mand, som han har beskikket dertil, og dette har han bevist for alle ved at oprejse ham fra de døde." ³² Men da de hørte om de dødes Opstandelse, spottede nogle; men andre sagde: "Ville atter høre dig om dette." ³³ Således gik Paulus ud fra dem. ³⁴ Men nogle Mænd holdt sig til ham og troede; iblandt hvilke også var Areopagiten Dionysius og en Kvinde

ved Navn Damaris og andre med dem.

18

¹ Derefter forlod Paulus Athen og kom til Korinth. ² Der traf han en Jøde ved Navn Akvila, født i Pontus, som nylig var kommen fra Italien med sin Hustru Priskilla, fordi Klaudius havde befaleet, at alle Jøderne skulde forlade Rom. Til disse gik han. ³ Og efterdi han øvede det samme Håndværk, blev han hos dem og arbejdede; thi de vare Teltmagere af Håndværk. ⁴ Men han holdt Samtaler i Synagogen på hver Sabbat og overbeviste Jøder og Grækere. ⁵ Men da Silas og Timotheus kom ned fra Makedonien, var Paulus helt optagen af at tale og vidnede for Jøderne, at Jesus er Kristus. ⁶ Men da de stode imod og spottede, rystede han Støvet af sine Klæder og sagde til dem: "Eders Blod komme over eders Hoved! Jeg er ren; herefter vil jeg gå til Hedningerne." ⁷ Og han gik bort derfra og gik ind til en Mand ved Navn Justus, som frygtede Gud, og hvis Hus lå ved Siden af Synagogen. ⁸ Men Synagogeforstanderen Krispus troede på Herren tillige med hele sit Hus, og mange af Korinthierne, som hørte til, troede og bleve døbt. ⁹ Men Herren sagde til Paulus i et Syn om Natten: "Frygt ikke, men tal og ti ikke, ¹⁰ eftersom jeg er med dig, og ingen skal lægge Hånd på dig for at gøre dig noget ondt; thi jeg har et talrigt Folk i denne By." ¹¹ Og han slog sig ned der et År og seks Måneder og lærte Guds Ord iblandt dem. ¹² Men medens Gallio var Statholder i Akaja, stode Jøderne endrægtigt op imod Paulus og førte ham for Domstolen og sagde: ¹³ "Denne overtaler Folk til en Gudsdyrkelse imod Loven." ¹⁴ Og da Paulus vilde oplade Munden, sagde Gallio til Jøderne: "Dersom det var nogen Uret eller Misgerning, I Jøder! vilde jeg, som billigt var, tålmodigt høre på eder. ¹⁵ Men er det Stridsspørgsmål om Lære og Navne og om den Lov, som I have, da ser selv dertil; thi jeg vil ikke være Dommer over disse Ting." ¹⁶ Og han drev dem bort fra Domstolen. ¹⁷ Men alle grebe Synagogeforstanderen Sosthenes og sloge ham lige for Domstolen; og Gallio brød sig ikke om noget af dette. ¹⁸ Men Paulus blev der endnu i mange dage; derefter tog han Afsked med Brødrene og sejlede bort til Syrien og med ham Priskilla og Akvila, efter at han havde ladet sit Hår klippe af i Kenkreæ; thi han havde et Løfte på sig. ¹⁹ Men de kom til Efesus; og der lod han hine blive tilbage; men han selv gik ind i Synagogen og samtalede med Jøderne. ²⁰ Men da de bade ham om at blive i længere Tid,

samtykkede han ikke; ²¹ men han tog Afsked og sagde: “[Jeg må endelig holde denne forestående Højtid i Jerusalem; men] jeg vil atter vende tilbage til eder, om Gud vil.” Og han sejlede ud fra Efesus { [*De indklamrede Ord mangle i de ældste Håndskrifter.] } ²² og landede i Kæsarea, drog op* og hilste på Menigheden og drog så ned til Antiokia. { [*til Jerusalem.] } ²³ Og da han havde opholdt sig der nogen Tid, drog han bort og rejste fra Sted til Sted igennem det galatiske Land og Frygien og styrkede alle Disciplene. ²⁴ Men en Jøde ved Navn Apollos, født i Aleksandria, en veltalende Mand, som var stærk i Skrifterne, kom til Efesus. ²⁵ Denne var undervist om Herrens Vej, og brændende i Ånden talte og lærte han grundigt om Jesus, skønt han kun kendte Johannes's Dåb. ²⁶ Og han begyndte at tale frimodigt i Synagogen. Men da Priskilla og Akvila hørte ham, toge de ham til sig og udlagde ham Guds Vej nøjere. ²⁷ Men da han vilde rejse videre til Akaja, skrev Brødrene til Disciplene og opmuntrede dem til at tage imod ham. Da han var kommen derhen, var han ved Guds Nåde de troende til megen Nytte; ²⁸ thi han gendrev Jøderne offentligt med stor Kraft og beviste ved Skrifterne, at Jesus er Kristus.

19

¹ Men det skete, medens Apollos var i Korinth, at Paulus efter at være dragen igennem de højereliggende Landsdele kom ned til Efesus ² og fandt nogle Disciple, og han sagde til dem: “Fik I den Helligånd, da I bleve troende?” Men de sagde til ham: “Vi have ikke engang hørt, at der er en Helligånd.” ³ Og han sagde: “Hvortil bleve I da døbte?” Men de sagde: “Til Johannes's Dåb.” ⁴ Da sagde Paulus: “Johannes døbte med Omvendelses-Dåb, idet han sagde til Folket, at de skulde tro på den, som kom efter ham, det er på Jesus.” ⁵ Men da de hørte dette, lode de sig døbe til den Herres Jesu Navn. ⁶ Og da Paulus lagde Hænderne på dem, kom den Helligånd over dem, og de talte i Tunger og profeterede. ⁷ Men de vare i det hele omtrent tolv Mand. ⁸ Og han gik ind i Synagogen og vidnede frimodigt i tre Måneder, idet han holdt Samtaler og overbeviste om det, som hører til Guds Rige. ⁹ Men da nogle forhærdede sig og strede imod og over for Mængden talte ilde om Vejen, forlod han dem og skilte Disciplene fra dem og holdt daglig Samtaler i Tyrannus's Skole. ¹⁰ Men dette varede i to År, så at alle, som boede i Asien, både Jøder og Grækere, hørte Herrens Ord. ¹¹ Og Gud gjorde usædvanlige kraftige

Gerninger ved Paulus's Hænder, ¹² så at man endog bragte Tørklæder og Bælter fra hans Legeme til de syge, og Sygdommene vege fra dem, og de onde Ånder fore ud. ¹³ Men også nogle af de omløbende jødiske Besværgere forsøgte at nævne den Herres Jesu Navn over dem, som havde de onde Ånder, idet de sagde: "Jeg besværger eder ved den Jesus, som Paulus prædiker." ¹⁴ Men de, som gjorde dette, vare syv Sønner af Skeuas, en jødisk Ypperstepræst, ¹⁵ Men den onde Ånd svarede og sagde til dem: "Jesus kender jeg, og om Paulus ved jeg; men I, hvem ere I?" ¹⁶ Og det Menneske, i hvem den onde Ånd var, sprang ind på dem og overmandede dem begge og fik sådan Magt over dem, at de flygtede nøgne og sårede ud af Huset. ¹⁷ Men dette blev vitterligt for alle dem, som boede i Efesus, både Jøder og Grækere; og der faldt en Frygt over dem alle, og den Herres Jesu Navn blev ophøjet, ¹⁸ og mange af dem, som vare blevne troende, kom og bekendte og fortalte om deres Gerninger. ¹⁹ Men mange af dem, som havde drevet Trolddom, bære deres Bøger sammen og opbrændte dem for alles Øjne; og man beregnede deres Værdi og fandt dem halvtredsindstyve Tusinde Sølvpenge* værd. { [*d. e. Drakmer, se Luk. 15, 8.] } ²⁰ Så kraftigt voksede Herrens Ord og fik Magt. ²¹ Men da dette var fuldbragt, satte Paulus sig for i Ånden, at han vilde rejse igennem Makedonien og Akaja og så drage til Jerusalem, og han sagde: "Efter at jeg har været der, bør jeg også se Rom." ²² Og han sendte to af dem, som gik ham til Hånde, Timotheus og Erastus, til Makedonien; men selv blev han nogen Tid i Asien. ²³ Men på den Tid opstod der et ikke lidet Oprør i Anledning af Vejen. ²⁴ Thi en Sølvsmed ved Navn Demetrius gjorde Artemistempler af Sølv og skaffede Kunstnerne ikke ringe Fortjeneste. ²⁵ Disse samlede han tillige med de med sådanne Ting sysselsatte Arbejdere og sagde: "I Mænd! I vide, at vi have vort Udkomme af dette Arbejde. ²⁶ Og I se og høre, at ikke alene i Efesus, men næsten i hele Asien har denne Paulus ved sin Overtalelse vildledt en stor Mængde, idet han siger, at de ikke ere Guder, de, som gøres med Hænder. ²⁷ Men der er ikke alene Fare for, at denne vor Håndtering skal komme i Foragt, men også for, at den store Gudinde Artemis's Helligdom skal blive agtet for intet, og at den Gudindes Majestæt, hvem hele Asien og Jorderige dyrker, skal blive krænket." ²⁸ Men da de hørte dette, bleve de fulde af Vrede og råbte og sagde: "Stor er Efesiernes Artemis!"

²⁹ Og Byen kom i fuldt Oprør, og de stormede endrægtigt til Teatret og reve Makedonierne Kajus og Aristarkus, Paulus's Rejsefæller, med sig. ³⁰ Men da Paulus vilde gå ind iblandt Folkemængden, tilstedte Disciplene ham det ikke. ³¹ Men også nogle af Asiarkerne*, som varé hans Venner, sendte Bud til ham og formanede ham til ikke at vove sig hen til Teatret. { [*d. e. Mænd, udvalgte til at forestå de offentlige Kampele i Provinsen Asien.] } ³² Da skrege nogle ét, andre et andet; thi Forsamlingen var i Forvirring, og de fleste vidste ikke, af hvad Årsag de vare komne sammen. ³³ Men de trak Aleksander, hvem Jøderne skøde frem, ud af Skaren; men Aleksander slog til Lyd med Hånden og vilde holde en Forsvarstale til Folket. ³⁴ Men da de fik at vide, at han var en Jøde, råbte de alle med én Røst i omtrent to Timer: "Stor er Efesiernes Artemis!" ³⁵ Men Byskriveren fik Skaren beroliget og sagde: "I Mænd i Efesus! hvilket Menneske er der vel, som ikke ved, at Efesiernes By er Tempelværge for den store Artemis og det himmelfaldne Billede? ³⁶ Når altså dette er uimodsigeligt, bør I være rolige og ikke foretage eder noget fremfusende. ³⁷ Thi I have ført disse Mænd hid, som hverken er Tempelranere eller bespotte eders Gudinde. ³⁸ Dersom nu Demetrius og hans Kunstnere have Klage imod nogen, da holdes der Tingdage, og der er Statholdere; lad dem kalde hinanden for Retten! ³⁹ Men have I noget Forlangende om andre Sager, så vil det blive afgjort i den lovlige Forsamling. ⁴⁰ Vi stå jo endog i Fare for at anklages for Oprør for, hvad der i Dag er sket, da der ingen Årsag er dertil; herfor, for dette Opløb, ville vi ikke kunne gøre Regnskab." { [Dansk31: 41] Og da han havde sagt dette, lod han Forsamlingen fare. }

20

¹ Men efter at dette Røre var stillet, lod Paulus Disciplene hente og formanede dem, tog Afsked og begav sig derfra for at rejse til Makedonien. ² Og da han var dragen igennem disse Egne og havde formanet dem med megen Tale, kom han til Grækenland. ³ Der tilbragte han tre Måneder, og da Jøderne havde Anslag for imod ham, just som han skulde til at sejle til Syrien, blev han til Sinds at vende tilbage igennem Makedonien. ⁴ Men Pyrrus's Søn Sopater fra Berøa og af Thessalonikerne Aristarkus og Sekundus og Kajus fra Derbe og Timotheus og af Asiaterne Tykikus og Trofimus fulgte med ham til Asien. ⁵ Disse drog forud og biede på os i Troas; ⁶ men vi sejlede efter de usyrede Brøds Dage ud fra Filippi og kom fem Dage efter til dem i Troas, hvor vi

tilbragte syv Dage. ⁷ Men på den første Dag i Ugen, da vi vare forsamlede for at bryde Brødet, samtalede Paulus med dem, da han den næste Dag vilde rejse derfra, og han blev ved med at tale indtil Midnat. ⁸ Men der var mange Lamper i Salen ovenpå, hvor vi vare samlede. ⁹ Og der sad i Vinduet en ung Mand ved Navn Eutykus; han faldt i en dyb Søvn, da Paulus fortsatte Samtalen så længe, og overvældet af Søvn styrtede han ned fra det tredje Stokværk og blev tagen død op. ¹⁰ Men Paulus gik ned og kastede sig over ham og omfavnede ham og sagde: "Larmer ikke*; thi hans Sjæl er i ham." { [*nemlig med Dødsklage jfr. Matth. 9, 23. Ap. G. 8, 2.] } ¹¹ Men han gik op igen og brød Brødet og nød deraf og talte endnu længe med dem indtil Dagningen, og dermed drog han bort. ¹² Men de bragte det unge Menneske levende op og vare ikke lidet trøstede. ¹³ Men vi gik forud til Skibet og sejlede til Assus og skulde derfra tage Paulus med; thi således havde han bestemt det, da han selv vilde gå til Fods. ¹⁴ Da han nu stødte til os i Assus, toge vi ham om Bord og kom til Mitylene. ¹⁵ Og vi sejlede derfra og kom den næste Dag lige udfor Kios; Dagen derpå lagde vi til ved Samos og kom næste Dag til Milet. ¹⁶ Thi Paulus havde besluttet at sejle Efesus forbi, for at det ikke skulde hændes, at han blev opholdt i Asien; thi han hastede for at komme til Jerusalem på Pinsedagen, om det var ham muligt. ¹⁷ Men fra Milet sendte han Bud til Efesus og lod Menighedens Ældste kalde til sig. ¹⁸ Og da de kom til ham, sagde han til dem: "I vide, hvorledes jeg færdedes iblandt eder den hele Tid igennem fra den første Dag, jeg kom til Asien, ¹⁹ idet jeg tjente Herren i al Ydmyghed og under Tårer og Prøvelser, som timedes mig ved Jødernes Efterstræbelser; ²⁰ hvorledes jeg ikke har unddraget mig fra at forkynde eder noget som helst af det, som kunde være til Gavn, og at lære eder offentligt og i Husene, ²¹ idet jeg vidnede både for Jøder og Grækere om Omvendelsen til Gud og Troen på vor Herre Jesus Kristus. ²² Og nu se, bunden af Ånden drager jeg til Jerusalem uden at vide, hvad der skal møde mig, ²³ kun, at den Helligånd i hver By vidner for mig og siger, at Lænker og Trængsler vente mig. ²⁴ Men jeg agter ikke mit Liv noget værd for mig selv, for at jeg kan fuldende mit Løb og den Tjeneste, som jeg har fået af den Herre Jesus, at vidne om Guds Nådes Evangelium. ²⁵ Og nu se, jeg ved, at I ikke mere skulle se mit Ansigt, alle I, iblandt hvem jeg gik om og prædikede Riget. ²⁶ Derfor vidner jeg for eder på denne Dag, at jeg er ren for alles Blod; ²⁷ thi

jeg unddrog mig ikke fra at forkynde eder hele Guds Råd. ²⁸ Så giver Agt på eder selv og den hele Hjord, i hvilken den Helligånd satte eder som Tilsynsmænd, til at vogte Guds Menighed, som han erhvervede sig med sit eget Blod. ²⁹ Jeg ved, at der efter min Bortgang skal komme svare Ulve ind iblandt eder, som ikke ville spare Hjorden. ³⁰ Og af eders egen Midte skal der opstå Mænd, som skulle tale forvendte Ting for at drage Disciplene efter sig. ³¹ Derfor våger og kommer i Hu, at jeg har ikke ophørt i tre År, Nat og Dag, at påminde hver enkelt med Tårer. ³² Og nu overgiver jeg eder til Gud og hans Nådes Ord, som formår at opbygge eder og at give eder Arven iblandt alle de helligede. ³³ Jeg har ikke begæret nogens Sølv eller Guld eller Klædebon. ³⁴ I vide selv, at disse Hænder have tjent for mine Fornødenheder og for dem, som vare med mig. ³⁵ Jeg viste eder i alle Ting, at således bør vi arbejde og tage os af de skrøbelige og ihukomme den Herres Jesu Ord, at han selv har sagt: "Det er saligere at give end at tage." ³⁶ Og da han havde sagt dette, faldt han på sine Knæ og bad med dem alle. ³⁷ Og de brast alle i heftig Gråd, og de faldt Paulus om Halsen og kyssede ham. ³⁸ Og mest smertede dem det Ord, han havde sagt, at de ikke mere skulde se hans Ansigt. Så ledsagede de ham til Skibet.

21

¹ Men da vi havde revet os løs fra dem og vare afsejlede, droge vi lige til Kos, og den næste Dag til Rodus og derfra til Patara. ² Og da vi fandt et Skib, som skulde gå lige til Fønikien, gik vi om Bord og afsejlede. ³ Men da vi havde fået Kypern i Sigte og vare komne den forbi til venstre for os, sejlede vi til Syrien og landede i Tyrus; thi der skulde Skibet losse sin Ladning. ⁴ Og vi opsøgte Disciplene og bleve der syv Dage; disse sagde ved Ånden til Paulus, at han ikke skulde drage op til Jerusalem. ⁵ Men da vi havde tilendebragt disse Dage, droge vi derfra og rejste videre, idet de alle, med Hustruer og Børn, ledsagede os uden for Byen; og efter at have knælet på Strandbredden og holdt Bøn ⁶ toge vi Afsked med hverandre; og vi gik om Bord i Skibet, men de vendte tilbage til deres Hjem. ⁷ Men vi fuldendte Sejladsen og kom fra Tyrus til Ptolemais, og vi hilste på Brødrene og bleve én Dag hos dem. ⁸ Og den følgende Dag droge vi derfra og kom til Kæsarea, og vi gik ind i Evangelisten Filips Hus, han, som var en af de syv*, og bleve hos ham. { [*Fattigforstandere. K. 6, 5. K. 8, 5 flg. 26 flg. 40.] } ⁹ Men denne havde fire ugifte Døtre, som

profeterede. ¹⁰ Men da vi bleve der flere Dage, kom der en Profet ned fra Judæa ved Navn Agabus. ¹¹ Og han kom til os og tog Paulus's Bælte og bandt sine egne Fødder og Hænder og sagde: "Dette siger den Helligånd: Den Mand, hvem dette Bælte tilhører, skulle Jøderne binde således i Jerusalem og overgive i Hedningers Hænder." ¹² Men da vi hørte dette, bade såvel vi som de der på Stedet ham om ikke at drage op til Jerusalem. ¹³ Da svarede Paulus: "Hvad gøre I, at I græde og gøre mit Hjerter modløst? thi jeg er rede til ikke alene at bindes, men også at dø i Jerusalem for den Herres Jesu Navns Skyld." ¹⁴ Da han nu ikke vilde lade sig overtale, bleve vi stille og sagde: "Herrens Villie ske!" ¹⁵ Men efter disse Dage gjorde vi os rede og droge op til Jerusalem. ¹⁶ Og også nogle af Disciplene fra Kæsarea rejste med os og bragte os til Mnason, en Mand fra Kypern, en gammel Discipel, hos hvem vi skulde have Herberge. ¹⁷ Da vi nu kom til Jerusalem, modtog Brødrene os med Glæde. ¹⁸ Og Dagen efter gik Paulus ind med os til Jakob, og alle de Ældste kom derhen. ¹⁹ Og da han havde hilst på dem, fortalte han Stykke for Stykke, hvad Gud havde gjort iblandt Hedningerne ved hans Tjeneste. ²⁰ Men da de hørte dette, pristede de Gud og de sagde til ham: "Broder! du ser, hvor mange Tusinder der er af Jøderne, som have antaget Troen, og de ere alle nidkære for Loven. ²¹ Men de have hørt om dig, at du lærer alle Jøderne ude iblandt Hedningerne at falde fra Moses og siger, at de ikke skulle omskære Børnene, ej heller vandre efter Skikkene. ²² Hvad er der da at gøre? Der må sikkert komme mange Mennesker sammen; thi de ville få at høre, at du er kommen. ²³ Gør derfor dette, som vi sige dig: Vi have her fire Mænd, som have et Løfte på sig. ²⁴ Tag dem med dig, og rens dig sammen med dem, og gør Omkostningen for dem, for at de kunne lade deres Hoved rage; så ville alle erkende, at det, som de have hørt om dig, ikke har noget på sig, men at du også selv vandrer således, at du holder Loven. ²⁵ Men om de Hedninger, som ere blevne troende, have vi udsendt en Skrivelse med den Afgørelse, at de intet sådant skulle holde, men kun vogte sig for Afgudsofferkød og Blod og det kvalte og Utugt." ²⁶ Da tog Paulus Mændene med sig næste dag, og efter at have rensat sig sammen med dem gik han ind i Helligdommen og anmeldte Renselsesdagens Udløb, da Offeret blev bragt for hver enkelt af dem. ²⁷ Men da de syv Dage næsten vare til Ende, satte Jøderne fra Asien, som havde set ham i Helligdommen, hele Mængden i Oprør og lagde Hånd på ham ²⁸ og råbte: "I israelitiske Mænd, kommer til Hjælp!

Denne er det Menneske, som alle Vegne lærer alle imod Folket og Loven og dette Sted; og tilmed har han også ført Grækere ind i Helligdommen og gjort dette hellige Sted urent;”²⁹ de havde nemlig i Forvejen set Efesieren Trofimius i Staden sammen med ham, og ham mente de, at Paulus havde ført ind i Helligdommen.³⁰ Og hele Staden kom i Bevægelse, og Folket stimlede sammen; og de greb Paulus og slæbte ham uden for Helligdommen, og straks bleve Dørene lukkede.³¹ Og da de søgte at slå ham ihjel, gik der Melding op til Krigsøverstn for Vagtafdelingen, at hele Jerusalem var i Oprør.³² Han tog straks Stridsmænd og Hovedsmænd med sig og ilede ned imod dem. Men da de så Krigsøverstn og Stridsmændene, holdt de op at slå Paulus.³³ Da trådte Krigsøverstn til, greb ham og befalede, at han skulde bindes med to Lænker, og han spurgte, hvem han var, og hvad han havde gjort.³⁴ Da råbte nogle i Skaren ét, andre et andet til ham; men da han ikke kunde få noget pålideligt at vide på Grund af Larmen, befalede han at føre ham ind i Borgen,³⁵ Men da han kom på Trappen, gik det således, at han måtte bæres af Stridsmændene på Grund af Skarens Voldsomhed;³⁶ thi Folkemængden fulgte efter og råbte: “Bort med ham!”³⁷ Og da Paulus var ved at blive ført ind i Borgen, siger han til Krigsøverstn: “Er det mig tilladt at sige noget til dig?” Men han sagde: “Forstår du Græsk?”³⁸ Er du da ikke den Ægypter, som for nogen Tid siden gjorde Oprør og førte de fire Tusinde Stimænd ud i Ørkenen?”³⁹ Men Paulus sagde: “Jeg er en jødisk Mand fra Tarsus, Borger i en ikke ubekendt By i Kilikien. Men jeg beder dig, tilsted mig at tale til Folket!”⁴⁰ Og da han tilstedte det, stod Paulus frem på Trappen og slog til Lyd med Hånden for Folket. Men da der var blevet dyb Tavshed, tiltalte han dem i det hebraiske Sprog og sagde:

22

¹ “I Mænd, Brødre og Fædre! hører nu mit forsvar over for eder!”² Men da de hørte, at han talte til dem i det hebraiske Sprog, holdt de sig end mere stille. Og han siger:³ “Jeg er en jødisk Mand, født i Tarsus i Kilikien, men opfostret i denne Stad, oplært ved Gamaliels Fødder efter vor Fædrenelovs Strenghed og nidkær for Gud, ligesom I alle ere i Dag.⁴ Og jeg forfulgte denne Vej indtil Døden, idet jeg lagde både Mænd og Kvinder i Lænker og overgav dem til Fængsler,⁵ som også Ypperstepræsten vidner med mig og hele Ældsterådet, fra hvem jeg endog fik Breve med til Brødrene i Damaskus og rejste derhen for også at føre dem,

som vare der, bundne til Jerusalem, for at de måtte blive straffede. ⁶ Men det skete, da jeg var undervejs og nærmede mig til Damaskus, at ved Middag et stærkt Lys fra Himmelen pludseligt omstrålede mig. ⁷ Og jeg faldt til Jorden og hørte en Røst, som sagde til mig: Saul! Saul! hvorfor forfølger du mig? ⁸ Men jeg svarede: Hvem er du, Herre? Og han sagde til mig: Jeg er Jesus af Nazareth, som du forfølger. ⁹ Men de, som vare med mig, så vel Lyset, men hørte ikke hans Røst, som talte til mig. ¹⁰ Men jeg sagde: Hvad skal jeg gøre, Herre? Men Herren sagde til mig: Stå op og gå til Damaskus; og der skal der blive talt til dig om alt, hvad der er bestemt, at du skal gøre. ¹¹ Men da jeg havde mistet Synet ved Glansen af hint Lys, blev jeg ledet ved Hånden af dem, som vare med mig, og kom således ind i Damaskus. ¹² Men en vis Ananias, en Mand, gudfrygtig efter Loven, som havde godt Vidnesbyrd af alle Jøderne, som boede der, ¹³ kom til mig og stod for mig og sagde: Saul, Broder, se op! Og jeg så op på ham i samme Stund. ¹⁴ Men han sagde: Vore Fædres Gud har udvalgt dig til at kende hans Villie og se den retfærdige og høre en Røst af hans Mund. ¹⁵ Thi du skal være ham et Vidne for alle Mennesker om de Ting, som du har set og hørt. ¹⁶ Og nu, hvorfor tøver du? Stå op, lad dig døbe og dine Synder aftvætte, idet du påkalder hans Navn! ¹⁷ Og det skete, da jeg var kommen tilbage til Jerusalem og bad i Helligdommen, at jeg faldt i Henrykkelse ¹⁸ og så ham, idet han sagde til mig: Skynd dig, og gå hastigt ud af Jerusalem, thi de skulle ikke af dig modtage Vidnesbyrd om mig. ¹⁹ Og jeg sagde: Herre! de vide selv, at jeg fængslede og piskede trindt om i Synagogerne dem, som troede på dig, ²⁰ og da dit Vidne Stefanus's Blod blev udgydt, stod også jeg hos og havde Behag deri og vogtede på deres Klæder, som sloge ham ihjel. ²¹ Og han sagde til mig: Drag ud; thi jeg vil sende dig langt bort til Hedninger." ²² Men de hørte på ham indtil dette Ord, da opløftede de deres Røst og sagde: "Bort fra Jorden med en sådan! thi han bør ikke leve." ²³ Men da de skrege og reve Klæderne af sig og kastede Støv op i Luften, ²⁴ befalede Krigsøverst, at han skulde føres ind i Borgen, og sagde, at man med Hudstrygning skulde forhøre ham, for at han kunde få at vide, af hvad Årsag de således råbte imod ham. ²⁵ Men da de havde udstrakt ham for Svøberne, sagde Paulus til den hosstående Hovedsmand: "Er det eder tilladt at hudstryge en romersk Mand, og det uden Dom?" ²⁶ Men da Hovedsmanden hørte dette, gik han til Krigsøverst og meldte ham det og sagde: "Hvad

er det, du et ved at gøre? denne Mand er jo en Romer." ²⁷ Men Krigsøverstent gik hen og sagde til ham: "Sig mig, er du en Romer?" Han sagde: "Ja." ²⁸ Og Krigsøverstent svarede: "Jeg har købt mig denne Borgerret for en stor Sum," Men Paulus sagde: "Jeg er endog født dertil." ²⁹ Da trak de, som skulde til at forhøre ham, sig straks tilbage fra ham. Og da Krigsøverstent fik at vide, at han var en Romer, blev også han bange, fordi han havde bundet ham. ³⁰ Men den næste Dag, da han vilde have noget pålideligt at vide om, hvad han anklagedes for af Jøderne, løste han ham og befalede, at Ypperstepræsterne og hele Rådet skulde komme sammen, og han førte Paulus ned og stillede ham for dem.

23

¹ Da så Paulus fast på Rådet og sagde: "I Mænd, Brødre! jeg har med al god Samvittighed vandret for Gud indtil denne Dag." ² Men Ypperstepræsten Ananias befalede dem, som stode hos ham, at slå ham på Munden. ³ Da sagde Paulus til ham: "Gud skal slå dig, du kalkede Væg! Og du sidder for at dømme mig efter Loven, og tvært imod Loven befaler du, at jeg skal slås." ⁴ Men de, som stode hos, sagde: "Udskælder du Guds Ypperstepræst?" ⁵ Og Paulus sagde: "Brødre! jeg vidste ikke, at han er Ypperstepræst; thi der er skrevet: En Fyrste i dit Folk må du ikke tale ondt imod." ⁶ Men da Paulus vidste, at den ene Del bestod af Saddukæere, men den anden af Farisæere, råbte han i Rådet: "I Mænd, Brødre! jeg er en Farisæer, Søn af Farisæere, for Håb og for dødes Opstandelse er det, jeg dømmes." ⁷ Men da han udtalte dette, opkom der Splid imellem Farisæerne og Saddukæerne, og Mængden blev uenig. ⁸ Thi Saddukæerne sige, at der ingen Opstandelse er, ej heller nogen Engel eller Ånd; men Farisæerne hævde begge Dele. ⁹ Men der opstod en stærk Råben; og nogle af de skriftkloge af Farisæernes Parti stode op, strede heftigt og sagde: "Vi finde intet ondt hos dette Menneske; men hvad om en Ånd eller en Engel har talt til ham!" ¹⁰ Men da der blev stærk Splid frygtede Krigsøverstent, at Paulus skulde blive sønderslidt af dem, og befalede Krigsfolket at gå ned og rive ham ud fra dem og føre ham ind i Borgen. ¹¹ Men Natten derefter stod Herren for ham og sagde: "Vær frimodig, thi ligesom du har vidnet om mig i Jerusalem, således skal du også vidne i Rom." ¹² Men da det var blevet Dag, sloge Jøderne sig sammen og forpligtede sig under Forbandelser til hverken at spise eller drikke, førend

de havde slået Paulus ihjel. ¹³ Og de, som havde indgået denne Sammensværgelse, vare flere end fyrretyve i Tal. ¹⁴ Disse gik da til Ypperstepræsterne og de Ældste og sagde: "Vi have under Forbandelser forpligtet os til ikke at smage noget, førend vi have slået Paulus ihjel. ¹⁵ Så giver nu I tillige med Rådet Krigsøversten Meddelelse, for at han må føre ham ned til eder, som om I ville undersøge hans Sag nøjere; men vi ere rede til at slå ham ihjel, førend han kommer derhen." ¹⁶ Men Paulus's Søstersøn, som havde hørt om dette Anslag, kom og gik ind i Borgen og fortalte Paulus det. ¹⁷ Men Paulus kaldte en af Hovedsmændene til sig og sagde: "Før denne unge Mand hen til Krigsøversten; thi han har noget at melde ham." ¹⁸ Da tog han ham og førte ham til Krigsøversten og siger: "Den fangne Paulus kaldte mig og bad mig føre denne unge Mand til dig, da han har noget at tale med dig om." ¹⁹ Men Krigsøversten tog ham ved Hånden, gik hen til en Side og spurgte: "Hvad er det, som du har at melde mig?" ²⁰ Men han sagde: "Jøderne have aftalt at bede dig om at lade Paulus føre ned for Rådet i Morgen under Foregivende af at ville have nøjere Underretning om ham. ²¹ Lad du dig nu ikke overtale af dem; thi mere end fyrretyve Mænd af dem lure på ham, og de have under Forbandelser forpligtet sig til hverken at spise eller at drikke, førend de have slået ham ihjel; og nu ere de rede og vente på dit Tilsagn." ²² Da lod Krigsøversten det unge Menneske fare og bød ham: "Du skal ingen sige, at du har givet mig dette til Kende." ²³ Og han kaldte et Par af Hovedsmændene til sig og sagde: "Gører to Hundrede Stridsmænd rede til at drage til Kæsarea og halvfjerdsindstyve Ryttere og to Hundrede Spydkastere fra den tredje Time i Nat;" ²⁴ og at de skulde bringe Lastdyr for at kunne lade Paulus ride og føre ham sikkert til Landshøvdingen Feliks. ²⁵ Og han skrev et Brev af følgende Indhold: ²⁶ "Klaudius Lysias hilser den mægtigste Landshøvding Feliks. ²⁷ Denne Mand havde Jøderne grebet og vilde have slået ham ihjel; men jeg kom til med Krigsfolket og udfriede ham, da jeg erfarede, at han var en Romer. ²⁸ Og da jeg vilde vide Årsagen, hvorfor de anklagede ham, førte jeg ham ned for deres Råd ²⁹ og fandt ham anklaget i Anledning af nogle Stridsspørgsmål i deres Lov, men uden nogen Beskyldning, som fortjente Død eller Fængsel. ³⁰ Men da jeg har fået Underretning om, at der skulde være et hemmeligt Anslag af Jøderne imod Manden, har jeg straks sendt ham til dig efter også at have befalet Anklagerne at fremføre for dig, hvad de

have imod ham.”³¹ Da toge Stridsmændene Paulus, som det var dem befalet, og førte ham om Natten til Antipatris.³² Men næste Dag lode de Rytterne drage videre med ham og vendte selv tilbage til Borgen.³³ Da hine nu kom til Kæsarea og havde overgivet Landshøvdingen Brevet, fremstillede de også Paulus for ham.³⁴ Men da han havde læst Brevet og spurgt, fra hvilken Provins han var, og havde erfaret, at han var fra Kilikien, sagde han:³⁵ “Jeg vil forhøre dig, når også dine Anklagere komme til Stede.” Og han bød, at han skulde holdes bevogtet i Herodes's Borg.

24

¹ Men fem Dage derefter drog Ypperstepræsten Ananias ned med nogle Ældste og en Taler, Tertullus, og disse førte Klage for Landshøvdingen imod Paulus.² Da han nu var kaldt ind, begyndte Tertullus at anklage ham og sagde:³ “At vi ved dig nyde megen Fred, og at Forbedringer i alle Retninger og alle Vegne skaffes dette Folk ved din Omsorg, mægtigste Feliaks! det erkende vi med al Taknemmelighed.⁴ Men for at jeg ikke skal opholde dig for længe, beder jeg, at du efter din Mildhed vil høre os kortelig.⁵ Vi have nemlig fundet, at denne Mand er en Pest og en Oprørsstifter iblandt alle Jøderne hele Verden over, samt er Fører for Nazaræernes Parti,⁶ ja, han har endog forsøgt at vanhellige Helligdommen. Vi grebe ham da også [og vilde have dømt ham efter vor Lov.]⁷ [Men Krigsøverstens Lysias kom til og borttog ham med megen Vold af vore Hænder]⁸ [og bød hans Anklagere komme til dig]*. Af ham kan du selv, når du undersøger det, erfare alt det, hvorfor vi anklage ham.” { [*De indklammede Ord i V. 6-8 mangle i de vigtigste Håndskrifter.] }⁹ Men også Jøderne stemmede i med og påstode, at dette forholdt sig således.¹⁰ Og Paulus svarede, da Landshøvdingen gav ham et Vink, at han skulde tale: “Efterdi jeg ved, at du i mange År har været Dommer for dette Folk, vil jeg frimodigt forsvare min Sag,¹¹ da du kan forvise dig om, at det er ikke mere end tolv Dage, siden jeg kom op for at tilbede i Jerusalem.¹² Og de have ikke fundet mig i Ordveksel med nogen eller i Færd med at vække Folkeopløb, hverken i Helligdommen eller i Synagogerne eller omkring i Staden.¹³ Og de kunne ej heller bevise dig det, som de nu anklage mig for.¹⁴ Men dette bekender jeg for dig, at jeg efter den Vej, som de kalde et Parti, tjener vor fædrene Gud således, at jeg tror på alt det, som står i Loven, og det, som er skrevet hos Profeterne,¹⁵ og har det Håb til Gud, som også disse selv forvente, at der skal komme en

Opstandelse både af retfærdige og af uretfærdige. ¹⁶ Derfor øver også jeg mig i altid at have en uskadt Samvittighed for Gud og Menneskene. ¹⁷ Men efter flere Års Forløb er jeg kommen for at bringe Almisser til mit Folk og Ofre, ¹⁸ hvad de fandt mig i Færd med, da jeg var bleven rensset i Helligdommen, og ikke med Opløb og Larm; men det var nogle Jøder fra Asien, ¹⁹ og de burde nu være til Stede hos dig og klage, om de have noget på mig at sige. ²⁰ Eller lad disse her selv sige, hvad Uret de have fundet hos mig, da jeg stod for Rådet, ²¹ uden det skulde være dette ene Ord, som jeg råbte, da jeg stod iblandt dem: Jeg dømmes i Dag af eder for dødes Opstandelse." ²² Nu udsatte Feliks Sagen, da han vidste ret god Besked om Vejen*, og sagde: "Når Krigsøverstens Lysias kommer herved, vil jeg påkende eders Sag." { [*K. 9, 2. K. 23, 26.] } ²³ Og han befalede Høvedsmanden, at han skulde holdes bevogtet, men med Lempelse, og at han ikke måtte forbyde nogen af hans egne at gå ham til Hænde. ²⁴ Men nogle Dage efter kom Feliks med sin Hustru Drusilla, som var en Jødinde, og lod Paulus hente og hørte ham om Troen på Kristus Jesus. ²⁵ Men da han talte med ham om Retfærdighed og Afholdenhed og den kommende Dom, blev Feliks forfærdet og svarede: "Gå for denne Gang; men når jeg får Tid, vil jeg lade dig kalde til mig." ²⁶ Tillige håbede han også, at Paulus skulde give ham Penge; derfor lod han ham også oftere hente og samtalede med ham. ²⁷ Men da to År vare forløbne, fik Feliks Porkius Festus til Efterfølger; og da Feliks vilde fortjene sig Tak af Jøderne, lod han Paulus blive tilbage i Lænker.

25

¹ Da Festus nu havde tiltrådt sit Landshøvdingembede, drog han efter tre Dages Forløb fra Kæsarea op til Jerusalem. ² Da førte Ypperstepræsterne og de fornemste af Jøderne Klage hos ham imod Paulus og henvendte sig til ham, ³ idet de med ondt i Sinde imod Paulus bade ham om at bevise dem den Gunst, at han vilde lade ham hente til Jerusalem; thi de lurede på at slå ham ihjel på Vejen. ⁴ Da svarede Festus, at Paulus blev holdt bevogtet i Kæsarea, men at han selv snart vilde drage derved. ⁵ "Lad altså," sagde han, "dem iblandt eder, der have Myndighed dertil, drage med ned og anklage ham, dersom der er noget uskikkeligt ved Manden." ⁶ Og da han havde opholdt sig hos dem ikke mere end otte eller ti Dage, drog han ned til Kæsarea, og den næste Dag satte han sig på Dommersædet og befalede, at Paulus skulde føres frem. ⁷ Men da han

kom til Stede, stillede de Jøder, som vare komne ned fra Jerusalem sig omkring ham og fremførte mange og svare Klagemål, som de ikke kunde bevise, ⁸ efterdi Paulus forsvarede sig og sagde: "Hverken imod Jødernes Lov eller imod Helligdommen eller imod Kejseren har jeg syndet i noget Stykke." ⁹ Men Festus, som vilde fortjene sig Tak af Jøderne, svarede Paulus og sagde: "Er du villig til at drage op til Jerusalem og der stå for min Domstol i denne Sag?" ¹⁰ Men Paulus sagde: "Jeg står for Kejserens Domstol, og der bør jeg dømmes. Jøderne har jeg ingen Uret gjort, som også du ved helt vel. ¹¹ Dersom jeg så har Uret og har gjort noget, som fortjener Døden, vægrer jeg mig ikke ved at dø; men hvis det, hvorfor disse anklage mig, intet har på sig, da kan ingen prisgive mig til dem. Jeg skyder mig ind under Kejseren." ¹² Da talte Festus med sit Råd og svarede: "Du har skudt dig ind under Kejseren; du skal rejse til Kejseren." ¹³ Men da nogle Dage vare forløbne, kom Kong Agrippa og Berenike til Kæsarea og hilste på Festus. ¹⁴ Og da de opholdt sig der i flere Dage, forelagde Festus Kongen Paulus's Sag og sagde: "Der er en Mand, efterladt af Feliks som Fange; ¹⁵ imod ham førte Jødernes Ypperstepræster og Ældste Klage, da jeg var i Jerusalem, og bade om Dom over ham. ¹⁶ Dem svarede jeg, at Romere ikke have for Skik at prisgive noget Menneske, førend den anklagede har Anklagerne personligt til Stede og får Lejlighed til at forsvare sig imod Beskyldningen. ¹⁷ Da de altså kom sammen her, tøvede jeg ikke, men satte mig den næste Dag på Dommersædet og bød, at Manden skulde føres frem. ¹⁸ Men da Anklagerne stode omkring ham, fremførte de ingen sådan Beskyldning, som jeg havde formodet; ¹⁹ men de havde nogle Stridsspørgsmål med ham om deres egen Gudsdyrkelse og om en Jesus, som er død, men som Paulus påstod er i Live. ²⁰ Men da jeg var tvivlrådig angående Undersøgelsen heraf, sagde jeg, om han vilde rejse til Jerusalem og der lade denne Sag pådømme. ²¹ Men da Paulus gjorde Påstand på at holdes bevogtet til Kejserens Kendelse, befalede jeg, at han skulde holdes bevogtet, indtil jeg kan sende ham til Kejseren." ²² Da sagde Agrippa til Festus: "Jeg kunde også selv ønske at høre den Mand." Men han sagde: "I Morgen skal du få ham at høre." ²³ Næste Dag altså, da Agrippa og Berenike kom med stor Pragt og gik ind i Forhørssalen tillige med Krigsøversterne og Byens ypperste Mænd, blev på Festus's Befaling Paulus ført frem. ²⁴ Og Festus siger: "Kong Agrippa, og alle I Mænd, som ere

med os til Stede! her se I ham, om hvem hele Jødernes Mængde har henvendt sig til mig, både i Jerusalem og her, råbende på, at han ikke længer bør leve. ²⁵ Men jeg indså, at han intet havde gjort, som fortjente Døden, og da han selv skød sig ind under Kejseren, besluttede jeg at sende ham derhen. ²⁶ Dog har jeg intet sikkert at skrive om ham til min Herre. Derfor lod jeg ham føre frem for eder og især for dig, Kong Agrippa! for at jeg kan have noget at skrive, når Undersøgelsen er sket. ²⁷ Thi det synes mig urimeligt at sende en Fange uden også at angive Beskyldningerne imod ham."

26

¹ Men Agrippa sagde til Paulus: "Det tilstedes dig at tale om dig selv." Da udrakte Paulus Hånden og forsvarede sig således: ² "Jeg agter mig selv lykkelig, fordi jeg i Dag skal forsvare mig for dig angående alle de Ting, for hvilke jeg anklages af Jøderne, Kong Agrippa! ³ navnlig fordi du er kendt med alle Jødernes Skikke og Stridsspørgsmål; derfor beder jeg dig om, at du tålmodigt vil høre mig. ⁴ Mit Levned fra Ungdommen af, som fra Begyndelsen har været ført iblandt mit Folk og i Jerusalem, vide alle Jøderne Besked om; ⁵ thi de kende mig i Forvejen lige fra først af (om de ellers ville vidne), at jeg har levet som Farisæer efter det strengeste Parti i vor Gudsdyrkelse. ⁶ Og nu står jeg her og dømmes for Håbet på den Forjættelse, som er given af Gud til vore Fædre, ⁷ og som vort Tolvstammefolk håber at nå frem til, idet de tjene Gud uafladeligt Nat og Dag; for dette Håbs Skyld anklages jeg af Jøder, o Konge! ⁸ Hvor kan det holdes for utroligt hos eder, at Gud oprejser døde? ⁹ Jeg selv mente nu også at burde gøre meget imod Jesu, Nazaræerens Navn, ¹⁰ og det gjorde jeg også i Jerusalem; og jeg indespærrede mange af de hellige i Fængsler, da jeg havde fået Fuldmagt dertil af Ypperstepræsterne, og når de bleve slåede ihjel, gav jeg min Stemme dertil. ¹¹ Og i alle Synagogerne lod jeg dem ofte straffe og tvang dem til at tale bespotteligt, og rasende end mere imod dem forfulgte jeg dem endog til de udenlandske Byer. ¹² Da jeg i dette Øjemed drog til Damaskus med Fuldmagt og Myndighed fra Ypperstepræsterne, ¹³ så jeg undervejs midt på Dagen, o Konge! et Lys fra Himmelen, som overgik Solens Glans, omstråle mig og dem, som rejste med mig. ¹⁴ Men da vi alle faldt til Jorden, hørte jeg en Røst, som sagde til mig i det hebraiske Sprog: Saul! Saul! hvorfor forfølger du mig? det bliver dig hårdt at stampe imod Brodden. ¹⁵ Og

jeg sagde: Hvem er du, Herre? Men Herren sagde: Jeg er Jesus, som du forfølger. ¹⁶ Men rejs dig og stå på dine Fødder; thi derfor har jeg vist mig for dig, for at udkåre dig til Tjener og Vidne, både om det, som du har set, og om mine kommende Åbenbaringer for dig, ¹⁷ idet jeg udfrier dig fra Folket og fra Hedningerne, til hvilke jeg udsender dig ¹⁸ for at oplade deres Øjne, så de må omvende sig fra Mørke til Lys og fra Satans Magt til Gud, for at de kunne få Syndernes Forladelse og Lod iblandt dem, som ere helligede ved Troen på mig. ¹⁹ Derfor, Kong Agrippa! blev jeg ikke ulydig imod det himmelske Syn; ²⁰ men jeg forkyndte både først for dem i Damaskus og så i Jerusalem og over hele Judæas Land og for Hedningerne, at de skulde fatte et andet Sind og omvende sig til Gud og gøre Gerninger, Omvendelsen værdige. ²¹ For denne Sags Skyld grebe nogle Jøder mig i Helligdommen og forsøgte at slå mig ihjel. ²² Det er altså ved den Hjælp, jeg har fået fra Gud, at jeg har stået indtil denne Dag og vidnet både for små og store, idet jeg intet siger ud over det, som både Profeterne og Moses have sagt skulde ske, ²³ at Kristus skulde lide, at han som den første af de dodes Opstandelse skulde forkynde Lys både for Folket og for Hedningerne." ²⁴ Men da han forsvarede sig således, sagde Festus med høj Røst: "Du raser, Paulus! den megen Lærdom gør dig rasende." ²⁵ Men Paulus sagde: "Jeg raser ikke, mægtigste Festus! men jeg taler sande og betænksomme Ord. ²⁶ Thi Kongen ved Besked om dette, og til ham taler jeg frimodigt, efterdi jeg er vis på, at slet intet af dette er skjult for ham; thi dette er ikke sket i en Vrå. ²⁷ Tror du, Kong Agrippa, Profeterne? Jeg ved, at du tror dem." ²⁸ Men Agrippa sagde til Paulus: "Der fattes lidet i, at du overtaler mig til at blive en Kristen." ²⁹ Men Paulus sagde: "Jeg vilde ønske til Gud, enten der fattes lidet eller meget, at ikke alene du, men også alle, som høre mig i Dag, måtte blive sådan, som jeg selv er, på disse Lænker nær." ³⁰ Da stod Kongen op og Landshøvdingen og Berenike og de, som sade hos dem. ³¹ Og da de gik bort, talte de med hverandre og sagde: "Denne Mand gør intet, som fortjener Død eller Lænker." ³² Men Agrippa sagde til Festus: "Denne Mand kunde være løsladt, dersom han ikke havde skudt sig ind under Kejseren."

27

¹ Men da det var besluttet, at vi skulde afsejle til Italien, overgave de både Paulus og nogle andre Fanger til en

Høvedsmand ved Navn Julius af den kejserlige Afdeling.
² Vi gik da om Bord på et adramyttisk Skib, som skulde gå til Stederne langs med Asiens Kyster, og vi sejlede af Sted; og Aristarkus, en Makedonier fra Thessalonika, var med os. ³ Og den næste Dag anløb vi Sidon. Og Julius, som behandlede Paulus venligt, tilstedte ham at gå hen til sine Venner og nyde Pleje. ⁴ Og vi fore bort derfra og sejlede ind under Kypren, fordi Vinden var imod. ⁵ Og vi sejlede igennem Farvandet ved Kilikien og Pamfylien og kom til Myra i Lykien. ⁶ Og der fandt Høvedsmanden et aleksandrinsk Skib, som sejlede til Italien, og bragte os over i det. ⁷ Men da Sejladsen i mange Dage gik langsomt, og vi med Nød og næppe nåede henimod Knidus (thi Vinden fjøede os ikke), holdt vi ned under Kreta ved Salmone. ⁸ Med Nød og næppe sejlede vi der forbi og kom til et Sted, som kaldes "Gode Havne", nær ved Byen Lasæa. ⁹ Men da en rum Tid var forløben, og Sejladsen allerede var farlig, såsom endog Fasten* allerede var forbi, formanede Paulus dem og sagde: { [*denne Faste faldt om efteråret, 3 Mos. 23, 27 flg.] } ¹⁰ "I Mænd! jeg ser, at Sejladsen vil medføre Ulykke og megen Skade, ikke alene på Ladning og Skib, men også på vort Liv." ¹¹ Men Høvedsmanden stolede mere på Styrmanden og Skipperen end på det, som Paulus sagde. ¹² Og da Havnen ikke egnede sig til Vinterleje, besluttede de fleste, at man skulde sejle derfra, om man muligt kunde nå hen og overvintre i Føniks, en Havn på Kreta, som vender imod Sydvest og Nordvest, ¹³ Da der nu blæste en Søndenvind op, mente de at have nået deres Hensigt, lettede Anker og sejlede langs med og nærmere ind under Kreta. ¹⁴ Men ikke længe derefter for der en heftig Storm ned over den, den såkaldte "Eurakvilo"*. { [*Nordostvind.] } ¹⁵ Og da Skibet reves med og ikke kunde holde op imod Vinden, opgave vi det og lode os drive. ¹⁶ Men da vi løb ind under en lille Ø, som kaldes Klavde, formåede vi med Nød og næppe at bjærge Båden. ¹⁷ Men efter at have trukket den op, anvendte de Nødmidler og omsurrede Skibet; og da de frygtede for, at de skulde blive kastede ned i Syrten*, firede de Sejlene ned og lode sig således drive. { [*en Havbugt på Nordkysten af Afrika, der var meget frygtet af de søfarende.] } ¹⁸ Og da vi måtte kæmpe hårdt med Stormen, begyndte de næste Dag at kaste over Bord. ¹⁹ Og på den tredje Dag udkastede de med egne Hænder Skibets Redskaber. ²⁰ Men da hverken Sol eller Stjerner lode sig se i flere Dage, og vi havde et Uvejr over os; som ikke var

ringe, blev fra nu af alt Håb om Redning os betaget. ²¹ Og da man længe ikke havde taget Føde til sig, så stod Paulus frem midt iblandt dem og sagde: "I Mænd! man burde have adlydt mig og ikke været sejlet bort fra Kreta og have sparet os denne Ulykke og Skade. ²² Og nu formaner jeg eder til at være ved godt Mod; thi ingen Sjæl af eder skal forgå, men alene Skibet. ²³ Thi i denne Nat stod der en Engel hos mig fra den Gud, hvem jeg tilhører, hvem jeg også tjener, og sagde: ²⁴ "Frygt ikke, Paulus! du skal blive stillet for Kejseren; og se, Gud har skænket dig alle dem, som sejle med dig." ²⁵ Derfor, I Mænd! vær ved godt Mod; thi jeg har den Tillid til Gud, at det skal ske således, som der er blevet talt til mig. ²⁶ Men vi må strande på en Ø." ²⁷ Men da den fjortende Nat kom, og vi dreve i det adriatiske Hav, kom det Skibsfolkene for ved Midnatstid, at der var Land i Nærheden. ²⁸ Og da de loddede, fik de tyve Favne, og da de lidt længere fremme atter loddede, fik de femten Favne. ²⁹ Og da de frygtede, at vi skulde støde på Skær, kastede de fire Ankre ud fra Bagstavnen og bade til, at det måtte blive Dag. ³⁰ Men da Skibsfolkene gjorde Forsøg på at flygte fra Skibet og firede Båden ned i Søen under Påskud af, at de vilde lægge Ankre ud fra Forstavnen, ³¹ da sagde Paulus til Hovedsmanden og til Stridsmændene: "Dersom disse ikke blive i Skibet, kunne I ikke reddes." ³² Da kappede Stridsmændene Bådens Tove og lode den falde ned. ³³ Men indtil det vilde dages, formanede Paulus alle til at tage Næring til sig og sagde: "Det er i Dag den fjortende Dag, I have ventet og tilbragt uden at spise og intet taget til eder. ³⁴ Derfor formaner jeg eder til at tage Næring til eder, thi dette hører med til eders Redning; ikke et Hår på Hovedet skal gå tabt for nogen af eder." ³⁵ Men da han havde sagt dette, tog han Brød og takkede Gud for alles Øjne og brød det og begyndte at spise. ³⁶ Da bleve de alle frimodige og toge også Næring til sig. ³⁷ Men vi vare i Skibet i alt to Hundrede og seks og halvfjerdsindstyve Sjæle. ³⁸ Og da de vare blevne mættede med Føde, lettede de Skibet ved at kaste Levnedsmidlerne i Søen. ³⁹ Men da det blev Dag, kendte de ikke Landet; men de bemærkede en Vig med en Forstrand, som de besluttede, om muligt, at sætte Skibet ind på. ⁴⁰ Og de kappede Ankrene, som de lode blive i Søen, og løste tillige Rortovene, og idet de satte Råsejlet til for Vinden, holdt de ind på Strandbredden. ⁴¹ Men de stødte på en Grund med dybt Vand på begge Sider, og der satte de Skibet, og Forstavnen borede sig fast og stod urokkelig, men Bagstavnen sloges sønder af Bølgernes Magt. ⁴² Det var

nu Stridsmændenes Råd, at man skulde ihjelslå Fangerne, for at ingen skulde svømme bort og undkomme. ⁴³ Men Høvedsmanden, som vilde frelse Paulus, forhindrede dem i dette Forehavende og bød, at de, som kunde svømme, skulde først kaste sig ud og slippe i Land, ⁴⁴ og de andre bjærge sig, nogle på Brædder, andre på Stykker af Skibet. Og således skete det, at alle bleve reddede i Land.

28

¹ Og da vi nu vare reddede, så fik vi at vide, at Øen hed Malta. ² Og Barbarerne viste os en usædvanlig Menneskekærlighed; thi de tændte et Bål og toge sig af os alle for den frembrydende Regns og Kuldens Skyld. ³ Men da Paulus samlede en Bunke Ris og lagde på Bålet, krøb der en Øgle ud på Grund af Varmen og hængte sig fast ved hans Hånd. ⁴ Da nu Barbarerne så Dyret hænge ved hans Hånd, sagde de til hverandre: "Sikkert er denne Mand en Morder, hvem Gengældelsen ikke har tilstedt at leve, skønt han er reddet fra Havet." ⁵ Men han rystede Dyret af i Ilden, og der skete ham intet ondt. ⁶ Men de ventede, at han skulde hovne op eller pludseligt falde død om. Men da de havde ventet længe og så, at der ikke skete ham noget usædvanligt, kom de på andre Tanker og sagde, at han var en Gud. ⁷ Men i Omegnen af dette Sted havde Øens fornemste Mand, ved Navn Publius, nogle Landejendomme. Han tog imod os og lånte os venligt Herberge i tre Dage. ⁸ Men det traf sig, at Publius's Fader lå syg af Feber og Blodgang. Til ham gik Paulus ind og bad og lagde Hænderne på ham og helbredte ham. ⁹ Da dette var sket, kom også de andre på Øen, som havde Sygdomme, til ham og bleve helbredte. ¹⁰ De viste os også megen Ære, og da vi sejlede bort, bragte de om Bord i Skibet, hvad vi trængte til. ¹¹ Men efter tre Måneders Forløb sejlede vi da bort i et aleksandrinsk Skib, som havde haft Vinterleje ved Øen og førte Tvillingernes* Mærke. { [*to hedenske Halvguder, Kastor og Polluks, som især dyrkedes af søfarende.] } ¹² Og vi løb ind til Syrakus, hvor vi bleve tre Dage. ¹³ Derfra sejlede vi videre og kom til Regium, og efter en Dags Forløb fik vi Søndenvind og kom den næste Dag til Puteoli. ¹⁴ Der fandt vi Brødre og bleve opfordrede til at blive hos dem i syv Dage. Og så droge vi til Rom. ¹⁵ Og Brødrene derfra, som havde hørt om os, kom os i Møde til Appius's Forum og Tres-Tabernæ. Og da Paulus så dem, takkede han Gud og fattede Mod. ¹⁶ Men da vi kom til Rom, [overgav Høvedsmanden Fangerne til Høvdingen for Livvagten. Dog]* blev det tilstedt Paulus at bo for sig

selv sammen med den Stridsmand, der bevogtede ham. { [*de indklamrede Ord mangle i de ældste Håndskrifter.] }
 17 Men efter tre Dages Forløb skete det, at han sammenkaldt de fornemste iblandt Jøderne. Men da de vare forsamlede, sagde han til dem: "I Mænd, Brødre! uagtet jeg intet har gjort imod vort Folk eller de fædrene Skikke, er jeg fra Jerusalem overgivet som Fange i Romernes Hænder, 18 og disse vilde efter at have forhørt mig løslade mig, efterdi der ikke var nogen Døds skyld hos mig. 19 Men da Jøderne gjorde Indsigelse, nødtes jeg til at skyde mig ind under Kejseren, dog ikke, som om jeg havde noget at anklage mit Folk for. 20 Af denne Årsag har jeg altså ladet eder kalde hid for at se og tale med eder; thi for Israels Håbs Skyld er jeg sluttet i denne Lænke." 21 Men de sagde til ham: "Hverken have vi fået Brev fra Judæa om dig, ikke heller er nogen af Brødrene kommen og har meddelt eller sagt noget ondt om dig. 22 Men vi ønske at høre af dig, hvad du tænker; thi om dette Parti er det os bekendt, at det alle Vegne finder Modsigelse." 23 Efter så at have aftalt en Dag med ham, kom de til ham i Herberget i større Tal, og for dem forklarede han og vidnede om Guds Rige og søgte at overbevise dem om Jesus, både ud af Mose Lov og af Profeterne, fra årle om Morgen indtil Aften. 24 Og nogle lode sig overbevise af det, som blev sagt, men andre troede ikke. 25 Og under indbyrdes Uenighed gik de bort, da Paulus havde sagt dette ene Ord: "Retteligt har den Helligånd talt ved Profeten Esajas til eders Fædre og sagt: 26 "Gå hen til dette Folk og sig: I skulle høre med eders Øren og ikke forstå og se med eders Øjne og ikke se; 27 thi dette Folks Hjerter er blevet sløvet, og med Ørene høre de tungt, og deres Øjne have de tillukket, for at de ikke skulle se med Øjnene og høre med Ørene og forstå med Hjertet og omvende sig, så jeg kunde helbrede dem." 28 Derfor være det eder vitterligt, at denne Guds Frelse er sendt til Hedningerne; de skulle også høre." 29 [Og da han havde sagt dette, gik Jøderne bort, og der var stor Trætte imellem dem indbyrdes.]* { [*Verset mangler i de vigtigste Håndskrifter.] } 30 Men han blev hele to År i sit lejede Herberge og modtog alle, som kom til ham, 31 idet han prædikede Guds Rige og lærte om den Herre Jesus med al Frimodighed, uhindret.

ROMERNE

¹ Paulus, Jesu Kristi Tjener, Apostel ifølge Kald, udtagen til at forkynde Guds Evangelium, ² hvilket han forud forjættede ved sine Profeter i hellige Skrifter, ³ om hans Søn, født af Davids Sæd efter Kødet, ⁴ kraftelig bevist som Guds Søn efter Helligheds Ånd ved Opstandelse fra de døde, Jesus Kristus, vor Herre, ⁵ ved hvem vi have fået Nåde og Apostelgerning til at virke Tros-Lydighed iblandt alle Hedningerne for hans Navns Skyld, ⁶ iblandt hvilke også I ere Jesu Kristi kaldede: ⁷ Til alle Guds elskede, som ere i Rom, kaldede hellige. Nåde være med eder og Fred fra Gud vor Fader og den Herre Jesus Kristus! ⁸ Først takker jeg min Gud ved Jesus Kristus for eder alle, fordi eders Tro omtales i den hele Verden. ⁹ Thi Gud er mit Vidne, hvem jeg i min Ånd tjener i hans Søns Evangelium, hvor uafladeligt jeg kommer eder i Hu, ¹⁰ idet jeg bestandig i mine Bønner beder om, at jeg dog endelig engang måtte få Lykke til Ved Guds Villie at komme til eder. ¹¹ Thi jeg længes efter at se eder, for at jeg kunde meddele eder nogen åndelig Nåde gave, for at I måtte styrkes, ¹² det vil sige, for sammen at opmuntres hos eder ved hinandens Tro, både eders og min. ¹³ Og jeg vil ikke, Brødre! at I skulle være uvidende om, at jeg ofte har sat mig for at komme til eder (men hidindtil er jeg bleven forhindret), for at jeg måtte få nogen Frugt også iblandt eder, ligesom iblandt de øvrige Hedninger. ¹⁴ Både til Grækere og Barbarer*, både til vise og uforstandige står jeg i Gæld. { [*Ikke-Grækere. 1 Kor. 9, 16.] } ¹⁵ således er jeg, hvad mig angår, redebon til at forkynde Evangeliet også for eder, som ere i Rom. ¹⁶ Thi jeg skammer mig ikke ved Evangeliet; thi det er en Guds Kraft til Frelse for hver den, som tror, både for Jøde først og for Græker. ¹⁷ Thi deri åbenbares Guds Retfærdighed* af Tro for Tro, som der er skrevet: "Men den retfærdige skal leve af Tro." { [*Retfærdigheden som en Gave fra Gud. Hab. 2, 4. Joh. 3, 36. Gal. 3, 11. hebr. 10, 38.] } ¹⁸ Thi Guds Vrede åbenbares fra Himmelen over al Ugudelighed og Uretfærdighed hos Mennesker, som holde Sandheden nede ved Uretfærdighed; ¹⁹ thi det, som man kan vide om Gud, er åbenbart iblandt dem; Gud har jo åbenbaret dem det. ²⁰ Thi hans usynlige Væsen, både hans evige Kraft og Guddommelighed, skues fra Verdens

Skabelse af, idet det forstås af hans Gerninger, så at de have ingen Undskyldning. ²¹ Thi skønt de kendte Gud, så ærede eller takkede de ham dog ikke som Gud, men bleve tåbelige i deres Tanker, og deres uforstandige Hjerter blev formørket. ²² Idet de påstode at være vise, bleve de Dårer ²³ og omskiftede den uforkrænkelige Guds Herlighed med et Billede i Lighed med et forkrænkeligt Menneske og Fugle og firføddede og krybende dyr. ²⁴ Derfor gav Gud dem hen i deres Hjerters Begæring til Urenhed, til at vanære deres Legemer indbyrdes, ²⁵ de, som ombyttede Guds Sandhed med Løgnen og dyrkede og tjente Skabningen fremfor Skaberen, som er højlovet i Evighed! Amen. ²⁶ Derfor gav Gud dem hen i vanærende Lidenskaber; thi både deres Kvinder ombyttede den naturlige Omgang med den unaturlige, ²⁷ og ligeså forlode også Mændene den naturlige Omgang med Kvinden og optændtes i deres Brynde efter hverandre, så at Mænd øvede Uterlighed med Mænd og fik deres Vildfarelses Løn, som det burde sig, på sig selv. ²⁸ Og ligesom de forkastede af have Gud i Erkendelse, således gav Gud dem hen i et forkasteligt Sind til at gøre det usømmelige, ²⁹ opfyldte med al Uretfærdighed, Ondskab, Havesyge, Slethed; fulde af Avind, Mord, Kiv, Svig, Ondsindethed; ³⁰ Øretudere, Bagvaskere, Gudshadere, Voldsmænd, hovmodige; Pralere, opfindsomme på ondt, u lydige mod Forældre, ³¹ uforstandige, troløse, ukærlige, ubarmhjertige; ³² hvilke jo, skønt de erkende Guds retfærdige Dom, at de, der øve sådanne Ting, fortjene Døden, dog ikke alene gøre det, men også give dem, som øve det, deres Bifald.

2

¹ Derfor er du uden Undskyldning, o Menneske! hvem du end er, som dømmes; thi idet du dømmes den anden, fordømmes du dig selv; thi du, som dømmes, øver det samme. ² Vi vide jo, at Guds Dom er, stemmende med Sandhed, over dem, som øve sådanne Ting. ³ Men du, o Menneske! som dømmes dem, der øve sådanne Ting, og selv gør dem, mener du dette, at du skal undfly Guds Dom? ⁴ Eller foragter du hans Godheds og Tålmodigheds og Langmodigheds Rigdom og ved ikke, at Guds Godhed leder dig til Omvendelse? ⁵ Men efter din Hårdhed og dit ubodfærdige Hjerter samler du dig selv Vrede på Vredens og Guds retfærdige Doms Åbenbarelses Dag, ⁶ han, som vil betale enhver efter hans Gerninger: ⁷ dem, som med Udholdenhed i god Gerning søge Ære og Hæder og Uforkrænkelighed, et

evigt Liv; ⁸ men over dem, som søge deres eget og ikke lyde Sandheden, men adlyde Uretfærdigheden, skal der komme Vrede og Harme. ⁹ Trængsel og Angst over hvert Menneskes Sjæl, som øver det onde, både en Jødes først og en Grækers; ¹⁰ men Ære og Hæder og Fred over hver den, som gør det gode, både en Jøde først og en Græker! ¹¹ Thi der er ikke Persons Anseelse hos Gud. ¹² Thi alle de, som have syndet uden Loven, de skulle også fortabes uden Loven; og alle de, som have syndet under Loven, de skulle dømmes ved Loven; ¹³ thi ikke Lovens Hørere ere retfærdige for Gud, men Lovens Gørere skulle retfærdiggøres - ¹⁴ thi når Hedninger, som ikke have Loven, af Naturen gøre, hvad Loven kræver, da ere disse; uden at have Loven sig selv en Lov; ¹⁵ de vise jo Lovens Gerning skreven i deres Hjerter, idet deres Samvittighed vidner med, og Tankerne indbyrdes anklage eller også forsvare hverandre - ¹⁶ på den Dag, da Gud vil dømme Menneskenes skjulte Færd ifølge mit Evangelium ved Jesus Kristus. ¹⁷ Men når du kalder dig Jøde og forlader dig trygt på Loven og roser dig af Gud ¹⁸ og kender hans Villie og værdsætter de forskellige Ting, idet du undervises af Loven, ¹⁹ og trøster dig til at være blindes Vejleder, et Lys for dem, som ere i Mørke, ²⁰ uforstandiges Opdrager, umyndiges Lærer, idet du i Loven har Udtrykket for Erkendelsen og Sandheden, ²¹ du altså som lærer andre, du lærer ikke dig selv! Du, som prædiker, at man ikke må stjæle, du stjæler! ²² Du, som siger, at man ikke må bedrive Hor, du bedriver Hor! Du, som føler Afsky for Afguderne, du øver Tempelran! ²³ Du, som roser dig af Loven, du vanærer Gud ved Overtrædelse af Loven! ²⁴ Thi "for eders Skyld bespottes Guds Navn iblandt Hedningerne", som der er skrevet. ²⁵ Thi vel gavner Omskærelse, om du holder Loven; men er du Lovens Overtræder, da er din Omskærelse bleven til Forhud. ²⁶ Dersom nu Forhuden* holder Lovens Forskrifter, vil da ikke hans Forhud blive regnet som Omskærelse? { [*den uomskårne.] } ²⁷ Og når den af Natur uomskårne opfylder Loven, skal han dømmes dig, som med Bogstav og Omskærelse er Lovens Overtræder. ²⁸ Thi ikke den er Jøde, som er det i det udvortes, ej heller er det Omskærelse, som sker i det udvortes, i Kød; ²⁹ men den, som indvortes er Jøde, og Hjertets Omskærelse i Ånd, ikke i Bogstav - hans Ros er ikke af Mennesker, men af Gud,

3

¹ Hvad er da Jødens Fortrin? eller hvad gavner Om-

skærelsen? ² Meget alle Måder; først nemlig dette, at Guds Ord ere blevne dem betroede. ³ Thi hvad? om nogle vare utro, skal da deres Utroskab gøre Guds Trofasthed til intet? ⁴ Det være langt fra! Gud må være sanddru, om end hvert Menneske er en Løgner, som der er skrevet: "For at du må kendes retfærdig i dine Ord og vinde, når du går i Rette." ⁵ Men dersom vor Uretfærdighed beviser Guds Retfærdighed, hvad skulle vi da sige? er Gud da uretfærdig, han, som lader sin Vrede komme? (Jeg taler efter menneskelig Vis). ⁶ Det være langt fra! Thi hvorledes skal Gud ellers kunne dømme Verden? ⁷ Men dersom Guds Sanddruhed ved min Løgn er bleven ham end mere til Forherligelse, hvorfor dømmes da jeg endnu som en Synder? ⁸ Og hvorfor skulde vi da ikke, som man bagvasker os for, og som nogle sige, at vi lære, gøre det onde, for at det gode kan komme deraf? Sådannes Dom er velforskyldt. ⁹ Hvad da? have vi noget forud? Aldeles ikke; vi have jo ovenfor anklaget både Jøder og Grækere for alle at være under Synd, ¹⁰ som der er skrevet: "Der er ingen retfærdig, end ikke én; ¹¹ der er ingen forstandig, der er ingen, som søger efter Gud; ¹² alle ere afvegne, til Hobe ere de blevne uduelige, der er ingen, som øver Godhed, der er end ikke én." ¹³ "En åbnet Grav er deres Strube; med deres Tunger øvede de Svig;" "der er Slangegift under deres Læber;" ¹⁴ "deres Mund er fuld af Forbandelse og Beskhed;" ¹⁵ "rappe ere deres Fødder til at udøse Blod; ¹⁶ der er Ødelæggelse og Elendighed på deres Veje, ¹⁷ og Freds Vej have de ikke kendt." ¹⁸ "Der er ikke Gudsfrygt for deres Øjne." ¹⁹ Men vi vide, at alt, hvad Loven siger, taler den til dem, som ere under Loven, for at hver Mund skal stoppes og hele Verden blive straffskyldig for Gud, ²⁰ efterdi intet Kød* vil blive retfærdiggjort for ham af Lovens Gerninger; thi ved Loven kommer Erkendelse af Synd. { [*ingen dødelig. Gal. 2, 16. Rom. 7, 7.] } ²¹ Men nu er uden Lov Guds Retfærdighed åbenbaret, om hvilken der vidnes af Loven og Profeterne. ²² nemlig Guds Retfærdighed ved Tro på Jesus Kristus, for alle og over alle dem, som tro; thi der er ikke Forskel. ²³ Alle have jo syndet, og dem fattes Æren fra Gud, ²⁴ og de blive retfærdiggjorte uforskyldt af hans Nåde ved den Forløsning, som er i Kristus Jesus, ²⁵ hvem Gud fremstillede som Sonemiddel* ved Troen på hans Blod for at vise sin Retfærdighed, fordi Gud i sin Langmodighed havde båret over med de forhen begåede Synder, { [*måske: Soningsdække jfr. Hebr. 9, 5.] } ²⁶ for at vise sin Retfærdighed i den nærværende Tid, for at han

kunde være retfærdig og retfærdiggøre den, som er af Tro på Jesus. ²⁷ Hvor er så vor Ros? Den er udelukket. Ved hvilken Lov? Gerningernes? Nej, men ved Troens Lov. ²⁸ Vi holde nemlig for, at Mennesket bliver retfærdiggjort ved Tro, uden Lovens Gerninger. ²⁹ Eller er Gud alene Jøders Gud? mon ikke også Hedningers? Jo, også Hedningers; ³⁰ så sandt som Gud er én og vil retfærdiggøre omskârne af Tro og uomskârne ved Troen. ³¹ Gøre vi da Loven til intet ved Troen? Det være langt fra! Nej, vi hævde Loven.

4

¹ Hvad skulle vi da sige, at vor Stamfader Abraham har vundet efter Kødets*? { [*d. e. ved sine Gerninger.] }
² Thi dersom Abraham blev retfærdiggjort af Gerninger, har han Ros, men ikke for Gud. ³ Thi hvad siger Skriften? "Og Abraham troede Gud, og det blev regnet ham til Retfærdighed." ⁴ Men den, som gør Gerninger, tilregnes Lønningen ikke som Nåde, men som Skyldighed; ⁵ den derimod, som ikke gør Gerninger, men tror på ham, som retfærdiggør den ugudelige, regnes hans Tro til Retfærdighed; ⁶ ligesom også David priser det Menneske saligt, hvem Gud tilregner Retfærdighed uden Gerninger: ⁷ "Salige de, hvis Overtrædelser ere forladte, og hvis Synder ere skjulte; ⁸ salig den Mand, hvem Herren ikke vil tilregne Synd." ⁹ Gælder da denne Saligprisning de omskârne eller tillige de uomskârne? Vi sige jo: Troen blev regnet Abraham til Retfærdighed. ¹⁰ Hvorledes blev den ham da tilregnet? da han var omskâren, eller da han havde Forhud? Ikke da han var omskâren, men da han havde Forhud. ¹¹ Og han fik Omskærelsens Tegn som et Segl på den Troens Retfærdighed, som han havde som uomskâren, for at han skulde være Fader til alle dem, som tro uden at være omskârne, for at Retfærdighed kan blive dem tilregnet, ¹² og Fader til omskârne, til dem, som ikke alene have Omskærelse, men også vandre i den Tros Spor, hvilken vor Fader Abraham havde som uomskâren. ¹³ Thi ikke ved Lov fik Abraham eller hans Sæd den Forjættelse, at han skulde være Arving til Verden, men ved Tros-Retfærdighed. ¹⁴ Thi dersom de, der ere af Loven, ere Arvinger, da er Troen bleven tom, og Forjættelsen gjort til intet. ¹⁵ Thi Loven virker Vrede; men hvor der ikke er Lov, er der heller ikke Overtrædelse. ¹⁶ Derfor er det af Tro, for at det skal være som Nåde, for at Forjættelsen må stå fast for den hele Sæd, ikke alene for den af Loven, men også for den af Abrahams Tro, han, som er Fader til os alle ¹⁷ (som

der er skrevet: "Jeg har sat dig til mange Folkeslags Fader"), over for Gud, hvem han troede, ham, som levendegør de døde og kalder det, der ikke er, som om det var. ¹⁸ Og han troede imod Håb med Håb på, at, han skulde blive mange Folkeslags Fader, efter det, som var sagt: "Således skal din Sæd være;" ¹⁹ og uden at blive svag i Troen så han på sit eget allerede udlevede Legeme (han var nær hundrede År) og på, at Saras Moderliv var udlevet; ²⁰ men om Guds Forjættelse tvivlede han ikke i Vantro, derimod blev han styrket i Troen, idet han gav Gud Ære ²¹ og var overbevist om, at hvad han har forjættet, er han mægtig til også at gøre. ²² Derfor blev det også regnet ham til Retfærdighed. ²³ Men det blev, ikke skrevet for hans Skyld alene, at det blev ham tilregnet, ²⁴ men også for vor Skyld, hvem det skal tilregnes, os, som tro på ham, der oprejste Jesus, vor Herre, fra de døde, ²⁵ ham, som blev hengiven for vore Overtrædelsers Skyld og oprejst for vor Retfærdiggørelses Skyld.

5

¹ Altså retfærdiggjorte af Tro have vi Fred med Gud ved vor Herre Jesus Kristus, ² ved hvem vi også have fået Adgang ved Troen til denne Nåde, hvori vi stå, og vi rose os af Håb om Guds Herlighed; ³ ja, ikke det alene, men vi rose os også af Trængslerne, idet vi vide, at Trængselen virker Udholdenhed, ⁴ men Udholdenheden Prøvethed, men Prøvetheden Håb, ⁵ men Håbet beskæmmer ikke; thi Guds Kærlighed er udøst i vore Hjerter ved den Helligånd, som blev given os. ⁶ Thi medens vi endnu vare kraftesløse, døde Kristus til den bestemte Tid for ugudelige. ⁷ Næppe vil nemlig nogen dø for en retfærdig - for den gode var der jo måske nogen, som tog sig på at dø -, ⁸ men Gud beviser sin Kærlighed over for os, ved at Kristus døde for os, medens vi endnu vare Syndere. ⁹ Så meget mere skulle vi altså, da vi nu ere blevne retfærdiggjorte ved hans Blod, frelses ved ham fra Vreden. ¹⁰ Thi når vi, da vi vare Fjender, bleve forligte med Gud ved hans Søns Død, da skulle vi meget mere, efter at vi ere blevne forligte, frelses ved hans Liv, ¹¹ ja, ikke det alene, men også således, at vi rose os af Gud ved vor Herre Jesus Kristus, ved hvem vi nu have fået Forligelsen. ¹² Derfor, ligesom Synden kom ind i Verden ved ét Menneske, og Døden ved Synden, og Døden således trængte igennem til alle Mennesker, efterdi de syndede alle; ¹³ thi inden Loven var der Synd i Verden; men Synd tilregnes ikke. hvor der ikke er Lov; ¹⁴ dog

herskede Døden fra Adam til Moses også over dem, som ikke syndede i Lighed med Adams Overtrædelse, han, som er et Forbillede på den, der skulde komme. ¹⁵ Men det er ikke således med Nådegaven som med Faldet; thi døde de mange ved den enes Fald, da har meget mere Guds Nåde og Gaven i det ene Menneskes Jesu Kristi Nåde udbredt sig overflødig, til de mange. ¹⁶ Og Gaven er ikke som igennem en enkelt, der syndede; thi Dommen blev ud fra en enkelt til Fordømmelse, men Nådegaven blev ud fra mange Fald til Retfærdiggørelse. ¹⁷ Thi når på Grund af dennes Fald Døden herskede ved den ene, da skulle meget mere de, som modtage den overvættets Nåde og Retfærdigheds Gave, herske i Liv ved den ene, Jesus Kristus. ¹⁸ Altså, ligesom det ved éns Fald blev for alle Mennesker til Fordømmelse, således også ved éns Retfærdighed for alle Mennesker til Retfærdiggørelse til Liv. ¹⁹ Thi ligesom ved det ene Menneskes Ulydighed de mange bleve til Syndere, så skulle også ved den enes Lydighed de mange blive til retfærdige. ²⁰ Men Loven kom til, for at Faldet kunde blive større; men hvor Synden blev større, der blev Nåden end mere overvættets, ²¹ for at, ligesom Synden herskede ved Døden, således også Nåden skulde herske ved Retfærdighed til et evigt Liv ved Jesus Kristus, vor Herre.

6

¹ Hvad skulle vi da sige? skulde vi blive ved i Synden, for at Nåden kunde blive desto større? ² Det være langt fra! Vi, som jo ere døde fra Synden, hvorledes skulle vi endnu leve i den? ³ Eller vide I ikke, at vi, så mange som bleve døbt til Kristus Jesus, bleve døbt til hans Død? ⁴ Vi bleve altså begravne med ham ved Dåben til Døden, for at, ligesom Kristus blev oprejst fra de døde ved Faderens Herlighed, således også vi skulle vandre i et nyt Levned. ⁵ Thi ere vi blevne sammenvoksede med ham ved hans Døds Afbillede, skulle vi dog også være det ved hans Opstandelses, ⁶ idet vi erkende dette, at vort gamle Menneske blev korsfæstet med ham, for at Syndens Legeme skulde blive til intet, for at vi ikke mere skulde tjene Synden. ⁷ Thi den, som er død, er retfærdiggjort fra Synden*. { [*d. e. Synden har ikke flere Krav på ham. 1 Pet. 4, 1.] } ⁸ Men dersom vi ere døde med Kristus, da tro vi, at vi også skulle leve med ham, ⁹ efterdi vi vide, at Kristus, efter at være oprejst fra de døde, ikke mere dør; Døden hersker ikke mere over ham. ¹⁰ Thi det, han døde, døde han én Gang fra Synden; men det, han lever, lever han for Gud. ¹¹ Således skulle også I anse eder

selv for døde fra Synden, men levende for Gud i Kristus Jesus. ¹² Så lad da ikke Synden herske i eders dødelige Legeme, så I lyde dets Begæringer; ¹³ fremstiller ej heller eders Lemmer for Synden som Uretfærdigheds Våben; men fremstiller eder selv for Gud som sådanne, der fra døde ere blevne levende, og eders Lemmer som Retfærdigheds Våben for Gud. ¹⁴ Thi Synd skal ikke herske over eder I ere jo ikke under Lov, men under Nåde. ¹⁵ Hvad da? skulde vi Synde, fordi vi ikke ere under Lov, men under Nåde? Det være langt fra! ¹⁶ Vide I ikke, at når I fremstille eder for en som Tjenere til Lydighed, så ere I hans Tjenere, hvem I lyde, enten Syndens til Død, eller Lydighedens til Retfærdighed? ¹⁷ Men Gud ske Tak, fordi I have været Syndens Tjenere, men bleve af Hjertet lydige imod den Læreform, til hvilken I bleve overgivne. ¹⁸ Og frigjorde fra Synden bleve I Retfærdighedens Tjenere. ¹⁹ Jeg taler på menneskelig Vis på Grund af eders Køds Skrøbelighed. Ligesom I nemlig fremstillede eders Lemmer som Tjenere for Urenheden og Lovløsheden til Lovløshed, således fremstiller nu eders Lemmer som Tjenere for Retfærdigheden, til Helliggørelse! ²⁰ Thi da I vare Syndens Tjenere, vare I frie over for Retfærdigheden. ²¹ Hvad for Frugt havde I da dengang? Ting, ved hvilke I nu skamme eder; Enden derpå er jo Død. ²² Men nu, da I ere blevne frigjorde fra Synden og ere blevne Guds Tjenere, have I eders Frugt til Helliggørelse og som Enden derpå et evigt Liv; ²³ thi Syndens Sold er Død, men Guds Nådegave er et evigt Liv i Kristus Jesus, vor Herre.

7

¹ Eller vide I ikke, Brødre! (thi jeg taler til sådanne, som kender Loven) at Loven hersker over Mennesket, så lang Tid han lever? ² Den gifte Kvinde er jo ved Loven bunden til sin Mand, medens han lever; men når Manden dør, er hun løst fra Mandens Lov. ³ Derfor skal hun kaldes en Horkvinde, om hun bliver en anden Mands, medens Manden lever: men når Manden dør, er hun fri fra den Lov, så at hun ikke er en Horkvinde, om hun bliver en anden Mands. ⁴ Altså ere også I, mine Brødre! gjorde døde for Loven ved Kristi Legeme*, for at I skulle blive en andens, hans, som blev oprejst fra de døde, for at vi skulle bære Frugt for Gud. { [*ved den Død, Kristus led på sit Legeme.] } ⁵ Thi da vi vare i Kødet*, vare de syndige Lidenskaber, som vaktes ved Loven, virksomme i vore Lemmer til at bære Frugt for Døden, { [*d. e. før vi bleve Kristne. K. 6, 21.] } ⁶ Men nu ere vi løste fra Loven, idet vi ere bortdøde fra det, hvori vi

holdtes nede, så at vi tjene i Åndens nye Væsen og ikke i Bogstavens gamle Væsen. ⁷ Hvad skulle vi da sige? er Loven Synd? Det være langt fra! Men jeg kendte ikke Synden uden ved Loven; thi jeg kendte jo ikke Begæringen, hvis ikke Loven sagde: "Du må ikke begære." ⁸ Men da Synden fik Anledning, virkede den ved Budet al Begæring i mig; thi uden Lov er Synden død. ⁹ Og jeg levede engang uden Lov, men da Budet kom, levede Synden op; ¹⁰ men jeg døde, og Budet, som var til Liv, det fandtes at blive mig til Død; ¹¹ thi idet Synden fik Anledning, forførte den mig ved Budet og dræbte mig ved det. ¹² Altså er Loven vel hellig, og Budet helligt og retfærdigt og godt. ¹³ Blev da det gode mig til Død? Det være langt fra! Men Synden blev det, for at den skulde vise sig som Synd, idet den ved det gode virkede Død for mig, for at Synden ved Budet skulde blive overvættets syndig. ¹⁴ Thi vi vide, at Loven er åndelig; men jeg er kødelig, solgt under Synden. ¹⁵ Thi jeg forstår ikke, hvad jeg udfører; thi ikke det, som jeg vil, øver jeg, men hvad jeg hader, det gør jeg. ¹⁶ Men når jeg gør det, jeg ikke vil, så samstemmer jeg med Loven i, at den er god. ¹⁷ Men nu er det ikke mere mig, som udfører det, men Synden, som bor i mig. ¹⁸ Thi jeg ved, at i mig, det vil sige i mit Kød, bor der ikke godt; thi Villien har jeg vel, men at udføre det gode formår jeg ikke; ¹⁹ thi det gode, som jeg vil, det gør jeg ikke; men det onde, som jeg ikke vil, det øver jeg. ²⁰ Dersom jeg da gør det, som jeg ikke vil, så er det ikke mere mig, der udfører det, men Synden, som bor i mig. ²¹ Så finder jeg da den Lov for mig, som vil gøre det gode, at det onde ligger mig for Hånden. ²² Thi jeg glæder mig ved Guds Lov efter det indvortes Menneske; ²³ men jeg ser en anden Lov i mine Lemmer, som strider imod mit Sinds Lov og tager mig fangen under Syndens Lov, som er i mine Lemmer. ²⁴ Jeg elendige Menneske! hvem skal fri mig fra dette Dødens Legeme? ²⁵ Gud ske Tak ved Jesus Kristus, vor Herre! Altså: jeg selv tjener med Sindet Guds Lov, men med Kødet Syndens Lov.

8

¹ Så er der da nu ingen Fordømmelse for dem, som ere i Kristus Jesus. ² Thi Livets Ånds Lov frigjorde mig i Kristus Jesus fra Syndens og Dødens Lov. ³ Thi det, som var Loven umuligt, det, hvori den var afmægtig ved Kødet, det gjorde Gud, idet han sendte sin egen Søn i syndigt Køds Lighed* og for Syndens Skyld og således domfældte Synden i Kødet, { [*i Skikkelse som et syndigt Menneske.] } ⁴ for at Lovens

Krav skulde opfyldes i os, som ikke vandre efter Kødets, men efter Ånden. ⁵ Thi de, som lade sig lede af Kødets, hige efter det kødelige; men de, som lade sig lede af Ånden, hige efter det åndelige. ⁶ Thi Kødets Higen er Død, men Åndens Higen er Liv og Fred, ⁷ efterdi Kødets Higen er Fjendskab imod Gud, thi det er ikke Guds Lov lydigt, det kan jo ikke heller være det. ⁸ Og de, som ere i Kødets, kunne ikke tækkes Gud. ⁹ I derimod ere ikke i Kødets, men i Ånden, om ellers Guds Ånd bor i eder. Men om nogen ikke har Kristi Ånd, så hører han ham ikke til. ¹⁰ Men om Kristus er i eder, da er vel Legemet dødt på Grund at Synd, men Ånden er Liv på Grund af Retfærdighed. ¹¹ Men om hans Ånd, der oprejste Jesus fra de døde, bor i eder, da skal han, som oprejste Kristus fra de døde, levendegøre også eders dødelige Legemer ved sin Ånd, som bor i eder. ¹² Altså, Brødre! ere vi ikke Kødets Skyldnere, så at vi skulde leve efter Kødets; ¹³ thi dersom I leve efter Kødets, skulle I dø, men dersom I ved Ånden døde Legemets Gerninger, skulle I leve. ¹⁴ Thi så mange som drives af Guds Ånd, disse ere Guds Børn. ¹⁵ I modtog jo ikke en Trældoms Ånd atter til Frygt, men I modtog en Sønneudkårelses Ånd, i hvilken vi råbe: Abba, Fader! ¹⁶ Ånden selv vidner med vor Ånd, at vi ere Guds Børn. ¹⁷ Men når vi ere Børn, ere vi også Arvinger, Guds Arvinger og Kristi Medarvinger, om ellers vi lide med ham for også at herliggøres med ham. ¹⁸ Thi jeg holder for, at den nærværende Tids Lidelser ikke ere at regne imod den Herlighed, som skal åbenbares på os. ¹⁹ Thi Skabningens Forlængsel venter på Guds Børns Åbenbarelse. ²⁰ Thi Skabningen blev underlagt Forfængeligheden, ikke med sin Villie, men for hans Skyld, som lagde den derunder, ²¹ med Håb om, at også Skabningen selv skal blive frigjort fra Forkrænkelighedens Trældom til Guds Børns Herligheds Frihed. ²² Thi vi vide, at hele Skabningen tilsammen sukker og er tilsammen i Veer indtil nu. ²³ Dog ikke det alene, men også vi selv, som have Åndens Førstegrøde, også vi sukke ved os selv, idet vi forvente en Sønneudkårelse, vort Legemes Forløsning. ²⁴ Thi i Håbet bleve vi frelste. Men et Håb, som ses, er ikke et Håb; thi hvad en ser, hvor kan han tillige håbe det? ²⁵ Men dersom vi håbe det, som vi ikke se, da forvente vi det med Udholdenhed. ²⁶ Og ligeledes kommer også Ånden vor Skrøbelighed til Hjælp; thi vi vide ikke, hvad vi skulle bede om, som det sig bør, men Ånden selv går i Forbøn for os med

uudsigelige Sukke. ²⁷ Og han, som ransager Hjerterne, ved, hvad Åndens Higen er, at den efter Guds Villie går i Forbøn for hellige. ²⁸ Men vi vide, at alle Ting samvirke til gode for dem, som elske Gud, dem, som efter hans Beslutning ere kaldede. ²⁹ Thi dem, han forud kendte, forudbestemte han også til at blive ligedannede med hans Søns Billede, for at han kunde være førstefødt iblandt mange Brødre. ³⁰ Men dem, han forudbestemte, dem kaldte han også; og dem, han kaldte, dem retfærdiggjorde han også; men dem, han retfærdiggjorde, dem herliggjorde han også. ³¹ Hvad skulle vi da sige til dette? Er Gud for os, hvem kan da være imod os? ³² Han, som jo ikke sparede sin egen Søn, men gav ham hen for os alle, hvorledes skulde han ikke også med ham skænke os alle Ting? ³³ Hvem vil anklage Guds udvalgte? Gud er den, som retfærdiggør. ³⁴ Hvem er den, som fordømmer? Kristus er den, som er død, ja, meget mere, som er oprejst, som er ved Guds højre Hånd, som også går i Forbøn for os. ³⁵ Hvem skal kunne skille os fra Kristi Kærlighed? Trængsel eller Angst eller Forfølgelse eller Hunger eller Nøgenhed eller Fare eller Sværd? ³⁶ som der er skrevet: "For din Skyld dræbes vi den hele Dag, vi bleve regnede som Slagtefår." ³⁷ Men i alt dette mere end sejre vi ved ham, som elskede os. ³⁸ Thi jeg er vis på, at hverken Død eller Liv eller Engle eller Magter eller noget nærværende eller noget tilkommende eller Kræfter ³⁹ eller det høje eller det dybe eller nogen anden Skabning skal kunne skille os fra Guds Kærlighed i Kristus Jesus, vor Herre.

9

¹ Sandhed siger jeg i Kristus, jeg lyver ikke, min Samvitighed vidner med mig i den Helligånd, ² at jeg har en stor Sorg og en uafsladelig Kummer i mit Hjerte. ³ Thi jeg kunde ønske selv at være bandlyst fra Kristus til Bedste for mine Brødre, mine Frænder efter Kødets, ⁴ de, som jo ere Israelitter, hvem Sønneudkårelsen og Herligheden og Pagerne og Lovgivningen og Gudstjenesten og Forjættelserne tilhøre, ⁵ hvem Fædrene tilhøre, og af hvem Kristus er efter Kødets, han, som er Gud over alle Ting, højlovet i Evighed! Amen. ⁶ Ikke dog som om Guds Ord har glippet; thi ikke alle, som stamme fra Israel, ere Israel; ⁷ ej, heller ere alle Børn, fordi de ere Abrahams Sæd, men: "I Isak skal en Sæd få Navn efter dig." ⁸ Det vil sige: Ikke Kødets Børn ere Guds Børn, men Forjættelsens Børn regnes for Sæd. ⁹ Thi et Forjættelsesord er dette: "Ved denne Tid vil jeg komme, så skal Sara have en Søn." ¹⁰ Men således skete det ikke alene

dengang, men også med Rebekka, da hun var frugtsommelig ved én, Isak, vor Fader. ¹¹ Thi da de endnu ikke vare fødte og ikke havde gjort noget godt eller ondt, blev der, for at Guds Udvælgelses Beslutning skulde stå fast, ikke i Kraft af Gerninger, men i Kraft af ham, der kalder, ¹² sagt til hende: "Den ældste skal tjene den yngste," ¹³ som der er skrevet: "Jakob elskede jeg, men Esau hadede jeg." ¹⁴ Hvad skulle vi da sige? mon der er Uretfærdighed hos Gud? Det være langt fra! ¹⁵ Thi han siger til Moses: "Jeg vil være barmhjertig imod den, hvem jeg er barmhjertig imod, og forbarme mig over den, hvem jeg forbarmer mig over." ¹⁶ Altså står det ikke til den, som vil, ej heller til den, som løber, men til Gud, som er barmhjertig. ¹⁷ Thi Skriften siger til Farao: "Netop derfor lod jeg dig fremstå, for at jeg kunde vise min Magt på dig, og for at mit Navn skulde forkyndes på hele Jorden." ¹⁸ Så forbarmer han sig da over den, som han vil, men forhærder den, som han vil. ¹⁹ Du vil nu sige til mig: Hvad klager han da over endnu? thi hvem står hans Villie imod? ²⁰ Ja, men, hvem er dog du, o Menneske! som går i Rette med Gud? mon noget, som blev dannet, kan sige til den, som dannede det: Hvorfor gjorde du mig således? ²¹ Eller har Pottemageren ikke Rådighed over Leret til af den samme Masse at gøre et Kar til Ære, et andet til Vanære? ²² Men hvad om nu Gud, skønt han vilde vise sin Vrede og kundgøre sin Magt, dog med stor Langmodighed tålte Vredes-Kar, som vare beredte til Fortabelse, ²³ også for at kundgøre sin Herligheds Rigdom over Barmhjertigheds-Kar, som han forud havde beredt til Herlighed? ²⁴ Og hertil kaldte han også os, ikke alene af Jøder, men også af Hedninger, ²⁵ som han også siger hos Hoseas: "Det, som ikke var mit Folk, vil jeg kalde mit Folk, og hende, som ikke var den elskede; den elskede; ²⁶ og det skal ske, at på det Sted, hvor der blev sagt til dem: I ere ikke mit Folk, der skulle de kaldes den levende Guds Børn." ²⁷ Men Esajas udråber over Israel: "Om end Israels Børns Tal var som Havets Sand, så skal kun Levningen frelses. ²⁸ Thi idet Herren opgør Regnskab og afslutter det i Hast, vil han fuldbyrde det på Jorden." ²⁹ Og som Esajas forud har sagt: "Dersom den Herre Zebaoth ikke havde levnet os en Sæd, da vare vi blevne som Sodoma og gjorde lige med Gomorra." ³⁰ Hvad skulle vi da sige? At Hedninger, som ikke jagede efter Retfærdighed, fik Retfærdighed; nemlig Retfærdigheden af Tro; ³¹ men Israel, som jagede efter en Retfærdigheds Lov, nåede ikke til en sådan Lov. ³² Hvorfor? fordi de ikke søgte den af Tro, men som* af Gerninger. De stødte

an på Anstødsstenen, { [*d. e. som om den kunde fås af Gerninger.] } ³³ som der er skrevet: "Se, jeg sætter i Zion en Anstødssten og en Forargelses Klippe; og den, som tror på ham, skal ikke blive til Skamme."

10

¹ Brødre! Mit Hjertes Ønske og Bøn til Gud for dem er om deres Frelse. ² Thi jeg giver dem det Vidnesbyrd, at de have Nidkærlighed for Gud, men ikke med Forstand; ³ thi da de ikke kendte Guds. Retfærdighed og tragtede efter at opstille deres egen Retfærdighed, så bøjede de sig ikke under Guds Retfærdighed*. { [*Retfærdighed som en Gave fra Gud.] } ⁴ Thi Kristus er Lovens Ende til Retfærdighed for hver den, som tror. ⁵ Moses skriver jo, at det Menneske, som gør den Retfærdighed, der er af Loven, skal leve ved den. ⁶ Men Retfærdigheden af Tro siger således: Sig ikke i dit Hjerte: Hvem vil fare op til Himmelen? nemlig for at hente Kristus ned; ⁷ eller: Hvem vil fare ned i Afgrunden? nemlig for at hente Kristus op fra de døde. ⁸ Men hvad, siger den? Ordet er dig nær, i din Mund og i dit Hjerte, det er det Troens Ord, som vi prædike. ⁹ Thi dersom du med din Mund bekender Jesus som Herre og tror i dit Hjerte, at Gud oprejste ham fra de døde, da skal du blive frelst. ¹⁰ Thi med Hjertet tror man til Retfærdighed, og med Munden bekender man til Frelse. ¹¹ Skriften siger jo: "Hver den, som tror på ham, skal ikke blive til Skamme." ¹² Thi der er ikke Forskel på Jøde og Græker; thi den samme er alles Herre, rig nok for alle dem, som påkalde ham. ¹³ Thi hver den, som påkalder Herrens Navn, skal blive frelst. ¹⁴ Hvorledes skulde de nu påkalde den, på hvem de ikke have troet? og hvorledes skulde de tro den, som de ikke have hørt? og hvorledes skulde de høre, uden der er nogen, som prædiker? ¹⁵ og hvorledes skulde de prædike, dersom de ikke bleve udsendte? Som der er skrevet: "Hvor dejlige. ere deres Fødder, som forkynde godt Budskab." ¹⁶ Dog ikke alle løde Evangeliet; thi Esajas siger: "Herre! hvem troede det, han hørte af os?" ¹⁷ Altså kommer Troen af det. som høres, men det, som høres, kommer igennem Kristi Ord. ¹⁸ Men jeg siger: Have de ikke hørt? Jo vist, "over hele Jorden er deres Røst udgået og til Jorderiges Grænser deres Ord." ¹⁹ Men jeg siger: Har Israel ikke forstået det? Først siger Moses: "Jeg vil gøre eder nidkære på et Folk, som ikke er et Folk, imod et uforstandigt Folk vil jeg opirre eder." ²⁰ Men Esajas drister sig til at sige: "Jeg blev funden af dem, som ikke søgte mig; jeg blev åbenbar for dem. som ikke spurgte efter mig." ²¹ Men om

Israel siger han: "Den hele Dag udstrakte jeg mine Hænder imod et ulydigt og genstridigt Folk."

11

¹ Jeg siger da: Mon Gud har forskudt sit folk? det være langt fra! Thi også jeg er en Israelit, af Abrahams Sæd, Benjamins Stamme. ² Gud har ikke forskudt sit Folk, som han forud kendte. Eller vide I ikke, hvad Skriften siger i Stykket om Elias? hvorledes han træder frem for Gud imod Israel, sigende: ³ "Herre! dine Profeter have de ihjelslået, dine Altre have de nedbrudt, og jeg er den eneste, der er levnet, og de efterstræbe mit Liv." ⁴ Men hvad siger det guddommelige Gensvar til ham? "Jeg har levnet mig selv syv Tusinde Mænd, som ikke have bøjet Knæ for Ba'al." ⁵ Således er der også i den nærværende Tid blevet en Levning som et Nådes-Udvalg. ⁶ Men er det af Nåde, da er det ikke mere af Gerninger, ellers bliver Nåden ikke mere Nåde. ⁷ Hvad altså? Det, Israel søger efter, har det ikke opnået, men Udvalget har opnået det; de øvrige derimod bleve forhærdede, ⁸ som der er skrevet: "Gud gav dem en Sløvheds Ånd, Øjne til ikke at se med, Øren til ikke at høre med indtil den Dag i Dag." ⁹ Og David siger: "Deres Bord vorde til Snare og til Fælde og til Anstød og til Gengældelse for dem; ¹⁰ deres Øjne vorde formørkede, så de ikke se, og bøj altid deres Ryg!" ¹¹ Jeg siger da: Mon de have stødt an, for at de skulde falde? Det være langt fra! Men ved deres Fald er Frelsen kommen til Hedningerne, for at dette kunde vække dem til Nidkærhed. ¹² Men dersom deres Fald er Verdens Rigdom, og deres Tab er Hedningers Rigdom, hvor meget mere skal deres Fylde være det! ¹³ Og til eder, I Hedninger, siger jeg: For så vidt jeg nu er Hedningeapostel, ærer jeg min Tjeneste, ¹⁴ om jeg dog kunde vække min Slægt til Nidkærhed og frelse nogle af dem. ¹⁵ Thi dersom deres Forkastelse er Verdens Forligelse, hvad bliver da deres Antagelse andet end Liv ud af døde? ¹⁶ Men dersom Førstegrøden er hellig, da er Dejgen det også; og dersom Roden er hellig, da ere Grenene det også. ¹⁷ Men om nogle af Grenene bleve afbrudte, og du, en vild Oliekvist, blev indpodet iblandt dem og blev meddelagtig i Olietræets Rod og Fedme, ¹⁸ da ros dig ikke imod Grenene; men dersom du roser dig, da bærer jo ikke du Roden, men Roden dig. ¹⁹ Du vil vel sige: Grene bleve afbrudte, for at jeg skulde blive indpodet. ²⁰ Vel! ved deres Vantro bleve de afbrudte, men du står ved din Tro; vær ikke overmodig, men frygt! ²¹ Thi når Gud ikke sparede de naturlige Grene, vil han heller ikke

spare dig. ²² Så se da Guds Godhed og Strenghed: Over dem, som faldt, er der Strenghed, men over dig Guds Godhed, hvis du bliver i hans Godhed; ellers skal også du afhugges. ²³ Men også hine skulle indpodes, dersom de ikke blive i Vantroen; thi Gud er mægtig til atter at indpode dem. ²⁴ Thi når du blev afhugget af det Olietræ, som er vildt af Naturen, og imod Naturen blev indpodet i et ædelt Olietræ, hvor meget mere skulle da disse indpodes i deres eget Olietræ, som de af Natur tilhøre! ²⁵ Thi jeg vil ikke, Brødre! at I skulle være uvidende om denne Hemmelighed, for at I ikke skulle være kloge i eders egne Tanker, at Forhærdelse delvis er kommen over Israel, indtil Hedningernes Fylde er gået ind; ²⁶ og så skal hele Israel frelses, som der er skrevet: "Fra Zion skal Befrieren komme, han skal afvende Ugudeligheder fra Jakob; ²⁷ og dette er min Pagt med dem, når jeg borttager deres Synder." ²⁸ Efter Evangeliet er de vel Fjender for eders Skyld, men efter Udvælgelsen ere de elskede for Fædrenes Skyld; ²⁹ thi Nådegaverne og sit Kald fortryder Gud ikke. ³⁰ Thi ligesom I tilforn bleve ulydige imod Gud, men nu fik Barmhjertighed ved disses Ulydighed, ³¹ således bleve også disse nu ulydige, for at også de måtte få Barmhjertighed ved* den Barmhjertighed, som er bleven eder til Del. { [*i Anledning af.] } ³² Thi Gud har indesluttet alle under Ulydighed, for at han kunde forbarme sig over alle. ³³ O Dyb af Guds Rigdom og Visdom og Kundskab! hvor uransagelige ere hans Domme, og hans Veje usporlige! ³⁴ Thi hvem har kendt Herrens Sind? eller hvem blev hans Rådgiver? ³⁵ eller hvem gav ham først, så at der skulde gives ham Gengæld derfor? ³⁶ Thi af ham og ved ham og til ham ere alle Ting; ham være Ære i Evighed! Amen.

12

¹ Jeg formaner eder altså, Brødre! ved Guds Barmhjertighed, til at fremstille eder Legemer som et levende, helligt, Gud velbehageligt Offer; dette er eders fornuftige Gudsdyrkelse. ² Og skikker eder ikke lige med denne Verden, men vorder forvandlede ved Sindets Fornylse, så I må skønne, hvad der er Guds Villie, det gode og velbehagelige og fuldkomne. ³ Thi ved den Nåde, som er given mig, siger jeg til enhver iblandt eder, at han ikke skal tænke højere om sig selv, end han bør tænke, men tænke med Betænkksomhed, efter som Gud tildelte enhver Troens Mål. ⁴ Thi ligesom vi have mange Lemmer på ét Legeme, men Lemmerne ikke alle have den samme Gerning, ⁵ således ere vi mange ét Legeme i Kristus, men hver for

sig hverandres Lemmer. ⁶ Men efterdi vi have forskellige Nåde-gaver efter den Nåde, som er given os, det være sig Profeti, da lader os bruge den i Forhold til vor Tro; ⁷ eller en Tjeneste*, da lader os tage Vare på Tjenesten; eller om nogen lærer, på Lærergerningen; { [*Gave til at være Menighedstjener eller Menighedstjenerinde. 1 Kor. 12, 28.] } ⁸ eller om nogen formaner, på Formaningen; den, som uddeler*, gøre det med Redelighed; den, som er Forstander, være det med Iver; den, som øver Barmhjertighed, gøre det med Glæde! { [*til de Fattige. Ap. G. 6, 1-3. K. 20, 28.] } ⁹ Kærligheden være uskrømtet; afskyer det onde, holder eder til det gode; ¹⁰ værer i eders Broderkærlighed hverandre inderligt hengivne; forekommer hverandre i at vise Ærbødighed! ¹¹ Værer ikke lunkne i eders Iver; værer brændende i Ånden; tjener Herren; ¹² værer glade i Håbet, udholdende i Trængselen, vedholdende i Bønnen! ¹³ Tager Del i de helliges Fornødenheder; lægger Vind på Gæstfrihed! ¹⁴ Velsigner dem, som forfølge eder, velsigner og forbander ikke! ¹⁵ Glæder eder med de glade, og græder med de grædende! ¹⁶ Værer enige indbyrdes; tragter ikke efter de høje Ting, men holder eder til det lave; vorder ikke kloge i eders egne Tanker! ¹⁷ Betaler ikke nogen ondt for ondt; lægger Vind på, hvad der er godt for alle Menneskers Åsyn! ¹⁸ Dersom det er muligt - såvidt det står til eder - da holder Fred med alle Mennesker: ¹⁹ Hævner eder ikke selv, I elskede! men giver Vreden Rum*; thi der er skrevet: "Mig hører Hævnen til, jeg vil betale, siger Herren." { [*d. e. giver Plads for Guds Vrede.] } ²⁰ Nej, dersom din Fjende hungrer, giv ham Mad; dersom han tørster, giv ham Drikke; thi når du gør dette, vil du samle gloende Kul på hans Hoved. ²¹ Lad dig ikke overvinde af det onde, men overvind det onde med det gode!

13

¹ Hver Sjæl underordne sig de foresatte Øvrigheder; thi der er ikke Øvrighed uden af Gud, men de, som ere, ere indsatte af Gud, ² så at den, som sætter sig imod Øvrigheden, modstår Guds Ordning; men de, som modstå, skulle få deres Dom. ³ Thi de styrende ere ikke en Skræk for den gode Gerning, men for den onde. Men vil du være uden Frygt for Øvrigheden, så gør det gode, og du skal få Ros af den. ⁴ Thi den er en Guds Tjener, dig til gode. Men dersom du gør det onde, da frygt; thi den bærer ikke Sværdet forgæves; den er nemlig Guds Tjener, en Hævner til Straf for den, som øver det onde. ⁵ Derfor er det nødvendigt at

underordne sig, ikke alene for Straffens Skyld, men også for Samvittighedens. ⁶ Derfor betale I jo også Skatter; thi de ere Guds Tjenere, som just tage Vare på dette. ⁷ Betaler alle, hvad I ere dem skyldige: den, som I ere Skat skyldige, Skat; den, som Told, Told; den, som Frygt, Frygt; den, som Ære, Ære. ⁸ Bliver ingen noget skyldige, uden det, at elske hverandre; thi den, som elsker den anden, har opfyldt Loven. ⁹ Thi det: "Du må ikke bedrive Hor; du må ikke slå ihjel; du må ikke stjæle; du må ikke begære," og hvilket andet bud der er, det sammenfattes i dette Ord: "Du skal elske din Næste som dig selv," ¹⁰ Kærligheden gør ikke ondt imod Næsten; derfor er Kærligheden Lovens Fylde. ¹¹ Og dette just, fordi I kende Tiden, at det alt er på Tide, at I skulle stå op af Søvn; thi nu er vor Frelse nærmere, end da vi bleve troende. ¹² Natten er fremrykket, og Dagen er kommen nær. Lader os derfor aflægge Mørkets Gerninger og iføre os Lysets Våben; ¹³ lader os vandre sømmeligt som om Dagen, ikke i Svir og Drik, ikke i Løstagtighed og Uterlighed, ikke i Kiv og Avind; ¹⁴ men ifører eder den Herre Jesus Kristus, og drager ikke Omsorg for Kødet, så Begæringer vækkes!

14

¹ Men tager eder af den, som er skrøbelig i Troen, og dømmes ikke hans Meninger! ² En har Tro til at spise alt; men den skrøbelige spiser kun Urter. ³ Den, som spiser, må ikke ringeagte den, som ikke spiser; og den, som ikke spiser, må ikke dømme den, som spiser; thi Gud har taget sig af ham. ⁴ Hvem er du, som dømmes en andens Tjener? For sin egen Herre står eller falder han; men han skal blive stående, thi Herren er mægtig til at lade ham stå. ⁵ En agter den ene Dag fremfor den anden, en anden agter alle dage lige; enhver have fuld Vished i sit eget Sind! ⁶ Den, som lægger Vægt på Dagen, han gør det for Herren. Og den, som spiser, gør det for Herren, thi han takker Gud; og den, som ikke spiser, gør det for Herren og takker Gud. ⁷ Thi ingen af os lever for sig selv, og ingen dør for sig selv; ⁸ thi når vi leve, leve vi for Herren, og når vi dø, dø vi for Herren; derfor, enten vi leve, eller vi dø, ere vi Herrens. ⁹ Dertil er jo Kristus død og bleven levende, at han skal herske både over døde og levende. ¹⁰ Men du, hvorfor dømmes du din Broder? eller du, hvorfor ringeagter du din Broder? Vi skulle jo alle fremstilles for Guds Domstol. ¹¹ Thi der er skrevet: "Så sandt jeg lever, siger Herren, for mig skal hvert Knæ bøje sig, og hver Tunge skal bekende Gud." ¹² Altså skal

hver af os gøre Gud Regnskab for sig selv. ¹³ Derfor, lader os ikke mere dømme hverandre, men dømmer hellere dette, at man ikke må give sin Broder Anstød eller Forargelse. ¹⁴ Jeg ved og er vis på i den Herre Jesus, at intet er urent i sig selv; dog, for den, som agter noget for urent, for ham er det urent. ¹⁵ Thi dersom din Broder bedrøves for Mads Skyld, da vandrer du ikke mere i Kærlighed. Led ikke ved din Mad den i Fordærvelse, for hvis Skyld Kristus er død. ¹⁶ Lader derfor ikke eders Gode* blive bespottet! { [*Eders Kristenstand.] } ¹⁷ Thi Guds Rige består ikke i at spise og drikke, men i Retfærdighed og Fred og Glæde i den Helligånd. ¹⁸ Thi den, som deri tjener Kristus, er velbehagelig for Gud og takkelig for Menneskene. ¹⁹ Derfor, lader os tragte efter det, som tjener til Fred og indbyrdes Opbyggelse! ²⁰ Nedbryd ikke Guds Værk for Mads Skyld! Vel er alt rent, men det er ondt for det Menneske, som spiser med Anstød. ²¹ Det er rigtigt ikke at spise Kød eller at drikke Vin eller at gøre noget, hvoraf din Broder tager Anstød. ²² Den Tro*, du har, hav den hos dig selv for Gud! Salig er den, som ikke dømmer sig selv i det, som han vælger. { [*Overbevisning.] } ²³ Men den, som tvivler, når han spiser, han er domfældt, fordi det ikke er at Tro; men alt det, som ikke er af Tro, er Synd.

15

¹ Men vi, som ere stærke, bør bære de svages Skrøbeligheder og ikke være os selv til Behag. ² Enhver af os være sin Næste til Behag til det gode, til Opbyggelse. ³ Thi også Kristus var ikke sig selv til Behag; men, som der er skrevet: "Deres Forhånelser, som håne dig, ere faldne på mig." ⁴ Thi alt, hvad der er skrevet tilforn, det er skrevet til vor Belæring, for at vi skulle have Håbet ved Udholdenheden og Skrifternes Trøst. ⁵ Men Udholdenhedens og Trøstens Gud give eder at være enige indbyrdes, som Kristus Jesus vil det, ⁶ for at I endrægtigt med én Mund kunne prise Gud og vor Herres Jesu Kristi Fader. ⁷ Derfor tager eder af hverandre, ligesom også Kristus har taget sig af os, til Guds Ære. ⁸ Jeg siger nemlig, at Kristus er bleven Tjener for omskårne for Guds Sanddruhedens Skyld for at stadfæste Forjættelserne til Fædrene; ⁹ men at Hedningerne skulle prise Gud for hans Barmhertighedens Skyld, som der er skrevet: "Derfor vil jeg bekende dig iblandt Hedninger og lovsynge dit Navn," ¹⁰ Og atter siges der: "Fryder eder, I Hedninger, med hans Folk!" ¹¹ Og atter: "Lover Herren, alle Hedninger, og alle

Folkene skulle prise ham.”¹² Og atter siger Esajas: “Komme skal Isajs Rodskud og han, der rejser sig for at herske over Hedninger; på ham skulle Hedninger håbe.”¹³ Men Håbets Gud fylde eder med al Glæde og Fred, idet I tro, for at I må blive rige i Håbet ved den Helligånd's Kraft!¹⁴ Men også jeg, mine Brødre! har selv den Forvisning om eder, at I også selv ere fulde af Godhed, fyldte med al Kundskab, i Stand til også at påminde hverandre.¹⁵ Dog har jeg for en Del tilskrevet eder noget dristigere for at påminde eder på Grund af den Nåde, som er given mig fra Gud¹⁶ til iblandt Hedningerne at være en Kristi Jesu Offertjener, der som Præst betjener Guds Evangelium, for at Hedningerne må blive et velbehageligt Offer, helliget ved den Helligånd.¹⁷ Således har jeg min Ros i Kristus Jesus af min Tjeneste for Gud.¹⁸ Thi jeg vil ikke driste mig til at tale om noget af det, som Kristus ikke har udført ved mig til at virke Hedningers Lydighed*, ved Ord og Handling, { [*d. e. Omvendelse til Kristendommen.] }¹⁹ ved Tegns og Undergerningers Kraft, ved Guds Ånds Kraft, så at jeg fra Jerusalem og trindt omkring indtil Illyrien har til fulde forkyndt Kristi Evangelium;²⁰ dog således, at jeg sætter min Ære i at forkynde Evangeliet ikke der, hvor Kristus er nævnet, for at jeg, ikke skal bygge på en andens Grundvold,²¹ men, som der er skrevet: “De, for hvem der ikke blev kundgjort om ham, skulle se, og de, som ikke have hørt, skulle forstå.”²² Derfor er jeg også de mange Gange bleven forhindret i at komme til eder.²³ Men nu, da jeg ikke mere har Rum i disse Egne og i mange År har haft Længsel efter at komme til eder,²⁴ vil jeg, når jeg rejser til Spanien, komme til eder; thi jeg håber at se eder på Gennemreisen og af eder at blive befordret derhen, når jeg først i nogen Måde er bleven tilfredsstillet hos eder.²⁵ Men nu rejser jeg til Jerusalem i Tjeneste for de hellige.²⁶ Thi Makedonien og Akaja have fundet Glæde i at gøre et Sammenskud til de fattige iblandt de hellige i Jerusalem.²⁷ De have nemlig fundet Glæde deri, og de ere deres Skyldnere. Thi ere Hedningerne blevne delagtige i hines åndelige Goder, da ere de også skyldige at tjene dem med de timelige.²⁸ Når jeg da har fuldbragt dette og beseglet denne Frugt for dem, vil jeg derfra drage om ad eder til Spanien.²⁹ Men jeg ved, at når jeg kommer til eder, skal jeg komme med Kristi Velsignelses Fylde.³⁰ Men jeg formaner eder, Brødre! ved vor Herre Jesus Kristus og ved Åndens Kærlighed til med mig at stride i eders Bønner for mig til Gud,³¹ for at jeg må udfries fra de genstridige

i Judæa, og mit Ærinde til Jerusalem må blive de hellige kærkomment, ³² for at jeg kan komme til eder med Glæde, ved Guds Villie, og vederkvæges med eder. ³³ Men Fredens Gud være med eder alle! Amen.

16

¹ Men jeg anbefaler eder Føbe, vor Søster, som er Tjenerinde ved Menighed i Kenkreæ, ² for at I må modtage hende i Herren, som det sømmer sig de hellige, og yde hende Bistand, i hvad som helst hun måtte trænge til eder; thi også hun har været en Hjælperske for mange og for mig selv med. ³ Hilser Priska og Akvila, mine Medarbejdere i Kristus Jesus, ⁴ som jo for mit Liv have sat deres egen Hals i Vove, hvem ikke alene jeg takker, men også alle Hedningernes Menigheder; ⁵ og hilser Menigheden i deres Hus! Hilser Epænetus, min elskede, som er Asiens Førstegrøde for Kristus. ⁶ Hilser Maria, som har arbejdet meget for eder. ⁷ Hilser Andronikus og Junias, mine Frænder og mine medfangne, som jo ere navnkundige iblandt Apostlene og tilmed have været i Kristus før mig. ⁸ Hilser Ampliatus, min elskede i Herren! ⁹ Hilser Urbanus, vor Medarbejder i Kristus, og Stakys, min elskede! ¹⁰ Hilser Apelles, den prøvede i Kristus. Hilser dem, som ere af Aristobulus's Hus. ¹¹ Hilser Herodion, min Frænde! Hilser dem af Narkissus's Hus, som ere i Herren. ¹² Hilser Tryfæna og Tryfosa, som arbejde i Herren. Hilser; Persis, den elskede, som jo har arbejdet meget i Herren. ¹³ Hilser Rufus, den udvalgte i Herren, og hans og min Moder! ¹⁴ Hilser Asynkritus, Flegon, Hermes, Patrobas, Hermas og Brødrene hos dem! ¹⁵ Hilser Filologus og Julia, Nereus og hans Søster og Olympas og alle de hellige hos dem! ¹⁶ Hilser hverandre med et helligt Kys! Alle Kristi Menigheder hilse eder! ¹⁷ Men jeg formaner eder, Brødre! til at give Agt på dem, som volde Splittelseme og Forargelserne tvært imod den Lære, som I have lært, og viger bort fra dem! ¹⁸ Thi sådanne tjene ikke vor Herre Kristus, men deres egen Bug, og ved søde Ord og skøn Tale forføre de troskyldiges Hjerter. ¹⁹ Eders Lydighed er jo kommen alle for Øre; derfor glæder jeg mig over eder. Men jeg vil, at I skulle være vise med Hensyn til det gode og enfoldige med Hensyn til det onde. ²⁰ Men Fredens Gud skal hastelig knuse Satan under eders Fødder. Vore Herres Jesu Kristi Nåde være med eder! ²¹ Timotheus, min Medarbejder, og Lukius og Jason og Sosipater, mine Frænder, hilse eder. ²² Jeg, Tertius, som har nedskrevet dette Brev, hilser eder i Herren. ²³ Kajus, min og den hele

Menigheds Vært, hilser eder. Erastus, Stadens Rentemester, hilser eder, og Broderen Kvartus. ²⁴ [Vor Herres Jesu Kristi Nåde være med eder alle! Amen.]* { [*Dette Vers mangler i de ældste håndskrifter.] } ²⁵ Men ham, som kan styrke eder i mit Evangelium og Forkyndelsen af Jesus Kristus, i Overensstemmelse med Åbenbarelse af en Hemmelighed, som var fortiet fra evige Tider, ²⁶ men nu er bragt for Dagen og ved profetiske Skrifter efter den evige Guds Befaling kundgjort for alle Hedningerne til Troslydighed: ²⁷ Den ene vise Gud ved Jesus Kristus, ham være Ære i Evigheders Evighed! Amen.

1 KORINTERNE

¹ Paulus, Jesu Kristi kaldede Apostel ved Guds Villie, og Broderen Sosthenes ² til Guds Menighed, som er i Korinth, helligede i Kristus Jesus, hellige ifølge Kald tillige med alle dem, der på ethvert Sted påkalde vor Herres Jesu Kristi, deres og vor Herres Navn: ³ Nåde være med eder og Fred fra Gud vor Fader og den Herre Jesus Kristus! ⁴ Jeg takker min Gud altid for eder, for den Guds Nåde, som blev givet eder i Kristus Jesus, ⁵ at I ved ham ere blevne rige i alt, i al Tale og al Kundskab, ⁶ ligesom Vidnesbyrdet om Kristus er blevet stadfæstet hos eder, ⁷ så at I ikke stå tilbage i nogen Nådegave, idet I forvente vor Herres Jesu Kristi Åbenbarelse, ⁸ han, som også skal stadfæste eder indtil Enden som ustraffelige på vor Herres Jesu Kristi Dag, ⁹ Trofast er Gud, ved hvem I bleve kaldede til Samfund med hans Søn, Jesus Kristus, vor Herre. ¹⁰ Men jeg formaner eder, Brødre! ved vor Herres Jesu Kristi Navn, at I alle skulle føre samme Tale, og at der ikke må findes Splittelser iblandt eder, men at I skulle være forenede i det samme Sind og i den samme Mening. ¹¹ Thi det er blevet mig fortalt om eder, mine Brødre! af Kloes Husfolk, at der er Splidagtighed iblandt eder. ¹² Jeg mener dette, at enhver af eder siger: Jeg hører Paulus til, og jeg Apollos, og jeg Kefas, og jeg Kristus. ¹³ Er Kristus delt? mon Paulus blev korsfæstet for eder? eller bleve I døbte til Paulus's Navn? ¹⁴ Jeg takker Gud for, at jeg ikke døbte nogen af eder, uden Krispus og Kajus, ¹⁵ for at ikke nogen skal sige, at I bleve døbte til mit Navn. ¹⁶ Dog, jeg døbte også Stefanus's Hus; ellers ved jeg ikke, om jeg døbte nogen anden. ¹⁷ Thi Kristus sendte mig ikke for at døbe, men for at forkynde Evangeliet, ikke med vise Ord, for at Kristi Kors ikke skulde tabe sin Kraft. ¹⁸ Thi Korsets Ord er vel for dem, som fortages, en Dårskab, men for dem, som frelses, for os er det en Guds Kraft. ¹⁹ Thi der er skrevet: "Jeg vil lægge de vises Visdom øde, og de forstandiges Forstand vil jeg gøre til intet." ²⁰ Hvor er der en viis? hvor er der en skriftklog? hvor er der en Ordkæmper al denne verden? har Gud ikke gjort Verdens Visdom til Dårskab? ²¹ Thi efterdi Verden ved sin Visdom ikke erkendte Gud i hans Visdom, behagede det Gud ved Prædikenens Dårskab at frelse dem, som tro, ²² eftersom både Jøder kræve Tegn, og Grækere søge Visdom, ²³ vi derimod prædike Kristus som korsfæstet, for Jøder en Forargelse og for Hedninger

en Dårskab, ²⁴ men for selve de kaldede både Jøder og Grækere, Kristus som Guds Kraft og Guds Visdom. ²⁵ Thi Guds Dårskab er visere end Menneskene, og Guds Svaghed er stærkere end Menneskene. ²⁶ Thi ser, Brødre! på eders Kaldelse, at I ere ikke mange vise efter Kødets, ikke mange mægtige, ikke mange fornemme; ²⁷ men det, som var Dårskab for Verden udvalgte Gud for at beskæmme de vise, og det, som var svagt for Verden, udvalgte Gud for at beskæmme det stærke; ²⁸ og det for Verden uædle og det ringeagtede, det, som intet var, udvalgte Gud for at gøre det, som var noget, til intet, ²⁹ for at intet Kød* skal rose sig for Gud. { [*ingen dødelig.] } ³⁰ Men ud af ham ere I i Kristus Jesus, som blev os Visdom fra Gud, både Retfærdighed og Helliggørelse og Forløsning; ³¹ for at, som der er skrevet: "Den, som roser sig, rose sig af Herren!"

2

¹ Og jeg, Brødre! da jeg kom til eder, kom jeg ikke og forkyndte eder Gud Vidnesbyrd med Stormægtighed i Tale eller i Visdom; ² thi jeg agtede ikke at vide noget iblandt eder uden Jesus Kristus og han* korsfæstet; { [*d. e. og det som korsfæstet, K. 1, 23.] } ³ og jeg færdedes hos eder i Svaghed og i Frygt og megen Bæven, ⁴ og min Tale og min Prædiken var ikke med Vidoms overtalende Ord, men med Ånds og Krafts Bevisning, ⁵ for at eders Tro ikke skulde bero på Menneskers Visdom, men på Guds Kraft. ⁶ Dog, Visdom tale vi iblandt de fuldkomne, men en Visdom, der ikke stammer fra denne Verden, ikke heller fra denne Verdens Herskere, som blive til intet; ⁷ men vi tale Visdom fra Gud, den hemmelige, den, som var skjult, som Gud før Verdens Begyndelse forudbestemte til vor Herlighed, ⁸ hvilken ingen af denne Verdens Herskere har erkendt; thi; havde de erkendt den, havde de ikke korsfæstet Herlighedens Herre; ⁹ men, som der er skrevet: "Hvad intet Øje har set, og intet Øre har hørt, og ikke er opkommet i noget Menneskes Hjerte, hvad Gud har beredt dem, som elske ham." ¹⁰ Men os åbenbarede Gud det ved Ånden; thi Ånden ransager alle Ting, også Guds Dybder. ¹¹ Thi hvilket Menneske ved, hvad der er i Mennesket, uden Menneskets Ånd, som er i ham? Således har heller ingen erkendt, hvad der er i Gud, uden Guds Ånd. ¹² Men vi have ikke fået Verdens Ånd, men Ånden fra Gud, for at vi kunne vide, hvad der er os skænket af Gud; ¹³ og dette tale vi også, ikke med Ord, lærte af menneskelig Visdom, men med Ord, lærte af Ånden, idet vi tolke åndelige Ting med åndelige Ord.

14 Men det sjælelige* Menneske tager ikke imod de Ting, som høre Guds Ånd til; thi de ere ham en Dårskab, og han kan ikke erkende dem, thi de bedømmes åndeligt. { [*dvs. uåndelige. Jak. 3, 15. Joh. 3, 3 flg.] } 15 Men den åndelige bedømmer alle Ting, selv derimod bedømmes han af ingen. 16 Thi hvem har kendt Herrens Sind, så han skulde kunne undervise ham? Men vi have Kristi Sind.

3

1 Og jeg, Brødre! kunde ikke tale til eder som til åndelige, men som til kødelige, som til spæde Børn i Kristus. 2 Mælk gav jeg eder at drikke, ikke fast Føde; thi I kunde endnu ikke tåle det, ja, I kunne det ikke engang nu; 3 thi endnu ere I kødelige. Når der nemlig er Nid og Splid iblandt eder, ere I da ikke kødelige og vandre på Menneskers Vis? 4 Thi når en siger: "Jeg hører Paulus til," og en anden: "Jeg hører Apollos til," ere I så ikke "Mennesker"? 5 Hvad er da Apollos? og hvad er Paulus? Tjenere, ved hvilke I bleve troende og det, efter som Herren gav enhver. 6 Jeg plantede, Apollos vandede, men Gud gav Vækst. 7 Så er da hverken den noget, som planter, ikke heller den, som vander, men Gud, som giver Vækst. 8 Den, som planter, og den, som vander, ere ét; men hver skal få sin egen Løn efter sit eget Arbejde. 9 Thi Guds Medarbejdere ere vi; Guds Ager, Guds Bygning ere I. 10 Efter den Guds Nåde, som blev given mig, har jeg som en viis Bygmester lagt Grundvold, men en anden bygger derpå. Men enhver se til, hvorledes han bygger derpå! 11 thi anden Grundvold kan ingen lægge end den, som er lagt, hvilken er Jesus Kristus. 12 Men dersom nogen på Grundvolden bygger med Guld, Sølv, kostbare Sten, Træ, Hø, Strå, 13 da skal enhvers Arbejde blive åbenbaret; thi Dagen skal gøre det klart, efterdi den åbenbares med Ild, og hvordan enhvers Arbejde er, det skal Ilden prøve. 14 Dersom det Arbejde, som en har bygget derpå, består, da skal han få Løn; 15 dersom ens Arbejde bliver opbrændt, da skal han gå Glip af den; men selv skal han blive frelst, dog som igennem Ild. 16 Vide I ikke, at I ere Guds Tempel, og Guds Ånd bor i eder? 17 Dersom nogen fordærver Guds Tempel, skal Gud fordærve ham; thi Guds Tempel er helligt, og det ere jo I. 18 Ingen bedrage sig selv! Dersom nogen tykkes at være viis iblandt eder i denne Verden, han vorde en Dåre, for at han kan vorde viis. 19 Thi denne Verdens Visdom er Dårskab for Gud; thi der er skrevet: "Han er den, som griber de vise i deres Træskhed;" 20 og atter: "Herren kender de vises Tanker, at de ere

forfængelige.”²¹ Derfor rose ingen sig af Mennesker! Alle Ting ere jo eders,²² være sig Paulus eller Apollos eller Kefas eller Verden eller Liv eller Død eller det nærværende eller det tilkommende: alle Ting ere eders;²³ men I ere Kristi, og Kristus er Guds.

4

¹ Således agte man os; som Kristi Tjenere og Husholdere over Guds Hemmeligheder! ² I øvrigt kræves her af Husholdere, at man må findes tro, ³ Men mig er det såre lidet at bedømmes af eder eller af en menneskelig Ret; ja, jeg bedømmer end ikke mig selv. ⁴ Thi vel ved jeg intet med mig selv, dog er jeg ikke dermed retfærdiggjort; men den, som bedømmer mig, er Herren. ⁵ Derfor dømmes ikke noget før Tiden, førend Herren kommer, som både skal bringe for lyset det, som er skjult i Mørket, og åbenbare Hjerternes Råd; og da skal enhver få sin Ros fra Gud. ⁶ Men dette, Brødre! har jeg anvendt på mig selv og Apollos for eders Skyld, for at I på os kunne lære dette “ikke ud over, hvad der står skrevet”, for at ikke nogen af eder for éns Skyld skal opblæse sig mod en anden. ⁷ Thi hvem giver dig Fortrin? og hvad har du, som du ikke har fået givet? men når du virkelig har fået det, hvorfor roser du dig da, som om du ikke havde fået det? ⁸ I ere allerede mættede, I ere allerede blevne rige, I ere blevne Konger uden os, ja, gid I dog vare blevne Konger, for at også vi kunde være Konger med eder! ⁹ Thi mig synes, at Gud har fremstillet os Apostle som de ringeste, ligesom dødsdømte; thi et Skuespillere vi blevne for Verden, både for Engle og Mennesker. ¹⁰ Vi ere Dårer for Kristi Skyld, men I ere kloge i Kristus; vi svage, men I stærke; I hædrede, men vi vanærede. ¹¹ Indtil denne Time lide vi både Hunger og Tørst og Nøgenhed og få Næveslag og have intet blivende Sted ¹² og arbejde møjsommeligt med vore egne Hænder. Udskælder man os, velsigne vi; forfølger man os, finde vi os deri; ¹³ spotter man os, give vi gode Ord; som Verdens Fejeskarn ere vi blevne, et Udskud for alle indtil nu. ¹⁴ Ikke for at beskæmme eder skriver jeg dette; men jeg påminder eder som mine elskede Børn. ¹⁵ Thi om I end have ti Tusinde Opdragere i Kristus, have I dog ikke mange Fædre; thi jeg har i Kristus Jesus avlet eder ved Evangeliet. ¹⁶ Jeg formaner eder altså, vorder mine Efterfølgere! ¹⁷ Derfor har jeg sendt Timotheus til eder, som er mit elskede og trofaste Barn i Herren, og han skal minde eder om mine Veje i Kristus, således som jeg lærer alle Vegne i enhver Menighed. ¹⁸ Men

nogle ere blevne opblæste, i den Tanke, at jeg ikke kommer til eder; ¹⁹ men jeg skal snart komme til eder, om Herren vil, og gøre mig bekendt, ikke med de opblæstes Ord, men med deres Kraft. ²⁰ Thi Guds Rige består ikke i Ord, men i Kraft. ²¹ Hvad ville I? Skal jeg komme til eder med Ris eller med Kærlighed og Sagtmodigheds Ånd?

5

¹ I det hele taget høres der om Utugt iblandt eder, og det sådan Utugt, som end ikke findes iblandt Hedningerne, at en lever med sin Faders Hustru. ² Og I ere opblæste og bleve ikke snarere bedrøvede, for at den, som har gjort denne Gerning, måtte udstødes af eders Midte! ³ Thi jeg for min Del, fraværende med Legemet, men nærværende med Ånden, har allerede, som om jeg var nærværende, fældet den Dom over ham, som på sådan, Vis har bedrevet dette, ⁴ at, når i vor Herres Jesu Navn I og min Ånd ere forsamlede, så med vor Herres Jesu Kraft ⁵ at overgive den pågældende til Satan til Kødets Undergang, for at Ånden kan frelses på den Herres Jesu dag. ⁶ Det er ikke noget smukt, I rose eder af! Vide I ikke, at en liden Surdejg syrer hele Dejgen? ⁷ Udrenser den gamle Surdejg, for at I kunne være en ny Dejg, ligesom I jo ere usyrede; thi også vort Påskelam er slagtet, nemlig Kristus. ⁸ Derfor, lader os holde Højtid, ikke med gammel Surdejg, ej heller med Sletheds og Ondskabs Surdejg, men med Renheds og Sandheds usyrede Brød. ⁹ Jeg skrev eder til i mit Brev, at I ikke skulle have Samkvem med utugtige, ¹⁰ ikke i al Almindelighed* denne Verdens utugtige eller havesyge og Røvere eller Afgudsdyrkere; ellers måtte I jo gå ud af Verden. { [*uden for Menigheden.] } ¹¹ Men nu skrev jeg til eder, at I ikke skulle have Samkvem, om nogen, der har Navn af Broder, er en utugtig eller en havesyg eller en Afgudsdyrker eller en Skændegæst eller en Dranker eller en Røver, ja, end ikke spise sammen med en sådan. ¹² Thi hvad kommer det mig ved at dømme dem, som ere udenfor? Dømme I ikke dem, som ere indenfor? ¹³ Men dem udenfor skal Gud dømme. Bortskaffer den onde fra eder selv!

6

¹ Kan nogen af eder, når han har Sag med en anden, føre det over sit Sind at søge Dom hos de uretfærdige*, og ikke hos de hellige? { [*de hedenske Dommere.] } ² Eller vide I ikke, at de hellige skulle dømme Verden? og når Verden dømmes ved eder, ere I da uværdige til at sidde til Doms i de ringeste Sager? ³ Vide I ikke, at vi skulle dømme

Engle? end sig da i timelige Ting! ⁴ Når I da have Sager om timelige Ting, sætte I da dem til Dommere, som ere agtede for intet i Menigheden? ⁵ Til Skam for eder siger jeg det: Er der da slet ingen viis iblandt eder, som kan dømme sine Brødre imellem? ⁶ Men Broder fører Sag imod Broder, og det for vantrol! ⁷ Overhovedet er jo allerede det en Fejl hos eder, at I have Retssager med hverandre. Hvorfor lide I ikke hellere Uret? hvorfor lade I eder ikke hellere plyndre? ⁸ Men I gøre Uret og plyndre, og det Brødre! ⁹ Eller vide I ikke, at uretfærdige skulle ikke arve Guds Rige? Farer ikke vild! Hverken utugtige eller Afgudsdyrkere eller Horkarle eller de som lade sig bruge til unaturlig Utugt, eller de, som øve den, ¹⁰ eller Tyve eller havesyge eller Drankere, ingen Skændegæster, ingen Røvere skulle arve Guds Rige. ¹¹ Og sådanne vare I for en Del; men I lode eder aftvætte, ja, I bleve helligede, ja, I bleve retfærdiggjorte ved den Herres Jesu Navn og ved vor Guds Ånd. ¹² Alt er mig tilladt, men ikke alt er gavnligt; alt er mig tilladt, men jeg skal ikke lade mig beherske af noget. ¹³ Maden er for Bugen og Bugen for Maden; men Gud skal tilintetgøre både denne og hin. Legemet derimod er ikke for Utugt, men for Herren, og Herren for Legemet; ¹⁴ og Gud har både oprejst Herren og skal oprejse os ved sin Kraft. ¹⁵ Vide I ikke, at eders Legemer ere Kristi Lemmer? Skal jeg da tage Kristi Lemmer og gøre Skøgelemmer deraf? Det være langt fra! ¹⁶ Eller vide I ikke, at den, som holder sig til Skøgen, er ét Legeme med hende? "Thi de to," hedder det, "skulle blive til ét Kød." ¹⁷ Men den, som holder sig til Herren, er én Ånd med ham. ¹⁸ Flyr Utugt! Enhver Synd, som et Menneske ellers gør, er uden for Legemet; men den, som bedriver Utugt, synder imod sit eget Legeme. ¹⁹ Eller vide I ikke, at eders Legeme er et Tempel for den Helligånd, som er i eder, hvilken I have fra Gud, og at I ikke ere eders egne? ²⁰ Thi I bleve købte dyrt; ærer derfor Gud i eders Legeme!

7

¹ Men hvad det angår, hvorom I skreve til mig, da er det godt for en Mand ikke at røre en Kvinde; ² men for Utugts Skyld have hver Mand sin egen Hustru, og hver Kvinde have sin egen Mand. ³ Manden yde Hustruen sin Skyldighed; ligeledes også Hustruen Manden. ⁴ Hustruen råder ikke over sit eget Legeme, men Manden; ligeså råder heller ikke Manden over sit eget Legeme, men Hustruen. ⁵ Unddrager eder ikke hinanden, uden måske med fælles Samtykke, til en Tid, for at I kunne have Ro til Bønnen, og for så atter

at være sammen, for at Satan ikke skal friste eder, fordi I ikke formå at være afholdende. ⁶ Men dette siger jeg som en Indrømmelse, ikke som en Befaling. ⁷ Jeg ønsker dog, at alle Mennesker måtte være, som jeg selv er; men hver har sin egen Nåde-gave fra Gud, den ene så, den anden så. ⁸ Til de ugifte og til Enkerne siger jeg, at det er godt for dem, om de forblive som jeg. ⁹ Men kunne de ikke være afholdende, da lad dem gifte sig; thi det er bedre at gifte sig end at lide Brynde. ¹⁰ Men de gifte byder ikke jeg, men Herren, at en Hustru ikke skal skille sig fra sin Mand; ¹¹ (men om hun virkeligt skiller sig fra ham, da forblive hun ugift eller forlige sig med Manden;) og at en Mand ikke skal forlade sin Hustru. ¹² Men til de andre* siger jeg, ikke Herren: Dersom nogen Broder har en vantro** Hustru, og denne samtykker i at bo hos ham, så forlade han hende ikke! { [*i blandede Ægteskaber.] / [**ikke Kristen.] } ¹³ Og dersom en Hustru har en vantro Mand, og denne samtykker i at bo hos hende, så forlade hun ikke Manden! ¹⁴ Thi den vantro Mand er helliget ved Hustruen, og den vantro Hustru er helliget ved Manden; ellers vare jo eders Børn urene, men nu ere de hellige. ¹⁵ Men skiller den vantro sig, så lad ham skille sig; ingen Broder eller Søster er træl-bunden i sådanne Tilfælde; men Gud har kaldet os til Fred. ¹⁶ Thi hvad ved du, Hustru! om du kan frelse din Mand? eller hvad ved du, Mand! om du kan frelse din Hustru? ¹⁷ Kun vandre enhver således, som Herren har tildelt ham, som Gud har kaldet ham; og således forordner jeg i alle Menighederne. ¹⁸ Blev nogen kaldet som omskåren, han lade ikke Forhud drage over; er nogen kaldet som uomskåren, han lade sig ikke omskære! ¹⁹ Omskærelse har intet at sige, og Forhud har intet at sige, men det at holde Guds Bud. ²⁰ Hver blive i den Stand, hvori han blev kaldet! ²¹ Blev du kaldet som Træl, da lad det ikke bekymre dig, men om du også kan blive fri, da gør hellere Brug deraf! { [*nemlig enten: af Lejligheden til at blive fri, eller: af Trællestand.] } ²² Thi den, der er kaldet i Herren som Træl, er Herrens frigivne; ligeså er den, der er kaldet som fri, Kristi Træl. ²³ Dyrt bleve I købte, vorde ikke Menneskers Trælle! ²⁴ I den Stand, hvori enhver blev kaldet, Brødre, deri blive han for Gud! ²⁵ Men om Jomfruerne har jeg ikke nogen Befaling fra Herren, men giver min Mening til Hende som den, hvem Herren barmhjertigt har forundt at være troværdig. ²⁶ Jeg mener altså dette, at det på Grund af den forhåndenværende Nød er godt for et Menneske at være således, som han er. ²⁷ Er du bunden til en Kvinde, da søg ikke at blive løst; er du

ikke bunden, da søg ikke en Hustru! ²⁸ Men om du også gifter dig, synder du ikke; og om en Jomfru gifter sig, synder hun ikke; dog ville sådanne få Trængsel i Kødet. Men jeg skåner eder. ²⁹ Men dette siger jeg eder, Brødre! at Tiden er kort, for at herefter både de, der have Hustruer, skulle være, som om de ingen have, ³⁰ og de, der græde, som om de ikke græde, og de, der glæde sig, som om de ikke glæde sig, og de, der købe, som om de ikke besidde, ³¹ og de, der bruge denne Verden, som om de ikke gøre Brug af den; thi denne Verdens Skikkelse forgår. ³² Men jeg ønsker, at I må være uden Bekymring. Den ugifte er bekymret for de Ting, som høre Herren til, hvorledes han kan behage Herren; ³³ men den gifte er bekymret for de Ting, som høre Verden til, hvorledes han kan behage Hustruen. ³⁴ Og der er også Forskel imellem Hustruen og Jomfruen. Den ugifte er bekymret for de Ting, som høre Herren til, for at hun kan være hellig både på Legeme og Ånd; men den gifte er bekymret for det, som hører Verden til, hvorledes hun kan behage Manden. ³⁵ Men dette siger jeg til eders eget Gavn, ikke for at kaste en Snare om eder, men for at bevare Sømmelighed og en urokkelig Vedhængen ved Herren. ³⁶ Men dersom nogen mener at volde sin ugifte Datter Skam, om hun sidder over Tiden, og det må så være, han gøre, hvad han vil, han synder ikke; lad dem gifte sig! ³⁷ Men den, som står fast i sit Hjerte og ikke er tvungen, men har Rådighed over sin Villie og har besluttet dette i sit Hjerte at holde sin Datter ugift, han gør vel. ³⁸ Altså, både den, som bortgifter sin Datter, gør vel, og den, som ikke bortgifter hende, gør bedre. ³⁹ En Hustru er bunden, så længe hendes Mand lever; men dersom Manden sover hen, er hun fri til at gifte sig med hvem hun vil, kun at det sker i Herren. ⁴⁰ Men lykkeligere er hun, om hun forbliver således, som hun er, efter min Mening; men også jeg mener at have Guds Ånd.

8

¹ Men hvad Kødet fra Afgudsofrene angår, da vide vi, fordi vi alle have Kundskab - (Kundskaben opblæser, men Kærligheden opbygger.) ² (Dersom nogen tykkes at kende noget, han kender endnu ikke således, som man bør kende.) ³ (Men dersom nogen elsker Gud, han er kendt af ham.) ⁴ Hvad altså Spisningen af Offerkødet angår, da vide vi, at der er ingen, Afgud i Verden, og at der ingen Gud er uden én. ⁵ Thi om der end er såkaldte Guder, være sig i Himmelen eller på Jorden, som der jo er mange Guder og

mange Herrer, ⁶ så er der for os dog kun én Gud, Faderen, af hvem alle Ting ere, og vi til ham, og én Herre, Jesus Kristus, ved hvem alle Ting ere, og vi ved ham. ⁷ Dog ikke alle have den Kundskab. Men der er nogle, som ifølge deres hidtidige Afgudsvane spise det som Afgudsofferkød, og deres Samvittighed, som er skrøbelig, besmittes. ⁸ Men Mad skal ikke bestemme vor Stilling over for Gud; hverken have vi Fortrin, om vi spise, eller stå tilbage, om vi ikke spise. ⁹ Men ser, til, at ikke denne eders Frihed skal blive til Anstød for de skrøbelige! ¹⁰ Thi dersom nogen ser dig, som har Kundskab, sidde til Bords i et Afgudshus, vil så ikke Samvittigheden hos den, som er skrøbelig, blive opbygget til at spise Afgudsofferkødet? ¹¹ Den skrøbelige går jo til Grunde ved din Kundskab, Broderen, for hvis Skyld Kristus er død. ¹² Men når I således Synde imod Brødrene og såre deres skrøbelige Samvittighed, Synde I imod Kristus. ¹³ Derfor, om Mad forarger min Broder, vil jeg aldrig i Evighed spise Kød, for at jeg ikke skal forarge min Broder.

9

¹ Er jeg ikke fri? er jeg ikke Apostel? har jeg ikke set Jesus, vor Herre? er I ikke min Gerning i Herren? ² Er jeg ikke Apostel for andre, så er jeg det dog i det mindste for eder; thi Seglet på min Apostelgerning ere I i Herren. ³ Dette er mit Forsvar imod dem, som bedømme mig. ⁴ Have vi ikke Ret til at spise og drikke? ⁵ Have vi ikke Ret til at føre en Søster* med om som Hustru, som også de andre Apostle og Herrens Brødre og Kefas? { [*d. e. en kristen Kvinde. Matth. 8, 14. K. 12, 46.] } ⁶ Eller have alene jeg og Barnabas ingen Ret til at lade være at arbejde? ⁷ Hvem tjener vel nogen Sinde i Krig på egen Sold? Hvem planter en Vingård og spiser ikke dens Frugt? Eller hvem vogter en Hjord og nyder ikke af Hjordens Mælk? ⁸ Taler jeg vel dette blot efter menneskelig Vis, eller siger ikke også Loven dette? ⁹ Thi i Mose Lov er der skrevet: "Du må ikke binde Munden til på en Okse, som tærsker." Er det Okserne, Gud bekymrer sig om, ¹⁰ eller siger han det ikke i hvert Tilfælde for vor Skyld? For vor Skyld blev det jo skrevet, fordi den, som pløjer, bør pløje i Håb, og den, som tærsker, bør gøre det i Håb om at få sin Del. ¹¹ Når vi have sået eder de åndelige Ting, er det da noget stort, om vi høste eders timelige? ¹² Dersom andre nyde sådan Ret over eder, kunde da vi ikke snarere? Dog have vi ikke brugt denne Ret; men vi tåle alt, for at vi ikke skulle lægge noget i Vejen for Kristi Evangelium. ¹³ Vide I

ikke, at de, som udføre de hellige Tjenester, få deres Føde fra Helligdommen, de, som tjene ved Alteret, dele med Alteret? ¹⁴ Således har også Herren forordnet for dem, som forkynde Evangeliet, at de skulle leve af Evangeliet. ¹⁵ Jeg derimod har ikke gjort Brug af noget af dette. Jeg skriver dog ikke dette, for at det skal ske således med mig; thi jeg vil hellere dø, end at nogen skulde gøre min Ros til intet. ¹⁶ Thi om jeg forkynder Evangeliet, har jeg ikke noget at rose mig af; der påligger mig nemlig en Nødvendighed, thi ve mig, om jeg ikke forkynder det! ¹⁷ Gør jeg nemlig dette af fri Villie, så får jeg Løn; men har jeg imod min Villie fået en Husholdning betroet*, { [*d. e. så er jeg stillet som en Træl.] } ¹⁸ hvad er da min Løn? For at jeg, når jeg forkynder Evangeliet, skal fremsætte det for intet, så at jeg ikke gør Brug af min Ret i Evangeliet. ¹⁹ Thi skønt jeg er fri over for alle, har jeg dog gjort mig selv til Tjener for alle, for at jeg kunde vinde des flere. ²⁰ Og jeg er bleven Jøderne som en Jøde, for at jeg kunde vinde Jøder; dem under Loven som en under Loven, skønt jeg ikke selv er under Loven, for at jeg kunde vinde dem, som ere under Loven; ²¹ dem uden for Loven som en uden for Loven, skønt jeg ikke er uden Lov for God, men under Kristi Lov, for at jeg kunde vinde dem, som ere uden for Loven. ²² Jeg er bleven skrøbelig for de skrøbelige, for at jeg kunde vinde de skrøbelige; jeg er bleven alt for alle, for at jeg i ethvert Fald kunde frelse nogle. ²³ Men alt gør jeg for Evangeliets Skyld, for at jeg kan blive meddelagtig deri. ²⁴ Vide I ikke, at de, som løbe på Banen, løbe vel alle, men ikkun én får Prisen? Således skulle I løbe, for at I kunne vinde den. ²⁵ Enhver, som deltager i Kampegene, er afholdende i alt; hine nu vel for at få en forkrænkelig Krans, men vi en uforkrænkelig. ²⁶ Jeg løber derfor ikke som på det uvisse jeg fægter som en, der ikke slår i Luften; ²⁷ men jeg bekæmper mit Legeme og holder det i Trældom, for at ikke jeg, som har prædiket for andre, selv skal blive forkastet.

10

¹ Thi jeg vil ikke, Brødre, at I skulle være uvidende om, at vore Fædre vare alle under Skyen og gik alle igennem Havet ² og bleve alle døbt til Moses i Skyen og i Havet ³ og spiste alle den samme åndelige Mad ⁴ og drak alle den samme åndelige Drik; thi de drak af en åndelig Klippe, som fulgte med; men Klippen var Kristus. ⁵ Alligevel fandt Gud ikke Behag i de fleste af dem; thi de bleve slagne ned i Ørkenen. ⁶ Men disse Ting skete som Forbilleder for os, for

at vi ikke skulle begære, hvad ondt er, således som hine begærede. ⁷ Bliver ej heller Afgudsdyrkere som nogle af dem, ligesom der er skrevet: "Folket satte sig ned at spise og drikke, og de stode op at lege." ⁸ Lader os ej heller bedrive Utugt, som nogle af dem bedreve Utugt, og der faldt på én Dag tre og tyve Tusinde. ⁹ Lader os ej heller friste Herren, som nogle af dem fristede ham og bleve ødelagte af Slinger. ¹⁰ Knurrer ej heller, som nogle af dem knurrede og bleve ødelagte af Ødelæggeren. ¹¹ Men dette skete dem forbilledligt, men det blev skrevet til Advarsel for os, til hvem Tidernes Ende er kommen. ¹² Derfor den, som tykkes at stå, se til, at han ikke falder! ¹³ Der er ikke kommet andre end menneskelige Fristelser over eder, og trofast er Gud, som ikke vil tillade, at I fristes over Evne, men som sammen med Fristelsen vil skabe også Udgangen af den, for at I må kunne udholde den. ¹⁴ Derfor, mine elskede, flyr fra Afgudsdyrkelsen! ¹⁵ Jeg taler som til forstandige; dømm selv, hvad jeg siger. ¹⁶ Velsignelsens Kalk, som vi velsigne, er den ikke Samfund med Kristi Blod? det Brød, som vi bryde, er det ikke Samfund med Kristi Legeme? ¹⁷ Fordi der er ét Brød, ere vi mange ét Legeme; thi vi få alle Del i det ene Brød. ¹⁸ Ser til Israel efter Kødet; have de, som spise Ofrene, ikke Samfund med Alteret? ¹⁹ Hvad siger jeg da? At Afgudsofferkød er noget? eller at en Afgud er noget? ²⁰ Nej! men hvad Hedningerne ofre, ofre de til onde Ånder og ikke til Gud; men jeg vil ikke, at I skulle få Samfund med de onde Ånder. ²¹ I kunne ikke drikke Herrens Kalk og onde Ånders Kalk; I kunne ikke være delagtige i Herrens Bord og i onde Ånders Bord. ²² Eller skulle vi vække Herrens Nidkærlighed? Mon vi ere stærkere end han? ²³ Alt er tilladt, men ikke alt er gavnligt; alt er tilladt, men ikke alt opbygger. ²⁴ Ingen søge sit eget, men Næstens! ²⁵ Alt, hvad der sælges i Slagterbod, spiser det, uden at undersøge noget af Samvittigheds-Hensyn; ²⁶ thi Herrens er Jordan og dens Fylde. ²⁷ Dersom nogen af de vantro indbyder eder, og I ville gå derhen, da spiser alt det, som sættes for eder, uden at undersøge noget af Samvittigheds-Hensyn. ²⁸ Men dersom nogen siger til eder: "Dette er Offerkød," da lad være at spise for hans Skyld, som gav det til Kende, og for Samvittighedens Skyld. ²⁹ Samvittigheden siger jeg, ikke ens egen, men den andens; thi hvorfor skal min Frihed dømmes af en anden Samvittighed? ³⁰ Dersom jeg nyder det med Taksigelse, hvorfor hører jeg da ilde for det, som jeg takker for? ³¹ Hvad enten I derfor spise eller drikke, eller hvad I gøre, da gør alt til Guds Ære! ³² Værer uden Anstød både

for Jøder og Grækere og for Guds Menighed, ³³ ligesom også jeg i alt stræber at tækkes alle, idet jeg ikke søger, hvad der gavner mig selv, men hvad der gavner de mange, for at de kunne frelses.

11

¹ Vorder mine Efterfølgere, ligesom også jeg er Kristi!
² Men jeg roser eder, fordi I komme mig i Hu i alt og holde fast ved Overleveringerne, således som jeg har overleveret eder dem. ³ Men jeg vil, at I skulle vide, at Kristus er enhver Mands Hoved; men Manden er Kvindens Hoved; men Gud er Kristi Hoved. ⁴ Hver Mand, som beder eller profeterer med tildækket Hoved, beskæmmer sit Hoved. ⁵ Men hver Kvinde, som beder eller profeterer med utildækket Hoved, beskæmmer sit Hoved; thi det er lige det samme, som var hun raget. ⁶ Thi når en Kvinde ikke tildækker sig, så lad hende også klippe sit Hår af; men er det usømmeligt for en Kvinde at klippes eller rages, da tildække hun sig! ⁷ Thi en Mand bør ikke tildække sit Hoved, efterdi han er Guds Billede og Ære; men Kvinden er Mandens Ære. ⁸ Mand er jo ikke af Kvinde, men Kvinde af Mand. ⁹ Ej heller er jo Mand skabt for Kvindens Skyld, men Kvinde for Mandens Skyld. ¹⁰ Derfor bør Kvinden have et Ærbødighedstegn på Hovedet for Englenes Skyld. ¹¹ Dog er hverken Kvinde uden Mand eller Mand uden Kvinde i Herren. ¹² Thi ligesom Kvinden er af Manden, således er også Manden ved Kvinden; men alt sammen er det af Gud. ¹³ Dømmer selv: Er det sømmeligt, at en Kvinde beder til Gud med utildækket Hoved? ¹⁴ Lærer ikke også selve Naturen eder, at når en Mand bærer langt Hår, er det ham en Vanære, ¹⁵ men når en Kvinde bærer langt Hår, er det hende en Ære; thi det lange Hår er givet hende som et Slør. ¹⁶ Men har nogen Lyst til at trættes herom, da have vi ikke sådan Skik, og Guds Menigheder ej heller. ¹⁷ Men idet jeg giver følgende Formaning, roser jeg ikke, at I komme sammen, ikke til det bedre, men til det værre. ¹⁸ For det første nemlig hører jeg, at når I komme sammen i Menighedsforsamling, er der Splittelser iblandt eder; og for en Del tror jeg det. ¹⁹ Thi der må endog være Partier iblandt eder, for at de prøvede kunne blive åbenbare iblandt eder. ²⁰ Når I da komme sammen, er dette ikke at æde en Herrens Nadver. ²¹ Thi under Spisningen tager enhver sit eget Måltid forud, og den ene hungrer, den anden beruser sig. ²² Have I da ikke Huse til at spise og drikke i? eller foragte I Guds Menighed og beskæmme dem, som intet have? Hvad skal

jeg sige eder? Skal jeg rose eder? I dette roser jeg eder ikke. ²³ Thi jeg har modtaget fra Herren, hvad jeg også har overleveret eder: At den Herre Jesus i den Nat, da han blev forrådt, tog Brød, ²⁴ takkede og brød det og sagde: "Dette er mit Legeme, som er for eder; gør dette til min Ihukommelse!" ²⁵ Ligeså tog han og, så Kalken efter Aftensmåltidet og sagde: "Denne Kalk er den nye Pagt i mit Blod; gør dette, så ofte som I drikke det, til min Ihukommelse!" ²⁶ Thi så ofte, som I æde dette Brød og drikke Kalken, forkynde I Herrens Død, indtil han kommer. ²⁷ Derfor, den, som æder Brødet eller drikker Herrens Kalk uværdigt, pådrager sig Skyld over for Herrens Legeme og Blod. ²⁸ Men hvert Menneske prøve sig selv, og således æde han af Brødet og drikke af Kalken! ²⁹ Thi den, som æder og drikker, æder og drikker sig selv en Dom til, når han ikke agter på Legemet*. { [*d. e. Herrens Legeme.] } ³⁰ Derfor ere mange skrøbelige og sygelige iblandt eder, og en Del sover hen. ³¹ Men dersom vi bedømte os selv, bleve vi ikke dømte. ³² Men når vi dømmes, tugtes vi af Herren, for at vi ikke skulle fordømmes med Verden. ³³ Derfor, mine Brødre! når I komme sammen til Måltid, da venter på hverandre! ³⁴ Når nogen hungrer, han spise hjemme, for at I ikke skulle komme sammen til Dom*. Men det øvrige skal jeg forordne, når jeg kommer. { [*d. e. pådrage eder Straf derved.] }

12

¹ Men hvad de åndelige Gaver angår, Brødre! vil jeg ikke, at I skulle være uvidende. ² I vide, at da I vare Hedninger, droges I hen til de stumme Afguder, som man drog eder. ³ Derfor kundgør jeg eder, at ingen, som taler ved Guds Ånd, siger: "Jesus er en Forbandelse," og ingen kan sige: "Jesus er Herre" uden ved den Helligånd. ⁴ Der er Forskel på Nåde-gaver, men det er den samme Ånd; ⁵ og der er Forskel på Tjenester, og det er den samme Herre; ⁶ og der er Forskel på kraftige Gerninger, men det er den samme Gud, som virker alt i alle. ⁷ Men til enhver gives Åndens Åbenbarelse til det, som er gavnligt. ⁸ En gives der nemlig ved Ånden Vidsoms Tale; en anden Kundskabs Tale ifølge den samme Ånd; ⁹ en anden Tro i den samme Ånd; en anden Gaver til at helbrede i den ene Ånd; ¹⁰ en anden at udføre kraftige Gerninger; en anden profetisk Gave; en anden at bedømme Ånder; en anden forskellige Slags Tungetale; en anden Udlægning af Tungetale. ¹¹ Men alt dette virker den ene og samme Ånd, som uddeler til enhver især; efter

som han vil. ¹² Thi ligesom Legemet er ét og har mange Lemmer, men alle Legemets Lemmer, skønt de ere mange, dog ere ét Legeme, således også Kristus. ¹³ Thi med én Ånd bleve vi jo alle døbte til at være ét Legeme, hvad enten vi ere Jøder eller Grækere, Trælle eller frie; og alle fik vi én Ånd at drikke. ¹⁴ Legemet er jo heller ikke ét Lem, men mange. ¹⁵ Dersom Foden vilde sige: "Fordi jeg ikke er Hånd, hører jeg ikke til Legemet," så ophører den dog ikke derfor at høre til Legemet. ¹⁶ Og dersom Øret vilde sige: "Fordi jeg ikke er Øje, hører jeg ikke til Legemet," så ophører det dog ikke derfor at høre til Legemet. ¹⁷ Dersom hele Legemet var Øje, hvor blev da Hørelsen? Dersom det helt var Hørelse, hvor blev da Lugten? ¹⁸ Men nu har Gud sat Lemmerne, ethvert af dem, på Legemet, efter som han vilde. ¹⁹ Men dersom de alle vare ét Lem, hvor blev da Legemet? ²⁰ Nu er der derimod mange Lemmer og dog kun ét Legeme. ²¹ Øjet kan ikke sige til Hånden: "Jeg har dig ikke nødvendig," eller atter Hovedet til Fødderne: "Jeg har eder ikke nødvendig." ²² Nej, langt snarere ere de Lemmer på Legemet nødvendige, som synes at være de svageste, ²³ og de, som synes os mindre ærefulde på Legemet, dem klæde vi med des mere Ære; og de Lemmer, vi blues ved, omgives med desto større Blufærdighed; ²⁴ de derimod, som vi ikke blues ved, have det ikke nødvendig. Men Gud har sammenføjet Legemet således, at han tillagde det ringere mere Ære; ²⁵ for at der ikke skal være Splid i Legemet, men, for at Lemmerne skulle have samme Omsorg for hverandre; ²⁶ og hvad enten ét Lem lider, lide alle Lemmerne med, eller ét Lem bliver hædret, glæde alle Lemmerne sig med. ²⁷ Men I ere Kristi Legeme, og Lemmer enhver især. ²⁸ Og nogle satte Gud i Menigheden for det første til Apostle, for det andet til Profeter, for det tredje til Lærere, dernæst kraftige Gerninger, dernæst Gaver til at helbrede. til at hjælpe, til at styre, og forskellige Slags Tungetale. ²⁹ Mon alle ere Apostle? mon alle ere Profeter? mon alle ere Lærere? mon alle gøre kraftige Gerninger? ³⁰ mon alle have Gaver til at helbrede? mon alle tale i Tunger? mon alle udlægge? ³¹ Men tragter efter de største Nådegaver! Og yder mere viser jeg eder en ypperlig Vej.

13

¹ Taler jeg med Menneskers og Engles Tunger, men ikke har Kærlighed, da er jeg bleven et lydende Malm eller en klingende Bjælde. ² Og har jeg profetisk Gave og kender alle Hemmelighederne og al Kundskaben, og har jeg al Troen, så

at jeg kan flytte Bjerger, men ikke har Kærlighed, da er jeg intet. ³ Og uddeler jeg alt, hvad jeg ejer, til de fattige og giver mit Legeme hen til at brændes, men ikke har Kærlighed, da gavner det mig intet. ⁴ Kærligheden er langmodig, er velvillig; Kærligheden bærer ikke Nid; Kærligheden praler ikke, opblæses ikke, ⁵ gør intet usømmeligt, søger ikke sit eget, forbitres ikke, tilregner ikke det onde; ⁶ glæder sig ikke over Uretfærdigheden, men glæder sig ved Sandheden; ⁷ den tåler alt, tror alt, håber alt, udholder alt. ⁸ Kærligheden bortfalder aldrig; men enten det er profetiske Gaver, de skulle forgå, eller Tungetale, den skal ophøre, eller Kundskab, den skal forgå; ⁹ thi vi kende stykkevis og profetere stykkevis; ¹⁰ men når det fuldkomne kommer, da skal det stykkevise forgå. ¹¹ Da jeg var Barn, talte jeg som et Barn, tænkte jeg som et Barn, dømte jeg som et Barn; efter at jeg er bleven Mand, har jeg aflagt det barnagtige. ¹² Nu se vi jo i et Spejl, i en Gåde, men da skulle vi se Ansigt til Ansigt; nu kender jeg stykkevis, men da skal jeg erkende, ligesom jeg jo blev erkendt. ¹³ Så blive da Tro, Håb, Kærlighed disse tre; men størst iblandt disse er Kærligheden.

14

¹ Higer efter Kærligheden, og tragter efter de åndelige Gaver men mest efter at profetere. ² Thi den; som taler i Tunger, taler ikke for Mennesker, men for Gud; thi ingen forstår det, men han taler Hemmeligheder i Ånden. ³ Men den, som profeterer, taler Mennesker til Opbyggelse og Formaning og Trøst. ⁴ Den, som taler i Tunger, opbygger sig selv; men den, som profeterer, opbygger en Menighed. ⁵ Men jeg ønsker, at I alle måtte tale i Tunger, men endnu hellere, at I måtte profetere; den, som profeterer, er større end den, som taler i Tunger, med mindre han udlægger det, for at Menigheden kan få Opbyggelse deraf. ⁶ Men nu, Brødre! dersom jeg kommer til eder og taler i Tunger, hvad vil jeg da gavne eder, hvis jeg ikke taler til eder enten ved Åbenbaring eller ved Kundskab, enten ved Profeti eller ved Lære? ⁷ Selv de livløse Ting, som give Lyd, være sig en Fløjte eller en Harpe, når de ikke gøre Skel imellem Tonerne, hvorledes skal man så kunne forstå, hvad der spilles på Fløjten eller Harpen? ⁸ Ja, også når en Basun giver en utydelig Lyd, hvem vil da berede sig til Krig? ⁹ Således også med eder: dersom I ikke ved Tungen fremføre tydelig Tale, hvorledes skal man da kunne forstå det, som tales? I ville jo tale hen i Vejret. ¹⁰ Der er i Verden, lad os sige, så

og så mange Slags Sprog, og der er intet af dem, som ikke har sin Betydning. ¹¹ Dersom jeg nu ikke kender Sprogets Betydning, bliver jeg en Barbar* for den, som taler, og den, som taler, bliver en Barbar for mig. { [*Fremmed.] } ¹² Således også med eder: når I tragte efter åndelige Gaver, da lad det være til Menighedens Opbyggelse, at I søge at blive rige derpå! ¹³ Derfor, den, som taler i Tunger, han bede om, at han må kunne udlægge det. ¹⁴ Thi dersom: jeg taler i Tunger og beder, da beder, vel min Ånd, men min Forstand er uden Frugt. ¹⁵ Hvad da? Jeg vil bede med Ånden, men jeg vil også bede med Forstanden; jeg vil lovsynge med Ånden, men jeg vil også lovsynge med Forstanden. ¹⁶ Ellers, når du priser Gud i Ånden*, hvorledes vil da den, som indtager den uindviedes Plads, kunne sige sit Amen til din Taksigelse, efterdi han ikke ved, hvad du siger? { [*i Tungetalen.] } ¹⁷ Thi vel er din Taksigelse smuk, men den anden opbygges ikke. ¹⁸ Jeg takker Gud for, at jeg mere end I alle taler i Tunger. ¹⁹ Men i en Menighed vil jeg hellere tale fem Ord med min Forstand, for at jeg også kan undervise andre, end ti Tusinde Ord i Tunger. ²⁰ Brødre! vorder ikke Børn i Forstand, men værer Børn i Ondskab, i Forstand derimod vorder fuldvoksne! ²¹ Der er skrevet i Loven: "Ved Folk med fremmede Tungemål og ved fremmedes Læber vil jeg tale til dette Folk, og de skulle end ikke således høre mig, siger Herren." ²² Således er Tungetalen til et Tegn, ikke for dem, som tro, men for de vantro; men den profetiske Gave er det ikke for de vantro, men for dem, som tro. ²³ Når altså den hele Menighed kommer sammen, og alle tale i Tunger, men der kommer uindviede eller vantro ind, ville de da ikke sige, at I rase? ²⁴ Men dersom alle profetere, og der kommer nogen vantro eller uindviet ind, da overbevises han af alle, han bedømmes af alle, ²⁵ hans Hjertes skjulte Tanker åbenbares, og så vil han falde på sit Ansigt og tilbede Gud og forkynde, at Gud er virkelig i eder. ²⁶ Hvad da Brødre? Når I komme sammen, da har enhver en Lovsang, en Lære, en Åbenbaring, en Tungetale, en Udlægning; alt ske til Opbyggelse! ²⁷ Dersom nogen taler i Tunger, da være det to, eller i det højeste tre hver Gang, og den ene efter den anden, og én udlægge det! ²⁸ Men dersom der ingen Udlægger er til Stede, da tie hin i Menigheden, men han tale for sig selv og for Gud! ²⁹ Men af Profeter tale to eller tre, og de andre bedømme det; ³⁰ men dersom en anden, som sidder der, får en Åbenbarelse, da tie den første! ³¹ Thi I kunne alle profetere, den ene efter den anden, for at alle kunne

lære, og alle blive formanede, ³² og Profeters Ånder ere Profeter undergivne. ³³ Thi Gud er ikke Forvirringens, men Fredens Gud. Ligesom i alle de helliges Menigheder ³⁴ skulle eders Kvinder tie i Forsamlingerne; thi det tilstedes dem ikke at tale, men lad dem underordne sig, ligesom også Loven siger. ³⁵ Men ville de lære noget, da adspørge de deres egne Mænd hjemme; thi det er usømmeligt for en Kvinde at tale i en Menighedsforsamling. ³⁶ Eller er det fra eder, at Guds Ord er udgået? eller er det til eder alene, at det er kommet? ³⁷ Dersom nogen tykkes, at han er en Profet eller åndelig, han erkende, at hvad jeg skriver til eder, er Herrens Bud. ³⁸ Men er nogen uvidende derom, så får han være uvidende! ³⁹ Altså, mine Brødre! tragter efter at profetere og forhindrer ikke Talen i Tunger! ⁴⁰ Men alt ske sømmeligt og med Orden!

15

¹ Men jeg kundgør eder, Brødre, det Evangelium, som jeg Forkyndte eder, hvilket I også modtog, i hvilket I også stå, ² ved hvilket I også frelses, hvis I fastholde, med hvilket Ord jeg forkyndte eder det - ellers troede I forgæves. ³ Jeg overleverede eder nemlig som noget af det første, hvad jeg også har modtaget: at Kristus døde for vore Synder, efter Skrifterne; ⁴ og at han blev begravet; og at han er bleven oprejst den tredje Dag, efter Skrifterne; ⁵ og at han blev set af Kefas, derefter af de tolv; ⁶ derefter blev han set af over fem Hundrede Brødre på én Gang, af hvilke de fleste endnu ere i Live, men nogle ere hensovede; ⁷ derefter blev han set af Jakob, dernæst af alle Apostlene; ⁸ men sidst af alle blev han set også af mig som det ufuldbårne Foster; ⁹ thi jeg er den ringeste af Apostlene, jeg, som ikke er værd at kaldes Apostel, fordi jeg har forfulgt Guds Menighed. ¹⁰ Men af Guds Nåde er jeg det, jeg er, og hans Nåde imod mig har ikke været forgæves; men jeg har arbejdet mere end de alle, dog ikke jeg, men Guds Nåde, som er med mig. ¹¹ Hvad enten det da er mig eller de andre, således prædike vi, og således troede I. ¹² Men når der prædiket, at Kristus er oprejst fra de døde, hvorledes sige da nogle iblandt eder, at der ikke er dødes Opstandelse? ¹³ Dersom der ikke er dødes Opstandelse, da er ikke heller Kristus oprejst. ¹⁴ Men er Kristus ikke oprejst, da er vor Prædiken jo tom, og eders Tro også tom. ¹⁵ Men vi blive da også fundne som falske Vidner om Gud, fordi vi have vidnet imod Gud, at han oprejste Kristus, hvem han ikke har oprejst, såfremt døde virkelig ikke oprejses. ¹⁶ Thi dersom døde

ikke oprejses, da er Kristus ikke heller oprejst. ¹⁷ Men dersom Kristus ikke er oprejst, da er eders Tro forgæves; så ere I endnu i eders Synder; ¹⁸ da gik altså også de, som ere hensovede i Kristus, fortabt. ¹⁹ Have vi alene i dette Liv sat vort Håb til Kristus, da ere vi de ynkværdigste af alle Mennesker. ²⁰ Men nu er Kristus oprejst fra de døde, som Førstegrøde af de hensovede. ²¹ Thi efterdi Død kom ved et Menneske, er også dødes Opstandelse kommen ved et Menneske. ²² Thi ligesom alle dø i Adam, således skulle også alle levendegøres i Kristus. ²³ Dog hver i sit Hold: som Førstegrøde Kristus, dernæst de, som tilhøre Kristus, ved hans Tilkommelse. ²⁴ Derpå kommer Enden, når han overgiver Gud og Faderen Riget, når han har tilintetgjort hver Magt og hver Myndighed og Kraft. ²⁵ Thi han bør være Konge, indtil han får lagt alle Fjenderne under sine Fødder. ²⁶ Den sidste Fjende, som tilintetgøres, er Døden. ²⁷ Han har jo "lagt alle Ting under hans Fødder." Men når han* siger: "Alt er underlagt" - åbenbart med Undtagelse af den, som underlagde ham alt - { [*Kristus.] } ²⁸ når da alle Ting ere blevne ham underlagte, da skal også Sønnen selv underlægge sig ham, som har underlagt ham alle Ting, for at Gud kan være alt i alle. ²⁹ Hvad ville ellers de udrette, som lade sig døbe for de døde? Dersom døde overhovedet ikke oprejses, hvorfor lade de sig da døbe for dem? ³⁰ Hvorfor udsætte da også vi os hver Time for Fare? ³¹ Jeg dør daglig, så sandt jeg har eder, Brødre, at rose mig af i Kristus Jesus, vor Herre. ³² Hvis jeg som et almindeligt Menneske* har kæmpet med vilde Dyr i Efesus, hvad Gavn har jeg så deraf? Dersom døde ikke oprejses, da "lader os spise og drikke, thi i Morgen dø vi." { [*uden Udsigt til at opstå efter Døden. Ap. G. 19, 23 flg. K. 20, 19. 2 Kor. 1, 8. Es. 22, 13. Luk. 12, 19.] } ³³ Farer ikke vild; slet Omgang fordærver gode Sæder! ³⁴ Vorder ædrue, som det bør sig, og synder ikke; thi nogle kende ikke Gud; til Skam for eder siger jeg det. ³⁵ Men man vil sige: "Hvorledes oprejses de døde? hvad Slags Legeme komme de med?" ³⁶ Du Dære! det, som du sår, bliver ikke levendegjort, dersom det ikke dør. ³⁷ Og hvad du end sår, da sår du ikke det Legeme, der skal vorde, men et nøgent Korn, være sig af Hvede eller af anden Art. ³⁸ Men Gud giver det et Legeme, således som han har villet, og hver Sædart sit eget Legeme. ³⁹ Ikke alt Kød er det samme Kød, men ét er Menneskers, et andet Kvægs Kød, et andet Fugles Kød, et andet Fisks. ⁴⁰ Og der er himmelske Legemer og jordiske

Legemer; men én er de himmelskes Herlighed, en anden de jordiske. ⁴¹ Én er Solens Glans og en anden Månens Glans og en anden Stjernernes Glans; thi den ene Stjerne er forskellig fra den anden i Glans. ⁴² Således er det også med de dødes Opstandelse: det såes i Forkrænkelighed, det oprejses i Uforkrænkelighed; ⁴³ det såes i Vanære, det oprejses i Herlighed; det såes i Skrøbelighed, det oprejses i Kraft; ⁴⁴ der såes et sjæleligt Legeme, der oprejses et åndeligt Legeme. Når der gives et sjæleligt Legeme, gives der også et åndeligt. ⁴⁵ Således er der også skrevet: "Det første Menneske, Adam, blev til en levende Sjæl;" den sidste Adam blev til en levendegørende Ånd. ⁴⁶ Men det åndelige er ikke det første, men det sjælelige; derefter det åndelige. ⁴⁷ Det første Menneske var af Jord, jordisk; det andet Menneske er fra Himmelen. ⁴⁸ Sådan som den jordiske var, sådanne ere også de jordiske; og sådan som den himmelske er, sådanne ere også de himmelske. ⁴⁹ Og ligesom vi have båret den jordiskes Billede, således skulle vi også bære den himmelskes Billede! ⁵⁰ Men dette siger jeg, Brødre! at Kød og Blod kan ikke arve Guds Rige, ej heller arver Forkrænkeligheden Uforkrænkeligheden. ⁵¹ Se, jeg siger eder en Hemmelighed: Alle skulle vi ikke hensove, men vi skulle alle forvandles, ⁵² i et Nu, i et Øjeblik, ved den sidste Basun; thi Basunen skal lyde, og de døde skulle oprejses uforkrænkelige, og vi skulle forvandles. ⁵³ Thi dette forkrænkelige må iføre sig Uforkrænkelighed, og dette dødelige iføre sig Udødelighed. ⁵⁴ Men når dette forkrænkelige har iført sig Uforkrænkelighed, og dette dødelige har iført sig Udødelighed, da skal det Ord opfyldes, som er skrevet: "Døden er opslugt til Sejrr." ⁵⁵ "Død, hvor er din Sejrr? Død, hvor er din Brod?" ⁵⁶ Men Dødens Brod er Synden, og Syndens Kraft er Loven. ⁵⁷ Men Gud ske Tak, som giver os Sejren ved vor Herre Jesus Kristus! ⁵⁸ Derfor, mine elskede Brødre! bliver faste, urokkelige, altid rige i Herrens Gerning, vidende, at eders Arbejde er ikke forgæves i Herren.

16

¹ Men hvad Indsamlingen til de hellige angår, da gør jeg også I, ligesom jeg forordnede for Menighederne i Galatien! ² Hver første Dag i Ugen lægge enhver af eder hjemme hos sig selv noget til Side og samle, hvad han måtte have Lykke til, for at der ikke først skal ske Indsamlinger, når jeg kommer. ³ Men når jeg kommer, vil jeg sende, hvem I måtte finde skikkede dertil, med Breve for at bringe eders

Gave til Jerusalem. ⁴ Men dersom det er værd, at også jeg rejser med, da kunne de rejse med mig. ⁵ Men jeg vil komme til eder, når jeg er dragen igennem Makedonien; thi jeg drager igennem Makedonien; ⁶ men hos eder vil jeg måske blive eller endog overvintre, for at I kunne befordre mig videre, hvor jeg så rejser hen. ⁷ Thi nu vil jeg ikke se eder på Gennemrejse; jeg håber nemlig at forblive nogen Tid hos eder, om Herren vil tilstede det. ⁸ Men i Efesus vil jeg forblive indtil Pinsen; ⁹ thi en Dør står mig åben, stor og virksom, og der er mange Modstandere. ¹⁰ Men om Timotheus kommer, da ser til, at han kan færdes hos eder uden Frygt; thi han gør Herrens Gerning, såvel som jeg. ¹¹ Derfor må ingen ringeagte ham; befordre ham videre i Fred, for at han kan komme til mig; thi jeg venter ham med Brødrene. ¹² Men hvad Broderen Apollos angår, da har jeg meget opfordret ham til at komme til eder med Brødrene; men det var i hvert Fald ikke hans Villie at komme nu, men han vil komme, når han får belejlig Tid. ¹³ Våger, står faste i Troen, værer mandige, værer stærke! ¹⁴ Alt ske hos eder i Kærlighed! ¹⁵ Men jeg formaner eder, Brødre - I kende Stefanus' Hus, at det er Akajas Førstegrøde, og de have hengivet sig selv til at tjene de hellige - ¹⁶ til at også I skulle underordne eder under sådanne og enhver, som arbejder med og har Besvær. ¹⁷ Men jeg glæder mig ved Stefanus's og Fortunatus's og Akaikus's Nærværelse, fordi disse have udfyldt Savnet af eder; ¹⁸ thi de have vederkvæget min Ånd og eders. Skønner derfor på sådanne! ¹⁹ Menighederne i Asien hilse eder. Akvila og Priska hilse eder meget i Herren tillige med Menigheden i deres Hus. ²⁰ Alle Brødrene hilse eder. Hilser hverandre med et helligt Kys! ²¹ Hilsenen med min, Paulus's egen Hånd. ²² Dersom nogen ikke elsker Herren, han være en Forbandelse! Maran Atha*. { [*d. e. Herren kommer.] } ²³ Den Herres Jesu Nåde være med eder! ²⁴ Min Kærlighed med eder alle i Kristus Jesus!

2 KORINTERNE

¹ Paulus, ved Guds Villie Kristi Jesu Apostel, og Broderen Timotheus til Guds Menighed, som er i Korinth, tillige med alle de hellige, som ere i hele Akaja: ² Nåde være med eder og Fred fra Gud vor Fader og den Herre Jesus Kristus! ³ Lovet være Gud og vor Herres Jesu Kristi Fader, Barmhjertighedens Fader og al Trøsts Gud, ⁴ som trøster os under al vor Trængsel, for at vi må kunne trøste dem, som ere i alle Hånde Trængsel, med den Trøst, hvormed vi selv trøstes af Gud! ⁵ Thi ligesom Kristi Lidelser komme rigeligt over os, således bliver også vor Trøst rigelig ved Kristus. ⁶ Men hvad enten vi lide Trængsel, sker det til eders Trøst og Frelse, eller vi trøstes, sker det til eders Trøst, som viser sin Kraft i, at I udholde de samme Lidelser, som også vi lide; og vort Håb om eder er fast, ⁷ efterdi vi vide, at ligesom I ere delagtige i Lidelserne, således ere I det også i Trøsten. ⁸ Thi vi ville ikke, Brødre! at I skulle være uvidende om den Trængsel, som kom over os i Asien, at vi bleve overvættede besværede, over Evne, så at vi endog mistvivlede om Livet. ⁹ Ja, selv have vi hos os selv fået det Svar: "Døden", for at vi ikke skulde forlade os på os selv, men på Gud, som oprejser de døde, ¹⁰ han, som friede os ud af så stor en Dødsfare og vil fri os, til hvem vi have sat vort Håb, at han også fremdeles vil fri os, ¹¹ idet også I komme os til Hjælp med Bøn for os, for at der fra mange Munde må blive rigeligt takket for os, for den Nåde, som er bevist os. ¹² Thi dette er vor Ros, vor Samvittigheds Vidnesbyrd, at i Guds Hellighed og Renhed, ikke i kødelig Visdom, men i Guds Nåde have vi færdedes i Verden, men mest hos eder. ¹³ Thi vi skrive eder ikke andet til end det, som I læse eller også erkende; men jeg håber, at I indtil Enden skulle erkende, ¹⁴ ligesom I også til Dels have erkendt om os, at vi ere eders Ros, ligesom I ere vor, på den Herres Jesu Dag. ¹⁵ Og i Tillid hertil havde jeg i Sinde at komme først til eder, for at I skulde få Nåde to Gange, ¹⁶ og om ad eder at drage til Makedonien og atter fra Makedonien at komme til eder og blive befordret videre af eder til Judæa. ¹⁷ Når jeg nu havde dette i Sinde, mon jeg da så handlede i Letsindighed? Eller hvad jeg beslutter, beslutter jeg det efter Kødet, for at der hos mig skal være Ja, Ja og Nej, Nej? ¹⁸ Så sandt Gud er trofast, er vor Tale til eder ikke Ja og Nej. ¹⁹ Thi Guds Søn, Kristus Jesus, som blev prædikeret iblandt eder ved os, ved mig og Silvanus og

Timotheus, han blev ikke Ja og Nej, men Ja er vorden i ham. ²⁰ Thi så mange, som Guds Forjættelser ere, i ham have de deres Ja; derfor få de også ved ham deres Amen, Gud til Ære ved os. ²¹ Men den, som holder os med eder fast til Kristus og salvede os, er Gud, ²² som også beseglede os og gav os Åndens Pant i vore Hjerter. ²³ Men jeg kalder Gud til Vidne over min Sjæl på, at det var for at skåne eder, at jeg ikke igen kom til Korinth. ²⁴ Ikke at vi ere Herrer over eders Tro, men vi ere Medarbejdere på eders Glæde; thi i Troen stå I.

2

¹ Men jeg beslutte dette hos mig selv, at jeg vilde ikke atter komme til eder med Bedrøvelse. ² Thi dersom jeg bedrøver eder, hvem er da den, som gør mig glad, uden den, som bedrøves af mig? ³ Og jeg skrev netop derfor, for at jeg ikke, når jeg kom, skulde have Bedrøvelse af dem, som jeg burde have Glæde af, idet jeg havde den Tillid til eder alle, at min Glæde deles af eder alle. ⁴ Thi ud af stor Hjertets Trængsel og Beklemthed skrev jeg eder til, under mange Tårer, ikke for at I skulde blive bedrøvede, men for at I skulde kende den Kærlighed, som jeg har særlig til eder. ⁵ Men dersom nogen har voldt Bedrøvelse, har han ikke bedrøvet mig, men til Dels, for ikke at sige det hårdere, eder alle. ⁶ Det er nok for ham med denne Straf, som han har fået af de fleste, ⁷ så at I tværtimod snarere skulle tilgive og trøste ham, for at han ikke skal drukne i den alt for store Bedrøvelse. ⁸ Derfor formaner jeg eder til at vedtage at vise ham Kærlighed. ⁹ Det var nemlig også derfor, at jeg skrev, for at erfare, hvor vidt I stå Prøve, om I ere lydige i alt. ¹⁰ Men hvem I tilgive noget, ham tilgiver også jeg; thi også hvad jeg selv har tilgivet, om jeg har tilgivet noget, det har jeg gjort for eders Skyld, for Kristi Åsyn, ¹¹ for at vi ikke skulle bedrages af Satan; thi hans Anslag ere os ikke ubekendte. ¹² Da jeg kom til Troas for at prædike Kristi Evangelium, og der var åbnet mig en Dør i Herren, ¹³ da havde jeg ingen Ro i min Ånd, fordi jeg ikke fandt Titus, min Broder; men jeg tog Afsked med dem og drog til Makedonien. ¹⁴ Men Gud ske Tak, som altid fører os i Sejrstog i Kristus og lader sin Kundskabs Duft blive kendelig ved os på ethvert Sted. ¹⁵ Thi en Kristi Vellugt ere vi for Gud, iblandt dem, som frelses, og iblandt dem, som fortabes, ¹⁶ for disse en Duft af Død til Død, for hine en Duft af Liv til Liv. Og hvem er dygtig dertil? ¹⁷ Thi vi ere ikke som de mange, at vi gøre en Forretning af Guds Ord, men som af Renhed, som af Gud tale vi for Guds Åsyn i Kristus.

3

¹ Begynde vi atter at anbefale os selv? eller behøve vi, som nogle, Anbefalingsbreve til eder eller fra eder? ² I ere vort Brev, som er indskrevet i vore Hjerter, og som kendes og læses af alle Mennesker, ³ idet det ligger klart som Dagen, at I ere et Kristi Brev, udfærdiget af os, indskrevet ikke med Blæk, men med den levende Guds Ånd, ikke på Stentavler, men på Hjerters Kødtafler. ⁴ Men en sådan Tillid have vi til Gud ved Kristus, ⁵ ikke at vi af os selv ere dygtige til at udtænke noget som ud af os selv; men vor Dygtighed er af Gud, ⁶ som også gjorde os dygtige til at være en ny Pagts Tjenere, ikke Bogstavens, men Åndens; thi Bogstaven ihjelslår, men Ånden levendegør. ⁷ Men når Dødens Tjeneste, med Bogstaver indristet i Sten, fremtrådte i Herlighed, så at Israels Børn ikke kunde fæste Øjet på Moses's Ansigt på Grund af hans Ansigts Herlighed, som dog forsvandt, ⁸ hvorledes skal da ikke Åndens Tjeneste end mere være i Herlighed? ⁹ Thi når Fordømmelsens Tjeneste havde Herlighed, er meget mere Retfærdighedens Tjeneste rig på Herlighed. ¹⁰ Ja, det herlige er jo i dette Tilfælde endog uden Herlighed i Sammenligning med den endnu større Herlighed. ¹¹ Thi når det, der forsvandt, fremtrådte med Herlighed, da skal meget mere det, der bliver, være i Herlighed. ¹² Efterdi vi altså have et sådant Håb, gå vi frem med stor Frimodighed ¹³ og gøre ikke som Moses, der lagde et Dække over sit Ansigt, for at Israels Børn ikke skulde fæste Øjet på, at det, der forsvandt, fik Ende. ¹⁴ Men deres Tanker bleve forhædede; thi indtil den Dag i Dag forbliver det samme Dække over Oplæsningen af den gamle Pagt uden at tages bort; thi i Kristus er det, at det svinder. ¹⁵ Men der ligger indtil denne Dag et Dække over deres Hjerter, når Moses oplæses; ¹⁶ når de derimod omvende sig til Herren, da borttages Dækket. ¹⁷ Men Herren er Ånden, og hvor Herrens Ånd er, er der Frihed. ¹⁸ Men alle vi, som med ubedækket Ansigt skue Herrens Herlighed som i et Spejl, blive forvandlede til det samme Billede, fra Herlighed til Herlighed, så som det er fra Åndens Herre.

4

¹ Derfor, da vi have denne Tjeneste efter den Barmhjerlighed, som er bleven os til Del, så tabe vi ikke Modet; ² men vi have frasagt os de skammelige Smugveje, så vi ikke vandre i Træskhed, ej heller forfalske Guds Ord, men ved Sandhedens Åbenbarelse anbefale os til alle

Menneskers Samvittighed for Guds Åsyn. ³ Men om også vort Evangelium er tildækket, da er det tildækket iblandt dem, som fortages, ⁴ dem, i hvem denne Verdens Gud har forblindet de vantros Tanker, for at Lyset ikke skulde skinne fra Evangeliet om Kristi Herlighed, han, som er Guds Billede. ⁵ Thi ikke os selv prædike vi, men Kristus Jesus som Herre, os derimod som eders Tjenere for Jesu Skyld. ⁶ Thi Gud, som sagde: "Af Mørke skal Lys skinne frem", han har ladet det skinne i vore Hjerter for, at bringe Kundskaben om Guds Herlighed på Kristi Åsyn for Lyset. ⁷ Men denne Skat have vi i Lerkar, for at den overvættes Kraft må være Guds, og ikke fra os, ⁸ vi, som trænges på alle Måder, men ikke stænges inde, ere tvivlrådige, men ikke fortvivlede, ⁹ forfulgte, men ikke forladte, nedslagne, men ikke ihjelslagne, ¹⁰ altid bærende Jesu Dødelse om i Legemet, for at også Jesu Liv må åbenbares i vort Legeme. ¹¹ Thi altid overgives vi, som leve, til Død for Jesu Skyld, for at også Jesu Liv må åbenbares i vort dødelige Kød. ¹² Således er Døden virksom i os, men Livet i eder! ¹³ Men efterdi vi have den samme Troens Ånd, som der er skrevet: "Jeg troede, derfor talte jeg," så tro også vi, og derfor tale vi også, ¹⁴ idet vi vide, at han, som oprejste den Herre Jesus, skal også oprejse os med Jesus og fremstille os tillige med eder. ¹⁵ Thi det sker alt sammen for eders Skyld, for at Nåden må vokse ved at nå til flere, og til Guds Ære forøge Taksigelsen. ¹⁶ Derfor tabe vi ikke Modet; men om også vort udvortes Menneske fortæres, fornyes dog vort indvortes Dag for Dag. ¹⁷ Thi vor Trængsel, som er stakket og let, virker for os over al Måde og Mål en evig Vægt af Herlighed, ¹⁸ idet vi ikke se på de synlige Ting, men på de usynlige; thi de synlige ere timelige, men de usynlige ere evige.

5

¹ Thi vi vide, at dersom vor jordiske Teltbolig nedbrydes, have vi en Bygning fra Gud, en Bolig, som ikke er gjort med Hænder, en evig i Himlene. ² Ja, også i denne* sukke vi, længselsfulde efter at overklædes med vor Bolig fra Himmelen, { [*den jordiske Teltbolig.] } ³ så sandt vi da som iklædte ikke skulle findes nøgne.* { [*d. e. uden Legeme, i Dødsriget, jfr. V. 4.] } ⁴ Ja, vi, som ere i dette Telt, sukke; besværede, efterdi vi ikke ville afklædes, men overklædes, for at det dødelige kan blive opslugt af Livet. ⁵ Men den, som har sat os i Stand just til dette, er Gud, som gav os Åndens Pant. ⁶ Derfor ere vi altid frimodige og vide, at medens vi ere hjemme i Legemet, ere vi borte fra Herren -

⁷ thi i Tro vandre vi, ikke i Beskuelse - ⁸ ja, vi ere frimodige og have snarere Lyst til at vandre bort fra Legemet og være hjemme hos Herren. ⁹ Derfor sætte vi også vor Ære i, hvad enten vi ere hjemme eller borte, at være ham velbehagelige. ¹⁰ Thi vi skulle alle åbenbares for Kristi Domstol, for at hver kan få igen, hvad der ved Legemet er gjort, efter det, som han har øvet, enten godt eller ondt. ¹¹ Efterdi vi da kende Frygten for Herren, søge vi at vinde Mennesker; men for Gud ere vi åbenbare; ja, jeg håber, at vi også ere åbenbare for eders Samvittigheder. ¹² Ikke anbefale vi atter os selv til eder; men vi give eder Anledning til at rose eder af os, for at I, kunne have noget at svare dem, som rose sig af det udvortes og ikke af Hjertet. ¹³ Thi når vi "bleve afsindige"; var det for Guds Skyld, og når vi ere besindige, er det for eders Skyld. ¹⁴ Thi Kristi Kærlighed tvinger os, ¹⁵ idet vi have sluttet således: En er død for alle, altså ere de alle døde; og han døde for alle, for at de levende ikke mere skulle leve for sig selv, men for ham, som er død og oprejst for dem. ¹⁶ Således vide vi fra nu af ikke af nogen efter Kødet*; om vi også have kendt Kristus efter Kødet, gøre vi det dog ikke mere nu. { [*efter det udvortes.] } ¹⁷ Derfor, om nogen er i Kristus, da er han en ny Skabning; det gamle er forbigangent, se, det er blevet nyt! ¹⁸ Men alt dette er fra Gud, som forligte os med sig selv ved Kristus og gav os Forligelsens Tjeneste, ¹⁹ efterdi det jo var Gud, som i Kristus forligte Verden med sig selv, idet han ikke tilregner dem deres Overtrædelser og har nedlagt Forligelsens Ord i os. ²⁰ Vi ere altså Sendebud i Kristi Sted, som om Gud formaner ved os; vi bede i Kristi Sted: Bliver forligte med Gud! ²¹ Den, som ikke kendte Synd, har han gjort til Synd for os, for at vi skulle blive Guds Retfærdighed i ham.

6

¹ Men som Medarbejdere formane vi også til, at I ikke forgæves må have modtaget Guds Nåde; ² (han siger jo: "På en behagelig Tid bønhørte jeg dig, og på en Frelsens Dag hjalp jeg dig." Se, nu er det en velbehagelig Tid, se, nu er det en Frelsens Dag;) ³ og vi give ikke i nogen Ting noget Anstød, for at Tjenesten ikke skal blive lastet; ⁴ men i alting anbefale vi som Guds Tjenere os selv ved stor Udholdenhed i Trængsler, i Nød, i Angster, ⁵ under Slag, i Fængsler, under Oprør, under Besværligheder, i Nattevågen, i Faste, ⁶ ved Renhed, ved Kundskab, ved Langmodighed, ved Velvillighed, ved den Helligånd, ved uskrømtet Kærlighed, ⁷ ved Sandheds Ord, ved Guds Kraft,

ved Retfærdighedens Våben både til Angreb og Forsvar; ⁸ ved Ære og Vanære, ved ondt Rygte og godt Rygte; som Forførere og dog sanddru; ⁹ som ukendte og dog velkendte; som døende, og se, vi leve; som de, der tugtes, dog ikke til Døde; ¹⁰ som bedrøvede, dog altid glade; som fattige, der dog gøre mange rige; som de, der intet have, og dog eje alt. ¹¹ Vor Mund er opladt over for eder, Korinthiere! vort Hjerter er udvidet. ¹² I have ikke snæver Plads i os, men der er snæver Plads i eders Hjerter. ¹³ Men ligeså til Gengæld (jeg taler som til mine Børn), må også I udvide eders Hjerter! ¹⁴ Drager ikke i ulige Åg med vantro; thi hvad Fællesskab har Retfærdighed og Lovløshed? eller hvad Samfund har Lys med Mørke? ¹⁵ Hvad Samklang er der mellem Kristus og Belial? eller hvad Delagtighed har en troende med en vantro? ¹⁶ Hvad Samstemning har Guds Tempel med Afguder? Thi vi ere den levende Guds Tempel, ligesom Gud har sagt: "Jeg vil bo og vandre iblandt dem, og jeg vil være deres Gud, og de skulle være mit Folk." ¹⁷ "Derfor går ud fra dem og udskiller eder fra dem, siger Herren, og rører ikke noget urent; og jeg vil antage mig eder," ¹⁸ "og jeg vil være eders Fader, og I skulle være mine Sønner og Døtre, siger Herren, den Almægtige."

7

¹ Derfor, efterdi vi have disse Forjættelser, I elskede! så lader os rense os selv fra al Kødets og Åndens Besmittelse, så vi gennemføre Hellighed i Guds Frygt! ² Giver os Rum; ingen have vi gjort Uret, ingen ødelagt, ingen bedraget. ³ Jeg siger det ikke for at fælde Dom; jeg har jo sagt tilforn, at I ere i vore Hjerter, så at vi dø sammen og leve sammen. ⁴ Jeg har stor Frimodighed over for eder; jeg roser mig meget af eder, jeg er fuld af Trøst, jeg strømmer over af Glæde under al vor Trængsel. ⁵ Thi også da vi kom til Makedonien, havde vort Kød ingen Ro, men vi trængtes på alle Måder: udadtil Kampe, indadtil Angster. ⁶ Men han, som trøster de nedbøjede, Gud, han trøstede os ved Titus's Komme; ⁷ dog ikke alene ved hans Komme, men også ved den Trøst, hvormed han var bleven trøstet over eder, idet han fortalte os om eders Længsel, eders Gråd, eders Nidkærhed for mig, så at jeg glædede mig end mere. ⁸ Thi om jeg end har bedrøvet eder ved Brevet, fortryder jeg det ikke. Om jeg også har fortrudt det, - jeg ser jo, at hint Brev, ihvorvel kun til en Tid, har bedrøvet eder, - ⁹ så glæder jeg mig nu, ikke over, at I bleve bedrøvede, men over, at I bleve bedrøvede til Omvendelse; thi I bleve bedrøvede efter Guds Sind, for

at I ikke i nogen Måde skulde lide Skade af os. ¹⁰ Thi den Bedrøvelse, der er efter Guds Sind, virker Omvendelse til Frelse, som ikke fortrydes; men Verdens Bedrøvelse virker Død. ¹¹ Thi se, just dette, at I bleve bedrøvede efter Guds Sind, hvor stor en Iver virkede det ikke hos eder, ja Forsvar, ja Harme, ja Frygt, ja Længsel, ja Nidkærhed, ja Straf! På enhver Måde beviste I, at I selv vare rene i den Sag. ¹² Altså, når jeg skrev til eder, var det ikke for hans Skyld, som gjorde Uret, ikke heller for hans Skyld, som led Uret, men for at eders Iver for os skulde blive åbenbar hos eder for Guds Åsyn. ¹³ Derfor ere vi blevne trøstede. Men til vor Trøst kom end yderligere Glæden over Titus's Glæde, fordi hans Ånd har fået Vederkvælgelse fra eder alle. ¹⁴ Thi i hvad jeg end har rost mig af eder for ham, er jeg ikke bleven til Skamme; men ligesom vi i alle Ting have talt Sandhed til eder, således er også vor Ros for Titus bleven Sandhed. ¹⁵ Og hans Hjerter drages inderligere til eder, når han mindes Lydigheden hos eder alle, hvorledes I modtog ham med Frygt og Bæven. ¹⁶ Jeg glæder mig over, at jeg i alt kan lide på eder.

8

¹ Men vi kundgøre eder, Brødre! den Guds Nåde, som er given i Makedoniens Menigheder, ² at under megen Trængsels Prøvelse har deres overstrømmende Glæde og deres dybe Fattigdom strømmet over i deres Gavmildheds Rigdom. ³ Thi efter Evne (det vidner jeg) gave de, ja, over Evne af egen Drift, ⁴ idet de med megen Overtalelse bade os om den Nåde at måtte tage Del i Hjælpen til de hellige, ⁵ og ikke alene som vi havde håbet, men sig selv gav de først og fremmest til Herren og så til os, ved Guds Villie, ⁶ så at vi opfordrede Titus til, ligesom han forhen havde begyndt, således også til at tilendebringe hos eder også denne Gave. ⁷ Men ligesom I ere rige i alt, i Tro og Tale og Erkendelse og al Iver og i eders Kærlighed til os: måtte I da være rige også i denne Gave! ⁸ Jeg siger det ikke som en Befaling, men for ved andres Iver at prøve også eders Kærligheds Ægthed. ⁹ I kende jo vor Herres Jesu Kristi Nåde, at han for eders Skyld blev fattig, da han var rig, for at I ved hans Fattigdom skulde blive rige. ¹⁰ Og jeg giver min Mening herom til Kende; thi dette er eder gavnligt, I, som jo i Fjor vare de første til at begynde, ikke alene med Gerningen, men endogså med Villien dertil. ¹¹ Men fuldbringer da nu også Gerningen, for at, ligesom I vare redebonne til at ville, I også må fuldbringe det efter eders Evne. ¹² Thi når

Redebonheden er til Stede, da er den velbehagelig efter, hvad den evner, ikke efter, hvad den ikke evner. ¹³ Det er nemlig ikke Meningen, at andre skulle have Lettelse og I Trængsel; nej, det skal være ligeligt. Nu for Tiden må eders Overflod komme hines Trang til Hjælp, ¹⁴ for at også hines Overflod kan komme eders Trang til Hjælp, for at der kan blive Ligelighed, ¹⁵ som der er skrevet: "Den, som sankede meget, fik ikke for meget, og den, som sankede lidet, fik ikke for lidt." ¹⁶ Men Gud ske Tak, som giver den samme Iver for eder i Titus's Hjerte! ¹⁷ Thi vel har han modtaget min Opfordring; men da han er så ivrig, så er det af egen Drift, at han rejser til eder. ¹⁸ Og sammen med ham sende vi den Broder, hvis Ros i Evangeliet går igennem alle Menighederne, ¹⁹ og ikke det alene, men han er også udvalgt af Menighederne til at rejse med os med denne Gave, som besørages af os, for at fremme selve Herrens Ære og vor Redebonhed, ²⁰ idet vi undgå dette, at nogen skulde kunne laste os i Anledning af denne rige Hjælp, som besørages af os; ²¹ thi vi lægge Vind på, hvad der er godt ikke alene i Herrens, men også i Menneskers Øjne. ²² Men sammen med dem sende vi vor Broder, hvis Iver vi ofte i mange Måder have prøvet, men som nu er langt ivrigere på Grund af sin større Tillid til eder. ²³ Hvad Titus angår, da er han min Fælle og Medarbejder hos eder, og hvad vore Brødre angår, da ere de Menighedsudsendinge, Kristi Ære. ²⁴ Så giver dem da for Menighedernes Åsyn Beviset på eders Kærlighed og for det, vi have rost eder for.

9

¹ Thi om Hjælpen til de hellige er det overflødigt at skrive til eder; ² jeg kend eders Redebonhed, for hvilken jeg roser mig af eder hos Makedonierne, at nemlig Akaja alt fra i Fjor har været beredt; og eders Nidkærlighed æggede de fleste. ³ Men jeg sender Brødrene, for at vor Ros over eder i dette Stykke ikke skal vise sig tom, og for at I som jeg sagde, må være beredte. ⁴ for at ikke, når der kommer Makedoniere med mig, og de finder eder uforberedte, vi (for ej at sige I) da skulle blive til Skamme med denne Tillidsfuldhed. ⁵ Derfor har jeg anset det for nødvendigt at opfordre Brødrene til at gå i Forvejen til eder og forud bringe eders tidligere lovede Velsignelse i Stand, for at den kan være rede som Velsignelse og ikke som Kærighed. ⁶ Men dette siger jeg: Den, som sår sparsomt, skal også høste sparsomt, og den, som sår med Velsignelser, skal også høste med Velsignelser. ⁷ Enhver give, efter som han har sat sig for i sit Hjerte, ikke

fortrædeligt eller af Tvang; thi Gud elsker en glad Giver. ⁸ Men Gud er mægtig til at lade al Nåde rigeligt tilflyde eder, for at I i alting altid kunne have til fuld Tilfredshed og have rigeligt til al god Gerning, ⁹ som der er skrevet: "Han spredte ud, han gav de fattige, hans Retfærdighed bliver til evig Tid." ¹⁰ Men han, som giver "Sædemanden Sæd og Brød til at spise," han vil også skænke og mangfoldiggøre eders Udsæd og give eders Retfærdigheds Frugter Vækst, ¹¹ så I blive rige i alle Måder til al Gavmildhed, hvilken igennem os virker Taksigelse til Gud. ¹² Thi denne Offertjenestes Ydelse ikke alene afhjælper de helliges Trang, men giver også et Overskud ved manges Taksigelser til Gud, ¹³ når de ved det prøvede Sind, som denne Ydelse viser, bringes til at prise Gud for Lydigheden i eders Bekendelse til Kristi Evangelium og for Oprigtigheden i eders Samfund med dem og med alle, ¹⁴ også ved deres Bøn for eder, idet de længes efter eder på Grund af Guds overvættets Nåde imod eder. ¹⁵ Gud ske Tak for hans udsigelige Gave!

10

¹ Men jeg selv, Paulus, formaner eder ved Kristi Sagtmodighed og Mildhed, jeg, som, "når I se derpå, er ydmyg iblandt eder, men fraværende er modig over for eder", ² ja, jeg beder eder om ikke nærværende at skulle være modig med den Tillidsfuldhed, hvormed jeg agter at træde dristigt op imod nogle, som anse os for at vandre efter Kødet. ³ Thi om vi end vandre i Kødet, så stride vi dog ikke efter Kødet; ⁴ thi vore Stridsvåben er ikke kødelige, men mægtige for Gud til Fæstningers Nedbrydelse, ⁵ idet vi nedbryde Tankebygninger og al Højhed, som rejser sig imod Erkendelsen af Gud, og tage enhver Tanke til Fange til Lydighed imod Kristus ⁶ og ere rede til at straffe al Ulydighed, når eders Lydighed er bleven fuldkommen. ⁷ Se I på det udvortes? Dersom nogen trøster sig til selv at høre Kristus til, da slutte han igen fra sig selv, at ligesom han hører Kristus til, således gøre vi det også. ⁸ Ja, dersom jeg endog vilde rose mig noget mere af vor Magt, som Herren gav os til eders Opbyggelse og ikke til eders Nedbrydelse, skal jeg dog ikke blive til Skamme, ⁹ for at jeg ikke skal synes at ville skræmme eder ved mine Breve; ¹⁰ thi Brevene, siger man, ere vægtige og stærke, men hans legemlige Nærværelse er svag, og hans Tale intet værd. ¹¹ En sådan betænke, at således som vi fraværende ere med Ord ved Breve, således ville vi, også nærværende være i Gerning. ¹² Thi vi driste os ikke til at regne os iblandt

eller sammenligne os med somme af dem, der anbefale sig selv; men selv indse de ikke, at de måle sig med sig selv og sammenligne sig med sig selv. ¹³ Vi derimod ville ikke rose os ud i det umålelige, men efter Målet af den Grænselinie, som Gud har tildelt os som Mål, at nå også til eder. ¹⁴ Thi vi strække os ikke for vidt, som om vi ikke nåede til eder; vi ere jo komne også indtil eder i Kristi Evangelium, ¹⁵ så vi ikke rose os ud i det umålelige af andres Arbejder, men have det Håb, at, når eders Tro vokser, ville vi hos eder blive store, efter vor Grænselinie, så vi kunne komme langt videre ¹⁶ og forkynde Evangeliet i Landene hinsides eder, men ikke rose os inden for en andens Grænselinie af det allerede fuldførte. ¹⁷ Men den, som roser sig, rose sig af Herren! ¹⁸ Thi ikke den, der anbefaler sig selv, står Prøve, men den, hvem Herren anbefaler.

11

¹ Gid I vilde finde eder i en Smule Dårskab af mig! Dog, I gør det Jo nok. ² Thi jeg er nidkær for eder med Guds Nidkærlighed; jeg har jo trolovet eder med én Mand for at fremstille en ren Jomfru for Kristus. ³ Men jeg frygter for, at ligesom Slangen bedrog Eva ved sin Træskhed, således skulle eders Tanker fordærves og miste det oprigtige Sindelag over for Kristus. ⁴ Thi dersom nogen kommer og prædiker en anden Jesus, som vi ikke prædikede, eller I få en anderledes Ånd, som I ikke fik, eller et anderledes Evangelium, som I ikke modtog, da vilde I kønt finde eder deri. ⁵ Thi jeg mener ikke at stå tilbage i noget for de såre store Apostle. ⁶ Er jeg end ulærd i Tale, så er jeg det dog ikke i Kundskab; tværtimod på enhver Måde have vi lagt den for Dagen for eder i alle Stykker. ⁷ Eller gjorde jeg Synd i at fornede mig selv, for at I skulde ophøjes, idet jeg forkyndte eder Guds Evangelium for intet? ⁸ Andre Menigheder plyndrede jeg, idet jeg tog Sold af dem for at tjene eder, og medens jeg var nærværende hos eder og kom i Trang, faldt jeg ingen til Byrde; ⁹ thi min Trang afhjalp Brødrene, da de kom fra Makedonien, og i alt har jeg holdt og vil jeg holde mig uden Tynge for eder. ¹⁰ Så vist som Kristi Sandhed er i mig, skal denne Ros ikke fratages mig i Akajas Egne. ¹¹ Hvorfor? mon fordi jeg ikke elsker eder? Gud ved det. ¹² Men hvad jeg gør, det vil jeg fremdeles gøre, for at jeg kan afskære dem Lejligheden, som søge en Lejlighed, til at findes os lige i det, hvoraf de rose sig. ¹³ Thi sådanne ere falske Apostle, svigefulde Arbejdere, som påtage sig Skikkelse af Kristi Apostle. ¹⁴ Og det er intet

Under; thi Satan selv påtager sig Skikkelse af en Lysets Engel. ¹⁵ Derfor er det ikke noget stort, om også hans Tjenere påtage sig Skikkelse som Retfærdigheds Tjenere; men deres Ende skal være efter deres Gerninger. ¹⁶ Atter siger jeg: Ingen må agte mig for en Dåre; men hvis så skal være, så tåler mig endog som en Dåre, for at også jeg kan rose mig en Smule. ¹⁷ Hvad jeg nu taler, taler jeg ikke efter Herrens Sind, men som i Dårskab, idet jeg så tillidsfuldt roser mig. ¹⁸ Efterdi mange rose sig med Hensyn til Kødet, vil også jeg rose mig. ¹⁹ Gerne finde I eder jo i Dårerne, efterdi I ere kloge. ²⁰ I finde eder jo i, om nogen gør eder til Trælle, om nogen æder eder op, om nogen tager til sig, om nogen ophøjer sig, om nogen slår eder i Ansigtet. ²¹ Med Skamfuldhed siger jeg det, efterdi vi have været svage; men hvad end nogen trodser på (jeg taler i Dårskab), derpå trodser også jeg. ²² Ere de Hebræere? Jeg også. Ere de Israeliter? Jeg også. Ere de Abrahams Sæd? Jeg også. ²³ Ere de Kristi Tjenere? Jeg taler i Vanvid: jeg er det mere. Jeg har lidt langt flere Besværligheder, fået langt flere Slag, været hyppigt i Fængsel, ofte i Dødsfare. ²⁴ Af Jøder har jeg fem Gange fået fyrretyve Slag mindre end ét. ²⁵ Tre Gange er jeg bleven pisket, én Gang stenet, tre Gange har jeg lidt Skibbrud, et Døgn har jeg tilbragt på Dybet; ²⁶ ofte på Rejser, i Farer fra Floder, i Farer iblandt Røvere, i Farer fra mit Folk, i Farer fra Hedninger, i Farer i By, i Farer i Ørken, i Farer på Havet, i Farer iblandt falske Brødre; ²⁷ i Møje og Anstrengelse, ofte i Nattevågen, i Hunger og Tørst, ofte i Faste, i Kulde og Nøgenhed; ²⁸ foruden hvad der kommer til, mit daglige Overløb, Bekymringen for alle Menighederne. ²⁹ Hvem er skrøbelig, uden at også jeg er det? hvem bliver forarget, uden at det brænder i mig? ³⁰ Dersom jeg skal rose mig, da vil jeg rose mig af min Magtesløshed. ³¹ Gud og den Herres Jesu Fader, som er højlovet i Evighed, ved, at jeg ikke lyver. ³² I Damaskus holdt Kong Aretas's Statholder Damaskenernes Stad bevogtet for at gribe mig; ³³ men jeg blev igennem en Luge firet ned over Muren i en Kurv og undflyede af hans Hænder.

12

¹ Rose mig må jeg Gavnligt er det vel ikke; men jeg vil komme til Syner og Åbenbarelses fra Herren. ² Jeg kender et Menneske i Kristus*, som for fjorten År siden om han var i Legemet, det ved jeg ikke, eller uden for Legemet, det ved jeg ikke, Gud ved det blev borttrykket indtil den

tredje Himmel. { [*Kristus tilhørende.] } ³ Og jeg ved, at dette Menneske (om han var i Legemet, eller uden Legemet, det ved jeg ikke, Gud ved det), ⁴ at han blev borttrykket ind i Paradiset, og hørte uudsigelige Ord, som det ikke er et Menneske tilladt at udtale. ⁵ Af en sådan vil jeg rose mig; men af mig selv vil jeg ikke rose mig, uden af min Magtesløshed. ⁶ Thi vel bliver jeg ikke en Dåre, om jeg vilde rose mig; thi det vil være Sandhed, jeg siger; men jeg afholder mig derfra, for at ingen skal tænke højere om mig, end hvad han ser mig være, eller hvad han hører af mig. ⁷ Og for at jeg ikke skal hovmode mig af de høje Åbenbarelses, blev der givet mig en Torn i Kødets, en Satans Engel, for at han skulde slå mig i Ansigtet, for at jeg ikke skulde hovmode mig. ⁸ Om denne bad jeg Herren tre Gange, at han måtte vige fra mig; ⁹ og han har sagt mig: "Min Nåde er dig nok; thi Kraften fuldkommes i Magtesløshed." Allerhelst vil jeg derfor rose mig af min Magtesløshed, for at Kristi Kraft kan tage Bolig i mig. ¹⁰ Derfor er jeg veltilfreds under Magtesløshed, under Overlast, under Nød, under Forfølgelser, under Angster for Kristi Skyld; thi når jeg er magtesløs, da er jeg stærk. ¹¹ Jeg er bleven en Dåre. I tvang mig dertil. Jeg burde jo anbefales af eder; thi jeg har ikke stået tilbage i noget for de såre store Apostle, om jeg end, intet er. ¹² En Apostels Tegn bleve jo udførte, iblandt eder under Udholdenhed, ved Tegn og Undere og kraftige Gerninger. ¹³ Thi hvad er det vel, hvori I bleve stillede ringere end de andre Menigheder; uden at jeg ikke selv faldt eder til Byrde? Tilgiver mig denne Uret! ¹⁴ Se, dette er nu tredje Gang, jeg står rede til at komme til eder, og jeg vil ikke falde til Byrde; thi jeg søger ikke eders Gods, men eder selv, thi Børnene skulle ikke samle sammen til Forældrene, men Forældrene til Børnene. ¹⁵ Men jeg vil med Glæde gøre Opofrelser ja, opofres for eders Sjæle. Mon jeg, når jeg elsker eder højere, elskes mindre? ¹⁶ Men lad så være, at jeg ikke har været eder til Byrde, men jeg var træsk og fangede eder med List! ¹⁷ Har jeg da gjort mig Fordel af eder ved nogen af dem, jeg har sendt til eder? ¹⁸ Jeg opfordrede Titus og sendte Broderen med; har Titus da gjort sig nogen Fordel af eder? Vandrede vi ikke i den samme Ånd, i de samme Fodspor? ¹⁹ Alt længe have I ment, at vi forsvare os for eder. Nej, for Guds Åsyn tale vi i Kristus. Men det sker alt sammen, I elskede, for eders Opbyggelses Skyld. ²⁰ Thi jeg frygter for, at, når jeg kommer, jeg da måske ikke skal finde eder sådanne, som jeg ønsker,

og at jeg skal findes af eder sådan, som I ikke ønske; at der skal være Kiv, Nid, Hidsighed, Rænker, Bagtalelser, Øretuderier, Opblæsthed, Klammerier, ²¹ at min Gud, når jeg kommer igen, skal ydmyge mig i Anledning af eder, og jeg skal sørge over mange af dem, som forhen have syndet og ikke have omvendt sig fra den Urenhed og Utugt og Uterlighed, som de bedreve.

13

¹ Det er nu tredje Gang, jeg kommer til eder. På to og tre Vidners Mund skal enhver Sag stå fast. ² Jeg har sagt det forud og siger det forud, ligesom da jeg anden Gang var nærværende, således også nu fraværende til dem, som forhen have syndet, og til alle de øvrige, at, om jeg kommer igen, vil jeg ikke skåne, ³ efterdi I fordre Bevis på, at Kristus taler i mig, han, som ikke er magtesløs over for eder, men er stærk iblandt eder. ⁴ Thi vel blev han korsfæstet i Magtesløshed, men han lever ved Guds Kraft; også vi ere svage i ham*, men vi skulle leve med ham ved Guds Kraft over for eder. { [*for hans Skyld underkastede Lidelser.] } ⁵ Ransager eder selv, om I ere i Troen; prøver eder selv! Eller erkende I ikke om eder selv, at Jesus Kristus er i eder? ellers ere I udygtige. ⁶ Men jeg håber, at I skulle kende, at vi ere ikke udygtige. ⁷ Men vi bede til Gud om, at I intet ondt må gøre; ikke for at vi må vise os dygtige, men for at I må gøre det gode, vi derimod stå som udygtige. ⁸ Thi vi formå ikke noget imod Sandheden, men for Sandheden. ⁹ Thi vi glæde os, når vi ere magtesløse, og I ere stærke; dette ønske vi også, at I må blive fuldkommengjorte. ¹⁰ Derfor skriver jeg dette fraværende, for at jeg ikke nærværende skal bruge Streghed, efter den Magt, som Herren har givet mig til Opbyggelse, og ikke til Nedbrydelse. ¹¹ I øvrigt, Brødre! glæder eder, bliver fuldkommengjorte, lader eder formane, værer enige, værer fredssommelige; og Kærlighedens og Fredens Gud skal være med eder. ¹² Hilser hverandre med et helligt Kys! Alle de hellige hilse eder. ¹³ Den Herres Jesu Kristi Nåde og Guds Kærlighed og den Helligånds Samfund være med eder alle!

GALATERNE

¹ Paulus, Apostel, ikke af Mennesker, ikke heller ved noget Menneske, men ved Jesus Kristus og Gud Fader, som oprejste ham fra de døde, ² og alle Brødrene, som ere med mig, til Menighederne i Galatien: ³ Nåde være med eder og Fred fra Gud Fader og vor Herre Jesus Kristus, ⁴ som gav sig selv for vore Synder, for at han kunde udfri os af den nærværende onde Verden, efter vor Guds og Faders Villie, ⁵ ham være Æren i Evigheds Evighed! Amen. ⁶ Jeg undrer mig over, at I så snart lade eder føre bort fra ham, som kaldte eder til Kristi Nåde, hen til et anderledes Evangelium; ⁷ hvilket dog ikke er et andet, men det er kun nogle, som forvirre eder. og ville vende op og ned på Kristi Evangelium. ⁸ Men selv om vi eller en Engel fra Himmelen forkynder eder Evangeliet anderledes; end vi have forkyndt eder det, han være en Forbandelse! ⁹ Som vi før have sagt, så siger jeg nu igen: Dersom nogen forkynder eder Evangeliet anderledes, end I have modtaget det, han være en Forbandelse! ¹⁰ Taler jeg da nu Mennesker til Villie, eller Gud? eller søger jeg at behage Mennesker? Dersom jeg endnu vilde behage Mennesker, da var jeg ikke en Kristi Tjener. ¹¹ Men jeg kundgør eder, Brødre! at det Evangelium, som er forkyndt af mig, er ikke Menneskeværk; ¹² thi heller ikke jeg har modtaget det eller er bleven undervist derom af noget Menneske, men ved Åbenbarelse at Jesus Kristus. ¹³ I have jo hørt om min Vandel forhen i Jødedommen, at jeg over al Måde forfulgte Guds Menighed og søgte at udrydde den. ¹⁴ Og jeg gik videre i Jødedommen end mange jævnaldrende i mit Folk, idet jeg var langt mere nidkær for mine fædrene Overleveringer. ¹⁵ Men da det behagede Gud, som fra min Moders Liv havde udtaget mig og havde kaldet mig ved sin Nåde, ¹⁶ at åbenbare sin Søn i mig, for at jeg skulde forkynde Evangeliet om ham iblandt Hedningerne: da spurgte jeg straks ikke Kød og Blod til Råds, ¹⁷ drog heller ikke op til Jerusalem, til dem, som før mig vare Apostle, men jeg drog bort til Arabien og vendte atter tilbage til Damaskus. ¹⁸ Senere, tre År efter, drog jeg op til Jerusalem for at blive kendt med Kefas og blev hos ham i femten Dage. ¹⁹ Men nogen anden af Apostlene så jeg ikke, men kun Jakob, Herrens Broder. ²⁰ Men hvad jeg skriver til eder - se, for Guds Åsyn vidner jeg, at jeg ikke lyver. ²¹ Derefter kom

jeg til Syriens og Kilikiens Egne. ²² Men personlig var jeg ukendt for Judæas Menigheder i Kristus; ²³ de hørte kun sige: Han, som forhen forfulgte os, forkynder nu Evangeliet om den Tro, som han forhen vilde udrydde; ²⁴ og de priste Gud for mig.

2

¹ Senere, efter fjorten Års Forløb, drog jeg atter op til Jerusalem med Barnabas og tog også Titus med. ² Men jeg drog op ifølge en Åbenbaring og forelagde dem, men særskilt de ansete, det Evangelium, som jeg prædiker iblandt Hedningerne, - om jeg vel løber eller har løbet forgæves. ³ Men end ikke min Ledsager, Titus, som var en Græker, blev tvungen til at omskæres, ⁴ nemlig for de indsnegne falske Brødres Skyld, som jo havde listet sig ind for at lure på vor Frihed, som vi have i Kristus Jesus, for at de kunde gøre os til Trælle. ⁵ For dem vege vi end ikke et Øjeblik i Eftergivenhed, for at Evangeliets Sandhed måtte blive varig hos eder. ⁶ Men fra deres Side, som ansås for at være noget, (hvordan de for dum vare, er mig uden Forskel; Gud ser ikke på et Menneskes Person;) - over for mig nemlig havde de ansete intet at tilføje. ⁷ Men tværtimod, da de så, at jeg har fået Evangeliet til de uomskårne betroet, ligesom Peter til de omskårne, ⁸ (thi han, som gav Peter Kraft til Apostelgerning for de omskårne, gav også mig Kraft dertil for Hedningerne;) ⁹ og da de lærte den mig givne Nåde at kende, gave Jakob og Kefas og Johannes, som ansås for at være Søjler, mig og Barnabas Samfundshånd for at vi skulde gå til Hedningerne og de til de omskårne; ¹⁰ kun at vi skulde komme de fattige i Hu, hvad jeg også just har bestræbt mig for at gøre. ¹¹ Men da Kefas kom til Antiokia, trådte jeg op imod ham for hans åbne Øjne, thi domfældt var han. ¹² Thi førend der kom nogle fra Jakob, spiste han sammen med Hedningerne; men da de kom, trak han sig tilbage og skilte sig fra dem af Frygt for dem af Omskærelsen. ¹³ Og med ham hyklede også de øvrige Jøder, så at endog Barnabas blev dragen med af deres Hykleri. ¹⁴ Men da jeg så, at de ikke vandrede rettelig efter Evangeliets Sandhed, sagde jeg til Kefas i alles Påhør: Når du, som er en Jøde, lever på hedensk og ikke på jødisk Vis, hvor kan du da tvinge Hedningerne* til at opføre sig som Jøder? { [*de til Kristus omvendte Hedninger.] } ¹⁵ Vi ere af Natur Jøder og ikke Syndere af hedensk Byrd; ¹⁶ men da vi vide, at et Menneske ikke bliver retfærdiggjort

af Lovens Gerninger, men kun ved Tro på Jesus Kristus, så have også vi troet på Kristus Jesus, for at vi måtte blive retfærdiggjorte al Tro på Kristus og ikke af Lovens Gerninger; thi af Lovens Gerninger skal intet Kød* blive retfærdiggjort. { [*intet Menneske.] } ¹⁷ Men når vi, idet vi søgte at blive retfærdiggjorte i Kristus, også selv fandtes at være Syndere, så er jo Kristus en Tjener for Synd? Det være langt fra! ¹⁸ når jeg nemlig igen bygger det op, som jeg nedbrød, da viser jeg mig selv som Overtræder. ¹⁹ Thi jeg er ved Loven død fra Loven, for at jeg skal leve for Gud. ²⁰ Med Kristus er jeg korsfæstet, og det er ikke mere mig, der lever, men Kristus lever i mig; men hvad jeg nu lever, i Kød, det lever jeg i Troen, på Guds Søn, som elskede mig og gav sig selv hen for mig. ²¹ Jeg ophæver ikke Guds Nåde; thi er der Retfærdighed ved Loven, da er jo Kristus død forgæves.

3

¹ O, I uforstandige Galatere! hvem har fortryllet eder, I, hvem Jesus Kristus blev malet for Øje som korsfæstet? ² Kun dette vil jeg vide af eder: Var det ved Lovens Gerninger, I modtog Ånden, eller ved i Tro at høre? ³ Ere I så uforstandige? ville I, som begyndte i Ånd, nu ende i Kød? ⁴ Have I da prøvet så meget forgæves? hvis det da virkelig er forgæves! ⁵ Mon da han, som meddeler eder Ånden og virker kraftige Gerninger iblandt eder, gør dette ved Lovens Gerninger eller ved, at I høre i Tro? ⁶ ligesom jo "Abraham troede Gud, og det blev regnet ham til Retfærdighed". ⁷ Erkender altså, at de, som ere af Tro, disse ere Abrahams Børn. ⁸ Men da Skriften forudså, at det er af Tro, at Gud retfærdiggør Hedningerne, forkyndte den forud Abraham det Evangelium: "I dig skulle alle Folkeslagene velsignes", ⁹ så at de, som ere af Tro, velsignes sammen med den troende Abraham. ¹⁰ Thi så mange, som holde sig til Lovens Gerninger, ere under Forbandelse; thi der er skrevet: "Forbandet hver den, som ikke bliver i alle de Ting, som ere skrevne i Lovens Bog, så han gør dem." ¹¹ Men at ingen bliver retfærdiggjort for Gud ved Lov, er åbenbart, thi "deri retfærdige skal leve af Tro." ¹² Men Loven beror ikke på Tro; men: "Den, som gør disse Ting, skal leve ved dem." ¹³ Kristus har løskøbt os fra Lovens Forbandelse, idet han blev en Forbandelse for os (thi der er skrevet: "Forbandet er hver den, som hænger på et Træ"), ¹⁴ for at Abrahams Velsignelse måtte komme

til Hedningerne i Kristus Jesus, for at vi kunde få Åndens Forjættelse ved Troen. ¹⁵ Brødre! jeg taler på Menneskevis: Ingen ophæver dog et Menneskes stadfæstede Arvepagt eller føjer noget dertil. ¹⁶ Men Abraham og hans Sæd bleve Forjættelserne tilsagte; der siges ikke: "og Sædene", som om mange, men som om ét: "og din Sæd", hvilken er Kristus. ¹⁷ Jeg mener dermed dette: En Pagt, som forud er stadfæstet af Gud, kan Loven, som blev til fire Hundrede og tredive År senere, ikke gøre ugyldig, så at den skulde gøre Forjættelsen til intet. ¹⁸ Thi fås Arven ved Lov, da fås den ikke mere ved Forjættelse; men til Abraham har Gud skænket den ved Forjættelse. ¹⁹ Hvad skulde da Loven? Den blev føjet til for Overtrædelsernes Skyld (indtil den Sæd kom, hvem Forjættelsen gjaldt), besørget ved Engle, ved en Mellemands Hånd. ²⁰ Men en Mellemand er ikke kun for én Part; Gud derimod er én. ²¹ Er da Loven imod Guds Forjættelser? Det være langt fra! Ja, hvis der var givet en Lov, som kunde levendegøre, da var Retfærdigheden virkelig af Lov. ²² Men Skriften har indesluttet alt under Synd, for at Forjættelsen skulde af Tro på Jesus Kristus gives dem, som tro. ²³ Men førend Troen kom, holdtes vi indelukkede under Lovens Bevogtning til den Tro, som skulde åbenbares, ²⁴ så at Loven er bleven os en Tugtemester til Kristus, for at vi skulde blive retfærdiggjorte af Tro. ²⁵ Men efter at Troen er kommen, ere vi ikke mere under Tugtemester. ²⁶ Thi alle ere I Guds Børn ved Troen på Kristus Jesus. ²⁷ Thi I, så mange som bleve døbt til Kristus, have iført eder Kristus. ²⁸ Her er ikke Jøde eller Græker; her er ikke Træl eller fri; her er ikke Mand og Kvinde; thi alle ere I én i Kristus Jesus. ²⁹ Men når I høre Kristus til, da ere I jo Abrahams Sæd, Arvinger ifølge Forjættelse.

4

¹ Men jeg siger: Så længe Arvingen er umyndig, er der ingen Forskel imellem ham og en Træl, skønt han er Herre over alt Godset; ² men han står under Formyndere og Husholdere indtil den af Faderen bestemte Tid. ³ Således stode også vi, dengang vi vare umyndige, som Trælle under Verdens Børnelærdom*. { [*de ufuldkomne førkristelige Religionsøvelser.] } ⁴ Men da Tidens Fylde kom, udsendte Gud sin Søn, født af en Kvinde, født under Loven, ⁵ for at han skulde løskøbe dem, som vare under Loven, for at vi skulde få Sønneudkårelsen. ⁶ Men fordi I ere Sønner, har Gud udsendt i vore Hjerter sin Søns Ånd, som råber: Abba,

Fader! ⁷ Altså er du ikke længer Træl, men Søn; men er du Søn, da er du også Arving ved Gud. ⁸ Dengang derimod, da I ikke kendte Gud, trællede I for de Guder, som af Natur ikke ere det. ⁹ Men nu, da I have lært Gud at kende, ja, meget mere ere blevne kendte af Gud, hvor kunne I da atter vende tilbage til den svage og fattige Børnelærdom, som I atter forfra ville trælle under? ¹⁰ I tage Vare på Dage og Måneder og Tider og År. ¹¹ Jeg frygter for, at jeg måske har arbejdet forgæves på eder. ¹² Vorder ligesom jeg, thi også jeg er bleven som I, Brødre! jeg beder eder. I have ikke gjort mig nogen Uret. ¹³ Men I vide, at det var på Grund af en Kødets Svaghed, at jeg første Gang forkyndte Evangeliet for eder; ¹⁴ og det, som i mit Kød* var eder til Fristelse, ringeagtede I ikke og afskyede I ikke, men I modtog mig som en Guds Engel, som Kristus Jesus. { [*Apostelens legemlige Svaghed. Mal. 2, 7. Matth. 10, 40.] } ¹⁵ Hvor er da nu eders Saligprisning? Thi jeg giver eder det Vidnesbyrd, at, om det havde været muligt, havde I udrevet eders Øjne og givet mig dem. ¹⁶ Så er jeg vel bleven eders Fjende ved at tale Sandhed til eder? ¹⁷ De ere nidkære for eder, dog ikke for det gode; men de ville udelukke eder, for at I skulle være nidkære for dem. ¹⁸ Men det er godt at vise sig nidkær i det gode til enhver Tid, og ikke alene, når jeg er nærværende hos eder. ¹⁹ Mine Børn, som jeg atter føder med Smerte, indtil Kristus har vundet Skikkelse i eder! ²⁰ ja, jeg vilde ønske, at jeg nu var til Stede hos eder og kunde omskifte min Røst; thi jeg er rådvild over for eder. ²¹ Siger mig, I, som ville være under Loven, høre I ikke Loven? ²² Der er jo skrevet, at Abraham havde to Sønner, en med Tjenestekvinden og en med den frie Kvinde. ²³ Men Tjenestekvindens Søn er avlet efter Kødets, den frie Kvindes ved Forjættelsen. ²⁴ Dette har en billedlig Betydning. Thi disse Kvinder ere tvende Pagter, den ene fra Sinai Bjerg, som føder til Trældom: denne er Hagar. ²⁵ Thi "Hagar" er Sinai Bjerg i Arabien, men svarer til det nuværende Jerusalem; thi det er i Trældom med sine Børn. ²⁶ Men Jerusalem heroventil er frit, og hun er vor Moder. ²⁷ Thi der er skrevet: "Fryd dig, du ufrugtbare, du, som ikke føder! bryd ud og råb, du, som ikke har Fødselsveer! thi mange ere den enliges Børn fremfor hendes, som har Manden." ²⁸ Men vi, Brødre! ere Forjættelsens Børn i Lighed med Isak. ²⁹ Men ligesom dengang han, som var avlet efter Kødets, forfulgte ham, som var avlet efter Ånden, således også nu. ³⁰ Men hvad siger Skriften? "Uddriv

Tjenestekvinden og hendes Søn; thi Tjenestekvindens Søn skal ingenlunde arve med den frie Kvindes Søn." ³¹ Derfor, Brødre! ere vi ikke Tjenestekvindens Børn, men den frie Kvindes.

5

¹ Til Friheden har Kristus frigjort os. Så står nu fast, og lader eder ikke atter holde under Trældoms Åg! ² Se, jeg, Paulus, siger eder, at dersom I lade eder omskære, vil Kristus intet gavne eder. ³ Men jeg vidner atter for hvert Menneske, som lader sig omskære, at han er skyldig at opfylde hele Loven. ⁴ I ere tabte for Kristus, I, som retfærdiggøres ved Loven; I ere faldne ud af Nåden. ⁵ Vi vente jo ved Ånden af Tro Retfærdigheds Håb. ⁶ Thi i Kristus Jesus gælder hverken Omskærelse eller Forhud noget, men Tro, som er virksom ved Kærlighed. ⁷ I vare godt på Vej; hvem har hindret eder i at adlyde Sandhed? ⁸ Den Overtalelse kom ikke fra ham, som kaldte eder. ⁹ En liden Surdejg syrer hele Dejgen. ¹⁰ Jeg har den Tillid til eder i Herren, at I ikke ville mene noget andet; men den, som forvirrer eder, skal bære sin Dom, hvem han end er. ¹¹ Men jeg, Brødre! dersom jeg endnu prædiker Omskærelse, hvor for forfølges jeg da endnu? Så er jo Korsets Forargelse gjort til intet. ¹² Gid de endog måtte lemlæste sig selv, de, som forstyrre eder! ¹³ I bleve jo kaldede til Frihed, Brødre! kun at I ikke bruge Friheden til en Anledning for Kødets, men værere ved Kærligheden hverandres Tjenere! ¹⁴ Thi hele Loven er opfyldt i ét Ord, i det: "Du skal elske din Næste som dig selv." ¹⁵ Men når I bide og æde hverandre, da ser til, at I ikke fortæres af hverandre! ¹⁶ Men jeg siger: Vandrer efter Ånden, så fuldbyrde I ingenlunde Kødets Begæring. ¹⁷ Thi Kødets begærer imod Ånden, og Ånden imod Kødets; disse stå nemlig hinanden imod, for at I ikke skulle gøre, hvad I have Lyst til. ¹⁸ Men når I drives af Ånden, ere I ikke under Loven. ¹⁹ Men Kødets Gerninger ere åbenbare, såsom: Utugt, Urenhed, Uterlighed, ²⁰ Afgudsdyrkelse, Trolddom, Fjendskaber, Kiv, Nid, Hidsighed, Rænker, Tvedragt, Partier, ²¹ Avind, Drukkenskab, Svir og deslige; hvorom jeg forud siger eder, ligesom jeg også før har sagt, at de, som øve sådanne Ting, skulle ikke arve Guds Rige. ²² Men Åndens Frugt er Kærlighed, Glæde, Fred, Langmodighed, Mildhed, Godhed, Trofasthed, ²³ Sagtmodighed, Afholdenhed imod sådanne er Loven ikke, ²⁴ men de, som høre Kristus Jesus til, have korsfæstet Kødets med dets Lidenskaber og Begæring.

²⁵ Når vi leve ved Ånden, da lader os også vandre efter Ånden! ²⁶ Lader os ikke have Lyst til tom Ære, så at vi udæske hverandre og bære Avind imod hverandre.

6

¹ Brødre! om også et Menneske bliver overrasket af nogen Forsyndelse, da hjælper en sådan til Rette, I åndelige! med Sagtmodigheds Ånd, og se til dig selv, at ikke også du bliver fristet! ² Bærer hverandres Byrder og opfylder således Kristi Lov! ³ Thi når nogen mener, at han er noget, skønt han intet er, da bedrager han sig selv. ⁴ Men hver prøve sin egen Gerning, og da skal han have sin Ros i Forhold til sig selv alene, og ikke til Næsten; ⁵ thi hver skal bære sin egen Byrde. ⁶ Men den, som undervises i Ordet skal dele alt godt med den, som underviser ham. ⁷ Farer ikke vild; Gud lader sig ikke spotte; thi hvad et Menneske sår, det skal han også høste. ⁸ Thi den, som sår i sit Kød, skal høste Fordærvelse af Kødet; men den, som sår i Ånden, skal høste evigt Liv af Ånden. ⁹ Men når vi gøre det gode, da lader os ikke blive trætte; thi i sin Tid skulle vi høste, såfremt vi ikke give tabt. ¹⁰ Så lader os altså, efter som vi have Lejlighed, gøre det gode imod alle, men mest imod Troens egne! ¹¹ Ser nu, med hvor store Bogstaver jeg skriver til eder med min egen Hånd! ¹² Alle de, som ville tage sig godt ud i Kødet, de tvinge eder til at lade eder omskære, alene for at de ikke skulle forfølges for Kristi Kors's Skyld. ¹³ Thi ikke engang de, som lade sig omskære, holde selv Loven; men de ville, at I skulle lade eder omskære, for at de kunne rose sig af eders Kød*. { [*Eders Omskærelse.] } ¹⁴ Men det være langt fra mig at rose mig uden af vor Herres Jesu Kristi Kors, ved hvem Verden er korsfæstet for mig, og jeg for Verden. ¹⁵ Thi hverken Omskærelse eller Forhud er noget, men en ny Skabning. ¹⁶ Og så mange, som vandre efter denne Rettesnor, over dem være Fred og Barmhjertighed, og over Guds Israel! ¹⁷ Herefter volde ingen mig Besvær; thi jeg bærer Jesu Mærketegn* på mit Legeme: { [*Mærker af Sår for Kristi Skyld. 2 Kor. 4, 10. K. 11, 23 flg.] } ¹⁸ Vor Herres Jesu Kristi Nåde være med eders Ånd, Brødre! Amen.

EFESERNE

¹ Paulus, Kristi Jesu Apostel ved Guds Villie, til de hellige, som ere i Efesus* og ere troende i Kristus Jesus: { [*Ordene "i Efesus" mangle i to af de ældste Håndskrifter, muligens fordi Brevet har været rettet til en hel kreds af lilleasiatiske Menigheder.] } ² Nåde være med eder og Fred fra Gud vor Fader og den Herre Jesus Kristus! ³ Lovet være Gud og vor Herres Jesu Kristi Fader, som har velsignet os med al åndelig Velsignelse i det himmelske i Kristus, ⁴ ligesom han har udvalgt os i ham før Verdens Grundlæggelse til at være hellige og ulastelige for hans Åsyn, ⁵ idet han i Kærlighed forudbestemte os til Sønneudkårelse hos sig ved Jesus Kristus, efter sin Villies Velbehag, ⁶ til Pris for sin Nådes Herlighed, som han benådede os med i den elskede, ⁷ i hvem vi have Forløsningen ved hans Blod, Syndernes Forladelse, efter hans Nådes Rigdom, ⁸ som han rigelig tildelte os i al Visdom og Forstand, ⁹ idet han kundgjorde os sin Villies Hemmelighed, efter sin velbehagelige Beslutning, som han havde fattet hos sig selv, ¹⁰ for at oprette en Husholdning i Tidernes Fylde, nemlig at sammenfatte sig alt i Kristus, det, som er i Himlene, og det, som er på Jorden, i ham, ¹¹ i hvem vi også have fået Arvelodden*, forud bestemte efter hans Forsæt, der virker alt efter sin Villies Råd, { [*d. e. Guds Rige. Kol. 1, 12. Rom. 8, 29-30.] } ¹² for at vi skulde være til Pris for hans Herlighed, vi, som forud havde håbet på Kristus, ¹³ i hvem også I, da I hørte Sandhedens Ord, Evangeliet om eders Frelse, i hvem I også, da I bleve troende, bleve beseglede med Forjættelsens hellige Ånd, ¹⁴ som er Pant på vor Arv, til Ejendommens* Forløsning, til Pris for hans Herlighed. { [*Guds Ejendomsfolks. 2 Mos. 19, 5. 5 Mos. 7, 6. Rom. 8, 23. Tit. 2, 14. 1 Pet. 2, 9.] } ¹⁵ Derfor har også jeg, efter at have hørt om eders Tro på den Herre Jesus og om eders Kærlighed til alle de hellige, ¹⁶ ikke ophørt at takke for eder, idet jeg ihukommer eder i mine Bønner om, ¹⁷ at vor Herres Jesu Kristi Gud, Herlighedens Fader, må give eder Visdoms og Åbenbarelses Ånd i Erkendelse af ham, ¹⁸ gøre eders Hjertes Øjne oplyste til at kende, hvilket det Håb er, som han kaldte eder til, hvilken hans Arvs Herligheds Rigdom er iblandt de hellige, ¹⁹ og hvilken hans Krafts overvættets Storhed er over for os, som tro, alt efter hans Styrkes vældige Virkekraft, ²⁰ som han udviste på Kristus, da han

oprejste ham fra de døde og satte ham ved sin højre Hånd i det himmelske, ²¹ langt over al Magt og Myndighed og Kraft og Herredom og hvert Navn, som nævnes, ikke alene i denne Verden, men også i den kommende, ²² og lagde alt under hans Fødder, og ham gav han som Hoved over alting til Menigheden, ²³ der er hans Legeme, fyldt af ham, som fylder alt i alle.

2

¹ Også eder, da I vare døde ved eders Overtrædelser og Synder, ² hvori I fordem vandrede efter denne Verdens Tidsånd, efter hans Vis, som hersker over Luftens Magt, over den Ånd, der nu er virksom i Genstridighedens Børn, ³ iblandt hvilke også vi fordem alle vandrede i vort Kødets Begæringer og gjorde Kødets og Tankernes Villie og vare af Natur Vredes Børn ligesom også de andre, ⁴ men Gud, som er rig på Barmhjertighed, har for sin store Kærligheds Skyld, hvormed han elskede os, ⁵ også da vi vare døde ved vore Overtrædelser, levendegjort os med Kristus - af Nåde ere I frelste! ⁶ og medoprejst os og sat os med ham i det himmelske i Kristus Jesus, ⁷ for at han i de tilkommende Tider kunde vise sin Nådes overvættets Rigdom ved Godhed imod os i Kristus Jesus. ⁸ Thi af Nåden ere I frelste ved Tro, og det ikke af eder selv, Guds er Gaven; ⁹ ikke af Gerninger, for at ikke nogen skal rose sig. ¹⁰ Thi vi ere hans Værk, skabte i Kristus Jesus til gode Gerninger, som Gud forud beredte, for at vi skulde vandre i dem. ¹¹ Derfor kommer i Hu, at fordem I Hedninger i Kødets, I, som bleve kaldte Forhud af den såkaldte Omskærelse, der sker i Kødets med Hånden, ¹² at I på den Tid, uden for Kristus, vare udelukkede fra Israels Borgerret og fremmede for Forjættelsens Pagter, uden Håb og uden Gud i Verden. ¹³ Nu derimod, i Kristus Jesus, ere I, som fordem vare langt borte, komne nær til ved Kristi Blod. ¹⁴ Thi han er vor Fred, han, som gjorde begge til ét og nedbrød Gærdets Skillevæg, ¹⁵ Fjendskabet, da han i sit Kød* afskaffede Budenes Lov med dens Befalinger, for at han i sig kunde skabe de to til ét nyt Menneske ved at stifte Fred { [*ved sin Lidelse og Død. Kol. 2, 14. 2 Kor. 5, 17.] } ¹⁶ og for at forlige dem begge i ét Legeme med Gud ved Korset, idet han ved dette dræbte Fjendskabet. ¹⁷ Og han kom og forkyndte Fred for eder, som vare langt borte, og Fred for dem, som vare nær. ¹⁸ Thi ved ham have vi begge i én Ånd Adgang til Faderen. ¹⁹ Så ere I da ikke mere fremmede og Udlændinge, men I ere de helliges Medborgere og Guds Husfolk, ²⁰ opbyggede på Apostlenes og

Profeternes Grundvold, idet Hovedhjørneste­nen er Kristus Jesus selv, ²¹ i hvem enhver Bygning sammenføjes og vokser til et helligt Tempel i Herren, ²² i hvem også I blive medopbyggede til en Guds Bolig i Ånden.

3

¹ Det er for denne Sags Skyld, at jeg, Paulus, Kristi Jesu Fange for eder, I Hedninger, ² om I da have hørt om Husholdningen med den Guds Nåde, som blev given mig til eder, ³ at ved Åbenbarelse blev Hemmeligheden kundgjort mig, således som jeg foran kortelig har skrevet, ⁴ hvoraf I, når I læse det, kunne skønne min Indsigt i Kristi Hemmelighed, ⁵ som i andre Slægter ikke blev kundgjort for Menneskenes Børn, således som den nu er bleven åbenbaret hans hellige Apostle og Profeter ved Ånden: ⁶ nemlig at Hedningerne ere Medarvinger og medindlemmede og meddelagtige i Forjættelsen i Kristus Jesus ved Evangeliet, ⁷ hvis Tjener jeg er bleven ifølge den Guds Nådes Gave, som blev given mig ved hans Magts Virkekraft. ⁸ Mig, den allerringeste af alle hellige, blev denne Nåde given at forkynde Hedningerne Evangeliet om Kristi uransagelige Rigdom ⁹ og at oplyse alle om, hvilken Husholdningen med den Hemmelighed er, som fra Evighed har været skjult i Gud, der skabte alle Ting, ¹⁰ for at Guds mangfoldige Visdom skulde nu ved Menigheden blive kundgjort for Magterne og Myndighederne i det himmelske, ¹¹ efter det evige Forsæt, som han fuldbyrdede ved Kristus Jesus, vor Herre, ¹² i hvem vi have Frimodigheden og Adgang med Tillid ved Troen på ham. ¹³ Derfor beder jeg, at I ikke tabe Modet over mine Trængsler, som jeg lider for eder, hvilket er en Ære for eder. - ¹⁴ For denne Sags Skyld bøjer jeg mine Knæ for Faderen, ¹⁵ fra hvem enhver Faderlighed* i Himle og på Jord har sit Navn, { [*egl.: Slægt: Det græske Ord for "Slægt" er afledet af og lyder omtrent som "Fader".] } ¹⁶ at han vil give eder efter sin Herligheds Rigdom mægtigt at styrkes ved hans Ånd i det indvortes Menneske; ¹⁷ at Kristus må bo ved Troen i eders Hjerter, ¹⁸ for at I, rodfæstede og grundfæstede i Kærlighed, kunne sammen med alle de hellige formå at begribe, hvor stor Bredden og Længden og Dybden og Højden er, ¹⁹ og at kende Kristi Kærlighed, som overgår al Erkendelse, for at I kunne fyldes indtil hele Guds Fylde. ²⁰ Men ham, som formår over alle Ting at gøre langt ud over det, som vi bede eller forstå, efter den Magt, som er virksom i os, ²¹ ham

være Ære i Menigheden og i Kristus Jesus igennem alle Slægterne i Evighedernes Evighed! Amen.

4

¹ Jeg formaner eder derfor, jeg, der fangne i Herren, til at vandre værdig den Kaldelse, med hvilken I bleve kaldede, ² med al Ydmyghed og Sagtmodighed, med Langmodighed, så I bære over med hverandre i Kærlighed ³ og gøre eder Flid for at bevare Åndens Enhed i Fredens Bånd; ⁴ ét Legeme og én Ånd, ligesom I også bleve kaldede til ét Håb i eders Kaldelse; ⁵ én Herre, én Tro, én Dåb, ⁶ én Gud og alles Fader, som er over alle og igennem alle og i alle! ⁷ Men hver enkelt af os blev Nåden given efter Kristi Gaves Mål. ⁸ Derfor hedder det: "Da han opfor til det høje, bortførte han Fanger og gav Menneskene Gaver." ⁹ Men dette: "Han opfor," hvad er det, uden at han også nedfor til Jordens nedre Egne. ¹⁰ Han, som nedfor, han er også den, som opfor højt over alle. Himlene, for at han skulde fylde alle Ting. ¹¹ Og han gav nogle som Apostle, andre som Profeter, andre som Evangelister, andre som Hyrder og Lærere, ¹² til de helliges fuldkomne Beredelse, til en Tjenestegerning, til Kristi Legemes Opbyggelse, ¹³ indtil vi alle nå til Enheden i Troen på og Erkendelsen af Guds Søn, til Mands Modenhed, til Kristi Fyldes Mål af Vækst, ¹⁴ for at vi ikke; mere skulle være umyndige, der omtumles og omdrives af enhver Lærdommens Vind, ved Menneskenes Tærningspil, ved Træskhed efter Vildfarelsens Rænkespind; ¹⁵ men for at vi, Sandheden tro i Kærlighed, skulle i alle Måder opvokse til ham, som er Hovedet, Kristus, ¹⁶ ud fra hvem hele Legemet, idet det sammenføjes og sammenknyttes ved ethvert hjælpende Bindeled i Forhold til hver enkelt Dels tilmålte Virkekraft, fuldbyrder Legemets Vækst til Opbyggelse af sig selv i Kærlighed. ¹⁷ Dette siger jeg da og vidner i Herren, at I skulle ikke mere vandre, således som Hedningerne vandre i deres Sinds Tomhed, ¹⁸ formørkede i deres Tanke, fremmedgjorte for Guds Liv som Følge af den Vankundighed, som er i dem på Grund af deres Hjertes Forhærdelse, ¹⁹ de, som jo føleløse have hengivet sig til Uterligheden, til at øve al Urenhed i Havesyge. ²⁰ Men I have ikke således lært Kristus, ²¹ om I da have hørt om ham og ere blevne oplærte i ham, således som Sandhed er i Jesus, ²² at I, hvad eders forrige Vandel angår, skulle aflægge det gamle Menneske, som fordærves ved bedrageriske Begæringer, ²³ men fornyes i eders Sinds Ånd ²⁴ og iføre eder det nye Menneske, som blev skabt efter

Gud i Sandhedens Retfærdighed og Hellighed. ²⁵ Derfor aflægger Løgnen og taler Sandhed, hver med sin Næste, efterdi vi ere hverandres Lemmer. ²⁶ Blive I vrede, da synder ikke; lad ikke Solen gå ned over eders Forbitrelse; ²⁷ giver ikke heller Djævelen Rum! ²⁸ Den, som stjæler, stjæle ikke mere, men arbejde hellere og gøre det gode med sine egne Hænder, for at han kan have noget at meddele den, som er i Trang. ²⁹ Lad ingen rådden Tale udgå af eders Mund, men sådan Tale, som er god til fornøden Opbyggelse, for at den kan skaffe dem Nåde, som høre derpå; ³⁰ og bedrøver ikke Guds hellige Ånd, med hvilken I bleve beseglede til Forløsningens Dag. ³¹ Al Bitterhed og Hidsighed og Vrede og Skrigen og Forhånelse blive langt fra eder tillige med al Ondskab! ³² Men vorder velvillige imod hverandre, barmhjertige, tilgivende hverandre, ligesom jo Gud har tilgivet eder i Kristus.

5

¹ Vorder derfor Guds Efterlignere som elskede Børn, ² og vandrer i Kærlighed, ligesom også Kristus elskede os og gav sig selv hen for os som en Gave og et Slagtoffer, Gud til en velbehagelig Lugt. ³ Men Utugt og al Urenhed eller Havesyge bør end ikke nævnes iblandt eder, som det sømmer sig for hellige, ⁴ ej heller ublu Væsen eller dårlig Snak eller letfærdig Skæmt, hvilket er utilbørligt, men hellere Taksigelse. ⁵ Thi dette vide og erkende I, at ingen utugtig eller uren eller havesyg, hvilket er en Afgudsdyrker, har Arv i Kristi og Guds Rige. ⁶ Ingen bedrage eder med tomme Ord; thi for disse Ting kommer Guds Vrede over Genstridighedens Børn. ⁷ Derfor, bliver ikke meddelagtige med dem! ⁸ Thi I vare forhen Mørke, men nu ere I Lys i Herren; vandrer som Lysets Børn; ⁹ (Lysets Frugt viser sig jo i al Godhed og Retfærdighed og Sandhed,) ¹⁰ så I prøve, hvad der er velbehageligt for Herren. ¹¹ Og haver ikke Samfund med Mørkets ufrugtbare Gerninger. Men revser dem hellere; ¹² thi hvad der lønligt bedrives af dem, er skammeligt endog at sige; ¹³ men alt dette bliver åbenbaret, når det revses af Lyset. Thi alt det, som bliver åbenbaret, er Lys. ¹⁴ Derfor hedder det: "Vågn op, du, som sover, og stå op fra de døde, og Kristus skal lyse for dig!" ¹⁵ Ser derfor nøje til, hvorledes I vandre, ikke som uvise, men som vise, ¹⁶ så I købe den belejlige Tid, efterdi Dagene ere onde. ¹⁷ Derfor bliver ikke uforstandige, men skønner, hvad Herrens Villie er. ¹⁸ Og drikker eder ikke drukne i Vin, i hvilket der er Ryggesløshed, men lader eder fylde med

Ånden, ¹⁹ så I tale hverandre til med Salmer og Lovsange og åndelige Viser og synge og spille i eders Hjerter for Herren ²⁰ og altid sige Gud og Faderen Tak for alle Ting i vor Herres Jesu Kristi Navn ²¹ og underordne eder under hverandre i Kristi Frygt; ²² Hustruerne skulle underordne sig under deres egne Mænd, som under Herren; ²³ thi en Mand er sin Hustrus Hoved, ligesom også Kristus er Menighedens Hoved. Han er sit Legemes Frelser. ²⁴ Dog, ligesom Menigheden underordner sig under Kristus, således skulle også Hustruerne underordne sig under deres Mænd i alle Ting. ²⁵ I Mænd! elsker eders Hustruer, ligesom også Kristus elskede Menigheden og hengav sig selv for den, ²⁶ for at han kunde hellige den, idet han rensede den ved Vandbadet med et Ord, ²⁷ for at han selv kunde fremstille Menigheden for sig som herlig, uden Plet eller Rynke eller noget deslige, men for at den måtte være hellig og ulastelig. ²⁸ Således ere Mændene skyldige at elske deres egne Hustruer som deres egne Legemer; den, som elsker sin egen Hustru, elsker sig selv. ²⁹ Ingen har jo nogen Sinde hadet sit eget Kød, men han nærer og plejer det, ligesom også Kristus Menigheden. ³⁰ Thi vi ere Lemmer på hans Legeme. ³¹ Derfor skal et Menneske forlade sin Fader og Moder og holde fast ved sin Hustru, og de to skulle være ét Kød. ³² Denne Hemmelighed er stor - jeg sigter nemlig til Kristus og til Menigheden. ³³ Dog, også I skulle elske hver især sin egen Hustru som sig selv; men Hustruen have Ærefrygt for Manden!

6

¹ I Børn! adlyder eders Forældre i Herren, thi dette er ret. ² "Ær din Fader og Moder", dette er jo det første Bud med Forjættelse, ³ "for at det må gå dig vel, og du må leve længe i Landet." ⁴ Og I Fædre! opirrer ikke eders Børn, men opfostrer dem i Herrens Tugt og Formaning! ⁵ I Trælle! adlyder eders Herrer efter Kødet* med Frygt og Bæven i eders Hjertes Enfold som Kristus; { [*jordiske Herrer.] } ⁶ ikke med Øjentjeneste, som de, der ville takkes Mennesker, men som Kristi Tjenere, så I gøre Guds Villie af Hjertet, ⁷ idet I med god Villie gøre Tjeneste som for Herren, og ikke for Mennesker, ⁸ idet I vide, at hvad godt enhver gør, det skal han få igen af Herren, hvad enten han er Træl eller fri. ⁹ Og I Herrer! gør det samme imod dem, så I lade Trusel fare, idet I vide, at både deres og eders Herre er i Himlene, og der er ikke Persons Anseelse hos ham. ¹⁰ For øvrigt bliver stærke i Herren og i hans Styrkes Vælde!

¹¹ Ifører eder Guds fulde Rustning, for at I må kunne holde Stand imod Djævelens snedige Anløb. ¹² Thi for os står Kampen ikke imod Blod og Kød, men imod Magterne, imod Myndighederne, imod Verdensherskerne i dette Mørke, imod Ondskabens Åndemagter i det himmelske. ¹³ Derfor tager Guds fulde Rustning på, for at I må kunne stå imod på den onde Dag og bestå efter at have fuldbyrdet alt. ¹⁴ Så står da omgjordede om eders Lænd med Sandhed og iførte Retfærdighedens Panser. ¹⁵ Fødderne ombundne med Kampberedthed fra Fredens Evangelium; ¹⁶ og i alle Forhold løfter Troens Skjold, med hvilket I ville kunne slukke alle den ondes gloende Pile, ¹⁷ og tager imod Frelsens Hjelm og Åndens Sværd, som er Guds Ord, ¹⁸ idet I under al Påkaldelse og Bøn bede til enhver Tid i Ånden og ere årvågne dertil i al Vedholdenhed og Bøn for alle de hellige, ¹⁹ også for mig, om at der må gives mig Ord, når jeg oplader min Mund, til med Frimodighed at kundgøre Evangeliets Hemmelighed, ²⁰ for hvis Skyld jeg er et Sendebud i Lænker, for at jeg må have Frimodighed deri til at tale, som jeg bør. ²¹ Men for at også I skulle kende mine Forhold, hvorledes det går mig, da skal Tykikus, den elskede Broder og tro Tjener i Herren kundgøre eder alt; ²² ham sender jeg til eder, just for at I skulle lære at kende, hvorledes det står til hos os, og for at han skal opmuntre eders Hjerter. ²³ Fred være med Brødrene og Kærlighed med Tro fra Gud Fader og den Herre Jesus Kristus! ²⁴ Nåden være med alle dem, som elske vor Herre Jesus Kristus i Uforkrænkelighed!

FILIPPERNE

¹ Paulus og Timotheus, Kristi Jesu Tjener, til alle de hellige i Kristus Jesus, som ere i Filippi, med Tilsynsmænd og Menighedstjenere. ² Nåde være med eder og Fred fra Gud vor Fader og den Herre Jesus Kristus! ³ Jeg takker min Gud, så ofte jeg kommer eder i Hu, ⁴ idet jeg altid, i hver min Bøn, beder for eder alle med Glæde, ⁵ for eders Deltagelse i Evangeliet fra den første Dag indtil nu; ⁶ forvisset om dette, at han, som begyndte en god Gerning i eder, vil fuldføre den indtil Jesu Kristi Dag, ⁷ således som det jo er ret for mig at mene dette om eder alle, efterdi jeg har eder i Hjertet både under mine Lænker og under Evangeliets Forsvar og Stadfæstelse, fælles som I jo alle ere med mig om Nåden. ⁸ Thi Gud er mit Vidne, hvorledes jeg længes efter eder alle med Kristi Jesu inderlige Kærlighed. ⁹ Og derom beder jeg, at eders Kærlighed fremdeles må blive mere og mere rig på Erkendelse og al Skønsomhed, ¹⁰ så I kunne værdsætte de forskellige Ting, for at I må være rene og uden Anstød til Kristi Dag, ¹¹ fyldte med Retfærdigheds Frugt, som virkes ved Jesus Kristus, Gud til Ære og Pris. ¹² Men jeg vil, I skulle vide, Brødre! at mine Forhold snarere have tjent til Evangeliets Fremme, ¹³ så at det er blevet åbenbart for hele Livvagten og for alle de øvrige, at mine Lænker bæres for Kristi Skyld, ¹⁴ og de fleste af Brødrene fik i Tillid til Herren ved mine Lænker end mere Dristighed til at tale Guds Ord uden Frygt. ¹⁵ Nogle prædike vel også Kristus for Avinds og Kivs Skyld, men nogle også i en god Mening. ¹⁶ Disse gøre det af Kærlighed, vidende, at jeg er sat til at forsvare Evangeliet; ¹⁷ men hine forkynde Kristus af Egennytte, ikke ærligt, men i den Tanke at føje Trængsel til mine Lænker. ¹⁸ Hvad så? Kristus forkyndes dog på enhver Måde, være sig på Skrømt eller i Sandhed; og derover glæder jeg mig, og jeg vil også fremdeles glæde mig. ¹⁹ Thi jeg ved, at dette skal blive mig til Frelse ved eders Bøn og Jesu Kristi Ånds Hjælp, ²⁰ efter min Længsel og mit Håb, at jeg i intet skal blive til Skamme, men at Kristus skal med al Frimodighed, som altid, så også nu, forherliges i mit Legeme, være sig ved Liv eller ved Død. ²¹ Thi det at leve er mig Kristus og at dø en Vinding. ²² Men dersom dette at leve i Kødet skaffer mig Frugt af min Gerning, så ved jeg ikke, hvad jeg skal vælge; ²³ men jeg står tvivlrådig imellem de to Ting, idet jeg har Lysten til at bryde op og være sammen med Kristus;

thi dette var såre meget bedre; ²⁴ men at forblive i Kødet er mere nødvendigt for eders Skyld. ²⁵ Og i Forvisning herom ved jeg, at jeg skal blive i Live og forblive hos eder alle til eders Fremgang og Glæde i Troen, ²⁶ for at eders Ros ved mig kan blive rig i Kristus Jesus, ved at jeg atter kommer til Stede iblandt eder. ²⁷ Kun skulle I leve Kristi Evangelium værdigt, for at, hvad enten jeg kommer og ser eder eller er fraværende, jeg dog kan høre om eder, at I stå faste i én Ånd, så at I med én Sjæl stride tilsammen for Troen på Evangeliet ²⁸ og ikke lade eder forfærde i nogen Ting af Modstanderne; thi dette er for dem et Tegn på Undergang, men for eder på Frelse, og det fra Gud. ²⁹ Thi eder er det forundt for Kristi Skyld - ikke alene at tro på ham, men også at lide for hans Skyld, ³⁰ idet I have den samme Kamp, som I have set på mig og nu høre om mig.

2

¹ Er der da nogen Formaning i Kristus, er der nogen Kærlighedens Opmuntring, er der noget Åndens Samfund, er der nogen inderlig Kærlighed og Barmhjertighed: ² da fuldkommer min Glæde, at I må være enige indbyrdes, så I have den samme Kærlighed, samme Sjæl, én Higen, ³ intet gøre af Egennytte eller Lyst til tom Ære, men i Ydmyghed agte hverandre højere end eder selv ⁴ og ikke se hver på sit, men enhver også på andres. ⁵ Det samme Sindelag være i eder, som også var i Kristus Jesus, ⁶ han, som, da han var i Guds Skikkelse ikke holdt det for et Rov at være Gud lig, ⁷ men forringede sig selv, idet han tog en Tjeners Skikkelse på og blev Mennesker lig; ⁸ og da han i Fremtræden fandtes som et Menneske, fornedrede han sig selv, så han blev lydige indtil Døden, ja, Korsdøden. ⁹ Derfor har også Gud højt ophøjet ham og skænket ham det Navn, som er over alle Navne, ¹⁰ for at i Jesu Navn hvert Knæ skal bøje sig, deres i Himmelen og på Jorden og under Jorden, ¹¹ og hver Tunge skal bekende, at Jesus Kristus er Herre, til Gud Faders Ære. ¹² Derfor, mine elskede! ligesom I altid have været lydige, så arbejder ikke alene som i min Nærværelse, men nu meget mere i min Fraværelse på eders egen Frelse med Frygt og Bæven; ¹³ thi Gud er den, som virker i eder både at ville og at virke, efter sit Velbehag. ¹⁴ Gører alle Ting uden Knurren og Betænkeligheder, ¹⁵ for at I må blive udadledige og rene, Guds ulastelige Børn, midt i en vanartet og forvendt Slægt, iblandt hvilke I vise eder som Himmellys i Verden, ¹⁶ idet I fremholde Livets Ord, mig til Ros på Kristi Dag, at jeg ikke

har løbet forgæves, ej heller arbejdet forgæves. ¹⁷ Ja, selv om jeg bliver ofret under Ofringen og Betjeningen af eders Tro, så glæder jeg mig og glæder mig med eder alle. ¹⁸ Men ligeledes skulle også I glæde eder, og glæde eder med mig! ¹⁹ Men jeg håber i den Herre Jesus snart at kunne sende Timotheus til eder, for at også jeg kan blive ved godt Mod ved at erfare, hvorledes det går eder. ²⁰ Thi jeg har ingen ligesindet, der så oprigtig vil have Omsorg for, hvorledes det går eder; ²¹ thi de søge alle deres eget, ikke hvad der hører Kristus Jesus til. ²² Men hans prøvede Troskab kende I, at, ligesom et Barn tjener sin Fader, således har han tjent med mig for Evangeliet. ²³ Ham håber jeg altså at sende straks, når jeg ser Udgangen på min Sag. ²⁴ Men jeg har den Tillid til Herren, at jeg også selv snart skal komme. ²⁵ Men jeg har agtet det nødvendigt at sende Epafroditus til eder, min Broder og Medarbejder og Medstrider, og eders Udsending og Tjener for min Trang, ²⁶ efterdi han længtes efter eder alle og var såre ængstelig, fordi I havde hørt, at han var bleven syg. ²⁷ Ja, han var også syg og Døden nær; men Gud forbarmede sig over ham, ja, ikke alene over ham, men også over mig, for at jeg ikke skulde have Sorg på Sorg. ²⁸ Derfor skynder jeg mig desto mere med at sende ham, for at I og jeg være mere sorgfri. ²⁹ Modtager ham altså i Herren med al Glæde og holder sådanne i Ære; ³⁰ thi for Kristi Gernings Skyld kom han Døden nær, idet han satte sit Liv i Vove for at udfylde Savnet af eder i eders Tjeneste imod mig.

3

¹ I øvrigt, mine Brødre glæder eder i Herren! At skrive det samme til eder er ikke til Besvær for mig, men er betryggende for eder. ² Holder Øje med Hundene, holder Øje med de slette Arbejdere, holder Øje med Sønderskærelsen! ³ Thi vi ere Omskærelsen, vi, som tjene i Guds Ånd og rose os i Kristus Jesus og ikke forlade os på Kødet*, { [*udvortes Fortrin.] } ⁴ endskønt også jeg har det, jeg kunde forlade mig på også i Kødet, Dersom nogen anden synes, han kan forlade sig på Kødet, kan jeg det mere. ⁵ Jeg er omskåren på den ottende Dag, af Israels Slægt, Benjamins Stamme, en Hebræer af Hebræere, over for Loven en Farisæer, ⁶ i Nidkærlighed en Forfølger af Menigheden, i Retfærdigheden efter Loven udadledig. ⁷ Men hvad der var mig Vinding, det har jeg for Kristi Skyld agtet for Tab; ⁸ ja sandelig, jeg agter endog alt for at være Tab imod det langt højere, at kende Kristus Jesus, min Herre, for hvis Skyld jeg har lidt

Tab på alt og agter det for Skarn, for at jeg kan vinde Kristus⁹ og findes i ham, så jeg ikke har min Retfærdighed, den af Loven, men den ved Tro på Kristus, Retfærdigheden fra Gud på Grundlag af Troen,¹⁰ for at jeg må kende ham og hans Opstandelses Kraft og hans Lidelsers Samfund, idet jeg bliver ligedannet med hans Død,¹¹ om jeg dog kunde nå til Opstandelsen fra de døde.¹² Ikke at jeg allerede har grebet det eller allerede er fuldkommen; men jeg jager derefter, om jeg dog kunde gribe det, efterdi jeg også er greben af Kristus Jesus.¹³ Brødre! jeg mener ikke om mig selv, at jeg har grebet det.¹⁴ Men ét gør jeg: glemmende, hvad der er bagved, men rækkende efter det, som er foran, jager jeg imod Målet, til den Sejrspris, hvortil Gud fra det høje kaldte os i Kristus Jesus.¹⁵ Lader da os, så mange som ere fuldkomne, have dette Sindelag; og er der noget, hvori I ere anderledes sindede, da skal Gud åbenbare eder også dette.¹⁶ Kun at vi, så vidt vi ere komne, vandre i samme Retning.¹⁷ Vorder mine Efterlignere, Brødre! og agter på dem, der vandre således, som I have os til Forbillede.¹⁸ Thi mange vandre, som jeg ofte har sagt eder, men nu også siger med Tårer, som Kristi Kors's Fjender,¹⁹ hvis Ende er Fortabelse, hvis Gud er Bugen, og hvis Ære er i deres Skændsel, de, som tragte efter de jordiske Ting.²⁰ Thi vort Borgerskab er i Himlene, hvorfra vi også forvente som Frelser den Herre Jesus Kristus,²¹ der skal forvandle vort Fornedrelses-Legeme til at blive ligedannet med hans Herligheds-Legeme, efter den Kraft, ved hvilken han også kan underlægge sig alle Ting.

4

¹ Derfor, mine Brødre, elskede og savnede, min Glæde og Krans! står således fast i Herren, I elskede! ² Evodia formaner jeg, og Syntyke formaner jeg til at være enige i Herren. ³ Ja, jeg beder også dig, min ægte Synzygus!* tag dig af dem; thi de have med mig stridt i Evangeliet, tillige med Klemens og mine øvrige Medarbejdere, hvis Navne stå i Livets Bog. { [*Navnet betyder Medarbejder. K. 1, 27. 2 Mos. 32, 32. Ps. 69, 29. Dan. 12, 1. Luk. 10, 20. Åb. 3, 5. K. 13, 8. K. 20, 12. K. 21, 27.] } ⁴ Glæder eder i Herren altid; atter siger jeg: glæder eder! ⁵ Eders milde Sind vorde kendt at alle Mennesker! Herren er nær! ⁶ Værer ikke bekymrede for noget, men lader i alle Ting eders Begæring komme frem for Gud i Påkaldelse og Bøn med Taksigelse; ⁷ og Guds Fred, som overgår al Forstand, skal bevare eders Hjerter og

eders Tanker i Kristus Jesus. ⁸ I øvrigt, Brødre! alt, hvad der er sandt, hvad der er ærbart, hvad der er retfærdigt, hvad der er rent, hvad der er elskeligt, hvad der har godt Lov, enhver Dyd og enhver Hæder: lægger eder det på Sinde! ⁹ Hvad I både have lært og modtaget og hørt og set på mig, dette skulle I gøre, og Fredens Gud skal være med eder. ¹⁰ Men jeg har højlig glædet mig i Herren over, at I nu omsider ere komne til Kræfter, så at I kunne tænke på mit Vel, hvorpå I også forhen tænkte, men I manglede Lejlighed. ¹¹ Dette siger jeg ikke af Trang; thi jeg har lært at nøjes med det, jeg har. ¹² Jeg forstår at være i ringe Kår, og jeg forstår også at have Overflod; i alt og hvert er jeg indviet, både i at mættes og i at hungre, både i at have Overflod og i at lide Savn. ¹³ Alt formår jeg i ham, som gør mig stærk. ¹⁴ Dog gjorde I vel i at tage Del i min Trængsel. ¹⁵ Men I vide det også selv, Filippensere! at i Evangeliets Begyndelse, da jeg drog ud fra Makedonien, var der ingen Menighed, som havde Regning med mig over givet og modtaget, uden I alene. ¹⁶ Thi endog i Thessalonika sendte I mig både én og to Gange, hvad jeg havde nødig. ¹⁷ Ikke at jeg attrår Gaven, men jeg attrår den Frugt, som bliver rigelig til eders Fordel. ¹⁸ Nu har jeg nok af alt og har Overflod; jeg har fuldt op efter ved Epafroditus at have modtaget eders Gave, en Vellugts-Duft, et velkomment Offer, velbehageligt for Gud. ¹⁹ Men min Gud skal efter sin Rigdom fuldelig give eder alt, hvad I have nødig, i Herlighed i Kristus Jesus. ²⁰ Men ham, vor Gud og Fader, være Æren i Evigheders Evigheder! Amen. ²¹ Hilser hver hellig i Kristus Jesus. ²² De Brødre, som ere hos mig, hilse eder. Alle de hellige hilse eder, men mest de af Kejserens Hus. ²³ Den Herres Jesu Kristi Nåde være med eders Ånd!

KOLOSSENSERN

¹ Paulus, Kristi Jesu Apostel ved Guds Villie, og Broderen Timotheus. ² til de hellige og troende Brødre i Kristus i Kolossæ: Nåde være med eder og Fred fra Gud vor Fader! ³ Vi takke Gud og vor Herres Jesu Kristi Fader altid, når vi bede for eder, ⁴ da vi have hørt om eders Tro på Kristus Jesus og den Kærlighed, som I have til alle de hellige ⁵ på Grund af det Håb, som er henlagt til eder i Himlene, om hvilket I forud have hørt i Evangeliets Sandheds Ord, ⁶ der er kommet til eder, ligesom det også er i den hele Verden, idet det bærer Frugt og vokser, ligesom det også gør iblandt eder fra den Dag, I hørte og erkendte Guds Nåde i Sandhed, ⁷ således som I have lært af Epafras, vor elskede Medtjener som er en tro Kristi Tjener for eder, ⁸ han, som også gav os eders Kærlighed i Ånden til Kende. ⁹ Derfor have også vi fra den Dag, vi hørte det, ikke ophørt at bede for eder og begære, at I måtte fyldes med Erkendelsen af hans Villie i al Visdom og åndelige Indsigt ¹⁰ til at vandre Herren værdigt, til alt Velbehag, idet I bære Frugt og vokse i al god Gerning ved Erkendelsen af Gud, ¹¹ idet I styrkes med al Styrke efter hans Herligheds Kraft til al Udholdenhed og Tålmodighed med Glæde ¹² og takke Faderen, som gjorde os dygtige til at have Del i de helliges Arvelod i Lyset, ¹³ han, som friede os ud af Mørkets Magt og satte os over i sin elskede Søns Rige, ¹⁴ i hvem vi have Forløsningen, Syndernes Forladelse, ¹⁵ han, som er den usynlige Guds Billede, al Skabnings førstefødte; ¹⁶ thi i ham bleve alle Ting skabte i Himlene og på Jorden, de synlige og de usynlige, være sig Troner eller Herredømmer eller Magter eller Myndigheder. Alle Ting ere skabte ved ham og til ham; ¹⁷ og han er forud for alle Ting, og alle Ting bestå ved ham. ¹⁸ Og han er Legemets Hoved, nemlig Menighedens, han, som er Begyndelsen, førstefødt ud af de døde, for at han skulde blive den ypperste i alle Ting; ¹⁹ thi det behagede Gud, at i ham skulde hele Fylden bo, ²⁰ og ved ham at forlige alle Ting med sig, være sig dem på Jorden eller dem i Himlene, idet han stiftede Fred ved hans Kors's Blod. ²¹ Også eder, som fordem vare fremmedgjorte og fjendske af Sindelag i eders onde Gerninger, ²² har han dog nu forligt i sit Køds Legeme ved Døden for at fremstille eder hellige og ulastelige og ustraffelige for sit Åsyn, ²³ så sandt I blive i Troen, grundfæstede og faste,

uden at lade eder rukke fra Håbet i det Evangelium, som I have hørt, hvilket er blevet prædiket i al Skabningen under Himmelen, og hvis Tjener jeg Paulus er bleven. ²⁴ Nu glæder jeg mig over mine Lidelser for eder, og hvad der fattes i Kristi Trængsler, udfylder jeg i mit Kød for hans Legeme, som er Menigheden, ²⁵ hvis Tjener jeg er bleven efter den Guds Husholdning, som blev given mig over for eder, nemlig fuldelig at forkynde Guds Ord, ²⁶ den Hemmelighed, der var skjult igennem alle Tider og Slægter, men nu er bleven åbenbaret for hans hellige, ²⁷ hvem Gud vilde tilkendegive, hvilken Rigdom på Herlighed iblandt Hedningerne der ligger i denne Hemmelighed, som er Kristus i eder, Herlighedens Håb, ²⁸ hvem vi forkynde, idet vi påminde hvert Menneske og lære hvert Menneske med al Visdom, for at vi kunne fremstille hvert Menneske som fuldkomment i Kristus; ²⁹ hvorpå jeg også arbejder, idet jeg kæmper ifølge hans Kraft, som virker mægtigt i mig.

2

¹ Thi jeg vil, at I skulle vide, hvor stor en Kamp jeg har for eder og for dem i Laodikea og for alle, som ikke have set mit Åsyn i Kød, ² for at deres Hjerter må opmuntres, idet de sammenknyttes i Kærlighed og til den fuldvisse Indsigts hele Rigdom, til Erkendelse af Guds Hemmelighed, Kristus. ³ i hvem alle Visdommens og Kundskabens Skatte findes skjulte. ⁴ Dette siger jeg, for at ingen skal bedrage eder med lokkende Tale. ⁵ Thi om jeg også i Kød er fraværende, så er jeg dog i Ånden hos eder og glæder mig ved at se eders Orden og Fastheden i eders Tro på Kristus. ⁶ Derfor, ligesom I have modtaget Kristus Jesus, Herren, så vandrer i ham, ⁷ idet I ere rodfæstede og opbygges i ham og, stadfæstes ved Troen, således som I bleve oplærte, så I vokse i den med Taksigelse. ⁸ Ser til, at der ikke skal være nogen, som gør eder til Bytte ved den verdslige Visdom og tomt Bedrag efter Menneskers Overlevering, efter Verdens Børnelærdom og ikke efter Kristus; ⁹ Thi i ham bor Guddommens hele Fylde legemlig, ¹⁰ og i ham have I eders Fylde, ham, som er Hovedet for al Magt og Myndighed; ¹¹ i hvem I også ere blevne omskårne med en Omskærelse, som ikke er gjort med Hænder, ved Afførelsen af Kødets Legeme, ved Kristi Omskærelse, ¹² idet I bleve begravne med ham i Dåben, i hvilken I også bleve medoprejste ved Troen på Guds Virkekraft, som oprejste ham fra de døde. ¹³ Også eder, som vare døde i eders Overtrædelser og eders Køds Forhud*, eder gjorde han levende tillige med ham, idet han tilgav

os alle vore Overtrædelser { [*i eders hedenske Tilstand.] } ¹⁴ og udslettede det imod os rettede Gælds brev med dets Befalinger, hvilket gik os imod, og han har taget det bort ved at nagle det til Korset; ¹⁵ efter at have afvæbnet Magterne og Myndighederne, stillede han dem åbenlyst til Skue, da han i ham førte dem i Sejrstog. ¹⁶ Lad derfor ingen dømme eder for Mad eller for Drikke eller i Henseende til Højtid eller Nymåne eller Sabbat, ¹⁷ hvilket er en Skygge af det, som skulde komme, men Legemet* er Kristi. { [*som fremkaldte Skyggen.] } ¹⁸ Lad ingen frarøve eder Sejrsprisen, idet han finder Behag i Ydmyghed* og Dyrkelse af Englene, idet han indlader sig på, hvad han har set i Syner, forfængeligt opblæst af sit kødelige Sind, { [*Vranglærernes falske Ydmyghed.] } ¹⁹ og ikke holder fast ved Hovedet, ud fra hvem hele Legemet, idet det hjælpes og sammenknyttes ved sine Bindeled og Bånd, vokser Guds Vækst. ²⁰ Når I med Kristus ere døde fra Verdens Børnelærdom, hvorfor lade I eder da pålægge Befalinger, som om I levede i Verden: ²¹ "Tag ikke, smag ikke, rør ikke derved!" ²² (hvilket alt er bestemt til at forgå ved at forbruges) efter Menneskenes Bud og Lærdomme? ²³ thi alt dette har Ord for Visdom ved selvgjort Dyrkelse og Ydmyghed og Skånselsløshed imod Legemet, ikke ved noget, som er Ære værd, kun til Tilfredsstillelse af Kødet.

3

¹ Når I altså, ere blevne oprejste med Kristus, da søger det, som er oventil, hvor Kristus sidder ved Guds højre Hånd. ² Tragter efter det, som er oventil, ikke efter det, som er på Jorden. ³ Thi I ere døde, og eders Liv er skjult med Kristus i Gud. ⁴ Når Kristus, vort Liv, åbenbares, da skulle også I åbenbares med ham i Herlighed. ⁵ Så døder da de jordiske Lemmer, Utugt Urenhed, Brynde, ondt Begær og Havesygen, som jo er Afgudsdyrkelse; ⁶ for disse Tings Skyld kommer Guds Vrede. ⁷ I dem vandrede også I fordem, da I levede deri. ⁸ Men nu skulle også I aflægge det alt sammen, Vrede, Hidsighed, Ondskab, Forhånelse, slem Snak af eders Mund. ⁹ Lyver ikke for hverandre, da I have afført eder det gamle Menneske med dets Gerninger ¹⁰ og iført eder det nye, som fornyes til Erkendelse efter hans Billede, der skabte det; ¹¹ hvor der ikke er Græker og Jøde, Omskærelse og Forhud, Barbar, Skyther, Træl, fri, men Kristus er alt og i alle. ¹² Så ifører eder da som Guds udvalgte, hellige og elskede inderlig Barmhertighed, Godhed, Ydmyghed, Sagtmodighed, Langmodighed, ¹³ så I

bære over med hverandre og tilgive hverandre, dersom nogen har Klagemål imod nogen; ligesom Kristus tilgav eder, således også I! ¹⁴ Men over alt dette skulle I iføre eder Kærligheden, hvilket er Fuldkommenhedens Bånd. ¹⁵ Og Kristi Fred råde i eders Hjerter, til hvilken I også bleve kaldede i ét Legeme; og vorder taknemmelige! ¹⁶ Lad Kristi Ord bo rigeligt iblandt eder, så I med al Visdom lære og påminde hverandre med Salmer, Lovsange og åndelige Viser, idet I synge med Ynde i eders Hjerter for Gud. ¹⁷ Og alt, hvad I gøre i Ord eller i Handling, det gør alt i den Herres Jesu Navn, takkende Gud Fader ved ham. ¹⁸ I Hustruer! underordner eder under eders Mænd, som det sømmer sig i Herren. ¹⁹ I Mænd! elsker eders Hustruer, og værér ikke bitre imod dem! ²⁰ I Børn! adlyder i alle Ting eders Forældre, thi dette er velbehageligt i Herren. ²¹ I Fædre! opirrer ikke eders Børn, for at de ikke skulle tabe Modet. ²² I Trælle! adlyder i alle Ting eders Herrer efter Kødet, ikke med Øjentjeneste som de, der ville takkes Mennesker, men i Hjertets Enfold, frygtende Herren. ²³ Hvad I end foretage eder, så gør det af Hjertet, som for Herren og ikke for Mennesker, ²⁴ da I vide, at I af Herren skulle få Arven til Vederlag; det er den Herre Kristus, I tjene. ²⁵ Thi den, som gør Uret, skal få igen, hvad Uret han gjorde, og der er ikke Persons Anseelse.

4

¹ I Herrer! yder eders Trælle, hvad ret og billigt er, da I vide, at også I have en Herre i Himmelen. ² Værer vedholdendene i; Bønnen, idet I ere årvågne i den med Taksigelse. ³ idet I tillige bede også for os, at Gud vil oplade os en Ordets Dør til at tale Kristi Hemmelighed, for hvis Skyld jeg også er bunden, ⁴ for at jeg kan åbenbare den således, som jeg bør tale. ⁵ Vandrer i Visdom overfor dem, som ere udenfor*, så I købe den belejlige Tid. { [*uden for Menigheden.] } ⁶ Eders Tale være altid med Ynde, krydret med Salt, så I vide, hvorledes I bør svare enhver især. ⁷ Hvorledes det går mig, skal Tykikus, den elskede Broder og tro Tjener og Medtjener i Herren, kundgøre eder alt sammen; ⁸ ham sender jeg til eder, netop for at I skulle lære at kende, hvorledes det står til med os, og for at han skal opmuntre eders Hjerter; ⁹ tillige med Onesimus, den tro og elskede Broder, som er fra eders By; de skulle fortælle eder, hvorledes alt står til her. ¹⁰ Aristarkus, min Medfange, hilser eder, og Markus, Barnabas's Søskendebarn, om hvem I have fået Befalinger - dersom han kommer til eder, da

tager imod ham - ¹¹ og Jesus, som kaldes Justus, hvilke af de omskårne ere de eneste Medarbejdere for Guds Rige, som ere blevne mig en Trøst. ¹² Epafraas hilser eder, han, som er fra eders By, en Kristi Jesu Tjener, som altid strider for eder i sine Bønner, før at I må stå fuldkomne og fuldvisse i al Guds Villie. ¹³ Thi jeg giver ham det Vidnesbyrd, at han har megen Møje for eder og dem i Laodikea og dem i Hierapolis, ¹⁴ Lægen Lukas, den elskede, hilser eder, og Demas. ¹⁵ Hilser Brødrene i Laodikea og Nymfas og Menigheden i deres Hus. ¹⁶ Og når dette Brev er oplæst hos eder, da sørger for, at det også bliver oplæst i Laodikensernes Menighed, og at I også læse Brevet fra Laodikea. ¹⁷ Og siger til Arkippus: Giv Agt på den Tjeneste, som du har modtaget i Herren, at du fuldbyrder den. ¹⁸ Hilsenen med min, Paulus', egen Hånd. Kommer mine Lænker i Hu! Nåden være med eder!

1 TESSALONIKERNE

¹ Paulus og Silvanus og Timotheus til Thessalonikernes Menighed i Gud Fader og den Herre Jesus Kristus. Nåde være med eder og Fred! ² Vi takke Gud altid for eder alle, når vi komme eder i Hu i vore Bønner, ³ idet vi uafladelig mindes eders Gerning i Troen og eders Arbejde i Kærligheden og eders Udholdenhed i Håbet på vor Herre Jesus Kristus for vor Guds og Faders Åsyn, ⁴ efterdi vi kende eders Udvælgelse, I af Gud elskede Brødre, ⁵ at vort Evangelium ikke kom til eder i Ord alene, men også i Kraft og i den Helligånd og i fuld Overbevisning, som I jo vide, hvorledes vi færdedes iblandt eder for eders Skyld. ⁶ Og I ere blevne vore Efterfølgere, ja, Herrens, idet I modtog Ordet under megen Trængsel med Glæde i den Helligånd, ⁷ så at I ere blevne et Forbillede for alle de troende i Makedonien og Akaja; ⁸ thi fra eder har Herrens Ord lydt ud, ikke alene i Makedonien og Akaja, men alle Vegne er eders Tro på Gud kommen ud, så at vi ikke have nødvendig at tale derom. ⁹ Thi de forkynde selv om os, hvordan en Indgang vi vandt hos eder, og hvorledes I vendte om til Gud fra Afguderne for at tjene den levende og sande Gud ¹⁰ og vente på hans Søn fra Himlene, hvem han oprejste fra de døde, Jesus, som frier os fra den kommende Vrede.

2

¹ I vide jo selv, Brødre! at vor Indgang hos eder ikke har været forgæves; ² men skønt vi, som I vide, forud havde lidt og vare blevne mishandlede i Filippi, fik vi Frimodighed i vor Gud til at tale Guds Evangelium til eder under megen Kamp. ³ Thi vor Prædiken skyldes ikke Bedrag, ej heller Urenhed og er ikke forbunden med Svig; ⁴ men ligesom vi af Gud ere fundne værdige til at få Evangeliet betroet, således tale vi, ikke for at behage Mennesker, men Gud, som prøver vore Hjerter. ⁵ Thi vor Færd var hverken nogen Sinde med smigrende Tale - som I vide - ej heller var den et Skalkeskjul for Havesyge - Gud er Vidne; ⁶ ikke heller søgte vi Ære af Mennesker, hverken af eder eller af andre, skønt vi som Kristi Apostle nok kunde have været eder til Byrde. ⁷ Men vi færdedes med Mildhed iblandt eder. Som når en Moder ammer sine egne Børn, ⁸ således fandt vi, af inderlig Kærlighed til eder, en Glæde i at dele med eder ikke alene Guds Evangelium, men også vort eget Liv, fordi

I vare blevne os elskelige. ⁹ I erindre jo, Brødre! vor Møje og Anstrengelse; arbejdende Nat og Dag, for ikke at være nogen af eder til Byrde, prædikede vi Guds Evangelium for eder. ¹⁰ I ere Vidner, og Gud, hvor fromt og retfærdigt og ulasteligt vi færdedes iblandt eder, som tro; ¹¹ ligesom I vide, hvorledes vi formanede og opmuntrede hver enkelt af eder som en Fader sine Børn ¹² og besvore eder, at I skulde vandre Gud værdigt, ham, som kaldte eder til sit Rige og sin Herlighed. ¹³ Og derfor takke også vi Gud uafsladelig, fordi, da I modtoges Guds Ord, som I hørte af os, toge I ikke imod det som Menneskers Ord, men som Guds Ord (hvad det sandelig er), hvilket også viser sig virksomt i eder, som tro. ¹⁴ Thi I, Brødre! ere blevne Efterfølgere af Guds Menigheder i Judæa i Kristus Jesus, efterdi også I have lidt det samme af eders egne Stammefrænder, som de have lidt af Jøderne, ¹⁵ der både ihjelsloge den Herre Jesus og Profeterne og udjogede os og ikke behage Gud og stå alle Mennesker imod, ¹⁶ idet de forhindre os i at tale til Hedningerne til deres Frelse, for til enhver Tid at fylde deres Synders Mål; men Vreden er kommen over dem fuldtud. ¹⁷ Men vi, Brødre! som en stakket Tid have været skilte fra eder i det ydre, ikke i Hjertet, vi have gjort os des mere Flid for at få eders Ansigt at se, under megen Længsel, ¹⁸ efterdi vi have haft i Sinde at komme til eder, jeg, Paulus, både én og to Gange, og Satan har hindret os deri. ¹⁹ Thi hvem er vort Håb eller vor Glæde eller vor Hæderskrans, når ikke også I ere det for vor Herre Jesus Kristus i hans Tilkommelse? ²⁰ I ere jo vor Ære og Glæde.

3

¹ Derfor, da vi ikke længer kunde udholde det, besluttede vi at lades alene tilbage i Athen, ² og vi sendte Timotheus, vor Broder og Guds Tjener i Kristi Evangelium, for at styrke eder og formane eder angående eders Tro, ³ for at ingen skulde blive vankelmødig i disse Trængsler; I vide jo selv, at dertil ere vi bestemte. ⁴ Thi også da vi vare hos eder, sagde vi eder det forud, at vi skulde komme til at lide Trængsler, som det også er sket, og som I vide. ⁵ Derfor sendte også jeg Bud, da jeg ikke længer kunde udholde det, for at få Besked om eders Tro, om måske Fristeren skulde have fristet eder, og vor Møje skulde blive forgæves. ⁶ Men nu, da Timotheus er kommen til os fra eder og har bragt os godt Budskab om eders Tro og Kærlighed og om, at I altid have os i god Ihukommelse, idet I længes efter at se os, ligesom vi efter eder: ⁷ så ere vi af den Grund, Brødre! blevne trøstede med

Hensyn til eder under al vor Nød og Trængsel, ved eders Tro. ⁸ Thi nu leve vi, når I stå fast i Herren. ⁹ Thi hvilken Tak kunne vi bringe Gud for eder til Gengæld for al den Glæde; hvormed vi glæde os over eder for vor Guds Åsyn, ¹⁰ idet vi Nat og Dag inderligt bede om at måtte få eder selv at se og råde Bod på eders Tros Mangler? ¹¹ Men han selv, vor Gud og Fader, og vor Herre Jesus Kristus styre vor Vej til eder! ¹² Men eder lade Herren vokse og blive overvættede rige i Kærligheden til hverandre og til alle, ligesom vi have den til eder, ¹³ så at han styrker eders Hjerter og gør dem udadledige i Hellighed for Gud og vor Fader i vor Herres Jesu Tilkommelse med alle hans hellige!

4

¹ Så bede vi eder i øvrigt, Brødre! og formane eder i den Herre Jesus, at som I jo have lært af os, hvorledes I bør vandre og behage Gud, således som I jo også gøre, at I således må gøre end yderligere Fremgang. ² I vide jo, hvilke Bud vi gave eder ved den Herre Jesus. ³ Thi dette er Guds Villie, eders Helliggørelse, at I afholde eder fra Utugt; ⁴ at hver af eder veed at vinde sig sin egen Hustru* i Hellighed og Ære, { [*Ordret oversat: Kar, jfr. 1 Pet. 3, 7.] } ⁵ ikke i Begærings Brynde som Hedningerne, der ikke kende Gud; ⁶ at ingen foruretter og bedrager sin Broder i nogen Sag; thi Herren er en Hævner over alt dette, som vi også før have sagt og vidnet for eder. ⁷ Thi Gud kaldte os ikke til Urenhed, men til Helliggørelse. ⁸ Derfor altså, den, som foragter dette, han foragter ikke et Menneske, men Gud, som også giver sin Helligånd til eder. ⁹ Men om Broderkærligheden have I ikke nødig, at jeg skal skrive eder til; thi I ere selv oplærte af Gud til at elske hverandre; ¹⁰ det gøre I jo også imod alle Brødrene i hele Makedonien; men vi formane eder, Brødre! til yderligere Fremgang ¹¹ og til at sætte en Ære i at leve stille og varetage hver sit og arbejde med eders Hænder, således som vi bød eder, ¹² for at I kunne vandre sømmeligt over for dem, som ere udenfor, og for ikke at trænge til nogen. ¹³ Men vi ville ikke, Brødre! at I skulle være uvidende med Hensyn til dem, som sove hen, for at I ikke skulle sørge som de andre, der ikke have Håb. ¹⁴ Thi når vi tro, at Jesus er død og opstanden, da skal også Gud ligeså ved Jesus føre de hensovede frem med ham. ¹⁵ Thi dette sige vi eder med Herrens Ord, at vi levende, som blive tilbage til Herrens Tilkommelse, vi skulle ingenlunde komme forud for de hensovede. ¹⁶ Thi Herren selv skal stige ned fra Himmelen med et Tiltråd, med Overengels Røst og

med Guds Basun, og de døde i Kristus skulle opstå først; ¹⁷ derefter skulle vi levende, som blive tilbage, bortrykkes tillige med dem i Skyer til at møde Herren i Luften; og så skulle vi altid være sammen med Herren. ¹⁸ Så trøster hverandre med disse Ord!

5

¹ Men om Tid og Time, Brødre! have I ikke nødig, at der skrives til eder; ² thi I vide selv grant, at Herrens Dag kommer som en Tyv om Natten. ³ Når de sige: "Fred og ingen Fare!" da kommer Undergang pludselig, over dem ligesom Væerne over den frugtsommelige, og de skulle ingenlunde undfly. ⁴ Men I, Brødre! I ere ikke i Mørke, så at Dagen skulde overraske eder som en Tyv. ⁵ Thi I ere alle Lysets Børn og Dagens Børn, vi ere ikke Nattens eller Mørkets Børn. ⁶ Så lader os da ikke sove ligesom de andre, men lader os våge og være ædrue! ⁷ Thi de, som sove, sove om Natten, og de, som beruse sig, ere berusede om Natten. ⁸ Men da vi høre Dagen til, så lader os være ædrue, iførte Troens og Kærlighedens Panser og Frelsens Håb som Hjelm! ⁹ Thi Gud bestemte os ikke til Vrede, men til at vinde Frelse ved vor Herre Jesus Kristus, ¹⁰ som døde for os, for at vi, hvad enten vi våge eller sove, skulle leve sammen med ham. ¹¹ Formaner derfor hverandre og opbygger den ene den anden, ligesom I også gøre. ¹² Men vi bede eder, Brødre! at I skønne på dem, som arbejde iblandt eder og ere eders Forstandere i Herren og påminde eder, ¹³ og agte dem højlig i Kærlighed for deres Gernings Skyld. Holder Fred med hverandre! ¹⁴ Og vi formane eder, Brødre! påmindet de uskikkelige, trøster de modfaldne, tager eder af de skrøbelige, værer langmodige imod alle! ¹⁵ Ser til, at ingen gengælder nogen ondt med ondt; men stræber altid efter det gode, både imod hverandre og imod alle. ¹⁶ Værer altid glade, ¹⁷ beder uafsladelig, ¹⁸ takker i alle Forhold; thi dette er Guds Villie med eder i Kristus Jesus. ¹⁹ Udslukker ikke Ånden, ²⁰ ringeagter ikke Profetier*, { [*profetiske Gaver. 1 Kor. 14, 1 flg.] } ²¹ prøver alt, beholder det gode! ²² Holder eder fra det onde under alle Skikkelser! ²³ Men han selv, Fredens Gud, helliggøre eder ganske og aldeles, og gid eders Ånd og Sjæl og Legeme må bevares helt og holdent, uden Dadel i vor Herres Jesu Kristi Tilkommelse! ²⁴ Trofast er han, som kaldte eder, han skal også gøre det. ²⁵ Brødre! beder for os! ²⁶ Hilser alle Brødrene med et helligt Kys! ²⁷ Jeg besværger eder ved Herren, at dette Brev

må blive oplæst for alle de hellige Brødre. ²⁸ Vor Herres
Jesu Kristi Nåde være med eder!

2 TESSALONIKERNE

¹ Paulus og Silvanus og Timotheus til Thessalonikernes Menighed i Gud vor Fader og den Herre Jesus Kristus: ² Nåde være med eder og Fred fra Gud vor Fader og den Herre Jesus Kristus! ³ Vi ere skyldige altid at takke Gud for eder, Brødre! som tilbørligt er, fordi eders Tro vokser overmåde, og den indbyrdes Kærlighed forøges hos hver enkelt af eder alle, ⁴ så at vi selv rose os af eder i Guds Menigheder for eders Udholdenhed og Tro under alle eders Forfølgelser og de Trængsler, som I udstå, ⁵ et Bevis på Guds retfærdige Dom, for at I kunne agtes værdige til Guds Rige, for hvilket I også lide; ⁶ hvis ellers det er retfærdigt for Gud at give dem Trængsel til Gengæld, som trænge eder, ⁷ og eder, som trænges, Hvile med os ved den Herres Jesu Åbenbarelse fra Himmelen med sin Krafts Engle, ⁸ med Lueild, når han tager Hævn over dem, som ikke kende Gud, og over dem, som ikke lyde vor Herres Jesu Evangelium, ⁹ de, som jo skulle lide Straf, evig Undergang bort fra Herrens Ansigt og fra hans Vældes Herlighed. ¹⁰ når han kommer for på hin Dag at herliggøres i sine hellige og beundres i alle dem, som have troet; thi troet blev vort Vidnesbyrd til eder. ¹¹ Derfor bede vi også altid for eder, at vor Gud vil agte eder Kaldelsen værdige og med Kraft fuldkomme al Lyst til det gode og Troens Gerning, ¹² for at vor Herres Jesu Navn må herliggøres i eder, og I i ham. efter vor Guds og den Herres Jesu Kristi Nåde.

2

¹ Men vi bede eder, Brødre! angående vor Herres Jesu Kristi Tilkommelse og vor Samling til ham, ² at I ikke i en Hast må lade eder bringe fra Besindelse eller forskrække hverken ved nogen Ånd eller ved nogen Tale eller Brev, der skulde være fra os, som om Herrens Dag var lige for Hånden. ³ Lad ingen bedrage eder i nogen Måde; thi først må jo Frafaldet komme og Syndens Menneske åbenbares, Fortabelsens Søn, ⁴ han, som sætter sig imod og ophøjer sig over alt. hvad der kaldes Gud eller Helligdom, så at han sætter sig i Guds Tempel og udgiver sig selv for at være Gud. ⁵ Komme I ikke i Hu, at jeg sagde eder dette, da jeg endnu var hos eder? ⁶ Og nu vide I, hvad der holder ham tilbage, indtil han åbenbares i sin Tid. ⁷ Thi Lovløshedens Hemmelighed virker allerede, kun at den, som nu holder tilbage, først

må komme af Vejen, ⁸ og da skal den lovløse åbenbares, hvem den Herre Jesus skal dræbe med sin Munds Ånde og tilintetgøre ved sin Tilkommelses Åbenbarelse, ⁹ han, hvis Komme sker ifølge Satans Kraft, med al Løgnens Magt og Tegn og Undere ¹⁰ og med alt Uretfærdigheds Bedrag for dem, som fortabes, fordi de ikke toge imod Kærligheden til Sandheden, så de kunde blive frelste. ¹¹ Og derfor sender Gud dem kraftig Vildfarelse, så at de tro Løgneren, ¹² for at de skulle dømmes, alle de, som ikke troede Sandheden, men fandt Behag i Uretfærdigheden. ¹³ Men vi ere skyldige at takke Gud altid for eder, I af Herren elskede Brødre! fordi Gud har udvalgt eder fra Begyndelsen til Frelse ved Åndens Helligelse og Tro på Sandheden, ¹⁴ hvortil han kaldte eder ved vort Evangelium, for at I skulde vinde vor Herres Jesu Kristi Herlighed. ¹⁵ Så står da fast, Brødre! og holder fast ved de Overleveringer, hvori I bleve oplærte, være sig ved vor Tale eller vort Brev. ¹⁶ Men han selv, vor Herre Jesus Kristus og Gud vor Fader, som har elsket og givet os en evig Trøst og et godt Håb i Nåde, ¹⁷ han trøste eders Hjerter og styrke eder i al god Gerning og Tale!

3

¹ I øvrigt, Brødre! beder for os, at Herrens Ord må have Løb og forherliges ligesom hos eder, ² og at vi må fries fra de vanartige og onde Mennesker; thi Troen er ikke alles. ³ Men trofast er Herren, som skal styrke eder og bevare eder fra det onde; ⁴ og vi have den Tillid til eder i Herren, at I både gøre og ville gøre, hvad vi byde. ⁵ Men Herren styre eders Hjerter til Guds Kærlighed og til Kristi Udholdenhed! ⁶ Men vi byde eder, Brødre! i vor Herres Jesu Kristi Navn, at I holde eder borte fra enhver Broder, som vandrer uskikkeligt og ikke efter den Overlevering, som de modtog af os. ⁷ I vide jo selv, hvorledes I bør efterfølge os. Thi vi have ikke levet uskikkeligt iblandt eder, ⁸ ikke heller spiste vi nogens Brød for intet, men arbejdede med Møje og Anstrengelse, Nat og Dag, for ikke at være nogen af eder til Byrde. ⁹ Ikke fordi vi ikke have Ret dertil; men vi vilde give eder et Forbillede i os selv, for at I skulde efterfølge os. ¹⁰ Også da vi vare hos eder, bød vi eder jo dette, at dersom nogen ikke vil arbejde, så skal han heller ikke have Føden! ¹¹ Vi høre nemlig, at nogle vandre uskikkeligt iblandt eder, idet de ikke arbejde, men tage sig uvedkommende Ting for. ¹² Sådanne byde og formane vi i den Herre Jesus Kristus, at de skulle arbejde i Stilhed og således spise deres eget Brød. ¹³ Men I, Brødre! bliver ikke trætte af at gøre det gode!

¹⁴ Men dersom nogen ikke lyder vort Ord her i Brevet, da mærker eder ham; hav intet Samkvem med ham, for at han må skamme sig! ¹⁵ Dog skulle I ikke agte ham for en Fjende, men påminde ham som en Broder! ¹⁶ Men han selv, Fredens Herre, give eder Freden altid, i alle Måder! Herren være med eder alle! ¹⁷ Hilsenen med min, Paulus's, egen Hånd, hvilket er et Mærke i hvert Brev. Således skriver jeg. ¹⁸ Vor Herres Jesu Kristi Nåde være med eder alle!

1 TIMOTEUS

¹ Paulus, Kristi Jesu Apostel efter Befaling af Gud, vor Frelser, og Kristus Jesus, vort Håb, ² til Timotheus, sit ægte Barn i Troen: Nåde, Barmhjertig Fred fra Gud Fader og Kristus Jesus vor Herre! ³ Det var derfor, jeg opfordrede dig til at blive i Efesus, da jeg drog til Makedonien, for at du skulde påbyde visse Folk ikke at føre fremmed Lære ⁴ og ikke at agte på Fabler og Slægtregistre uden Ende, som mere fremme Stridigheden end Guds Husholdning i Tro. ⁵ Men Påbudets Endemål er Kærlighed af et rent Hjerte og af en god Samvittighed og af en uskrømtet Tro, ⁶ hvorfra nogle ere afvegne og have vendt sig til intetsigende Snak, ⁷ idet de ville være Lovlærere uden at forstå, hverken hvad de sige, eller hvorom de udtale sig så sikkert. ⁸ Men vi vide, at Loven er god, dersom man bruger den lovmæssigt, ⁹ idet man veed dette, at Loven ikke er sat for den retfærdige, men for lovløse og ulydige, ugudelige og Syndere, ryggesløse og vanhellige, for dem, som øve Vold imod deres Fader og Moder, for Manddrabere, ¹⁰ utugtige, Syndere imod Naturen, Menneskerøvere, Løgnere, Menedere, og hvad andet der er imod den sunde Lære, ¹¹ efter den salige Guds Herligheds Evangelium, som er blevet mig betroet. ¹² Jeg takker ham, som gjorde mig stærk, Kristus Jesus, vor Herre, fordi han agtede mig for tro, idet han satte mig til en Tjeneste, ¹³ skønt jeg forhen var en Bespotter og en Forfølger og en Voldsmand; men der blev vist mig Barmhjertighed, thi jeg gjorde det vitterligt i Vantro, ¹⁴ Ja, vor Herres Nåde viste sig overvætted mig med Tro og Kærlighed i Kristus Jesus. ¹⁵ Den Tale er troværdig og al Modtagelse værd, at Kristus Jesus kom til Verden for at frelse Syndere, iblandt hvilke jeg er den største*. { [*ordret: første, se V. 16.] } ¹⁶ Men derfor blev der vist mig Barmhjertighed, for at Jesus Kristus kunde på mig som den første vise hele sin Langmodighed, til et Forbillede på dem, som skulle tro på ham til evigt Liv. ¹⁷ Men Evighedens Konge, den uforkrænkelige, usynlige, eneste Gud være Pris og Ære i Evighedernes Evigheder! Amen. ¹⁸ Dette Påbud betror jeg dig, mit Barn Timotheus, ifølge de Profetier, som tilforn ere udtalte over dig, at du efter dem strider den gode Strid, ¹⁹ idet du har Tro og en god Samvittighed, hvilken nogle have stødt fra sig og lidt Skibbrud på Troen; ²⁰ iblandt

dem ere Hymenæus og Aleksander, hvilke jeg har overgivet til Satan, for at de skulle tugtes til ikke at bespotte.

2

¹ Jeg formaner da først af alt til, at der holdes Bønner, Påkaldelser, Forbønner, Taksigelser for alle Mennesker, ² for Konger og alle dem, som ere i Højhed, at vi må leve et roligt og stille Levned i al Guds frygt og Ærbarhed; ³ dette er smukt og velbehageligt for Gud, vor Frelser, ⁴ som vil, at alle Mennesker skulle frelses og komme til Sandheds Erkendelse. ⁵ Thi der er én Gud, og også én Mellemand imellem Gud og Mennesker, Mennesket Kristus Jesus, ⁶ som gav sig selv til en Genløsnings Betaling for alle, hvilket er Vidnesbyrdet i sin Tid, ⁷ og for dette er jeg bleven sat til Prædiker og Apostel (jeg siger Sandhed, jeg lyver ikke), en Lærer for Hedninger i Tro og Sandhed. ⁸ Så vil jeg da, at Mændene på ethvert Sted, hvor de bede, skulle opløfte fromme Hænder uden Vrede og Trætte. ⁹ Ligeså, at Kvinder skulle pryde sig i sømmelig Klædning med Blufærdighed og Ærbarhed, ikke med Fletninger og Guld eller Perler eller kostbar Klædning, ¹⁰ men, som det sømmer sig Kvinder, der bekende sig til Guds frygt, med gode Gerninger. ¹¹ En Kvinde bør i Stilhed lade sig belære, med al Lydighed; ¹² men at være Lærer tilsteder jeg ikke en Kvinde, ikke heller at byde over Manden, men at være i Stilhed. ¹³ Thi Adam blev dannet først, derefter Eva; ¹⁴ og Adam blev ikke bedraget, men Kvinden blev bedraget og er falden i Overtrædelse. ¹⁵ Men hun skal frelses igennem sin Barnefødsel, dersom de blive i Tro og Kærlighed og Hellighed med Ærbarhed.

3

¹ Den Tale er troværdig; dersom nogen begærer en Tilsynsgerning* har han Lyst til en skøn Gerning. { [*en Gerning som Menighedsforstander. Ap. G. 20, 28. Fil. 1, 1.] } ² En Tilsynsmand bør derfor være ulastelig, én Kvindes Mand, ædruelig, sindig, høvisk, gæstfri, dygtig til at lære andre; ³ ikke hengiven til Vin, ikke til Slagsmål, men mild, ikke kivagtig, ikke pengegridsk; ⁴ en Mand, som forestår sit eget Hus vel, som har Børn, der ere lydige med al Ærbarhed; ⁵ (dersom en ikke veed at forestå sit eget Hus, hvorledes vil han da kunne sørge for Guds Menighed?) ⁶ ikke ny i Troen, som at han ikke skal blive opblæst og falde ind under Djævelens Dom. ⁷ Men han bør også have et godt Vidnesbyrd af dem, som ere udenfor; for at han ikke skal falde i Forhånelse og Djævelens

Snare. ⁸ Menighedstjenere bør ligeledes være ærbare, ikke tvetungede, ikke hengivne til megen Vin, ikke til slet Vinding, ⁹ bevarende Troens Hemmelighed i en ren Samvittighed. ¹⁰ Men også disse skulle først prøves, og siden gøre Tjeneste, hvis de ere ustrafelige. ¹¹ Kvinder* bør ligeledes være ærbare, ikke bagtaleriske, ædruelige, tro i alle Ting. { [*d. e. rimeligvis: Menighedstjenerinderne. Rom. 16, 1.] } ¹² En Menighedstjener skal være én Kvindes Mand og forestå sine Børn og sit eget Hus vel. ¹³ Thi de, som have tjent vel i Menigheden, de erhverve sig selv en smuk Stilling og megen Frimodighed i Troen på Kristus Jesus. ¹⁴ Disse Ting skriver jeg dig til, ihvorvel jeg håber at komme snart til dig; ¹⁵ men dersom jeg tøver, da skal du heraf vide, hvorledes man bør færdes i Guds Hus, hvilket jo er den levende Guds Menighed, Sandhedens Søjle og Grundvold. ¹⁶ Og uden Modsigelse stor er den Gudsfrygtens Hemmelighed: Han, som blev åbenbaret i Kød, blev retfærdiggjort i Ånd, set af Engle, prædikeret iblandt Hedninger, troet i Verden, optagen i Herlighed.

4

¹ Men Ånden siger klarlig, at i kommende Tider ville nogle falde fra Troen, idet de agte på forførende Ånder og på Dæmoners* Lærdomme, { [*onde Ånder.] } ² ved Løgnlæreres Hyklery, som ere brændemærkede i deres egen Samvittighed, ³ som byde, at man ikke må gifte sig, og at man skal afholde sig fra Spiser, hvilke Gud har skabt til at nydes med Taksigelse af dem, som tro og have erkendt Sandheden. ⁴ Thi al Guds Skabning er god, og intet er at forkaste, når det tages med Taksigelse; ⁵ thi det helliges ved Guds Ord og Bøn. ⁶ Når du foreholder Brødrene dette, er du en god Kristi Jesu Tjener, idet du næres ved Troens og den gode Læres Ord, den, som du har efterfulgt; ⁷ men afvis de vanhellige og kællingagtige Fabler! Derimod øv dig selv i Gudsfrygt! ⁸ Thi den legemlige Øvelse er nyttig til lidet, men Gudsfrygten er nyttig til alle Ting, idet den har Forjættelse for det Liv, som nu er, og for det, som kommer. ⁹ Den Tale er troværdig og al Modtagelse værd. ¹⁰ Thi derfor lide vi Møje og Forhånelser, fordi vi have sat vort Håb til den levende Gud, som er alle Menneskers Frelser, mest deres, som tro. ¹¹ Påbyd og lær dette! ¹² Lad ingen ringeagte dig for din Ungdoms Skyld, men bliv et Forbillede for dem, som tro, i Tale, i Vandel, i Kærlighed, i Tro, i Renhed! ¹³ Indtil jeg kommer, så giv Agt på Oplæsningen, Formaning, Undervisningen. ¹⁴ Forsøm

ikke den Nådegave, som er i dig, som blev given dig under Profeti med Håndspålæggelse af de Ældste. ¹⁵ Tænk på dette, lev i dette, for at din Fremgang må være åbenbar for alle. ¹⁶ Giv Agt på dig selv og på Undervisningen: hold ved dermed; thi når du gør dette, skal du frelse både dig selv og dem, som høre dig.

5

¹ En gammel Mand må du ikke skælde på, men forman ham som en Fader; unge Mænd som Brødre, ² gamle Kvinder som Mødre, unge som Søstre, i al Renhed. ³ Ær Enker, dem, som virkelig ere Enker; ⁴ men om en Enke har Børn eller Børnebørn, da lad dem først lære at vise deres eget Hus skyldig Kærlighed og gøre Gengæld imod Forældrene; thi dette er velbebageligt for Gud. ⁵ Men den, som virkelig er Enke og står ene, har sat sit Håb til Gud og bliver ved med sine Bønner og Påkaldelser Nat og Dag; ⁶ men den, som lever efter sine Lyster, er levende død. ⁷ Forehold dem også dette, for at de må være ulastelige. ⁸ Men dersom nogen ikke har Omsorg for sine egne og især for sine Husfæller, han har fornægtet Troen og er værre end en vantro. ⁹ En Enke kan udnævnes* når hun er ikke yngre end tresindstyve År, har været én Mands Hustru, { [*formodentlig: indføres på Fortegnelsen over de Enker, som Menigheden skal tage sig af. K. 3, 2.] } ¹⁰ har Vidnesbyrd for gode Gerninger, har opfostret Børn, har vist Gæstfrihed, har toet helliges Fødder, har hjulpet nødlidende, har lagt sig efter al god Gerning. ¹¹ Men afvis unge Enker; thi når de i kødelig Attrå gøre Oprør imod Kristus, ville de giftes ¹² og have så den Dom, at de have sveget deres første Tro. ¹³ Tilmed lære de, idet de løbe omkring i Husene, at være ørkesløse, og ikke alene ørkesløse, men også at være sladderagtige og blande sig i uvedkommende Ting, idet de tale, hvad der er utilbørligt. ¹⁴ Derfor vil jeg, at unge Enker skulle giftes, føde Børn, styre Hus, ingen Anledning give Modstanderen til slet Omtale. ¹⁵ Thi allerede have nogle vendt sig bort efter Satan. ¹⁶ Dersom nogen troende Kvinde har Enker, da lad hende hjælpe dem, og lad ikke Menigheden bebyrdes, for at den kan hjælpe de virkelige Enker. ¹⁷ De Ældste, som ere gode Forstandere, skal man holde dobbelt Ære værd, mest dem, som arbejde i Tale og Undervisning. ¹⁸ Thi Skriften siger: "Du må ikke binde Munden til på en Okse, som tærsker;" og: "Arbejderen er sin Løn værd." ¹⁹ Tag ikke imod noget Klagemaal imod en Ældste, uden efter to eller tre Vidner.

²⁰ Dem, som Synde, irettesæt dem for alles Åsyn, for at også de andre må have Frygt. ²¹ Jeg besværger dig for Guds og Kristi Jesu og de udvalgte Engles Åsyn, at du vogter på dette uden Partiskhed, så du intet gør efter Tilbøjelighed. ²² Vær ikke hastig til at lægge Hænder på nogen*, og gør dig ikke delagtig i andres Synder; hold dig selv ren! { [*meddele Håndspålæggelse som Indvielse til Menighedstjeneste. Ap. G. 6, 6. K. 8, 17. K. 13, 3. K. 19, 6. 1 Tim. 4, 14. 2 Tim. 1, 6. Ef. 5, 11.] } ²³ Drik ikke længere bare Vand, men nyd lidt Vin for din Mave og dine jævnlige Svagheder. ²⁴ Nogle Menneskers Synder ere åbenbare og gå forud til Dom; men for nogle følge de også bagefter. ²⁵ Ligeledes ere også de gode Gerninger åbenbare, og de, som det forholder sig anderledes med, kunne ikke skjules.

6

¹ Alle de, som ere Trælle under Åg, skulle holde deres egne Herrer al Ære værd, for at ikke Guds Navn og Læren skal bespottes. ² Men de, der have troende Herrer, må ikke ringeagte dem, fordi de ere Brødre, men tjene dem desto hellere, fordi de, som nyde godt af deres gode Gerning, ere troende og elskede. Lær dette, og forman dertil! ³ Dersom nogen fører fremmed Lære og ikke holder sig til vor Herres Jesu Kristi sunde Ord og til den Lære, som stemmer med Guds frygt. ⁴ han er opblæst, skønt han intet ved, men er syg for Stridigheder og Ordkampe, hvoraf kommer Avind, Kiv, Forhånelser, ond Mistanke ⁵ og idelige Rivninger hos Mennesker, som ere fordærvede i Sindet og berøvede Sandheden, idet de mene, at Guds frygten er en Vinding*. { [*d. e. et Middel til timelig Fordel.] } ⁶ Vist nok er Guds frygten sammen med Nøjsomhed en stor Vinding. ⁷ Thi vi have intet bragt ind i Verden, det er da åbenbart, at vi ej heller kunne bringe noget ud derfra. ⁸ Men når vi have Føde og Klæder, ville vi dermed lade os nøje. ⁹ Men de, som ville være rige, falde i Fristelse og Snare og mange ufornuftige og skadelige Begæringer, som nedsænke Menneskene i Undergang og Fortabelse; ¹⁰ thi Pengegridskheden er en Rod til alt ondt; og ved at hige derefter ere nogle farne vild fra Troen og have gennemstunget sig selv med mange Smertes. ¹¹ Men du, o Guds Menneske! fly disse Ting; jag derimod efter Retfærdighed, Guds frygt, Tro, Kærlighed, Udholdenhed, Sagtmodighed; ¹² strid Troens gode Strid, grib det evige Liv, til hvilket du er bleven kaldet og har aflagt den gode Bekendelse for mange Vidner. ¹³ Jeg byder dig for Guds

Åsyn, som holder alle Ting i Live, og for Kristus Jesus, som vidnede den gode Bekendelse for Pontius Pilatus, ¹⁴ at du holder Budet uplettet, ulasteligt indtil vor Herres Jesu Kristi Åbenbarelse, ¹⁵ hvilken den salige og alene mægtige, Kongernes Konge og Herrernes Herre skal lade til Syne i sin Tid; ¹⁶ han, som alene har Udødelighed, som bor i et utilgængeligt Lys, hvem intet Menneske har set, ikke heller kan se; ham være Ære og evig Magt! Amen! ¹⁷ Byd dem, som ere rige i den nærværende Verden, at de ikke hovmode sig, ej heller sætte Håb til den usikre Rigdom, men til Gud, som giver os rigeligt alle Ting at nyde; ¹⁸ at de gøre godt, ere rige på gode Gerninger, gerne give, meddele ¹⁹ og således, opsamle sig selv en god Grundvold for den kommende Tid, for at de kunne gribe det sande Liv. ²⁰ O Timotheus! vogt på den betroede Skat, idet du vender dig bort fra den vanhellige, tomme Snak og Indvendingerne fra den falskelig såkaldte Erkendelse, ²¹ hvilken nogle have bekendt sig til og ere afvegne fra Troen. Nåden være med dig!

2 TIMOTEUS

¹ Paulus, Kristi Jesu Apostel ved Guds Villie, for at bringe Forjættelse om Livet i Kristus Jesus ² - til Timotheus, sit elskede Barn: Nåde, Barmhjertighed og Fred fra Gud Fader og Kristus Jesus, vor Herre! ³ Jeg takker Gud, hvem jeg fra mine Forfædre af har tjent i en ren Samvittighed, ligesom jeg uafsladelig har dig i Erindring i mine Bønner Nat og Dag, ⁴ da jeg i Mindet om dine Tårer længes efter at se dig, for at jeg må fyldes med Glæde, ⁵ idet jeg er bleven mindet om den uskrømtede Tro, som er i dig, den, som boede først i din Mormoder Lois og din Moder Eunike, og jeg er vis på, at den også bor i dig. ⁶ Derfor påminder jeg dig, at du opflammer den Guds Nådegave, som er i dig ved mine Hænders Pålæggelse. ⁷ Thi Gud har ikke givet os Fejgheds Ånd, men Krafts og Kærligheds og Sindigheds Ånd. ⁸ Derfor, skam dig ikke ved Vidnesbyrdet om vor Herre eller ved mig, hans Fange, men lid ondt med Evangeliet ved Guds Kraft, ⁹ han, som frelste os og kaldte os med en hellig Kaldelse, ikke efter vore Gerninger, men efter sit eget Forsæt og Nåden, som blev given os i Kristus Jesus fra evige Tider, ¹⁰ men nu er kommen for Dagen ved vor Frelses Jesu Kristi Åbenbarelse, han, som tilintetgjorde Døden, men bragte Liv og Uforkrænkelighed for Lyset ved Evangeliet, ¹¹ for hvilket jeg er bleven sat til Prædiker og Apostel og Hedningers Lærer, ¹² hvorfor jeg også lider dette, men jeg skammer mig ikke derved; thi jeg ved, til hvem jeg har sat min Tro, og jeg er vis på, at han er mægtig til at vogte på den mig betroede Skat til hin Dag. ¹³ Hav et Forbillede i de sunde Ord, som du har hørt af mig, i Tro og Kærlighed i Kristus Jesus. ¹⁴ Vogt på den skønne betroede Skat ved den Helligånd, som bor i os. ¹⁵ Du ved dette, at alle de i Asien have vendt sig fra mig, iblandt hvilke ere Fygelus og Hermogenes. ¹⁶ Herren vise Onesiforus's Hus Barmhjertighed; thi han har ofte vederkvæget mig og skammede sig ikke ved min Lænke, ¹⁷ men da han kom til Rom, søgte han ivrigt efter mig og fandt mig. ¹⁸ Herren give ham at finde Barmhjertighed fra Herren på hin Dag! Og hvor megen Tjeneste han har gjort i Efesus, ved du bedst.

2

¹ Du derfor, mit Barn! bliv stærk ved Nåden i Kristus Jesus; ² og hvad du har hørt af mig for mange Vidner, betro

det til trofaste Mennesker, som kunne være dygtige også til at lære andre. ³ Vær med til at lide ondt som en god Kristi Jesu Stridsmand. ⁴ Ingen, som gør Krigstjeneste, indvikler sig i Livets Handeler for at han kan behage den, som tog ham i Sold. ⁵ Og ligeså, når nogen møder i Vædekamp, bliver han dog ikke bekranset, dersom han ikke kæmper lovmæssigt. ⁶ Den Bonde, som arbejder, bør først have Del i Frugterne. ⁷ Mærk, hvad jeg siger; Herren vil jo give dig Indsigt i alle Ting. ⁸ Kom Jesus Kristus i Hu, oprejst fra de døde, af Davids Sæd, efter mit Evangelium, ⁹ for hvilket jeg lider ondt lige indtil at være bunden som en Misdæder; men Guds Ord er ikke bundet. ¹⁰ Derfor udholder jeg alt for de udvalgtes Skyld, for at også de skulle få Frelsen i Kristus Jesus med evig Herlighed. ¹¹ Den Tale er troværdig; thi dersom vi ere døde med ham, skulle vi også leve med ham; ¹² dersom vi holde ud, skulle vi også være Konger med ham; dersom vi fornægte, skal også han fornægte os; ¹³ dersom vi ere utro, forbliver han dog tro; thi fornægte sig selv kan han ikke. ¹⁴ Påmind om disse Ting, idet du besværges dem for Herrens Åsyn, at de ikke kives om Ord, hvilket er til ingen Nytte, men til Ødelæggelse for dem, som høre derpå. ¹⁵ Gør dig Flid for at fremstille dig selv som prøvet for Gud, som en, Arbejder, der ikke behøver at skamme sig, som rettelig lærer Sandhedens Ord. ¹⁶ Men hold dig fra den vanhellige, tomme Snak; thi sådanne ville stedse gå videre i Ugudelighed, ¹⁷ og deres Ord vil æde om sig som Kræft. Iblandt dem ere Hymenæus og Filetus, ¹⁸ som ere afvegne fra Sandheden, idet de sige, at Opstandelsen er allerede sket, og de forvende Troen hos nogle. ¹⁹ Dog, Guds faste Grundvold står og har dette Segl*: "Herren kender sine" og: "Hver den, som nævner Herrens Navn, afstå fra Uretfærdighed." { [*denne Indskrift. Ps. 1, 6. Matth. 7, 23. Joh. 10, 14.] } ²⁰ Men i et stort Hus er der ikke alene Kar af Guld og Sølv, men også af Træ og Ler, og nogle til Ære, andre til Vanære. ²¹ Dersom da nogen holder sig ren fra disse, han skal være et Kar til Ære, helliget, Husbonden nyttigt, tilberedt til al god Gerning. ²² Men fly de ungdommelige Begæring; jag derimod efter Retfærdighed, Troskab, Kærlighed og Fred sammen med dem, som påkalde Herren af et rent Hjerter; ²³ og afvis de tåbelige og uforstandige Stridigheder, efterdi du ved, at de avle Kampe, ²⁴ men en Herrens Tjener bør ikke strides, men være mild imod alle, dygtig til at lære, i Stand til at tåle ondt, ²⁵ med Sagtmodighed irettesættende

dem, som modsætte sig, om Gud dog engang vilde give dem Omvendelse til Sandheds Erkendelse, ²⁶ og de kunde blive ædru igen fra Djævelens Snare, af hvem de ere fangne til at gøre hans Villie.

3

¹ Men vid dette, at i de sidste Dage skulle vanskelige Tider indtræde. ² Thi Menneskene skulle være egenkærlige, pengegridske, praleriske, hovmodige, spottelystne, ulydige imod Forældre, utaknemmelige, ryggesløse, ³ ukærlige, uforligelige, bagtaleriske, uafholdne, rå, uden Kærlighed til det gode, ⁴ forræderske, fremfusende, opblæste, Mennesker, som mere elske Vellyst, end de elske Gud, ⁵ som have Gudfrygtigheds Skin, men have fornægtet dens Kraft. Og fra disse skal du vende dig bort! ⁶ Thi til dem høre de, som snige sig ind i Husene og fange Kvindfolk, der ere belæssede med Synder og drives af mange Hånde Begæringer ⁷ og altid lære og aldrig kunne komme til Sandheds Erkendelse. ⁸ Men ligesom Jannes og Jambres stode Moses imod, således modstå også disse Sandheden: Mennesker, fordærvede i Sindet, forkastelige i Troen. ⁹ Dog, de skulle ikke få Fremgang ydermere; thi deres Afsind skal blive åbenbart for alle, ligesom også hines blev. ¹⁰ Du derimod har efterfulgt mig i Lære, i Vandel, i Forsæt, Tro, Langmodighed, Kærlighed, Udholdenhed, ¹¹ i Forfølgelser, i Lidelser, sådanne, som ere komne over mig i Antiokia, i Ikonium, i Lystra, sådanne Forfølgelser, som jeg har udstået, og Herren har friet mig ud af dem alle. ¹² Ja, også alle de, som ville leve gudfrygtigt i Kristus Jesus, skulle forfølges. ¹³ Men onde Mennesker og Bedragere ville gå frem til det værre; de forføre og forføres. ¹⁴ Du derimod, bliv i det, som du har lært, og som du er bleven forvisset om, efterdi du ved, af hvem du har lært det, ¹⁵ og efterdi du fra Barn af kender de hellige Skrifter, som kunne gøre dig viis til Frelse ved Troen på Kristus Jesus. ¹⁶ Hvert Skrift er indåndet af Gud og nyttig til Belæring, til Irettesættelse, til Forbedring, til Optugtelse i Retfærdighed, ¹⁷ for at Guds-Mennesket må vorde fuldkomment, dygtiggjort til al god Gerning.

4

¹ Jeg besværges dig for Guds og Kristi Jesu Åsyn, som skal dømme levende og døde, og ved hans Åbenbarelse og hans Rige: ² Prædike Ordet, vær rede i Tide og i Utide, irettesæt, straf, forman med al Langmodighed og Belæring!

³ Thi den Tid skal komme, da de ikke skulle fordrage den sunde Lære, men efter deres egne Begæringer tage sig selv Lærere i Hobetal, efter hvad der kildrer deres Øren, ⁴ og de skulle vende Ørene fra Sandheden og vende sig hen til Fablerne. ⁵ Du derimod, vær ædru i alle Ting, lid ondt, gør en Evangelists Gerning, fuldbyrd din Tjeneste! ⁶ Thi jeg ofres allerede, og Tiden til mit Opbrud er for Hånden. ⁷ Jeg har stridt den gode Strid, fuldkommet Løbet og bevaret Troen. ⁸ I øvrigt henligger Retfærdighedens Krans til mig, hvilken Herren, den retfærdige Dommer, skal give mig på hin Dag, og ikke alene mig, men også alle dem, som have elsket hans Åbenbarelse. ⁹ Gør dig Flid for at komme snart til mig; ¹⁰ thi Demas forlod mig, fordi han fik Kærlighed til den nærværende Verden, og drog til Thessalonika; Kreskens drog til Galatien, Titus til Dalmatien. ¹¹ Lukas er alene hos mig. Tag Markus og bring ham med dig; thi han er mig nyttig til Tjenesten. ¹² Men Tykikus har jeg sendt til Efesus. ¹³ Når du kommer, da bring min Rejsekjortel med dig, som jeg lod blive i Troas hos Karpus, og Bøgerne, især dem på Pergament. ¹⁴ Smeden Aleksander har gjort mig meget ondt; Herren vil betale ham efter hans Gerninger. ¹⁵ For ham skal også du vogte dig; thi han stod vore Ord hårdt imod. ¹⁶ Ved mit første Forsvar kom ingen mig til Hjælp, men alle lode mig i Stikken; (gid det ikke må tilregnes dem!) ¹⁷ Men Herren stod hos mig og styrkede mig, for at Ordets Prædiken skulde fuldbyrdes ved mig, og alle Hedningerne høre det; og jeg blev friet fra Løvens Gab. ¹⁸ Herren vil fri mig fra al ond Gerning og frelse mig til sit himmelske Rige; ham være Æren i Evighedernes Evigheder! Amen. ¹⁹ Hils Priska og Akvila og Onesiforus's Hus! ²⁰ Erastus blev i Korinth, men Trofimmus efterlod jeg syg i Milet. ²¹ Gør dig Flid for at komme før Vinteren! Eubulus og Pudens og Linus og Klaudia og alle Brødrene hilse dig. ²² Den Herre Jesus være med din Ånd! Nåden være med eder!

TITUS

¹ Paulus, Guds Tjener og Jesu Kristi Apostel til at virke Tro hos Guds udvalgte og Erkendelse at Sandheden angående Guds frygt, ² i Håb om evigt Liv, hvilket Gud, som ikke lyver, har forjættet fra evige Tider, ³ men i sin Tid har han åbenbaret sit Ord ved den Prædiken, som er bleven mig betroet efter Guds, vor Frelasers Befaling: ⁴ til Titus, mit ægte Barn i fælles Tro: Nåde og Fred fra Gud Fader og Kristus Jesus vor Frelser! ⁵ Derfor efterlod jeg dig på Kreta, for at du skulde bringe i Orden, hvad der stod tilbage, og indsætte Ældste i hver By, som jeg pålagde dig, ⁶ såfremt en er ustraffelig, én Kvindes Mand og har troende Børn, der ikke ere beskyldte for Ryggesløshed eller ere genstridige. ⁷ Thi en Tilsynsmand bør være ustraffelig som en Guds Husholder, ikke selvbehagelig, ikke vredagtig, ikke hengiven til Vin, ikke til Slagsmål, ikke til slet Vinding, ⁸ men gæstfri, elskende det gode, sindig, retfærdig, from, afholdende; ⁹ en Mand, som holder fast ved det troværdige Ord efter Læren, for at han kan være dygtig til både at formane ved den sunde Lære og at gendrive dem, som sige imod. ¹⁰ Thi mange ere genstridige, føre intetsigende Snak og dåre Sindet, især de af Omskærelsen; ¹¹ dem bør man stoppe Munden på; thi de forvende hele Huse ved at føre utilbørlig Lære for slet Vindings Skyld. ¹² En af dem, en af deres egne Profeter, har sagt: "Kretere ere altid Løgnere, onde Dyr, lade Buge." ¹³ Dette Vidnesbyrd er sandt. Derfor skal du sætte dem strengelig i Rette, for at de må blive sunde i Troen ¹⁴ og ikke agte på jødiske Fabler og Bud af Mennesker, som vende sig bort fra Sandheden. ¹⁵ Alt er rent for de rene; men for de besmittede og vantro er intet rent, men både deres Sind og Samvittighed er besmittet. ¹⁶ De sige, at de kende Gud, men med deres Gerninger fornægte de ham, vederstyggelige, som de ere, og ulydige og uduelige til al god Gerning.

2

¹ Du derimod, tal, hvad der sømmer sig for den sunde Lære: ² at gamle Mænd skulle være ædruelige, ærbare, sindige, sunde i Troen, i Kærligheden, i Udholdenheden; ³ at gamle Kvinder ligeledes skulle skikke sig, som det sømmer sig hellige, ikke bagtale, ikke være forfaldne til megen Vin, men være Lærere i, hvad godt er, ⁴ for at

de må få de unge Kvinder til at besinde sig på at elske deres Mænd og at elske deres Børn, ⁵ at være sindige, kyske, huslige, gode, deres egne Mænd undergivne, for at Guds Ord ikke skal bespottes. ⁶ Forman ligeledes de unge Mænd til at være sindige, ⁷ idet du i alle Måder viser dig selv som et Forbillede på gode Gerninger og i Læren viser Ufordærvethed, Ærbarhed, ⁸ sund, ulastelig Tale, for at Modstanderen må blive til Skamme, når han intet ondt har at sige om os. ⁹ Forman Trælle til at underordne sig under deres egne Herrer, at være dem til Behag i alle Ting, ikke sige imod, ¹⁰ ikke besvige, men vise al god Troskab, for at de i alle Måder kunne være en Pryd for Guds, vor Frelses Lære. ¹¹ Thi Guds Nåde er bleven åbenbaret til Frelse for alle Mennesker ¹² og opdrager os til at forsage Ugudeligheden og de verdslige Begæringer og leve sindigt og retfærdigt og gudfrygtigt i den nærværende Verden; ¹³ forventende det salige Håb og den store Guds og vor Frelses Jesu Kristi Herligheds Åbenbarelse, ¹⁴ han, som gav sig selv for os, for at han måtte forløse os fra al Lovløshed og rense sig selv et Ejendomsfolk, nidkært til gode Gerninger. ¹⁵ Tal dette, og forman og irettesæt med al Myndighed; lad ingen ringeagte dig!

3

¹ Påmind dem om at underordne sig Øvrigheder og Myn-digheder, at adlyde, at være redbonne til al god Gerning. ² ikke at forhåne nogen, ikke være stridslystne, men milde, og udvise al Sagtmodighed imod alle Mennesker. ³ Thi også vi vare fordem uforstandige, u lydige, vildfarende, Slaver af Begæringer og, mange Hånde Lyster, vi levede i Ondskab og Avind, vare forhadte og hadede hverandre. ⁴ Men da Guds, vor Frelses Godhed og Menneskekærlighed åbenbaredes, ⁵ frelste han os, ikke for de Retfærdigheds Gerningers Skyld, som vi havde gjort, men efter sin Barmhertighed, ved Igenfødselsens Bad og Fornyelsen i den Helligånd, ⁶ som han rigeligt udøste over os ved Jesus Kristus, vor Frelser, ⁷ for at vi, retfærdiggjorte ved hans Nåde, skulde i Håb vorde Arvinger til evigt Liv. ⁸ Den Tale er troværdig, og derom vil jeg, at du skal forsikre dem, for at de, som ere komne til Tro på Gud, skulle lægge Vind på at øve gode Gerninger. Dette er Menneskene godt og nyttigt. ⁹ Men hold dig fra tåbelige Stridigheder og Slægtregistre og Kiv og Kampe om Loven; thi de ere unyttige og frugtesløse. ¹⁰ Et kættersk Menneske skal du afvise efter én og to Ganges Påmindelse, ¹¹ da du ved, at en sådan er forvendt og synder, domfældt af sig

selv. ¹² Når jeg sender Artemas til dig eller Tykikus, da gør dig Flid for at komme til mig i Nikopolis; thi der har jeg besluttet at overvintre. ¹³ Zenas den lovkyndige og Apollos skal du omhyggeligt hjælpe på Vej, for at intet skal fattes dem. ¹⁴ Men lad også vore lære at øve gode Gerninger, hvor der er Trang dertil, for at de ikke skulle være uden Frugt. ¹⁵ Alle, som ere hos mig, hilse dig. Hils dem, som elske os i Troen. Nåden være med eder alle!

FILEMON

¹ Paulus, Kristi Jesu Fange, og Broderen Timotheus til Filemon, vor elskede og Medarbejder, ² og til Søsteren Appia og Arkippus, vor Medstrider, og Menigheden i dit Hus; ³ Nåde være med eder og Fred fra Gud vor Fader og den Herre Jesus Kristus! ⁴ Jeg takker min Gud altid, når jeg kommer dig i Hu i mine Bønner, ⁵ efterdi jeg hører om din Kærlighed og den Tro, som du har til den Herre Jesus og til alle de hellige, ⁶ for at din Delagtighed i Troen må blive virksom for Kristus i Erkendelse af alt det gode, som er i eder. ⁷ Thi stor Glæde og Trøst har jeg fået af din Kærlighed, efterdi de helliges Hjerter ere blevne vederkvægede ved dig, Broder! ⁸ Derfor, endskønt jeg kunde med stor Frimodighed i Kristus befale dig det, som er tilbørligt, ⁹ så beder jeg dig dog hellere for Kærlighedens Skyld, sådan som jeg er, som den gamle Paulus, og nu tilmed Kristi Jesu Fange; ¹⁰ jeg beder dig for mit Barn, som jeg har avlet i mine Lænker, Onesimus, ¹¹ ham, som tilforn var dig unyttig, men nu er nyttig både for dig og for mig, ham, som jeg sender dig tilbage, ¹² ham, det er mit eget Hjerte. ¹³ Ham vilde jeg gerne beholde hos mig, for at han i dit Sted kunde tjene mig i Evangeliets Lænker. ¹⁴ Men, uden dit Samtykke vilde jeg intet gøre, for at din Godhed ikke skulde være som af Tvang, men af fri Villie. ¹⁵ Thi måske blev han derfor skilt fra dig en liden Tid, for at du kunde få ham igen til evigt Eje, ¹⁶ ikke mere som en Træl, men som mere end en Træl, som en elsket Broder, særlig for mig, men hvor meget mere for dig, både i Kødet* og i Herren. { [*det jordiske.] } ¹⁷ Dersom da du anser mig for din Medbroder, så modtag ham som mig! ¹⁸ Men har han gjort dig nogen Uret eller er dig noget skyldig, da før mig det til Regning! ¹⁹ Jeg, Paulus, skriver med min egen Hånd, jeg vil betale, for ikke at sige dig, at du desuden også skylder mig dig selv. ²⁰ Ja, Broder! lad mig få Gavn af dig i Herren, vederkvæg mit Hjerte i Kristus! ²¹ I Tillid til din Lydighed skriver jeg til dig, idet jeg ved, at du vil gøre endog mere end det, jeg siger. ²² Men med det samme bered også Herberge for mig; thi jeg håber, at jeg ved eders Bønner skal skænkes eder. ²³ Epafras, min medfangne i Kristus Jesus, ²⁴ Markus, Aristarkus, Demas, Lukas, mine Medarbejdere, hilse dig. ²⁵ Vor Herres Jesu Kristi Nåde være med eders Ånd!

HEBRÆERNE

¹ Efter at Gud fordum havde talt mange Gange og på mange Måder, til Fædrene ved Profeterne, så har han ved Slutningen af disse Dage talt til os ved sin Søn, ² hvem han har sat til Arving af alle Ting, ved hvem han også har skabt Verden; ³ han, som - efterdi han er hans Herligheds Glans og hans Væsens udtrykte Billede og bærer alle Ting med sin Krafts Ord - efter at have gjort Renselse fra Synderne har sat sig ved Majestætens højre Hånd i det høje, ⁴ idet han er bleven så meget ypperligere end Englene, som han har arvet et herligere Navn fremfor dem. ⁵ Thi til hvilken af Englene sagde han nogen Sinde: "Du er min Søn, jeg har født dig i Dag"? og fremdeles: "Jeg skal være ham en Fader, og han skal være mig en Søn"? ⁶ Og når han atter indfører den førstefødte i Verden, hedder det: "Og alle Guds Engle skulle tilbede ham". ⁷ Og om Englene hedder det: "Han gør sine Engle til Vinde og sine Tjenere til Ildslue"; ⁸ men om Sønnen: "Din Trone, o Gud! står i al Evighed, og Rettens Kongestav er dit Riges Kongestav. ⁹ Du elskede Retfærdighed og hadede Lovløshed, derfor har Gud, din Gud, salvet dig med Glædens Olie fremfor dine Medbrødre". ¹⁰ Og: "Du, Herre! har i Begyndelsen grundfæstet Jorden, og Himlene ere dine Hænders Gerninger. ¹¹ De skulle forgå, men du bliver; og de skulle til Hobe ældes som et Klædebon, ¹² ja, som et Klæde skal du sammenrulle dem, og de skulle omskiftes; men du er den samme, og dine År skulle ikke få Ende". ¹³ Men til hvilken af Englene sagde han nogen Sinde: "Sæt dig ved min højre Hånd, indtil jeg får lagt dine Fjender som en Skammel for dine Fødder"? ¹⁴ Ere de ikke alle tjenende Ånder, som udsendes til Hjælp for deres Skyld, der skulle arve Frelse?

2

¹ Derfor bør vi des mere agte på det, vi have hørt, for at vi ikke skulle rives bort. ² Thi når det Ord, som taltes ved Engle*, blev urokket, og hver Overtrædelse og Ulydighed fik velforskyldt Løn, { [*Mose Lov. 5 Mos. 33, 2. Ap. G. 7, 53. Gal. 3, 19. 5 Mos 27, 26.] } ³ hvorledes skulle da vi undfly, når vi ikke bryde os om så stor en Frelse, som jo efter først at være bleven forkyndt ved Herren, er bleven stadfæstet for os af dem, som havde hørt ham, ⁴ idet Gud

vidnede med både ved Tegn og Undere og mange Hånde kraftige Gerninger og ved Meddelelse af den Helligånd efter sin Villie. ⁵ Thi det var ikke Engle, han underlagde den kommende Verden; om hvilken vi tale. ⁶ Men en har vidnet et Sted og sagt: "Hvad er et Menneske, at du kommer ham i Hu? eller en Menneskesøn, at du ser til ham?" ⁷ Du gjorde ham en kort Tid ringere end Engle; med Herlighed og Ære kronede du ham; ⁸ alle Ting lagde du under hans Fødder". - Idet han nemlig underlagde ham alle Ting, undtog han intet fra at være ham underlagt. Nu se vi imidlertid endnu ikke alle Ting underlagte ham; ⁹ men ham, som en kort Tid var bleven gjort ringere end Engle, Jesus, se vi på Grund af Dødens Lidelse kronet med Herlighed og Ære, for at han ved Guds Nåde må have smagt Døden for alle. ¹⁰ Thi det sømmede sig ham, for hvis Skyld alle Ting ere, og ved hvem alle Ting ere, når han førte mange Sønner til Herlighed, da at fuldkomme deres Frelses Ophavsmand igennem Lidelser. ¹¹ Thi både den, som helliger, og de, som helliges, ere alle af én; hvorfor han ikke skammer sig ved at kalde dem Brødre, ¹² når han siger: "Jeg vil forkynde dit Navn for mine Brødre, midt i en Menighed vil jeg lovsynge dig." ¹³ Og fremdeles: "Jeg vil forlade mig på ham." Og fremdeles: "Se, her er jeg og de Børn, som Gud har givet mig." ¹⁴ Efterdi da Børnene ere delagtige i Blod og Kød, blev også han i lige Måde delagtig deri, for at han ved Døden skulde gøre den magtesløs, som har Dødens Vælde, det er Djævelen, ¹⁵ og befri alle dem, som på Grund af Dødsfrygt vare under Trældom al deres Livs Tid. ¹⁶ Thi det er jo dog ikke Engle, han tager sig af, men Abrahams Sæd tager han sig af. ¹⁷ Derfor måtte han blive sine Brødre lig i alle. Ting, for at han kunde blive en barmhjertig og trofast Ypperstepræst over for Gud til at sone Folkets Synder. ¹⁸ Thi idet han har lidt, kan han som den, der selv er fristet, komme dem til Hjælp, som fristes.

3

¹ Derfor, hellige Brødre, delagtige i en himmelsk Kaldelse! ser hen til vor Bekendelses Udsending og Ypperstepræst, Jesus, ² der var tro imod den, som beskikkede ham, ligesom også Moses var det i hele hans* Hus. { [*Guds.] } ³ Thi han er kendt værdig til større Herlighed end Moses, i samme Mål som den, der har indrettet et Hus, har større Ære end Huset selv. ⁴ Thi hvert Hus indrettes af nogen; men den, som har indrettet alt, er Gud. ⁵ Og Moses var vel tro i hele hans Hus, som en Tjener, til Vidnesbyrd om, hvad der skulde

tales; ⁶ men Kristus er det som en Søn over hans Hus; og hans Hus ere vi, såfremt vi fastholde Håbets Frimodighed og Ros urokket indtil Enden. ⁷ Derfor, som den Helligånd siger: "I Dag, når I høre hans Røst, ⁸ da forhærder ikke eders Hjerter, som det skete i Forbitrelsen*, på Fristelsens** Dag i Ørkenen, { [*d. e. Meriba.] / [**d. e. Massa.] } ⁹ hvor eders Fædre fristede mig ved at sætte mig på Prøve, og de så dog mine Gerninger i fyrretyve År. ¹⁰ Derfor harmedes jeg på denne Slægt og sagde: De fare altid vild i Hjertet; men de kendte ikke mine Veje, ¹¹ så jeg svor i min Vrede: Sandelig, de skulle ikke gå ind til min Hvile" - ¹² så ser til, Brødre! at der ikke nogen Sinde i nogen af eder skal findes et ondt, vantro Hjerte, så at han falder fra den levende Gud. ¹³ Men formaner hverandre hver Dag, så længe det hedder "i Dag", for at ikke nogen af eder skal forhærdes ved Syndens Bedrag. ¹⁴ Thi vi ere blevne delagtige i Kristus, såfremt vi fastholde vor første Fortrøstning urokket indtil Enden. ¹⁵ Når der siges: "I Dag, når I høre hans Røst, da forhærder ikke eders Hjerter som i Forbitrelsen": ¹⁶ hvem vare da vel de, som hørte og dog voldte Forbitrelse? Mon ikke alle, som gik ud af Ægypten ved Moses? ¹⁷ Men på hvem harmedes han i fyrretyve År? Mon ikke på dem, som syndede, hvis døde Kroppe faldt i Ørkenen? ¹⁸ Og over for hvem tilsvor han, at de ikke skulde gå ind til hans Hvile, uden dem, som vare blevne genstridige? ¹⁹ Og vi se, at de ikke kunde gå ind på Grund af Vantro.

4

¹ Lader os derfor, da der endnu står en Forjættelse tilbage om at indgå til hans Hvile, vogte os for, at nogen af eder skal mene, at han er kommen for silde. ² Thi også os er der forkyndt godt Budskab ligesom hine; men Ordet, som de hørte, hjalp ikke dem, fordi det ikke var forenet med Troen hos dem, som hørte det. ³ Thi vi gå ind til Hvilen, vi, som ere komne til Troen, efter hvad han har sagt: "Så svor jeg i min Vrede: Sandelig, de skulle ikke gå ind til min Hvile", omendskønt Gerningerne vare fuldbragte fra Verdens Grundlæggelse. ⁴ Thi han har et Sted sagt om den syvende Dag således: "Og Gud hvilede på den syvende Dag fra alle sine Gerninger." ⁵ Og fremdeles på dette Sted: "Sandelig, de skulle ikke gå ind til min Hvile." ⁶ Efterdi der altså står tilbage, at nogle skulle gå ind til den, og de, hvem der først blev forkyndt godt Budskab, ikke gik ind for deres Genstridigheds Skyld: ⁷ så bestemmer han atter en

Dag: "I Dag", siger han ved David så lang Tid efter, (som ovenfor sagt): "I Dag, når I høre hans Røst, da forhæder ikke eders Hjerter!" ⁸ Thi dersom Josva havde skaffet dem Hvile, da vilde han* ikke tale om en anden Dag siden efter. { [*Gud.] } ⁹ Altså er der en Sabbatshvile tilbage for Guds Folk. ¹⁰ Thi den, som er gået ind til hans Hvile, også han har fået Hvile fra sine Gerninger, ligesom Gud fra sine. ¹¹ Lader os derfor gøre os Flid for at gå ind til hin Hvile, for at ikke nogen skal falde ved den samme Genstridighed, som hine gave Eksempel på. ¹² Thi Guds Ord er levende og kraftigt og skarpere end noget tveægget Sværd og trænger igennem, indtil det deler Sjæl og Ånd, Ledemod såvel som Marv, og dømmes over Hjertets Tanker og Råd. ¹³ Og ingen Skabning er usynlig for hans Åsyn; men alle Ting ere nøgne og udspændte for hans Øjne, hvem vi stå til Regnskab. ¹⁴ Efterdi vi altså have en stor Ypperstepræst, som er gået igennem Himlene, Jesus, Guds Søn, da lader os holde fast ved Bekendelsen! ¹⁵ Thi vi have ikke en Ypperstepræst, som ej kan have Medlidenhed med vore Skrøbeligheder, men en sådan, som er fristet i alle Ting i Lighed med os, dog uden Synd. ¹⁶ Derfor lader os træde frem med Frimodighed for Nådens Trone, for at vi kunne få Barmhjertighed og finde Nåde til betimelig Hjælp.

5

¹ Thi hver Ypperstepræst tages iblandt Mennesker og indsættes for Mennesker til Tjenesten for Gud, for at han skal frembære både Gaver og Slagtofre for Synder, ² som en, der kan bære over med de vankundige og vildfarende, eftersom han også selv er stedt i Skrøbelighed ³ og for dens Skyld må frembære Syndoffer, som for Folket således også for sig selv. ⁴ Og ingen tager sig selv den Ære, men han kaldes af Gud, ligesom jo også Aron. ⁵ Således har ej heller Kristus tillagt sig selv den Ære at blive Ypperstepræst, men den, som sagde til ham: "Du er min Søn, jeg har født dig i Dag," ⁶ som han jo også siger et andet Sted: "Du er Præst til evig Tid, efter Melkisedeks Vis," ⁷ han, som i sit Køds Dage med stærkt Råb og Tårer frembar Bønner og ydmyge Begæringer til den, der kunde frelse ham fra Døden, og blev bønhørt i* sin Angst, { [*nøjagtigere: bort fra.] } ⁸ og således, endskønt han var Søn, lærte Lydighed af det, han led, ⁹ og efter at være fuldkommet blev Årsag til evig Frelse for alle dem, som lyde ham, ¹⁰ idet han af Gud blev kaldt Ypperstepræst efter Melkisedeks Vis. ¹¹ Herom have

vi meget at sige, og det er vanskeligt at forklare, efterdi I ere blevne sløve til at høre. ¹² Thi skønt I efter Tiden endog burde være Lærere, trænge I atter til, at man skal lære eder Begyndelsesgrundene i Guds Ord, og I ere blevne sådanne, som trænge til Mælk og ikke til fast Føde. ¹³ Thi hver, som får Mælk, er ukyndig i den rette Tale, thi han er spæd; ¹⁴ men for de fuldkomne er den faste Føde, for dem, som på Grund af deres Erfaring have Sanserne øvede til at skelne mellem godt og ondt.

6

¹ Lader os derfor forbigå Begyndelsesordet om Kristus og skride frem til Fuldkommenhed uden atter at lægge Grundvold med Omvendelse fra døde Gerninger og med Tro på Gud, ² med Lære om Døbelser og Håndspålæggelse og dødes Opstandelse og evig Dom. ³ Ja, dette ville vi gøre, såfremt Gud tilsteder det. ⁴ Thi dem, som én Gang ere blevne oplyste og have smagt den himmelske Gave og ere blevne delagtige i den Helligånd ⁵ og have smagt Guds gode Ord og den kommende Verdens Kræfter, og som ere faldne fra, - dem er det umuligt atter at forny til Omvendelse, ⁶ da de igen korsfæste sig Guds Søn og stille ham til Spot. ⁷ Thi Jorden, som drikker den ofte derpå faldende Regn og frembringer Vækster, tjenlige for dem, for hvis Skyld den også dyrkes, får Velsignelse fra Gud; ⁸ men når den bærer Torne og Tidsler, er den ubrugbar og Forbandelse nær; Enden med den er at brændes. ⁹ Dog, i Henseende til eder, I elskede! ere vi overbeviste om det bedre og det, som bringer Frelse, selv om vi tale således. ¹⁰ Thi Gud er ikke uretfærdig, så at han skulde glemme eders Gerning og den Kærlighed, som I have udvist imod hans Navn, idet I have tjent og tjene de hellige. ¹¹ Men vi ønske, at enhver af eder må udvise den samme Iver efter den fulde Vished i Håbet indtil Enden, ¹² for at I ikke skulle blive sløve, men efterfølge dem, som ved Tro og Tålmodighed arve Forjættelserne. ¹³ Thi da Gud gav Abraham Forjættelsen, svor han ved sig selv, fordi han ingen større havde at sværge ved, og sagde: ¹⁴ "Sandelig, jeg vil rigeligt velsigne dig og rigeligt mangfoldiggøre dig." ¹⁵ Og således opnåede han Forjættelsen ved at vente tålmodigt. ¹⁶ Mennesker sværge jo ved en større, og Eden er dem en Ende på al Modsigelse til Stadfæstelse. ¹⁷ Derfor, da Gud ydermere vilde vise Forjættelsens Arvinger sit Råds Uforanderlighed, føjede han en Ed dertil, ¹⁸ for at vi ved to uforanderlige Ting, i hvilke det var umuligt, at Gud kunde lyve, skulde have en

kraftig Opmuntring, vi, som ere flyede hen for at holde fast ved det Håb, som ligger foran os, ¹⁹ hvilket vi have som et Sjælens Anker, der er sikkert og fast og går ind inden for Forhænget, ²⁰ hvor Jesus som Forløber gik ind for os, idet han efter Melkisedeks Vis blev Ypperstepræst til evig Tid.

7

¹ Thi denne Melkisedek, Konge i Salem, den højeste Guds Præst, som gik Abraham i Møde, da han vendte tilbage fra Kongernes Nederlag, og velsignede ham, ² hvem også Abraham gav Tiende af alt, og som, når hans Navn udlægges, først er Retfærdigheds Konge, dernæst også Salems Konge, det er: Freds Konge, ³ uden Fader, uden Moder, uden Slægtregister, uden Dages Begyndelse og uden Livs Ende, men gjort lig med Guds Søn, - han forbliver Præst for bestandig. ⁴ Ser dog, hvor stor denne er, hvem endog Patriarken Abraham gav Tiende af Byttet. ⁵ Og hine, som, idet de høre til Levi Sønner, få Præstedømmet, have et Bud om at tage Tiende efter Loven af Folket, det er af deres Brødre, endskønt disse ere udgåede af Abrahams Lænd; ⁶ men han, som ikke regner sin Slægt fra dem, har taget Tiende af Abraham og har velsignet den, som havde Forjættelserne. ⁷ Men uden al Modsigelse er det den ringere, som velsignes af den ypperligere. ⁸ Og her er det dødelige Mennesker, som tager Tiende; men der er det en, om hvem der vidnes, at han lever. ⁹ Ja, så at sige, har endog Levi, som tager Tiende, igennem Abraham givet Tiende; ¹⁰ thi han var endnu i Faderens Lænd, da Melkisedek gik denne i Møde. ¹¹ Hvis der altså var Fuldkommelse at få ved det levitiske Præstedømme (thi på Grundlag af dette har jo Folket fået Loven), hvilken Trang var der da yderligere til, at en anden Slags Præst skulde opstå efter Melkisedeks Vis og ikke nævnes efter Arons Vis? ¹² Når nemlig Præstedømmet omskiftes, sker der med Nødvendighed også en Omskiftelse af Loven. ¹³ Thi han, om hvem dette siges, har hørt til en anden Stamme, af hvilken ingen har taget Vare på Alteret. ¹⁴ thi det er vitterligt, at af Juda er vor Herre oprunden, og for den Stammes Vedkommende har Moses intet talt om Præster. ¹⁵ Og det bliver end ydermere klart, når der i Lighed med Melkisedek opstår en anden Slags Præst, ¹⁶ som ikke er bleven det efter et kødeligt Buds* Lov, men efter et uopløseligt Livs Kraft. { [*et Bud, som gør Præstedømmets Gyldighed afhængig af den legemlige Afstamning.] } ¹⁷ Thi han får det Vidnesbyrd: "Du er Præst til evig Tid efter Melkisedeks Vis." ¹⁸ Thi vel sker

der Ophævelse af et forudgående Bud, fordi det var svagt og unyttigt ¹⁹ (thi Loven har ikke fuldkommet noget); men der sker Indførelse af et bedre Håb, ved hvilket vi nærme os til Gud. ²⁰ Og så vist som det ikke er sket uden Ed, ²¹ (thi hine ere blevne Præster uden Ed, men denne med Ed, ved den, som siger til ham: "Herren svor, og han skal ikke angre det: Du er Præst til evig Tid"): ²² så vist er Jesus bleven Borgen for en bedre Pagt. ²³ Og hine ere blevne Præster, flere efter hinanden, fordi de ved Døden hindredes i at vedblive; ²⁴ men denne har et uforgængeligt Præstedømme, fordi han bliver til evig Tid, ²⁵ hvorfor han også kan fuldkomment frelse dem, som komme til Gud ved ham, efterdi han lever altid til at gå i Forbøn for dem. ²⁶ Thi en sådan Ypperstepræst var det også, som sømmede sig for os, en from, uskyldig, ubesmittet, adskilt fra Syndere og ophøjet over Himlene; ²⁷ en, som ikke hver Dag har nødig, som Ypperstepræsterne, at frembære Ofre først for sine egne Synder, derefter for Folkets; thi dette gjorde han én Gang for alle, da han ofrede sig selv. ²⁸ Thi Loven indsætter til Ypperstepræster Mennesker, som have Skrøbelighed; men Edens Ord, som kom senere end Loven, indsætter en Søn, som er fuldkommet til evig Tid:

8

¹ Men Hovedpunktet ved det, hvorom her tales, er dette: vi have en sådan Ypperstepræst, der har taget Sæde på højre Side af Majestætens Trone i Himlene ² som Tjener ved Helligdommen og det sande Tabernakel, hvilket Herren har oprejst, og ikke et Menneske. ³ Thi hver Ypperstepræst indsættes til at frembære Gaver og Slagtofre; derfor er det nødvendigt, at også denne må have noget at frembære. ⁴ Dersom han nu var på Jorden, da var han ikke engang Præst, efterdi der her er dem, som frembære Gaverne efter Loven; ⁵ hvilke jo tjene ved en Afbildning og Skygge af det himmelske, således som det blev Moses betydet af Gud, da han skulde indrette Tabernaklet: "Se til, sagde han, at du gør alting efter det Forbillede, der blev vist dig på Bjerget." ⁶ Men nu har han fået en så meget ypperligere Tjeneste, som han også er Mellemmand for en bedre Pagt, der jo er grundet på bedre Forjættelser. ⁷ Thi dersom hin første var udadleg, da vilde der ikke blive søgt Sted for en anden. ⁸ Thi dadlende siger han til dem: "Se, der kommer Dage, siger Herren, da jeg vil slutte en ny Pagt med Israels Hus og med Judas Hus; ⁹ ikke som den Pagt, jeg gjorde med deres Fædre på den Dag, da jeg tog dem ved Hånden for at føre

dem ud af Ægyptens Land; thi de bleve ikke i min Pagt, og jeg brød mig ikke om dem, siger Herren. ¹⁰ Thi dette er den Pagt, som jeg vil oprette med Israels Hus efter de Dage, siger Herren: Jeg vil give mine Love i deres Sind, og jeg vil indskrive dem i deres Hjerter, og jeg vil være deres Gud, og de skulle være mit Folk. ¹¹ Og de skulle ikke lære hver sin Medborger og hver sin Broder og sige: Kend Herren; thi de skulle alle kende mig, fra den mindste indtil den største iblandt dem. ¹² Thi jeg vil være nådig imod deres Uretfærdigheder og ikke mere ihukomme deres Synder." ¹³ Når han siger: "en ny", har han erklæret den første for gammel; men det, som bliver gammelt og ældes, er nu ved at forsvinde.

9

¹ Vel havde også den første Pagt Forskrifter for Gudstjenesten og en jordisk Helligdom. ² Thi der var indrettet et Telt, det forreste, hvori Lysestagen var og Bordet og Skuebrødene, det, som jo kaldes det Hellige. ³ Men bag det andet Forhæng var et Telt, det, som kaldes det Allerhelligste, ⁴ som havde et gyldent Røgelsealter og Pagtens Ark, overalt beklædt med Guld, i hvilken der var en Guldkrukke med Mannaen, og Arons Stav, som havde blomstret, og Pagtens Tavler, ⁵ men oven over den var Herlighedens Keruber, som overskyggede Nådestolen*, hvorom der nu ikke skal tales enkeltvis. { [*således oversat af Luther; egl. Soningsdækket, d. e. Låget over Pagtens Ark.] } ⁶ Idet nu dette er således indrettet, gå Præsterne til Stadighed ind i det forreste Telt, når de forrette Tjenesten; ⁷ men i det andet går alene Ypperstepræsten ind én Gang om Året, ikke uden Blod, hvilket han ofrer for sig selv og Folkets Forseelser, ⁸ hvorved den Helligånd giver til Kende, at Vejen til Helligdommen endnu ikke er bleven åbenbar, så længe det forreste Telt endnu står, ⁹ hvilket jo er et Sindbillede indtil den nærværende Tid, og stemmende hermed frembæres der både Gaver og Ofre, som ikke i Henseende til Samvittigheden kunne fuldkomme den, der forretter sin Gudsdyrkelse, ¹⁰ men som kun, ved Siden af Mad og Drikke og forskellige Tvættelser, ere kødelige* Forskrifter, pålagte indtil den rette Ordningens Tid. { [*d. e. som angå udvortes Skikke.] } ¹¹ Men da Kristus kom som Ypperstepræst for de kommende Goder, gik han igennem det større og fuldkomnere Telt, som ikke er gjort med Hænder, det er: som ikke er af denne Skabning, ¹² og gik ikke heller med Blod af Bukke eller Kalve, men med sit

eget Blod én Gang for alle ind i Helligdommen og vandt en evig Forløsning. ¹³ Thi dersom Blodet af Bukke og Tyre og Aske af en Kvie ved at stænkes på de besmittede helliger til Kødets Renhed: ¹⁴ hvor meget mere skal da Kristi Blod, hans, som ved en evig Ånd frembar sig selv lydeløs for Gud, rense eders Samvittighed fra døde Gerninger til at tjene den levende Gud? ¹⁵ Og derfor er han Mellemand for en ny Pagt, for at de kaldede, da der har fundet Død Sted til Genløsning fra Overtrædelserne under den første Pagt, må få den evige Arvs Forjættelse. ¹⁶ Thi hvor der er en Arvepagt, der er det nødvendigt, at hans Død, som har oprettet Pagten, skal godtgøres. ¹⁷ Thi en Arvepagt er urokkelig efter døde, da den ingen Sinde træder i Kraft, medens den, som har oprettet den, lever. ¹⁸ Derfor er heller ikke den første bleven indviet uden Blod. ¹⁹ Thi da hvert Bud efter Loven var forkyndt af Moses for hele Folket, tog han Kalve- og Bukkeblod med Vand og skarlagensrød Uld og Isop og bestænkede både Bogen selv og hele Folket, idet han sagde: ²⁰ "Dette er den Pagts Blod, hvilken Gud har pålagt eder." ²¹ Og Tabernaklet og alle Tjenestens Redskaber bestænkede han ligeledes med Blodet. ²² Og næsten alt bliver efter Loven rensed med Blod, og uden Blods Udgydelse sker der ikke Forladelse. ²³ Altså var det en Nødvendighed, at Afbildningerne af de himmelske Ting skulde renses herved, men selve de himmelske Ting ved bedre Ofre end disse. ²⁴ Thi Kristus gik ikke ind i en Helligdom, som var gjort med Hænder og kun var et Billede af den sande, men ind i selve Himmelen for nu at træde frem for Guds Ansigt til Bedste for os; ²⁵ ikke heller for at han skulde ofre sig selv mange Gange, ligesom Ypperstepræsten hvert År går ind i Helligdommen med fremmed Blod; ²⁶ ellers havde han måttet lide mange Gange fra Verdens Grundlæggelse; men nu er han én Gang for alle ved Tidernes Fuldendelse åbenbaret for at bortskaffe Synden ved sit Offer. ²⁷ Og ligesom det er Menneskene beskikket at dø én Gang og derefter Dom, ²⁸ således skal også Kristus, efter at være bleven én Gang ofret for at bære manges Synder, uden Synd*, vise sig for dem, som forvente ham til Frelse. { [*uden at være Syndoffer.] }

10

¹ Thi da Loven kun har en Skygge af de kommende Goder og ikke Tingenes Skikkelse selv, kan den aldrig ved de samme årlige Ofre, som de bestandig frembære, fuldkomme dem, som træde frem dermed. ² Vilde man

ikke ellers have ophørt at frembære dem, fordi de ofrende ikke mere havde nogen Bevidsthed om Synder, når de én Gang vare rensede? ³ Men ved Ofrene sker År for År Ihukommelse af Synder. ⁴ Thi det er umuligt, at Blod af Tyre og Bukke kan borttage Synder. ⁵ Derfor siger han, idet han indtræder i Verden: "Slagtoffer og Madoffer havde du ikke Lyst til; men et Legeme beredte du mig; ⁶ Brændofre og Syndofre havde du ikke Behag i. ⁷ Da sagde jeg: Se, jeg er kommen (i Bogrullen er der skrevet om mig) for at gøre, Gud! din Villie." ⁸ Medens han først siger: "Slagtofre og Madofre og Brændofre og Syndofre havde du ikke Lyst til og ej heller Behag i" (og disse frembæres dog efter Loven), ⁹ så har han derefter sagt: "Se, jeg er kommen for at gøre din Villie." Han ophæver det første for at fastsætte det andet. ¹⁰ Og ved denne Villie ere vi helligede ved Ofringen af Jesu Kristi Legeme én Gang for alle. ¹¹ Og hver Præst står daglig og tjener og ofrer mange Gange de samme Ofre, som dog aldrig kunne borttage Synder. ¹² Men denne har efter at have ofret ét Offer for Synderne sat sig for bestandig ved Guds højre Hånd, ¹³ idet han for øvrigt venter på, at hans Fjender skulle lægges som en Skammel for hans Fødder. ¹⁴ Thi med et eneste Offer har han for bestandig fuldkommet dem, som helliges. ¹⁵ Men også den Helligånd giver os Vidnesbyrd; thi efter at have sagt: ¹⁶ "Dette er den Pagt, som jeg vil oprette med dem efter de Dage," siger Herren: "Jeg vil give mine Love i deres Hjerter, og jeg vil indskrive dem i deres Sind, ¹⁷ og deres Synder og deres Overtrædelser vil jeg ikke mere ihukomme." ¹⁸ Men hvor der er Forladelse for disse, er der ikke mere Offer for Synd. ¹⁹ Efterdi vi da, Brødre! have Frimodighed til den Indgang i Helligdommen ved Jesu Blod, ²⁰ som han indviede os som en ny og levende Vej igennem Forhænget, det er hans Kød, ²¹ og efterdi vi have en stor Præst over Guds Hus: ²² så lader os træde frem med et sandt Hjerte, i Troens fulde Forvisning, med Hjerterne ved Bestænkelsen rensede fra en ond Samvittighed, og Legemet tvættet med rent Vand; ²³ lader os fastholde Håbets Bekendelse urokket; thi trofast er han, som gav Forjættelsen; ²⁴ og lader os give Agt på hverandre, så vi opflamme hverandre til Kærlighed og gode Gerninger ²⁵ og ikke forlade vor egen Forsamling, som nogle have for Skik, men formane hverandre, og det så meget mere, som I se, at Dagen nærmer sig. ²⁶ Thi Synde vi med Villie, efter at have modtaget Sandhedens Erkendelse, er der intet Offer mere tilbage for Synder, ²⁷ men en frygtelig Forventelse at Dom og en brændende

Nidkærlighed, som skal fortære de genstridige. ²⁸ Når en har brudt med Mose Lov, dør han uden Barmhjertighed på to eller tre Vidners Udsagn; ²⁹ hvor meget værre Straf mene I da, at den skal agtes værd, som træder Guds Søn under Fod og agter Pagtens Blod, hvormed han blev helliget, for urent og forhåner Nådens Ånd? ³⁰ Thi vi kende den, som har sagt: "Mig hører Hævnen til, jeg vil betale, siger Herren;" og fremdeles: "Herren skal dømme sit Folk." ³¹ Det er frygteligt at falde i den levende Guds Hænder. ³² Men kommer de forrige Dage i Hu, i hvilke I, efter at I vare blevne oplyste, udholdt megen Kamp i Lidelser, ³³ idet I dels selv ved Forhånelser og Trængsler bleve et Skuespil, dels gjorde fælles Sag med dem, som fristede sådanne Kår. ³⁴ Thi både havde I Medlidenhed med de fangne, og I fandt eder med Glæde i, at man røvede, hvad I ejede, vidende, at I selv have en bedre og blivende Ejendom. ³⁵ Kaster altså ikke eders Frimodighed bort, hvilken jo har stor Belønning; ³⁶ thi I have Udholdenhed nødvendig, for at I, når I have gjort Guds Villie, kunne opnå Forjættelsen. ³⁷ Thi "der er endnu kun en såre liden Stund, så kommer han, der skal komme, og han vil ikke tøve. ³⁸ Men min retfærdige skal leve af Tro; og dersom han unddrager sig, har min Sjæl ikke Behag i ham." ³⁹ Men vi ere ikke af dem, som unddrage sig, til Fortabelse, men af dem, som tro, til Sjælens Frelse,

11

¹ Men Tro er en Fortrøstning til det, som håbes, en Overbevisning om Ting, som ikke ses. ² Ved den fik jo de gamle godt Vidnesbyrd. ³ Ved Tro fatte vi, at Verden er bleven skabt ved Guds Ord, så det ikke er af synlige Ting, at det, som ses, er blevet til. ⁴ Ved Tro ofrede Abel Gud et bedre Offer end Kain, og ved den fik han det Vidnesbyrd, at han var retfærdig, idet Gud bevidnede sit Velbehag i hans Gaver; og ved den taler han endnu efter sin Død. ⁵ Ved Tro blev Enok borttagen, for at han ikke skulde se Døden, og han blev ikke funden, efterdi Gud havde taget ham bort; thi før Borttagelsen har han fået det Vidnesbyrd, at han har behaget Gud. ⁶ Men uden Tro er det umuligt at behage ham; thi den, som kommer frem for Gud, bør tro, at han er til, og at han bliver deres Belønner, som søge ham. ⁷ Ved Tro var det, at Noa, advaret af Gud om det, som endnu ikke sås, i Guds frygt indrettede en Ark til Frelse for sit Hus; ved den domfældte han Verden og blev Arving til Retfærdigheden ifølge Tro. ⁸ Ved Tro adlød Abraham, da han blev kaldet, så han gik ud til et Sted, som han skulde tage til Arv; og han gik

ud, skønt han ikke vidste, hvor han kom hen. ⁹ Ved Tro blev han Udlænding i Forjættelsens Land som i et fremmed og boede i Telte med Isak og Jakob, som vare Medarvinger til samme Forjættelse; ¹⁰ thi han forventede den Stad, som har fast Grundvold, hvis Bygmester og Grundlægger er Gud. ¹¹ Ved Tro fik endog Sara selv Kraft til at undfange endog ud over sin Alders Tid; thi hun holdt ham for trofast, som havde forjættet det. ¹² Derfor avledes der også af en, og det en udlevet, som Himmelens Stjerner i Mangfoldighed og som Sandet ved Havets Bred, det, som ikke kan tælles. ¹³ I Tro døde alle disse uden at have opnået Forjættelserne; men de så dem langt borte og hilse dem og bekendte, at de vare fremmede og Udlændinge på Jorden. ¹⁴ De, som sige sådant, give jo klarlig til Kende, at de søge et Fædreland. ¹⁵ Og dersom de havde haft det, hvorfra de vare udgåede, i Tanker, havde de vel haft Tid til at vende tilbage; ¹⁶ men nu hige de efter et bedre, det er et himmelsk; derfor skammer Gud sig ikke ved dem, ved at kaldes deres Gud; thi han har beredt dem en, Stad. ¹⁷ Ved Tro har Abraham ofret Isak, da han blev prøvet, ja, den. enbårne ofrede han, som havde modtaget Forjættelserne, ¹⁸ til hvem der var sagt: "I Isak skal en Sæd få Navn efter dig;" ¹⁹ thi han betænkte, at Gud var mægtig endog til at oprejse fra de døde, hvorfra han jo også lignelsesvis fik ham tilbage. ²⁰ Ved Tro udtalte Isak Velsignelse over Jakob og Esau angående kommende Ting. ²¹ Ved Tro velsignede Jakob døende hver af Josefs Sønner og tilbad, lænende sig over sin Stav. ²² Ved Tro talte Josef på sit yderste om Israels Børns Udgang og gav Befaling om sine Ben. ²³ Ved Tro blev Moses, da han var født, skjult i tre Måneder af sine Forældre, fordi de så, at Barnet var dejligt, og de frygtede ikke for Kongens Befaling. ²⁴ Ved Tro nægtede Moses, da han var bleven stor, at kaldes Søn af Faraos Datter ²⁵ og valgte hellere at lide ondt med Guds Folk end at have en kortvarig Nydelse af Synd, ²⁶ idet han agtede Kristi Forsmædelse for større Rigdom end Ægyptens Skatte; thi han så hen til Belønningen. ²⁷ Ved Tro forlod han Ægypten uden at frygte for Kongens Vrede; thi som om han så den usynlige, holdt han ud. ²⁸ Ved Tro har han indstiftet Påsken og Påstrygelsen af Blodet, for at den, som ødelagde de førstefødte, ikke skulde røre dem. ²⁹ Ved Tro gik de igennem det røde Hav som over tørt Land, medens Ægypterne druknede under Forsøget derpå. ³⁰ Ved Tro faldt Jerikos Mure, efter at de vare omgåede i syv Dage. ³¹ Ved Tro undgik Skøgen

Rahab at omkomme med de genstridige; thi hun modtog Spejderne med Fred. ³² Dog, hvorfor skal jeg tale mere? Tiden vil jo fattes mig, hvis jeg skal fortælle om Gideon, Barak, Samson, Jefta, David og Samuel og Profeterne, ³³ som ved Tro overvandt Riger, øvede Retfærdighed, opnåede Forjættelser, stoppede Løvers Mund, ³⁴ slukkede Ilds Kraft, undslap Sværds Od, bleve stærke efter Svaghed, bleve vældige i Krig, bragte fremmedes Hære til at vige. ³⁵ Kvinder fik deres døde igen ved Opstandelse. Andre bleve lagte på Pinebænk og toge ikke imod Befrielse, for at de måtte opnå en bedre Opstandelse. ³⁶ Andre måtte friste Forhånelser og Hudstrygelses, tilmed Lænker og Fængsel; ³⁷ de bleve stenede, gennemsave, fristede, dræbte med Sværd, gik omkring i Fåre- og Gedeskind, lidende Mangel, betrængte, mishandlede ³⁸ (dem var Verden ikke værd), omvankende i Ørkener og på Bjerge og i Huler og Jordens Kløfter. ³⁹ Og alle disse, skønt de havde Vidnesbyrd for deres Tro, opnåede ikke Forjættelsen, ⁴⁰ efterdi Gud forud havde udset noget bedre for os, for at de ikke skulde fuldkommes uden os.

12

¹ Derfor lader også os, efterdi vi have så stor en Sky af Vidner omkring os, aflægge enhver Byrde og Synden, som lettelig hilder os, og med Udholdenhed gennemløbe den foran os liggende Bane, ² idet vi se hen til Troens Begynder og Fuldender, Jesus, som for den foran ham liggende Glædes Skyld udholdt et Kors, idet han ringeagtede Skændselen, og som har taget Sæde på højre Side af Guds Trone. ³ Ja, tænker på ham, som har udholdt en sådan Modsigelse imod sig af Syndere, for at I ikke skulle blive trætte og forsagte i eders Sjæle, ⁴ Endnu have I ikke stået imod indtil Blodet i eders Kamp imod Synden, ⁵ og I have glemt Formaningen, der jo dog taler til eder som til Sønner: "Min Søn! agt ikke Herrens Tugtelse ringe, vær heller ikke forsagt, når du revses af ham; ⁶ thi hvem Herren elsker, den tugter han, og han slår hårdelig hver Søn, som han tager sig af." ⁷ Holder ud og lader eder tugte; Gud handler med eder som med Sønner; thi hvem er den Søn, som Faderen ikke tugter? ⁸ Men dersom I ere uden Tugtelse, hvori alle have fået Del, da ere I jo uægte og ikke Sønner. ⁹ Fremdeles, vore kødelige Fædre havde vi til Optugtere, og vi følte Ærefrygt; skulde vi da ikke meget mere underordne os under Åndernes Fader og leve? ¹⁰ thi hine tugtede os for nogle få Dage efter deres Tykke, men han gør det til

vort Gavn, for at vi skulle få Del i hans Hellighed. ¹¹ Al Tugtelse synes vel, imedens den er nærværende, ikke at være til Glæde, men til Bedrøvelse; men siden giver den til Gengæld dem, som derved ere øvede, en Fredens Frugt i Retfærdighed. ¹² Derfor, retter de slappede Hænder og de lammede Knæ, ¹³ og træder lige Spor med eders Fødder, for at ikke det lamme skal vrides af Led, men snarere helbredes. ¹⁴ Stræber efter Fred med alle og efter Helliggørelsen, uden hvilken ingen skal se Herren; ¹⁵ og ser til, at ikke nogen går Glip af Guds Nåde, at ikke nogen bitter Rod skyder op og gør Skade, og de mange smittes ved den; ¹⁶ at ikke nogen er en utugtig eller en vanhellig som Esau, der for én Ret Mad solgte sin Førstefødselsret. ¹⁷ Thi I vide, at han også siden, da han ønskede at arve Velsignelsen, blev forkastet (thi han fandt ikke Rum for Omvendelse), omendskønt han begærede den med Tårer. ¹⁸ I ere jo ikke komne til en håndgribelig og brændende Ild og til Mulm og Mørke og Uvej, ¹⁹ og ikke til Basunens Klang og til en talende Røst, hvorom de, der hørte den, bade, at der ikke mere måtte tales til dem. ²⁰ Thi de kunde ikke bære det, som blev påbudt: "Endog om et Dyr rører ved Bjerget, skal det stenes". ²¹ Og - så frygteligt var Synet - Moses sagde: "Jeg er forfærdet og bæver." ²² Men I ere komne til Zions Bjerg og til den levende Guds Stad, til det himmelske Jerusalem og til Englenes Titusinder i Højtidsskare ²³ og til de førstefødtes Menighed, som ere indskrevne i Himlene, og til en Dommer, som er alles Gud, og til de fuldkommede retfærdiges Ånder ²⁴ og til den nye Pagts Mellemand, Jesus, og til Bestænkelsens Blod, som taler bedre end Abel. ²⁵ Ser til, at I ikke bede eder fri for den, som taler. Thi når de, som bade sig fri for ham, der talte sit Guddomsord på Jorden, ikke undslap, da skulle vi det meget mindre, når vi vende os bort fra ham, der taler fra Himlene, ²⁶ han, hvis Røst dengang rystede Jorden, men som nu har forjættet og sagt: "Endnu én Gang vil jeg ryste, ikke alene Jorden, men også Himmelen." ²⁷ Men dette "endnu én Gang" giver til Kende, at de Ting, der rystes, skulle omskiftes, efterdi de ere skabte, for at de Ting, der ikke rystes, skulle blive. ²⁸ Derfor, efterdi vi modtage et Rige, som ikke kan rystes, så lader os være taknemmelige og derved tjene Gud til hans Velbehag, med Ængstelse og Frygt. ²⁹ Thi vor Gud er en fortærende Ild.

13

1 Broderkærligheden blive ved! 2 Glemmer ikke

Gæstfriheden; thi ved den have nogle, uden at vide det, haft Engle til Gæster. ³ Kommer de fangne i Hu, som vare I selv medfangne; dem, der lide ilde, som de, der også selv ere i et Legeme. ⁴ Ægteskabet være æret hos alle, og Ægtesengen ubesmittet; thi utugtige og Horkarle skal Gud dømme. ⁵ Eders Vandel være uden Pengegridskhed, nøjes med det, I have; thi han har selv sagt: "Jeg vil ingenlunde slippe dig og ingenlunde forlade dig," ⁶ så at vi kunne sige med frit Mod: "Herren er min Hjælper, jeg vil ikke frygte; hvad kan et Menneske gøre mig?" ⁷ Kommer eders Vejledere i Hu, som have forkyndt eder Guds Ord, og idet I betragte deres Vandrings Udgang, så efterligner deres Tro! ⁸ Jesus Kristus er i Går og i Dag den samme, ja, til evig Tid. ⁹ Lader eder ikke lede vild af mange Hånde og fremmede Lærdomme; thi det er godt, at Hjertet styrkes ved Nåden, ikke ved Spiser; thi deraf have de, som holdt sig dertil, ingen Nytte haft. ¹⁰ Vi have et Alter, hvorfra de, som tjene ved Tabernaklet, ikke have Ret til at spise. ¹¹ Thi de Dyr, hvis Blod for Syndens Skyld bæres ind i Helligdommen af Ypperstepræsten, deres Kroppe opbrændes uden for Lejren. ¹² Derfor led også Jesus uden for Porten, for at han kunde hellige Folket ved sit eget Blod. ¹³ Så lader os da gå ud til ham uden for Lejren, idet vi bære hans Forsmædelse; ¹⁴ thi her have vi ikke en blivende Stad, men vi søge den kommende. ¹⁵ Lader os da ved ham altid frembære Gud Lovprisnings Offer, det er: en Frugt af Læber, som bekende hans Navn. ¹⁶ Men glemmer ikke at gøre vel og at meddele; thi i sådanne Ofre har Gud Velbehag. ¹⁷ Lyder eders Vejledere og retter eder efter dem; thi de våge over, eders Sjæle som de, der skulle gøre Regnskab - for at de må gøre dette med Glæde og ikke sukkende: thi dette er eder ikke gavnligt. ¹⁸ Beder for os; thi vi ere forvissede om, at vi have en god Samvittighed, idet vi ønske at vandre rettelig i alle Ting. ¹⁹ Og jeg formaner eder des mere til at gøre dette, for at jeg desto snarere kan gives eder igen. ²⁰ Men Fredens Gud, som førte den store Fårenes Hyrde, vor Herre Jesus, op fra de døde med en evig Pagts Blod, ²¹ han bringe eder til Fuldkommenhed i alt godt, til at gøre hans Villie, og han virke i eder det, som er velbehageligt for hans Åsyn, ved Jesus Kristus: ham være Æren i Evighedernes Evigheder: Amen. ²² Jeg beder eder, Brødre! at I finde eder i dette Formaningsord; thi jeg har jo skrevet til eder i Korthed. ²³ Vid, at vor Broder Timotheus er løsladt; sammen med ham vil jeg se eder, dersom han snart kommer. ²⁴ Hilser alle eders Vejledere og alle de hellige! De

fra Italien hilse eder. ²⁵ Nåden være med eder alle!

JAKOB

¹ Jakob, Guds og den Herres Jesu Kristi Tjener, hilser de tolv Stammer i Adspredelsen*. { [*iblandt Hedningerne. Joh. 7, 35.] } ² Mine Brødre! agter det for idel Glæde, når I stedes i mange Hånde Prøvelser, ³ vidende, at eders Tros Prøve virker Udholdenhed; ⁴ men Udholdenheden bør medføre fuldkommen Gerning, for at I kunne være fuldkomne og uden Brøst, så I ikke stå tilbage i noget. ⁵ Men dersom nogen af eder fattes Visdom, han bede derom til Gud, som giver alle gerne og uden Bebrejdelse, så skal den gives ham. ⁶ Men han bede i Tro, uden at tvivle; thi den, som tvivler, ligner en Havets Bølge, der drives og kastes af Vinden. ⁷ Ikke må nemlig det Menneske mene, at han skal få noget af Her ren, ⁸ en tvesindet Mand, som han er, ustadig på alle sine Veje. ⁹ Men den Broder, som er ringe, rose sig af sin Højhed, ¹⁰ den rige derimod af sin Ringhed; thi han skal forgå som Græssets Blomst. ¹¹ Thi Solen står op med sin Hede og hentørrer Græsset, og dets Blomst falder af, og dens Skikkelses Ynde forsvinder; således skal også den rige visne på sine Veje. ¹² Salig den Mand, som holder Prøvelse ud; thi når han har stået Prøve, skal han få Livets Krans, som Herren har forjættet dem, der elske ham. ¹³ Ingen sige, når han fristes: "Jeg fristes af Gud;" thi Gud kan ikke fristes af det onde, og selv frister han ingen; ¹⁴ men enhver fristes, når han drages og lokkes af sin egen Begæring; ¹⁵ derefter, når Begæringen har undfanget, føder den Synd, men når Synden er fuldvoksen, føder den Død. ¹⁶ Farer ikke vild, mine elskede Brødre! ¹⁷ Al god Gave og al fuldkommen Gave er ovenfra og kommer ned fra Lysenes Fader, hos hvem der ikke er Forandring eller skiftende Skygge*. { [*som Tilfældet er med Himmellysene smlgn. Visd. 7, 17-19.] } ¹⁸ Efter sin Villie fødte han os ved Sandheds Ord, for at vi skulde være en Førstegrøde af hans Skabninger. ¹⁹ I vide det, mine elskede Brødre. Men hvert Menneske være snar til at høre, langsom til at tale, langsom til Vrede; ²⁰ thi en Mands Vrede udretter ikke det, som er ret for Gud. ²¹ Derfor, aflægger alt Smuds og Levning af Slethed, og modtager med Sagtmodighed Ordet, som er indplantet i eder, og som formår at frelse eders Sjæle. ²² Men vorder Ordets Gørere og ikke alene dets Hørere, hvormed I bedrage eder selv. ²³ Thi dersom nogen er Ordets Hører og ikke dets Gører, han ligner en Mand, der betragter sit legemlige Ansigt i et

Spejl; ²⁴ thi han betragter sig selv og går bort og glemmer straks, hvor dan han var. ²⁵ Men den, som skuer ind i Frihedens fuldkomne Lov og holder ved dermed, så han ikke bliver en glemsom Tilhører, men en Gerningens Gører, han skal være salig i sin Gerning. ²⁶ Dersom nogen synes, at han dyrker Gud, og ikke holder sin Tunge i Tømme, men bedrager sit Hjerte, hans Gudsdyrkelse er forgæves. ²⁷ En ren og ubesmittet Gudsdyrkelse for Gud og Faderen er dette, at besøge faderløse og Enker i deres Trængsel, at holde sig selv uplettet af Verden.

2

¹ Mine Brødre! Eders Tro på vor Herre Jesus Kristus, den herliggjorte, være ikke forbunden med Persons Anseelse! ² Når der nemlig kommer en Mand ind i eders Forsamling med Guldring på Fingeren, i prægtig Klædning, men der også kommer en fattig ind i smudsig Klædning, ³ og I fæste Øjet på den, som bærer den prægtige Klædning og sige: Sæt du dig her på den gode Plads, og I sige til den fattige: Stå du der eller sæt dig nede ved min Fodskammel: ⁴ ere I så ikke komne i Strid med eder selv og blevne Dommere med slette Tanker? ⁵ Hører, mine elskede Brødre! Har Gud ikke udvalgt de for Verden fattige til at være rige i Tro og Arvinger til det Rige, som han har forjættet dem, der elske ham? ⁶ Men I have vanæret den fattige! Er det ikke de rige, som underkue eder, og er det ikke dem, som slæbe eder for Domstolene? ⁷ Er det ikke dem, som bespotte det skønne Navn, som er nævnet over eder? ⁸ Ganske vist, dersom I opfyldte den kongelige* Lov efter Skriften: "Du skal elske din Næste som dig selv", gøre I ret; { [*den ypperste. 3 Mos. 19, 18. Matth. 22, 16.] } ⁹ men dersom I anse Personer, gøre I Synd og revses af Loven som Overtrædere. ¹⁰ Thi den, som holder hele Loven, men støder an i ét Stykke, er bleven skyldig i alle. ¹¹ Thi han, som sagde: "Du må ikke bedrive Hor," sagde også: "Du må ikke slå ihjel." Dersom du da ikke bedriver Hor, men slår ihjel, da er du bleven en Lovens Overtræder. ¹² Taler således og gør således, som de, der skulle dømmes efter Frihedens Lov. ¹³ Thi Dommen er ubarmhjertig imod den, som ikke har øvet Barmhjertighed; Barmhjertighed træder frimodigt op imod Dommen. ¹⁴ Hvad gavner det, mine Brødre! om nogen siger, han har Tro, men ikke har Gerninger? mon Troen kan frelse ham? ¹⁵ Dersom en Broder eller Søster er nøgen og fattes den daglige Føde, ¹⁶ og en af eder siger til dem: Går bort i Fred, varmer eder og mætter eder, men I ikke give

dem det, som hører til Legemet Nødtørft, hvad gavner det? ¹⁷ Ligeså er også Troen, dersom den ikke har Gerninger, død i sig selv. ¹⁸ Men man vil sige: Du har Tro, og jeg har Gerninger. Vis mig din Tro uden Gerningerne, og jeg vil af mine Gerninger vise dig Troen. ¹⁹ Du tror, at Gud er én; deri gør du ret; også de onde Ånder tro det og skælve. ²⁰ Men vil du vide, du tomme Menneske! at Troen uden Gerninger er unyttig? ²¹ Blev ikke vor Fader Abraham retfærdiggjort af Gerninger, da han ofrede sin Søn Isak på Alteret? ²² Du ser, at Troen virkede sammen med hans Gerninger, og ved Gerningerne blev Troen fuldkommet, ²³ og Skriften blev opfyldt, som siger: "Abraham troede Gud, og det blev regnet ham til Retfærdighed", og han blev kaldet Guds Ven. ²⁴ I se, at et Menneske retfærdiggøres af Gerninger, og ikke af Tro alene. ²⁵ Ligeså Skøgen Rahab, blev ikke også hun retfærdiggjort af Gerninger, da hun tog imod Sendebudene og lod dem slippe bort ad en anden Vej? ²⁶ Thi ligesom Legemet er dødt uden Ånd, således er også Troen død uden Gerninger.

3

¹ Mine Brødre! ikke mange af eder bør blive Lærere, såsom I vide, at vi skulle få en desto tungere Dom. ² Thi vi støde alle an i mange Ting; dersom nogen ikke støder an i Tale, da er han en fuldkommen Mand, i Stand til også at holde hele Legemet i Tomme. ³ Men når vi lægge Bidsler i Hestenes Munde, for at de skulle adlyde os, så dreje vi også hele deres Legeme. ⁴ Se, også Skibene, endskønt de ere så store og drives af stærke Vinde, drejes med et såre lidet Ror, hvorhen Styrmandens Hu står. ⁵ Således er også Tungen et lille Lem og fører store Ord. Se, hvor lille en Ild der stikker så stor en Skov i Brand! ⁶ Og Tungen er en Ild. Som en Verden af Uretfærdighed sidder Tungen iblandt vore Lemmer; den besmitter hele Legemet og sætter Livets Hjul i Brand, selv sat i Brand af Helvede. ⁷ Thi enhver Natur, både Dyrs og Fugles, både Krybdyrs og Havdyrs, tæmmes og er tæmmet af den menneskelige Natur; ⁸ men Tungen kan intet Menneske tæmme, det ustyrlige Onde, fuld af dødbringende Gift. ⁹ Med den velsigne vi Herren og Faderen, og med den forbande vi Menneskene, som ere blevne til efter Guds Lighed. ¹⁰ Af den samme Mund udgår Velsignelse og Forbandelse. Mine Brødre! dette bør ikke være så. ¹¹ Mon en Kilde udgyder sødt Vand og besk Vand af det samme Væld? ¹² Mon et Figentræ, mine Brødre! kan give Oliven, eller et Vintræ

Figener? Heller ikke kan en Salt Kilde give fersk Vand. ¹³ Er nogen viis og forstandig iblandt eder, da vise han ved god Omgængelse sine Gerninger i viis Sagtmodighed! ¹⁴ Men have I bitter Avind og Rænkesyge i eders Hjerter, da roser eder ikke og lyver ikke imod Sandheden! ¹⁵ Dette er ikke den Visdom, som kommer ovenfra, men en jordisk, sjælelig*, djævelsk; { [*uåndelig, se 1 Kor. 2, 14. Jud. V. 19.] } ¹⁶ thi hvor der er Avind og Rænkesyge, der er Forvirring og al ond Handel. ¹⁷ Men Visdommen herovenfra er først ren, dernæst fredsommelig, mild, føjelig, fuld at Barmhertighed og gode Frugter, upartisk, uden Skrømt. ¹⁸ Men Retfærdigheds Frugt såes i Fred for dem, som stifte Fred.

4

¹ Hvoraf kommer det, at den er Krige og Stridigheder iblandt eder? mon ikke deraf, af eders Lyster, som stride i eders Lemmer? ² I begære og have ikke; I myrde og misunde og kunne ikke få; I føre Strid og Krig. Og I have ikke, fordi I ikke bede; ³ I bede og få ikke, fordi I bede ilde, for at øde det i eders Lyster. ⁴ I, utro!* vide I ikke, at Venskab med Verden er Fjendskab imod Gud? Derfor, den, som vil være Verdens Ven, bliver Guds Fjende. { [*Egentlig: "Hirkvinder", et Billede på Frafald fra Gud. Hos. 2, 2-5. Matth. 12, 39. K. 6, 24. Joh. 15, 19. K. 17, 14. Rom. 8, 7-8. Gal. 1, 10.] } ⁵ Eller mene I, at Skriftens Ord ere tomme Ord? Med Nidkærhed længes han efter den Ånd, han har givet Bolig i os, men han skænker desto større Nåde. ⁶ Derfor siger Skriften: "Gud står de hoffærdige imod, men de ydmyge giver han Nåde." ⁷ Underordner eder derfor under Gud; men står Djævelen imod, så skal han fly fra eder; ⁸ holder eder nær til Gud, så skal han holde sig nær til eder! Renser Hænderne, I Syndere! og lutrer Hjerterne, I tvesindede! ⁹ Jamrer og sørger og græder; eders Latter vende sig til Sorg og Glæden til Bedrøvelse! ¹⁰ Ydmyger eder for Herren, så skal han ophøje eder. ¹¹ Taler ikke ilde om hverandre, Brødre! Den, som taler ilde om sin Broder eller dømmes sin Broder, taler ilde om Loven og dømmes Loven; men dømmes du Loven, da er du ikke Lovens Gører, men dens Dommer. ¹² Én er Lovgiveren og Dommeren, han, som kan frelse og fordærve; men hvem er du, som dømmes din Næste? ¹³ Og nu I, som sige: I Dag eller i Morgen ville vi gå til den eller den By og blive der et År og købslå og vinde, ¹⁴ I, som ikke vide, hvad der skal ske i Morgen; thi hvordan er eders Liv? I ere jo en Damp, som er til Syne en

liden Tid, men derefter forsvinder; ¹⁵ i Stedet for at I skulle sige: Dersom Herren vil, og vi leve, da ville vi gøre dette eller hint. ¹⁶ Men nu rose I eder i eders Overmod; al sådan Ros er ond. ¹⁷ Derfor, den som ved at handle ret og ikke gør det, for ham er det Synd.

5

¹ Og nu, I rige! græder og jamrer over de Ulykker, som komme over eder. ² Eders Rigdom er rådnet, og eders Klæder er mølædte; ³ eders Guld og Sølv er rustet op, og deres Rust skal være til Vidnesbyrd imod eder og æde eders Kød som en Ild; I have samlet Skatte i de sidste Dage. ⁴ Se, den Løn skriger, som I have forholdt Arbejderne, der høstede eders Marker, og Høstfolkenes Råb ere komne ind for den Herre Zebaoths Øren. ⁵ I levede i Velleved på Jorden og efter eders Lyster; I gjorde eders Hjerter til gode som på en Slagtedag. ⁶ I domfældte, I dræbte den retfærdige; han står eder ikke imod. ⁷ Derfor, værer tålmodige, Brødre! indtil Herrens Tilkommelse. Se, Bonden venter på Jordens dyrebare Frugt og bier tålmodigt efter den, indtil den får tidlig Regn og sildig Regn. ⁸ Værer også I tålmodige, styrker eders Hjerter; thi Herrens Tilkommelse er nær. ⁹ Sukker ikke imod hverandre, Brødre! for at I ikke skulle dømmes; se, Dommeren står for Døren. ¹⁰ Brødre! tager Profeterne, som have talt i Herrens Navn, til Forbillede på at lide ondt og være tålmodige. ¹¹ Se, vi prise dem salige, som have holdt ud. I have hørt om Jobs Udholdenhed og vide Udfaldet fra Herren; thi Herren er såre medlidende og barmhjertig. ¹² Men for alting, mine Brødre! sværger ikke, hverken ved Himmelen eller ved Jorden eller nogen anden Ed; men eders Ja være Ja, og Nej være Nej, for at I ikke skulle falde under Dom. ¹³ Lider nogen iblandt eder ondt, han bede; er nogen vel til Mode, han synge Lovsang! ¹⁴ Er nogen iblandt eder syg, han kalde Menighedens Ældste til sig, og de skulle bede over ham og salve ham med Olie i Herrens Navn. ¹⁵ Og Troens Bøn skal frelse den syge, og Herren skal oprejse ham, og har han gjort Synder, skulle de forlades ham. ¹⁶ Bekender derfor Synderne for hverandre og beder for hverandre, for at I må blive helbredte; en retfærdigs Bøn formår meget, når den er alvorlig. ¹⁷ Elias var et Menneske, lige Vilkår undergivet med os, og han bad en Bøn, at det ikke måtte regne; og det regnede ikke på Jorden i tre År og seks Måneder. ¹⁸ Og han bad atter, og Himmelen gav Regn, og Jorden bar sin Frugt. ¹⁹ Mine Brødre! dersom nogen iblandt eder farer

vild fra Sandheden, og nogen omvender ham, ²⁰ han vide, at den, som omvender en Synder fra hans Vejs Vildfarelse, han Frelser en Sjæl fra Døden og skjuler en Mangfoldighed af Synder.

1 PETER

¹ Peter, Jesu Kristi Apostel, til Udlændingene i Adspredelse i Pontus, Galatien, Kappadokien, Asien og Bithynien, ² udvalgte efter Gud Faders Forudviden, ved Åndens Helligelse, til Lydighed og Bestænkelse med Jesu Kristi Blod: Nåde og Fred vorde eder mangfoldig til Del! ³ Lovet være Gud og vor Herres Jesu Kristi Fader, som efter sin store Barmhjertighed har genfødt os til et levende Håb ved Jesu Kristi Opstandelse fra de døde, ⁴ til en uforkrænkelig og ubesmittelig og uvisnelig Arv, som er bevaret i Himlene til eder, ⁵ I, som ved Guds Kraft bevogtes ved Tro til en Frelse, som er rede til at åbenbares i den sidste Tid, ⁶ i hvilken I skulle fryde eder, om I end nu en liden Stund, hvis så skal være, bedrøves i mange Hånde Prøvelser, ⁷ for at eders prøvede Tro, som er meget dyrebarere end det forgængelige Guld, der dog prøves ved Ild, må findes til Ros og Herlighed og Ære i Jesu Kristi Åbenbarelse, ⁸ ham, som I ikke have set og dog elske, ham, som I, skønt I nu ikke se, men tro, skulle fryde eder over med en uudsigelig og forherliget Glæde, ⁹ når I nå Målet for eders Tro, Sjælenes Frelse. ¹⁰ Om denne Frelse have Profeter gransket og ransaget, de, som profeterede om den Nåde, der skulde blive eder til Del, ¹¹ idet de granskede over, hvilken eller hvordan en Tid Kristi Ånd, som var i dem, henviste til, når den forud vidnede om Kristi Lidelser og den derpå følgende Herlighed. ¹² Og det blev dem åbenbaret, at det ikke var dem selv, men eder, de tjente med disse Ting, som nu ere blevne eder kundgjorte ved dem, der have forkyndt eder Evangeliet i den Helligånd, som blev sendt fra Himmelen, hvilke Ting Engle begære at skue ind i. ¹³ Derfor, binder op om eders Sinds Lænder, værere ædrue, og sætter fuldt ud eders Håb til den Nåde, som bliver eder til Del i Jesu Kristi Åbenbarelse. ¹⁴ Som lydige Børn skulle I ikke skikke eder efter de forrige Lyster i eders Vankundighed; ¹⁵ men efter den hellige, som kaldte eder, skulle også I vorde hellige i al eders Vandel; ¹⁶ thi der er skrevet: "I skulle være hellige, thi jeg er hellig." ¹⁷ Og dersom I påkalde ham som Fader, der dømmes uden Persons Anseelse efter enhvers Gerning, da bør I vandre i Frygt eders Udlændigheds Tid, ¹⁸ vel vidende, at det ikke var med forkrænkelige Ting, Sølv eller Guld, at I bleve løskøbte fra eders tomme Vandel, som var overleveret eder fra Fædrene, ¹⁹ men med Kristi dyrebare

Blod som et lydeløst og uplettet Lams, ²⁰ han, som var forud kendt for Verdens Grundlæggelse, men blev åbenbaret ved Tidernes Ende for eders Skyld, ²¹ der ved ham tro på Gud, som oprejste ham fra de døde og gav ham Herlighed, så at eders Tro også er Håb til Gud. ²² Lutrer eders Sjæle i Lydighed imod Sandheden til uskrømtet Broderkærlighed, og elsker hverandre inderligt af Hjertet, ²³ genfødte, som I ere, ikke af forkrænkelig, men af uforkrænkelig Sæd, ved Guds levende og blivende Ord. ²⁴ Thi "alt Kød er som Græs, og al dets Herlighed som Græssets Blomst; Græsset visner, og Blomsten falder af; ²⁵ men Herrens Ord bliver evindeligt." Og dette er det Ord, som er forkyndt eder ved Evangeliet.

2

¹ Derfor aflægger al Ondskab og al Svig og Hykleri og Avind og al Bagtalelse, ² og higer som nyfødte Børn efter Ordets uforfalskede Mælk, for at I kunne vokse ved den til Frelse, ³ om I da have smagt, at Herren er god. ⁴ Kommer til ham, den levende Sten, der vel er forkastet af Menneskene, men er udvalgt og dyrebar for Gud, ⁵ og lader eder selv som levende Sten opbygge som et åndeligt Hus, til et helligt Præsteskab, til at frembære åndelige Ofre, velbehagelige for Gud ved Jesus Kristus. ⁶ Thi det hedder i et Skriftsted: "Se, jeg lægger i Zion en Hovedhjørneste, som er udvalgt og dyrebar; og den, som tror på ham, skal ingeni lunde blive til Skamme." ⁷ Eder altså, som tro, hører Æren til; men for de vantro er denne Sten, som Bygningsmændene forkastede, bleven til en Hovedhjørneste og en Anstødssten og en Forargelses Klippe; ⁸ og de støde an, idet de ere genstridige imod Ordet, hvortil de også vare bestemte. ⁹ Men I ere en udvalgt Slægt, et kongeligt Præsteskab, et helligt Folk, et Folk til Ejendom, for at I skulle forkynde hans Dyder, som kaldte eder fra Mørke til sit underfulde Lys, ¹⁰ I, som fordum ikke vare et Folk, men nu ere Guds Folk, I, som ikke fandt Barmhjertighed, men nu have fundet Barmhjertighed. ¹¹ I elskede! jeg formaner eder som fremmede og Udlændinge til at afholde eder fra kødelige Lyster, som jo føre Krig imod Sjælen, ¹² så I føre en god Vandel iblandt Hedningerne, for at de på Grund af de gode Gerninger, som de få at se, kunne prise Gud på Besøgelsens Dag for det, som de bagtale eder for som Ugerningsmænd. ¹³ Underordner eder under al menneskelig Ordning for Herrens Skyld, være sig en Konge som den højeste, ¹⁴ eller Landshøvdinge som dem, der sendes af ham til Straf for Ugerningsmænd, men til Ros

for dem, som gøre det gode. ¹⁵ Thi således er det Guds Villie, at I ved at gøre det gode skulle bringe de uforstandige Menneskers Vankundighed til at tie; ¹⁶ som frie, og ikke som de, der have Friheden til Ondskabs Skjul, men som Guds Tjenere. ¹⁷ Ærer alle, elsker Broderskabet, frygter Gud, ærer Kongen! ¹⁸ I Trælle! underordner eder under eders Herrer i al Frygt, ikke alene de gode og milde, men også de urimelige. ¹⁹ Thi dette finder Yndest, dersom nogen, bunden til Gud i sin Samvittighed, udholder Genvordigheder, skønt han lider uretfærdigt. ²⁰ Thi hvad Ros er det, om I holde ud, når I Synde og derfor få Næveslag? Men dersom I holde ud, når I gøre det gode og lide derfor, dette finder Yndest hos Gud. ²¹ Thi dertil bleve I kaldede, efterdi også Kristus har lidt for eder, efterladende eder et Forbillede, for at I skulle følge i hans Fodspor, ²² han, som ikke gjorde Synd, ikke heller blev der fundet Svig i hans Mund, ²³ han, som ikke skældte igen, da han blev udskældt, ikke truede, da han led, men overgav det til ham, som dømmes retfærdigt, ²⁴ han, som selv bar vore Synder på sit Legeme op på Træet, for at vi, afdøde fra vore Synder, skulle leve for Retfærdigheden, han, ved hvis Sår I ere blevne lægte. ²⁵ Thi I vare vildfarende som Får, men ere nu vendte om til eders Sjæles Hyrde og Tilsynsmand.

3

¹ Ligeså, I Hustruer! underordner eder under eders egne Mænd, for at, selv om nogle ere genstridige imod Ordet, de kunne vindes uden Ord ved Hustruernes Vandel, ² når de iagttage eders kyske Vandel i Frygt. ³ Eders Prydelse skal ikke være den udvortes med Hårfletning og påhængte Guldsmykker eller Klædedragt, ⁴ men Hjertets skjulte Meneske med den sagtmodige og stille Ånds uforkrænkelige Prydelse, hvilket er meget kosteligt for Gud. ⁵ Thi således var det også, at fordum de hellige Kvinder, som håbede på Gud, prydede sig, idet de underordnede sig under deres egne Mænd, ⁶ som Sara var Abraham lydige, så hun kaldte ham Herre, hun, hvis Børn I ere blevne, når I gøre det gode og ikke frygte nogen Rædsel. ⁷ Ligeså I Mænd! lever med Forstand sammen med eders Hustruer som med et svagere Kar, og beviser dem Ære som dem, der også ere Medarvinger til Livets Nåde-gave, for at eders Bønner ikke skulle hindres. ⁸ Og til Slutning værer alle ensindede, medlidende, kærlige imod Brødrene, barmhjertige, ydmyge; ⁹ betaler ikke ondt med ondt, eller Skældsord med Skældsord, men tværtimod velsigner, thi dertil bleve

I kaldede, at I skulle arve Velsignelse. ¹⁰ Thi "den, som vil elske Livet og se gode Dage, skal holde sin Tunge fra ondt og sine Læber fra at tale Svig; ¹¹ han vende sig fra ondt og gøre godt; han søge Fred og jage efter den! ¹² Thi Herrens Øjne ere over de retfærdige, og hans Øren til deres Bøn; men Herrens Ansigt er over dem, som gøre ondt." ¹³ Og hvem er der, som kan volde eder ondt, dersom I ere nidkære for det gode? ¹⁴ Men om I også måtte lide for Retfærdigheds Skyld, er I salige. Nærere ingen Frygt for dem, og forfærdes ikke; ¹⁵ men helliger den Herre Kristus i eders Hjerter, altid rede til at forsvare eder over for enhver, som kræver eder til Regnskab for det Håb, der er i eder, men med Sagtmodighed og Frygt, ¹⁶ idet I have en god Samvittighed, for at de, der laste eders gode Vandel i Kristus, må blive til Skamme, når de bagtale eder som Ugerningsmænd. ¹⁷ Thi det er bedre, om det så er Guds Villie, at lide, når man gør godt, end når man gør ondt. ¹⁸ Thi også Kristus led én Gang for Synder, en retfærdig for uretfærdige, for at han kunde føre os hen til Gud, han, som led Døden i Kødets, men blev levendegjort i Ånden, ¹⁹ i hvilken han også gik hen og prædikede for Ånderne, som vare i Forvaring, ²⁰ som fordem vare genstridige, dengang Guds Langmodighed ventede i Noas Dage, medens Arken byggedes, i hvilken få, nemlig otte, Sjæle bleve frelste igennem Vand, ²¹ hvilket nu også frelser eder i sit Modbillede som Dåb, der ikke er Fjernelse af Kødets Urenhed, men en god Samvittigheds Pagt* med Gud ved Jesu Kristi Opstandelse, { [*der skulde måske rettere oversættes: en Henvendelse til Gud om en god Samvittighed (nemlig ved Syndernes Forladelse).] } ²² han, som er faren til Himmelen og er ved Guds højre Hånd, efter at Engle og Myndigheder og Kræfter ere ham underlagte.

4

¹ Efterdi da Kristus har lidt i Kødets, så skulle også I væbne eder med det samme Sind (thi den, som har lidt i Kødets, er hørt op med Synd), ² så at I ikke fremdeles leve den øvrige Tid i Kødets efter Menneskers Lyster, men efter Guds Villie. ³ Thi det er nok i den forbigangne Tid at have gjort Hedningernes Villie, idet I have vandret i Uterlighed, Lyster, Fylder, Svir, Drik og skammeligt Afgudsdyrkelse; ⁴ hvorfor de forundre sig og spotte, når I ikke løbe med til den samme Ryggesløshedens Pøl; ⁵ men de skulle gøre ham Regnskab, som er rede til at dømme levende og døde. ⁶ Thi derfor blev Evangeliet forkyndt også for døde, for at de vel skulde være dømt på Menneskers Vis i Kødets, men leve på Guds

Vis i Ånden. ⁷ Men alle Tings Ende er kommen nær; værder derfor årvågne og ædru til Bønner! ⁸ Hav fremfor alt en inderlig Kærlighed til hverandre; thi "Kærlighed skjuler en Mangfoldighed af Synder". ⁹ Vær gæstfri imod hverandre uden Knurren. ¹⁰ Eftersom enhver har fået en Nådegave, skulle I tjene hverandre dermed som gode Husholdere over Guds mangfoldige Nåde. ¹¹ Taler nogen, han tale som Guds Ord; har nogen en Tjeneste, han tjene, efter som Gud forlener ham Styrke dertil, for at Gud må æres i alle Ting ved Jesus Kristus, hvem Herligheden og Magten tilhører i Evighedernes Evigheder! Amen. ¹² I elskede! undrer eder ikke over den Ild, som brænder iblandt eder til eders Prøvelse, som om der hændtes eder noget underligt; ¹³ men glæder eder i samme Mål, som I have Del i Kristi Lidelser, for at I også kunne glæde og fryde eder ved hans Herligheds Åbenbarelse. ¹⁴ Dersom I hånes for Kristi Navns Skyld, ere I salige; thi Herlighedens og Guds Ånd hviler over eder. ¹⁵ Thi ingen af eder bør lide som Morder eller Tyv eller Ugerningsmand eller som en, der blander sig i anden Mands Sager; ¹⁶ men lider han som en Kristen, da skamme han sig ikke, men prise Gud for dette Navn! ¹⁷ Thi det er Tiden til, at Dommen skal begynde med Guds Hus: men begynder den først med os, hvad Ende vil det da få med dem, som ere genstridige imod Guds Evangelium? ¹⁸ Og dersom den retfærdige med Nød og neppe bliver frelst, hvor skal da den ugudelige og Synderen blive af? ¹⁹ Derfor skulle også de, som lide efter Guds Villie, befale den trofaste Skaber deres Sjæle, idet de gøre det gode.

5

¹ De Ældste iblandt eder formaner jeg som Medældste og Vidne til Kristi Lidelser, som den, der også har Del i Herligheden, der skal åbenbares: ² Vogter Guds Hjord hos eder, og fører Tilsyn med den, ikke tvungne, men frivilligt, ikke for slet Vindings Skyld, men med Redebonhed; ³ ikke heller som de, der ville herske over Menighederne, men som Mønstre for Hjorden; ⁴ og når da Overhyrden åbenbares, skulle I få Herlighedens uvisnelige Krans. ⁵ Ligeså, I unge! underordner eder under de ældre; og ifører eder alle Ydmyghed imod hverandre; thi "Gud står de hoffærdige imod, men de ydmyge giver han Nåde." ⁶ Derfor ydmyger eder under Guds vældige Hånd, for at han i sin Tid må ophøje eder. ⁷ Kaster al eders Sørg på ham, thi han har Omsorg for eder. ⁸ Vær ædru, våger; eders Modstander, Djævelen, går omkring som en brølende Løve, søgende,

hvem han kan opsluge. ⁹ Står ham imod, faste i Troen, vidende, at de samme Lidelser fuldbyrdes på eders Brødre i Verden. ¹⁰ Men al Nådes Gud, som kaldte eder til sin evige Herlighed i Kristus Jesus efter en kort Tids Lidelse, han vil selv fuldelig berede eder, styrke, bekræfte, grundfæste eder! ¹¹ Ham tilhører Magten i Evighedernes Evigheder! Amen. ¹² Med Silvanus, den trofaste Broder (thi det holder jeg ham for), har jeg i Korthed skrevet eder til for at formane og bevidne, at dette er Guds sande Nåde, hvori I stå. ¹³ Den medudvalgte* i Babylon og min Søn, Markus, hilser eder. { [*nemlig Menighed. Åb. 14, 8. K. 16, 19. K. 17, 5. K. 18, 2. Ap. G. 12, 12.] } ¹⁴ Hilser hverandre med Kærligheds Kys! Fred være med eder alle, som ere i Kristus!

2 PETER

¹ Simon Peter, Jesu Kristi Tjener og Apostel, til dem, der have fået samme dyrebare Tro som vi ved vor Guds og Frelasers Jesu Kristi Retfærdighed: ² Nåde og Fred vorde eder mangfoldig til Del i Erkendelse af Gud og vor Herre Jesus. ³ Såsom hans guddommelige Magt har skænket os alt, hvad der hører til Liv og Gudfrygtighed ved Erkendelsen af ham, som kaldte os ved sin Herlighed og Kraft, ⁴ hvorved han har skænket os de største og dyrebare Forjættelser, for at I ved disse skulle få Del i guddommelig Natur, når I undfly Fordærvelsen i Verden, som har sin Grund i Begær, ⁵ så anvender just derfor al Flid på i eders Tro at udvise Dyd og i Dyden Kundskab ⁶ og i Kundskaben Afholdenhed og i Afholdenheden Udholdenhed og i Udholdenheden Gudsfrygt ⁷ og i Gudsfrygten Broderkærlighed og i Broderkærligheden Kærlighed. ⁸ Thi når dette findes hos eder og er i Tiltagen, lader det eder ikke stå ørkesløse eller ufrugtbar i Erkendelsen af vor Herre Jesus Kristus; ⁹ den nemlig, som ikke har dette, er blind, svagsynet, idet han har glemt Renselsen fra sine fordums Synder. ¹⁰ Derfor, Brødre! gør eder des mere Flid for at befæste eders Kaldelse og Udvælgelse; thi når I gøre dette, skulle I ingen Sinde støde an. ¹¹ Thi så skal der rigelig gives eder Indgang i vor Herres og Frelasers Jesu Kristi evige Rige. ¹² Derfor vil jeg ikke forsømme altid at påminde eder om delte, ihvorvel I vide det og ere befæstede i den Sandhed, som er til Stede hos os. ¹³ Men jeg anser det for ret at vække eder ved Påmindelse, så længe jeg er i dette Telt, ¹⁴ da jeg ved, at Aflæggelsen af mit Telt kommer brat, således som jo vor Herre Jesus Kristus har givet mig til Kende. ¹⁵ Og jeg vil også gøre mig Flid for, at I til enhver Tid efter min Bortgang kunne drage eder dette i Minde. ¹⁶ Thi vi have ikke fulgt kløgtigt opdigtede Fabler, da vi kundgjorde eder vor Herres Jesu Kristi Kraft og Tilkommelse, men vi have været Øjenvidner til hans Majestæt, ¹⁷ nemlig da han fik Ære og Herlighed af Gud Fader, idet en sådan Røst lød til ham fra den majestætiske Herlighed: "Denne er min Søn, den elskede, i hvem jeg har Velbehag." ¹⁸ Og vi hørte denne Røst lyde fra Himmelen, da vi vare med ham på det hellige Bjerg. ¹⁹ Og des mere stadfæstet have vi det profetiske Ord, hvilket I gøre vel i at agte på som på et Lys, der skinner på et mørkt Sted, indtil Dagen bryder frem, og Morgenstjernen oprinder

i eders Hjerter, ²⁰ idet I fornemmelig mærke eder dette, at ingen Profeti i Skriften beror på egen Tydning. ²¹ Thi aldrig er nogen Profeti bleven fremført ved et Menneskes Villie; men drevne af den Helligånd talte hellige Guds Mænd.

2

¹ Men der opstod også falske Profeter iblandt Folket, ligesom der også iblandt eder vil komme falske Lærere, som ville liste fordærlige Vranglærdomme ind, idet de endog fornægte den Herre, som købte dem, og bringe en brat Undergang over sig selv, ² og mange ville efterfølge deres Uterligheder, så Sandhedens Vej for deres Skyld vil blive bespottet, ³ og i Havesyge ville de med falske Ord skaffe sig Vinding af eder; men Dommen over dem har alt fra gamle Dage været i Virksomhed, og deres Undergang slumrer ikke. ⁴ Thi når Gud ikke sparede Engle, da de syndede, men nedstyrkede dem i Afgrunden og overgav dem til Mørkets Huler for at bevogtes til Dom, ⁵ og ikke sparede den gamle Verden, men bevarede Retfærdighedens Prædiker Noa selv ottende, da han førte Oversvømmelse over en Verden af ugudelige ⁶ og lagde Sodom og Gomorras Stæder i Aske og domfældte dem til Ødelæggelse, så han har sat dem til Forbillede for dem, som i Fremtiden ville leve ugudeligt, ⁷ og udfriede den retfærdige Lot, som plagedes af de ryggesløses uterlige Vandel, ⁸ (thi medens den retfærdige boede iblandt dem, pintes han Dag for Dag i sin retfærdige Sjæl ved de lovløse Gerninger, som han så og hørte): ⁹ - Da ved Herren at udfri gudfrygtige af Fristelse, men at straffe og bevogte uretfærdige til Dommens Dag, ¹⁰ og mest dem, som vandre efter Kød, i Begær efter Besmittelse, og foragte Herskab. Frække, selvbehagelige, bæve de ikke ved at bespotte Herligheder, ¹¹ hvor dog Engle, som ere større i Styrke og Magt, ikke fremføre bespottende Dom imod dem for Herren. ¹² Men disse - ligesom ufornuftige Dyr, der af Natur ere fødte til at fanges og ødelægges, skulle de, fordi de bespotte, hvad de ikke kende, også ødelægges med hines Ødelæggelse, ¹³ idet de få Uretfærdigheds Løn. De sætte deres Lyst i Velleved om Dagen, disse Skampletter og Skændselsmennesker! De svælge i deres Bedragerier, medens de holde Gilde med eder; ¹⁴ deres Øjne ere fulde af Horeri og kunne ikke få nok af Synd; de lokke ubefæstede Sjæle; de have et Hjerte, øvet i Havesyge, Forbandelsens Børn; ¹⁵ de have forladt den lige Vej og ere farne vild, følgende Bileams, Beors Søns, Vej, han, som elskede Uretfærdigheds Løn, ¹⁶ men fik Revselse

for sin Overtrædelse: et umælende Trældyr talte med menneskelig Røst og hindrede Profetens Afsind. ¹⁷ Disse ere vandløse Kilder og Tågeskyer, som drives af Stormvind; for dem er Mørke og Mulm bevaret. ¹⁸ Thi dem, som ere lige ved at undslippe fra dem, der vandre i Vildfarelse, løkke de i Kødets Begæring ved Uterligheder, idet de tale Tomheds overmodige Ord ¹⁹ og love dem Frihed, skønt de selv ere Fordærvsens Trælle; thi man er Træl af det, som man er overvunden af. ²⁰ Thi dersom de, efter at have undflyet Verdens Besmittelser ved Erkendelse af vor Herre og Frelser Jesus Kristus, igen lade sig indvikle deri og overvindes, da er det sidste blevet værre med dem end det første. ²¹ Thi bedre havde det været dem ikke at have erkendt Retfærdighedens Vej end efter at have erkendt den at vende sig bort fra det hellige Bud, som var blevet dem overgivet. ²² Det er gået dem efter det sande Ordsprog: "Hunden vender sig om til sit eget Spy, og den toede So til at vælte sig i Sølen."

3

¹ Dette er allerede, I elskede! det andet Brev, som jeg skriver til eder, hvori jeg ved Påmindelse vækker eders rene Sind ² til at komme de Ord i Hu, som forud ere sagte af de hellige Profeter, og eders Apostles Befaling fra Herren og Frelseren, ³ idet I først og fremmest mærke eder dette, at i de sidste Dage skal der komme Spottere med Spot, som vandre efter deres egne Begæring ⁴ og sige: "Hvad bliver der af Forjættelsen om hans Tilkommelse? Fra den Dag, Fædrene sov hen, forblive jo alle Ting, som de vare, lige fra Skabningens Begyndelse." ⁵ Thi med Villie ere de blinde for dette, at fra fordums Tid var der Himle og en Jord, som var fremstået af Vand og ved Vand i Kraft af Guds Ord, ⁶ hvorved den daværende Verden gik til Grunde i en Vandflod. ⁷ Men de nuværende Himle og Jorden holdes ved det samme Ord i Forvaring til Ild, idet de bevares til de ugudelige Menneskers Doms og Undergangs Dag. ⁸ Men dette ene bør ikke undgå eder, I elskede! at én Dag er for Herren som tusinde År, og tusinde År som én Dag. ⁹ Herren forhæler ikke Forjættelsen (som nogle agte det for en Forhaling), men han er langmodig for eders Skyld, idet han ikke vil, at nogen skal fortæbes, men at alle skulle komme til Omvendelse. ¹⁰ Men Herrens Dag skal komme som en Tyv; på den skulle Himlene forgå med stort Bulder, og Elementerne skulle komme i Brand og opløses, og Jorden og alt, hvad der er på den, skal opløses. ¹¹ Efterdi da alt dette opløses, hvor bør I da

ikke færdes i hellig Vandel og Gudsfrygt, ¹² idet I forvente og fremskynde Guds Dags Tilkommelse, for hvis Skyld Himle skulle antændes og opløses, og Elementer komme i Brand og smelte. ¹³ Men vi forvente efter hans Forjættelse nye Himle og en ny Jord, i hvilke Retfærdighed bor. ¹⁴ Derfor, I elskede! efterdi I forvente dette, så gør eder Flid for at findes uplettede og ulastelige for ham i Fred, ¹⁵ og agter vor Herres Langmodighed for Frelse; ligesom også vor elskede Broder Paulus efter den ham givne Visdom har skrevet til eder, ¹⁶ som han også gør i alle sine Breve, når han i dem taler om disse Ting; i dem findes der Ting, vanskelige at forstå, som de ukyndige og ubefæstede fordreje, ligesom også de øvrige Skrifter, til deres egen Undergang. ¹⁷ Da I altså, I elskede! vide det forud, så vogter eder, for at I ikke skulle rives med af de ryggesløses Vildfarelse og affalde fra eders egen Fasthed; ¹⁸ men vokser i vor Herres og Frelsers Jesu Kristi Nåde og Kundskab! Ham tilhører Herligheden både nu og indtil Evighedens Dag!

1 JOHANNES

¹ Det, som var fra Begyndelsen, det, vi have hørt, det, vi have set med vore Øjne, det, vi skuede og vore Hænder følte på, nemlig om Livets Ord; - ² og Livet blev åbenbaret, og vi have set og vidne og forkynde eder det evige Liv, som jo var hos Faderen og blev åbenbaret for os; - ³ hvad vi have set og hørt, forkynde vi også eder, for at også I må have Samfund med os; men vort Samfund er med Faderen og med hans Søn Jesus Kristus. ⁴ Og dette skrive vi til eder, for at eders Glæde må være fuldkommen. ⁵ Og dette er det Budskab, som vi have hørt af ham og forkynde eder, at Gud er Lys, og der er slet intet Mørke i ham. ⁶ Dersom vi sige, at vi have Samfund med ham, og vandre i Mørket, da lyve vi og gøre ikke Sandheden. ⁷ Men dersom vi vandre i Lyset, ligesom han er i Lyset, have vi Samfund med hverandre, og Jesu, hans Søns, Blod renser os fra al Synd. ⁸ Dersom vi sige, at vi ikke have Synd, bedrage vi os selv, og Sandheden er ikke i os. ⁹ Dersom vi bekende vore Synder, er han trofast og retfærdig, så at han forlader os Synderne og renser os fra al Uretfærdighed. ¹⁰ Dersom vi sige, at vi ikke have syndet, gøre vi ham til en Løgner, og hans Ord er ikke i os.

2

¹ Mine Børn! dette skriver jeg til eder, for at I ikke skulle synde. Og dersom nogen synder, have vi en Talsmand hos Faderen, Jesus Kristus, den retfærdige, ² og han er en Forsoning for vore Synder, dog ikke alene for vore, men også for hele Verdens. ³ Og derpå kende vi, at vi have kendt ham, om vi holde hans Bud. ⁴ Den, som siger: "Jeg kender ham," og ikke holder hans Bud, han er en Løgner, og i ham er Sandheden ikke; ⁵ men den, som holder hans Ord, i ham er sandelig Guds Kærlighed fuldkommet. Derpå kende vi, at vi ere i ham. ⁶ Den, som siger, at han bliver i ham, han er også skyldig selv at vandre således, som han vandrede. ⁷ I elskede, jeg skriver til eder ikke et nyt Bud, men et gammelt Bud, som I have haft fra Begyndelsen. Det gamle Bud er det Ord, som I have hørt. ⁸ Og dog skriver jeg til eder et nyt Bud, hvilket er sandt i ham og i eder, thi Mørket drager bort, og det sande Lys skinner allerede. ⁹ Den, som siger, at han er i Lyset, og hader sin Broder, han er i Mørket endnu. ¹⁰ Den, som elsker sin Broder, bliver i Lyset, og der er ingen Forargelse i ham. ¹¹ Men den, som hader sin Broder, er i

Mørket og vandrer i Mørket, og han ved ikke, hvor han går hen, fordi Mørket har blindet hans Øjne. ¹² Jeg skriver til eder, mine Børn! fordi eders Synder ere eder forladte for hans Navns Skyld. ¹³ Jeg skriver til eder, I Fædre! fordi I kende ham, som er fra Begyndelsen. Jeg skriver til eder, I unge! fordi I have overvundet den onde. Jeg har skrevet til eder, mine Børn! fordi I kende Faderen. ¹⁴ Jeg har skrevet til eder, I Fædre! fordi I kende ham, som er fra Begyndelsen. Jeg har skrevet til eder, I unge! fordi I ere stærke, og Guds Ord bliver i eder, og I have overvundet den onde. ¹⁵ Elsker ikke Verden, ikke heller de Ting, som ere i Verden! Dersom nogen elsker Verden, er Faderens Kærlighed ikke i ham. ¹⁶ Thi alt det, som er i Verden, Kødets Lyst og Øjnenes Lyst og Livets Hoffærdighed, er ikke af Faderen, men af Verden. ¹⁷ Og Verden forgår og dens Lyst; men den, som gør Guds Villie, bliver til evig Tid. ¹⁸ Mine Børn! det er den sidste Time, og som I have hørt, at Antikrist kommer, således ere nu mange Antikrister fremtrådte; deraf kende vi, at det er den sidste Time. ¹⁹ De ere udgåede fra os, men de vare ikke af os; thi dersom de havde været af os, da vare de blevne hos os. Dog, det var, for at det skulde blive åbenbart, at de ikke alle ere af os. ²⁰ Og I have Salvelse fra den hellige og vide alt. ²¹ Jeg har ikke skrevet til eder, fordi I ikke vide Sandheden; men fordi I vide den og vide, at ingen Løgn er af Sandheden. ²² Hvem er Løgneren uden den, som nægter, at Jesus er Kristus? Denne er Antikristen, som fornægter Faderen og Sønnen. ²³ Hver den, som fornægter Sønnen, har ej heller Faderen; den, som bekender Sønnen, har også Faderen. ²⁴ Hvad I have hørt fra Begyndelsen, det blive i eder! Dersom det, som I have hørt fra Begyndelsen, bliver i eder, skulle også I blive i Sønnen og i Faderen. ²⁵ Og dette er den Forjættelse, som han selv tilsagde os, det evige Liv. ²⁶ Dette har jeg skrevet til eder om dem, som forføre eder. ²⁷ Og den Salvelse, som I fik af ham, bliver i eder, og I have ikke nødvendig, at nogen skal lære eder; men således som hans Salvelse lærer eder alt, er det også sandt og er ikke Løgn, og som den har lært eder, skulle I blive i ham. ²⁸ Og nu mine Børn! bliver i ham, for at vi, når han åbenbares, kunne have Frimodighed og ikke skulle blive til Skamme for ham ved hans Tilkommelse. ²⁹ Dersom I vide, at han er retfærdig, da erkender, at hver den, som gør Retfærdighed, er født af ham.

3

¹ Ser, hvor stor en Kærlighed Faderen har givet os, at vi

skulle kaldes Guds Børn og vi ere det. Derfor kender Verden os ikke, fordi den ikke har kendt ham. ² I elskede! nu ere vi Guds Børn, og det er endnu ikke åbenbaret, hvad vi skulle vorde. Vi vide, at når det åbenbares, da skulle vi vorde ham lige; thi i skulle se ham, som han er. ³ Og hver den, som har dette Håb til ham, renser sig selv, ligesom han* er ren. { [*Kristus. 2 Kor. 7, 1. 1 Pet. 1, 15-16.] } ⁴ Hver den, som gør Synden, begår også Overtrædelse af Loven, og Synden er Lovens Overtrædelse. ⁵ Og I vide, at han blev åbenbaret for at han skulde borttage Synderne; og der er ikke Synd i ham. ⁶ Hver den, som bliver i ham, synder ikke; hver den, som synder, har ikke set ham og kender ham ej heller. ⁷ Mine Børn, ingen forføre eder! Den, som gør Retfærdigheden, er retfærdig, ligesom han er retfærdig. ⁸ Den, som gør Synden, er af Djævelen; thi Djævelen har syndet fra Begyndelsen. Dertil blev Guds Søn åbenbaret, for at han skulde nedbryde Djævelens Gerninger. ⁹ Hver den, som er født af Gud, gør ikke Synd, fordi hans Sæd bliver i ham, og han kan ikke synde, fordi han er født af Gud. ¹⁰ Derved blive Guds Børn og Djævelens Børn åbenbare. Hver den, som ikke gør Retfærdighed, er ikke af Gud, og ligeså den, som ikke elsker sin Broder. ¹¹ Thi dette er det Budskab, som I have hørt fra Begyndelsen, at vi skulle elske hverandre; ¹² ikke som Kain, der var af den onde og myrdede sin Broder. Og hvorfor myrdede han ham? Fordi hans Gerninger vare onde, men hans Broders retfærdige. ¹³ Undrer eder ikke, mine Brødre! om Verden hader eder. ¹⁴ Vi vide, at vi ere gåede over fra Døden til Livet, thi vi elske Brødrene. Den, som ikke elsker, bliver i Døden. ¹⁵ Hver den, som hader sin Broder, er en Manddraber; og I vide, at ingen Manddraber har evigt Liv blivende i sig. ¹⁶ Derpå kende vi Kærligheden, at han har sat sit Liv til for os; også vi ere skyldige at sætte Livet til for Brødrene. ¹⁷ Men den, som bar Verdens Gods og ser sin Broder lide Nød og lukker sit Hjerte for ham, hvorledes bliver Guds Kærlighed i ham? ¹⁸ Mine Børn! lader os ikke elske med Ord, ej heller med Tungen, men i Gerning og Sandhed! ¹⁹ Og derpå kunne vi kende, at vi ere af Sandheden, og da kunne vi for hans Åsyn stille vore Hjerter tilfreds, ²⁰ hvad end vort Hjerte måtte fordømme os for; thi Gud er større end vort Hjerte og kender alle Ting. ²¹ I elskede! dersom vort Hjerte ikke fordømmer os, have vi Frimodighed for Gud, ²² og hvad vi end bede om, det få vi af ham, fordi vi holde hans Bud og gøre det, som er velbehageligt for ham. ²³ Og dette er hans Bud; at vi skulle tro hans Søns Jesu Kristi Navn og elske hverandre efter det

Bud, han gav os. ²⁴ Og den, som holder hans Bud, han bliver i Gud, og Gud i ham; og derpå kende vi, at han bliver i os; af den Ånd, som han gav os.

4

¹ I elskede! tror ikke enhver Ånd, men prøver Ånderne, om de ere af Gud; thi mange falske Profeter ere udgåede i Verden. ² Derpå kende I Guds Ånd: enhver Ånd, der bekender Jesus som Kristus, kommen i Kød, er af Gud. ³ Og enhver Ånd, der ikke bekender Jesus, er ikke af Gud; og dette er Antikrists Ånd, om hvilken I have hørt, at den kommer; og den er allerede nu i Verden. ⁴ Mine Børn! I ere af Gud og have overvundet dem, fordi den, som er i eder, er større end den, som er i Verden. ⁵ De ere af Verden; derfor tale de af Verden, og Verden hører dem. ⁶ Vi ere af Gud. Den, som kender Gud, hører os; den, som ikke er af Gud, hører os ikke. Derpå kende vi Sandhedens Ånd og Vildfarelsens Ånd. ⁷ I elskede! lader os elske hverandre, thi Kærligheden er af Gud, og hver den, som elsker, er født af Gud og kender Gud. ⁸ Den, som ikke elsker, kender ikke Gud, thi Gud er Kærlighed. ⁹ Deri blev Guds Kærlighed åbenbaret iblandt os, at Gud har sendt sin Søn, den enbårne, til Verden, for at vi skulle leve ved ham. ¹⁰ Deri består Kærligheden: ikke at vi have elsket Gud, men at han har elsket os og udsendt sin Søn til en Forsoning for vore Synder. ¹¹ I elskede! har Gud således elsket os, da ere også vi skyldige at elske hverandre. ¹² Ingen har nogen Sinde set Gud; dersom vi elske hverandre, bliver Gud i os, og hans Kærlighed er fuldkommet i os. ¹³ Derpå kende vi, at vi blive i ham, og han i os, at han har givet os af sin Ånd. ¹⁴ Og vi have skuet og vidne, at Faderen bar udsendt Sønnen til Frelser for Verden. ¹⁵ Den, som bekender, at Jesus er Guds Søn, i ham bliver Gud, og han i Gud. ¹⁶ Og vi have erkendt og troet den Kærlighed, som Gud har til os. Gud er Kærlighed, og den, som bliver i Kærligheden, bliver i Gud, og Gud i ham. ¹⁷ Deri er Kærligheden fuldkommet hos os, at vi have Frimodighed på Dommens Dag, fordi, ligesom han er, således ere også vi i denne Verden. ¹⁸ Frygt er ikke i Kærligheden, men den fuldkomne Kærlighed driver Frygten ud; thi Frygt bringer Straf; men den, som frygter, er ikke fuldkommet i Kærligheden. ¹⁹ Vi elske, fordi han elskede os først. ²⁰ Dersom nogen siger: "Jeg elsker Gud," og hader sin Broder, han er en Løgner; thi den, der ikke elsker sin Broder, som han har set, hvorledes kan han elske

Gud, som han ikke har set? ²¹ Og dette Bud have vi fra ham, at den, som elsker Gud, skal også elske sin Broder.

5

¹ Hver den, som tror, at Jesus er Kristus, er født af Gud; og hver den, som elsker Faderen, elsker også den, som er født af ham. ² Derpå kende vi, at vi elske Guds Børn, når vi elske Gud og gøre hans Bud. ³ Thi dette er Kærlighed til Gud, at vi holde hans Bud; og hans Bud ere ikke svære; ⁴ thi alt det, som er født af Gud, overvinder Verden; og dette er den Sejr, som har overvundet Verden, vor Tro. ⁵ Hvem er den, som overvinder Verden, uden den, som tror, at Jesus er Guds Søn? ⁶ Han er den, som kom med Vand og Blod, Jesus Kristus; ikke med Vandet alene, men med Vandet og med Blodet; og det er Ånden, som vidner, thi Ånden er Sandheden. ⁷ Thi tre ere de, som vidne: ⁸ Ånden og Vandet og Blodet; og disse tre forene sig til ét. ⁹ Dersom vi tage imod Menneskenes Vidnesbyrd, da er Guds Søn. ¹⁰ Den, som tror på Guds Søn, har Vidnesbyrdet i sig selv; den, som ikke tror Gud, har gjort ham til en Løgner, fordi han ikke har troet på det Vidnesbyrd, som Gud har vidnet om sin Søn. ¹¹ Og dette er Vidnesbyrdet, at Gud har givet os evigt Liv; og dette Liv er i hans Søn. ¹² Den, som har Sønnen, har Livet; den, som ikke har Guds Søn, har ikke Livet. ¹³ Dette har jeg skrevet til eder, for at I skulle vide, at I have evigt Liv, I, som tro på Guds Søns Navn. ¹⁴ Og dette er den Frimodighed, som vi have over for ham, at dersom vi bede om noget efter hans Villie, hører han os. ¹⁵ Og dersom vi vide, at han hører os, hvad vi end bede om, da vide vi, at vi have de Ting, om hvilke vi have bedt ham. ¹⁶ Dersom nogen ser sin Broder begå Synd, som ikke er til Døden, han bede, og han skal give ham Liv, dem nemlig, som ikke synde til Døden. Der er Synd til Døden; for den siger jeg ikke, at han skal bede. ¹⁷ Al uretfærdighed er synd, men der er synd, som ikke er til døden. ¹⁸ Vi vide, at hver den, som er født af Gud, synder ikke; men den, som er født af Gud, bevarer sig selv, og den onde rører ham ikke. ¹⁹ Vi vide, at vi ere af Gud, og hele Verden ligger i det onde. ²⁰ Men vi vide, at Guds Søn er kommen, og han har givet os Forstand til at kende den sande; og vi ere i den sande, i hans Søn Jesus Kristus. Denne er den sande Gud og evigt Liv. ²¹ Mine Børn, vogter eder for Afguderne!

2 JOHANNES

¹ Den Ældste til den udvalgte Frue* og hendes Børn, som jeg elsker i Sandhed, og ikke jeg alene, men også alle, som have erkendt Sandheden, { [*måske Betegnelse for en kristen Menighed. 3 Joh. v. 1. 2 Joh. V. 13. 1 Pet. 5, 13. 1 Tim. 2, 4.] } ² for den Sandheds Skyld, som bliver i os og skal være med os til evig Tid. ³ Nåde, Barmhjertighed og Fred være med os fra Gud Fader og fra Jesus Kristus, Faderens Søn, i Sandhed og Kærlighed! ⁴ Jeg har glædet mig meget over, at jeg har fundet Børn af dig, som vandre i Sandhed, efter det Bud, vi fik af Faderen. ⁵ Og nu beder jeg dig, Frue! ikke som om jeg skrev til dig et nyt Bud, men det, som vi havde fra Begyndelsen, at vi skulde elske hverandre. ⁶ Og dette er Kærligheden, at vi vandre efter hans Bud. Dette er Budet, således som I have hørt fra Begyndelsen, at I skulle vandre deri. ⁷ Thi mange Forførere ere udgåede i Verden, som ikke bekende Jesus som Kristus kommen i Kød. En sådan er Forføreren og Antikrist. ⁸ Giver Agt på eder selv, at I ikke skulle tabe, hvad vi have arbejdet, men at I må få fuld Løn. ⁹ Hver den, som viger ud og ikke bliver i Kristi Lære, har ikke Gud. Den, som bliver i Læren, han har både Faderen og Sønnen. ¹⁰ Dersom nogen kommer til eder og ikke fører denne Lære, ham skulle I ikke tage til Huse og ikke byde velkommen. ¹¹ Thi den, som byder ham velkommen, bliver delagtig i hans onde Gerninger. ¹² Endskønt jeg havde meget at skrive til eder, har jeg ikke villet det med Papir og Blæk; men jeg håber at komme til eder og tale mundtligt med eder, for at vor Glæde må være fuldkommen. ¹³ Din Søsters, den udvalgte, Børn hilse dig.

3 JOHANNES

¹ Den Ældste til Kajus, den elskede, hvem jeg elsker i Sandhed. ² Du elskede! jeg ønsker, at det i alle Ting må gå dig vel, og du må være karsk, ligesom det går din Sjæl vel. ³ Thi jeg blev meget glad, da der kom Brødre og vidnede om Sandheden i dig, hvorledes du vandrer i Sandheden. ⁴ Jeg har ingen større Glæde end denne, at jeg hører, at mine Børn vandre i Sandheden. ⁵ Du elskede! en trofast Gerning gør du i alt, hvad du virker for Brødrene, og det for fremmede, ⁶ hvilke have vidnet for Menigheden om din Kærlighed; og du vil gøre vel i at fremme deres Rejse således, som det er Gud værdigt. ⁷ Thi for Navnets Skyld ere de dragne ud, uden at tage noget at Hedningerne. ⁸ Derfor ere vi skyldige at tage os af sådanne, for at vi kunne blive Medarbejdere for Sandheden. ⁹ Jeg har skrevet noget til Menigheden; men Diotrefes, som gerne vil være den ypperste iblandt dem, anerkender os ikke. ¹⁰ Derfor vil jeg, når jeg kommer erindre om de Gerninger, han gør, idet han bagvasker os med onde Ord; og ikke tilfreds dermed, tager han både selv ikke Brødrene for gode, og dem, som ville det, forhindrer han deri og udstøder dem af Menigheden. ¹¹ Du elskede! efterfølg ikke det onde, men det gode. Den, som gør godt, er af Gud; den, som gør ondt, har ikke set Gud. ¹² Demetrius har et godt Vidnesbyrd af alle og af Sandheden selv; også vi vidne, og du ved, at vort Vidnesbyrd er sandt. ¹³ Jeg havde meget at skrive til dig, men jeg vil ikke skrive til dig med Blæk og Pen. ¹⁴ Men jeg håber snart at se dig, og da skulle vi mundtligt tale sammen. ¹⁵ Fred være med dig! Vennerne hilse dig. Hils Vennerne, hver især!

JUDAS

¹ Judas, Jesu Kristi Tjener og Broder til Jakob, til de kaldede, som ere elskede i Gud Fader og bevarede for Jesus Kristus: ² Barmhertighed og Fred og Kærlighed vorde eder mangfoldig til Del! ³ I elskede! da det lå mig alvorligt på Sinde at skrive til eder om vor fælles Frelse, fandt jeg det nødvendigt at skrive til eder med Formaning om at stride for den Tro, som én Gang er bleven overgivet de hellige. ⁴ Thi der har indsneget sig nogle Mennesker, om hvem det for længe siden er forud skrevet, at de vilde falde under denne Dom: Ugudelige, som misbruge vor, Guds Nåde til Uterlighed og fornægte vor eneste Hersker og Herre Jesus Kristus. ⁵ Men skønt I én Gang for alle vide det alt sammen, vil jeg minde eder om, at da Herren havde frelst Folket ud af Ægyptens Land, ødelagde han næste Gang dem, som ikke troede, ⁶ og de Engle, som ikke bevarede deres Højhed, men forlode deres egen Bolig, bar han holdt forvarede i evige Lænker under Mørke til den store Dags Dom; ⁷ ligesom Sodoma og Gomorra og de omliggende Stæder, der på samme Måde som disse vare henfaldne til Utugt og gik efter fremmed Kød*, ere satte til et Eksempel, idet de bære en evig Ilds Straf. { [*unaturlig Utugt. Matth. 25, 41.] } ⁸ Alligevel gå også disse ligedan i Drømme og besmitte Kød, foragte Herskab og bespotte Herligheder. ⁹ Men Overengelen Mikael turde, da han tvistedes med Djævelen og talte om Mose Legeme, ikke fremføre en Bespottelsesdom, men sagde: "Herren straffe dig!" ¹⁰ Disse derimod bespotte, hvad de ikke kende; og hvad de som de ufornuftige Dyr vide Besked om af Naturen, dermed ødelægge de sig selv. ¹¹ Ve dem! thi de ere gåede på Kains Vej og have styrtet sig i Bileams Vildfarelse for Vindings Skyld og ere gåede til Grunde i Horas Genstridighed. ¹² Disse ere Skærene ved eders Kærlighedsmåltider, fordi de uden Undseelse frådse med og pleje sig selv; de ere vandløse Skyer, som drives forbi af Vinden; bladløse Træer uden Frugt, to Gange døde, oprykkede med Rode; ¹³ vilde Bølger på Hav, som udskumme deres egen Skam; vild farende Stjerner; for dem er Mørke og Mulm bevaret til evig Tid. ¹⁴ Men om disse har også Enok, den syvende fra Adam, profeteret, da han sagde: "Se, Herren kom med sine hellige Titusinder ¹⁵ for at holde Dom over alle og straffe alle de ugudelige for

alle deres Ugudeligheds Gerninger, som de have bedrevet, og for alle de formastelige Ord, som de have talt imod ham, de ugudelige Syndere!" ¹⁶ Disse ere de, som knurre, som klage over deres Skæbne, medens de vandre efter deres Begæring, og deres Mund taler overmodige Ord, medens de for Fordels Skyld vise Beundring for Personer. ¹⁷ I derimod, I elskede! kommer de Ord i Hu, som forud ere talte af vor Herres Jesu Kristi Apostle; ¹⁸ thi de sagde eder: I den sidste Tid skal der være Spottere, som vandre efter deres Ugudeligheders Begæring. ¹⁹ Disse ere de, som volde Splittelser, sjælelige, som ikke have Ånd. ²⁰ I derimod, I elskede! opbygger eder selv på eders helligste Tro; beder i den Helligånd; ²¹ bevarer således eder selv i Guds Kærlighed, forventende vor Herres Jesu Kristi Barmhjertighed til evigt Liv. ²² Og revser nogle, når de tvivle, ²³ frelser andre ved at udrydde dem af Ilden, forbarmer eder over andre med Frygt, så I hade endog den af Kødets besmittede Kjortel. ²⁴ Men ham, som er mægtig til at bevare eder fra Fald og fremstille eder for sin Herlighed ulastelige i Fryd, ²⁵ den eneste Gud, vor Frelser ved vor Herre Jesus Kristus, tilkommer Ære og Majestæt, Vælde og Magt, forud for al Tid og nu og i alle Evigheder! Amen.

AABENBARINGEN

¹ Jesu Kristi Åbenbaring, som Gud gav ham for at vise sine Tjenere, hvad der skal ske snart, og han sendte Bud ved sin Engel og fremstillede det i Billeder for sin Tjener Johannes, ² som har vidnet om Guds Ord og Jesu Kristi Vidnesbyrd: Alt, hvad han har set. ³ Salig er den, som oplæser, og de, som høre Profetiens Ord og bevare det, som er skrevet i den; thi Tiden er nær. ⁴ Johannes til de syv Menigheder i Asien: Nåde være med eder og Fred fra ham, som er, og som var, og som kommer, og fra de syv Ånder, som ere foran hans Trone, ⁵ og fra Jesus Kristus, det troværdige Vidne, den førstefødte af de døde og Jordens Kongers Fyrste. Ham, som elsker os og har udløst os af vore Synder med sit Blod ⁶ og har gjort os til et Kongerige, til Præster for sin Gud og Fader: Ham være Æren og Magten i Evighedernes Evigheder! Amen. ⁷ Se, han kommer med Skyerne, og hvert Øje skal se ham, også de, som have gennemstunget ham, og alle Jordens Stammer skulle jamre ved hans Komme. Ja, Amen! ⁸ Jeg er Alfa og Omega*, siger Gud Herren, han, som er, og som var, og som kommer, den Almægtige. { [*d. e. Begyndelsen og enden; thi således kaldte Grækerne det første og det sidste Bogstav. Vi vilde sige A og Ø. Es. 41, 4. K. 44, 6. K. 48, 12. Åb. 1, 18. K. 2, 8. K. 21, 6. K. 4, 8. K. 11, 17.] } ⁹ Jeg Johannes, eders Broder og meddelagtig i Trængselen og Riget og Udholdenheden i Jesus, var på den Ø, som kaldes Patmos, for Guds Ords og for Jesu Vidnesbyrds Skyld. ¹⁰ Jeg henryktes i Ånden på Herrens Dag, og jeg hørte bag mig en høj Røst som af en Basun, der sagde: ¹¹ Hvad du ser, skriv det i en Bog, og send det til de syv Menigheder, til Efesus og til Smyrna og til Pergamus og til Thyatira og til Sardes og til Filadelfia og til Laodikea. ¹² Og jeg vendte mig for at se Røsten, som talte med mig; og da jeg vendte mig, så jeg syv Guldlysestager ¹³ og midt imellem de syv Lysestager en, lig en Menneskesøn, iført en fodsid Kjortel og omgjordet om Brystet med et Guldbælte. ¹⁴ Men hans Hoved og Hår var hvidt som hvid Uld, som Sne; og hans Øjne som Ildslue; ¹⁵ og hans Fødder lignede skinnende Malm, når det gløder i Ovnen; og hans Røst var som mange Vandes Lyd; ¹⁶ og i sin højre Hånd havde han syv Stjerner; og af hans Mund udgik der et tveægget, skarpt Sværd, og hans Udseende var som Solen, når den skinner i sin Kraft. ¹⁷ Og da jeg

så ham, faldt jeg ned for hans Fødder som død; og han lagde sin højre Hånd på mig og sagde: ¹⁸ Frygt ikke! Jeg er den første og den sidste og den levende; og jeg var død, og se, jeg er levende i Evighedernes Evigheder, og jeg har Dødens og Dødsrigets Nøgler. ¹⁹ Skriv derfor, hvad du så, både det, som er, og det, som skal ske herefter. ²⁰ Dette er de syv Stjerner Hemmelighed, hvilke du har set i min højre Hånd, og de syv Guldlysestager: de syv Stjerner ere de syv Menigheders Engle, og de syv Lysestager ere syv Menigheder.

2

¹ Skriv til Menighedens Engel i Efesus: Dette siger han, som holder de syv Stjerner i sin højre Hånd, ham, som vandrer midt imellem de syv Guldlysestager: ² Jeg kender dine Gerninger og dit Arbejde og din Udholdenhed, og at du ikke kan fordrage de onde; og du prøvede dem, som kalde sig selv Apostle og ikke ere det, og du har fundet, at de ere Løgnere; ³ og du har Udholdenhed, og du har døjet ondt for mit Navns Skyld og er ikke bleven træt. ⁴ Men jeg har det imod dig, at du har forladt din første Kærlighed. ⁵ Kom derfor i Hu, hvorfra du er falden, og omvend dig, og gør de forrige Gerninger; men hvis ikke, da kommer jeg over dig, og jeg vil flytte din Lysestage fra dens Sted, hvis du ikke omvender dig. ⁶ Dog, dette har du, at du hader Nikolaitternes Gerninger, som også jeg hader. ⁷ Den, som har Øre, høre, hvad Ånden siger til Menighederne! Den, som sejrer, ham vil jeg give at æde af Livets Træ, som er i Guds Paradis. ⁸ Og skriv til Menighedens Engel i Smyrna: Dette siger den første og den sidste, han, som var død og blev levende: ⁹ Jeg kender din Trængsel og din Fattigdom (dog, du er rig), og Bespottelsen fra dem, som kalde sig selv Jøder og ikke ere det, men ere Satans Synagoge. ¹⁰ Frygt ikke, for hvad du vil komme til at lide! Se, Djævelen vil kaste nogle af eder i Fængsel, for at I skulle fristes, og I skulle have Trængsel i ti Dage. Vær tro indtil Døden, så vil jeg give dig Livets Krone. ¹¹ Den, som har Øre, høre, hvad Ånden siger til Menighederne! Den, som sejrer, skal ingenlunde skades af den anden Død. ¹² Og skriv til Menighedens Engel i Pergamus: Dette siger han, som har det tveæggede, skarpe Sværd: ¹³ Jeg ved, hvor du bor, der, hvor Satans Trone er; og du holder fast ved mit Navn og fornægtede ikke min Tro, i Antipas's, mit tro Vidnes Dage, han, som blev ihjelslået hos eder, der, hvor Satan bor. ¹⁴ Men jeg har noget lidet imod dig, at

du har nogle hos dig, som holde fast ved Bileams Lære, der lærte Balak at sætte Snare for Israels Børn, for at de skulde spise Afgudsofferkød og bedrive Utugt. ¹⁵ Således har også du dem, som holde fast ved Nikolaitternes Lære på lignende Vis. ¹⁶ Omvend dig! Men hvis ikke, kommer jeg snart over dig og vil stride imod dem med min Munds Sværd. ¹⁷ Den, som har Øre, høre, hvad Ånden siger til Menighederne! Den, som sejrer, ham vil jeg give af den skjulte Manna, og jeg vil give ham en hvid Sten og på Stenen et nyt Navn skrevet, som ingen kender, uden den, der får det. ¹⁸ Og skriv til Menighedens Engel i Thyatira: Dette siger Guds Søn, der har Øjne som Ildslue, og hvis Fødder ere som skinnende Malm: ¹⁹ Jeg kender dine Gerninger og din Kærlighed og Tro og Tjeneste og Udholdenhed, ja, dine Gerninger, de sidste flere end de første. ²⁰ Men jeg har imod dig, at du finder dig i Kvinden Jesabel, som kalder sig selv en Profetinde og lærer og forfører mine Tjenere til at bedrive Utugt og spise Afgudsofferkød. ²¹ Og jeg har givet hende Tid til at omvende sig, men hun vil ikke omvende sig fra sin Utugt. ²² Se, jeg kaster hende på Sygelejet og hendes Bolere i stor Trængsel, dersom de ikke omvende sig fra deres Gerninger. ²³ Og hendes Børn vil jeg slå med Død, og alle Menighederne skulle kende, at jeg er den, som ransager Nyrrer og Hjerter; og jeg vil give eder, hver efter eders Gerninger. ²⁴ Men til eder, de øvrige, som ere i Thyatira, så mange som ikke have denne Lære, fordi de ikke kende Satans Dybder, som de kalde det, til eder siger jeg: Jeg lægger ingen anden Byrde på eder. ²⁵ Kun skulle I holde fast ved det, I have, indtil jeg kommer. ²⁶ Og den, som sejrer, og som indtil Enden tager Vare på mine Gerninger, ham vil jeg give Mag over Hedningerne; ²⁷ og med en Jernstav skal han vogte dem, ligesom Lerkar sønderknuses, ligesom også jeg har modtaget det af min Fader; ²⁸ og jeg vil give ham Morgenstjernen. ²⁹ Den, som har Øre, høre, hvad Ånden siger til Menighederne!

3

¹ Og skriv til Menighedens Engel i Sardes: Dette siger han, som har de syv Guds Ånder og de syv Stjerner: Jeg kender dine Gerninger, at du har Ord for at leve og er dog død. ² Bliv vågen og styrk det øvrige, som ellers vilde dø; thi jeg har ikke fundet dine Gerninger fuldkommede for min Gud. ³ Kom derfor i Hu, hvorledes du modtog og hørte, og bevar det og omvend dig! Dersom du altså ikke våger, skal jeg komme som en Tyv, og du skal ikke vide, i hvilken Time jeg

kommer over dig. ⁴ Dog har du i Sardes nogle få Personer, som ikke have besmittet deres Klæder; de skulle vandre med mig i hvide Klæder, thi de ere værdige dertil. ⁵ Den, som sejrer, han skal således iføres hvide Klæder, og jeg vil ikke udslette hans Navn af Livets Bog, og jeg vil bekende hans Navn for min Fader og for hans Engle. ⁶ Den, som har Øre, høre, hvad Ånden siger til Menighederne! ⁷ Og skriv til Menighedens Engel i Filadelfia: Dette siger den hellige, den sanddru, han, som har Davids Nøgle, han, som lukker op, så ingen lukker i, og lukker i, så ingen lukker op: ⁸ Jeg kender dine Gerninger. Se, jeg har givet dig, at der foran dig er en åbnet Dør, som ingen kan lukke; thi du har kun liden Kraft, og dog har du bevaret mit Ord og ikke fornægtet mit Navn. ⁹ Se, jeg lader komme nogle af Satans Synagoge, som kalde sig selv Jøder og ikke ere det, men lyve. Se, jeg vil gøre, at de skulle komme og tilbede for dine Fødder og kende, at jeg har fattet Kærlighed til dig. ¹⁰ Efterdi du har bevaret mit Ord om Udholdenheden, vil også jeg bevare dig ud af Fristelsens Stund, som skal komme over hele Jorderige for at friste dem, som bo på Jorden. ¹¹ Jeg kommer snart! Hold fast ved det, du har, for at ingen skal tage din Krone. ¹² Den, som sejrer, ham vil jeg gøre til en Søjle i min Guds Tempel, og han skal ikke mere gå ud derfra; og jeg vil skrive på ham min Guds Navn og min Guds Stads Navn, det nye Jerusalem, der kommer ned fra Himmelen fra min Gud, og mit nye Navn. ¹³ Den, som har Øre, høre, hvad Ånden siger til Menighederne! ¹⁴ Og skriv til Menighedens Engel i Laodikea: Dette siger han, som er Amen, det troværdige og sanddru Vidne, Guds Skabnings Begyndelse: ¹⁵ Jeg kender dine Gerninger, at du hverken er kold eller varm; gid du var kold eller varm! ¹⁶ Derfor, efterdi du er lunken og hverken varm eller kold, vil jeg udspy dig af min Mund; ¹⁷ fordi du siger: Jeg er rig og har vundet Rigdom og fattes intet; og du ved ikke, at du er den elendige og jammerlige og fattige og blinde og nøgne. ¹⁸ Jeg råder dig, at du af mig køber Guld, lutret i Ilden, for at du kan blive rig, og hvide Klæder, for at du kan klæde dig dermed, og din Nøgenheds Skam ikke skal blottes, og Øjensalve til at salve dine Øjne med, for at du kan se. ¹⁹ Alle dem, jeg elsker, dem revser og tugter jeg; vær derfor nidkær og omvend dig! ²⁰ Se, jeg står før Døren og banker; dersom nogen hører min Røst og åbner Døren, vil jeg gå ind til ham og holde Nadver med ham, og han med mig. ²¹ Den, som sejrer, ham vil jeg give at tage Sæde hos mig på min Trone, ligesom jeg har sejret og har taget Sæde

hos min Fader på hans Trone. ²² Den, som har Øre, høre, hvad Ånden siger til Menighederne!

4

¹ Derefter så jeg, og se, der var en Dør åbnet i Himmelen, og den første Røst, hvilken jeg havde hørt som af en Basun, der talte med mig, sagde: Stig herop, og jeg vil vise dig, hvad der skal ske herefter. ² Straks henryktes jeg i Ånden; og se, en Trone stod i Himmelen, og en sad på Tronen, ³ og den siddende var at se til ligesom Jaspissten og Sarder, og der var en Regnbue omkring Tronen, at se til ligesom Smaragd. ⁴ Og omkring Tronen var der fire og tyve Troner, og på Tronerne sad der fire og tyve Ældste, iførte hvide Klæder og med Guldkranse på deres Hoveder. ⁵ Og fra Tronen udgår der Lyn og Røster og Tordener, og syv Ildfakler brænde foran Tronen, hvilke ere de syv Guds Ånder. ⁶ Og foran Tronen er der som et Glarhav, ligesom Krystal, og midt for Tronen og rundt om Tronen fire levende Væsener, fulde af Øjne fortil og bagtil. ⁷ Og det første Væsen ligner en Løve; og det andet Væsen ligner en Okse; og det tredje Væsen har Ansigt som et Menneske; og det fjerde Væsen ligner en flyvende Ørn. ⁸ Og de fire Væsener have hvert især seks Vinger, rundt om og indadtil ere de fulde af Øjne; og uden Ophør sige de Dag og Nat: Hellig, hellig, hellig er Herren, Gud, den Almægtige, han, som var, og som er, og som kommer! ⁹ Og når Væsenerne give Ære og Pris og Tak til ham, som sidder på Tronen, ham, som lever i Evighedernes Evigheder, ¹⁰ da falde de fire og tyve Ældste ned for ham, som sidder på Tronen, og tilbede ham, som lever i Evighedernes Evigheder, og lægge deres Kranse ned for Tronen og sige: ¹¹ Værdig er du, vor Herre og Gud, til at få Prisen og Æren og Magten; thi du har skabt alle Ting, og på Grund af din Villie vare de, og bleve de skabte.

5

¹ Og jeg så i hans højre Hånd, som sad på Tronen, en Bog, beskreven indeni og udenpå, forseglet med syv Segl. ² Og jeg så en vældig Engel, som udråbte med høj Røst: Hvem er værdig til at åbne Bogen og bryde dens Segl? ³ Og ingen i Himmelen, ej heller på Jorden, ej heller under Jorden, formåede at åbne Bogen eller at se i den. ⁴ Og jeg græd såre, fordi ingen fandtes værdig til at åbne Bogen eller at se i den. ⁵ Og en af de Ældste sagde til mig: Græd ikke! se, sejret har Løven af Judas Stamme, Davids Rodskud, så han kan åbne Bogen og dens syv Segl. ⁶ Og jeg så, midt

imellem Tronen med de fire Væsener og de Ældste stod et Lam, ligesom slagtet: det havde syv Horn og syv Øjne, hvilke ere de syv Guds Ånder, som ere udsendte til hele Jorden. ⁷ Og det kom og tog Bogen af hans højre Hånd, som sad på Tronen. ⁸ Og da det tog Bogen, faldt de fire Væsener og de fire og tyve Ældste ned for Lammet, holdende hver sin Harpe og Guldskele fyldte med Røgelse, som er de helliges Bønner. ⁹ Og de sang en ny Sang og sagde: Du er værdig til at tage Bogen og åbne dens Segl, fordi du blev slagtet og med dit Blod købte til Gud Mennesker af alle Stammer og Tungemål og Folk og Folkeslag, ¹⁰ og du har gjort dem for vor Gud til et Kongerige og til Præster, og de skulle være Konger på Jorden. ¹¹ Og jeg så, og jeg hørte rundt om Tronen og Væsenerne og de Ældste en Røst af mange Engle, og deres Tal var Titusinder Gange Titusinder, og Tusinder Gange Tusinder, ¹² og de sagde med høj Røst: Værdigt er Lammet, det slagtede, til at få Kraften og Rigdom og Visdom og Styrke og Ære og Pris og Velsignelse! ¹³ Og hver Skabning, som er i Himmelen og på Jorden og under Jorden og på Havet, ja, alt, hvad der er i dem, hørte jeg sige: Ham, som sidder på Tronen, og Lammet tilhører Velsignelsen og Æren og Prisen og Magten i Evighedernes Evigheder! ¹⁴ Og de fire Væsener sagde: Amen! Og de Ældste faldt ned og tilbade.

6

¹ Og jeg så, da Lammet åbnede et af de syv Segl, og jeg hørte et af de fire Væsener sige som en Tordens Røst: Kom! ² Og jeg så, og se en hvid Hest, og han, som sad på den, havde en Bue; og der blev givet ham en Krone, og han drog ud sejrende og til Sejer. ³ Og da det åbnede det andet Segl, hørte jeg det andet Væsen sige: Kom! ⁴ Og der udgik en anden Hest, som var rød; og ham, som sad på den, blev det givet at tage Freden bort fra Jorden, og at de skulde myrde hverandre; og der blev givet ham et stort Sværd. ⁵ Og da det åbnede det tredje Segl, hørte jeg det tredje Væsen sige: Kom! Og jeg så, og se en sort Hest, og han, der sad på den, havde en Vægt i sin Hånd. ⁶ Og jeg hørte ligesom en Røst midt iblandt de fire Væsener, som sagde: Et Mål Hvede for en Denar og tre Mål Byg for en Denar; og Olien og Vinen skal du ikke gøre Skade. ⁷ Og da det åbnede det fjerde Segl, hørte jeg en Røst af det fjerde Væsen sige: Kom! ⁸ Og jeg så, og se en grøngul Hest, og han, som sad på den, hans Navn var Døden, og Dødsriget fulgte med ham; og der blev givet dem Magt over Fjerdedelen af Jorden til at ihjelslå med

Sværd og med Hunger og med Pest og ved Jordens vilde Dyr. ⁹ Og da det åbnede det femte Segl, så jeg under Alteret deres Sjæle, som vare myrdede for Guds Ords Skyld og for det Vidnesbyrds Skyld, som de havde. ¹⁰ Og de råbte med høj Røst og sagde: Hvor længe, Herre, du hellige og sanddru! unnlader du at dømme og hævne vort Blod på dem, som bo på Jorden? ¹¹ Og der blev givet dem hver især en lang, hvid Klædning, og der blev sagt til dem, at de skulde hvile endnu en liden Tid, indtil også Tallet på deres Medtjenere og deres Brødre blev fuldt, hvilke skulde ihjelslås ligesom de. ¹² Og jeg så, da det åbnede det sjette Segl, da skete der et stort Jordskælv, og Solen blev sort som en Hårsæk, og Månen blev helt som Blod. ¹³ Og Himmelens Stjerner faldt ned på Jorden, ligesom et Figentræ nedkaster sine umodne Figen, når det rystes af et stærkt Vejr. ¹⁴ Og Himmelen veg bort, lig en Bog, der sammenrulles, og hvert Bjerg og hver Ø flyttedes fra deres Steder. ¹⁵ Og Kongerne på Jorden og Stormændene og Krigsoverstene og de rige og de vældige og hver Træl og fri skjulte sig i Hulerne og i Bjergenes Kløfter, ¹⁶ og de sagde til Bjergene og Klipperne: Falder over os og skjuler os for Hans Åsyn, som sidder på Tronen, og for Lammets Vrede! ¹⁷ Thi deres Vredes støre Dag er kommen; og hvem kan bestå?

7

¹ Og derefter så jeg fire Engle stå på Jordens fire Hjørner; de holdt ordens fire Vinde; for at ingen Vind skulde blæse over Jorden, ej heller over Havet, ej heller over noget Træ. ² Og jeg så en anden Engel stige op fra Solens Opgang med den levende Guds Segl; og han råbte med høj Røst til de fire Engle, hvem det var givet at skade Jorden og Havet, og sagde: ³ Skader ikke Jorden, ej heller Havet, ej heller Træerne, førend vi have beseglet vor Guds Tjenere på deres Pander. ⁴ Og jeg hørte Tallet på de beseglede, hundrede og fire og fyrretyve Tusinde beseglede af alle Israels Børns Stammer: ⁵ af Judas Stamme tolv Tusinde beseglede, af Rubens Stamme tolv Tusinde, af Gads Stamme tolv Tusinde, ⁶ af Asers Stamme tolv Tusinde, af Nafthalis Stamme tolv Tusinde, af Manasses Stamme tolv Tusinde, ⁷ af Simeons Stamme tolv Tusinde, af Levis Stamme tolv Tusinde, af Issakars Stamme tolv Tusinde, ⁸ af Sebulons Stamme tolv Tusinde, af Josefs Stamme tolv Tusinde og af Benjamins Stamme tolv Tusinde beseglede. ⁹ Derefter så jeg, og se en stor Skare, som ingen kunde tælle, af alle Folkeslag og Stammer og Folk og Tungemål, som stod for Tronen og for

Lammet, iførte lange, hvide Klæder og med Palmegrene i deres Hænder; ¹⁰ og de råbte med høj Røst og sagde: Frelsen tilhører vor Gud, som sidder på Tronen, og Lammet! ¹¹ Og alle Englene stode rundt om Tronen og om de Ældste og om de fire Væsener og faldt ned for Tronen på deres Ansigt og tilbade Gud og sagde: ¹² Amen! Velsignelsen og Prisen og Visdommen og Taksigelsen og Æren og Kraften og Styrken tilhører vor Gud i Evighedernes Evigheder! Amen. ¹³ Og en af de Ældste tog til Orde og sagde til mig: Disse, som ere iførte de lange, hvide Klæder, hvem ere de? og hvorfra ere de komne? ¹⁴ Og jeg sagde til ham: Min Herre! du ved det. Og han sagde til mig: Det er dem, som komme ud af den store Trængsel, og de have tvættet deres Klæder og gjort dem hvide i Lammets Blod. ¹⁵ Derfor ere de foran Guds Trone og tjene ham Dag og Nat i hans Tempel; og han, som sidder på Tronen, skal opslå sit Telt over dem. ¹⁶ De skulle ikke hungre mere, ej heller tørste mere, ej heller skal Solen eller nogen Hede falde på dem. ¹⁷ Thi Lammet, som er midt for Tronen, skal vogte dem og lede dem til Livets Vandkilder; og Gud skal aftørre hver Tåre af deres Øjne.

8

¹ Og da det* åbnede det syvende Segl, blev der Tavshed i Himmelen omtrent en halv Time. { [*Lammet. K. 6, 1.] } ² Og jeg så de syv Engle, som stå for Guds Åsyn; og der blev givet dem syv Basuner. ³ Og en anden Engel kom og stillede sig ved Alteret med et Guldrøgelsekar, og der blev givet ham megen Røgelse, for at han skulde føje den til alle de helliges Bønner på Guldalteret foran Tronen. ⁴ Og Røgen af Røgelsen steg op, med de helliges Bønner, fra Engelens Hånd før Guds Åsyn. ⁵ Og Engelen tog Røgelsekarret og fyldte det med Ild fra Alteret og kastede den på Jorden; og der kom Torden og Røster og Lyn og Jordskælv. ⁶ Og de syv Engle, som havde de syv Basuner, gjorde sig rede til at basune. ⁷ Og den første basunede, og der kom Hagl og Ild, blandet med Blød, og blev kastet på Jorden; og Tredjedelen af Jorden blev opbrændt, og alt grønt Græs opbrændtes. ⁸ Og den anden Engel basunede, og det var, som et stort brændende Bjerg blev kastet i Havet; og Tredjedelen af Havet blev til Blod. ⁹ Og Tredjedelen af de Skabninger i Havet, som havde Liv, døde; og Tredjedelen af Skibene blev ødelagt. ¹⁰ Og den tredje Engel basunede, og fra Himmelen faldt der en stor Stjerne, brændende som en Fakkell, og den faldt på Tredjedelen af Floderne og på Vandkilderne. ¹¹ Og Stjernens Navn kaldes Malurt; og Tredjedelen af

Vandene blev til Malurt, og mange af Menneskene døde af Vandene, fordi de vare blevne beske. ¹² Og den fjerde Engel basunede, og Tredjedelen af Solen og Tredjedelen af Månen og Tredjedelen af Stjernerne blev ramt, så at Tredjedelen af dem blev formørket, og Dagen mistede Tredjedelen af sit Lys og Natten ligeså. ¹³ Og jeg så, og jeg hørte en Ørn flyve midt oppe under Himmelen og sige med høj Røst: Ve, ve, ve dem, som bo på Jorden, for de øvrige Basunrøster fra de tre Engle, som skulle basune.

9

¹ Og den femte Engel basunede, og jeg så en Stjerne, som var falden ned fra Himmelen på Jorden, og Nøglen til Afgrundens Brønd blev given den. ² Og den åbnede Afgrundens Brønd, og en Røg steg op af Brønden, lig Røgen af en stor Ovn; og Solen og Luften blev formørket af Røgen fra Brønden. ³ Og fra Røgen udgik der Græshopper over Jorden, og der blev givet dem Magt, som Jordens Skorpioner have Magt. ⁴ Og der blev sagt til dem, at de ikke måtte skade Græsset på Jorden, ej heller noget grønt eller noget Træ, men kun de Mennesker, som ikke have Guds Segl på deres Pander. ⁵ Og det blev dem givet ikke at dræbe dem, men at pine dem i fem Måneder; og Pinen, de voldte, var som Pinen af en Skorpion, når den stikker et Menneske. ⁶ Og i de Dage skulle Menneskene søge Døden og ikke finde den, og attrå at dø, og Døden flyr fra dem. ⁷ Og Græshoppeskikkelserne lignede Heste, rustede til Krig, og på deres Hoveder var der som Kroner, der lignede Guld, og deres Ansigter vare som Menneskers Ansigter, ⁸ og de havde Hår som Kvinders Hår, og deres Tænder vare som Løvers, ⁹ og de havde Pansere som Jernpansere; og Lyden af deres Vinger var som Lyd af Stridsvogne, når mange Heste fare ud til Kamp. ¹⁰ Og de have Haler, som ligne Skorpioners, og Brodde, og i deres Haler ligger deres Magt til at skade Menneskene i fem Måneder. ¹¹ De have Afgrundens Engel til Konge over sig; hans Navn er på Hebraisk Abaddon*, og på Græsk har han Navnet Apollyon. { [*d. e. en Ødelegger.] } ¹² Det første Ve er til Ende; se, der kommer endnu to Veer derefter. ¹³ Og den sjette Engel basunede, og jeg hørte en Røst fra de fire Horn på Guldalteret, som står for Guds Åsyn, ¹⁴ sige til den sjette Engel, der havde Basunen: Løs de fire Engle, som ere bundne ved den store Flod Eufrat. ¹⁵ Og de fire Engle bleve løste, som til den Time og Dag og Måned og År vare rede til at ihjelslå Tredjedelen af Menneskene. ¹⁶ Og Tallet på

Rytterhærene var to Gange Titusinde Gange Titusinde; jeg hørte deres Tal. ¹⁷ Og således så jeg Hestene i Synet og dem, som sade derpå, hvilke havde ildrøde og sorteblå og svovlgule Pansere; og Hestenes Hoveder vare som Løvers Hoveder, og af deres Munde udgik Ild og Røg og Svovl. ¹⁸ Af disse tre Plager, af Ilden og Røgen og Svovlet, som udgik af deres Munde, blev Tredjedelen af Menneskene ihjelslået. ¹⁹ Thi Hestenes Magt er i deres Mund og i deres Haler; thi deres Haler ligne Slinger, have Hoveder, og med dem gøre de Skade. ²⁰ Og de øvrige Mennesker, som ikke bleve dræbte i disse Plager, omvendte sig ikke fra deres Hænders Gerninger, så de lode være at tilbede de onde Ånder og Afgudsbillederne af Guld og Sølv og Kobber og Sten og Træ, som hverken kunne se eller høre eller gå; ²¹ og de omvendte sig ikke fra deres Myrden eller fra deres Trolddom eller fra deres Utugt eller fra deres Tyveri.

10

¹ Og jeg så en anden vældige Engel komme ned fra Himmelen, svøbt i en Sky, og Regnbuen var på hans Hoved, og hans Ansigt var som Solen og hans Fødder som Ildsøjler, ² og han havde i sin Hånd en lille åbnet Bog. Og han satte sin højre Fod på Havet og den venstre på Jorden. ³ Og han råbte med høj Røst, som en Løve brøler; og da han havde råbt, lode de syv Tordener deres Røster høre. ⁴ Og da de syv Tordener havde talt, vilde jeg til at skrive; og jeg hørte en Røst fra Himmelen, som sagde: Forsegl, hvad de syv Tordener talte, og nedskriv det ikke! ⁵ Og Engelen, som jeg så stå på Havet og på Jorden, opløftede sin højre Hånd imod Himmelen ⁶ og svor ved ham, som lever i Evighedernes Evigheder, som bar skabt Himmelen, og hvad deri er, og Jorden, og hvad derpå er, og Havet, og hvad deri er, at der ikke mere skal gives Tid; ⁷ men i de Dage, da den syvende Engels Røst lyder, når han skal til at basune, da er Guds skjulte Råd fuldbyrdet således, som han har forkyndt sine Tjenere Profeterne. ⁸ Og den Røst, som jeg havde hørt fra Himmelen, talte atter med mig og sagde: Gå hen, tag den lille åbnede Bog, som er i den Engels Hånd, der står på Havet og på Jorden. ⁹ Og jeg gik hen til Engelen og sagde til ham, at han skulde give mig den lille Bog. Og han sagde til mig; Tag og nedsvælg den! og den vil volde Smerte i din Bug, men i din Mund vil den være sød som Honning. ¹⁰ Og jeg tog den lille Bog af Engelens Hånd og nedsvælgede den; og den var i min Mund sød som Honning, men da jeg havde

nedsvælget den, følte jeg Smerte i min Bug. ¹¹ Og man sagde til mig: Du bør igen profetere om mange Folk og Folkeslag og Tungemål og Konger.

11

¹ Og der blev givet mig et Rør ligesom en Målestok, med de Ord: Stå op og mål Guds Tempel og Alteret og dem, som tilbede deri. ² Men Forgården uden for Templet, lad den ude og mål den ikke, thi den er given til Folkeslagene; og de skulle nedtræde den hellige Stad i to og fyrretyve Måneder*. { [*42 Måneder (jfr. K. 13, 5.) jfr. 1.260 Dage (V. 3. K. 12, 6.) jfr. 3 1&2 År eller "Tider" (K. 12, 14), smlgn. Dan. 9, 27. K. 7, 25. K. 12, 7.] } ³ Og jeg vil give mine tvende Vidner, at de skulle profetere ét Tusinde, to Hundrede og tresindstyve Dage, klædte i Sække. ⁴ Disse ere de tvende Olietræer og de tvende Lysetager, som stå for Jordens Herre. ⁵ Og dersom nogen vil gøre dem Skade, udgår der Ild af deres Mund og fortærer deres Fjender; og dersom nogen vil gøre dem Skade, bør han således ihjelslås. ⁶ Disse have Magt til at lukke Himmelen, så at der ingen Regn skal falde i deres Profetis Dage; og de have Magt over Vandene til at forvandle dem til Blod og til at slå Jorden med al Slags Plage, så ofte de ville. ⁷ Og når de få fuldendt deres Vidnesbyrd, skal Dyret, som stiger op af Afgrunden, føre Krig imod dem og overvinde dem og ihjelslå dem. ⁸ Og deres Lig skal ligge på Gaden i den store Stad, som i åndelig Forstand kaldes Sodoma og Ægypten, der, hvor også deres Herre blev korsfæstet. ⁹ Og Mennesker af alle Folk og Stammer og Tungemål og Folkeslag skulle se på deres Lig i tre og en halv Dag og ikke tilstede, at deres Lig lægges i Grav. ¹⁰ Og de, som bo på Jorden, glæde sig over dem og fryde sig; og de sende hverandre Gaver, fordi disse to Profeter vare til Plage for dem, som bo på Jorden. ¹¹ Og efter de tre og en halv Dags Forløb kom der Livs Ånde fra Gud i dem; og de stode på deres Fødder, og stor Frygt faldt på dem, som så dem. ¹² Og de hørte en høj Røst fra Himmelen, som sagde til dem: Stiger herop! Og de stege op til Himmelen i Skyen, og deres Fjender så derpå. ¹³ Og i samme Stund skete der et stort Jordskælv, og Tiendedelen af Staden faldt, og syv Tusinde Personer bleve dræbte i Jordskælvvet; og de andre bleve forfærdede og gavede Himmels Gud Ære. ¹⁴ Det andet Ve er til Ende; se, det tredje Ve kommer snart. ¹⁵ Og den syvende Engel basunede, og der hørtes høje Røster i Himmelen, som sagde: Herredømmet over Verden er blevet vor Herres

og hans Salvedes, og han skal være Konge i Evighedernes Evigheder. ¹⁶ Og de fire og tyve Ældste, som sidde for Guds Åsyn på deres Troner, faldt ned på deres Ansigter og tilbade Gud og sagde: ¹⁷ Vi takke dig, Herre Gud almægtige, du, som er, og som var, fordi du har taget din store Magt og tiltrådt dit Kongedømme, ¹⁸ og Folkeslagene vrededes, og din Vrede kom og Tiden til, at de døde skulle dømmes, og til at give Lønnen til dine Tjenere, Profeterne, og de hellige og dem, som frygte dit Navn, de små og de store, og til at ødelægge dem, som lægge Jorden øde. ¹⁹ Og Guds Tempel i Himmelen blev åbnet, og hans Pagts Ark kom til Syne i hans Tempel, og der kom Lyn og Røster og Tordener og Jordskælv og stærk Hagl.

12

¹ Og et stort Tegn blev set i Himmelen: en Kvinde, iklædt Solen og med Månen under sine Fødder og en Krans af tolv Stjerner på sit Hoved. ² Og hun var frugtsommelig og skreg i Barnsnød, under Fødselsveer. ³ Og et andet Tegn blev set i Himmelen, og se, der var en stor, ildrød Drage, som havde syv Hoveder og ti Horn og på sine Hoveder syv Kroner. ⁴ Og dens Hale drog Tredjedelen af Himmelen Stjerner med sig og kastede dem på Jorden. Og Dragen stod foran Kvinden, som skulde føde, for at sluge hendes Barn, når hun havde født det. ⁵ Og hun fødte et Drengbarn, som skal vogte alle Folkeslagene med en Jernstav; og hendes Barn blev borttrykket til Gud og til hans Trone. ⁶ Og Kvinden flyede ud i Ørkenen, hvor hun har et Sted beredt fra Gud, for at man skal ernære hende der ét Tusinde, to Hundrede og tresindstyve Dage. ⁷ Og der blev en Kamp i Himmelen: Mikael og hans Engle gave sig til at kæmpe imod Dragen, og Dragen kæmpede og dens Engle. ⁸ Men de magtede det ikke, og deres Sted fandtes ikke mere i Himmelen. ⁹ Og den store Drage blev nedstyrtet; den gamle Slange, som kaldes Djævelen og Satan, som forfører den hele Verden, blev nedstyrtet på Jorden, og hans Engle bleve nedstyrtede med ham. ¹⁰ Og jeg hørte en høj Røst i Himmelen sige: Nu er Frelsen og Kraften og Riget blevet vor Guds, og Magten hans Salvedes; thi nedstyrtet er vore Brødrers Anklager, som anklagede dem for vor Gud Dag og Nat. ¹¹ Og de have overvundet ham i Kraft af Lammets Blod og i Kraft af deres Vidnesbyrds Ord; og de elskede ikke deres Liv, lige til Døden*. { [*d. e. ikke højere, end at de vare villige til at hengive det i Døden.] } ¹² Derfor, fryder eder, I Himle, og I, som bo i dem! Ve Jorden og Havet! thi Djævelen

er nedstegen til eder og har stor Vrede, fordi han ved, at han kun har liden Tid. ¹³ Og da Dragen så, at den var styrtet til Jorden, forfulgte den Kvinden, som havde født Drengbarnet. ¹⁴ Og den støre Ørns tvende Vinger bleve givne Kvinden, for at hun skulde flyve til Ørkenen, til sit Sted, der hvor hun næres en Tid og Tider og en halv Tid, borte fra Slangen. ¹⁵ Og Slangen spyede Vand som en Flod ud af sin Mund efter Kvinden for at bortskylle hende med Floden. ¹⁶ Og Jorden kom Kvinden til Hjælp; og Jorden åbnede sin Mund og opslugte Floden, som Dragen havde udspøjet af sin Mund. ¹⁷ Og Dragen vrededes på Kvinden og gik bort for at føre Krig imod de øvrige af hendes Sæd, dem, som holde Guds Bud og have Jesu Vidnesbyrd. ¹⁸ Og jeg stod på Sandet ved Havet.

13

¹ Og jeg så et Dyr stige op af Havet, som havde ti Horn og syv Hoveder, og på sine Horn ti Kroner, og på sine Hoveder Bespottelsens Navne. ² Og Dyret, som jeg så, var ligt en Panther, og dets Fødder som en Bjørns, og dets Mund som en Løves Mund; og Dragen gav det sin Kraft og sin Trone og stor Magt. ³ Og jeg så et af dets Hoveder ligesom såret til Døden, og dets dødelige Sår blev lægt, og al Jorden fulgte undrende efter Dyret. ⁴ Og de tilbade Dragen, fordi den havde givet Dyret Magten; og de tilbade Dyret og sagde: Hvem er Dyret lig? hvem mægter at kæmpe imod det? ⁵ Og der blev givet det en Mund til at tale store Ord og Bespottelser, og der blev givet det Magt til at virke i to og fyrretyve Måneder. ⁶ Og det åbnede sin Mund til Bespottelser imod Gud, til at bespotte hans Navn og hans Telt, dem, som bo i Himmelen. ⁷ Og der blev givet det at føre Krig imod de hellige og at overvinde dem; og der blev givet det Magt over hver Stamme og Folk og Tungemål og Folkeslag. ⁸ Og alle, som bo på Jorden, skulle tilbede ham, enhver, hvis Navn ikke fra Verdens Grundlæggelse er skrevet i Lammets, det slagtedes, Livets Bog. ⁹ Dersom nogen har Øre, han høre! ¹⁰ Dersom nogen fører andre i Fængsel, han kommer selv i Fængsel; dersom nogen dræber med Sværd, han skal dræbes med Sværd. Her gælder det de helliges Udholdenhed og Tro. ¹¹ Og jeg så et andet Dyr stige op af Jorden, og det havde to Horn ligesom et Lam og talte som en Drage. ¹² Og det udøver hele det første Dyrs Magt for dets Åsyn og får Jorden og dem, som bo derpå, til at tilbede det første dyr, hvis dødelige Sår blev lægt. ¹³ Og det gør store Tegn, så at det endog får Ild til. at falde

ned fra Himmelen på Jorden for Menneskenes Åsyn. ¹⁴ Og det forfører dem, som bo på Jorden, for de Tegns Skyld, som det blev givet det at gøre for Dyrets Åsyn, og siger til dem, som bo på Jorden, at de skulle gøre et Billede af Dyret, ham, som har Sværdhugget og kom til Live. ¹⁵ Og det fik Magt til at give Dyrets Billede Ånd, så at Dyrets Billede endog kunde tale og gøre, at alle de, der ikke vilde tilbede Dyrets Billede, skulde ihjelslås. ¹⁶ Og det får alle, både små og støre, både rige og fattige, både frie og Trælle, til at sætte sig et Mærke på deres højre Hånd eller på deres Pande, ¹⁷ for at ingen skal kunne købe eller sælge uden den, som har Mærket, Dyrets Navn eller dets Navns Tal. ¹⁸ Her gælder det Visdom! Den, som har Forstand, udregne Dyrets Tal; thi det er et Menneskes Tal, og dets Tal er 666.

14

¹ Og jeg så, og se, Lammet stod på Zions Bjerg, og med det hundrede og fire og fyrretyve Tusinde, som havde dets Navn og dets Faders Navn skrevet på deres Pander. ² Og jeg hørte en Lyd fra Himmelen som en Lyd af mange Vande og som en Lyd af stærk Torden, og den Lyd, jeg hørte, var som at Harpespillere, der spillede på deres Harper. ³ Og de sang en ny Sang for Tronen og for de fire levende Væsener og de Ældste; og ingen kunde lære den Sang, uden de hundrede og fire og fyrretyve Tusinde, som ere løskøbte fra Jorden. ⁴ Dette er dem, som ikke have besmittet sig med Kvinder; thi de ere jomfruelige; dette er dem, som følge Lammet, hvor det går. Disse ere løskøbte fra Menneskene, en Førstegrøde før Gud og Lammet, ⁵ og i deres Mund er der ikke fundet Løgn; thi de ere ulastelige. ⁶ Og jeg så en anden Engel flyve midt oppe under Himmelen, som havde et evigt Evangelium at forkynde for dem, der bo på Jorden, og for alle Folkeslag og Stammer og Tungemål og Folk, ⁷ og han sagde med høj Røst: Frygter Gud og giver ham Ære, thi hans Doms Time er kommen, og tilbeder ham, som har gjort Himmelen og Jorden og Havet og Vandenes Kilder. ⁸ Og endnu en anden Engel fulgte, som sagde: Falden, falden er Babylon, den store, som har givet alle Folkeslagene at drikke af sin Utugts Harmes Vin. ⁹ Og en tredje Engel fulgte dem og sagde med høj Røst: Dersom nogen tilbeder Dyret og dets Billede og tager Mærke på sin Pande eller på sin Hånd, ¹⁰ så skal han drikke af Guds Harmes Vin, som er iskænket ublandet i hans Vredes Bæger; og han skal pines med Ild og Svovl for de hellige Engles og for Lammets Åsyn. ¹¹ Og deres Pines Røg opstiger i Evighedernes Evigheder; og de have

ikke Hvile Dag og Nat, de, som tilbede Dyret og dets Billede, og enhver, som tager dets Navns Mærke. ¹² Her gælder det de helliges Udholdenhed, de, som bevare Guds Bud og Troen på Jesus. ¹³ Og jeg hørte en Røst fra Himmelen, som sagde: Skriv: Salige ere de døde, som dø i Herren herefter. Ja, siger Ånden, de skulle hvile fra deres Møje, thi deres Gerninger følge med dem. ¹⁴ Og jeg, så, og se en hvid Sky, og på Skyen sad der en lig en Menneskesøn med en Guldkrone på sit Hoved og en skarp Segl i sin Hånd. ¹⁵ Og en anden Engel gik ud fra Templet og råbte med høj Røst til ham, som sad på Skyen: Udsend din Segl og høst; thi Timen til at høste er kommen, fordi Jordens Høst er moden. ¹⁶ Og han, som sad på Skyen, lod sin Segl gå over Jordanen, og Jordan blev høstet. ¹⁷ Og en anden Engel gik ud fra Templet i Himmelen; også han havde en skarp Segl. ¹⁸ Og fra Alteret gik en anden Engel ud, som havde Magt over Ilden; og han råbte med høj Røst til den, som havde den skarpe Segl, og sagde: Udsend din skarpe Segl og afskær Druerne af Jordens Vintræ; thi dets Druer ere modne. ¹⁹ Og Engelen lod sin Segl gå hen over Jordanen og afskar Frugten på Jordens Vintræ og kastede den i Guds Harmes store Persekar. ²⁰ Og Persekarret blev trådt uden for Staden, og der kom Blod ud af Persekarret op til Hestenes Bidsler, så langt som ét Tusinde og seks Hundrede Stadier.

15

¹ Og jeg så et andet Tegn i Himmelen, stort og vidunderligt: syv Engel som have de syv sidste Plager; thi med disse er Guds Harme fuldbyrdet. ² Og jeg så som et Glarhav, blandet med Ild, og dem, som sejrende gik ud af Kampen med Dyret og dets Billede og dets Navns Tal, stående ved Glarhavet og holdende Guds Harper. ³ Og de sang Mose, Guds Tjeners, Sang, og Lammets Sang, og sagde: Store og vidunderlige ere dine Gerninger, Herre, Gud, du Almægtige! retfærdige og sande' ere dine Veje, du Folkeslagenes Konge! ⁴ Hvem skulde ikke frygte dig, Herre! og prise dit Navn? Thi du alene er hellig; ja, alle Folkeslagene skulle komme og tilbede for dit Åsyn, fordi dine retfærdige Domme ere blevne åbenbarede. ⁵ Og derefter så jeg, og Vidnesbyrdets Tabernakels Tempel i Himmelen blev åbnet, ⁶ og de syv Engle, som havde de syv Plager, gik ud af Templet, iførte rent og skinnende Linklæde og omgjordede om Brystet med Guldbælter. ⁷ Og et af de fire levende Væsener gav de syv Engle syv Guldsåle fyldte med Guds Harme, han, som lever i Evighedernes Evigheder. ⁸ Og Templet fyldtes med Røg fra

Guds Herlighed og fra hans Kraft; og ingen kunde gå ind i Templet, førend de syv Engles syv Plager fik Ende.

16

¹ Og jeg hørte en høj Røst fra Tempelet sige til de syv Engle: Går hen og udgyder Guds Harmes syv Skåle over Jorden! ² Og den første gik hen og udgød sin Skål over Jorden, og der kom slemme og onde Bylder på de Mennesker, som havde Dyrets Mærke, og dem, som tilbade dets Billede. ³ Og den anden Engel udgød sin Skål i Havet, og det blev til Blod som af en død; og hver levende Sjæl i Havet døde. ⁴ Og den tredje Engel udgød sin Skål i Floderne og Vandkilderne, og de bleve til Blod. ⁵ Og jeg hørte Vandenes Engel sige: Retfærdig er du, som er, og som var, du hellige, fordi du har fældet denne Dom; ⁶ thi de have udøst helliges og Profeters Blod, og du har givet dem Blod at drikke; de ere det værd. ⁷ Og jeg hørte Alteret sige: Ja, Herre, Gud, du almægtige! sande og retfærdige ere dine Domme. ⁸ Og den fjerde Engel udgød sin Skål over Solen; og det blev givet den at brænde Menneskene med Ild. ⁹ Og Menneskene brændtes i stor Hede og bespottede Guds Navn, som har Magt over disse Plager; og de omvendte sig ikke til at give ham Ære. ¹⁰ Og den femte Engel udgød sin Skål over Dyrets Trone; og dets Rige blev formørket, og de tyggede deres Tunger af Pine. ¹¹ Og de bespottede Himmelens Gud for deres Piner og for deres Bylder; og de omvendte sig ikke fra deres Gerninger. ¹² Og den sjette Engel udgød sin Skål over den store Flod Eufkrat; og dens Vand borttørredes, for at Vejen kunde beredes for Kongerne fra Solens Opgang. ¹³ Og jeg så, at der af Dragens Mund og af Dyrets Mund og af den falske Profets Mund udgik tre urene Ånder, som lignede Padder. ¹⁴ Thi de ere Dæmoners* Ånder, som gøre Tegn; og de gå ud til hele Jorderiges Konger for at samle dem til Krigen på Guds, den almægtiges, store Dag. { [*jfr. 1 Tim. 4, 1.] } ¹⁵ - Se, jeg kommer som en Tyv Salig er den, som våger og bevarer sine Klæder, så han ikke skal gå nøgen, og man skal se hans Skam. - ¹⁶ Og de samlede dem til det Sted, som kaldes på Hebraisk Harmagedon*. { [*Megiddos Bjerg. 2 Krøn. 35, 22. Dom. 5, 19. K. 4, 10 flg.] } ¹⁷ Og den syvende Engel udgød sin Skål i Luften; og fra Templet, fra Tronen udgik der en høj Røst, som sagde: Det er sket. ¹⁸ Og der kom Lyn og Røster og Tordener; og der blev et stort Jordskælv, hvis Mage ikke har været, siden der blev Mennesker til på Jorden, et sådant Jordskælv, så stort. ¹⁹ Og den store Stad

blev til tre Dele, og Folkeslagenes Stæder faldt; og Gud kom det store Babylon i Hu for at give det Bægeret med sin Vredes Harmes Vin. ²⁰ Og hver Ø flyede, og Bjerge bleve ikke fundne. ²¹ Og en stærk Hagl, centnertung, faldt ned fra Himmelen på Menneskene; og Menneskene bespottede Gud for Haglens Plage, thi dens Plage var meget stor.

17

¹ Og en af de syv Engle, som havde de syv Skåle, kom og talte med mig og sagde: Kom! jeg vil vise dig Dommen over den store Skøge, som sidder over mange Vande, ² med hvem Jordens Konger have bolet, og de, som bo på Jorden, ere blevne drukne af hendes Utugts Vin. ³ Og han førte mig i Ånden ud i en Ørken; og jeg så en Kvinde siddende på et skarlagenfarvet Dyr, som var fuldt af Bespottelsens Navne; det havde syv Hoveder og ti Horn. ⁴ Og Kvinden var klædt i Purpur og Skarlagen og strålede af Guld og Ædelsten og Perler; hun havde et Guldbæger i sin Hånd, fuldt af Vederstyggeligheder og hendes Utugts Urenheder. ⁵ Og på hendes Pande var skrevet et Navn, en Hemmelighed: Babylon den store, Moderen til Jordens Skøger og Vederstyggeligheder. ⁶ Og jeg så Kvinden, drukken af de helliges Blod og af Jesu Vidners Blod; og jeg undrede mig i stor Forundring, da jeg så hende. ⁷ Og Engelen sagde til mig: Hvorfor undrede du dig? Jeg vil sige dig Hemmeligheden med Kvinden og med Dyret, som bærer hende, og som har de syv Hoveder og de ti Horn. ⁸ Dyret, som du så, har været og er ikke, og det skal stige op af Afgrunden og gå bort til Fortabelse; og de, som bo på Jorden, skulle undre sig, de, hvis Navne ikke ere skrevne i Livets Bog fra Verdens Grundlæggelse, når de se, at Dyret var og er ikke og skal komme. ⁹ Her gælder det den Forstand, som har Visdom. De syv Hoveder ere syv Bjerge, på hvilke Kvinden sidder, ¹⁰ og de ere syv Konger. De fem ere faldne, den ene er der, den anden er endnu ikke kommen, og når han kommer, skal han blive en liden Tid. ¹¹ Og Dyret, som var og er ikke, er både selv en ottende og er en af de syv og farer bort til Fortabelse. ¹² Og de ti Horn, som du så, ere ti Konger, som endnu ikke have fået Rige, men få Magt som Konger én Time sammen med Dyret. ¹³ Disse have ét Sind, og deres Kraft og Magt give de til Dyret. ¹⁴ Disse skulle føre Krig med Lammet, og Lammet skal sejre over dem - fordi det er Herrers Herre og Kongers Konge - og de: som ere med det, de kaldede og udvalgte og trofaste. ¹⁵ Og han sagde til

mig: De Vande, som du så, der hvor Skøgen sidder, ere Folk og Skarer og Folkeslag og Tungemål. ¹⁶ Og de ti Horn, som du så, og Dyret, disse ville hade Skøgen og gøre hende øde og nøgen og æde hendes Kød og opbrænde hende med Ild. ¹⁷ Thi Gud har indgivet dem i deres Hjerter at gøre efter hans* Sind og at handle af ét Sind og at give Dyret deres Kongemagt, indtil Guds Ord blive fuldbyrdede. { [*kan også oversættes: dets.] } ¹⁸ Og Kvinden, som du så, er den store Stad, som har Herredømme over Jordens Konger.

18

¹ Derefter så jeg en anden Engel stige ned fra Himmelen; han havde stor Magt, og Jorden blev oplyst af hans Herlighed. ² Og han råbte med stærk Røst og sagde: Falden, falden er Babylon den store, og den er bleven Dæmoners* Bolig og et Fængsel for alle Hånde urene Ånder og et Fængsel for alle Hånde urene og afskyede Fugle! { [*jfr. K. 16, 14.] } ³ Thi af hendes Utugts Harmes Vin have alle Folkeslagene drukket, og Jordens Konger have bolet med hende, og Jordens Købmænd ere blevne rige af hendes Yppigheds Fylde. ⁴ Og jeg hørte en anden Røst fra Himmelen, som sagde: Går ud fra hende, mit Folk! for at I ikke skulle blive meddelagtige i hendes Synder og ikke rammes af hendes Plager. ⁵ Thi hendes Synder ere opdyngede indtil Himmelen, og Gud har kommet hendes Uretfærdigheder i Hu. ⁶ Betaler hende, som hun har betalt eder, og gengælder hende dobbelt efter hendes Gerninger; skænker hende dobbelt i det Bæger, som hun har iskænket. ⁷ Så meget, som hun har forherliget sig selv og levet i Yppighed, så meget skulle I give hende af Pine og Sorg! Fordi hun siger i sit Hjerter: Jeg sidder som en Dronning og er ikke Enke, og Sorg skal jeg ingenlunde se, ⁸ derfor skulle hendes Plager komme på én Dag: Død og Sorg og Hunger, og hun skal opbrændes med Ild; thi stærk er den Herre Gud, som har dømt hende. ⁹ Og Jordens Konger, som have bolet og levet yppigt med hende, skulle græde og hyle over hende, når de se Røgen af hendes Brand, ¹⁰ medens de stå langt borte af Frygt for hendes Pinsel og sige: Ve! ve! du store Stad, Babylon, du stærke Stad, thi på én Time er din Dom kommen. ¹¹ Og Jordens Købmænd græde og sørge over hende, fordi ingen mere køber deres Ladning: ¹² Ladning af Guld og Sølv og Ædelsten og Perler og fint Linned og Purpur og Silke og Skarlagen og alle Hånde vellugtende Træ og alle Hånde Arbejde af Elfenben og alle Hånde Arbejde af kostbart Træ og af Kobber og Jern og

Marmor, ¹³ og Kanelbark og Hårsalve og Røgelsler og Salve og Virak og Vin og Olie og fint Mel og Hvede og Okser og Får og Heste og Vogne og Slaver, ja, Menneskesjæle. ¹⁴ Og den Frugt, din Sjæl lystedes ved, er veggen fra dig og alt det lækre og glimrende er forbi for dig, og man skal aldrig finde det mere. ¹⁵ De, som handlede dermed og ere blevne rige ved hende, skulle stå langt borte af Frygt for hendes Pinsel grædende og sørgende og sige: ¹⁶ Ve ve! den store Stad, som var klædt i fint Linned og Purpur og Skarlagene og strålede af Guld og Ædelsten og Perler; thi i én Time er så stor en Rigdom lagt øde. ¹⁷ Og alle Styr mænd og alle Skippere og Søfolk og alle, som arbejdede på Havet, stode langt borte ¹⁸ og råbte, da de så Røgen af hendes Brand, og sagde: Hvor var der Mage til den store Stad? ¹⁹ Og de kastede Støv på deres Hoveder og råbte grædende og sørgende og sagde: Ve! ve! den store Stad, hvori alle, som havde Skibe på Havet, berigedes ved dens Pragt; thi i én Time er den bleven lagt øde. ²⁰ Fryd dig over den, du Himmel, og I hellige og Apostle og Profeter! fordi Gud har skaffet eder Ret over den. ²¹ Og en vældig Engel løftede en Sten som en stor Møllesten og kastede den i Havet og sagde: Således skal Babylon, den store Stad, nedstyrtet i Hast og ikke findes mere. ²² Og Lyd af Harpespillere og Sangere og Fløjtespillere og Basunblæsere skal ikke høres i dig mere; og ingen Kunstner i nogen Kunst skal findes i dig mere; og Lyd af Mølle skal ikke høres i dig mere; ²³ og Lys af Lampe skal ikke skinne i dig mere, og Brudgoms og Bruds Røst skal ikke høres i dig mere, fordi dine Købmænd vare Jordens Stormænd, fordi alle Folkeslagene bleve forførte ved dit Trylleri. ²⁴ Og i den blev Profeters og helliges Blod fundet og alle deres, som ere myrdede på Jorden.

19

¹ Derefter hørte jeg ligesom en høj Røst af en stor Skare i Himmelen, som sagde: Halleluja! Frelsen og Herligheden og Kraften tilhører vor Gud. ² Thi sande og retfærdige ere hans Domme, at han har dømt den store Skøge, som fordærvede Jorden med sin Utugt, og krævet sine Tjeneres Blod af hendes Hånd. ³ Og de sagde anden Gang: Halleluja! og Røgen fra hende opstiger i Evighedernes Evigheder. ⁴ Og de fire og tyve Ældste og de fire levende Væsener faldt ned og tilbade Gud, som sad på Tronen, og de sagde: Amen! Halleluja! ⁵ Og en Røst udgik fra Tronen og sagde: Lovet vor Gud, alle hans Tjenere, I, som frygte ham, de små og de store! ⁶ Og jeg hørte som en Røst af en stor Skare og som

en Lyd af mange Vande og, som en Lyd af stærke Tordener, der sagde: Halleluja! thi Herren, Gud, den almægtige, har tiltrådt Kongedømmet. ⁷ Lader os glæde og fryde os og give ham Æren; thi Lammets Bryllup er kommet, og hans Brud har gjort sig rede. ⁸ Og det blev givet hende at iføre sig skinnende, rent Linklæde; thi Linklædet er de helliges Retfærdshandlinger. ⁹ Og han siger til mig: Skriv: Salige ere de, som ere budne til Lammets Bryllups Nadver! Og han siger til mig: Disse ere de sande Guds Ord. ¹⁰ Og jeg faldt ned for hans Fødder for at tilbede ham, og han siger til mig: Gør det ikke! Jeg er din Medtjener og dine Brødrer, som have Jesu Vidnesbyrd; tilbed Gud! thi Jesu Vidnesbyrd er Profetiens Ånd. ¹¹ Og jeg så Himmelen åben, og se en hvid Hest, og han, som sad på den, kaldes trofast og sanddru, og han dømmes og kæmper med Retfærdighed. ¹² Men hans Øjne vare Ildslue, og på hans Hoved var der mange Kroner; han havde et Navn skrevet, hvilket ingen kender, uden han selv; ¹³ og han var iført en Kappe, dyppet i Blod, og hans Navn kaldes: Guds Ord. ¹⁴ Og Hærene i Himmelen fulgte ham på hvide Heste, iførte hvidt, rent Linklæde. ¹⁵ Og af hans Mund udgik der et skarpt Sværd, for at han dermed skulde slå Folkeslagene; og han skal vogte dem med en Jernstav, og han skal træde Guds, den almægtiges, Vredes Harmes Vinperse. ¹⁶ Og på Kappen, på sin Lænd har han et Navn skrevet: Kongers Konge og Herrers Herre. ¹⁷ Og jeg så en Engel stående i Solen, og han råbte med høj Røst og sagde til alle Fugle, som flyve midt oppe under Himmelen: Kommer og samler eder til Guds store Nadver ¹⁸ for at æde Kød af Konger og Kød af Krigsøverstere og Kød af vældige og Kød af Heste og af dem, som sidde på dem, og Kød af alle, både frie og Trælle, små og store. ¹⁹ Og jeg så Dyret og Jordens Kongen og deres Hære samlede for at føre Krig imod ham, som sad på Hesten, og imod hans Hær. ²⁰ Og Dyret blev grebet og med det den falske Profet, som havde gjort Tegnene for dets Åsyn, hvormed han havde forført dem, som toge Dyrets Mærke, og dem, som tilbade dets Billede; de bleve begge kastede levende i Ildsøen, som brænder med Svovl. ²¹ Og de andre bleve ihjelslåede med hans Sværd, som sad på Hesten, det, der udgik af hans Mund, og alle Fuglene bleve mættede at deres Kød.

20

¹ Og jeg så en Engel stige ned fra Himmelen, han havde Afgrundens Nøgle og en stor Lænke i sin Hånd. ² Og han greb Dragen, den gamle Slange, som er Djævelen og

Satan, og bandt ham for tusinde År ³ og kastede ham i Afgrunden og lukkede og forseglede over ham, for at han ikke mere skulde forføre Folkeslagene, førend de tusinde År vare til Ende; derefter skal han løses en lille Tid. ⁴ Og jeg så Troner, og de satte sig på dem, og Dommermagt blev given dem; og jeg så deres Sjæle, som vare halshuggede for Jesu Vidnesbyrds og for Guds Ords Skyld, og dem, som ikke havde tilbedt; Dyret eller dets Billede og ikke havde taget Mærket på deres Pande og på deres Hånd; og de bleve levende og bleve Konger med Kristus i tusinde År. ⁵ De øvrige af de døde bleve ikke levende, førend de tusinde År vare til Ende. Dette er den første Opstandelse. ⁶ Salig og hellig er den, som bar Del i den første Opstandelse; over disse har den anden Død ikke Magt, men de skulle være Guds og Kristi Præster og skulle være Konger med ham i de tusinde År. ⁷ Og når de tusinde År ere til Ende, skal Satan løses af sit Fængsel. ⁸ Og han skal gå ud for at forføre Folkeslagene ved Jordens fire Hjørner, Gog og Magog, for at samle dem til Krig; deres Tal er som Havets Sand. ⁹ Og de droge frem over Jordens Flade og omringede de helliges Lejr og den elskede Stad. Og Ild faldt ned fra Himmelen fra Gud og fortærede dem. ¹⁰ Og Djævelen, som forførte dem, blev kastet i Ild og Svovlsøen, hvor også Dyret og den falske Profet var; og de skulle pines Dag og Nat i Evighedernes Evigheder. ¹¹ Og jeg så en stor, hvid Trone og ham, som sad derpå; for hans Åsyn flyede Jorden og Himmelen, og der blev ikke fundet Sted for dem. ¹² Og jeg så de døde, de store og de små, stående for Tronen, og Bøger bleve åbnete; og en anden Bog blev åbnet, som er Livets Bog; og de døde bleve dømte efter det, som var skrevet i Bøgerne, efter deres Gerninger. ¹³ Og Havet afgav de døde, som vare i det; og Døden og Dødsriget afgav de døde, som vare i dem, og de bleve dømte, hver efter sine Gerninger. ¹⁴ Og Døden og Dødsriget bleve kastede i Ildsøen. Dette er den anden Død, Ildsøen. ¹⁵ Og dersom nogen ikke fandtes skreven i Livets Bog, blev han kastet i Ildsøen.

21

¹ Og jeg så en ny Himmel og en ny Jord; thi den forrige Himmel og den forrige Jord var veget bort, og Havet var ikke mere. ² Og jeg så den hellige Stad, det nye Jerusalem, stige ned fra Himmelen fra Gud, beredt som en Brud, der er smykket før sin Brudgom. ³ Og jeg hørte en høj Røst fra Himmelen, som sagde: Se, Guds Telt er hos Menneskene,

og han skal bo hos dem, og de skulle være hans Folk, og Gud selv skal være hos dem og være deres Gud. ⁴ Og han skal aftørre hver Tåre af deres Øjne, og Døden skal ikke være mere, ej heller Sorg, ej heller Skrig, ej heller Pine skal være mere; thi det forrige er vejet bort. ⁵ Og han, som sad på Tronen, sagde: Se, jeg gør alle Ting nye. Og han siger til mig: Skriv; thi disse Ord ere troværdige og sande. ⁶ Og han sagde til mig: De ere skete. Jeg er Alfa og Omega, Begyndelsen og Enden. Jeg vil give den tørstige af Livets Vands Kilde uforskyldt. ⁷ Den, som sejrer, skal arve dette, og jeg vil være hans God, og han skal være min Søn. ⁸ Men de fejge og utro og vederstyggelige og Morderne og de utugtige og Troldkarlene og Afgudsdyrkerne og alle Løgnerne, deres Lod skal være i Søen, som brænder med Ild og Svovl; dette er den anden Død. ⁹ Og en af de syv Engle, som havde de syv Skåle, der vare fulde af de syv sidste Plager, kom og talte med mig og sagde: Kom, jeg vil vise dig Bruden, Lammets Hustru. ¹⁰ Og han førte mig i Ånden hen på et stort og højt Bjerg og viste mig den hellige Stad, Jerusalem, stigende ned fra Himmelen, fra Gud ¹¹ med Guds Herlighed. Dens Glans var som den kostbareste Sten, som krystalklar Jaspissten. ¹² Den havde en stor og høj Mur; den havde tolv Porte og over Portene tolv Engle og påskrevne Navne, hvilke ere Israels Børns tolv Stammers; ¹³ mod Øst tre Porte og mod Nord tre Porte og mod Syd tre Porte og mod Vest tre Porte. ¹⁴ Og Stadens Mur havde tolv Grundsten, og på dem Lammets tolv Apostles tolv Navne. ¹⁵ Og han, som talte med mig, havde en Målestok, et Guldrør, for at han skulde måle Staden og dens Porte og dens Mur. ¹⁶ Og Staden ligger i Firkant, og dens Længde er lige så stor som Bredden. Og han målte Staden med Røret: tolv Tusinde Stadier; dens Længde, Bredde og Højde ere lige. ¹⁷ Og han målte dens Mur, hundrede og fire og fyrretyve Alen, efter Menneskemål, hvilket er Englemål. ¹⁸ Og dens Murværk var Jaspis, og Staden var af rent Guld, lig det rene Glar. ¹⁹ Stadmurens Grundsten vare prydede med alle Hånde Edelsten: den første Grundsten var Jaspis, den anden Safir, den tredje Kalkedon, den fjerde Smaragd, ²⁰ den femte Sardonyks, den sjette Sarder, den syvende Krysolit, den ottende Beryl, den niende Topas, den tiende Krysopras, den ellefte Hyacint, den tolvte Ametyst. ²¹ Og de tolv Porte vare tolv Perler, hver af Portene var af én Perle, og Stadens Gade var rent Guld som gennemsigtigt Glar. ²² Og jeg så intet Tempel i den; thi dens Tempel er Herren, Gud, den

almægtige, og Lammet. ²³ Og Staden trænger ikke til Sol eller Måne til at skinne for den; thi Guds Herlighed oplyste den, og Lammet var dens Lys. ²⁴ Og Folkeslagene skulle vandre i dens Lys, og Jordens Konger bringe deres Herlighed til den, ²⁵ og dens Porte skulle ikke lukkes om Dagen; thi Nat skal ikke være der, ²⁶ og de skulle bringe Folkeslagenes Herlighed og Ære til den. ²⁷ Og intet urent skal komme ind i den, ej heller nogen, som øver Vederstyggelighed og Løgn; kun de, som ere skrevne i Lammets Livets Bog.

22

¹ Og han viste mig Livets Vands Flod, skinnende som Krystal, udvældende fra Guds og Lammets Trone. ² Midt i dens Gade og på begge Sider af Floden voksede Livets Træ, som bar tolv Gange Frugt og gav hver Måned sin Frugt; og Bladene af Træet tjente til Lægedom for Folkeslagene. ³ Og der skal intet bandlyst være mere; og Guds og Lammets Trone skal være i den, og hans Tjenere skulle tjene ham, ⁴ og de skulle se hans Ansigt, og hans Navn skal være på deres Pander. ⁵ Og Nat skal der ikke være mere, og de trænge ikke til Lys af Lampe eller Lys af Sol, fordi Gud Herren skal lyse over dem; og de skulle, være Konger i Evighedernes Evigheder. ⁶ Og han sagde til mig: Disse Ord ere troværdige og sande; og Herren, Profeternes Ånders Gud, har udsendt sin Engel for at vise sine Tjenere, hvad der skal ske snart. ⁷ Og se, jeg kommer snart. Salig er den, som bevarer denne Bogs Profetis Ord. ⁸ Og jeg, Johannes, er den, som så og hørte disse Ting, og da jeg havde hørt og set, faldt jeg ned for at tilbede for den Engels Fødder, som viste mig disse Ting. ⁹ Og han siger til mig: Gør det ikke; jeg er din Medtjener og dine Brødres, Profeternes, og deres, som bevare denne Bogs Ord; tilbed Gud! ¹⁰ Og han siger til mig: Du skal ikke forsegle denne Bogs Profetis Ord, thi Tiden er nær. ¹¹ Lad den som gør Uret, fremdeles gøre Uret, og den urene fremdeles blive uren, og den retfærdige fremdeles øve Retfærdighed, og den hellige fremdeles blive helliggjort. ¹² Se, jeg kommer snart, og min Løn er med mig til at betale enhver, efter som hans Gerning er. ¹³ Jeg er Alfa og Omega, den første og den sidste, Begyndelsen og Enden. ¹⁴ Salige ere de, som tvætte deres Klædebon, for at de kunne få Adgang til Livets Træ og gå ind igennem Portene i Staden. ¹⁵ Udenfor ere Hundene og Troldkarlene og de utugtige og Morderne og Afgudsdyrkerne og enhver, som elsker og øver Løgn. ¹⁶ Jeg, Jesus, har sendt min Engel til at vidne for eder disse Ting om Menighederne, jeg er

Davids Rodskud og Slægt, den strålende Morgenstjerne.
 ¹⁷ Og Ånden og Bruden sige: Kom! Og den, som hører, sige: Kom! Og den, som tørster, han komme; den, som vil, han modtage Livets Vand uforskyldt! ¹⁸ Jeg vidner for enhver, som hører denne Bogs Profetis Ord: Dersom nogen lægger noget til disse Ting, da skal Gud lægge på ham de Plager, som der er skrevet om i denne Bog. ¹⁹ Og dersom nogen tager noget bort fra denne Profetis Bogs Ord, da skal Gud tage hans Lod bort fra Livets Træ og fra den hellige Stad, om hvilke der er skrevet i denne Bog. ²⁰ Han, som vidner disse Ting, siger: Ja, jeg kommer snart! Amen. Kom, Herre Jesus! ²¹ Den Herres Jesu Nåde være med alle!